

Jordbruksstatistisk årsbok 1978

Sveriges officiella statistik

Statistiska centralbyrån

INLEDNING

TILL

Jordbruksstatistisk årsbok / Jordbruksverket, Statistiska centralbyrån. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1965-.

– (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1964-.

1965-1994 framställd av Statistiska centralbyrån.

1995-1998 framställd av Livsmedelsekonomiska samarbetsnämnden, Statistiska centralbyrån.

1965-2000 med innehållsförteckning, sammanfattning samt parallelltitel på engelska: Statistical yearbook of agriculture ..., från 1975 och framåt: Yearbook of agricultural statistics. – Publiceras elektroniskt fr.o.m. 2001 på Jordbruksverkets webbplats www.sjv.se, och fr.o.m. 2002 även på Statistiska centralbyråns webbplats www.scb.se.

Föregångare:

Jordbruk och boskapsskötsel / Statistiska centralbyrån. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1916-1964. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1913-1963.

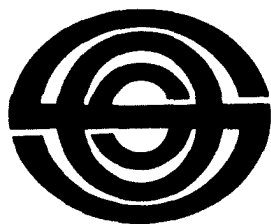
Översiktspublikationer:

Svensk jordbruksstatistik 200 år / Statistiska centralbyrån. – Stockholm: Statistiska centralbyrån, 1999.

Jordbruket i siffror 1866-2007 / Jordbruksverket, Statistiska centralbyrån. – Jönköping ; Stockholm, 2011. – (Sveriges officiella statistik).

Jordbruksstatistisk årsbok 1978. – (Sveriges officiella statistik).
Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB) 2012.

Jordbruks- statistisk årsbok 1978

06. • 30

Sveriges officiella statistik
Statistiska centralbyrån
Stockholm 1978

Yearbook of Agricultural Statistics 1978

Official Statistics of Sweden
National Central Bureau of Statistics
Stockholm 1978

Tidigare publicering

Jordbruksstatistisk årsbok har tidigare utgivits under samma namn inom serien Sveriges officiella statistik: Jordbruk med binäringar. Den första årgången av publikationen utkom 1965 och innebar en fortsättning på Jordbruk och Boskapsskötsel: 1866–1963.

Previous publication

Yearbook of Agricultural Statistics has previously been published within the series of Official Statistics of Sweden: Agriculture and fisheries. The first yearbook was published in 1965 and was a continuation of Agriculture: 1866–1963.

Published by
the National Central Bureau of Statistics, S-102 50 Stockholm

LiberFörlag/Allmänna Förlaget
ISBN 91-38-03935-4

Printed in Sweden
AB Fälths Tryckeri, Värnamo 1978

Förord

Statistiska centralbyrån (SCB) framlägger härmed Jordbruksstatistisk årsbok 1978. Avsikten är att en samlad redovisning av den svenska jordbruksstatistiken skall lämnas i årsboken. Förutom uppgifter från SCBs egna undersökningar innehåller publikationen sålunda statistik producerad av andra myndigheter samt av institutioner, organisationer, föreningar etc.

Jordbruksstatistisk årsbok 1978 innehåller huvudsakligen uppgifter avseende kalenderåret 1977 eller budgetåret 1976/77. På riksnivå redovisas dessutom i regel uppgifter för de fyra närmast föregående undersöknings-tillfällena.

Det redaktionella arbetet med publikationen, vilket varit förlagt till avdelningen för areell statistik inom SCB, har skett i samverkan med berörda statistikproducenter.

Redaktör för Jordbruksstatistisk årsbok 1978 har varit förste aktuarie Robert af Sandeberg.

Stockholm i juni 1978

INGVAR OHLSSON

Knut Medin

Inledning

Introductory notes in English are to be found on page 308.

Statistiken över jordbruket är omfattande. Avsikten är att Jordbruksstatistisk årsbok skall i koncentrerad form ge en bred och lättöverskådlig belysning av jordbrukssektorn.

För att läsarna rätt skall kunna tolka det omfattande tabellmaterialet, är boken försedd med en relativt fyllig textframställning. Bibliografiska notiser kompletterar textavsnitten.

Redovisningsprinciper

Avgränsning

Innehållet i årsboken har i stort sett avgränsats till näringsgren 11 (Jordbruk, jakt) exklusive 1130 (Jakt, viltvård) enligt standard för svensk näringsgrensindelning (SNI). Således ingår vissa uppgifter om trädgårdsbruk, renskötsel, pälsdjursskötsel och biodling. Däremot ingår uppgifter om skogsbruk endast i begränsad omfattning (i huvudsak uppgifter om bondeskogsbruket) och i princip inga uppgifter om fiske.

Regional redovisning

Där regional redovisning är möjlig, lämnas sådan enligt den ursprungliga redovisningen. Detta innebär i allmänhet att uppgifter lämnas för län och produktionsområden (se karta i bilaga 2). I en del fall, då uppgifterna bedömts ha endast ett begränsat intresse, lämnas enbart rikssiffror.

I de bibliografiska notiserna anges som regel den lägsta regionala nivån i källmaterialet.

Aktualitet

Uppgifter från årligen återkommande undersökningar förnyas fortlöpande. I regel redovisas på riksnivå även uppgifter från de fyra närmast föregående undersökningstillfällena.

Tabeller från engångsundersökningar kvarstår oförändrade i årsboken under i allmänhet minst fem år.

Bibliografi

Bibliografin är tänkt dels som ett komplement till textavsnittet i form av källhänvisningar, dels som upplysning om undersökningar med närliggande innehåll som kan vara av intresse i sammanhanget. Den gör inte anspråk på att vara fullständig.

Som ovan nämnts anges i de bibliografiska notiserna som regel den lägsta regionala nivån i ursprungsredovisningen.

I bibliografin medtas uppgifter avseende åtminstone den senaste tioårsperioden. I motsats till vad som gäller för boken i övrigt medtas även de aktuella publikationerna med preliminära uppgifter. Efter den sista tabellen lämnas en förteckning över publikationer som ej redovisas på annan plats i årsboken.

Bokens söksystem

Innehållsförteckning

I början av boken finns en förteckning över bokens samtliga kapitel och avsnitt. Någon särskild tabellförteckning ingår däremot inte; i stället inleds varje kapitel med en förteckning över kapitlets avsnitt och dessas tabellnummer.

Kolumnrubriker

Längst upp på vänstersidor anges i regel kapitelnummer och förkortade kapitelrubriker och längst upp på högersidor avsnittsnummer och förkortade avsnittsrubriker. Numren är strikt kronologiska, vilket kan medföra att en avsnittsrubrik ej svarar mot sidans innehåll. Sådant inträffar när text och tabeller till ett avsnitt är åtskilda av text till ett annat avsnitt.

Sakregister

Längst bak i boken finns ett sakregister, vilket bl a omfattar samtliga ämnesord som förekommer i boken. Dessutom lämnas i en del fall hänvisningar till tidigare årgångar av boken (betecknade JÅ åtföljt av årtal) och till bibliografiska notiser (betecknade B).

Innehåll

Förord	3
Inledning	4
Teckenförklaring	7
Förändringar i Jordbruksstatistisk årsbok 1978	8
1 Lantbruksstatistikens organisation	12
2 Områdesindelningar	15
3 Företag och ägoslag	19
3.1 Bestånd av företag och företagens arealer m m	19
3.2 Förändringar i företagens struktur	36
4 Arbetskraft	40
4.1 Totalbefolkning	40
4.2 Förvärvsarbetande och arbetslösa	40
4.3 Avbyterverksamhet	51
4.4 Arbetsvolym	52
4.5 Sysselsättning utanför företaget	55
4.6 Yrkesskador som drabbat anställda	56
5 Fastigheter och byggnader	59
5.1 Jordbruksfastigheternas taxeringsvärden	59
5.2 Jordbruksfastigheternas priser	60
5.3 Ladugårdsbeståndet vid företag med mjölkproduktion	61
5.4 Byggnadsverksamhet	62
6 Anläggningar och maskiner	76
6.1 Anläggningar	76
6.2 Systemtäckdikad areal	83
6.3 Maskiner och redskap	85
7 Förnödenheter	89
7.1 Utsäde	89
7.2 Växtnäringsämnen	92
7.3 Växtskyddsmedel	95
7.4 Fodermedel	98
7.5 Driv- och smörjmedel	98

Contents

Preface	3
Introduction	4
Explanation of symbols	7
Changes in the Yearbook of Agricultural Statistics 1978	8
1 Organization of the agricultural statistics	12
2 Geographical divisions	15
3 Enterprises and types of land	19
3.1 Number of holdings, areas etc.	19
3.2 Changes in the structure of the holdings	36
4 Labour force	40
4.1 Total population	40
4.2 Economically active population. Unemployment	40
4.3 Replacer activity	51
4.4 Working hours	52
4.5 Employment outside the holdings	55
4.6 Occupational injuries for employees	56
5 Real estates and buildings	59
5.1 Assessed values of agricultural real estates	59
5.2 Market prices of agricultural real estates	60
5.3 Number of cowsheds at holdings with milk production	61
5.4 Construction activity	62
6 Plants and machinery	76
6.1 Plants	76
6.2 Systematically underdrained arable land	83
6.3 Machinery and tools	85
7 Requisites	89
7.1 Seed	89
7.2 Plant nutrients	92
7.3 Pesticides	95
7.4 Feeding stuffs	98
7.5 Motor fuel and lubricants	98

6 Innehåll

8 Växtodling. Vegetabilieproduktion	102	8 Crop farming. Vegetable production	102
8.1 Åkerjordens användning m m	102	8.1 Use of arable land	102
8.2 Sortanvändning	119	8.2 Varieties of grain and potatoes	119
8.3 Årsväxten	126	8.3 Growing conditions of the year	126
8.4 Skördesätt, bärgningsmetoder	138	8.4 Methods of harvesting	138
8.5 Hektarskörden	142	8.5 Yield per hectare	142
8.6 Totalskörden	154	8.6 Total harvests	154
8.7 Skördens kvalitet	160	8.7 Crop quality	160
8.8 Vidareförädling. Försörjningsbalanser	165	8.8 Processing. Balance sheets of resources	165
8.9 Trädgårdsodling	167	8.9 Horticultural cultivation	167
8.10 Energibalans för växtodlingen	168	8.10 Energy balance in crop farming	168
8.11 Jordbrukets skördeskadeskydd	174	8.11 Crop insurance	174
8.12 Hagelskadeförsäkring	177	8.12 Hail insurance	177
9 Husdjursskötsel. Animalieproduktion	180	9 Livestock farming. Animal production	180
9.1 Antal husdjur	180	9.1 Number of domestic animals	180
9.2 Antal företag med husdjur	191	9.2 Number of holdings with domestic animals	191
9.3 Kontrollverksamheter	200	9.3 Official control activities	200
9.4 Djursjukdomar	212	9.4 Animal diseases	212
9.5 Galtar och betäckta sugor	214	9.5 Boars and covered sows	214
9.6 Slakt	215	9.6 Slaughter	215
9.7 Produktion. Försörjningsbalanser	217	9.7 Production. Balance sheets of resources	217
9.8 Husdjursförsäkringar	222	9.8 Livestock insurance	222
9.9 Pälsdjursskötsel	224	9.9 Fur farming	224
9.10 Biodling	224	9.10 Apiculture	224
10 Konsumtion	225	10 Consumption	225
11 Utrikeshandel	229	11 Foreign trade	229
12 Priser och prisindex	233	12 Prices and price indices	233
12.1 Priser	233	12.1 Prices	233
12.2 Prisindex	234	12.2 Price indices	234
13 Jordbruksekonomiska förhållanden	240	13 Agricultural economics	240
13.1 Inkomster, utgifter m m	240	13.1 Incomes, expenditures etc	240
13.2 Löner för lant- och trädgårdsarbetare	258	13.2 Wages of agricultural and horticultural workers	258
13.3 Jordbrukets kreditmarknad	260	13.3 Credit market in agriculture	260
13.4 Jordbrukets totalkalkyl	262	13.4 Calculation of incomes and expenditures of the agricultural sector	262
13.5 Jordbrukssektorn i nationalräken- skaperna	266	13.5 Agricultural sector in the national accounts	266
14 Statliga stödåtgärder	268	14 Governmental support	268
14.1 Prisstöd	268	14.1 Price support	268
14.2 Rationaliseringsinsatser	272	14.2 Rationalization measures	272

15	Lantbrukets föreningsrörelse	278
16	Lantbruksutbildningen	282
16.1	Utbildning på gymnasial och högre nivå	282
16.2	Lantbruksnämndernas kursverksamhet	283
17	Internationella uppgifter	288
	Bibliografi över publikationer som ej redovisas på annan plats i årsboken	296
	Bilagor	297
	Introductory notes	308
	Summary	309
	Swedish-English vocabulary	314
	Sakregister	327

15	Farmers' co-operative associations	278
16	Agricultural training	282
16.1	Education supervised by the National Board of Education	282
16.2	Training supervised by the National Board of Agriculture	283
17	International statistics	288
	Bibliography for publications not mentioned elsewhere in this yearbook	296
	Appendices	297
	Introductory notes in English	308
	Summary in English	309
	Swedish-English vocabulary	314
	Alphabetical index	327

Teckenförklaring

»	Upprepning
–	Intet finns att redovisa
0	} Mindre än $\left\{ \begin{smallmatrix} 0,5 \\ 0,05 \end{smallmatrix} \right\}$ av enheten
0,0	
..	Uppgift ej tillgänglig eller alltför osäker för att anges
.	Uppgift kan ej förekomma

Explanation of symbols

»	Repetition
–	Magnitude nil
0	} Magnitude less than half of unit employed
0,0	
..	Data not available
.	Category not applicable

Förändringar i Jordbruksstatistisk årsbok 1978

Tabellernas motsvarighet i tidigare årsböcker

Tabell i Jordbruks- statistisk årsbok 1978	Motsvarande tabell i Jord- bruksstatistisk årsbok				Tabell i Jordbruks- statistisk årsbok 1978	Motsvarande tabell i Jord- bruksstatistisk årsbok			
	1977	1976	1975	1974		1977	1976	1975	1974
1	1	1	1	1	46	45	44	41	39
2	2	2	2	2, 3	47	46	48	45	43
3	3	3	3	4	48	47	49	47	45
4	4	4	4	5	49	48	79	77	75
5	5	5	5	6	50	49	80	78	76
6	6	6	6	7	51	50	51	49	47
7	7	7	7	8	52	51	53	51	49
8	8	8	8	9	53	52	56	54, 55	52, 53
9	9	9	—	—	54	53	57	—	—
10	10	10	—	—	55	54	54	52	50
11	11	11	—	—	56	55	55	53	51
12	12	12	9	10	57	56	58	46	44
13	13	13	10	11	58	57	59, 60	56, 57	54, 55
14	14	14	—	—	59	58	62	59, 60	57, 58
15	15	15	12	12	60	59	61	58	56
16	16	16	—	—	61	60	86	84	82
17	17	17	13	13	62	61	88	85	83
18	18	18	15	15	63	62	87	—	—
19	19	146	143	143	64	63	95	92	90
20	20	22	20	20	65	64	81	79	77
21	21	19	16	16	66	65	82	80	78
22	22	20	17	17	67	66	93	90	89
23	23	26	23	23	68	67	94	91	—
24	24	27	24, 25	24, 25	69	68	63	61	59
25	25	28	26	26	70	69	64	62	60
26	26	29	27	27	71	70	65	63	61
27	27	30	28	—	72	71	66	64	62
28	28	31	29	28	73	—	—	—	—
29	29	32	30	29	74	73	98	95	92
30	—	—	—	—	75	74	99	96	93
31	30	33	31	30	76	75	100	97	94
32	31	34	32	31	77	76	—	—	—
33	32	35	36	35	78	77	—	—	—
34	33	36	33	32	79	78	—	—	—
35	34	37	34	33	80	79	83	81	79
36	35	38	35	34	81	80	91	88	87
37	36	45	42	40	82	81	92	89	88
38	37	39	37	36	83	82	68, 69	66, 68	64, 66
39	38	40	38	—	84	83	70, 74, 75	67, 72, 73	65, 70, 71
40	39	41	—	—	85	84	89	86	84
41	40	46	43	41	86	85	96	93	91
42	41	—	—	—	87	86	101	98	95
43	42	—	—	—	88	87	71	69	67
44	43	—	—	—	89	88	74, 75	72, 73	70, 71
45	44	—	—	—	90	89	84	82	80

Tabellernas motsvarighet i tidigare årsböcker (forts)

Tabell i Jordbruks- statistisk årsbok 1978	Motsvarande tabell i Jord- bruksstatistisk årsbok				Tabell i Jordbruks- statistisk årsbok 1978	Motsvarande tabell i Jord- bruksstatistisk årsbok			
	1977	1976	1975	1974		1977	1976	1975	1974
91	90	85	83	81	141	138	—	116	113
92	91	90	87	85	142	139	120	117	114
93	92	74, 75	72, 73	70, 71	143	140	118	112, 113	109, 110
94	93	—	—	—	144	141	—	—	—
95	94	—	—	—	145	142	133	131	128
96	95	—	—	—	146	143	134	—	—
97	96	—	—	—	147	144	135	132	129
98	97	76	74	72	148	145	136	133	130
99	98	—	—	—	149	146	137	134	131
100	99	77	75	73	150	147	50, 52, 73 131, 132	48, 50, 71 116, 129 130	46, 48, 69 113, 126 127
101	100	78	76	74	151	148	148	147	147
102	101	102	—	—	152	149	43	40	38
103	102	103	99	96	153	150	138	135	132
104	—	—	—	—	154	151	139	136	133
105	103	105	—	—	155	152	140	137	134
106	104	106, 107	101, 102	98, 99	156	153	141	138	135
107	105	108	103	100	157	154	142	139	139
108	106	—	14	14	158	155	143	140	140
109	107	110	105	102	159	156	144	141	141
110	108	111	104	101	160	157	145	142	142
111	109	112	106	103	161	158	147	146	146
112	110	114	108	105	162	159	21	18, 19	18, 19
113	111	—	—	—	163	160	23	—	—
114	112	108	103	100	164	161	149	148–151	148–151
115	113	110	105	102	165	—	—	—	—
116	114	111	104	101	166	—	—	—	—
117	115	112	106	103	167	162	150	152	152
118	116	109	—	—	168	163	151	153	153
119	117	—	—	—	169	164	—	—	—
120	—	—	—	—	170	165	—	—	—
121	118	117	111	108	171	166	152	154, 156	154, 156
122	119	116	110	107	172	167	153	155, 156	155, 156
123	120	—	—	—	173	168	—	—	—
124	121	—	—	—	174	169	155	158	158
125	122	—	—	—	175	170	—	—	—
126	123	—	—	—	176	171	156	159	159
127	124	126	125	122	177	172	157	160	160
128	125	127	125	122	178	173	158	161	162
129	126	122	119	116	179	174	159	162, 163	161
130	127	123	120	117	180	175	—	—	—
131	128	124	121	118	181	176	160	165	163
132	129	—	—	—	182	177	161	166	164
133	130	—	—	—	183	178	162	167	165
134	131	121	118	115	184	179	163	168	166
135	132	—	—	—	185	180	164	—	—
136	133	125	122–124	119–121	186	181	165	169	167
137	134	129	127	124	187	182	—	—	—
138	135	130	128	125	—	—	—	—	—
139	136	—	—	—	—	—	—	—	—
140	137	119	115	112	—	—	—	—	—

10 Förändringar

Nya avsnitt

- 4.3 Avbytarverksamhet
- 13.4 Jordbrukets totalkalkyl

Nya tabeller

- 30 Byggnadsvärden, antal byggnader och antal taxeringsenheter med byggnadsvärde för jordbruksfastigheter enligt fastighetstaxeringen år 1977
- 73 Antal församlingar efter orsaker till större skador på växtligheten under perioden mitten av maj till månadsskiftet juli/augusti 1977

104 Normskördar år 1977

120 Antal företag efter storleken av besättningarna av kor respektive av suggor och galtar år 1977

165 Jordbrukets inkomster m m år 1976/77

166 Jordbrukets kostnader åren 1972/73–1976/77

Tabell som utgått

Tabellnumret hänför sig till Jordbruksstatistisk årsbok 1977

- 72 Antal församlingar efter uppgift i oktober om skördens kvalitet år 1976.

Hänvisningar till sidmarkeringarna

1 Lantbruksstatistikens organisation	Organization of the agricultural statistics
2 Områdesindelningar	Geographical divisions
3 Företag och ägoslag	Enterprises and types of land
4 Arbetskraft	Labour force
5 Fastigheter och byggnader	Real estates and buildings
6 Anläggningar och maskiner	Plants and machinery
7 Förnödenheter	Requisites
8 Växtodling. Vegetabilieproduktion	Crop farming. Vegetable production
9 Husdjursskötsel. Animalieproduktion	Livestock farming. Animal production
10 Konsumtion	Consumption
11 Utrikeshandel	Foreign trade
12 Priser och prisindex	Prices and price indices
13 Jordbruksekonomiska förhållanden	Agricultural economics
14 Statliga stödåtgärder	Government support
15 Lantbrukets föreningsrörelse	Farmers' co-operative associations
16 Lantbruksutbildningen	Agricultural training
17 Internationella uppgifter	International statistics

1 Lantbruksstatistikens organisation

En väsentlig del av denna boks innehåll bygger på material från regelbundet återkommande undersökningar utförda av olika myndigheter och organisationer. Merparten av statistiken produceras av statistiska centralbyrån (SCB), statens jordbruksnämnd, lantbruksstyrelsen, Svensk Husdjursskötsel och Jordbrukets utredningsinstitut. Viss del av statistiken på jordbrukets område utförs på uppdrag av lantbruksekonomiska samarbetsnämnden.

I det följande lämnas en sammanfattning av den statistik som produceras av de nämnda myndigheterna och organisationerna och som redovisas i denna årsbok.

Statistik från SCB

Inom SCB produceras statistik med anknytning till jordbruket, bl a över företagsstruktur, fastigheter, anläggningar, maskiner, arbetskraft, växtodling, husdjur och ekonomiska förhållanden.

Grundläggande uppgifter om jordbruksföretagen och om förhållanden som belyser företagens struktur, såsom uppgifter om antal, ägodelsfördelning, åkerjordens användning och antal husdjur, erhålls sedan 1968 ur det av SCB och lantbruksstyrelsen gemensamt upprättade lantbrukets företagsregister. Detta, som beskrivs utförligt i kapitel 3, kommer i fortsättningen att refereras till som lantbruksregistret. Uppgifter till registret insamlas årligen från bl a samtliga företag med minst 2 hektar åker. Från företag med mindre än 2 hektar åker,

inklusive rena skogsföretag, insamlas uppgifter med 3–5 års mellanrum vid s k lantbruksräkningar. Även trädgårdsföretag ingår i lantbruksregistret.

Uppgifter om jordbruksföretagen, deras struktur m m erhöles även tidigare genom totalräkningar, de s k jordbruksräkningarna, som genomfördes i stort sett vart femte år mellan 1927 och 1966. En redogörelse för jordbruksräkningarnas uppläggning och organisation lämnades i Jordbruksstatistisk årsbok 1970.

Jordbruksräkningarna kompletterades med urvalsundersökningar, s k inventeringar (mellan 1940 och 1950 totalräkningar). Fr o m början av 1940-talet genomfördes dessa vid minst tre tillfällen varje år. Vid en inventering i mars insamlades bl a uppgifter om antal nötkreatur och svin, vid en inventering i juni uppgifter om åkerarealen, åkerjordens användning och antal husdjur samt vid en inventering i oktober bl a uppgifter om höstsådda arealer och antal nötkreatur, svin och höns. Alla tre inventeringarna inkluderade fr o m mitten av 1950-talet dessutom uppgifter om arbetskraften i jordbruket. Vid lantbruksregistrets tillkomst lades juni- och oktoberinventeringarna ned. Marsinventeringen behölls t o m 1973. Viss ytterligare information om inventeringarna lämnas i avsnitt 4.4.

Statistik rörande skörden grundades från slutet av 1700-talet till början av 1960-talet helt på subjektiva bedömningar utförda av lokala ombud. Omkring 1960 infördes successivt

objektiva skördeuppskattningar, som grundas på mätningar av skörd och spill på slumpmässigt utvalda provytor. Mätningarna utförs av fältpersonal knuten till lantbruksnämnderna. I anslutning till fältarbetet inhämtas olika uppgifter om växtodlingen, bl a om bärgring, skördemetoder, sortanvändning och tidpunkter för sådd och skörd. Vidare insamlas kvalitetsprover för hö och spannmål. De objektiva skördeuppskattningarna beskrivs utförligt i avsnitt 8.5.

Särskilda undersökningar rörande jordbrukarnas inkomster, utgifter, tillgångar och skulder har årligen utförts sedan slutet av 1930-talet på grundval av brukarnas självdeklarationer. Undersökningarna har hela tiden grundats på stickprovsförfarande. Sedan 1953 har urvalet av deklarationer skett slumpmässigt. En detaljerad redogörelse för deklarationsundersökningarnas uppläggning lämnas i avsnitt 13.1.

Den jordbruksekonomiska undersökningen, som grundas på bokföringsuppgifter från ett antal jordbruksföretag, avser att årligen belysa intäkter, kostnader och lönsamhetsförhållanden inom jordbruket. Undersökningen genomfördes första gången 1914. Ansvaret för undersökningen överflyttades den 1 juli 1975 från lantbruksstyrelsen till SCB. En närmare beskrivning återfinns i avsnitt 13.1.

Beräkningar m m utförda av jordbruksnämnden

Jordbruksnämnden sammanställer statistik över bl a priser, vidareförädling av olika jordbruksprodukter och konsumtion av livsmedel.

Sedan lång tid tillbaka har jordbruksnämnden gjort årliga sammanställningar över jordbrukets inköp av handelsgödsel och fodermedel. Material till dessa sammanställningar erhåller nämnden dels från tillverkare och importörer, dels från den officiella handelsstatistiken.

Kvantitetsuppgifter om leveranser av brödsäd, kvarnarnas förmalning, saluförd produktion av mjöl m m sammanställs varje månad. Vidare gör nämnden på basis av bl a livsmedelsverkets besiktningsstatistik månatliga beräkningar av produktionen av kött och fläsk.

Nämnden presenterar prisuppgifter för bl a vegetabilie- och animalieprodukter och handelsgödsel. Dessa uppgifter samlas in genom olika instanser.

Beräkningar av detaljerade prisindexserier för jordbruksprodukter har utförts sedan 1940-talet. Även före denna tid utarbetades vissa prisindex på jordbruksområdet. Beräkningarna utförs f n huvudsakligen inom jordbruksnämnden.

Nämnden sammanställer vidare totalalkyler över jordbrukets inkomster och utgifter. Dessa kalkyler – jordbrukets totalalkyl – utgör bl a underlag för jordbruksprisregleringen.

Statistik från lantbruksstyrelsen

Fårkontroll har bedrivits sedan 1920-talet. Verksamheten leds numera av lantbruksstyrelsen, som även utarbetar statistik däröver.

Styrelsen publicerar också statistik över veterinärverksamheten. Av denna publicering framgår bl a frekvenser av olika slag av djursjukdomar.

Vidare utarbetar styrelsen statistik över lantbruksnämndernas verksamhet. I denna statistik ingår bl a uppgifter om statliga bidrag och kreditgarantier beviljade till jordbrukare.

Slutligen redovisar lantbruksstyrelsen årliga uppgifter om nämndernas kursverksamhet.

Statistik från Svensk Husdjursskötsel

Mjölkboskapskontroll samt svinstam- och suggkontroll har genomförts sedan 1930- respektive 1920-talen. Svensk Husdjursskötsel leder numera verksamheterna och utarbetar statistik i anslutning till dem.

Statistik från Jordbrukets utredningsinstitut

Jordbrukets utredningsinstitut utarbetar årligen statistik över jordbrukets inköp av olika slag av maskiner och redskap samt växtskyddsmedel. Material till statistiken erhålls från tillverkare och importörer.

Utredningsinstitutet har vidare sedan 1956 genomfört intermittenta undersökningar avseende jordbrukets struktur. Den senaste undersökningen, 1971, avsåg lantbrukarnas sysselsättning och planering.

Några jordbruksstatistiska publikationer från här redovisade myndigheter och organisationer

SCBs statistik publiceras främst i Statistiska meddelanden. Jordbruksuppgifter återfinns huvudsakligen i serie J. Till vissa av dessa meddelanden utges Appendix med i allmänhet lägre regional indelning. Lantbruksräkningar presenteras i Lantbruksräkningen. SCB ger vidare ut Allmän månadsstatistik, i vilken lämnas ett mindre antal uppgifter om jordbruk.

Huvuddelen av *jordbruksnämndens* statistik redovisas varje månad i Jordbruksekonomiska meddelanden. I denna tämligen omfattande redovisning ingår även det begränsade antal uppgifter om jordbruk som presenteras i Allmän månadsstatistik. Därför publicerar nämnden vissa uppgifter i stenciler.

Statistik från *lantbruksstyrelsen* återfinns i stenciler eller i styrelsens Meddelanden.

Svensk Husdjursskötsel ger ut Meddelanden, och *Jordbrukets utredningsinstitut* slutligen publicerar sin statistik i Meddelanden från Jordbrukets utredningsinstitut och i stenciler.

Andra publikationer med jordbruks-, skogs- och fiskestatistik

Svenskt lantbruk /informationsskrift om lantbruk och lantbruksadministration/. Statens lantbruksinformation (1976).

Svenskt lantbruk i siffror och diagram. Meddelande från Jordbrukets utredningsinstitut 1970:6.

Skogsstatistisk årsbok /årligen sedan 1951/. Skogsstyrelsen.

Fiskestatistisk årsbok /årligen sedan 1971/. SCB.

Forsknings- och försöksmeddelanden /årligen sedan 1956/ från institutioner på jordbrukets, trädgårdsodlingens, skogens m fl områden. Särtryck ur Kungl. Skogs- och Lantbruksakademiens tidskrift.

Historisk statistik för Sverige. 2. Väderlek, lantmåteri, jordbruk, skogsbruk, fiske t o m år 1955. SCB (1959).

Adresser

SCB, Fack, 102 50 Stockholm. Besöksadress: Karlavägen 100. Telefon 08/14 05 60.

Statens jordbruksnämnd, 551 82 Jönköping. Besöksadress: Vallgatan 8. Telefon 036/16 94 80.

Lantbruksstyrelsen, 551 83 Jönköping. Besöksadress: Vallgatan 7. Telefon 036/16 94 20.

Svensk Husdjursskötsel, Hållsta, 631 84 Eskilstuna. Telefon 016/211 70.

Jordbrukets utredningsinstitut, Box 45070, 104 30 Stockholm. Besöksadress: Drottninggatan 104. Telefon 08/23 64 10.

Skogsstyrelsen, 551 83 Jönköping. Besöksadress: Vallgatan 7. Telefon 036/16 94 00.

Statens lantbruksinformation, 551 83 Jönköping. Besöksadress: Vallgatan 7. Telefon 036/16 94 40.

Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien, Box 6806, 113 86 Stockholm. Besöksadress: Drottninggatan 95 B. Telefon 08/30 05 40.

2 Områdesindelningar

Sedan lång tid tillbaka sker inom lantbruksstatistiken en omfattande områdesredovisning av resultat som framkommer genom skilda undersökningar. Redovisning lämnas sålunda dels för olika administrativa områden, dels för områden som avgränsats främst med hänsyn till de naturliga förutsättningarna för jordbruk.

Administrativa områden

I statistiken redovisas i allmänhet uppgifter för län. Länsindelningarna har emellertid ändrats över tiden i och med att såväl hela församlingar som församlingsdelar flyttats mellan län. I *bilaga I* redovisas förändringar sedan 1952 i länsindelningen till följd av att hela församlingar flyttats mellan län.

Omfattningen av förändringarna belyses också i tablån nedan.

År	Antal län som berördes	Antal församlingar som flyttades mellan län
1952	6	5
1967	6	6
1968 ¹	1	—
1969	4	3
1971	15	55
1974	8	13

¹ Stockholms stad sammanslogs med Stockholms län.

I allmänhet används i statistikredovisningen den länsindelning som gällde vid undersökningens genomförande. Länsindelningen i denna årsbok hänför sig till den nu gällande (dvs 1978 års), utom där annat anges.

I vissa fall sammanförs länen till huvudområdena Götaland, Svealand och Norrland.

Tidsserier. Omräkningar

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades länsuppgifter för perioden 1945-1969 enligt jordbruksinventeringarna och lantbruksregistret. En serie över tiden jämförbara uppgifter hade erhållits genom omräkningar med hänsyn till ändringar i metoder, klassificeringsgrunder och länsgränser.

SCB har räknat om vissa äldre uppgifter för jordbruksföretagen till att avse 1974 års länsindelning. Omräknade länsuppgifter för åren 1968-1973 och vissa jordbruksräkningsår avseende antal företag, företagens storleksfördelning, ägoslag, åkerjordens användning och antal husdjur återfinns i Statistiska meddelanden serie J 1974:39. Vissa av dessa uppgifter redovisas dessutom i Jordbruksstatistisk årsbok 1974.

Omräknade länsuppgifter för åren 1960-1973 avseende hektar- och totalskördar återfinns i Statistiska meddelanden serie J 1975:35. Resultaten för åren 1971-1973 redovisas dessutom i Jordbruksstatistisk årsbok 1975.

Naturliga jordbruksområden.

Produktionsområden. Riksområden

Vid bearbetning och redovisning av lantbruksstatistiken är de administrativa områdena från vissa synpunkter inte alltid lämpliga som indelningsgrund. Flertalet län är därför uppdelade på särskilda s k *naturliga jordbruksområden*. Därvid har hänsyn tagits till de naturförhållanden som väsentligt påverkar förutsättningarna för jordbruk, t ex berggrundens och de lösa jordarternas beskaffenhet, landskapets topografi och klimatet. De naturliga jordbruksområdena är uppbyggda av församlingar och i vissa fall delar av församlingar.

De naturliga jordbruksområdena sammanfördes ursprungligen till 18 *produktionsområden*. De flesta av dessa produktionsområden täcker delar av mer än ett län. Gränserna är numera fasta.

Däremot har gränserna för de naturliga jordbruksområdena modifierats. Gränserna utgör numera i princip kombinationer av gränserna för produktionsområdena och länsgränserna. Detta medför att de naturliga jordbruksområdena påverkas av ändringar i länsgränserna. År 1977 var landet indelat i 61 naturliga jordbruksområden.

De 18 produktionsområdena kan sammanföras till 8 större produktionsområden. Ett av de 18 produktionsområdena delas dock av gräns mellan två av de 8 produktionsområdena.

De 8 produktionsområdena kan sammanföras till 3 *riksområden*. Dessa 3 riksområden sammanfaller inte med de 3 administrativa huvudområdena.

Sambandet mellan naturliga jordbruksområden och produktions- och riksområden framgår av *bilaga 2*.

Områden för skördeberäkningar m m

Skördeområden

I samband med att metoder för objektiva skördeuppskattningar och ett permanent skördeskadeskydd för jordbruket (se avsnitt 8.5 respektive 8.11) infördes, indelades landet i områden som numera benämns *skördeområden*. Dessa områden är mer homogena än de naturliga jordbruksområdena med avseende framför allt på skördens variation från år till år.

Områdesindelningen har fortlöpande setts över. Därvid har eftersträvat homogenitet beträffande skillnaden mellan normal och erhållen skörd. Eftersom statistiskt material i stor utsträckning saknats för denna skillnad, har

man i stället utgått från faktorer som i hög grad påverkar skördens storlek, såsom klimat, jordart, topografi och odlingsinriktning. Dessutom har risken för speciellt svåra skördeskador, t ex på grund av översvämning eller svår torka, beaktats. År 1977 var riket indelat i 421 skördeområden, varav 1 tillfälligt.

I regel följer områdena församlingsgränserna. I vissa fall är dock församlingarna så heterogena från jordbrukssynpunkt att en delning ansetts nödvändig.

För skördeberäkningar har en anpassning gjorts av de naturliga jordbruksområdena till indelningen i skördeområden. De naturliga jordbruksområden som bildas av skördeområden kallas *anpassade naturliga jordbruksområden*.

Specialområden

Vid beräkningar inom SCB grupperas skördeområdena till följande specialområden.

Utjämningsområdena, som är 27 till antalet, består av skördeområden med likartade odlingsförhållanden. De används i stället för skördeområden i de fall skördeuppskattningarna inte ger tillräckligt underlag för bestämning av skörden i ett skördeområde.

Spillområdena, vilkas antal är 17, används vid beräkning av spill av potatis och kvalitet för brödsäd. För fabrikspotatis sammanslås dock de 17 områdena till 11 områden. För matpotatis används en något avvikande indelning i 13 spillområden. Områdesindelningarna baseras i huvudsak på indelningen i naturliga jordbruksområden.

Återväxtområdena, 59 till antalet, används vid beräkning av återväxt på slättervall, bärgningsförluster på slättervall och kvalitet på hö.

En sammanställning över av SCB använda områdesindelningar i lantbruksstatistiken lämnas i figuren på s 18.

Särskilda indelningar

I vissa fall tillämpas för statistiska ändamål andra områdesindelningar än de ovan beskrivna.

Vid beräkning av jordbrukets byggnadskostnadsindex grupperas t ex de naturliga jordbruksområdena till fem större jordbruksområden. Dessa är någorlunda homogena med avseende på förutsättningar för jordbruksdrift, byggnadstekniska förhållanden, priser på byggnadsmaterial och löner för byggnadsarbete.

Lantbruksstyrelsen har indelat landet i drygt 400 primära naturliga jordbruksområden med hänsyn till klimat, jordart, topografi och uppodling. Dessa kan sammanföras till 5 klimatiska riksområden, vilka var för sig består av högst 3 bygder: Jordbruksbygd, Mellanbygd och Glest uppodlad bygd.

Vidare har styrelsen gjort en speciell regionindelning av landet, vilken används vid beskrivning av utvecklingen inom jord- och skogsbruket. Vid indelningen har man sökt sammanföra områden med likartade sociala, ekonomiska och fysiska förutsättningar till enhetliga regiontyper.

Jordbrukets ekonomiska föreningsrörelse har en omfattande regional statistikproduktion med redovisning bl a på enskilda förenings verksamhetsområden. Två sådana indelningar

framgår av tabellerna i avsnitt 9.3 (föreningsområden för köttboscaps- och suggkontroller-na) och ytterligare en indelning av en tabell i avsnitt 9.7 (mejeriföreningar).

För prisstödet till jordbruket används i flera fall speciella områdesindelningar. Så t ex utgår pristillägget på mjölk respektive kött och fläsk i norra Sverige efter egna indelningar.

Bibliografi

Rikets indelningar /årligen sedan 1968; uppgifter om administrativa områden/. SCB..

Sveriges kommuner åren 1952–1974. Förändringar i kommunindelning och kommunkoder. SCB. Meddelanden i samordningsfrågor 1973:12.

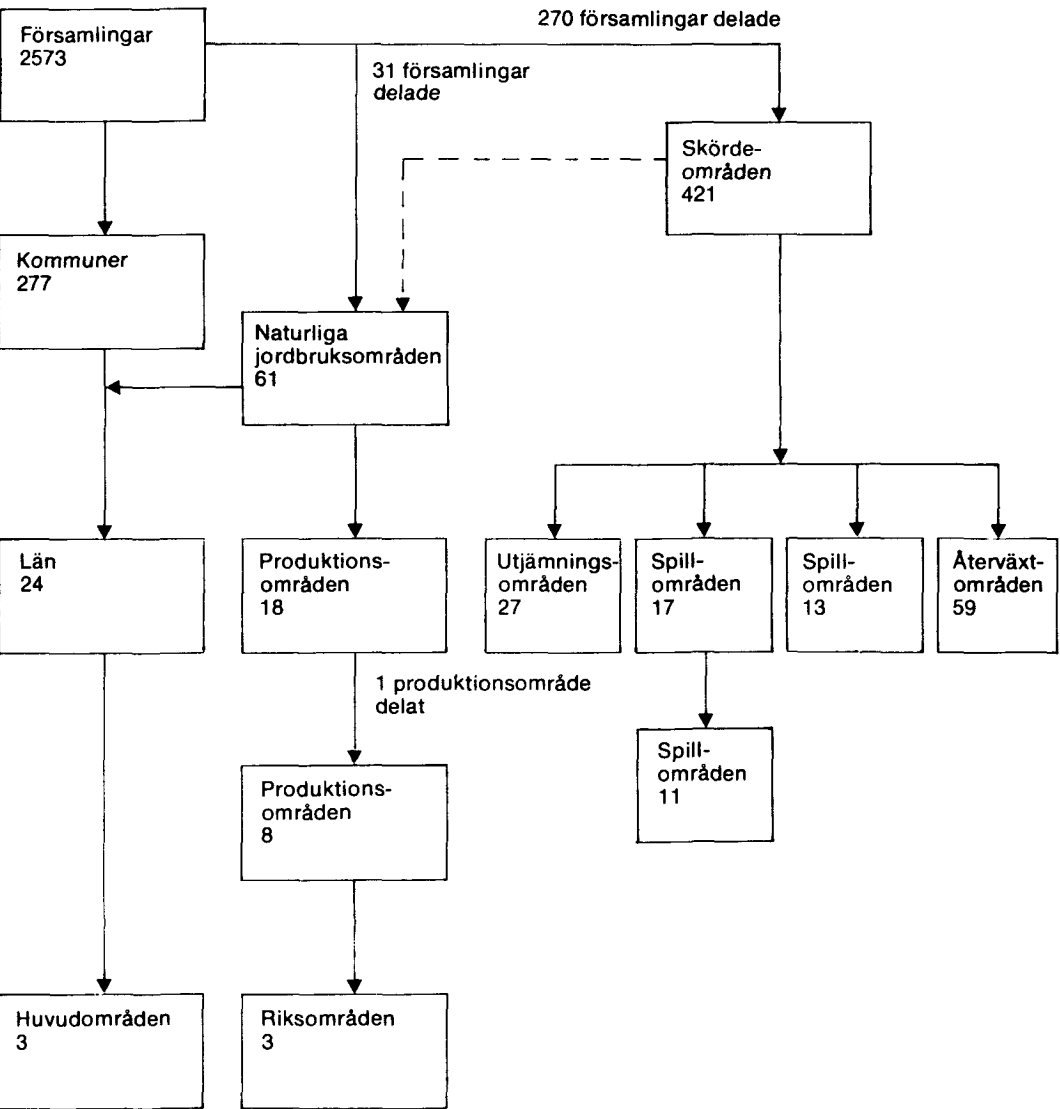
Områdesindelningar i lantbruksstatistiken. Meddelande i samordningsfrågor 1972:3 och 4 (uppgifter för perioden 1961–1971), 1973:4 och 5, 1974:1 och 2, 1975:2, 1976:1, 1977:2 med bilagor, 1978:2 . . .

Sveriges klimat-, jordarts- och uppodlingsområden. Del VIII. Riksöversikt /regionala uppgifter återfinns i stenciler/. Kungl. lantbruksstyrelsen. Meddelanden, serie A nr 8 (1969).

Uppgifter om lantbruksstyrelsens speciella regionindelning återfinns i styrelsens meddelandeserie.

Områdesindelningar använda inom lantbruksstatistiken och antal områden 1977

Administrativa indelningar	Lantbruksanknutna indelningar
-------------------------------	----------------------------------

3 Företag och ägoslag

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>
3.1 Bestånd av företag och företagens arealer m m	1– 8
3.2 Förändringar i företagens struktur	9–11

3.1 BESTÅND AV FÖRETAG OCH FÖRETAGENS AREALER M M

Med stöd av Kungl Maj:ts kungörelse 1968: 111 (senast ändrad 1975:979) har varje år sedan 1968 insamlats uppgifter till ett av SCB och lantbruksstyrelsen gemensamt upprättat register, det s k lantbruksregistret (lantbrukets företagsregister). Enligt bestämmelserna skall den som inom landet driver jordbruk, skogsbruk, husdjursskötsel, fruktodling eller trädgårdsodling eller äger mark där annan driver sådan verksamhet lämna uppgifter till lantbruksregistret.

Motsvarande uppgifter insamlades tidigare vid s k jordbruksräkningar och jordbruksinventeringar. Viss information om dessa lämnas i kapitel 1.

I detta avsnitt beskrivs lantbruksregistret samt redovisas uppgifter ur detta om bestånd av företag, brukningsform, storleksgruppering, företagens arealer m m. Uppgifter om arbetskraft, åkerjordens användning, trädgårdsodling och husdjur redovisas i avsnitten 4.2, 8.1, 8.9 respektive 9.1 och 9.2.

Undersökningens innehåll. Definitioner

Omfattning

Lantbruksregistret omfattar följande typer av företag:

- I företag med minst 2 hektar åker
- II företag med mindre än 2 hektar åker (inklusive företag utan åker) med fastighet taxerad som jordbruksfastighet
- III företag med djurbesättning som uppgiftsdagen eller tidigare under kalenderåret omfattade minst 250 svin eller minst 500 får inklusive lamm eller minst 1 000 höns inklusive kycklingar
- IV företag med yrkesmässig odling av trädgårdsväxter. Här ingår kommunala trädgårdar, anstalter, institutioner m fl med trädgårdsodling omfattande minst 200 m² under glas eller plast eller minst 2 500 m² frilandsareal.

Samtliga skogsföretag i riket ingår bland företagen av typ I eller II.

Från företag av typ I och sedan 1969 även företag av typ III har uppgifter insamlats varje år. Uppgifter från företag av typ II insamlas med 3–5 års mellanrum i samband med en utvidgad form av uppgiftsinsamling, s k lantbruksräkning. Från företag av typ IV insamlas numera uppgifter i princip varje år. Det är då en lantbruksräkning utförs och det följande året insamlas dock inga uppgifter till lantbruksregistret från denna grupp. I stället genomförs en separat trädgårdsräkning (se avsnitt 8.9) i början av året närmast efter lantbruksräkningen.

Av tabblån nedan framgår uppgiftsinsamlingens omfattning under olika år.

År	Typ av företag			
	I	II	III	IV
<i>Genomförda undersökningar</i>				
1968	×	×	—	—
1969	×	—	×	—
1970	×	—	×	×
1971	× ¹	× ¹	× ¹	—
1972	×	—	×	T ²
1973	×	—	×	×
1974	×	—	×	×
1975	×	—	×	×
1976	× ¹	× ¹	× ¹	—
1977	×	—	×	T ²
<i>Planerade undersökningar</i>				
1978	×	—	×	×
1979	×	—	×	×

¹ Lantbruksräkning. — ² Trädgårdsräkning.

Insamlade uppgifter

Till lantbruksregistret insamlas dels vissa fasta uppgifter och dels tillfälligt återkommande uppgifter. Av *bilaga 3* framgår vilka uppgifter som insamlades under perioden 1968–1977. Där har dock undantagits uppgifterna till trädgårdsräkningarna 1972 och 1977. Dessas innehåll beskrivs i avsnitt 8.9.

Uppgiftsinsamlingen 1977 framgår i detalj av *bilaga 4*, som återger den använda blanketten.

Definitioner

Med *företag* (brukningsenhet) menas inom jordbruk, skogsbruk, husdjursskötsel, frukt- och trädgårdsodling bedriven verksamhet under en och samma driftsledning.

Med *företagare* (brukare) menas den eller de personer som juridiskt och ekonomiskt svarar för verksamheten.

Följande definitioner av de olika ägoslagen tillämpas.

Åker: mark som lagts under plog och nyttjas för växtodling (även fältmässiga odlingar av köksväxter, frukt och bär). Hit räknas dock ej mångåriga slätter- och betesvallar som utnyttjas endast undantagsvis eller som inte väntas bli plöjda på nytt.

Kultiverad betesmark: gräsbärande mark som används för bete och har förbättrats genom röjning, bearbetning med redskap, gödsling eller insådd med vallväxter samt gräsbärande mark som tidigare har varit åker och utnyttjas som bete.

Annan gräsbärande mark: gräsbärande mark som ej är att hänföra till åker eller kultiverad betesmark och ej heller gårdsplaner eller dylikt. Hit räknas bl a betes- och slätterängar, strand- och hagmarksbeten samt tidigare åker, om den (åkern) inte används till bete eller för skogsändamål.

Skogsmark: mark som antingen är skogbärande eller kan göras skogbärande utan mera omfattande grundförbättringar och ej är att hänföra till åker, kultiverad betesmark eller annan gräsbärande mark.

Övrig mark (även tomt och trädgård): gårdsplaner, bebyggd mark, mark för hemträdgård och park, vägar, större avloppsdiken o d. Hit räknas även ej odlade eller trädbevuxna mossar och myrar, kärr, berg och annan dylik mark som inte kan hänföras till något annat ägoslag.

Undersökningens genomförande

Undersökningen är en totalräkning. De insamlade uppgifterna skall avse förhållandena en viss dag i juni respektive år. För 1977 gällde uppgifterna den 9 juni.

Insamling och bearbetning

SCB sänder ut blanketter till alla kända uppgiftsskyldiga. För företag som tidigare registrerats i lantbruksregistret påförs blanketterna

maskinellt uppgifter om företagare, till företaget hörande fastigheter, företagets arealer av olika slag samt församlingstillhörighet. Ifyllda blanketter återsänds direkt till SCB. I påminnelse- och insamlingsarbetet deltar också lantbruksnämnderna.

Inkomna blanketter granskas vanligen vid SCB. I vissa fall sänds dock blanketterna till respektive lantbruksnämnd. I den maskinella granskningen sker vissa kontroller av uppgifterna på de inkomna blanketterna mot motsvarande värden enligt föregående års lantbruksregister.

Bortfall

För 380 företag som tidigare redovisat mer än 2 hektar åker har uppgifter för år 1977 inte erhållits. Motsvarande bortfall 1976 var drygt 300 företag.

Resultatens tillförlitlighet

Redovisningsprinciper

De uppgifter som redovisas från lantbruksregistret avser i regel företag med mer än 2,0 hektar åker. Till denna grupp räknas emellertid inte företag med mindre än 0,3 hektar utnyttjad åker, även om den totala åkerarealen skulle överstiga 2,0 hektar.

I åkerarealen inräknas slätter- och betesvalar som ej utnyttjas respektive år samt annan obrukad åker. Helträda hänförs till utnyttjad åker.

För år då lantbruksräkning genomförs redovisas även vissa uppgifter för företag med högst 2,0 hektar åker.

Kontrollmätningar

De i detta avsnitt presenterade tabellerna bygger i huvudsak helt på jordbrukarnas uppgifter. I viss utsträckning avser uppgifterna om den brukade åkerarealen ej exakt den *besådda* arealen. Sålunda kan t ex diken inkluderas i redovisningen.

Vid beräkningar av totalskörden utnyttjas arealuppgifter från lantbruksregistret. Dessa uppgifter skall avse den besådda arealen. Uppskattningar av dennas storlek baseras på till lantbruksregistret lämnade uppgifter och på resultat av särskilda *kontrollmätningar*. Dessa beskrivs närmare i avsnitt 8.6.

Resultat

Ägoslagsfördelningen inom produktionsområdet illustreras i figuren på sidan 23.

I *tabell 1* redovisas antal ägda och arrenderade företag med mer än 2 hektar åker och arealer av olika ägoslag vid dessa företag år 1977. Av *tabellerna 2 och 3* framgår antalet företag och åkerarealen fördelade på storleksgrupper efter arealen åker respektive på företagarekategorier.

I *tabell 4* redovisas antal företag med mer än 100 hektar åker inom storleksgrupper efter arealen åker år 1977 och i *tabell 5* procentuell fördelning av åkerarealen vid företag med mer än 2 hektar åker på storleksgrupper efter areal åker samt genomsnittlig åkerareal 1977. Av tabellen framgår att den genomsnittliga åkerarealen långsamt har ökat.

Uppgifter om antal företag med mer än 2 hektar åker och areal skogsmark fördelade på storleksgrupper efter areal skog 1977 framgår av *tabell 6*.

I *tabell 7* redovisas totala antalet företag och arealerna åker och skogsmark vid dessa företag fördelade på storleksgrupper efter areal åker och skogsmark år 1976. Av tabellen framgår att 22 % av skogsmarken i riket, som totalt omfattade 22,6 miljoner hektar, fanns vid företag med mer än 2 hektar åker.

I *tabell 8* redovisas rikets totala skogsmarksareal fördelad på företagarekategorier.

Lantbruksekonomiska samarbetsnämnden har låtit specialbearbeta vissa resultat från lantbruksregistret. I denna bearbetning skiljs på *stora företag* (med mer än 50 hektar åker

eller visst minimiantal husdjur), *medelstora företag* (med 30–50 hektar åker eller med 10–30 hektar åker och visst minimiantal husdjur) och *små företag* (övriga företag med mer än 2 hektar åker). I tablån nedan redovisas uppgifter om antal företag och areal åker och skogsmark år 1975 enligt denna gruppering.

	<i>Stora företag</i>	<i>Medelstora företag</i>	<i>Små företag</i>
Antal företag	15 734	30 004	86 211
Areal åker,			
100-tal hektar	12 775	8 500	8 513
Areal skogsmark,			
100-tal hektar	10 258	10 015	28 585

Bibliografi

Källor

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Jordbruksföretag, företagare, sysselsatta samt anläggningar /årligen fr o m 1977; uppgifter för kommuner/. SCB. SM J 1978:6.1 . . .

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Ägoslag och åkerarealens användning /årligen fr o m 1977; uppgifter för kommuner/. SCB. SM J 1978:6.2 . . .

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Jordbruksföretag, areal och antal /1968–1970 och 1972–1975; uppgifter för naturliga jordbruksområden. Föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1970:24 och 30, 1971:12, 1973:14, 1974:11, 1975:11 och 1976:5.1.

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Företagarekategorier samt åldersfördelning för företagare /1968–1970 och 1972–1975. Föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1970:26 och 32, 1971:14, 1973:16, 1974:13, 1975:13 och 1976:5.3.

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Arealerna åker och skog vid jordbruksföretag /1970 och 1972–1975. Föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1971:32, 1973:20, 1974:16, 1975:16 och 1976:5.6.

Lantbruksräkningen /1971 och 1976; uppgifter för kommuner eller naturliga jordbruksområden/. SCB.

Jordbrukets saluproduktion och arbetsåtgång /uppgifter för län/. Lantbruksstyrelsen. Meddelanden 1977:3.

Andra undersökningar

Lantbrukets företagsregister (lantbruksregistret) /beskrivning av registret/. SCB. Statistisk tidskrift 1971:5.

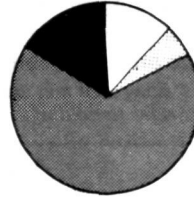
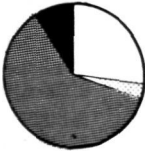
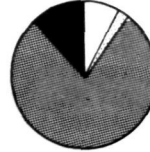
Jordbruksstatistiska uppgifter för län åren 1927, 1932, 1937, 1944, 1951, 1956, 1961, 1966 och 1968–1973 enligt länsindelningen 1974-01-01 /uppgifter om bl a antal företag inom storleksgrupper och om arealer av olika ägoslag/. SCB. SM J 1974:39.

Jordbruksföretag, areal och antal samt antal husdjur den 26 juni 1970 redovisade på 1971 års länsindelning. SCB. SM J 1971:33.

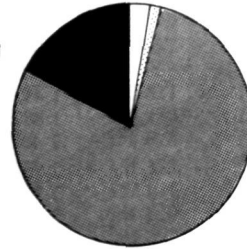
Allmän fastighetstaxering. Del 2 /1970 och 1975; uppgifter om bl a arealer av olika ägoslag/. SCB.

Ägoslagsfördelningen inom produktionsområden år 1976

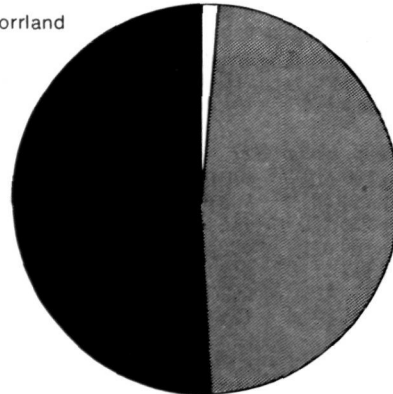
Avser samtliga företag i lantbruksräkningen

Götalands södra
slättbygderGötalands
skogsbygderGötalands
mellanbygderGötalands norra
slättbygderSvealands
slättbygderMellersta Sveriges
skogsbygder

Nedre Norrland

Övre Norrland

Åker

 Betesmark och annan
gräsbärande mark

Skogsmark

Övrig mark

Cirkelytorna är proportionella mot områdenas andelar av den totala arealen enligt lantbruksräkningen.

Källa: Uppgifter från lantbruksräkningen 1976 ligger till grund för figurerna.

Tabell 1 Antal ägda och arrenderade företag, åkerarealen på dessa samt arealen av olika ägoslag år 1977

Number of owned and leased holdings, the area of arable land on these holdings and the area of different types of land in 1977

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Antal företag				Åkerareal, hektar	
	Helt ägda	Helt arrenderade	Delvis arrenderade	Summa	Helt ägda företag	Helt arrenderade företag
<i>Län</i>						
Stockholms	782	708	676	2 166	21 022	43 777
Uppsala	1 642	945	1 284	3 871	53 489	43 823
Södermanlands	996	992	843	2 831	35 939	58 952
Östergötlands	1 990	1 798	1 569	5 357	65 202	79 643
Jönköpings	3 246	1 196	2 365	6 807	27 182	25 796
Kronobergs	2 758	637	1 914	5 309	20 272	9 967
Kalmar	2 602	1 082	2 067	5 751	44 419	32 507
Gotlands	1 328	292	1 210	2 830	29 302	8 922
Blekinge	1 416	208	743	2 367	15 376	5 837
Kristianstads	4 477	1 140	2 341	7 958	72 419	34 198
Malmöhus	4 339	1 920	2 383	8 642	108 076	86 005
Hallands	3 905	738	1 890	6 533	57 516	20 369
Göteborgs o Bohus	2 864	584	1 454	4 902	28 249	10 605
Älvsborgs	5 920	1 094	3 082	10 096	68 665	22 781
Skaraborgs	4 983	1 692	3 043	9 718	109 610	59 583
Värmlands	3 955	693	2 142	6 790	48 920	18 340
Örebro	1 689	660	1 381	3 730	36 571	22 807
Västmanlands	1 492	699	1 015	3 206	46 986	35 720
Kopparbergs	1 887	351	1 933	4 171	17 932	7 690
Gävleborgs	2 402	335	2 048	4 785	22 239	5 986
Västernorrlands	2 959	260	1 985	5 204	19 543	3 806
Jämtlands	2 151	293	1 495	3 939	14 401	3 606
Västerbottens	3 368	371	3 065	6 804	24 839	3 814
Norrbottens	1 734	141	1 276	3 151	13 142	1 714
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	5 118	2 066	2 935	10 119	127 898	88 859
» mellanbygder	6 025	1 666	3 899	11 590	127 401	60 744
» norra slättbygder	7 349	2 577	4 116	14 042	180 691	108 240
Svealands slättbygder	6 960	3 844	5 137	15 941	209 435	203 819
Götalands skogsbygder	20 216	5 570	12 488	38 274	196 739	121 749
Mellersta Sveriges skogsbygder	6 146	1 614	4 095	11 855	66 575	43 616
Nedre Norrland	7 335	846	5 838	14 019	51 470	12 702
Övre Norrland	5 736	646	4 696	11 078	41 102	6 519
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>						
2,1– 5,0	18 836	1 997	2 073	22 906	69 776	7 768
5,1– 10,0	19 278	3 059	6 542	28 879	144 565	23 530
10,1– 20,0	14 069	4 170	12 260	30 499	205 324	62 861
20,1– 30,0	5 528	2 825	7 960	16 313	137 251	70 882
30,1– 50,0	4 336	3 221	8 118	15 675	168 002	127 151
50,1–100,0	2 126	2 573	4 867	9 566	143 221	177 951
Över 100,0	712	984	1 384	3 080	133 172	176 105
<i>Hela riket</i>						
1977	64 885	18 829	43 204	126 918	1 001 311	646 248
1976	68 683	18 651	43 620	130 954	1 035 516	635 005
1975	69 342	18 776	43 831	131 949	1 059 835	641 838
1974	72 855	18 669	44 315	135 839	1 094 322	636 229
1973	76 201	18 580	44 156	138 937	1 129 237	631 520

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,3 %).

Delvis arrenderade företag	Summa	Därav		Kultiverad betesmark, hektar	Annan gräs- bärande mark, hektar	Skogs- mark, hektar	Övrig mark, hektar	Summa, hektar
		Ägd	Arrenderad					
35 268	100 067	39 356	60 711	3 603	5 615	91 530	17 211	218 026
64 318	161 630	94 228	67 402	5 407	8 786	137 772	18 428	332 023
48 891	143 782	64 660	79 122	5 428	7 705	130 845	17 720	305 480
78 222	223 067	111 073	111 994	13 398	26 702	171 887	28 544	463 598
44 912	97 890	50 539	47 351	16 306	19 241	238 225	56 953	428 615
31 858	62 097	38 168	23 929	9 991	9 768	201 344	47 577	330 777
60 698	137 624	78 625	58 999	8 852	26 109	262 104	48 767	483 456
44 539	82 763	60 272	22 491	3 083	7 549	83 301	28 997	205 693
18 584	39 797	26 774	13 023	2 800	4 344	94 164	8 577	149 682
79 584	186 201	120 018	66 183	16 458	13 786	117 851	21 931	356 227
114 667	308 748	175 577	133 171	12 724	11 208	35 309	11 877	379 866
49 153	127 038	88 215	38 823	7 145	4 946	125 331	39 448	303 908
32 223	71 077	46 214	24 863	4 268	6 479	87 708	64 913	234 445
71 355	162 801	110 106	52 695	10 448	12 929	278 276	81 957	546 411
119 836	289 029	182 636	106 393	10 042	15 211	143 358	30 351	487 991
58 582	125 842	82 398	43 444	2 424	6 135	317 637	36 443	488 481
59 947	119 325	71 977	47 348	2 751	3 670	134 967	19 472	280 185
52 447	135 153	78 810	56 343	2 601	3 987	139 817	12 985	294 543
42 563	68 185	39 837	28 348	1 533	3 389	206 176	17 175	296 458
51 527	79 752	50 328	29 424	1 651	3 927	338 918	24 044	448 292
40 920	64 269	39 726	24 543	2 723	6 178	361 323	57 334	491 827
29 773	47 780	28 919	18 861	2 180	4 373	352 816	148 107	555 256
63 687	92 340	57 922	34 418	2 273	4 138	454 820	150 217	703 788
31 850	46 706	29 666	17 040	1 436	3 566	299 592	141 314	492 614
141 083	357 840	211 935	145 905	10 327	7 318	40 550	13 588	429 623
143 631	331 776	219 382	112 394	20 020	38 144	227 976	68 126	686 042
179 795	468 726	290 228	178 498	13 705	27 741	195 963	48 320	754 455
266 358	679 612	370 436	309 176	18 738	29 926	615 005	79 818	1 423 099
260 882	579 370	341 986	237 384	68 444	80 239	1 289 259	321 193	2 338 505
114 185	224 376	129 291	95 085	7 731	13 039	560 845	65 392	871 383
119 895	184 067	110 382	73 685	6 374	14 229	1 009 312	159 492	1 373 474
99 575	147 196	92 404	54 792	4 186	9 105	866 161	374 413	1 401 061
8 411	85 955	74 582	11 373	11 156	20 605	660 198	216 987	994 901
51 135	219 230	175 190	44 040	19 974	31 256	1 040 607	284 415	1 595 482
183 521	451 706	314 756	136 950	28 783	40 154	1 044 321	237 629	1 802 593
197 929	406 062	253 172	152 890	20 239	28 731	574 136	116 969	1 146 137
315 856	611 009	351 356	259 653	24 080	34 936	564 956	112 118	1 347 099
329 436	650 608	328 256	322 352	22 263	32 923	427 222	73 471	1 206 487
239 116	548 393	268 732	279 661	23 030	31 136	493 631	88 753	1 184 943
1 325 404	2 972 963	1 766 044	1 206 919	149 525	219 741	4 805 071	1 130 342	9 277 642
1 309 497	2 980 018	1 795 924	1 184 094	149 760	223 176	4 965 630	1 180 895	9 499 479
1 278 554	2 980 227	1 808 437	1 171 790	146 963	219 673	4 921 188	1 177 670	9 445 721
1 260 580	2 991 131	1 835 682	1 155 449	144 927	222 639	5 063 724	1 222 857	9 645 278
1 222 907	2 983 664	1 851 105	1 132 559	142 497	224 374	5 182 154	1 259 637	9 792 326

Tabell 2 Antal företag inom olika storleksgrupper samt åkerarealen på dessa företag år 1977

Number of holdings in different size groups, and the area of arable land on these holdings in 1977

Område	Antal företag inom storleksgrupper, hektar åker						
	2,1– 5,0	5,1– 10,0	10,1– 20,0	20,1– 30,0	30,1– 50,0	50,1– 100,0	Över 100,0 ¹
<i>Län</i>							
Stockholms	154	233	428	341	426	371	213
Uppsala	208	286	757	685	937	760	238
Södermanlands	151	262	506	455	574	568	315
Östergötlands	427	599	998	787	1 092	1 052	402
Jönköpings	1 647	2 058	1 743	711	441	180	27
Kronobergs	1 530	1 858	1 198	411	234	70	8
Kalmar	760	1 237	1 462	867	884	429	112
Gotlands	339	346	562	530	667	328	58
Blekinge	534	715	536	248	212	101	21
Kristianstads	1 137	1 675	2 289	1 179	1 006	501	171
Malmöhus	822	1 111	2 047	1 519	1 683	1 059	401
Hallands	1 114	1 557	1 944	871	689	282	76
Göteborgs o Bohus	1 052	1 561	1 311	493	333	134	18
Älvsborgs	2 292	2 768	2 668	1 128	808	351	81
Skaraborgs	891	1 536	2 627	1 630	1 665	1 038	331
Värmlands	1 774	1 919	1 388	618	565	392	134
Örebro	480	611	810	539	633	489	168
Västmanlands	148	261	589	613	787	604	204
Kopparbergs	1 175	1 005	917	432	436	182	24
Gävleborgs	914	1 271	1 320	614	467	181	18
Västernorrlands	1 552	1 739	1 116	394	270	117	16
Jämtlands	1 268	1 186	884	333	177	80	11
Västerbottens	1 640	2 172	1 739	629	448	158	18
Norrbottens	897	913	660	286	241	139	15
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	848	1 181	2 517	1 821	2 051	1 244	457
» mellanbygder	1 230	1 776	2 904	2 039	2 231	1 110	300
» norra slättbygder	1 183	2 016	3 559	2 245	2 498	1 859	682
Svealands slättbygder	1 000	1 589	3 082	2 698	3 459	2 915	1 198
Götalands skogsbygder	8 782	11 499	9 929	4 032	2 692	1 129	211
Mellersta Sveriges skogsbygder	2 650	3 128	2 794	1 284	1 182	663	154
Nedre Norrland	4 099	4 261	3 167	1 240	860	347	45
Övre Norrland	3 114	3 429	2 547	954	702	299	33
<i>Hela riket</i>							
1977	22 906	28 879	30 499	16 313	15 675	9 566	3 080
1976	24 804	30 321	31 388	16 551	15 497	9 360	3 033
1975	23 884	31 357	32 385	16 784	15 384	9 180	2 975
1974	25 247	32 856	33 539	17 026	15 315	8 922	2 934
1973	26 409	34 408	34 259	17 223	15 159	8 615	2 864

¹ I tabell 4 redovisas för år 1977 en storleksgruppering av företag med mer än 100 hektar åker.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,3 %).

Åkerareal i hektar inom storleksgrupper, hektar åker								
Summa	2,1– 5,0	5,1– 10,0	10,1– 20,0	20,1– 30,0	30,1– 50,0	50,1– 100,0	Över 100,0	Summa
2 166	577	1 842	6 463	8 482	16 823	26 185	39 695	100 067
3 871	806	2 252	11 748	17 331	37 205	51 737	40 551	161 630
2 831	590	2 092	7 751	11 527	22 957	40 093	58 772	143 782
5 357	1 592	4 728	15 306	19 843	43 640	73 166	64 792	223 067
6 807	6 400	15 569	25 479	17 552	16 903	12 138	3 849	97 890
5 309	5 964	13 839	17 077	10 046	8 940	4 906	1 325	62 097
5 751	2 952	9 532	21 817	21 672	34 412	28 862	18 377	137 624
2 830	1 262	2 637	8 747	13 329	26 137	21 814	8 837	82 763
2 367	2 030	5 398	7 906	6 157	8 080	6 574	3 652	39 797
7 958	4 242	12 924	34 332	29 214	38 876	33 897	32 716	186 201
8 642	2 980	8 770	30 765	38 096	66 034	71 369	90 734	308 748
6 533	4 288	11 823	28 742	21 514	26 315	18 591	15 765	127 038
4 902	3 995	11 806	19 154	12 153	12 624	8 844	2 501	71 077
10 096	8 601	21 018	38 873	28 011	30 614	23 553	12 131	162 801
9 718	3 355	12 137	39 788	40 791	65 094	70 557	57 307	289 029
6 790	6 451	14 226	20 123	15 389	21 975	27 388	20 290	125 842
3 730	1 804	4 712	12 242	13 438	25 051	33 738	28 340	119 325
3 206	567	2 072	9 256	15 546	31 255	41 420	35 037	135 153
4 171	4 141	7 390	13 483	10 637	16 734	12 106	3 694	68 185
4 785	3 420	9 763	19 360	15 106	17 973	11 566	2 564	79 752
5 204	5 735	12 876	15 976	9 612	10 219	7 749	2 102	64 269
3 939	4 722	8 764	12 803	8 214	6 733	5 193	1 351	47 780
6 804	6 190	16 403	25 048	15 341	17 100	10 071	2 187	92 340
3 151	3 291	6 657	9 467	7 061	9 315	9 091	1 824	46 706
10 119	3 029	9 397	37 867	45 559	79 798	83 668	98 522	357 840
11 590	4 611	13 739	44 349	50 973	86 732	73 746	57 626	331 776
14 042	4 454	15 860	53 762	56 230	98 303	127 265	112 852	468 726
15 941	3 838	12 530	47 400	68 091	137 143	201 879	208 731	679 612
38 274	33 634	86 942	144 978	99 680	103 410	76 732	33 994	579 370
11 855	9 822	23 621	41 113	31 767	45 859	45 443	26 751	224 376
14 019	14 993	31 700	45 654	30 413	32 856	22 545	5 906	184 067
11 078	11 574	25 441	36 583	23 349	26 908	19 330	4 011	147 196
126 918	85 955	219 230	451 706	406 062	611 009	650 608	548 393	2 972 963
130 954	92 801	230 092	464 169	411 997	603 566	635 236	542 157	2 980 018
131 949	90 033	238 068	479 009	417 782	598 340	623 297	533 698	2 980 227
135 839	95 065	249 020	496 145	423 937	595 512	605 477	525 975	2 991 131
138 937	99 291	260 711	506 668	428 668	589 288	584 800	514 238	2 983 664

Tabell 3 Antal företag samt arealen åker på dessa efter företagarekategori år 1977
 Number of holdings and the area of arable land on these holdings by the category of holder in 1977

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Antal företag brukade av						
	Enskilda personer	Enkla bolag	Dödsbon	Aktiebolag	Staten	Kommuner och allmänningar	Övriga
<i>Län</i>							
Stockholms	1 804	251	60	22	4	6	19
Uppsala	3 219	540	67	18	7	3	17
Södermanlands	2 314	397	60	38	2	—	20
Östergötlands	4 461	779	70	22	3	1	21
Jönköpings	5 770	836	169	13	3	3	13
Kronobergs	4 632	509	149	5	2	2	10
Kalmar	4 916	691	109	18	3	—	14
Gotlands	2 534	212	67	4	2	1	10
Blekinge	2 091	214	48	7	1	2	4
Kristianstads	7 169	569	120	40	9	3	48
Malmöhus	7 779	585	133	93	9	2	41
Hallands	5 576	740	161	25	2	3	26
Göteborgs o Bohus	4 282	420	170	11	2	2	15
Älvsborgs	8 528	1 215	296	15	7	3	32
Skaraborgs	8 126	1 359	160	30	8	1	34
Värmlands	5 487	923	353	17	2	1	7
Örebro	3 136	444	101	17	2	2	28
Västmanlands	2 656	448	63	15	2	4	18
Kopparbergs	3 328	559	262	6	3	2	11
Gävleborgs	4 151	448	149	11	5	1	20
Västernorrlands	4 404	527	222	7	4	4	36
Jämtlands	3 248	497	167	2	1	1	23
Västerbottens	5 855	758	166	5	4	2	14
Norrbottens	2 649	406	74	5	5	3	9
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	8 933	859	148	104	9	3	63
» mellanbygder	10 333	926	203	62	9	3	54
» norra slättbygder	11 803	1 892	236	39	13	3	56
Svealands slättbygder	13 203	2 152	353	106	18	16	93
Götalands skogsbygder	32 927	4 160	994	72	20	14	87
Mellersta Sveriges skogsbygder	9 865	1 381	533	34	7	1	34
Nedre Norrland	11 654	1 636	618	19	7	7	78
Övre Norrland	9 397	1 321	311	10	9	5	25
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>							
2,1– 5,0	19 680	2 007	1 163	25	3	3	25
5,1– 10,0	24 868	2 893	1 034	36	6	2	40
10,1– 20,0	26 634	3 033	679	56	21	5	71
20,1– 30,0	14 226	1 732	225	38	11	5	76
30,1– 50,0	13 366	2 016	163	37	14	3	76
50,1–100,0	7 337	1 969	79	62	16	11	92
Över 100,0	2 004	677	53	192	21	23	110
<i>Hela riket</i>							
1977	108 115	14 327	3 396	446	92	52	490
1976	112 657	13 591	3 738	450	94	54	370
1975		127 322	3 851	452	98	54	172
1974		131 051	4 048	424	97	53	166
1973		134 185	4 035	407	93	54	163

Källa: SC B, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0.3 %).

Åkerareal i hektar brukad av								
Summa	Enskilda personer	Enkla bolag	Dödsbon	Aktiebolag	Staten	Kommuner och allmänningar	Övriga	Summa
2 166	76 390	14 250	1 824	3 974	841	913	1 875	100 067
3 871	123 000	29 914	1 692	3 462	1 586	254	1 722	161 630
2 831	103 692	24 917	3 184	8 799	348	—	2 842	143 782
5 357	169 708	44 657	2 996	3 318	167	229	1 992	223 067
6 807	80 058	14 876	1 425	980	65	202	284	97 890
5 309	53 022	7 211	1 147	138	131	165	283	62 097
5 751	110 295	22 004	1 579	2 366	522	—	858	137 624
2 830	70 434	9 258	1 349	960	212	197	353	82 763
2 367	32 821	4 621	887	1 270	43	99	56	39 797
7 958	158 193	16 626	2 942	3 792	282	431	3 935	186 201
8 642	250 569	25 940	4 507	22 101	473	82	5 076	308 748
6 533	99 671	19 454	2 060	3 678	66	672	1 437	127 038
4 902	59 861	8 539	1 453	407	34	28	755	71 077
10 096	132 252	24 320	2 718	788	398	283	2 042	162 801
9 718	217 770	55 395	3 907	6 952	939	172	3 894	289 029
6 790	97 325	21 504	3 591	2 975	156	151	140	125 842
3 730	92 508	18 314	1 565	4 096	83	304	2 455	119 325
3 206	99 759	25 300	1 789	3 777	306	1 163	2 959	135 153
4 171	55 124	9 183	2 141	899	107	176	555	68 185
4 785	67 804	8 236	1 643	757	271	4	1 037	79 752
5 204	52 452	8 614	1 642	244	203	156	958	64 269
3 939	38 623	6 790	1 341	64	39	127	796	47 780
6 804	77 899	11 913	1 331	144	340	179	534	92 340
3 151	36 414	8 689	558	330	206	182	327	46 706
10 119	283 602	37 511	4 843	24 113	486	967	6 318	357 840
11 590	275 451	36 534	5 329	9 050	655	334	4 423	331 776
14 042	357 926	89 118	5 759	7 728	1 359	582	6 254	468 726
15 941	511 176	118 454	10 575	22 723	3 078	2 785	10 821	679 612
38 274	477 885	81 429	9 471	5 453	827	677	3 628	579 370
11 855	177 784	31 562	6 336	6 145	445	28	2 076	224 376
14 019	150 953	24 203	4 646	685	420	435	2 725	184 067
11 078	120 867	21 714	2 312	474	548	361	920	147 196
22 906	73 746	7 682	4 318	92	11	9	97	85 955
28 879	188 803	22 032	7 746	285	49	15	300	219 230
30 499	394 643	45 056	9 727	827	309	79	1 065	451 706
16 313	353 915	43 294	5 589	956	274	137	1 897	406 062
15 675	519 555	79 895	6 284	1 501	545	125	3 104	611 009
9 566	494 129	137 724	5 429	4 694	1 183	811	6 638	650 608
3 080	330 853	104 842	10 178	68 016	5 447	4 993	24 064	548 393
126 918	2 355 644	440 525	49 271	76 371	7 818	6 169	37 165	2 972 963
130 954	2 405 765	398 735	53 897	78 536	7 824	6 143	29 118	2 980 018
131 949	2 818 447		55 307	78 301	7 890	6 119	14 163	2 980 227
135 839	2 827 780		57 774	77 974	7 639	6 004	13 960	2 991 131
138 937	2 822 729		55 074	78 212	7 583	5 972	14 094	2 983 664

Tabell 4 Antal företag med mer än 100 hektar åker inom olika storleksgrupper år 1977
 Number of holdings with more than 100 hectares of arable land in different size groups in 1977

Område	Storleksgrupp, hektar åker					Summa
	100,1– 200,0	200,1– 300,0	300,1– 400,0	400,1– 500,0	Över 500,0	
<i>Län</i>						
Stockholms	149	36	21	4	3	213
Uppsala	191	33	9	1	4	238
Södermanlands	234	46	24	6	5	315
Östergötlands	336	43	11	4	8	402
Jönköpings	23	4	–	–	–	27
Kronobergs	6	2	–	–	–	8
Kalmar	89	16	6	–	1	112
Gotlands	53	2	2	–	1	58
Blekinge	18	2	–	–	1	21
Kristianstads	122	29	10	4	6	171
Malmöhus	272	61	19	14	35	401
Hallands	54	14	2	4	2	76
Göteborgs o Bohus	17	–	1	–	–	18
Älvsborgs	72	7	–	2	–	81
Skaraborgs	272	35	9	8	7	331
Värmlands	115	14	2	2	1	134
Örebro	128	28	8	1	3	168
Västmanlands	160	24	10	8	2	204
Kopparbergs	22	–	1	–	1	24
Gävleborgs	16	2	–	–	–	18
Västernorrlands	15	1	–	–	–	16
Jämtlands	11	–	–	–	–	11
Västerbottens	18	–	–	–	–	18
Norrbottns	15	–	–	–	–	15
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	317	70	22	14	34	457
» mellanbygder	223	44	14	7	12	300
» norra slättbygder	567	73	18	13	11	682
Svealands slättbygder	925	169	69	20	15	1 198
Götalands skogsbygder	180	24	4	1	2	211
Mellersta Sveriges skogsbygder	120	17	8	3	6	154
Nedre Norrland	43	2	–	–	–	45
Övre Norrland	33	–	–	–	–	33
<i>Hela riket</i>						
1977	2 408	399	135	58	80	3 080
1976	2 360	397	143	54	79	3 033
1975	2 309	397	137	49	83	2 975
1974	2 271	400	129	49	85	2 934
1973	2 214	383	132	49	86	2 864

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,3 %).

Tabell 5 Procentuell fördelning av åkerarealen på olika storleksgrupper och genomsnittlig åkerareal per företag år 1977

Percentage distribution of the area of arable land and average area per holding in 1977

Område	Storleksgrupp, hektar åker							Summa	Genomsnittlig areal, hektar
	2,1– 5,0	5,1– 10,0	10,1– 20,0	20,1– 30,0	30,1– 50,0	50,1– 100,0	Över 100,0		
<i>Län</i>									
Stockholms	0,6	1,8	6,4	8,5	16,8	26,2	39,7	100	46,2
Uppsala	0,5	1,4	7,3	10,7	23,0	32,0	25,1	100	41,8
Södermanlands	0,4	1,4	5,4	8,0	16,0	27,9	40,9	100	50,8
Östergötlands	0,7	2,1	6,9	8,9	19,6	32,8	29,0	100	41,6
Jönköpings	6,6	15,9	26,0	17,9	17,3	12,4	3,9	100	14,4
Kronobergs	9,6	22,3	27,5	16,2	14,4	7,9	2,1	100	11,7
Kalmar	2,1	6,9	15,9	15,7	25,0	21,0	13,4	100	23,9
Gotlands	1,5	3,2	10,5	16,1	31,6	26,4	10,7	100	29,2
Blekinge	5,1	13,5	19,9	15,5	20,3	16,5	9,2	100	16,8
Kristianstads	2,3	6,9	18,4	15,7	20,9	18,2	17,6	100	23,4
Malmöhus	1,0	2,8	10,0	12,3	21,4	23,1	29,4	100	35,7
Hallands	3,4	9,3	22,6	17,0	20,7	14,6	12,4	100	19,4
Göteborgs o Bohus	5,6	16,6	27,0	17,1	17,8	12,4	3,5	100	14,5
Älvsborgs	5,3	12,9	23,9	17,2	18,8	14,5	7,4	100	16,1
Skaraborgs	1,2	4,2	13,8	14,1	22,5	24,4	19,8	100	29,7
Värmlands	5,1	11,3	16,0	12,2	17,5	21,8	16,1	100	18,5
Örebro	1,5	4,0	10,3	11,3	21,0	28,3	23,6	100	32,0
Västmanlands	0,4	1,5	6,9	11,5	23,1	30,7	25,9	100	42,2
Kopparbergs	6,1	10,8	19,8	15,6	24,5	17,8	5,4	100	16,3
Gävleborgs	4,3	12,3	24,3	18,9	22,5	14,5	3,2	100	16,7
Västernorrlands	8,9	20,0	24,9	14,9	15,9	12,1	3,3	100	12,3
Jämtlands	9,9	18,3	26,8	17,2	14,1	10,9	2,8	100	12,1
Västerbottens	6,7	17,8	27,1	16,6	18,5	10,9	2,4	100	13,6
Norrbottens	7,0	14,3	20,3	15,1	19,9	19,5	3,9	100	14,8
<i>Produktionsområden</i>									
Götalands södra slättbygder	0,9	2,6	10,6	12,7	22,3	23,4	27,5	100	35,4
» mellanbygder	1,4	4,1	13,4	15,4	26,1	22,2	17,4	100	28,6
» norra slättbygder	0,9	3,4	11,5	12,0	21,0	27,1	24,1	100	33,4
Svealands slättbygder	0,6	1,8	7,0	10,0	20,2	29,7	30,7	100	42,6
Götalands skogsbygder	5,8	15,0	25,0	17,2	17,9	13,2	5,9	100	15,1
Mellersta Sveriges skogsbygder	4,4	10,5	18,3	14,2	20,4	20,3	11,9	100	18,9
Nedre Norrland	8,2	17,2	24,8	16,5	17,9	12,2	3,2	100	13,1
Övre Norrland	7,9	17,2	24,9	15,9	18,3	13,1	2,7	100	13,3
<i>Hela riket</i>									
1977	2,9	7,4	15,2	13,7	20,5	21,9	18,4	100	23,4
1976	3,1	7,7	15,6	13,8	20,3	21,3	18,2	100	22,8
1975	3,0	8,0	16,1	14,0	20,1	20,9	17,9	100	22,6
1974	3,2	8,3	16,6	14,2	19,9	20,2	17,6	100	22,0
1973	3,3	8,7	17,0	14,4	19,8	19,6	17,2	100	21,5

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,3 %).

Tabell 6 Antal jordbruksföretag inom olika storleksgrupper efter skogsmarksarealen samt arealen skogsmark¹ vid dessa företag år 1977

Number of holdings by area of forest land and the area of forest land on these holdings in 1977

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Antal företag inom storleksgrupper, hektar skogsmark						
	0	0,1– 5,0	5,1– 25,0	25,1– 50,0	50,1– 100,0	100,1– 200,0	200,1– 400,0
<i>Län</i>							
Stockholms	762	90	505	383	264	108	30
Uppsala	1 140	260	1 108	720	456	136	32
Södermanlands	1 074	164	725	410	262	99	45
Östergötlands	2 339	402	1 101	666	511	242	70
Jönköpings	1 360	221	1 960	1 832	1 116	268	33
Kronobergs	719	260	1 674	1 502	865	232	42
Kalmar	1 635	400	922	1 120	1 047	488	108
Gotlands	515	265	988	576	340	127	16
Blekinge	302	178	723	615	393	132	20
Kristianstads	3 761	1 170	1 821	709	383	88	11
Malmöhus	7 081	863	466	127	65	19	8
Hallands	2 290	895	1 663	1 037	525	108	7
Göteborgs o Bohus	1 043	991	1 808	667	322	59	10
Älvsborgs	1 566	1 149	3 915	2 133	1 012	256	50
Skaraborgs	3 379	2 023	2 918	844	363	148	27
Värmlands	880	512	2 095	1 547	1 115	481	117
Örebro	880	435	1 259	632	334	129	41
Västmanlands	824	154	758	660	528	227	40
Kopparbergs	439	155	1 071	1 091	893	431	83
Gävleborgs	492	230	882	912	1 140	817	276
Västernorrlands	625	445	1 083	893	1 055	763	280
Jämtlands	459	201	673	665	766	715	374
Västerbottens	545	230	1 291	1 652	1 784	962	293
Norrbottens	264	110	401	565	761	688	310
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	8 036	971	771	212	78	22	12
» mellanbygder	4 998	1 720	2 474	1 299	757	257	57
» norra slättbygder	4 934	2 878	4 351	1 139	484	190	47
Svealands slättbygder	4 513	1 129	4 464	2 875	1 894	735	205
Götalands skogsbygder	7 461	3 111	11 712	8 712	5 348	1 579	258
Mellersta Sveriges skogsbygder	1 866	712	3 401	2 781	2 015	865	170
Nedre Norrland	1 568	904	2 790	2 558	2 965	2 219	848
Övre Norrland	998	378	1 847	2 382	2 759	1 856	726
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>							
2,1– 5,0	4 778	3 441	7 385	3 752	2 194	996	303
5,1– 10,0	5 760	2 761	8 438	5 869	3 927	1 584	448
10,1– 20,0	8 043	2 676	7 732	5 538	4 125	1 822	494
20,1– 30,0	5 197	1 212	3 563	2 776	2 196	1 050	268
30,1– 50,0	5 518	1 056	3 021	2 474	2 165	1 061	322
50,1–100,0	3 823	531	1 376	1 276	1 354	859	278
Över 100,0	1 255	126	295	273	339	351	210
<i>Hela riket</i>							
1977	34 374	11 803	31 810	21 958	16 300	7 723	2 323
1976	34 573	12 357	33 399	22 889	16 814	7 910	2 380
1975	35 182	12 343	33 736	23 117	16 725	7 915	2 317
1974	35 492	12 846	35 143	23 991	17 332	8 037	2 369
1973	35 661	13 358	36 445	24 680	17 674	8 120	2 376

¹ Sveriges totala skogsmarksareal redovisas i tabellerna 7 och 8.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,3 %).

Areal skogsmark inom olika storleksgrupper, hektar skogsmark									
Över 400,0	Summa	0,1– 5,0	5,1– 25,0	25,1– 50,0	50,1– 100,0	100,1– 200,0	200,1– 400,0	Över 400,0	Summa
24	2 166	304	7 887	14 357	18 715	14 465	8 860	26 942	91 530
19	3 871	848	16 531	26 584	31 896	17 906	8 633	35 374	137 772
52	2 831	563	10 949	14 910	18 203	13 721	11 760	60 739	130 845
26	5 357	1 188	15 868	24 892	36 807	33 522	18 887	40 723	171 887
17	6 807	731	32 085	68 109	77 796	35 312	9 069	15 123	238 225
15	5 309	806	27 129	54 819	60 676	30 511	10 790	16 613	201 344
31	5 751	1 081	14 549	42 121	75 059	66 581	28 947	33 766	262 104
3	2 830	885	14 499	21 329	23 939	17 167	3 940	1 542	83 301
4	2 367	593	11 017	23 028	28 067	17 804	5 718	7 937	94 164
15	7 958	2 932	24 568	25 669	26 326	10 855	2 377	25 124	117 851
13	8 642	1 754	5 669	4 306	4 171	2 607	2 378	14 424	35 309
8	6 533	2 412	24 363	38 138	36 678	13 464	1 922	8 354	125 331
2	4 902	2 794	24 152	24 541	22 552	7 947	2 832	2 890	87 708
15	10 096	3 416	57 562	77 300	70 584	34 908	13 187	21 319	278 276
16	9 718	5 528	38 012	30 265	25 476	19 886	7 532	16 659	143 358
43	6 790	1 581	31 256	57 096	78 733	65 073	31 107	52 791	317 637
20	3 730	1 327	17 787	23 220	23 481	17 774	11 178	40 200	134 967
15	3 206	513	11 662	24 502	38 081	30 606	10 898	23 555	139 817
8	4 171	510	17 023	40 661	63 648	58 574	20 715	5 045	206 176
36	4 785	675	13 830	34 576	84 733	114 604	71 856	18 644	338 918
60	5 204	1 236	16 516	33 541	77 597	109 127	75 406	47 900	361 323
86	3 939	568	10 433	25 035	57 192	102 876	101 013	55 699	352 816
47	6 804	691	21 410	61 945	129 190	132 832	77 269	31 483	454 820
52	3 151	318	6 563	22 000	56 292	99 285	85 098	30 036	299 592
17	10 119	2 169	9 411	6 788	4 619	2 679	2 488	12 396	40 550
28	11 590	4 398	34 678	47 768	52 462	33 162	14 162	41 346	227 976
19	14 042	7 919	56 069	40 277	33 370	25 227	11 786	21 315	195 963
126	15 941	3 609	66 136	105 562	133 447	99 305	55 985	150 961	615 005
93	38 274	9 210	179 130	322 461	378 169	212 758	71 120	116 411	1 289 259
45	11 855	2 287	52 508	103 747	142 875	117 079	44 295	98 054	560 845
167	14 019	2 547	42 854	96 076	219 354	315 112	224 682	108 687	1 009 312
132	11 078	1 115	30 534	90 265	201 596	262 085	196 854	83 712	866 161
57	22 906	9 620	105 742	136 635	155 504	138 221	81 733	32 743	660 198
92	28 879	7 949	125 125	215 571	277 989	218 736	119 727	75 510	1 040 607
69	30 499	7 509	115 358	206 121	294 642	250 405	130 116	40 170	1 044 321
51	16 313	3 362	53 500	103 213	156 995	143 735	70 335	42 996	574 136
58	15 675	2 915	46 099	92 926	156 069	145 451	84 231	37 265	564 956
69	9 566	1 495	21 055	48 185	99 254	120 639	75 452	61 142	427 222
231	3 080	404	4 441	10 293	25 439	50 220	59 778	343 056	493 631
627	126 918	33 254	471 320	812 944	1 165 892	1 067 407	621 372	632 882	4 805 071
632	130 954	34 890	494 590	847 733	1 202 312	1 094 316	637 819	653 970	4 965 630
614	131 949	34 775	499 712	856 675	1 195 704	1 094 761	620 699	618 862	4 921 188
629	135 839	36 143	519 978	889 041	1 237 977	1 111 213	634 530	634 842	5 063 724
623	138 937	37 558	539 650	914 881	1 262 384	1 123 120	638 300	666 261	5 182 154

Tabell 7 Antal företag samt åkerarealen och skogsmarksarealen på dessa efter åker- respektive skogsmarksarealernas storlek år 1976

Number of holdings, area of arable and forest land in different size groups by the area of arable and forest land respectively in 1976

Storleksgrupp, hektar skogsmark	Storleksgrupp, hektar åker							Summa över 2 hektar åker	Högst 2 hektar åker ¹	Samtliga företag
	2,1–5,0	5,1–10,0	10,1–20,0	20,1–30,0	30,1–50,0	50,1–100,0	Över 100,0			
Antal företag										
0	5 012	5 897	8 122	5 195	5 427	3 683	1 237	34 573	11 002	45 575
0,1– 5,0	3 721	2 918	2 776	1 245	1 056	522	119	12 357	26 119	38 476
5,1– 25,0	8 111	8 905	8 052	3 677	3 022	1 354	278	33 399	57 716	91 115
25,1– 50,0	4 068	6 243	5 727	2 860	2 454	1 264	273	22 889	27 042	49 931
50,1–100,0	2 410	4 131	4 255	2 209	2 151	1 330	328	16 814	18 078	34 892
100,1–200,0	1 093	1 669	1 864	1 040	1 018	878	348	7 910	8 964	16 874
200,1–400,0	335	462	516	275	310	264	218	2 380	3 384	5 764
Över 400,0	54	96	76	50	59	65	232	632	1 736	2 368
Summa	24 804	30 321	31 388	16 551	15 497	9 360	3 033	130 954	154 041	284 995
Åkerareal, hektar										
0	18 326	45 333	121 921	129 847	213 067	250 499	211 641	990 634	3 053	993 687
0,1– 5,0	13 442	21 923	40 844	30 774	40 578	34 953	19 624	202 138	2 906	205 044
5,1– 25,0	30 296	66 814	118 222	91 231	116 863	89 798	42 035	555 259	4 638	559 897
25,1– 50,0	15 818	47 331	84 490	71 152	94 963	84 287	43 135	441 176	1 812	442 988
50,1–100,0	9 307	31 618	62 418	54 850	83 967	90 700	53 240	386 100	1 212	387 312
100,1–200,0	4 137	12 877	27 559	26 052	39 716	61 497	59 149	230 987	562	231 549
200,1–400,0	1 268	3 470	7 618	6 871	12 072	18 493	41 351	91 143	186	91 329
Över 400,0	207	726	1 097	1 220	2 340	5 009	71 982	82 581	34	82 615
Summa	92 801	230 092	464 169	411 997	603 566	635 236	542 157	2 980 018	14 403	2 994 421
Skogsmarksareal, hektar										
0,1– 5,0	10 502	8 380	7 776	3 472	2 917	1 468	375	34 890	78 381	113 271
5,1– 25,0	116 000	131 895	120 218	55 326	46 116	20 926	4 109	494 590	788 070	1 282 660
25,1– 50,0	147 788	229 802	213 370	106 397	92 353	47 708	10 315	847 733	988 633	1 836 366
50,1–100,0	170 983	292 380	303 627	157 956	155 565	97 424	24 377	1 202 312	1 286 023	2 488 335
100,1–200,0	151 756	231 114	256 142	142 317	140 036	122 988	49 963	1 094 316	1 246 156	2 340 472
200,1–400,0	90 121	124 289	135 088	72 238	81 546	71 903	62 634	637 819	920 336	1 558 155
Över 400,0	31 669	78 562	43 169	41 711	40 936	61 496	356 427	653 970	12 325 336	12 979 306
Summa	718 819	1 096 422	1 079 390	579 417	559 469	423 913	508 200	4 965 630	17 632 935	22 598 565

¹ För åkerarealens storlek avses företag med 0,3–2,0 hektar åker.

Källa: SCB, lantbruksräkningen.

Tabell 8 Skogsmarksarealen fördelad på företagarekategorier år 1976. Hektar
Area of forest land distributed by category of holder in 1976. Hectares

Område	Enskilda personer	Enkelt bolag	Dödsbon	Aktiebolag	Staten	Kommuner och allmänningar	Kyrkan	Andra kategorier	Summa
<i>Län</i>									
Stockholms	113 144	24 836	15 295	33 948	31 488	47 979	6 559	8 136	281 385
Uppsala	135 696	23 535	8 823	156 946	31 000	23 661	11 138	5 869	396 668
Södermanlands	151 146	37 236	16 192	53 239	34 342	33 894	6 363	2 531	334 943
Östergötlands	256 999	88 404	21 191	109 587	60 878	40 606	12 759	9 944	600 368
Jönköpings	351 646	106 384	32 398	39 274	47 197	16 233	19 578	4 874	617 584
Kronobergs	311 006	81 348	26 869	66 468	30 502	11 221	18 175	3 951	549 540
Kalmar	377 038	124 433	31 515	53 167	79 191	12 713	11 699	10 844	700 600
Gotlands	96 013	9 796	4 925	5 962	6 558	419	5 679	2 144	131 496
Blekinge	127 438	22 282	7 686	13 472	5 526	6 263	2 621	512	185 800
Kristianstads	171 593	26 400	8 015	17 873	22 857	4 778	6 481	8 624	266 621
Malmöhus	35 112	7 071	1 854	10 499	5 739	7 189	2 022	2 568	72 054
Hallands	156 423	37 722	12 026	12 735	13 879	9 050	7 030	1 998	250 863
Göteborgs o Bohus	106 848	16 493	8 875	5 802	10 259	7 163	2 760	3 128	161 328
Älvsborgs	368 431	95 830	36 575	48 465	33 709	19 661	14 323	14 259	631 253
Skaraborgs	171 324	44 462	12 710	28 891	39 098	14 021	11 183	4 625	326 314
Värmlands	447 478	177 192	64 527	511 552	29 739	19 745	29 788	3 126	1 283 147
Örebro	166 042	40 479	12 321	181 013	112 909	21 385	6 477	7 225	547 851
Västmanlands	139 170	33 529	12 770	82 142	75 243	23 420	8 877	1 619	376 770
Kopparbergs	474 353	178 478	143 463	656 024	254 817	193 176	19 512	31 141	1 950 964
Gävleborgs	455 012	109 726	39 098	633 601	95 464	30 608	19 169	39 557	1 422 235
Västernorrlands	539 931	123 534	75 821	724 833	113 394	20 742	23 440	47 361	1 669 056
Jämtlands	666 359	299 990	99 714	1 324 402	265 782	23 800	45 423	22 408	2 747 878
Västerbottens	861 539	264 988	117 655	793 974	981 130	114 922	28 249	21 050	3 183 507
Norrbottens	779 720	213 136	99 549	456 547	2 000 111	262 759	85 308	13 210	3 910 340
<i>Produktionsområden</i>									
Götalands södra slättbygder	40 661	7 620	2 459	8 406	4 907	2 702	1 261	1 198	69 214
» mellanbygder	252 977	42 493	12 788	32 145	29 602	10 920	10 589	9 434	400 948
» norra slättbygder	238 101	55 762	17 047	20 672	37 908	24 327	11 672	7 339	412 828
Svealands slättbygder	672 198	152 541	62 182	317 623	140 525	138 685	36 814	19 635	1 540 203
Götalands skogsbygder	1 868 562	507 735	155 084	268 160	244 738	95 403	83 717	43 391	3 266 790
Mellersta Sveriges skogsbygder	768 847	211 802	103 189	908 411	278 633	71 200	36 147	15 918	2 394 147
Nedre Norrland	1 701 626	584 689	278 367	2 464 731	321 797	129 159	88 871	129 973	5 699 213
Övre Norrland	1 916 489	624 642	278 751	2 000 268	3 322 702	493 012	135 542	43 816	8 815 222
<i>Hela riket</i>	7 459 461	2 187 284	909 867	6 020 416	4 380 812	965 408	404 613	270 704	22 598 565

Källa: SCB, lantbruksräkningen.

3.2 FÖRÄNDRINGAR I FÖRETAGENS STRUKTUR

Genom tillkomsten av lantbruksregistret – se föregående avsnitt – förbättrades möjligheterna att statistiskt belysa strukturförhållandena inom jordbruket.

I detta avsnitt redovisas förskjutningar mellan olika grupper av företag efter ägande- och arrendeförhållanden (brukningsform) och efter åkerarealens storlek samt orsakerna till dessa förskjutningar mellan 1975 och 1976. I avsnitt 9.2 redovisas förskjutningar mellan grupper av företag efter ko- respektive suggbesättningsnas storlek.

Bearbetningen görs för företag med mer än 2 hektar åker (varav minst 0,3 hektar utnyttjad åker) respektive år. De här presenterade tabellerna avser alltså företag med mer än 2 hektar åker 1975 eller 1976.

Jämförbarhet

Vid bearbetningen klassificeras företagen efter åkerarealens storlek enligt uppgifterna i ägoslagsredovisningen, som är maskinellt förtryckta på blanketterna till uppgiftslämnarna. I övrig statistik från lantbruksregistret görs denna klassificering efter uppgifterna i grödredivisningen, som ej är maskinellt förtryckta (se bilaga 4). Mellan dessa arealuppgifter tillåts en mindre differens. Genom att uppgifterna i ägo-

slagsredovisningen används, elimineras effekten av en del smärre »skenförändringar» mellan åren i åkerarealens storlek, som beror på att jordbrukarna ej alltid lämnar exakt samma uppgifter om grödarealens storlek två på varandra följande år, även om arealen i realiteten skulle vara oförändrad.

Klassificering av företagen efter brukningsform görs enligt ägande- och arrendeförhållanden på fastigheter med åker inom företaget. Klassificeringen i övrig statistik från lantbruksregistret baseras däremot på samtliga fastigheter som ingår i företaget.

Nämnda skillnader i bearbetningsmetoder har medfört, att här redovisade uppgifter om antal företag efter brukningsform respektive storleksgrupp skiljer sig något från motsvarande uppgifter i övrig statistik från lantbruksregistret.

Resultat

I *tabell 9* redovisas antal företag efter brukningsform 1975 och 1976 och i *tabell 10* antal företag efter åkerarealens storlek 1975 och 1976.

Av *tabell 11* framgår orsakerna till strukturförändringar vid företag som upphörde mellan 1975 och 1976 och vid samtliga företag vilkas åkerareal ändrades mellan 1975 och 1976.

Lantbruksekonomiska samarbetsnämnden har låtit specialbearbeta vissa tidigare insamlade uppgifter till lantbruksregistret. I tablån nedan visas antalet företag med mer än 2 hektar åker som ökat sin åkerareal från 1972 till 1973 fördelat efter arealtillskottets storlek och företagets åkerareal före tillskottet.

<i>Tillskottets storlek, hektar</i>	<i>Företagets åkerareal före tillskottet, hektar</i>			
	<i>2,1–20,0</i>	<i>20,1–50,0</i>	<i>Över 50,0</i>	<i>Samtliga företag</i>
0,1–10,0	5 107	2 974	997	9 078
10,1–20,0	369	614	290	1 273
Över 20,0	96	260	259	615
Summa företag	5 572	3 848	1 546	10 966
tillskott genom köp	1 714	935	455	3 104
tillskott genom arrende	3 689	2 741	1 003	7 433
tillskott genom köp och arrende	169	172	88	429

I följande tablå lämnas uppgifter om antal företag med mer än 2 hektar åker på vilka ny brukare tillträtt mellan räkningsdagarna 1972 och 1973 fördelat efter företagets storlek och kategori av tillträdande brukare.

<i>Kategori av tillträdande brukare</i>	<i>Företagets åkerareal före nytillträdet, hektar</i>			
	<i>2,1–20,0</i>	<i>20,1–50,0</i>	<i>Över 50,0</i>	<i>Samtliga företag</i>
Fysiska personer				
Födda före 1914	305	64	46	415
Födda 1914–1923	223	48	27	298
Födda efter 1923	1 391	598	216	2 205
Totalt	1 919	710	289	2 918
Juridiska personer inkl dödsbon	459	79	50	588
Summa	2 378	789	339	3 506
Totalt antal företag 1972	100 243	32 524	11 176	143 943

Bibliografi

Förändringar i jordbruksföretagen. Längdsnittsdata /1971–1972, 1972–1973 . . .; kombinationstabeller och uppgifter för produktionsområden/. SCB. SM J 1975:37 (avser 1971–72, 1972–73 och 1973–74), 1976:5.9 (avser 1974–75), 1977:7.2 . . .

Grupperingar av jordbruksstatistiska data. Metodbeskrivning med resultat för 1973 och Tabellbilaga /uppgifter för län; vissa uppgifter om företag som ändrats mellan 1970 och 1973/. Lantbruksekonomiska samarbetsnämndens sektorsgrupp 1976 (2 stenciler).

Tabell 9 Antal företag efter brukningsform år 1975 och 1976
 Number of holdings by type of holding in 1975 and 1976

Avser företag med mer än 2 hektar åker år 1975 eller 1976

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land in 1975 or 1976

Storleksgrupp, brukningsform år 1975	Storleksgrupp, brukningsform år 1976					Summa
	Högst 2 hektar åker	Mer än 2 hektar åker			Arrenderad till mer än hälften	
		Helt ägd	Helt arren- derad	Ägd till minst hälften		
Högst 2 hektar åker	.	3 935	721	205	212	5 073
Mer än 2 hektar åker						
Helt ägd	3 938	62 937	1 223	1 379	225	69 702
Helt arrenderad	995	705	16 886	483	378	19 447
Ägd till minst hälften	441	1 510	525	26 439	921	29 836
Arrenderad till mer än hälften	222	255	194	758	11 551	12 980
Summa	5 596	69 342	19 549	29 264	13 287	137 038

Källa: SCB, lantbruksregistret 1975 och 1976 (totalundersökningar).

Tabell 10 Antal företag efter åkerarealens storlek år 1975 och 1976
 Number of holdings by size groups of arable land in 1975 and 1976

Avser företag med mer än 2 hektar åker år 1975 eller 1976

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land in 1975 or 1976

Storleksgrupp, hektar åker år 1975	Storleksgrupp, hektar åker år 1976									Summa
	0	0,1– 2,0	2,1– 5,0	5,1– 10,0	10,1– 20,0	20,1– 30,0	30,1– 50,0	50,1– 100,0	Över 100,0	
0	.	.	2 583	1 240	501	139	83	45	12	4 603
0,1– 2,0	.	.	316	116	30	5	2	–	1	470
2,1– 5,0	1 357	1 075	21 151	491	86	12	1	2	–	24 175
5,1– 10,0	1 225	448	953	27 621	876	67	18	2	1	31 211
10,1– 20,0	812	128	172	793	29 281	963	152	14	1	32 316
20,1– 30,0	267	14	16	60	559	14 933	840	55	2	16 746
30,1– 50,0	168	8	6	22	74	393	14 174	503	6	15 354
50,1–100,0	66	2	2	3	7	27	261	8 664	151	9 183
Över 100,0	26	–	–	1	–	3	7	81	2 862	2 980
Summa	3 921	1 675	25 199	30 347	31 414	16 542	15 538	9 366	3 036	137 038

Källa: SCB, lantbruksregistret 1975 och 1976 (totalundersökningar).

Tabell 11 Antal företag efter åkerarealens storlek år 1975 och typ av förändring mellan år 1975 och 1976. Upphörda och samtliga företag

Number of holdings by size groups of arable land in 1975 and type of changes between 1975 and 1976. Discontinued and all holdings

Avser företag med mer än 2 hektar åker år 1975 eller 1976

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land in 1975 or 1976

Typ av företag, år 1976; förändring	Storleksgrupp, hektar åker år 1975								Summa
	Högst 2,0	2,1– 5,0	5,1– 10,0	10,1– 20,0	20,1– 30,0	30,1– 50,0	50,1– 100,0	Över 100,0	
<i>Upphörda företag</i>									
Totalt	–	1 357	1 225	812	267	168	66	26	3 921
Däruv upphörda på grund av									
försäljning	–	80	108	116	36	25	4	3	372
utarrendering	–	679	622	293	79	37	9	6	1 725
återlämnande av arrende	–	144	199	213	97	64	31	12	760
nedläggning av åker	–	299	107	16	2	2	1	–	427
försäljning och									
nedläggning av åker	–	3	1	3	–	–	–	–	7
utarrendering och									
nedläggning av åker	–	32	34	13	1	1	1	–	82
återlämnande av arrende och									
nedläggning av åker	–	25	26	11	1	–	1	–	64
andra kombinationer	–	34	97	123	46	32	18	3	353
annan orsak	–	37	19	10	4	5	1	1	77
okänd orsak	–	24	12	14	1	2	–	1	54
<i>Samtliga företag</i>									
Totalt	5 073	24 175	31 211	32 316	16 746	15 354	9 183	2 980	137 038
Däruv ändrade på grund av									
köp, arv, gåva	255	75	131	181	164	172	120	34	1 132
tillarrendering	629	366	1 029	1 875	1 189	1 160	658	191	7 097
återtagande av arrende	1 478	154	143	122	43	51	27	24	2 042
nyodling av åker	1 127	172	193	267	176	184	182	91	2 392
försäljning	–	137	168	179	73	57	25	13	652
utarrendering	–	1 145	1 204	687	178	138	54	27	3 433
återlämnande av arrende	–	412	930	1 390	822	816	571	161	5 102
nedläggning av åker	–	733	564	343	193	169	124	76	2 202
försäljning och									
nedläggning av åker	–	4	3	4	1	1	2	–	15
utarrendering och									
nedläggning av åker	–	39	49	20	3	1	1	–	113
återlämnande av arrende och									
nedläggning av åker	–	33	55	51	22	16	17	5	199
andra kombinationer	396	139	361	725	515	576	452	202	3 366
annan orsak	699	323	361	405	253	263	179	100	2 583
Summa ändrade företag	4 584	3 732	5 191	6 249	3 632	3 604	2 412	924	30 328

Källa: SCB, lantbruksregistret 1975 och 1976 (totalundersökningar).

4 Arbetskraft

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>
4.1 Totalbefolkning	12
4.2 Förvärvsarbete och arbetslösa	13–20
4.3 Avbytarverksamhet	—
4.4 Arbetsvolym	21–22
4.5 Sysselsättning utanför företaget	23–25
4.6 Yrkesskador som drabbat anställda	26–27

4.1 TOTALBEFOLKNING

Vid SCB utförs folk- och bostadsräkningar med i regel femårsintervall. Undersökningen år 1975 reglerades av Lag om folk- och bostadsräkning (SFS 1975:55).

Genom räkningarna insamlas och redovisas bl a uppgifter om befolkningens fördelning på tätort och glesbygd och om antalet förvärvsarbete inom olika näringsgrenar. Som tätort räknas alla hussamlingar med minst 200 invånare, såvida avstånden mellan husen normalt inte överstiger 200 meter. Övriga områden hänförs till glesbygd. Tätortsavgränsningen utförs huvudsakligen på ekonomiska kartor.

Som förvärvsarbete räknas personer över 15 år som arbetat minst 20 timmar under en viss mätvecka.

Undersökningens genomförande

Folk- och bostadsräkningarna utförs helt eller i vissa avseenden som totalräkningar. För räkningen 1975 hänförde sig uppgifterna om befolkningen till den 1 november 1975.

Underlaget till den demografiska statistiken hämtas från SCBs register över totalbefolkningen (RTB), vilket är en kopia av länsstyrelsernas personregister.

Folk- och bostadsräkningarnas övriga avsnitt bygger främst på uppgifter som inhämtas direkt från allmänheten och fastighetsägarna på särskilda blanketter.

Resultat

Uppgifter från folk- och bostadsräkningen 1975 om befolkningens fördelning på glesbygd och tätort m m lämnas i *tabell 12*.

Bibliografi

Folk- och bostadsräkningen /1960, 1965, 1970 och 1975; för 1975 återfinns demografiska uppgifter i del 3.1, 3.2 och 3.3/. SCB.

4.2 FÖRVÄRVSARBETANDE OCH ARBETSLÖSA

Vid SCB utförs folk- och bostadsräkningar med i regel femårsintervall (se avsnitt 4.1). Här nedan redovisas uppgifter från undersökningen år 1975 om antal förvärvsarbete i vissa näringsgrenar.

SCB har sedan januari 1970 utfört månatliga arbetskraftsundersökningar (se nedan) genom personintervjuer. Genom dessa erhålls information om antal förvärvsarbete, arbetslösa m m inom olika näringsgrenar.

Till lantbruksregistret (se avsnitt 3.1) insamlas årligen uppgifter för jordbrukets vidkommande om bl a företagens ålder och sysselsättningen vid företag med minst 2 hektar åker. SCB har under en följd av år redovisat statistik över företagens åldersfördelning. Sedan 1972 har SCB dessutom publicerat statistik över antalet sysselsatta i jordbruket.

Vidare redovisas i detta avsnitt uppgifter om antal förvärvsarbetande inom jordbruk m m enligt SCBs årliga inkomst- och förmögenhetsstatistik, som baseras på taxeringsnämndernas bearbetning av de allmänna självdeklarationerna (se avsnitt 13.1).

Slutligen utarbetar SCB varje år statistik över löner för lant- och trädgårdsarbetare (se avsnitt 13.2). I detta avsnitt redovisas uppgifter om antal arbetare.

Arbetskraftsundersökningarnas innehåll och genomförande

Uppgifter inhämtas för varje intervjuerson om arbetsförhållanden m m under en viss mätvecka. Som förvärvsarbetande (sysselsatt) person avses den som under mätveckan utfört inkomstgivande arbete eller som under mätveckan varit tillfälligt frånvarande från sådant arbete. Som förvärvsarbetande (sysselsatta) avses även medhjälpande familjemedlemmar som utan kontant lön under mätveckan arbetat minst 15 timmar.

Arbetskraftsundersökningarna genomförs som urvalsundersökningar. Urvalen är stratifierade på kön, civilstånd och län med olika urvalsfraktioner mellan de olika länen.

År 1977 intervjuades varje månad ungefär 24 000 personer. Tre separata urval används under varje kvartal. Urvalen förnyas med 1/8 vid varje intervjutillfälle (var tredje månad), vilket medför att uttagna personer intervjuas under sammanlagt två år.

Skattningar för helt kvartal baseras på de tre separata urvalen sammantagna. Årsmedeltal baseras på de tolv månadsurvalen sammantagna. För årsmedeltalen 1977 var bortfallet 7,0 %.

Anpassning till folk- och bostadsräkningen

Genom en särskild bearbetning har resultaten för arbetskraftsundersökningarna i september, oktober och november 1977 anpassats till i folk- och bostadsräkningen 1975 använda begrepp, vilket bl a medför att resultaten endast avser personer som förvärvsarbetade minst 20 timmar per vecka.

Denna särskilda bearbetning baserades på ett urval om ca 72 000 personer. Bortfallet var 6,6 %.

Jämförbarhet

Resultaten från de olika undersökningarna är inte direkt jämförbara med varandra.

I de uppgifter från folk- och bostadsräkningen som här redovisas ingår bland förvärvsarbetande alla över 15 år som arbetat minst 20 timmar under en mätvecka i slutet av oktober.

Arbetskraftsundersökningarnas årsmedeltal baseras på uppgifter från personer i åldern 16–74 år som varit sysselsatta under respektive månad. De till folk- och bostadsräkningen anpassade uppgifterna baseras på medeltal för september, oktober och november och avser personer i åldern 16–74 år som förvärvsarbetat minst 20 timmar per vecka.

Uppgifterna från lantbruksregistret avser fysiska personer som redovisats som *företagare* en viss dag i juni månad samt av dessa redovisade *familjemedlemmar* och *anställda* över 14 år. Uppgifterna avser företag med mer än 2 hektar åker och för varje företag redovisas högst tre företagare.

SCBs inkomst- och förmögenhetsstatistik omfattar *mantalsskrivna* personer över 15 år. Näringsgrenstillhörigheten bestäms i första hand av huvudsakligt förvärvsarbete mätt efter inkomstens storlek och i andra hand av yrke eller titel.

Statistiken över *lantarbetare* avser personer som fyllt 18 år och som redovisas som anställda hela eller del av andra kvartalet. Statistiken över *trädgårdsarbetare* avser personer i åldern 18–64 år som redovisats som anställda under andra kvartalet.

Resultat

I *tabell 13* redovisas förvärvsarbetande befolkning inom jordbruk med binäringar (skogsbruk, jakt och fiske) och denna befolknings andel av samtliga förvärvsarbetande enligt folk- och bostadsräkningen 1975. I *tabell 14* lämnas en fördelning på olika verksamheter inom näringsgrenen jordbruk m m.

I *tabell 15* redovisas uppgifter avseende jordbruket från de till folk- och bostadsräkningen 1975 anpassade arbetskraftsundersökningarna 1977. Man bör observera att vissa länsuppgifter är baserade på små stickprov, varför slumpfelen här kan vara avsevärda. I

tabell 16 redovisas årsmedeltal 1977 för antalet sysselsatta och arbetslösa, medelarbetstid m m enligt arbetskraftsundersökningarna.

Av *tabell 17* framgår företagarnas åldersfördelning inom olika storleksgrupper enligt lantbruksregistret 1977. Uppgifter om antal sysselsatta i jordbruket fördelat på företagare och företagares familjemedlemmar och lejd arbetskraft samt på stadigvarande och tillfälligt sysselsatta lämnas i *tabell 18*.

I *tabell 19* återfinns uppgifter om antalet mantalsskrivna personer över 15 år med förvärvsarbete som rörelseidkare och anställda inom jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske och inom samtliga näringsgrenar.

I *tabell 20* redovisas antalet lantarbetare i olika åldersklasser enligt undersökningen om lantarbetarlöner år 1977. Uppgifter om antalet trädgårdsarbetare år 1977 i åldern 18–64 år återfinns i tablånen nedan.

Kategori	Män	Kvinnor	Samtliga
Samtliga	1 839	2 072	3 911
Därav med kollektivavtal			
förmän	233	..	..
yrkeskunniga trädgårdsarbetare	579	622	1 201
övriga trädgårdsarbetare	549	820	1 369
specialarbetare	157	48	205

Bibliografi

Källor

Folk- och bostadsräkningen /1960, 1965, 1970 och 1975/. SCB.

Folk- och bostadsräkningen 1965. Förvärvsarbetande befolkning efter näringsgren enligt vid folk- och bostadsräkningen 1970 använd klassificering. SCB. SM Be 1971:16.

Förvärvsarbetande befolkning hösten /årigen sedan 1970/ enligt arbetskraftsundersökningarna. Resultat anpassade till i folk- och bostadsräkningen /1970 respektive 1975/ använda begrepp. SCB. SM Am 1971:23, 1972:24, 1973:33, 1974:30, 1975:28, 1977:1.1 och 1.2, 1978:3.6 . . .

Den utökade arbetskraftsundersökningen /1966–69/. Resultat anpassade till i folk- och bostadsräkningen 1965 använda begrepp. SCB. SM Am 1969:8, 1970:1 och 16.

Arbetskraftsundersökningarna /sedan 1970 har uppgifter redovisats varje månad, kvartal och helår/. SCB. SM Am. Årsmedeltal återfinns i nr 1972:11, 1973:13, 1974:8, 1975:11, 1976:1.3, 1977:2.4, 1978:3.3 . . . och i Arbetskraftsundersökningen. Årsmedeltal /årigen sedan 1970; råtabeller/.

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Jordbruksföretag, företagare, sysselsatta samt anläggningar /årigen sedan 1977/. SCB. SM J 1978:6.1 . . .

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Företagarekategorier samt åldersfördelning för företagare /1968–1970, 1972–1975; uppgifter för län och naturliga jordbruksområden. Föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1970:26 och 32, 1971:14, 1973:16, 1974:13, 1975:13 och 1976:5.3. Resultat för 1971 och 1976 återfinns i Lantbruksräkningen 1971 respektive 1976.

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Antal sysselsatta vid jordbruksföretag /1972–1975; uppgifter för olika storleksgrupper efter hektar åker. Föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1973:62, 1974:28, 1975:18 och 1976:5.8. Resultat för 1976 återfinns i Lantbruksräkningen 1976.

Inkomst- och förmögenhetsfördelningen /årigen sedan 1974/. SCB. SM N 1976:4, 1976:23, 1977:4, 1977:24, 1978:5 . . .

Inkomst och förmögenhet /1967–73; föregångare till ovanstående/. SCB.

Löner för lantarbetare /årigen sedan 1963/. SCB. SM Am 1969:59, 1971:8, 1972:13, 1973:1, 1973:48, 1974:12, 1975:12, 1976:7, 1977:22, 1978:8 . . . (Uppgifterna publiceras även i Löner. Del 2.)

Löner för trädgårdsarbetare /årigen sedan 1967/. SCB. SM Am 1970:10, 1971:31, 1972:36, 1973:15, 1974:3, 1974:70, 1975:70, 1976:27, 1977:38, 1978:12 . . .

Andra undersökningar

Arbetskraften i jordbruket, juni /1963–68/. SCB. SM J 1968:41.

Arbetskraften i jordbruket, oktober /1963–68/. SCB. SM J 1969:6.

Tabell 12 Folkmängdens fördelning på glesbygd och tätort¹ år 1975
Distribution of the population by rural and built-up areas in 1975

Område	Glesbygd ¹			Tätort ¹			Hela folkmängden			Folkmängd i glesbygd i procent av hela folkmängden			
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	1975	1970	1965	1960
<i>Län</i>													
Stockholms	29 375	26 161	55 536	693 214	744 302	1 437 516	722 589	770 463	1 493 052	3,7	3,5	4,6	5,7
Uppsala	23 997	21 295	45 292	89 812	94 775	184 587	113 809	116 070	229 879	19,7	20,9	22,7	29,1
Södermanlands	20 272	18 260	38 532	105 902	107 596	213 498	126 174	125 856	252 030	15,3	16,0	21,6	28,6
Östergötlands	33 491	29 534	63 025	158 993	165 086	324 079	192 484	194 620	387 104	16,3	18,3	22,3	27,2
Jönköpings	30 055	26 813	56 868	120 591	124 446	245 037	150 646	151 259	301 905	18,8	21,3	26,0	30,0
Kronobergs	25 938	22 075	48 013	60 109	61 332	121 441	86 047	83 407	169 454	28,3	30,9	38,5	45,8
Kalmar	32 459	28 595	61 054	88 763	90 951	179 714	121 222	119 546	240 768	25,4	27,8	32,8	39,4
Gotlands	13 274	11 961	25 235	14 155	15 057	29 212	27 429	27 018	54 447	46,3	48,3	53,4	58,1
Blekinge	18 830	16 323	35 153	59 390	60 848	120 238	78 220	77 171	155 391	22,6	24,3	29,4	36,1
Kristianstads	37 851	33 115	70 966	98 442	102 682	201 124	136 293	135 797	272 090	26,1	28,9	33,6	39,4
Malmöhus	45 466	40 603	86 069	317 563	336 505	654 068	363 029	377 108	740 137	11,6	12,9	15,4	19,0
Hallands	36 488	32 057	68 545	74 370	76 852	151 222	110 858	108 909	219 767	31,2	33,8	38,8	44,2
Göteborgs o Bohus	39 383	35 195	74 578	314 590	325 492	640 082	353 973	360 687	714 660	10,4	9,7	10,5	12,2
Älvsborgs	50 017	44 270	94 287	159 272	164 591	323 863	209 289	208 861	418 150	22,5	24,7	29,8	35,1
Skaraborgs	42 883	37 233	80 116	89 927	93 339	183 266	132 810	130 572	263 382	30,4	33,7	40,2	47,1
Värmlands	41 532	37 150	78 682	101 212	104 548	205 760	142 744	141 698	284 442	27,7	30,3	35,9	40,9
Örebro	24 341	21 625	45 966	111 557	116 471	228 028	135 898	138 096	273 994	16,8	17,8	21,4	26,5
Västmanlands	17 024	14 877	31 901	114 226	113 745	227 971	131 250	128 622	259 872	12,3	12,5	17,4	21,6
Kopparbergs	29 313	26 503	55 816	112 198	113 068	225 266	141 511	139 571	281 082	19,9	20,0	23,6	27,3
Gävleborgs	31 829	28 078	59 907	116 071	118 617	234 688	147 900	146 695	294 595	20,3	21,9	26,3	31,1
Västernorrlands	34 305	30 903	65 208	100 296	102 698	202 994	134 601	133 601	268 202	24,3	26,8	32,2	37,2
Jämtlands	28 156	24 161	52 317	39 924	41 318	81 242	68 080	65 479	133 559	39,2	44,2	51,1	57,2
Västerbottens	38 956	33 506	72 462	80 757	83 148	163 905	119 713	116 654	236 367	30,7	34,4	41,2	47,8
Norrbottnens	29 072	24 512	53 584	106 179	104 452	210 631	135 251	128 964	264 215	20,3	24,0	29,4	35,7
<i>Hela riket</i>													
1975	754 307	664 805	1 419 112	3 327 513	3 461 919	6 789 432	4 081 820	4 126 724	8 208 544	17,3	.	.	.
1970	801 841	700 129	1 501 970	3 232 096	3 342 837	6 574 933	4 033 937	4 042 966	8 076 903	.	18,6	.	.
1965	934 247	820 239	1 754 486	2 945 525	3 065 970	6 011 495	3 879 772	3 886 209	7 765 981	.	.	22,6	.
1960	1 080 991	960 483	2 041 474	2 657 705	2 795 950	5 453 655	3 738 696	3 756 433	7 495 129	.	.	.	27,2

¹ Som tätort räknas i allmänhet alla hussamlingar med minst 200 invånare, såvida avståndet mellan husen normalt inte överstiger 200 meter. Övriga områden hänförs till glesbygd.

Källa: SCB, Folk- och bostadsräkningen 1975 (totalundersökning).

Tabell 13 Förvärvsarbetande befolkning inom jordbruk med binärningar och denna befolkningens andel av samtliga förvärvsarbetande år 1975

Economically active population in agriculture, forestry, fishing, etc. and its portion of the total economically active population in 1975

Avser personer äldre än 15 år som arbetat minst 20 timmar per vecka

Figures refer to persons over 15 years of age economically active at least 20 hours per week

Område	Förvärvsarbetande inom jordbruk, skogsbruk m m					Förvärvsarbetande inom jordbruk, skogsbruk m m i procent av samtliga förvärvsarbetande				
	Män	Kvinnor	Summa	Därav		Män	Kvinnor	Samtliga	Därav	
				Glesbygd	Jordbruk				Glesbygd	Jordbruk
<i>Län</i>										
Stockholms	6 685	1 818	8 503	3 992	3 619	1,7	0,6	1,2	0,6	0,5
Uppsala	5 772	1 762	7 534	6 224	5 843	9,9	4,7	7,8	6,5	6,1
Södermanlands	5 648	1 351	6 999	5 126	4 742	8,4	3,4	6,5	4,8	4,4
Östergötlands	9 764	1 755	11 519	8 745	7 860	9,4	2,8	6,9	5,3	4,7
Jönköpings	7 665	2 140	9 805	7 988	7 173	9,4	4,6	7,6	6,2	5,6
Kronobergs	5 845	1 703	7 548	6 169	5 252	12,9	6,7	10,6	8,7	7,4
Kalmar	8 833	2 312	11 145	8 987	8 149	13,9	6,5	11,3	9,1	8,2
Gotlands	3 358	1 101	4 459	4 057	3 828	23,4	12,3	19,1	17,4	16,4
Blekinge	3 807	943	4 750	3 464	2 978	9,2	4,0	7,3	5,4	4,6
Kristianstads	10 415	3 924	14 339	11 244	10 793	14,4	9,3	12,5	9,8	9,4
Malmöhus	14 161	5 727	19 888	14 239	13 734	7,3	4,3	6,0	4,3	4,2
Hallands	8 311	2 627	10 938	9 006	8 292	13,8	8,0	11,7	9,7	8,9
Göteborgs o Bohus	6 748	1 539	8 287	5 320	4 699	3,6	1,3	2,7	1,7	1,5
Älvsborgs	10 433	2 880	13 313	10 708	9 661	9,2	4,2	7,3	5,9	5,3
Skaraborgs	10 867	2 874	13 741	11 979	11 552	15,1	7,4	12,4	10,8	10,4
Värmlands	8 198	2 112	10 310	8 102	5 160	10,9	5,1	8,8	6,9	4,4
Örebro	5 702	1 418	7 120	5 190	4 326	7,9	3,2	6,1	4,5	3,7
Västmanlands	5 105	1 292	6 397	4 678	4 433	7,1	3,1	5,7	4,1	3,9
Kopparbergs	6 966	1 764	8 730	4 829	3 623	9,3	4,4	7,6	4,2	3,1
Gävleborgs	7 167	2 060	9 227	6 040	4 295	9,3	4,8	7,7	5,0	3,6
Västernorrlands	6 171	1 966	8 137	5 680	3 642	9,1	4,9	7,5	5,3	3,4
Jämtlands	5 853	1 456	7 309	5 696	3 470	17,9	7,4	14,0	10,9	6,6
Västerbottens	8 056	2 062	10 118	7 508	4 710	13,3	5,8	10,5	7,8	4,9
Norrbottens	6 303	1 332	7 635	4 657	2 280	9,1	3,6	7,2	4,4	2,1
<i>Hela riket</i>										
1975	177 833	49 918	227 751	169 628	144 114	8,2	3,6	6,4	4,8	4,1
1970	220 970	55 535	276 505	220 932	186 807	10,0	4,6	8,1	6,5	5,5
1965 ¹	315 042	92 518	407 560	343 421	332 139	13,8	8,0	11,8	10,0	9,6
1960 ¹	408 087	38 865	446 952	410 759	354 228	17,9	4,0	13,8	12,7	10,9

¹ Inklusive personer under 16 år.

Källa: SCB, Folk- och bostadsräkningen 1975 (totalundersökning).

Tabell 14 Antal förvärsarbetande personer inom jordbruk med binärningar fördelade efter slag av verksamhet inom näringsgrenen år 1975

Number of economically active persons in agriculture, forestry, fishing, etc. distributed by branches of industry in 1975

Avser personer äldre än 15 år som arbetat minst 20 timmar per vecka

Figures refer to persons over 15 years of age economically active at least 20 hours per week

Slag av verksamhet	Män	Kvinnor	Summa		
			1975	1970	1965
Jordbruk och jakt					
<i>Jordbruk och trädgårdsodling</i>					
Åkerbruk, husdjursskötsel	105 919	38 195	144 114	186 807	296 700
Trädgårdsodling	16 408	5 839	22 247	24 422	14 018
Renskötsel	483	26	509	779	902
Pälsdjursskötsel	614	147	761	1 337	1 862
Annan djurskötsel	108	186	294	356	2 182
Summa	123 532	44 393	167 925	213 701	315 664
<i>Tjänster inom jordbruk</i>					
Jakt och viltvård	3 413	1 672	5 085	3 393	13 369
	90	7	97	138	149
Summa	127 035	46 072	173 107	217 232	329 182
Skogsbruk					
Fiske	47 051	3 678	50 729	53 890	66 951
	3 747	168	3 915	5 383	8 116
Summa jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske					
1975	177 833	49 918	227 751	.	.
1970	220 970	55 535	.	276 505	.
1965	312 438	91 811	.	.	404 249

Källa: SCB, Folk- och bostadsräkningen 1975 (totalundersökning).

**Tabell 15 Förvärvsarbetande befolkning inom jordbruk med binärningar och denna befolk-
nings andel av samtliga förvärvsarbetande år 1977**Economically active population in agriculture, forestry, fishing, etc. and its portion
of the total economically active population in 1977

Avser personer i åldrarna 16-74 år som arbetat minst 20 timmar per vecka

Figures refer to persons 16-74 years of age economically active at least 20 hours per week

Område	Antal förvärvsarbetande inom jordbruk med binäringar, 100-tal							Förvärvsarbetande inom jordbruk m m i procent av samtliga förvärvsarbetande
	Jordbruk och jakt	Skogsbruk	Summa ¹	Därav				
				Företagare	Anställda (inkl medhjälpare)	Män	Kvinnor	
<i>Län</i>								
Stockholms	50	8	58	15	43	42	16	0,8
Uppsala	65	14	78	41	37	62	16	7,4
Södermanlands	55	15	70	26	44	55	15	6,2
Östergötlands	100	21	122	60	62	101	21	6,9
Jönköpings	109	22	133	83	50	98	35	10,0
Kronobergs	56	18	74	45	29	54	19	9,8
Kalmar	91	27	119	72	47	88	31	11,1
Gotlands	40	2	44	26	18	33	11	17,9
Blekinge	42	9	54	30	24	40	14	8,2
Kristianstads	129	7	138	81	58	101	37	11,2
Malmöhus	198	1	200	100	100	134	66	5,8
Hallands	112	13	127	72	55	93	34	12,8
Göteborgs o Bohus	83	5	101	63	38	83	18	3,1
Älvsborgs	130	21	152	96	56	114	37	7,9
Skaraborgs	129	14	146	88	58	119	27	12,2
Värmlands	71	53	123	57	66	101	22	9,8
Örebro	47	13	61	37	23	50	11	5,1
Västmanlands	50	8	59	36	24	50	9	4,9
Kopparbergs	52	43	96	42	54	71	25	7,9
Gävleborgs	53	25	78	33	45	53	25	6,1
Västernorrlands	42	41	85	34	51	57	28	7,3
Jämtlands	42	37	79	34	45	59	20	13,7
Västerbottens	62	48	111	47	64	88	23	10,7
Norrbottnens	38	45	86	28	58	67	19	7,6
<i>Hela riket</i>								
1977	1 846	510	2 393	1 246	1 149	1 813	579	6,4
1976	1 868	533	2 436	1 156	1 280	1 850	586	6,5
1975	1 968	492	2 506	1 166	1 340	1 881	625	6,7
1974	1 995	439	2 478	1 200	1 278	1 875	604	6,7
1973	2 123	552	2 720	1 189	1 531	2 089	632	7,5

¹ Inkl förvärvsarbetande befolkning inom fiske.

Källa: SCB, arbetskraftsundersökningarna anpassade till FoB (urvalsundersökning om 72 000 personer; bortfall 6,6 %).

Tabell 16 Antal sysselsatta och arbetslösa m m inom jordbruk med binärningar och samtliga näringsgrenar år 1977
 Number of economically active and unemployed population etc. in agriculture, forestry, fishing, etc. in 1977

Närvaro; frånvaro; arbetslöshet; arbetstid	Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske					Samtliga näringsgrenar		
	Män	Kvinnor	Summa	Därav		Män	Kvinnor	Summa
				Jord- bruk	Skogs- bruk			
I arbete, 100-tal	1 683	610	2 292	1 792	465	19 915	14 737	34 652
Mindre än 20 timmar per vecka	58	96	155	..	..	739	2 419	3 158
Frånvarande, 100-tal	143	43	186	103	80	3 227	3 110	6 336
Sjuka	..	..	75	..	..	1 006	882	1 888
Semester	..	..	71	..	..	1 624	1 299	2 923
Summa sysselsatta, 100-tal	1 826	652	2 478	1 895	545	23 141	17 846	40 987
Arbetslösa, 100-tal	30	12	42	14	27	353	397	750
Summa sysselsatta och arbetslösa, 100-tal	1 856	665	2 521	1 895	545	23 494	18 243	41 737
Frånvarofrekvens, procent	7,8	6,5	7,5	5,4	14,6	13,9	17,4	15,5
Arbetslöshetsfrekvens, procent	1,6	1,8	1,7	0,7	4,7	1,5	2,2	1,8
Medelarbetslöshet, antal veckor	..	..	13,7	..	..	14,1	16,4	15,3
Medelarbetstid/vecka, timmar								
Företagare	51,7	33,1	48,0	..	..	46,9	34,6	44,1
Anställda	40,7	33,3	39,5	..	..	39,7	30,8	35,8
Medhjälpare	37,5	31,9	32,7	..	..	37,5	31,8	32,7
Samtliga	47,1	32,7	43,2	..	..	40,5	30,9	36,4

Källa: SCB, arbetskraftsundersökningarna (urvalsundersökning, se texten; bortfall 7,0 %).

Tabell 17 Företagarnas åldersfördelning år 1977

Age distribution of holders in 1977

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Antal företagare i åldern, år									Summa
	Under 30	30– 39	40– 49	50– 54	55– 59	60– 64	65– 74	Över 74	Uppgift saknas	
<i>Produktionsområden</i>										
Götalands södra slättbygder	650	1 808	2 358	1 497	1 545	1 354	1 217	236	86	10 751
» mellanbygder	921	2 063	2 712	1 700	1 746	1 488	1 292	269	97	12 288
» norra slättbygder	1 341	2 761	3 185	2 020	2 190	1 926	1 790	420	201	15 834
Svealands slättbygder	1 316	3 108	3 675	2 417	2 657	2 207	1 840	383	187	17 790
Götalands skogsbygder	2 643	5 734	8 216	5 395	5 900	5 623	6 316	1 607	490	41 924
Mellersta Sveriges skogsbygder	720	1 798	2 426	1 616	1 825	1 646	2 067	594	179	12 871
Nedre Norrland	761	2 001	2 793	1 930	2 305	1 999	2 608	624	178	15 199
Övre Norrland	682	1 614	2 469	1 750	1 862	1 706	1 748	340	98	12 269
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>										
2,1– 5,0	974	2 369	3 642	2 622	3 072	3 397	5 809	1 872	313	24 070
5,1– 10,0	1 443	3 543	5 326	3 686	4 544	4 759	5 999	1 433	430	31 163
10,1– 20,0	2 182	4 648	6 407	4 612	5 169	4 786	4 230	759	355	33 148
20,1– 30,0	1 367	2 961	4 136	2 724	2 830	2 182	1 354	199	151	17 904
30,1– 50,0	1 568	3 708	4 454	2 588	2 496	1 726	860	124	135	17 659
50,1–100,0	1 185	2 777	3 000	1 632	1 474	846	452	56	97	11 519
Över 100,0	315	881	869	461	445	253	174	30	35	3 463
<i>Hela riket</i>										
1977	9 034	20 887	27 834	18 325	20 030	17 949	18 878	4 473	1 516	138 926
1976	8 781	20 137	28 699	19 265	20 669	24 720 ¹	13 837 ²	4 642	1 189	141 939
1975	7 680	18 539	28 721	19 674	20 946	25 826 ¹	14 129 ²	4 645	769	140 929
1974	6 900	17 626	29 718	20 815	21 439	27 179 ¹	14 852 ²	4 838	518	143 885
1973	6 629	17 145	31 065	21 494	22 240	27 961 ¹	15 091 ²	4 913	478	147 016

¹ Avser företagare i åldern 60–66 år. – ² Avser företagare i åldern 67–74 år.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning).

Tabell 18 Antal sysselsatta i jordbruket fördelade på företagare och företagares familjemedlemmar samt lejd arbetskraft år 1977
 Number of employed in agriculture distributed by holders and holders' families and hired labour in 1977

Avser företag med mer än 2 hektar åker och personer 15 år och äldre

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land and persons over 14 years of age

Område	Företagare och familjemedlemmar						Lejd arbetskraft						
	Stadigvarande sysselsatta				Tillfälligt sysselsatta		Totalt antal syssel-satta	Stadigvarande sysselsatta				Tillfälligt sysselsatta	Totalt antal syssel-satta
	Mer än 30 timmar per vecka		30 timmar och mindre per vecka					Mer än 30 tim-mar per vecka		30 timmar och mindre per vecka			
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor		Män	Kvinnor	Män	Kvinnor		
Län													
Stockholms	1 851	602	434	494	296	136	3 813	705	109	150	119	347	1 430
Uppsala	3 589	1 439	757	981	497	210	7 473	681	94	189	142	463	1 569
Södermanlands	2 575	744	616	763	430	182	5 310	1 028	102	164	131	399	1 824
Östergötlands	5 143	1 272	1 016	1 355	799	310	9 895	1 039	110	301	188	818	2 456
Jönköpings	5 386	2 273	1 730	1 724	942	359	12 414	389	140	369	251	824	1 973
Kronobergs	3 855	1 677	1 369	1 195	617	232	8 945	253	111	274	158	689	1 485
Kalmar	5 311	1 948	1 070	1 333	757	338	10 757	701	164	287	176	959	2 287
Gotlands	2 545	1 150	633	644	324	153	5 449	334	80	137	111	501	1 163
Blekinge	1 884	673	538	511	302	120	4 028	260	55	111	54	802	1 282
Kristianstads	6 540	2 646	1 469	1 693	913	480	13 741	1 394	233	358	231	2 337	4 553
Malmöhus	7 367	2 876	1 315	1 992	1 009	533	15 092	2 306	386	450	360	2 463	5 965
Hallands	5 810	2 278	1 191	1 492	746	305	11 822	727	196	326	207	867	2 323
Göteborgs o Bohus	3 515	1 474	1 275	1 065	558	216	8 103	257	110	282	177	435	1 261
Älvsborgs	7 386	3 154	2 773	2 263	1 087	432	17 095	667	212	569	348	1 002	2 798
Skaraborgs	8 023	2 711	2 474	2 448	1 038	438	17 132	1 075	209	502	289	1 284	3 359
Värmlands	3 828	1 861	2 237	1 475	995	418	10 814	492	170	465	273	841	2 241
Örebro	2 835	1 005	931	903	481	240	6 395	513	85	213	140	617	1 568
Västmanlands	2 815	870	726	814	412	186	5 823	483	64	155	103	308	1 113
Kopparbergs	2 532	1 423	1 327	880	784	296	7 242	272	124	305	187	644	1 532
Gävleborgs	3 099	1 485	1 456	1 070	771	343	8 224	229	89	316	152	620	1 406
Västernorrlands	2 889	1 702	1 679	1 138	878	343	8 629	226	135	372	194	778	1 705
Jämtlands	2 573	1 534	1 123	787	766	312	7 095	220	100	257	160	631	1 368
Västerbottens	3 999	2 283	2 461	1 769	1 418	582	12 512	184	130	511	293	673	1 791
Norrbottens	1 881	952	1 023	631	671	218	5 376	141	53	242	115	446	997
Hela riket													
1977	97 231	40 032	31 623	29 420	17 491	7 382	223 179	14 576	3 261	7 305	4 559	19 748	49 449
1976	100 567	42 119	31 113	29 520	18 171	7 617	229 107	15 090	3 271	7 201	4 567	22 366	52 495
1975	105 162	44 939	28 791	27 640	19 846	8 160	234 538	15 874	3 846	8 012	4 770	26 429	58 931
1974	105 814	46 923	30 771	30 026	21 728	9 884	245 146	15 971	3 870	7 034	4 130	29 326	60 331
1973	107 702	48 042	30 792	30 688	21 474	9 556	248 254	16 826	3 901	7 488	4 372	32 423	65 010

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning).

Tabell 19 Antal förvärvsarbetande inom jordbruk med binärningar fördelade efter yrkeställning år 1976

Number of economically active persons in agriculture, forestry, fishing etc. by employment status in 1976

Avser samtliga mantalsskrivna personer över 15 år

Figures refer to persons over 15 years of age registered for assessment purposes

Område	Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske			Samtliga näringsgrenar		
	Rörelse- idkare	Anställda	Summa	Rörelse- idkare	Anställda	Summa
<i>Län</i>						
Stockholms	3 096	4 957	8 053	28 927	986 858	1 015 785
Uppsala	4 202	3 702	7 904	8 958	139 419	148 377
Södermanlands	3 480	4 320	7 800	8 063	148 909	156 972
Östergötlands	6 623	5 644	12 267	13 106	231 676	244 782
Jönköpings	7 970	2 708	10 678	15 030	181 566	196 596
Kronobergs	5 346	2 111	7 457	8 848	96 003	104 851
Kalmar	8 589	4 292	12 881	13 760	137 667	151 427
Gotlands	3 042	2 445	5 487	3 909	30 111	34 020
Blekinge	3 024	2 483	5 507	5 940	92 157	98 097
Kristianstads	8 940	7 522	16 462	15 037	156 073	171 110
Malmöhus	11 316	12 541	23 857	26 583	455 997	482 580
Hallands	9 066	4 214	13 280	14 150	125 674	139 824
Göteborgs o Bohus	4 355	4 051	8 406	19 602	454 727	474 329
Älvsborgs	9 321	4 274	13 595	18 327	249 910	268 237
Skaraborgs	10 433	5 440	15 873	15 867	149 284	165 151
Värmlands	7 848	5 960	13 808	13 544	165 910	179 454
Örebro	3 860	3 883	7 743	8 355	163 756	172 111
Västmanlands	4 051	2 680	6 731	7 997	157 162	165 159
Kopparbergs	2 938	5 864	8 802	7 685	163 508	171 193
Gävleborgs	4 683	4 844	9 527	10 178	175 612	185 790
Västernorrlands	3 678	4 163	7 841	8 587	158 319	166 906
Jämtlands	4 255	5 556	9 811	8 053	75 833	83 886
Västerbottens	5 178	6 199	11 377	9 893	139 555	149 448
Norrbottens	2 953	5 982	8 935	8 255	158 717	166 972
<i>Hela riket</i>						
1976	138 247	115 835	254 082	298 654	4 994 403	5 293 057
1975	132 611	119 429	252 040	292 283	5 006 337	5 298 620
1974	131 026	121 134	252 160	292 752	4 979 682	5 272 434
1973	132 988	122 713	255 701	298 102	4 065 262	4 363 364
1972	136 306	128 194	264 500	305 655	4 030 857	4 336 512

Källa: SCB, inkomst- och förmögenhetsstatistiken (urvalsundersökning).

Tabell 20 Antal lantarbetare i olika åldersklasser år 1977

Number of agricultural workers in different age groups in 1977

Avser lantarbetare exklusive personer under 18 år och personer med nedsatt arbetsförmåga

Figures refer to agricultural workers excluding persons 17 years of age or less and persons with reduced capacity for work

	Traktorförare, maskinförare och maskin- skötare	Ensamskötare och övriga djurskötare	Rättare	Förmän i djurstallar	Övriga arbe- tare som fyllt 18 år	Summa
<i>Åldersklasser</i>						
Under 30	1 823	834	274	45	1 519	4 495
30-39	888	198	158	55	390	1 689
40-49	781	232	140	43	650	1 846
50-54	344	196	63	37	365	1 005
55-59	397	155	80	38	730	1 400
60-64	563	205	49	37	274	1 128
65-69	133	29	18	5	175	360
Över 70	32	5	-	-	64	101
<i>Samtliga</i>						
1977	4 961	1 854	782	260	4 167	12 024
1976	5 625	1 655	827	327	3 397	11 831
1975	5 119	1 735	782	293	4 322	12 251
1974	5 387	2 073	878	334	4 736	13 408
1973	5 671	1 862	912	312	4 517	13 274

Källa: SCB, löner för lantarbetare (urvalsundersökning, se avsnitt 13.2).

4.3 AVBYTARVERKSAMHET

Avbytarverksamheten är organiserad genom Lantbrukets Avbyartjänst AB, som bildades den 1 juli 1975. Då överfördes den försöksverksamhet som Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) bedrivit sedan 1971 och ett antal fristående avbytaskretsar till bolaget.

Verksamheten bedrivs i första hand för att djurägarna skall ges möjlighet till regelbunden ledighet en till två dagar i månaden. Genom att pengar avsätts inom ramen för jordbruksprisavtalet kan lantbrukarna erbjudas ledigheten mot en rimlig avgift.

Avbyttarna är anställda av Avbyartjänsten. En avbytare arbetar inom en krets av åtta till tio djurbesättningar. Arbetsledningen och kontakterna med djurägarna sköts regionalt av den förening som Avbyartjänsten träffat avtal med, vanligen mejeriföreningen, husdjursföreningen eller hushållningssällskapet.

För att verksamheten skall klaras vid akuta sjukdomsfall och vid särskilt stor efterfrågan på avbytare, har en kår av reservavbytare byggts upp.

Resultat

Antal avbytare och abonnerande företag vid utgången av åren 1976 och 1977 framgår av tabblån nedan.

	1976	1977
<i>Avbytare</i>		
Ordinarie	370	584
Reserver	150	485
<i>Företag</i>	3 238	4 792

Under 1977 förekom mjölkproduktion vid 96 procent av de abonnerande företagen. Ytterligare omkring 600 företag anlätade Avbyartjänsten vid enstaka tillfällen. Totalt utfördes 89 201 avbytardagar under året.

Bibliografi

Lantbruksåret /uppgifter om Avbyartjänsten årligen sedan 1975/. Lantbrukarnas Riksförbund.

4.4 ARBETSVOLYM

SCB genomförde under en följd av år fram till 1973 skogsdatabaser. Information om dessa lämnas i kapitel 1. Vid den sista inventeringen, i mars 1973, insamlades bland annat uppgifter om arbetsinsatser (arbetstimmar) inom jordbruk och skogsbruk under föregående år.

Undersökningens innehåll. Definitioner

Brukarna skulle uppge det totala antalet arbetstimmar under föregående år i jordbruks- och skogsbruksarbete vid företaget. Uppdelning skulle göras på arbete som utförts av företagaren och dennes maka/Make, av övriga familjemedlemmar samt av lejd arbetskraft. Hushållsarbete och arbete som utförts av personer födda efter 1956 skulle ej ingå.

Som »Övriga familjemedlemmar» skulle endast företagarens föräldrar och hemmavarande barn räknas. Andra släktingar skulle betraktas som »Lejd arbetskraft» oavsett om lön för det utförda arbetet utgått eller ej.

För juridiska personer (inklusive oskifta dödsbon) skulle all arbetsinsats vid företaget redovisas som »Lejd arbetskraft».

Undersökningens genomförande

I marsinventeringen 1973 ingick ett urval ur lantbruksregistret 1972 av företag med mer än 2 hektar åker. Urvalssannolikheterna var olika för olika grupper bestående av kombinationer av län (tidigare naturliga jordbruksområden) och storleksklasser efter hektar åker och antal husdjur. Hela urvalet bestod av 19 352 företag.

Uppgifter kunde inte inhämtas från 527 företag som tillställts blankett (2,7 %). Dessutom saknades uppgifter om arbetsinsatser på 230 inkomna blanketter (1,2 %). Företag som saknade uppgifter om arbetsinsatser ingick i bearbetningen med medeltalet för de bearbetade enheterna.

Resultatens tillförlitlighet

I särskilda anvisningar gavs exempel på vilka sysslor som skulle betraktas som arbete inom jordbruk resp skogsbruk. Däremot lämnades inga anvisningar för hur avgränsningen skulle göras mellan arbetstid och tid för annan sysselsättning. De redovisade uppgifterna återspeglade således företagarnas egen uppfattning av vad som skall anses som arbetstid. I många fall gav uppgiftslämnarna begreppet arbetstid en vidsträckt innebörd. Detta gällde främst arbetstimmar utförda av företagare och familjemedlemmar.

Jordbruksinventeringarna syftade i första hand till att ge resultat på riksnivå. Eftersom slumpfelen ökar vid redovisning på lägre nivå, bör uppgifter för produktionsområden och storleksgrupper användas med viss försiktighet.

Resultat

I nedanstående tabell redovisas antalet lejda arbetstimmar inom jordbruket åren 1969–1972.

År	Totala antalet lejda arbets- timmar i milj
1972	50,4
1971	54,9
1970	53,8
1969	63,2

I tabellerna 21 och 22 redovisas antalet utförda arbetstimmar i jordbruk resp skogsbruk år 1972. Sammanlagda antalet arbetstimmar i jordbruksarbete uppgick till 400 miljoner, vilket innebar en minskning sedan 1971 med ca 1,5 %. I skogsarbete vid företag med mer än 2 hektar åker var antalet arbetstimmar 33 miljoner och minskningen drygt 8 %.

Tabell 21 Antal arbetstimmar i jordbruk utförda av företagare, företagares familjemedlemmar och lejd arbetskraft under år 1972. 1 000-tal timmar.

Number of hours worked in agriculture by holders, holders' families and hired labour in 1972. Thousands of hours.

Storleksgrupp; område	Företagare och maka/make ¹			Övriga familjemedlemmar ²			Lejd arbetskraft ²	
	Män födda		Kvinnor födda 1956 och tidigare	Män födda		Kvinnor födda 1956 och tidigare	Män födda 1956 och tidigare	Kvinnor födda 1956 och tidigare
	1905–1956	1904 och tidigare		1905–1956	1904 och tidigare			
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>								
2,1 – 5,0	14 444	3 196	9 216	878	..	416	1 933	928
5,1 – 10,0	37 952	7 198	17 702	1 972	351	1 143	2 902	1 711
10,1 – 20,0	63 686	5 304	25 362	4 366	834	1 345	4 364	1 620
20,1 – 30,0	40 571	1 632	13 499	2 893	545	528	3 664	1 000
30,1 – 50,0	38 639	1 183	11 305	3 947	597	547	5 629	1 303
50,1 – 100,0	21 606	446	4 874	3 111	345	333	7 945	722
Över 100,0	5 724	82	763	844	50	110	15 392	1 253
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	23 199	1 478	7 011	1 491	181	457	7 779	1 525
» mellanbygder	26 834	1 450	9 466	2 302	334	389	6 152	1 538
» norra slättbygder	28 160	2 149	7 470	2 406	312	418	5 397	631
Svealands slättbygder	30 580	2 169	8 789	3 034	393	458	9 051	1 116
Götalands skogsbygder	68 951	7 043	25 321	4 759	1 045	1 313	7 227	1 602
Mellersta Sveriges skogsbygder	15 724	2 059	7 043	1 420	..	452	2 896	727
Nedre Norrland	15 736	1 454	9 426	1 416	..	520	2 127	930
Övre Norrland	13 438	1 239	8 195	1 183	..	415	1 200	468
<i>Hela riket</i>								
1972	222 622	19 041	82 721	18 011	2 810	4 422	41 829	8 537
1971 ³	231 302	16 100	77 706	18 438	3 420	4 249	46 437	8 451
1970 ³	236 612	16 314	77 035	19 920	3 576	4 984	45 412	8 349
1969 ³	278 815	20 807	102 615	25 273	4 234	6 613	52 405	10 774

¹Avser arbete inom det egna företaget. – ²Som »Övriga familjemedlemmar» räknas företagarens föräldrar och hemmavarande barn. Övriga släktingar redovisas som »Lejd arbetskraft». – ³Åldersangivelserna avser 1972 års uppgifter. För åren 1969 – 1971 gäller motsvarande åldersgränser.

Källa: SCB, marsinventeringen 1973 (urvalsundersökning om 19 352 företag; bortfall se texten).

Bibliografi*Källa*

Jordbruksinventeringen i mars /1970–1973/.
Av jordbrukare redovisade arbetsinsatser
/1969–1972/. SCB. SM J 1970:50, 1971:34,
1972:32 och 1973:33.

Andra undersökningar

Arbetskraften i jordbruket, mars /1963–1969;
uppgifter om arbetsvolym redovisas endast för
lejd arbetskraft/. SCB. SM J 1969:21 (avser
1968).

Arbetskraftsundersökningarna /uppgifter om
arbetsvolymen i olika näringsgrenar har redo-
visats varje månad sedan 1970/. SCB. SM Am
(årsmedeltal för 1977 återfinns i 1978:3.3).

Jordbrukets arbetskraft 1960–1968 /uppgifter
om antalet årsarbetsinsatser/. Meddelande från
Jordbrukets utredningsinstitut 1969:3.

Löner för trädgårdsarbetare år 1975 /uppgif-
ter om bl a antalet arbetade timmar för träd-
gårdsarbetare – totalt 5.1 miljoner år 1975/. SM
Am 1976:27.

Tabell 22 Antal arbetstimmar i skogsbruk utförda av företagare, företagares familjemedlemmar och lejd arbetskraft under år 1972. 1 000-tal timmar
Number of hours worked in forestry by holders, holders' families and hired labour
in 1972. Thousands of hours

Storleksgrupp: område	Företagare och maka/make ¹		Övriga familje- medlemmar ²	Lejd arbetskraft ²
	Män	Kvinnor		
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>				
2,1 – 5,0	3 694	..	166	655
5,1 – 10,0	6 483	..	400	779
10,1 – 20,0	6 474	127	702	1 121
20,1 – 30,0	2 890	..	360	566
30,1 – 50,0	2 344	..	389	690
50,1 – 100,0	1 099	..	263	821
Över 100,0	249	..	42	2 322
<i>Produktionsområden</i>				
Götalands södra slättbygder	171	..	..	348
» mellanbygder	798	..	78	518
» norra slättbygder	1 304	..	187	460
Svealands slättbygder	2 779	..	379	1 509
Götalands skogsbygder	9 685	267	797	2 186
Mellersta Sveriges skogsbygder	3 105	..	399	973
Nedre Norrland	3 307	..	272	656
Övre Norrland	2 084	..	189	304
<i>Hela riket</i>				
1972	23 233	445	2 322	6 954
Därav personer födda 1905–1956	21 944	401	2 045	..
» » » 1904 o tidigare	1 289	..	277	..
1971	24 890	323	2 429	8 434
1970	27 792	419	2 981	9 394
1969	29 908	268	3 143	9 125

¹ Avser arbete inom det egna företaget. – ² Som »Övriga familjemedlemmar» räknas företagarens föräldrar och hemmavarande barn. Övriga släktingar redovisas som »Lejd arbetskraft».

Källa: SCB, marsinventeringen 1973 (urvalsundersökning om 19 352 enheter; bortfall se texten).

4.5 SYSSELSÄTTNING UTANFÖR FÖRETAGET

Jordbrukets utredningsinstitut utförde åren 1956, 1961 och 1966 struktur- och befolkningsutredningar och 1971 en undersökning om lantbrukarnas sysselsättning och planering.

Undersökningen 1971 grundades på ett helt nytt urval och hade delvis ett annat syfte än de tidigare undersökningarna, eftersom lantbrukets strukturutveckling och sysselsättningsförhållanden sedan 1968 har belysts genom SCBs statistik (se avsnitt 3.1). Tyngdpunkten i 1971 års undersökning lades därför på sysselsättningen utanför det egna företaget. Vidare ingick en studie av jordbrukarnas åsikter om utvecklingen i olika produktionsgrenar.

Som komplement till huvudundersökningen beställde utredningsinstitutet från SCB en specialbearbetning av jordbruksinventeringen i mars 1972. Genom denna erhöles uppgifter om antal arbetstimmar utförda inom och utom det egna företaget.

Huvudundersökningens genomförande

Metodbeskrivning

Undersökningens population bestod av företag med mer än 2 hektar åker enligt lantbruksregistret 1970. Urvalet stratifierades på områden (Norrländ resp övriga Sverige), produktionsstorlekar (mätta efter antalet av vissa husdjur) samt produktionsinriktningar (huvudsaklig typ av husdjur). Totalt ingick 5 861 företag i urvalet.

Insamling. Bortfall

Jordbrukets utredningsinstitut sände ut uppgiftsblanketter per post i slutet av december 1971. Svar inkom från 5 330 enheter. Eftersom 144 företag hade upphört vid undersökningstillfället, blev den direkta svarsprocenten 91.

Genom att en speciell bortfallskorrigerings utfördes, varvid uppgifter inhämtades från ett urval brukare som ej svarat på postenkäten, kan den verkliga svarsprocenten anges till 95.

Specialbearbetningens genomförande

Metodbeskrivning

Specialbearbetningen genomfördes på jordbruksinventeringen i mars 1972. Marsinventeringarna beskrivs i avsnitt 4.3.

För marsinventeringen 1972 uttogs 13 239 företag med mer än 2 hektar åker. Bortfallet utgjorde 1,5 % av de uttagna enheterna.

Jämförbarhet med huvudundersökningen

Specialbearbetningens resultat kan inte direkt jämföras med huvudundersökningens resultat. I huvudundersökningen ingår nämligen endast en brukare per företag, medan specialbearbetningen avser arbetstimmar utförda av manliga brukare (kan vara mer än en på vissa företag) och av kvinnliga brukares make. Dessutom har specialbearbetningen begränsats till personer under 67 år. Medeltalen är beräknade per företag och inte per brukare.

Resultat

I tabellerna 23 och 24 redovisas resultat från huvudundersökningen och i tabell 25 resultat från specialbearbetningen.

I tabell 23 redovisas hur lantbrukarnas arbete utanför företaget förändrats från början av 1960-talet. En kraftig ökning av detta arbetes relativa betydelse har ägt rum under perioden.

Bibliografi

Källor

Meddelande från Jordbrukets utredningsinstitut 1972:3–5.

Lantbrukarnas sysselsättning utanför gården samt specialbearbetningen av jordbruksinven-

teringen redovisas i det första meddelandet. Det andra meddelandet belyser lantbrukarnas attityder till utomgårdsarbetet och det tredje lantbrukarnas åsikter om utvecklingen i olika produktionsgrenar.

Andra undersökningar

Lantbrukarnas sysselsättning utanför egna företag vintern 1967/68 /postenkät till ett urval om 2 865 brukare/. Meddelande från Jordbrukets utredningsinstitut 1968:5.

Undersökning av företag med svinproduktion 1975 /antal företag med smågrisproduktion fördelade efter arbete utanför det egna företaget/. Lantbruksstyrelsen. Meddelanden 1976:4.

4.6 YRKESKADOR SOM DRABBAT ANSTÄLLDA

Arbetsarkyddsstyrelsen sammanställer årligen uppgifter om antalet yrkesskador inom jordbruk och trädgårdsbruk. Sammanställningen ligger bl a till grund för arbetsarkyddsstyrelsens informationsverksamhet.

Materialet är inte fullständigt, då uppgifter om skador som har drabbat egna företagare i stor utsträckning saknas. I föreliggande avsnitt redovisas endast yrkesskador som drabbat anställd arbetskraft. I redovisningen ingår ej uppgifter om yrkessjukdomar, exempelvis hörselskador och ryggbesvär.

Enligt gällande lag är alla fast eller tillfälligt anställda hos en arbetsgivare obligatoriskt försäkrade mot yrkesskada. Undantagna från den obligatoriska försäkringen är bl a nära anhöriga till arbetsgivaren. Denne har skyldighet att anmäla yrkesskada, då sådan inträffat, till allmän försäkringskassa. Anmälan behöver dock endast göras, om skadan medfört eller skäligen kan antas medföra rätt till sjukpenning från

allmän försäkringskassa eller ersättning enligt lagen om yrkesskadeförsäkring.

I landet finns 19 yrkesinspektioner. Dessa är underställda arbetsarkyddsstyrelsen. En inkommen yrkesskadeanmälan behandlas först vid allmän försäkringskassa, som därefter sänder anmälan till yrkesinspektionen. Arbetsarkyddsstyrelsen sammanställer uppgifterna från de skilda yrkesinspektionerna.

Resultat

I *tabell 26* redovisas antal olycksfall i jordbruk och trädgårdsbruk åren 1972–1976 fördelade på vissa arbetsområden. Av tabellen framgår att skador vid nötkreatursskötsel var vanligast förekommande.

Antal olycksfall fördelade på huvudsaklig skada framgår av *tabell 27*. Vanligast var hand- och handledsskador.

Det totala antalet dödsfall vid jordbruksarbete uppgick 1976 till 17, varav 8 vid traktorkörning, vilket är en minskning med 9 från 1975. Av dödsfallen drabbade 3 anställd arbetskraft.

Bibliografi

Källa

Yrkesskador inom jordbruk och trädgårdsnäring /årligen sedan 1961; uppgifter för anställd arbetskraft särredovisas dock ej/. Arbetsarkyddsstyrelsen (stencil).

Andra undersökningar

Yrkesskador /årligen sedan 1955; uppgifter om antal yrkesskador och skadornas sk svårighetsgrader/. Riksförsäkringsverket.

Lantbrukarnas sysselsättning utanför egna företag vintern 1967/68 /uppgifter om bl a antal brukare med fysiska besvär inom åldersklasser/. Meddelande från Jordbrukets utredningsinstitut 1968:5.

Tabell 23 Antal brukare efter antal dagsverken utanför företaget åren 1961, 1966 och 1971. Hela riket
 Number of holders distributed by work outside their holdings in 1961, 1966 and 1971. Whole of Sweden

År	Antal dagsverken				Samtliga
	0	1-50	51-150	Över 150	
<i>Antal brukare¹</i>					
1971	77 800	21 600	15 300	33 000	149 100 ²
1966	117 800	10 700	23 200	26 800	178 500
1961	152 400	15 700	26 900	29 100	224 100
<i>Procentuell fördelning</i>					
1971	52	15	10	22	100 ²
1966	66	6	13	15	100
1961	68	7	12	13	100

¹ Åren 1961 och 1966 avses samtliga brukare medan år 1971 avses endast en brukare per företag. – ² Inkl »ej svar».

Källa: Se tabell 24.

Tabell 24 Lantbrukarnas arbetsinsats utanför företaget år 1971 efter brukarnas ålder, arealens storlek respektive antalet nötkreatur. Procent
 Holders' work outside their holdings in 1971 distributed by age of holder, size of arable land and number of cattle. Per cent

Brukarens ålder	Antal dagsverken					Summa ¹	Antal brukare
	0	1-10	11-50	51-150	Över 150		
Samtliga brukare							
<i>Brukarnas ålder, år</i>							
Under 40	29	10	15	14	31	100	23 355
40-49	38	6	10	12	33	100	35 614
50-59	50	6	8	12	23	100	42 378
60-66	68	4	8	9	10	100	25 878
Över 66	92	2	2	1	2	100	19 108
Okänd	40	1	3	8	33	100	2 761
Samtliga	52	6	9	10	22	100	149 094
Brukare under 67 år							
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>							
2-10	34	3	7	14	41	100	53 292
11-20	50	7	13	10	19	100	34 194
21-50	59	9	11	11	10	100	29 407
Över 50	63	13	14	7	3	100	10 332
Samtliga	46	6	10	12	25	100	127 225
Antal nötkreatur							
Utan nöt	30	5	8	13	43	100	41 182
Endast slaktnöt	37	5	10	13	34	100	15 201
Antal mjölkkor							
1-9	53	6	10	12	18	100	45 474
10-24	66	11	13	8	2	100	22 258
Över 24	74	8	10	5	3	100	3 110
Samtliga	46	6	10	12	25	100	127 225

¹ Inkl »ej svar».

Källa: Jordbrukets utredningsinstitut, lantbrukarnas sysselsättning och planering 1971 (urvalsundersökning om 5 717 enheter; bortfall se texten).

Tabell 25 Antal arbetstimmar per företag med procentuell fördelning på arbete inom och utom företaget samt inom annan verksamhet år 1971

Number of working hours per holding distributed by work on own holding, other holdings and other activities in 1971. Per cent

Avser brukare under 67 år

Figures refer to holders under 67 years of age

Storleksgrupp, hektar åker	Antal arbets- timmar för brukare per företag	Inom företaget		Utanför företaget		I annan verksamhet	Totalt
		Jordbruk	Skogsbruk	Jordbruk	Skogsbruk		
2,1–5,0	1 855	41	10	1	5	42	100
5,1–10,0	2 205	64	10	1	4	21	100
10,1–20,0	2 597	80	7	1	2	10	100
20,1–30,0	2 909	85	7	1	1	6	100
30,1–50,0	2 927	90	5	0	1	4	100
Över 50,0	2 900	91	5	0	1	3	100
Samtliga	2 484	75	8	1	2	14	100

Källa: SCB, marsinventeringen 1972 (urvalsundersökning om 13 239 enheter; bortfall 1,5 %).

Tabell 26**Antal olycksfall i jordbruk och trädgårdsbruk fördelade på arbetsområde åren 1972–1976. Anställd arbetskraft**

Number of accidents in agricultural and horticultural work by kind of work in 1972–1976. Hired labour

Arbetsområde	Antal olycksfall				
	1972	1973	1974	1975	1976
Nötkreaturs- skötsel	315	244	267	313	346
Djurskötsel, övrig	106	113	129	153	136
Reparationsar- bete (verkstad)	86	63	91	96	122
Byggnadsarbete (underhåll)	88	31	108	112	134
Jordbearbetning	..	24	40	23	16
Magasinsarbete	40	21	36	27	24
Höskörd	46	59	53	43	28
Halmskörd	33	29	25	30	26
Potatisodling	29	21	31	21	21
Spannmålshante- ring	..	18	24	25	14
Trädgårdsarbete	105	130	152	164	131
Övrigt eller ej angivet arbete	454	281	295	359	311
Summa	1 302	1 034	1 251	1 366	1 309

Källa: Arbetsarkyddsstyrelsen.

Tabell 27**Antal olycksfall i jordbruk och trädgårdsbruk fördelade efter huvudsaklig skada år 1976. Anställd arbetskraft**

Number of accidents in agricultural and horticultural work by injury in 1976. Hired labour

Kroppsdelen	Antal skador	
	Totalt	Därav trädgårdsbruk
Huvud och hals	88	7
Öga	59	6
Axel och arm	131	13
Handled och hand	403	38
Bål (utom rygg)	71	7
Rygg och ryggrad	106	12
Höftled, knä och ben	166	22
Fotled och fot	262	21
Hela eller omfattande delar av kroppen	9	1
Ej angiven kroppsdelen	14	4
Summa	1 309	131

Källa: Arbetsarkyddsstyrelsen.

5 Fastigheter och byggnader

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>
5.1 Jordbruksfastigheternas taxeringsvärden	28–31
5.2 Jordbruksfastigheternas priser	32–36
5.3 Ladugårdsbeståndet vid företag med mjölkproduktion	37
5.4 Byggnadsverksamhet	38–40

5.1 JORDBRUKSFÄSTIGHETERNAS TAXERINGSVÄRDEN

Uppgifter om taxeringsutfallet publiceras årligen av SCB. Normalt äger numera allmän fastighetstaxering rum vart femte år – den senaste år 1975 – och däremellan verkställs särskild fastighetstaxering. Nästa allmänna fastighets-taxering kommer att äga rum år 1981.

I föreliggande avsnitt redovisas vissa data rörande jordbruksfastigheternas taxeringsvärden enligt 1977 års särskilda fastighetstaxering. Dessutom redovisas jordbruksfastigheternas hektarvärden ur en bearbetning av den allmänna fastighetstaxeringen år 1975.

Taxeringens genomförande

För jordbruksfastigheter skulle vid 1975 års allmänna fastighetstaxering eftersträvas en taxeringsvärdesnivå som för varje taxerings-enhet utgjorde 75 % av det allmänna saluvärde som genomsnittligt gällde vid ingången av år 1974. I fråga om skog har dock i princip värdet under 1970–1972 legat till grund för bedömningen.

För jordbruksfastigheter skulle vid 1970 års allmänna fastighetstaxering eftersträvas en taxeringsvärdesnivå som för varje taxerings-

enhet utgjorde 75 % av det allmänna saluvärde som genomsnittligt gällde under 1968.

Särskild fastighetstaxering sker de år då allmän fastighetstaxering inte äger rum. Nytt taxeringsvärde åsätts bl a vid avstyckning eller sammanslagning av taxeringsenheter. Dessutom görs omtaxering av fastighet vars värde ändrats med minst 20 %, dock minst 10 000 kronor, genom ny-, till- eller ombyggnad.

Särskild fastighetstaxering skall ske efter det allmänna prisläge och de uppskattningsgrunder i övrigt som tillämpats vid närmast föregående allmänna fastighetstaxering.

Delvärden

Det totala taxeringsvärdet för jordbruksfastigheter var vid 1977 års taxering fördelat på sex delvärden – jordbruksvärde, skogsbruksvärde, värde av övrig mark, byggnadsvärde, värde av särskilda tillgångar och övervärde.

Med *jordbruksvärde* avses värde av annan produktiv mark än skogsmark plus värde av befintliga markanläggningar för växtodlingen.

Med *skogsbruksvärde* avses värde av växande skog med de byggnader och anläggningar som behövs för skogsbruksdrift samt värde av skogsmark.

Med *värde av övrig mark* avses värde av tomt och icke produktiv mark samt värde av vattentäckt område som hör till taxeringsenheten.

Med *byggnadsvärde* avses värde av de byggnader som hör till taxeringsenheten.

Med *värde av särskilda tillgångar* avses värde av särskilda förmåner, naturtillgångar m m. Häri inräknas värde av grusfyndigheter, jakt och fiske samt servitutsrätt.

Med *överbärde* avses det värde som taxeringsenheten eller del därav äger utöver jordbruksvärde, skogsbruksvärde, värde av övrig mark, byggnadsvärde och värde av särskilda tillgångar på grund av att mark som hör till taxeringsenheten kan bli exploaterad för bebyggelse.

Resultat

I *tabellerna 28 och 29* redovisas de vid 1977 års särskilda fastighetstaxering åsatta värdena fördelade på delvärden respektive ägarekategorier.

Av *tabell 30* framgår byggnadsvärden, antal byggnader och antal taxeringsenheter med byggnadsvärden enligt 1977 års taxering.

I *tabell 31* redovisas jordbruksfastigheternas taxeringsvärden per hektar åker respektive skog på län och olika storleksgrupper år 1975. De arealuppgifter som ligger till grund för denna tabell bygger på fastighetstaxeringarna och skiljer sig något från arealuppgifterna enligt lantbruksregistret (se avsnitt 3.1).

Bibliografi

Allmän fastighetstaxering. Del 1 och 2/1970 och 1975; del 1 innehåller i huvudsak uppgifter om fastigheternas taxeringsvärden och del 2 uppgifter om markens användning och ägare samt om småhusfastigheternas storlek, ålder och standard/. SCB.

Allmän fastighetstaxering 1975 /vissa uppgifter om taxeringsvärden/. SCB. SM N 1975:74.

Särskild fastighetstaxering /årligen sedan 1971 utom år då allmän fastighetstaxering genomförs/. SCB. SM N 1971:89, 1972:68, 1973:72, 1974:75, 1976:21, 1977:20 . . .

Taxeringsutfallet /uppgifter om fastighetstaxeringarna 1968–69; föregångare till ovanstående/. SCB.

5.2 JORDBRUKSFÄSTIGHETERNAS PRISER

SCB upprättar årligen statistik över priser på jordbruksfastigheter. Resultaten ligger bl a till grund för förslag till ändringar av taxeringsvärdena vid de allmänna fastighetstaxeringarna.

Undersökningens innehåll och genomförande

Statistiken omfattar i princip alla frivilliga representativa köp av fastigheter, vilka är taxerade som jordbruksfastigheter. Till de ej representativa köpen räknas bl a släktköp och köp mellan stat och kommun. Statistiken grundar sig på lagfartsunderrättelser från inskrivningsdomarna. Dessa underrättelser kompletteras med uppgifter från fastighetslängderna om taxeringsvärden, arealer, församlingar m m.

För att ett köp skall medtas i prisstatistiken erfordras dock att a) fastighetens taxeringsvärde överstiger 5 000 kronor, b) lagfart söks inom sex månader från köpekontraktets datum, c) köpet inte avsevärt avviker från prisbildningen på normala, självständiga jordbruksfastigheter. Förvärv på exekutiv auktion, genom inlösen, expropriation eller annat s k extinktivt fång ingår ej i redovisningen.

I samband med en omläggning av statistiken år 1970 infördes även en redovisning för släktköpen. Ett köp betraktas som släktköp om det av lagfartsbeviset framgår att köpet är gjort mellan nära anhöriga. Nära anhöriga definieras enligt 3 § första stycket punkt 4 förköpslagen. Enligt denna föreligger släktköp om köpet är gjort mellan exempelvis föräldrar och barn eller mellan syskon.

Den s k *köpeskillingskoefficienten*, som redovisas i tabellerna, utgör kvoten mellan köpeskillning och taxeringsvärde. Den beräknas dels som ett ovägt medeltal av alla köpeskillingskoefficienter, dels som en med taxeringsvärdena vägd genomsnittskoefficient.

Tidigare angavs relationen mellan pris och taxeringsvärde genom överprisprocenten. Sålunda motsvaras t ex 70 % överpris av köpeskillingskoefficienten 1,70.

Jämförbarhet

Vissa ändringar i undersökningens uppläggning infördes i samband med den allmänna fastighetstaxeringen 1975. Den viktigaste av dessa ändringar är att vilande lagfarter numera ej ingår, vilket medfört att det redovisade totala antalet köp minskat med 5–10 procent.

Resultat

Av tabelln nedan framgår antalet lagfarna fång av jordbruksfastigheter år 1975.

Antal lagfarna fång ¹	Totalt	Därav i prisstatistik
Köp		
Vanliga köp	4 440	1 039 ²
Slätköp	5 278	1 990 ³
Övriga köp	367	..
Summa	10 085	..
Övriga fång	20 075	..
Totalt	30 160	..

¹ Exklusive fullföljd. Avser köp 1975 inom 6 månader från köpehandlingens datum. – ² I prisstatistiken ingår ytterligare 82 köp 1975 för vilka lagfart söktes under första halvåret 1976. – ³ Inklusiva köp 1975 för vilka lagfart söktes under första halvåret 1976.

I tabell 32 redovisas antalet frivilliga, representativa köp av jordbruksfastigheter, den totala köpeskillingen, det sammanlagda taxeringsvärdet och köpeskillingskoefficienterna år 1975.

Uppgifter för slätköp motsvarande tabell 32 lämnas i tabell 33.

I tabell 34 lämnas uppgifter med fördelning efter taxeringsvärdet och i tabell 35 med fördelning efter åkerarealens storlek (enligt fastighetstaxeringarna).

I tabell 36 redovisas uppgifter om köpens fördelning på vissa köpare- och säljarekategorier år 1975.

Bibliografi

Priserna på jordbruksfastigheter /årligen sedan 1962; redovisning för naturliga jordbruksområden/. SCB. SM P 1969:6, 1970:44, 1971:15, 1972:25, 1973:6, 1973:28, 1974:22, 1976:8, 1976:12 . . .

5.3 LADUGÅRDSBESTÅNDET VID FÖRETAG MED MJÖLKPRODUKTION

Lantbruksstyrelsen och Svenska Mejeriernas Riksförening genomförde under våren 1972 en undersökning i avsikt att göra en prognos över utvecklingen av mjölkproduktionen. En del av undersökningen avsåg att belysa det befintliga byggnadsbeståndet vid företag med mjölkproduktion.

Undersökningens genomförande

Metodbeskrivning

Från lantbruksregistret 1970 (se avsnitt 3.1) erhöles uppgifter om företag med mjölkkor. Samtliga 26 891 företag som 1970 hade minst 10 mjölkkor ingick i undersökningen. Från företaget som hade 4–9 kor uttogs ett urval om 9 338 företag (22,5 %). Företag som 1970 hade färre än 4 mjölkkor ingick ej i undersökningen.

Primärmaterial

Blanketter översändes per post till företagarna. På blanketterna hade företagarna att lämna uppgifter om bl a ladugårdarnas storlek, ålder och skick.

Lantbruksnämnderna granskade och kompletterade blanketterna. Utifrån de insamlade uppgifterna klassificerade de sedan ladugårdarna efter lämplighet för mjölkproduktion.

Bortfall

Av de från början uttagna företagen saknade 4 955 vid undersökningstillfället kor och utgick därför ur undersökningen. I bearbetningen medtagna svar utgjorde 29 993, vilket motsvarar en svarsprocent av 96 %. För de företag

som trots påminnelser inte svarat eller som lämnat ofullständigt svar kompletterades blanketten så långt möjligt av lantbruksnämnden med uppgifter från bl a lantbruksregistret och ortsombud.

Företag som startat med mjölkproduktion efter 1970 medtogs inte i undersökningen.

Resultat

Ladugårdarnas åldersfördelning vid företag med olika besättningsstorlekar redovisas i *tabell 37*.

I tabelln nedan redovisas antal företag med outnyttjade platser för mjölkkor och antal koplatser år 1972.

	Företag med 4-9 kor år 1970 ⁴	Företag med minst 10 kor år 1970 ⁵	Summa
Antal lediga koplatser			
0	14 733	13 386	28 118
1-2	7 080	2 165	9 245
3-7	8 692	4 670	13 362
8-12	1 557	2 002	3 559
Minst 13	343	987	1 330
Summa företag ¹	33 645	23 817	57 462
Antal lediga koplatser ²	72 180	66 759	138 939
Antal utnyttjade koplatser ³	205 595	477 490	683 085

¹ Inkl företag som ej svarat. - ² Inkl beräknade uppgifter för företag som ej svarat. - ³ Enligt lantbruksregistret. Inkl kor för uppfödning av kalvar. Uppgifterna avser företag med 4-9 resp minst 10 kor år 1972. - ⁴ Stickprovsundersökning. - ⁵ Totalundersökning.

Bibliografi

Källa

Undersökning av företag med mjölkproduktion 1972 /uppgifter om bl a ladugårdarnas skick och företagarnas investeringsplaner; uppgifter för län/. Kungl lantbruksstyrelsen. Meddelanden, serie A nr 13.

Andra undersökningar

Mjölkproducenternas avsikter 1971-74 och 1974-77 - resultat från två planeringsenkäter. Meddelande från Jordbrukets utredningsinstitut 1975:6.

5.4 BYGGNADSVERSAMHETEN

SCB insamlar årligen uppgifter om byggnadsverksamheten inom jordbruket. SCBs undersökning har ersatt en tidigare undersökning, som utfördes av institutionen för lantbrukets byggnadsteknik i Lund (LBT) och dess föregångare sedan 1943.

Med byggnadsverksamhet avses i undersökningen ny- eller tillbyggnad samt större ombyggnad eller reparation. Verksamheten skall dessutom avse byggnader och ej enbart installation av utrustning. Avgränsningen av större ombyggnad och reparation kan innebära vissa svårigheter.

I statistiken redovisas endast färdigställda byggnader.

Undersökningens genomförande

På blanketten till lantbruksregistret - se *bilaga 4* - skall uppges om byggnadsverksamhet förekommit under de närmast föregående tolv månaderna. Från de företagare som vid uppgiftsinsamlingen 1976 uppgivit att byggnadsverksamhet förekommit under perioden juni 1975 - juni 1976 inhämtades i slutet av 1976 vid telefonförfrågan från lantbruksnämnderna uppgifter om byggnadsverksamheten.

Insamlingen av uppgifter var mer detaljerad för ny- och tillbyggnader än för ombyggnader och reparationer.

Undersökningen för 1976 täckte ej den del av byggnadsverksamheten som påbörjats efter den 10 juni 1976 och avslutats under året. Fullständiga uppgifter för 1976 erhålls genom 1977 års undersökning.

Bortfall

För drygt 300 företag (0,2 %), som enligt tidigare års lantbruksregister omfattat mer än 2 hektar åker, kunde uppgifter för 1976 inte erhållas. Dessa företags eventuella byggnadsverksamhet ingår således inte i denna redovisning.

Vid lantbruksnämndernas uppgiftsinsamling erhöles i huvudsak fullständiga uppgifter.

Resultatens tillförlitlighet

År 1973 genomfördes en kontrollundersökning baserad på ett urval företag. Av den framgick att rapporteringen till lantbruksregistret ej varit

fullständig. Vid 0,9 % av företagen som ej uppgivit byggnadsverksamhet hade det förekommit nybyggnad av djurstallar. Motsvarande siffror för nybyggnad av annat husslag och större ombyggnad eller reparation var 1,6 respektive 3,2 %.

Resultat

Antalet ny- och tillbyggda djurstallar samt medelytan i nybyggda djurstallar år 1975 redovisas i *tabell 38*.

Antalet tillkomna djurplatser återfinns i *tabell 39*.

Av *tabell 40* framgår antalet ny- och tillbyggda lagerlokaler år 1975.

I tablåen nedan redovisas antalet nybyggda växthus år 1975. Uppgifterna avser företag med minst 2 hektar åker och företag med stora djurbesättningar (se avsnitt 3.1).

<i>Huvudområden</i>	<i>Antal nybyggda växthus</i>
Götaland	31
Svealand	7
Norrland	3
<i>Hela riket</i>	
1975	41
1974	41
1973	68
1972	68
1971	40

Bibliografi

Källa

Byggnadsverksamheten i lantbruket /årligen sedan 1971; uppgifter för län återfinns i Statistiska tabeller resp Appendix/. SCB. SM J 1973:36, 1974:38, 1975:31, 1976:11, 1977:10 (senaste årgång med preliminära uppgifter för 1976). . . . Statistiska tabeller 1973:24 och 1974:23, Appendix till SM J 1975:31, 1976:11, 1977:10 . . .

Andra undersökningar

Nybyggnadsverksamheten inom jordbruket /1964–1970/. Institutionen för lantbrukets byggnadsteknik, lantbrukshögskolan. Stenciltryck nr 1015 (1967), 1022 (1968), 1030 (1969) och 1036 (1970).

Producentlagerhus. En inventering av befintliga byggnader för lagring av trädgårdsprodukter /1970–71/. Institutionen för lantbrukets byggnadsteknik, lantbrukshögskolan. Specialmeddelande nr 18.

Sydsvenska växthusanläggningar – storlek, byggnadsålder, mekanisering. Institutionen för lantbrukets byggnadsteknik, lantbrukshögskolan. Stenciltryck nr 1032.

Trädgårdsräkningen /1972 och 1977. Uppgifter om lagerlokaler och lökhus; vissa uppgifter om växthus redovisas i årsbokens avsnitt 8.9/. SCB. SM J 1972:57 och 1977:13.

Tabell 28 Jordbruksfastigheternas taxeringsvärden, 1 000-tal kronor, och antal taxeringsenheter enligt fastighetstaxeringen år 1977

Assessed values of agricultural real estates, thousands of Swedish kronor, and number of assessed units according to the assessment of real estate in 1977

Område	Jordbruksvärde ¹	Därvåkervärde ¹	Skogsbruksvärde	Därvskogsmarksvärde	Övrigmarksvärde	Byggnadsvärde ¹	Värde av särskilda tillgångar	Övervärde	Totalt taxeringsvärde	Antal taxeringsenheter
<i>Län</i>										
Stockholms	291 195	280 803	347 584	26 933	98 789	398 526	52 082	156 479	1 345 655	5 521
Uppsala	484 953	473 635	558 628	40 602	57 219	422 249	41 273	23 947	1 588 269	7 123
Södermanlands	459 699	447 900	490 017	34 070	56 097	389 804	35 374	14 220	1 445 211	5 461
Östergötlands	1 097 436	1 057 199	945 441	62 387	80 840	690 169	57 535	62 754	2 934 175	10 479
Jönköpings	262 277	222 162	1 442 974	76 080	80 797	592 433	27 136	20 846	2 426 463	14 669
Kronobergs	173 767	149 598	1 235 803	75 806	64 923	497 389	22 950	6 706	2 001 538	13 376
Kalmar	426 904	390 726	1 385 157	79 874	68 648	563 695	25 838	10 896	2 481 138	12 587
Gotlands	183 937	177 776	67 377	4 511	20 855	235 180	6 264	975	514 588	5 823
Blekinge	196 841	180 792	359 263	35 589	28 453	230 419	10 219	4 036	829 231	5 504
Kristianstads	1 324 524	1 222 190	521 723	56 436	81 154	744 866	34 983	19 222	2 726 472	15 949
Malmöhus	3 219 972	3 126 957	115 087	16 054	114 639	898 984	18 630	55 540	4 422 852	15 030
Hallands	697 355	678 683	502 373	47 737	77 496	663 616	28 263	17 099	1 986 202	11 676
Göteborgs o Bohus	234 929	220 812	195 011	21 832	94 627	452 065	24 891	17 088	1 018 611	9 273
Älvsborgs	509 053	483 573	1 089 965	99 295	145 369	874 733	35 183	15 982	2 670 285	21 782
Skaraborgs	1 408 490	1 369 868	615 318	65 929	100 404	948 879	8 616	13 198	3 094 905	17 942
Värmlands	179 427	175 157	1 694 216	197 295	81 864	674 903	19 705	4 426	2 654 541	22 046
Örebro	325 738	320 054	921 969	101 247	59 431	420 137	35 741	12 808	1 775 824	8 554
Västmanlands	413 655	408 263	563 411	39 014	60 694	319 240	32 762	16 127	1 405 889	5 711
Kopparbergs	87 780	85 838	1 818 994	134 833	91 518	655 970	19 546	13 070	2 686 878	31 724
Gävleborgs	87 075	85 177	1 490 399	115 391	46 878	465 109	26 917	1 825	2 118 203	13 457
Västernorrlands	65 343	63 522	1 212 387	116 767	60 075	394 139	22 816	3 448	1 758 208	16 055
Jämtlands	77 231	75 193	921 941	127 518	57 863	398 112	86 765	2 069	1 543 981	16 797
Västerbottens	100 278	99 078	1 275 128	148 570	74 589	565 981	16 706	4 956	2 037 638	23 481
Norrbottens	57 098	53 480	769 464	146 485	68 582	386 823	22 119	7 350	1 315 436	16 731
<i>Hela riket</i>										
1977	12 364 957	11 848 436	20 539 630	1 870 255	1 771 804	12 883 421	712 314	505 067	48 782 193	326 751
1976	12 363 784	11 847 513	20 612 318	1 876 501	1 776 384	12 783 521	725 371	532 093	48 798 471	327 229
1975	12 367 487	11 851 076	20 634 086	1 875 419	1 781 394	12 712 961	732 767	553 509	48 782 251	328 003
1974	18 470 102	17 000 670	13 225 294	1 534 837	73 437	..	709 357	640 036	33 118 223	346 441
1973	18 474 569	17 005 018	13 242 484	1 534 651	72 654	..	703 062	654 673	33 147 443	348 614

¹ T o m 1974 ingick byggnadsvärde i jordbruksvärde.

Källa: SCB, särskild fastighetstaxering 1977 (totalundersökning).

Tabell 29 Jordbruksfastigheternas taxeringsvärden fördelade efter ägarekategori enligt fastighetstaxeringen år 1977. 1 000-tal kronor

Assessed values of agricultural real estates by owner category according to the assessment of real estate in 1977. Thousands of Swedish kronor

Område	Fysisk person	Juridisk person						Okänd ägare	Samtliga ägare-kategorier
		Staten	Borgerlig kommun	Kyrkan	Dödsbo	Svenskt aktie-bolag	Annan juridisk person		
Län									
Stockholms	740 597	95 634	197 222	34 509	70 995	126 976	79 722	–	1 345 655
Uppsala	995 416	66 634	38 044	48 198	52 966	293 948	93 050	13	1 588 269
Södermanlands	1 067 590	81 945	65 164	39 656	76 342	58 453	56 061	–	1 445 211
Östergötlands	2 089 319	149 547	146 271	85 414	95 443	250 529	117 652	–	2 934 175
Jönköpings	1 942 667	101 130	65 611	75 619	123 802	91 483	26 151	–	2 426 463
Kronobergs	1 545 085	65 407	38 116	62 073	105 700	170 139	15 018	–	2 001 538
Kalmar	1 956 856	165 518	52 653	53 486	101 280	111 292	40 053	–	2 481 138
Gotlands	465 165	5 304	2 434	10 541	18 548	11 294	1 302	–	514 588
Blekinge	724 913	14 199	27 736	9 807	29 671	20 337	2 568	–	829 231
Kristianstads	2 322 687	97 829	65 820	63 614	90 979	57 564	27 974	5	2 726 472
Malmöhus	3 403 657	159 998	265 650	215 510	89 018	216 431	72 586	2	4 422 852
Hallands	1 674 491	60 400	61 706	53 123	90 085	34 912	11 485	–	1 986 202
Göteborgs o Bohus	822 283	20 230	64 513	17 484	61 783	21 206	11 112	–	1 018 611
Älvsborgs	2 173 790	74 334	63 766	52 975	158 114	106 292	41 014	–	2 670 285
Skaraborgs	2 548 888	151 536	46 002	114 850	118 429	70 368	44 816	16	3 094 905
Värmlands	1 614 595	45 402	41 483	61 106	174 945	698 891	18 103	16	2 654 541
Örebro	1 045 802	228 687	52 027	42 475	53 264	309 891	43 678	–	1 775 824
Västmanlands	867 085	175 691	67 277	32 725	61 916	161 042	40 153	–	1 405 889
Kopparbergs	1 273 623	157 802	34 397	23 589	219 472	851 303	126 691	1	2 686 878
Gävleborgs	1 104 802	81 453	27 684	33 188	79 817	754 629	36 592	38	2 118 203
Västernorrlands	892 368	74 241	18 212	34 012	78 183	641 237	19 952	3	1 758 208
Jämtlands	772 340	116 139	12 331	20 385	76 539	538 078	8 169	–	1 543 981
Västerbottens	1 181 003	338 919	21 791	11 254	70 710	397 630	16 331	–	2 037 638
Norrbottnens	718 532	325 895	14 297	4 957	63 061	152 719	35 975	–	1 315 436
Hela riket									
1977	33 943 554	2 853 874	1 490 207	1 200 550	2 161 062	6 146 644	986 208	94	48 782 193
1976	33 819 119	2 866 316	1 494 186	1 194 564	2 251 233	6 192 608	980 310	135	48 798 471
1975	33 640 355	2 825 218	1 474 538	1 204 198	2 450 453	6 218 854	967 604	1 031	48 782 251
1974	22 422 982	2 065 428	1 244 238	855 737	1 775 739	4 035 425	718 608	66	33 118 224
1973	22 491 987	2 055 681	1 239 979	855 033	1 745 647	4 020 880	738 181	52	33 147 441

Källa: SCB, särskild fastighetstaxering 1977 (totalundersökning).

Tabell 30 Byggnadsvärden, antal byggnader och antal taxeringsenheter med byggnadsvärde för jordbruksfastigheter enligt fastighetstaxeringen år 1977

Building values, number of buildings and number of assessed units with building value according to the assessment of agricultural real estate in 1977

Område	Bostadsbyggnader			Ekonomibyggnader m m			Samtliga byggnader		
	Värde, 1 000 kronor	Antal bygg- nader	Antal taxe- rings- enheter	Värde, 1 000 kronor	Antal bygg- nader	Antal taxe- rings- enheter	Värde, 1 000 kronor	Antal bygg- nader	Antal taxe- rings- enheter
<i>Län</i>									
Stockholms	319 834	9 252	4 358	78 692	17 646	3 936	398 526	26 898	4 480
Uppsala	305 539	9 048	5 702	116 710	26 993	5 603	422 249	36 041	5 871
Södermanlands	293 418	8 917	4 649	96 386	22 648	4 399	389 804	31 565	4 758
Östergötlands	511 688	14 853	8 981	178 481	40 051	8 537	690 169	54 904	9 238
Jönköpings	444 636	15 955	12 689	147 797	40 397	11 972	592 433	56 352	12 972
Kronobergs	389 041	12 616	11 334	108 348	33 266	10 383	497 389	45 882	11 553
Kalmar	401 356	15 407	10 813	162 339	44 530	10 184	563 695	59 937	11 045
Gotlands	154 753	4 884	4 025	80 427	16 563	3 862	235 180	21 447	4 104
Blekinge	168 779	5 395	4 604	61 640	15 932	4 230	230 419	21 327	4 687
Kristianstads	464 943	14 174	12 313	279 923	43 569	11 828	744 866	57 743	12 560
Malmöhus	583 787	14 633	11 849	315 197	43 935	11 591	898 984	58 568	12 111
Hallands	445 078	11 129	9 800	218 538	33 239	9 322	663 616	44 368	9 964
Göteborgs o Bohus	368 382	9 399	8 067	83 683	23 766	7 564	452 065	33 165	8 254
Älvsborgs	680 897	21 570	18 125	193 836	54 881	16 546	874 733	76 451	18 526
Skaraborgs	649 659	19 490	14 773	299 220	64 947	14 099	948 879	84 437	15 138
Värmlands	554 369	19 694	15 940	120 534	50 612	13 387	674 903	70 306	16 208
Örebro	320 511	10 109	6 970	99 626	28 282	6 441	420 137	38 391	7 122
Västmanlands	228 241	6 839	4 557	90 999	21 658	4 455	319 240	28 497	4 692
Kopparbergs	553 972	22 163	15 729	101 998	48 383	13 052	655 970	70 546	16 059
Gävleborgs	379 227	13 734	9 836	85 882	28 923	8 821	465 109	42 657	9 983
Västernorrlands	328 238	16 030	12 191	65 901	31 737	8 820	394 139	47 767	12 303
Jämtlands	322 429	17 120	12 251	75 683	32 320	9 760	398 112	49 440	12 397
Västerbottens	447 541	21 291	17 201	118 440	37 084	12 995	565 981	58 375	17 391
Norrbottens	316 904	14 642	12 161	69 919	26 578	9 038	386 823	41 220	12 333
<i>Hela riket</i>									
1977	9 633 222	328 344	248 918	3 250 199	827 940	220 825	12 883 421	156 284	253 749
1976	9 587 557	329 089	249 670	3 196 434	830 599	221 454	12 783 521	159 688	254 428
1975	9 550 077	330 292	250 654	3 163 334	833 446	222 285	12 712 961	163 738	255 396

Källa: SCB, särskild fastighetstaxering 1977 (totalundersökning).

Tabell 31 Antal taxeringsenheter samt jordbruksfastigheternas taxeringsvärden i kronor per hektar åker respektive skog enligt den allmänna fastighetstaxeringen år 1975

Number of assessed units and assessed values of agricultural real estates in Swedish kronor per hectare according to the general assessment of real estate in 1975

Område; storleksgrupp	Antal taxerings- enheter	Jordbruks- värde	Därav åkervärde	Skogsbruks- värde	Därav skogsmarks- värde
<i>Län</i>					
Stockholms	5 479	2 950	2 846	1 261	98
Uppsala	7 157	3 083	3 012	1 425	103
Södermanlands	5 529	3 293	3 209	1 510	104
Östergötlands	10 558	5 064	4 879	1 602	105
Jönköpings	14 755	2 647	2 242	2 309	121
Kronobergs	13 440	2 736	2 355	2 214	136
Kalmar	12 668	3 202	2 931	1 946	112
Gotlands	5 852	2 238	2 163	519	35
Blekinge	5 541	5 001	4 593	1 966	194
Kristianstads	16 087	7 321	6 756	1 947	211
Malmöhus	15 252	10 838	10 525	1 624	225
Hallands	11 794	5 533	5 386	2 008	191
Göteborgs o Bohus	9 315	3 218	3 025	1 224	137
Älvsborgs	22 004	3 102	2 947	1 683	154
Skaraborgs	18 062	5 057	4 918	1 837	195
Värmlands	22 236	1 378	1 346	1 313	152
Örebro	8 648	2 785	2 736	1 633	179
Västmanlands	5 744	3 142	3 101	1 488	103
Kopparbergs	31 872	1 147	1 122	928	68
Gävleborgs	13 527	1 059	1 036	1 036	80
Västernorrlands	16 117	977	950	695	67
Jämtlands	16 036	1 199	1 164	352	48
Västerbottens	23 489	990	978	400	47
Norrbottens	16 841	1 094	1 023	215	41
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>					
0	80 241	—	—	..	..
1– 10	170 327	2 364	2 201	..	..
11– 20	42 584	3 864	3 714	..	..
21– 30	15 694	4 736	4 595	..	..
31– 50	11 629	5 143	5 011	..	..
50–100	5 640	5 076	4 939	..	..
Över 100	1 888	5 781	5 597	..	..
<i>Storleksgrupp, hektar skog</i>					
0	48 266	..	..	—	—
1– 10	84 840	..	..	1 177	62
11– 25	71 631	..	..	1 323	99
26– 50	57 169	..	..	1 335	104
51–100	38 288	..	..	1 195	98
101–200	18 047	..	..	981	88
201–400	6 292	..	..	873	86
Över 400	3 470	..	..	695	72
<i>Hela riket</i>					
1975	328 003	4 172	3 998	904	82
1970	351 156	5 853	5 459	571	68

Källa: SCB, allmän fastighetstaxering 1975 (totalundersökning).

Tabell 32 Antal representativa köp, köpeskillingar och taxeringsvärden för jordbruksfastigheter år 1975

Number of representative purchases, market prices and assessed values of agricultural real estates in 1975

Område	Antal köp	Köpeskilling, 1 000-tal kr	Taxerings- värde, 1 000- tal kr	Köpeskillingskoefficient ¹	
				Vägd	Ovägd
<i>Län</i>					
Stockholms	21	6 844,0	3 424,0	2,00	2,13
Uppsala	10	2 357,0	1 237,0	1,91	1,86
Södermanlands	34	10 053,5	5 178,0	1,94	2,02
Östergötlands	32	9 955,0	5 444,0	1,83	1,95
Jönköpings	46	10 929,7	6 833,0	1,60	1,61
Kronobergs	44	7 914,3	4 621,0	1,71	1,75
Kalmar	30	9 354,4	4 931,0	1,90	1,83
Gotlands	24	4 154,0	2 216,0	1,87	2,02
Blekinge	11	3 004,0	1 592,0	1,89	1,86
Kristianstads	90	23 448,3	11 613,0	2,02	2,13
Malmöhus	182	52 215,7	29 197,0	1,79	1,86
Hallands	50	12 064,0	7 178,0	1,68	1,92
Göteborgs o Bohus	39	7 342,8	3 664,0	2,00	1,92
Älvsborgs	86	15 850,4	7 830,0	2,02	2,04
Skaraborgs	121	25 941,0	14 532,0	1,79	1,97
Värmlands	43	6 672,0	3 564,0	1,87	1,87
Örebro	43	8 220,0	3 943,0	2,08	1,99
Västmanlands	21	7 382,0	4 232,0	1,74	1,72
Kopparbergs	34	5 416,6	3 424,0	1,58	1,51
Gävleborgs	22	4 150,0	2 021,0	2,05	2,08
Västernorrlands	47	5 069,1	2 658,0	1,91	1,96
Jämtlands	30	2 885,6	1 547,0	1,87	1,83
Västerbottens	45	3 504,5	2 104,0	1,67	1,78
Norrbottens	16	1 694,2	873,0	1,94	1,85
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	152	45 439,4	27 510,0	1,65	1,79
» mellanbygder	136	33 345,5	17 163,0	1,94	1,97
» norra slättbygder	155	36 514,7	19 779,0	1,85	2,00
Svealands slättbygder	121	34 899,5	18 059,0	1,93	1,94
Götalands skogsbygder	290	63 174,0	33 212,0	1,90	1,92
Mellersta Sveriges skogsbygder	97	16 774,9	9 134,0	1,84	1,94
Nedre Norrland	105	10 924,4	5 906,0	1,85	1,86
Övre Norrland	65	5 349,7	3 093,0	1,73	1,76
<i>Hela riket</i>					
1975	1 121	246 422,1	133 856,0	1,84	1,91
1974	1 044	184 410,6	96 205,7	1,92	1,94
1973	1 612	247 749,3	128 427,4	1,93	1,99
1972	1 915	260 432,1	145 304,9	1,79	1,84
1971	2 141	266 282,2	159 150,5	1,67	1,71

¹ Se texten.

Källa: SCB, fastighetspris- och taxeringsstatistik.

Tabell 33 Antal köp, köpeskillingar och taxeringsvärden för jordbruksfastigheter år 1975. Släktköp

Number of purchases, market prices and assessed values of agricultural real estates in 1975. Purchases by relatives

Område	Antal köp	Köpeskilling, 1 000-tal kr	Taxerings- värde, 1 000- tal kr	Köpeskillingskoefficient ¹	
				Vägd	Ovägd
<i>Län</i>					
Stockholms	8	2 096,0	1 276,0	1,64	1,51
Uppsala	17	2 898,2	3 172,0	0,91	0,93
Södermanlands	15	2 673,2	2 038,0	1,31	1,28
Östergötlands	57	14 961,3	14 024,0	1,07	1,20
Jönköpings	97	14 122,9	13 526,0	1,04	1,11
Kronobergs	114	17 092,0	15 442,0	1,11	1,14
Kalmar	90	15 167,4	15 614,0	0,97	0,99
Gotlands	20	2 512,4	2 827,0	0,89	0,93
Blekinge	42	5 195,1	5 717,0	0,91	0,98
Kristianstads	97	19 806,2	18 543,0	1,07	1,18
Malmöhus	81	22 626,0	20 955,0	1,08	1,26
Hallands	69	13 840,8	13 407,0	1,03	1,12
Göteborgs o Bohus	86	11 336,0	10 275,0	1,10	1,09
Älvsborgs	157	20 545,0	19 225,0	1,07	1,11
Skaraborgs	149	32 266,4	32 801,0	0,98	1,08
Värmlands	143	16 238,1	13 577,0	1,20	1,26
Örebro	40	6 230,8	6 888,0	0,90	0,96
Västmanlands	33	5 373,6	5 639,0	0,95	0,97
Kopparbergs	40	4 918,2	4 720,0	1,04	1,08
Gävleborgs	68	7 028,0	5 657,0	1,24	1,30
Västernorrlands	106	8 042,1	7 512,0	1,07	1,11
Jämtlands	107	7 128,4	6 324,0	1,13	1,15
Västerbottens	273	25 146,1	19 595,0	1,28	1,30
Norrbottnens	81	5 417,3	4 197,0	1,29	1,22
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	101	30 326,7	30 776,0	0,99	1,13
» mellanbygder	127	23 134,3	20 495,0	1,13	1,13
» norra slättbygder	177	42 235,5	42 660,0	0,99	1,08
Svealands slättbygder	133	22 215,4	21 929,0	1,01	1,07
Götalands skogsbygder	626	91 013,7	85 822,0	1,06	1,11
Mellersta Sveriges skogsbygder	179	20 053,1	17 507,0	1,15	1,19
Nedre Norrland	278	22 329,6	19 320,0	1,16	1,18
Övre Norrland	369	31 353,2	24 442,0	1,28	1,28
<i>Hela riket</i>					
1975	1 990	282 661,5	262 951,0	1,07	1,16
1974	1 639	178 768,3	131 144,8	1,36	1,39
1973	1 485	150 150,3	116 103,4	1,29	1,32
1972	1 023	100 971,4	81 570,8	1,24	1,20
1971	893	76 593,3	66 019,3	1,16	1,16

¹ Se texten.

Källa: SCB, fastighetspris- och taxeringsstatistik.

Tabell 34 Antal representativa köp av jordbruksfastigheter fördelade efter taxeringsvärdet år 1975

Number of representative purchases of agricultural real estates distributed by the assessed value in 1975

Område	Taxeringsvärde, kr							
	5 100–20 000		20 100–50 000		50 100–100 000		Över 100 000	
	Antal köp	Köpeskillingsskoefficient ¹ , vägd	Antal köp	Köpeskillingsskoefficient ¹ , vägd	Antal köp	Köpeskillingsskoefficient ¹ , vägd	Antal köp	Köpeskillingsskoefficient ¹ , vägd
<i>Län</i>								
Stockholms	–	–	2	1,58	5	2,45	14	1,95
Uppsala	–	–	1	1,32	3	1,68	6	1,97
Södermanlands	–	–	3	1,54	5	2,46	26	1,91
Östergötlands	1	2,08	9	2,35	6	1,94	16	1,78
Jönköpings	–	–	8	2,18	14	1,54	24	1,58
Kronobergs	–	–	14	1,93	12	1,92	18	1,62
Kalmar	–	–	2	1,20	8	1,78	20	1,93
Gotlands	–	–	8	1,96	11	2,12	5	1,65
Blekinge	–	–	4	1,52	4	1,98	3	1,91
Kristianstads	–	–	17	2,21	24	2,17	49	1,97
Malmöhus	1	2,50	16	1,99	61	1,93	104	1,76
Hallands	–	–	5	2,11	14	2,14	31	1,58
Göteborgs o Bohus	–	–	8	1,60	18	1,98	13	2,10
Älvsborgs	–	–	21	2,04	39	2,07	26	1,99
Skaraborgs	–	–	29	2,22	44	1,97	48	1,67
Värmlands	1	2,81	16	1,92	17	1,72	9	1,95
Örebro	1	0,91	12	2,01	16	1,92	14	2,19
Västmanlands	–	–	2	2,28	3	1,91	16	1,72
Kopparbergs	1	0,56	11	1,68	12	1,37	10	1,66
Gävleborgs	–	–	9	1,96	9	2,30	4	1,95
Västernorrlands	3	1,68	20	2,19	20	1,83	4	1,76
Jämtlands	5	2,01	19	1,78	3	1,79	3	1,94
Västerbottens	12	2,04	16	1,66	14	1,78	3	1,19
Norrbottens	2	1,35	7	1,77	5	2,04	2	2,01
<i>Hela riket</i>								
1975	27	1,91	259	1,98	367	1,95	468	1,80
1974	112	1,97	343	1,95	286	1,92	303	1,91
1973	203	1,93	619	2,05	437	2,03	353	1,85
1972	223	1,92	758	1,89	555	1,81	379	1,74
1971	283	1,77	846	1,75	603	1,67	409	1,64

¹ Se texten.

Källa: SC B, fastighetspris- och taxeringsstatistik.

Tabell 35 Antal representativa köp av jordbruksfastigheter inom olika storleksgrupper år 1975

Number of representative purchases of agricultural real estates by different size groups in 1975

Avser jordbruksfastigheter med ett skogsbruksvärde uppgående till högst 25 % av totala taxeringsvärdet

Figures refer to agricultural real estates of which the assessed value of forest and forest land not exceeds 25 % of the total assessed value

Område	Storleksgrupp, hektar åker											
	Högst 5		6-10		11-20		21-30		31-50		Över 50	
	Antal köp	Köpe-koeffi-cient ¹ , vägd	Antal köp	Köpe-koeffi-cient ¹ , vägd	Antal köp	Köpe-koeffi-cient ¹ , vägd	Antal köp	Köpe-koeffi-cient ¹ , vägd	Antal köp	Köpe-koeffi-cient ¹ , vägd	Antal köp	Köpe-koeffi-cient ¹ , vägd
<i>Län</i>												
Stockholms	8	2,11	2	2,58	3	2,60	1	1,53	3	1,99	1	1,50
Uppsala	1	1,53	2	2,50	—	—	1	1,16	2	2,15	—	—
Södermanlands	4	2,47	4	2,63	6	1,85	3	2,24	2	2,10	—	—
Östergötlands	11	2,37	2	2,63	6	1,69	2	2,19	1	1,08	2	1,98
Jönköpings	7	1,85	1	1,88	1	2,41	1	2,82	—	—	—	—
Kronobergs	6	2,45	1	0,61	—	—	—	—	—	—	—	—
Kalmar	5	1,93	2	1,42	3	1,75	1	1,79	2	1,79	1	1,62
Gotlands	6	1,96	3	1,72	7	2,30	—	—	—	—	2	1,40
Blekinge	4	1,91	—	—	—	—	—	—	2	1,80	—	—
Kristianstads	24	2,19	28	2,13	20	1,99	6	1,72	1	1,76	1	1,84
Malmöhus	65	1,75	41	1,64	51	1,76	11	1,77	12	1,85	2	2,73
Hallands	7	2,41	9	1,95	13	1,80	3	0,92	—	—	2	1,12
Göteborgs o Bohus	15	2,00	7	1,95	5	2,27	2	1,59	—	—	—	—
Älvsborgs	22	1,94	9	1,80	9	2,43	3	1,56	2	1,96	—	—
Skaraborgs	45	2,08	25	2,06	23	1,56	10	1,85	4	1,40	—	—
Värmlands	8	1,79	1	1,60	1	2,03	—	—	—	—	—	—
Örebro	11	1,92	12	2,15	6	1,98	—	—	1	2,49	1	2,69
Västmanlands	1	1,74	2	1,84	2	1,84	2	1,98	2	1,27	1	1,15
Kopparbergs	14	1,39	3	1,17	4	1,04	1	1,18	1	2,49	—	—
Gävleborgs	10	1,96	3	2,52	—	—	—	—	—	—	—	—
Västernorrlands	25	1,88	2	1,68	—	—	—	—	—	—	—	—
Jämtlands	19	1,96	2	1,22	—	—	—	—	—	—	1	1,73
Västerbottens	19	1,97	3	1,46	1	1,72	—	—	—	—	—	—
Norrbottnens	6	2,06	2	2,05	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>												
1975	343	1,95	166	1,90	161	1,83	47	1,76	35	1,79	14	1,80
1974	284	2,03	120	2,00	155	2,10	54	2,04	39	1,81	18	1,89
1973	477	2,07	204	2,06	187	1,90	62	1,86	43	1,74	20	1,91
1972	535	1,92	281	1,85	190	1,78	67	1,67	44	1,77	15	1,56
1971	616	1,75	277	1,72	249	1,62	72	1,73	45	1,54	19	1,80

¹ Köpeskillingskoefficient, se texten.

Källa: SC B. fastighetspris- och taxeringsstatistik.

Tabell 36 Köpeskillingar och taxeringsvärden vid representativa köp av jordbruksfastigheter efter köpare- och säljarekategorier år 1975

Market prices and assessed values for representative purchases of agricultural real estates by categories of buyers and sellers in 1975

Köpare- och säljarekategorier	Samtliga representativa köp av jordbruksfastigheter				Därav med mer än 5 hektar åker och skogsbruksvärde till högst 50 procent av taxeringsvärdet			
	Antal köp	Köpeskilling, 1 000-tal kr	Tax.-värde, 1 000-tal kr	Köpeskillingskoefficient ¹ , vägd	Antal köp	Köpeskilling, 1 000-tal kr	Tax.-värde, 1 000-tal kr	Köpeskillingskoefficient ¹ , vägd
<i>Köpare/säljare</i>								
Fysisk person, dödsbo/ Staten/	857	185 889,7	104 804,0	1,77	427	131 944,8	74 880,0	1,76
fysisk person, dödsbo	228	49 776,4	23 358,0	2,13	125	31 363,4	14 863,0	2,11
Aktiebolag/								
fysisk person, dödsbo	22	7 256,5	3 472,0	2,09	8	3 856,0	1 823,0	2,12
Annan juridisk person/								
fysisk person, dödsbo	2	445,0	206,0	2,16	2	445,0	206,0	2,16
Övriga kombinationer köpare/säljare	12	3 055,0	2 016,0	1,51	5	1 224,0	588,0	2,08
Summa transaktioner	1 121	246 422,6	133 856,0	1,84	567	168 833,2	92 360,0	1,83

¹ Se texten.

Källa: SCB, fastighetspris- och taxeringsstatistik.

Tabell 37 Ladugårdarnas ålder vid olika besättningsstorlek år 1972. Procent

Age of cowsheds distributed by size of stock in 1972. Per cent

Avser företag med mer än 2 hektar åker och minst 4 kor år 1970

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land and at least 4 cows in 1970

År	Företag med 4–9 kor år 1970 ¹	Företag med minst 10 kor år 1970 ² Besättningsstorlek, antal mjölkkor år 1972					Summa
		1–9	10–15	16–24	Över 24	Samtliga	
<i>Tid för ladugårdens uppförande</i>							
Före 1930	62	65	63	62	58	62	62
1930–1960	35	32	33	32	30	32	34
Efter 1960	3	3	4	6	12	6	4
Summa	100	100	100	100	100	100	100
Antal företag	32 640	1 625	11 553	7 044	3 304	23 526	56 166

¹ Stickprovsundersökning. – ² Totalundersökning.

Källa: Lantbruksstyrelsens undersökning av företag med mjölkproduktion (delvis totalundersökning, se texten).

Tabell 38 Antal nybyggda djurstallar och medelytan i dessa samt antal tillbyggda djurstallar år 1975

Number of new buildings for livestock, the average area in new buildings for livestock and number of extended buildings for livestock in 1975

Avser företag med minst 2 hektar åker och företag med stora djurbesättningar (se avsnitt 3.1)

Figures refer to holdings of at least 2 hectares of arable land or with large stocks of animals

Område	Nybyggda djurstallar					Tillbyggda djurstallar				
	Samtliga Därav för				Medel- yta, m ²	Samtliga Därav för				
	Nötkrea- tur eller flera djurslag	Svin	Övriga djurslag			Nötkrea- tur eller flera djurslag	Svin	Övriga djurslag		
<i>Län</i>										
Stockholms	7	3	4	–	827	8	5	2	1	
Uppsala	12	6	6	–	495	5	5	–	–	
Södermanlands	9	3	5	1	423	8	7	1	–	
Östergötlands	15	6	8	1	687	12	8	4	–	
Jönköpings	25	11	10	4	267	20	15	3	2	
Kronobergs	22	13	7	2	349	24	20	3	1	
Kalmar	26	8	14	4	613	17	13	4	–	
Gotlands	24	8	11	5	355	10	7	3	–	
Blekinge	10	5	5	–	397	11	8	3	–	
Kristianstads	48	15	32	1	440	29	15	13	1	
Malmöhus	57	14	41	2	509	44	18	24	2	
Hallands	45	10	27	8	499	25	11	12	2	
Göteborgs o Bohus	18	15	2	1	253	18	14	1	3	
Älvsborgs	29	22	4	3	318	26	18	7	1	
Skaraborgs	44	21	20	3	421	37	23	14	–	
Värmlands	25	18	6	1	368	14	12	2	–	
Örebro	18	6	10	2	558	13	9	1	3	
Västmanlands	19	5	12	2	635	9	8	1	–	
Kopparbergs	22	17	1	4	302	17	16	–	1	
Gävleborgs	22	17	3	2	363	23	17	3	3	
Västernorrlands	13	12	–	1	253	19	16	1	2	
Jämtlands	10	5	–	5	264	19	17	1	1	
Västerbottens	44	34	5	5	205	39	34	2	3	
Norrbottnens	31	24	5	2	309	8	8	–	–	
<i>Hela riket</i>										
1975	595	298	238	59	412	455	324	105	26	
1974	570	298	197	73	409	420	314	69	37	
1973	581	293	193	95	410	497	360	96	41	
1972	513	235	192	86	362	391	262	97	32	
1971	469	163	237	69	361	..	..	..	..	

Källa: SCB, byggnadsverksamheten i lantbruket (totalundersökning).

Tabell 39 Antal djurplatser i ny- och tillbyggda djurstallar år 1975

Number of animal places in new and extended buildings for livestock in 1975

Avser företag med minst 2 hektar åker och företag med stora djurbesättningar (se avsnitt 3.1)

Figures refer to holdings of at least 2 hectares of arable land or with large stocks of animals

Område	Nybyggda djurstallar							Tillbyggda djurstallar (avser tillkomna djurplatser)						
	Hästar	Kor	Ungdjur	Svin	Får	Höns	Broiler	Hästar	Kor	Ungdjur	Svin	Får	Höns	Broiler
<i>Län</i>														
Stockholms	–	165	260	1 445	–	–	–	10	34	122	41	–	–	–
Uppsala	–	138	161	2 351	–	–	–	–	55	18	–	–	15	–
Södermanlands	–	55	156	2 016	130	–	–	–	90	261	15	–	–	–
Östergötlands	8	323	307	2 636	–	–	–	–	35	200	258	–	–	–
Jönköpings	46	340	309	2 012	–	250	–	20	171	214	189	15	–	–
Kronobergs	3	219	328	1 830	–	7 600	–	2	183	268	122	16	–	–
Kalmar	26	415	203	2 249	90	–	45 000	–	95	141	72	–	–	–
Gotlands	15	149	150	2 417	220	–	28 000	–	129	65	67	50	–	–
Blekinge	–	94	149	1 762	–	–	–	–	172	89	551	–	–	–
Kristianstads	4	611	450	7 317	–	–	15 000	2	177	251	911	11	–	–
Malmöhus	10	399	384	12 828	19	60	–	11	236	324	1 282	–	–	–
Hallands	19	234	356	6 210	–	128 045	–	9	86	247	1 810	–	–	–
Göteborgs o Bohus	6	291	331	860	–	12	–	14	171	116	16	200	–	–
Älvsborgs	14	458	622	1 460	–	260	–	4	151	341	356	50	–	–
Skaraborgs	–	651	658	7 223	30	8 740	–	–	376	452	1 023	–	–	–
Värmlands	8	511	674	2 156	10	–	–	–	141	120	57	–	–	–
Örebro	27	166	444	4 920	–	–	–	2	130	160	120	25	–	–
Västmanlands	–	89	347	6 592	20	1 000	–	3	140	103	11	–	–	–
Kopparbergs	35	560	666	10	50	–	–	–	201	229	–	20	–	–
Gävleborgs	–	351	349	1 049	240	–	–	8	206	234	30	90	50	–
Västernorrlands	–	219	233	–	200	–	–	10	247	273	37	100	–	–
Jämtlands	18	132	132	–	196	3 500	–	–	232	130	50	100	–	–
Västerbottens	23	451	365	955	76	–	–	3	292	288	128	–	750	–
Norrbottens	6	516	378	3 550	–	7 700	–	–	64	50	–	–	–	–
<i>Hela riket</i>														
1975	268	7 537	8 412	73 848	1 281	157 167	88 000	98	3 814	4 696	7 146	677	815	–
1974	332	7 988	7 961	69 394	1 403	104 930	198 000	148	3 352	5 324	5 717	533	8 030	56 000
1973	227	7 416	7 098	64 118	2 499	168 242	644 900	143	4 255	4 539	8 067	591	36 550	18 300
1972	188	4 623	5 214	49 711	2 306	407 930	58 000	95	2 713	2 846	5 550	526	38 480	6 500
1971	156	3 573	3 911	63 487	1 381	248 951	55 500	..	..	..	..	..	..	..

Källa: SCB, byggnadsverksamheten i lantbruket (totalundersökning).

Tabell 40 Antal ny- och tillbyggda lagerlokaler i jordbruket år 1975
Number of new and extended storehouses in agriculture in 1975

Avser företag med minst 2 hektar åker och företag med stora djurbesättningar (se avsnitt 3.1)
Figures refer to holdings of at least 2 hectares of arable land or with large stocks of animals

Område	Lagerhus för					Maskin- hus och garage	Summa lager- lokaler	
	Grovfoder		Spannmål					Potatis
	Med skull- tork	Samtliga	Med varm- lufts- tork	Med kall- lufts- tork	Samtliga			
Nybyggda lagerlokaler								
<i>Huvudområden</i>								
Götaland	37	152	28	44	96	33	1 049	1 330
Svealand	15	45	23	11	41	11	357	454
Norrland	131	168	14	28	51	10	339	568
<i>Hela riket</i>								
1975	183	365	65	83	188	54	1 745	2 352
1974	187	367	58	87	193	58	1 372	1 990
1973	236	382	72	109	222	47	1 375	2 026
1972	122	235	67	72	185	34	1 124	1 578
1971	..	166	..	..	..	38	706	1 045
Tillbyggda lagerlokaler								
<i>Huvudområden</i>								
Götaland	12	25	9	5	18	10	168	221
Svealand	5	10	8	1	19	1	54	84
Norrland	48	60	3	7	11	—	33	104
<i>Hela riket</i>								
1975	65	95	20	13	48	11	255	409
1974	85	125	7	12	28	11	156	320
1973	102	147	17	24	64	15	193	419
1972	53	104	17	23	62	14	203	383
1971	..	..	..	..	..	..	..	..

Källa: SCB, byggnadsverksamheten i lantbruket (totalundersökning).

6 Anläggningar och maskiner

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>
6.1 Anläggningar	41–45
6.2 Systemtäckdikad areal	46
6.3 Maskiner och redskap	47–48

6.1 ANLÄGGNINGAR

SCB insamlade till lantbruksregistret 1977 bl a uppgifter om innehav av vissa anläggningar, nämligen hötorkar, spannmålstorkar, silo-byggnader, rörmjölkkningsanläggningar, mjölk-tankar och utgödslingsanläggningar.

För år 1975 genomförde SCB i samarbete med lantbruksstyrelsen en undersökning av bevattningen i jordbruket (se nedan). Uppgifter insamlades om anläggningarnas typ och storlek, bevattnade arealer (se avsnitt 8.3), slag av vattentäkter m m. Undersökningen hade tillkommit på initiativ av en arbetsgrupp med representanter för lantbruksstyrelsen, lantbrukshögskolan och statens naturvårdsverk. Uppgifter om bevattningen i jordbruket skulle vara värdefulla bl a i en planerad riksomfattande kartläggning av landets vattentillgångar och anspråken på dessa.

Genom undersökningen av företag med mjölkproduktion 1972, som lantbruksstyrelsen och Svenska Mejeriernas Riksförening genomfört (se avsnitt 5.3), insamlades uppgifter om bl a vissa slag av anläggningar vid dessa företag.

Till SCBs undersökning av byggnadsverksamheten (se avsnitt 5.4) inhämtas bl a uppgifter om anläggningar i ny- och tillbyggda djurstallar.

Bevattningsundersökningens genomförande

Metodbeskrivning

Huvudundersökningen föregicks av en provundersökning, vilken genomfördes som postenkät i Kalmar län under oktober 1974.

Avgränsningen av företagen i den egentliga undersökningen gjordes med ledning av inkomna blanketter till lantbruksregistret 1975. På dessa skulle nämligen brukarna markera huruvida de innehade eller planerade att anskaffa bevattningsanläggning.

Undersökningen avsåg samtliga företag som omfattade mer än 2 hektar åker eller som bedrev frilandsodling av trädgårdsväxter och som uppgivit faktiskt eller planerat innehav av bevattningsanläggning. Anläggningar i drivhus, bänkgårdar och små trädgårdsanläggningar uteslöts dock ur undersökningen.

Uppgiftsinsamling

Tjänstemän vid lantbruksnämnderna stod för själva uppgiftsinsamlingen genom telefonintervjuer med företagarna. Intervjuerna gjordes efter särskilda formulär och genomfördes i hushåll under december 1975 och januari 1976.

Beräkningsmetoder

Uppgifter om maximal kapacitet, som redovisas i tabellerna, beräknades teoretiskt. Som underlag användes bl a inhämtade uppgifter om antal spridare och spridarmunstyckenas diametrar samt kapacitetsuppgifter för olika munstycksdiametrar, som beräknats vid lantbrukshögskolan.

Resultat från de olika undersökningarna

Antal företag med anläggningar av olika slag enligt lantbruksregistret 1977 redovisas i *tabell 41*.

I *tabell 42* återfinns uppgifter om antal bevattningsmaskiner och antal företag med bevattningsanläggningar och i *tabell 43* uppgifter om anläggningarnas beräknade maximala kapacitet.

Uppgifter om anläggningar vid företag med mjölkproduktion lämnas i *tabell 44*.

I *tabell 45* redovisas uppgifter om anläggningar i ny- och tillbyggda djurstallar.

Bibliografi*Källor*

Rapporter från lantbrukets företagsregister 1977. Jordbruksföretag, företagare, sysselsatta samt anläggningar. SCB. SM J 1978:6.1.

Lantbruksräkningen 1971. Del 2. Husdjur, maskiner och anläggningar, skogsbruk, särskilda tabeller /uppgifter för naturliga jordbruksområden/. SCB.

Bevattningen i jordbruket 1975 /med uppgifter om otillräckliga vattenuttag och planerade nyanskaffningar av bevattningsanläggningar/. SCB. SM J 1976:13.

Undersökning av företag med mjölkproduktion 1972. Kungl lantbruksstyrelsen. Meddelanden, serie A nr 13.

Byggnadsverksamheten i lantbruket /årligen sedan 1971; uppgifter för län återfinns i Statistiska tabeller resp Appendix/. SCB. SM J 1973:36, 1974:38, 1975:31, 1976:11, 1977:10 (senaste årgång med preliminära uppgifter för 1976) . . . Statistiska tabeller 1973:24 och 1974:23. Appendix till SM J 1975:31, 1976:11, 1977:10 . . .

Andra undersökningar

Jordbruksräkningen /uppgifter om anläggningar åren 1944, 1951, 1961 och 1966/. SCB.

Trädgårdsräkningen 1972 /antal företag med bevattningsanläggningar 1971/. SCB. SM J 1972:57.

Tabell 41 Antal företag med olika slag av anläggningar år 1977
Number of holdings with different types of plants in 1977
 Avser företag med mer än 2 hektar åker
Figures refer to holdings with more than 2 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Hö- tork med kall- luft	Spannmålstork		Silo för ensilering		Rör- mjölk- nings- an- lägg- ning	Mjolk- tank	Utgödslingsanläggning			
		Med varm- luft	Med kall- luft	Tornsilos av				Grop- silo, plan- silo	Flyt- ut- göds- ling	Meka- nisk inne, flyt- gödsel ute	Meka- nisk inne, fast- gödsel ute
				Be- tong	Annat mate- rial						
Län											
Stockholms	372	366	567	167	185	92	275	594	42	30	176
Uppsala	650	1 159	1 160	294	236	152	649	1 341	98	42	383
Södermanlands	562	574	1 042	250	384	146	584	990	76	43	389
Östergötlands	1 719	802	1 409	350	869	258	1 064	1 892	119	81	809
Jönköpings	2 861	92	2 225	384	366	207	1 155	2 918	120	71	835
Kronobergs	1 343	66	1 435	159	294	195	627	1 854	112	31	415
Kalmar	1 188	101	1 325	345	413	375	1 229	2 571	222	72	796
Gotlands	144	77	383	173	252	351	437	1 149	107	28	474
Blekinge	242	33	302	52	42	178	270	674	82	14	265
Kristianstads	1 272	222	1 944	156	216	1 123	1 091	2 054	418	86	1 151
Malmöhus	778	529	2 315	172	168	1 554	891	1 676	305	98	1 147
Hallands	1 786	235	2 625	530	753	518	918	2 211	276	156	1 032
Göteborgs o Bohus	1 532	108	1 727	129	150	63	596	1 326	64	25	313
Älvsborgs	3 134	325	3 320	290	432	184	1 340	3 183	135	88	849
Skaraborgs	2 645	1 118	3 092	479	491	221	1 433	2 789	329	126	1 346
Värmlands	981	307	1 285	86	250	129	589	1 041	104	44	298
Örebro	636	392	929	133	164	86	478	1 072	81	36	343
Västmanlands	563	767	1 053	170	161	67	427	814	82	47	284
Kopparbergs	1 006	343	987	171	163	182	484	695	88	30	239
Gävleborgs	1 319	235	2 222	111	49	83	742	1 465	40	19	264
Västernorrlands	1 108	162	2 417	23	125	54	597	1 581	51	17	257
Jämtlands	762	59	1 420	73	246	64	458	716	60	15	209
Västerbottens	2 074	144	3 596	79	80	234	812	1 673	44	41	420
Norrbottens	644	89	955	32	179	96	431	552	74	27	162
Produktionsområden											
Götalands södra slättbygder	1 230	718	3 381	434	506	1 557	970	2 062	578	220	1 527
Götalands mellan- bygder	1 309	307	2 465	466	479	1 620	2 008	4 024	612	136	1 871
Götalands norra slättbygder	3 768	1 853	4 411	716	921	338	1 958	3 854	386	193	1 779
Svealands slätt- bygder	2 774	3 400	4 876	994	1 178	532	2 434	4 714	413	216	1 558
Götalands skogs- bygder	11 745	729	11 370	1 504	2 391	1 655	5 790	13 778	690	312	4 022
Mellersta Sveriges skogsbygder	2 434	619	2 559	384	526	351	1 428	2 615	186	72	791
Nedre Norrland	3 228	440	6 008	178	367	209	1 685	3 488	142	50	704
Övre Norrland	2 833	239	4 665	132	300	350	1 304	2 296	122	68	604
Storleksgrupp, hektar åker											
2,1– 5,0	732	45	1 520	97	81	106	61	991	27	3	63
5,1– 10,0	3 480	154	5 630	309	315	348	535	4 726	47	17	374
10,1– 20,0	8 203	525	11 429	820	1 170	1 287	3 123	10 889	229	77	2 013
20,1– 30,0	5 885	735	7 758	787	1 223	1 333	4 055	7 794	396	142	2 815
30,1– 50,0	6 137	1 876	7 838	1 093	1 749	1 748	5 470	7 709	860	339	4 176
50,1–100,0	3 653	2 944	4 447	1 080	1 558	1 251	3 396	3 826	1 011	432	2 721
Över 100,0	1 231	2 026	1 113	622	572	539	937	896	559	257	694
Hela riket											
1977	29 321	8 305	39 735	4 808	6 668	6 612	17 577	36 831	3 129	1 267	12 856
1971	16 513	6 092	32 719	6 848	8 699	9 326	7 967	..	..	..	..
1966	..	4 888	24 098	8 707	10 101	14 466	..	..	..	..	..

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning).

Tabell 42 Antal bevattningsmaskiner och antal företag med bevattningsanläggning år 1975 samt procentuell fördelning av företagen efter första året för bevattning
Number of sprinkling machines and number of holdings with sprinkling irrigation system in 1975 and number of holdings in per cent by the first year of irrigation

Område	Antal be- vatt- nings- ma- ski- ner ¹	Antal företag med bevattnings- anläggningar			Procentuell fördelning efter första året för bevattning					
		Före- tag med mer än 2 ha åker	Före- tag med högst 2 ha åker ²	Sum- ma	1975	1974 eller 1973	1972 eller 1971	1970 eller 1969	Före 1969	Summa
<i>Län</i>										
Stockholms	19	209	56	265	7	17	7	9	60	100
Uppsala	31	173	2	175	10	19	40	10	21	100
Södermanlands	16	148	12	160	23	19	14	10	34	100
Östergötlands	21	217	16	233	25	24	7	23	21	100
Jönköpings	7	143	—	143	31	24	9	12	24	100
Kronobergs	7	159	7	166	25	22	6	10	37	100
Kalmar	38	340	—	340	22	27	16	10	25	100
Gotlands	9	22	3	25	25	21	4	21	29	100
Blekinge	12	357	12	369	15	24	13	10	38	100
Kristianstads	137	780	25	805	14	18	9	11	48	100
Malmöhus	51	533	94	627	11	13	6	5	65	100
Hallands	18	277	7	284	20	28	7	13	32	100
Göteborgs o Bohus	—	36	16	52	14	16	9	7	54	100
Älvsborgs	5	125	13	138	31	29	10	8	22	100
Skaraborgs	39	350	9	359	21	43	8	11	17	100
Värmlands	16	123	6	129	23	30	4	18	25	100
Örebro	21	128	13	141	13	28	12	12	35	100
Västmanlands	12	61	3	64	23	33	13	6	25	100
Kopparbergs	9	70	—	70	42	20	8	7	23	100
Gävleborgs	8	71	3	74	22	10	6	10	52	100
Västernorrlands	1	34	2	36	8	25	6	17	44	100
Jämtlands	—	23	1	24	8	—	23	8	61	100
Västerbottens	—	24	3	27	4	30	8	12	46	100
Norrbottens	—	49	8	57	17	15	30	25	13	100
<i>Hela riket</i>	477	4 452	311	4 763	18	23	10	11	38	100

¹ Bevattningsanläggningar med rörliga spridare. – ² Företag med högst 2 ha åker men med frilandsodling av trädgårdsväxter.

Källa: SCB, bevattningen i jordbruket 1975 (totalundersökning).

Tabell 43 Bevattningsanläggningarnas beräknade maximala kapacitet efter slag av vattentäkt år 1975. Kubikmeter per timme

Estimated maximal capacity for the sprinkling irrigation systems by kind of water supply in 1975. Cubic metres per hour

Område	Bevattningsanläggningarnas maximala kapacitet efter slag av vattentäkt				
	Vatten- drag	Insjö	Grund- vatten	Salt- vatten ¹	Summa
<i>Län</i>					
Stockholms	1 749	4 069	197	105	6 120
Uppsala	6 167	1 511	286	—	7 964
Södermanlands	1 663	3 838	121	87	5 709
Östergötlands	3 160	3 492	318	168	7 138
Jönköpings	1 210	1 957	75	—	3 242
Kronobergs	1 491	1 172	116	—	2 779
Kalmar	5 181	1 688	2 636	1 018	10 523
Gotlands	409	62	207	112	790
Blekinge	5 005	1 626	2 492	232	9 355
Kristianstads	15 019	4 924	8 729	11	28 683
Malmöhus	9 268	852	6 816	—	16 936
Hallands	8 293	824	632	—	9 749
Göteborgs o Bohus	510	117	239	—	866
Älvsborgs	2 715	779	80	—	3 574
Skaraborgs	8 689	2 256	556	—	11 501
Värmlands	1 759	1 550	110	—	3 419
Örebro	1 807	1 587	164	—	3 558
Västmanlands	1 820	844	15	—	2 679
Kopparbergs	889	606	20	—	1 515
Gävleborgs	1 258	500	21	—	1 779
Västernorrlands	410	213	39	23	685
Jämtlands	91	402	2	—	495
Västerbottens	337	53	60	—	450
Norrbottens	384	129	83	—	596
<i>Hela riket</i>	79 284	35 051	24 014	1 756	140 105

¹ Salthalten torde uppgå till högst 0,8 procent i berörda områden.

Källa: SCB, bevattningen i jordbruket 1975 (totalundersökning).

Tabell 44 Antal företag med rörmjölkningsanläggning och/eller anläggning för automatisk utgödsling samt antal företag med mjölkproduktion år 1972

Number of holdings with pipe line milking installation and/or installation for automatical clearing of manure and number of holdings with milk production in 1972

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Antal företag med		
	Rörmjölknings- anläggning	Automatisk utgödslings- anläggning	Mjölkproduktion
<i>Län</i>			
Stockholms	144	93	697
Uppsala	366	200	1 797
Södermanlands	314	201	1 305
Östergötlands	561	355	2 598
Jönköpings	479	290	4 306
Kronobergs	222	175	2 852
Kalmar	573	371	3 172
Gotlands	203	267	1 426
Blekinge	82	59	1 054
Kristianstads	546	416	3 884
Malmöhus	458	270	2 790
Hallands	428	419	2 629
Göteborgs o Bohus	265	142	2 263
Älvsborgs	493	382	4 911
Skaraborgs	779	628	3 646
Värmlands	292	174	2 040
Örebro	234	150	1 402
Västmanlands	253	128	1 079
Kopparbergs	250	146	1 357
Gävleborgs	431	130	1 904
Västernorrlands	287	129	2 278
Jämtlands	237	135	1 859
Västerbottens	359	185	3 701
Norrbottens	237	136	1 554
<i>Storleksgrupp, antal kor</i>			
1-9	92	98	1 610
10-15	1 468	843	11 508
16-24	3 225	1 870	7 021
Över 24	2 820	2 253	3 294
Ej storleks- grupperade företag	888	517	33 071
<i>Hela riket</i>	8 493	5 581	56 504

Källa: Lantbruksstyrelsens undersökning av företag med mjölkproduktion (delvis totalundersökning, se avsnitt 5.3).

Tabell 45 Anläggningar i ny- och tillbyggda djurstallar år 1975

Installations in new and extended buildings for livestock in 1975

Avser företag med minst 2 hektar åker och företag med stora djurbesättningar (se avsnitt 3.1)

Figures refer to holdings of at least 2 hectares of arable land or with large stocks of animals

Område	Antal djurstallar med								Totalt antal ny- respektive tillbyggda djurstallar
	Automatisk utfodring			Mjölkningsanläggning		Utgödslings- anläggning	Gödsel- platta eller gödsel- behållare	Skulltork	
	Nöt- kreatur	Svin	Fjäderfä	Rör- mjölkning	Annan anläggning				
Nybyggda djurstallar									
<i>Huvudområde</i>									
Götaland	6	52	14	84	18	300	272	54	363
Svealand	1	20	—	30	4	89	88	19	112
Norrland	2	5	2	56	14	76	82	15	120
<i>Hela riket</i>									
1975	9	77	16	170	36	465	442	88	595
1974	10	64	16	177	37	433	396	98	570
1973	15	41	34	161	56	408	402	77	581
1972	4	35	34	107	32	336	327	46	513
1971	5	36	23	67	37	336	363	..	469
Tillbyggda djurstallar									
<i>Huvudområde</i>									
Götaland	2	8	—	74	11	203	160	39	273
Svealand	—	1	—	32	2	43	41	17	74
Norrland	1	—	—	60	9	58	70	24	108
<i>Hela riket</i>									
1975	3	9	—	166	22	304	271	80	455
1974	5	6	5	160	29	283	258	70	420
1973	4	2	6	171	56	329	291	80	497
1972	3	5	6	103	37	194	176	37	391

Källa: SCB, byggnadsverksamheten i lantbruket (totalundersökning).

6.2 SYSTEMTÄCKDIKAD AREAL

SCB genomförde i samråd med lantbruksstyrelsen i mars 1973 en undersökning av den systemtäckdikade åkerarealen. Sådana uppgifter hade då inte inhämtats sedan jordbruksräkningen 1951.

Till 1973 års undersökning inhämtades uppgifter om hur stor åkerareal som var systemtäckdikad och om dikningen var utförd före eller efter 1930. Med systemtäckdikning avses ett system av täckta diken avsedda för dränering.

Undersökningens genomförande

Metodbeskrivning

Undersökningen genomfördes i tre etapper, nämligen provundersökning, huvudundersökning och kontrollundersökning. *Provundersökningen*, som omfattade 67 företag i två län, tydde på att huvudundersökningen i stort sett skulle kunna genomföras som planerats.

Huvudundersökningen samordnades med jordbruksinventeringen i mars 1973 (se avsnitt 4.3). På tillägsfrågor skulle jordbrukarna uppge hur stor areal som var systemtäckdikad och om täckdikningen skett före 1930 eller 1930 och senare. De skulle dessutom uppge hur stor åkerareal som de bedömde vara i behov av ny- eller omtäckdikning.

Kontrollundersökningen utfördes sommaren 1973 i samarbete med lantbruksnämnderna. Den omfattade 1 002 slumpmässigt uttagna företag ur huvudundersökningens urval. Av dessa hade 42 företag upphört innan kontrollundersökningen genomfördes. Hälften av de återstående företagen besöktes och andra hälften kontaktades per telefon för intervju och kontroll av de tidigare lämnade uppgifterna.

Bortfall

I huvudundersökningen blev bortfallet 527 företag (2,7 %). Dessutom var ett antal blanketter ofullständigt ifyllda i täckdikningsavsnittet. För bortfallet korrigerades genom att de en-

skilda bortfallen ersattes med medeltal för övriga företag.

I kontrollundersökningen förekom inget bortfall.

Beräkningsmetoder

Resultaten från kontrollundersökningen visade att den systemtäckdikade åkerarealen blivit överskattad i huvudundersökningen. Med ledning av i kontrollundersökningen inhämtade uppgifter och motsvarande uppgifter lämnade i huvudundersökningen fastställdes korrekctionstal, vilka sedan användes vid en omräkning av huvudundersökningens resultat. Storleken av gjorda korrekctioner framgår av nedersta raden i tabell 46.

Resultatens tillförlitlighet

Vid granskningen nedlades ett omfattande arbete för komplettering av ofullständigt ifyllda blanketter. Det visade sig emellertid att många företagare inte kände till – eller endast hade en ungefärlig uppfattning om – hur stor åkerareal som var systemtäckdikad.

Medelfelsberäkningar har utförts för resultaten i huvudundersökningen. På länsnivå uppvisar skattningarna av arealen åker täckdikad före 1930 störst medelfel, 10–25 %. På riksnivå är samtliga medelfel lägre än 3 %. Den korrekction som utförts kan dock ha medfört en ökning av medelfelen.

Resultat

Arealen systemtäckdikad åker respektive ej systemtäckdikad åker år 1973 redovisas i *tabell 46*. Det framgår av tabellen att den systemtäckdikade åkerarealen i huvudsak återfanns i slättbygderna.

Bibliografi

Systemtäckdikad åkerareal. Jordbruksinventeringen den 1 mars 1973 /med uppgifter om hur stor åkerareal som lantbrukarna anser behöva ny- eller omtäckdikas/. SCB. SM J 1974:4.

Tabell 46 Täckdikningens omfattning på ägd respektive arrenderad åkerareal år 1973. Hektar

Extent of underdrainage on owned area and area held on lease in 1973. Hectares

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Areal åker med systemtäckdikning				Summa	Areal åker utan systemtäckdikning		
	Dikad 1930 eller senare		Dikad före 1930			Ägd	Arrenderad	Summa
	Ägd	Arrenderad	Ägd	Arrenderad				
<i>Län¹</i>								
Stockholms	8 826	15 221	3 041	3 345	30 433	32 081	38 239	70 320
Uppsala	25 355	15 783	9 618	4 485	55 241	61 100	46 785	107 885
Södermanlands	18 998	18 164	6 284	5 878	49 324	45 240	49 604	94 844
Östergötlands	31 242	27 734	27 410	23 568	109 954	47 717	51 016	98 733
Jönköpings	5 158	3 627	1 471	635	10 891	59 083	40 110	99 193
Kronobergs	4 818	1 864	1 020	327	8 029	40 738	20 367	61 105
Kalmar	13 553	7 700	5 136	2 556	28 945	73 452	46 968	120 420
Gotlands	15 467	3 631	6 877	1 837	27 812	41 440	14 306	55 746
Blekinge	6 069	2 088	4 066	1 879	14 102	20 440	7 403	27 843
Kristianstads	27 046	11 653	17 817	7 576	64 092	88 667	39 370	128 037
Malmöhus	40 619	24 042	40 481	33 199	138 341	97 333	68 977	166 310
Hallands	25 268	9 140	10 641	4 371	49 420	50 671	23 554	74 225
Göteborgs o Bohus	14 925	6 322	3 029	1 854	26 130	28 609	14 184	42 793
Älvsborgs	35 784	11 767	6 278	2 388	56 217	73 646	36 493	110 139
Skaraborgs	84 755	35 416	11 128	4 470	135 769	82 174	54 153	136 327
Värmlands	23 952	7 894	1 692	1 151	34 689	64 059	27 848	91 907
Örebro	18 436	9 661	6 794	4 609	39 500	49 646	29 842	79 488
Västmanlands	28 024	20 518	15 565	9 531	73 638	27 344	19 137	46 481
Kopparbergs	5 306	1 951	818	477	8 552	36 990	22 020	59 010
Gävleborgs	7 623	4 602	1 493	987	14 705	44 026	21 447	65 473
Västernorrlands	5 870	2 372	644	231	9 117	39 268	17 253	56 521
Jämtlands	4 598	2 245	1 006	382	8 231	25 706	13 411	39 117
Västerbottens	13 458	3 289	694	293	17 734	53 015	22 952	75 967
Norrbottnens	5 226	1 805	463	155	7 649	29 035	13 662	42 697
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	58 395	31 567	49 778	34 800	174 540	110 362	66 218	176 580
Götalands mellanbygder	44 699	16 467	27 281	13 099	101 546	157 018	78 643	235 661
Götalands norra slättbygder	127 462	57 501	35 994	24 377	245 334	114 524	71 340	185 864
Svealands slättbygder	118 044	76 316	43 420	24 936	262 716	219 411	184 649	404 060
Götalands skogsbygder	60 928	37 546	17 684	11 355	127 513	306 292	180 217	486 509
Mellersta Sveriges skogsbygder	25 210	15 140	5 397	5 819	51 566	114 605	64 867	179 472
Nedre Norrland	16 160	8 476	2 544	1 266	28 446	103 030	53 085	156 115
Övre Norrland	19 478	5 476	1 368	532	26 854	86 238	40 082	126 320
<i>Hela riket</i>	470 376	248 489	183 466	116 184	1 018 515	1 211 480	739 101	1 950 581
Korrigerig, procent, se texten	-18,3	-17,8	-17,0	-18,9	-18,0	+15,2	+15,2	+15,2

¹ Avser 1971 års länsindelning.

Källa: SCB, marsinventeringen 1973 (urvalsundersökning om 19 352 enheter; bortfall se texten).

6.3 MASKINER OCH REDSKAP

SCB insamlade till lantbruksregistret 1976 bl a uppgifter om innehav av traktorer och skördetröskor. Uppgiftsinsamlingen avsåg en s k lantbruksräkning (se avsnitt 3.1) och berörde därmed samtliga företag.

Vid trädgårdsräkningen 1977 (se avsnitt 8.9) insamlades bl a uppgifter om antal maskiner m m i trädgårdsbruket.

Som ett led i kontrollarbetet vid 1966 års jordbruksräkning gjordes en särskild undersökning av traktorbeståndet. Genom denna undersökning erhöles uppgifter om antal traktorer även inom andra verksamhetsgrenar än jordbruket.

Inom Jordbrukets utredningsinstitut utarbetas årligen statistik över jordbrukets anskaffning av maskiner, redskap och varaktiga inventarier för driften.

1966 års traktorundersökning

Undersökningen berörde ett urval om 7/1 000 av samtliga traktorer i länsstyrelsernas traktorregister. Från besiktningssinstrumenten för de uttagna traktorerna inhämtades uppgifter om traktorernas fabrikat, ålder, registreringstidpunkter, drivmedelsslag och ägare. Genom telefonintervju med ägarna erhöles information om traktorernas användning.

Såväl genomgången av länsstyrelsernas traktorregister som intervjuerna utfördes under medverkan av SCBs organisation för objektiva skördeuppskattningar.

Utredningsinstitutets undersökning

Jordbrukets utredningsinstitut tillskriver varje år tillverkare och importörer av lantbruksmaskiner med begäran om uppgifter om antalet maskiner m m som levererats till jordbruket och om försäljningsvärdet därav.

Antalet tillverkare och importörer av traktorer uppgick under 1976 till 17 företag. Import eller tillverkning av andra lantbruksmaskiner än traktorer redovisades av 244 företag.

Resultatens tillförlitlighet

Sedan lång tid har en viss direktimport av begagnade traktorer genom privatpersoner eller kommissionärer förekommit. Med hjälp av data från den officiella registreringsstatistiken har denna import beräknats för åren 1965–1972. De beräknade uppgifterna har inkluderats i redovisningen.

Beräkningarna gav osäkra resultat, och därför har inga beräkningar gjorts för 1973–1976. Numera ställs krav på lagstadgade hytter, vilket torde ha medfört att direktimporten har minskat. För 1972 beräknades direktimporten uppgå till 63 traktorer med ett värde av 1,0 miljoner kronor.

För vissa maskingrupper är det knappast möjligt att erhålla uppgifter till undersökningen. De viktigaste av dessa grupper är elektriska motorer, pumpar, hydroforer samt äggkläckningsmaskiner och annan utrustning för höns- och gårdar.

För vissa mindre betydande grupper av inventarier (bl a utrustning till traktorer, handredskap) kan jordbrukets andel inte särskiljas. I sådana fall förs beloppen i sin helhet till jordbruket om det anses att huvudparten går till detta, men utelämnas annars helt.

Undersökningen grundas på av tillverkare och importörer angivna katalogpriser, vilket medför att hänsyn ej tagits till eventuella rabatter. Mervärdesskatt ingår inte i tabelluppgifterna.

Resultat från de olika undersökningarna

I tabell 47 redovisas antalet traktorer och skördetröskor samt antalet företag med traktorer eller skördetröskor enligt lantbruksräkningen 1976.

Vissa uppgifter om antalet maskiner i trädgårdsbruket vid slutet av 1976 enligt trädgårdsräkningen 1977 lämnas i följande tablå.

Slag av maskin	Storleksgrupp, hektar åker		
	Högst 2,0	Över 2,0	Summa
Traktorer¹	1 362	5 875	7 237
Dieseldrivna	746	5 021	5 767
Bensin- eller fotogendrivna	616	854	1 470
Jordfräsar	2 604	1 622	4 226
Bensindrivna	2 128	1 292	3 420
Övriga	476	330	806
Motordrivna bekämpningsprutor	862	379	1 241

¹ Inklusive jordbrukstraktorer vid trädgårdsföretag.

Resultat från undersökningen av traktorbeståndet 1966 redovisas i tablå nedan.

Användningsområde	Antal traktorer
Traktorer, vilkas ägare drev jordbruk eller skogsbruk	183 572 ¹
Därav med användning inom	
enbart jordbruk	108 161
både jordbruk och skogsbruk	71 389
enbart skogsbruk	4 022
Traktorer, vilkas ägare ej drev jordbruk eller skogsbruk	32 463
Därav med huvudsaklig användning inom	
jordbruk	6 320
skogsbruk	5 027
entreprenadarbeten	6 464
kommunala arbeten	2 729
andra arbeten ²	11 923
Traktorer ur bruk	19 679
Därav	
varaktigt ur bruk (skrotade)	9 768
tillfälligt ur bruk (till försäljning)	9 911
Samtliga traktorer	235 714

¹ Av dessa användes 20 % även utanför det egna företaget. – ² Hit har även förts traktorer med mera vidsträckt användningsområde och traktorer med kort årlig användningstid.

I tabell 48 redovisas värdet av jordbrukets inköp av maskiner i löpande priser åren 1972–1976 enligt utredningsinstitutets undersökning. Till jämförelse har värdesummorna för varugrupperna som helhet även räknats om i 1976 års priser. Av de omräknade talen framgår att den volymmässiga ökningen från 1975 till 1976 var 18 %.

Uppgifter om antalet till jordbruket levererade traktorer och dessas genomsnittliga effekt lämnas i tablå nedan. Sedan 1968 har samtliga levererade traktorer varit dieseldrivna.

År	Antal levererade traktorer	Genomsnittlig effekt på kraftuttaget, hästkrafter
1976	14 525	63,5
1975	11 894	61,8
1974	8 183	59,1
1973	7 555	56,9
1972	8 360	54,5

Bibliografi

Källor

Lantbruksräkningen /1971 och 1976. Del 2; uppgifter bl a om traktorer och skördetröskor inom kommuner/. SCB.

Trädgårdsräkningen /1972 och 1977; redovisning för län/. SCB. SM J 1972:57 och 1977:13.

Traktorernas användningsområden m m den 31 dec 1966. Specialundersökning i anslutning till 1966 års jordbruksräkning. SCB. SM J 1968:12.

Jordbrukarnas maskininköp /årligen sedan 1950; vissa uppgifter om inköp till trädgårdsbruket redovisas/. Jordbrukets utredningsinstitut (stencil).

Jordbrukets traktorköp /årligen sedan 1950/. Jordbrukets utredningsinstitut (stencil).

Tabell 47 Antalet traktorer och skördetröskor samt antalet företag med traktorer och skördetröskor år 1976

Number of tractors and combines and number of holdings with tractors and combines in 1976

Område; storleksgrupp, hektar åker	Antal traktorer		Antal skörde- tröskor		Antal företag med traktorer och skörde- tröskor				
	Diesel- bränn- olja- drivna	Bensin- eller fotogen- drivna	Självl- gående	Bogse- rade	Traktorer			Skördetröskor	
					Diesel- bränn- olja- drivna	Bensin- eller fotogen- drivna	Summa med traktor	Självl- gående	Bogse- rade
Företag med mer än 2 hektar åker									
Län									
Stockholms	3 871	429	1 189	386	1 930	406	2 097	1 139	381
Uppsala	7 095	645	2 557	516	3 564	610	3 754	2 479	510
Södermanlands	5 473	484	1 834	382	2 604	447	2 763	1 756	377
Östergötlands	9 839	868	3 168	641	4 818	829	5 153	3 088	633
Jönköpings	7 153	1 427	1 034	369	5 030	1 400	5 887	1 108	370
Kronobergs	4 637	920	572	551	3 602	908	4 296	610	556
Kalmar	7 888	1 000	1 630	573	4 687	950	5 157	1 692	565
Gotlands	3 890	475	633	874	2 379	445	2 599	697	886
Blekinge	2 654	389	449	164	1 726	382	1 976	487	166
Kristianstads	11 474	1 887	1 866	730	6 436	1 780	7 290	1 833	726
Malmöhus	15 981	2 153	3 646	1 418	7 718	1 995	8 313	3 432	1 389
Hallands	7 908	1 240	1 761	762	5 238	1 200	5 937	1 787	759
Göteborgs o Bohus	4 637	1 433	844	328	3 336	1 385	4 255	885	327
Älvsborgs	10 693	2 789	1 963	1 104	7 270	2 670	8 847	2 050	1 104
Skaraborgs	14 220	2 266	4 030	1 277	8 228	2 144	9 191	3 983	1 267
Värmlands	6 359	1 495	1 202	830	4 506	1 459	5 594	1 226	847
Örebro	5 512	947	1 651	718	3 107	899	3 538	1 622	717
Västmanlands	5 835	499	2 145	598	2 979	475	3 125	2 107	589
Kopparbergs	4 481	910	814	785	3 068	892	3 622	866	787
Gävleborgs	4 945	936	760	549	3 560	922	4 169	844	559
Västernorrlands	4 270	1 272	446	351	3 205	1 232	4 104	556	391
Jämtlands	3 136	920	226	214	2 396	899	3 087	260	224
Västerbottens	6 287	1 545	521	84	4 752	1 498	5 825	782	93
Norrbottns	3 114	557	226	118	2 176	547	2 578	355	134
Produktionsområden									
Götalands södra slättbygder	18 494	2 276	4 496	1 523	9 134	2 101	9 746	4 283	1 498
» mellanbygder	17 854	2 085	3 421	1 870	9 932	1 964	10 792	3 499	1 870
» norra slättbygder	21 494	3 141	6 611	1 702	11 884	2 960	13 219	6 481	1 688
Svealands slättbygder	27 941	2 947	9 558	2 459	14 317	2 775	15 417	9 302	2 432
Götalands skogsbygder	40 313	8 835	6 431	3 420	27 832	8 564	33 153	6 765	3 419
Mellersta Sveriges skogsbygder	13 073	2 664	2 501	1 978	8 650	2 600	10 309	2 530	1 986
Nedre Norrland	12 146	3 069	1 383	1 143	9 085	3 003	11 260	1 628	1 212
Övre Norrland	10 037	2 469	766	227	7 481	2 407	9 261	1 156	252
Storleksgrupp, hektar åker									
2,1- 5,0	9 223	7 572	224	560	8 736	7 464	15 570	245	584
5,1- 10,0	20 811	8 416	1 088	1 998	18 691	8 145	24 674	1 285	2 058
10,1- 20,0	36 539	6 184	5 050	5 325	27 666	5 795	29 494	5 634	5 351
20,1- 30,0	26 879	2 375	6 575	3 552	15 900	2 241	16 060	6 906	3 536
30,1- 50,0	31 479	1 757	10 219	2 269	15 134	1 635	15 166	10 407	2 241
50,1-100,0	23 958	920	8 337	500	9 197	854	9 201	8 249	478
Över 100,0	12 463	262	3 674	118	2 991	240	2 992	2 918	109
Hela riket	161 352	27 486	35 167	14 322	98 315	26 374	113 157	35 644	14 357
Företag med högst 2 hektar åker									
Hela riket	11 331	9 017	243	308	10 392	8 941	18 903	260	317

Källa: SCB, lantbruksräkningen 1976 (totalundersökning).

Andra undersökningar

Jordbruksinventeringen i mars 1973. Maskindrift vid jordbruksföretag 1972 /uppgifter om traktorer, skördetröskor och cisterner/. SCB. SM J 1973:39.

Maskindriften m m inom jordbruket /1960, 1966 och 1969; uppgifter insamlade genom jordbruksinventeringarna/. Jordbruksnämnden. Jordbruksekonomiska meddelanden 1968:11 och 1970:11.

Fordon enligt bilregistret /varje månad sedan 1973; uppgifter om totala antalet traktorer utan särredovisning av jordbrukstraktorer. I års-

sammandragen även med fördelning på tillverkare och på kommuner/. SCB. SM T (i nr 1977:1.16 redovisas uppgifter med fördelning på tillverkare och i nr 1977:1.15 med fördelning på kommuner per den 31 december 1976).

Nyregistreringsstatistik /varje månad sedan 1973; uppgifter om antalet nyregistrerade traktorer i lantbruket med fördelning på tillverkare/. AB Bilstatistik.

Traktorbeskattning. Betänkande av bilskatteutredningen /uppgifter om transporternas omfattning/. SOU 1968:50. Finansdepartementet.

Tabell 48 Jordbrukets inköp av maskiner och redskap åren 1972–1976. Milj kronor
Purchases of machinery and tools by the agricultural sector in 1972–1976. Millions of Swedish kronor

Varuslag	1972	1973	1974	1975	1976
<i>Löpande priser</i>					
Traktorer och jeepar					
Egentliga traktorer	305,6	305,9	391,0	578,0	841,7
Övrigt tillhörande gruppen traktorer	19,1	9,0	16,1	37,1	18,8
Jordbearbetningsredskap	77,0	104,9	150,4	171,5	184,5
Redskap för sådd, spridning m m	52,0	53,3	70,1	89,0	98,9
Redskap för skörd och tröskning	230,0	265,5	322,3	419,1	462,1
Kombivagnar	6,6	16,4	17,1	27,9	20,1
Torkar, kvarnar, rensningsmaskiner och stationära skärmaskiner	36,4	28,1	39,2	56,5	58,3
Potatis- och rotfruktsredskap	19,0	25,4	30,5	41,6	55,7
Transportredskap och lastapparater ¹	59,6	74,2	95,6	132,4	248,1
Utrustning för mjölkning och mjölkhantering	42,8	48,8	47,0	64,2	72,5
Diverse	20,4	37,9	58,1	76,0	99,7
Summa ²	868,5	969,4	1 237,4	1 693,3	2 160,4
<i>1976 års priser</i>					
Egentliga traktorer	434	401	450	635	842
Övriga maskiner och redskap ²	781	846	939	1 193	1 318
Summa ²	1 215	1 247	1 389	1 828	2 160

¹ Exkl vagnar. – ² Inkl gårdstankar.

Källa: Jordbrukets utredningsinstitut.

7 Förnödenheter

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>
7.1 Utsäde	49–50
7.2 Växtnäringsämnen	51–52
7.3 Växtskyddsmedel	53–54
7.4 Fodermedel	55–56
7.5 Driv- och smörjmedel	57

7.1 UTSÄDE

Enligt särskilda bestämmelser om statsplombering av utsädesvara får utsäde av potatis, stråsäd, trindsäd, vallväxter, rotfrukter, fodermärgkål och oljeväxter inte överlåtas till användare annat än i förpackning som är tillsluten och försedd med plomberingsbevis. Dock får överlåtelse ske mellan utsädesodlare och användare om detta sker vid enstaka tillfällen och utan offentligt utbud. Kraven på utsäde i det nu tillämpade plomberingssystemet har anpassats till dem som gäller i OECD-systemet. I detta avsnitt beskrivs plomberingsverksamheten och lämnas vissa uppgifter om kvantiteten plomberat utsäde under år 1976/77.

År 1965 inhämtade SCB i anslutning till de objektiva skördeuppskattningarna (se avsnitt 8.5) uppgifter om utsädesmängderna för spannmål. Undersökningen av utsädesmängderna baserades på samma urval av gårdar som skördeuppskattningarna (sammanlagt cirka 12 700). Uppgifterna om utsädeskvantiteterna per hektar inhämtades av fältpersonalen genom förfrågan hos brukaren vid besök för utläggning av provvytor.

Plomberingsverksamhetens organisation

Statens centrala frökontrollanstalt är centralt organ för frökontrollverksamheten i riket. Plombering av utsäde utförs dessutom vid de lokala frökontrollanstalter som av lantbruksstyrelsen fått behörighet att utföra plombering. Under verksamhetsåret 1976/77 hade frökontrollanstalterna i Örebro, Linköping och Skara sådan behörighet. Lantbruksstyrelsen utfärdar också bestämmelser om plomberingsförfarandet.

Plomberingen utförs i någon av nedanstående klasser.

Statsplomb A (stamutsäde = förädlarutsäde som inte finns i allmänna handeln)

Statsplomb B (basutsäde = högsta handelsklass, utgångsutsäde A)

Statsplomb C (utgångsutsäde lägst C)

Statsplomb D (utgångsutsäde lägst C; lägre kvalitetskrav än för statsplomb C)

Statsplomb E (utgångsutsäde lägst D)

Statsplomb U (se nedan).

För plombering i de olika klasserna fordras att uppställda krav på frökvalitet för respektive klasser uppfylls. Hit räknas krav på viss ren-

het, grobarhet, sortrenhet och sundhet samt viss högsta tillåtna vattenhalt, ogräshalt och halt främmande gagnväxter.

Plombering i klass U förekommer främst i bristsituationer. Kvalitetskraven för klassen bestäms därför först då sådan plombering behöver tillgripas.

Endast utsäde av sådan sort som statens växtsortnämnd funnit lämplig för odling inom landet får statsplomberas. I vissa fall kan lantbruksstyrelsen medge statsplombering av annat utsäde.

Resultat

Omfattningen av den totala statsplomberings-verksamheten år 1976/77 belyses i tabell 49. Ur tabellen kan bl a utläsas att 68 % av utsädet plomberades i klass D. Statens centrala frö-

kontrollanstalt svarade för 65 % av den totala plomberade kvantiteten.

I tabell 50 redovisas de beräknade utsädes-mängderna per hektar för de olika spannmåls-grödorna år 1965.

Bibliografi

Meddelanden från statens centrala frökontroll-anstalt /årligen sedan 1926/.

Frökontrollanstaltens i Linköping verksam-het /årligen sedan 1878/.

Redogörelse för verksamheten vid Frökon-trollanstalten i Skara /årligen sedan 1876/77/.

Frökontrollanstalten i Örebro /årligen sedan 1878/79/.

Utsädesmängderna för spannmål 1965. SCB. SM J 1966:5.

Tabell 49 Total kvantitet statsplomberat utsäde år 1976/77. Deciton
Total quantity of sealed seed in 1976/77. 100 kilogrammes

Utsädesslag	Utsäde plomberat med statsplomb						
	A	B	C	D	E	U	Summa
Höststråsäd	14 753	111 656	148 600	497 305	8 312	3 775	784 401
Vårstråsäd	54 649	107 487	283 105	1 236 040	35	91 596	1 772 912
Trindsäd	2 314	3 383	10 249	38 726	—	3 164	57 836
Vallbaljväxter	572	297	377	16 264	555	125	18 190
Vallgräs	415	680	786	55 954	4 687	301	62 823
Olje- och spånadsväxter	241	4 410	2 108	14 429	1 437	517	23 142
Rotfruktsväxter	5	116	518	2 597	6	66	3 308
Summa							
1976/77	72 949	228 029	445 743	1 861 315	15 032	99 544	2 722 612
1975/76	62 772	210 644	417 103	1 708 010	84 376	27 020	2 509 925
1974/75	59 112	238 822	429 775	1 699 029	67 547	2 940	2 497 225
1973/74	74 134	346 823	473 246	1 388 824	113 088	41 668	2 437 783
1972/73	88 141	181 277	518 053	1 342 029	92 350	1 805	2 223 655

Källa: Statens centrala frökontrollanstalt och frökontrollanstalterna i Linköping, Skara och Örebro.

Tabell 50 Utsädesmängderna för spannmål år 1965. Kilogram per hektar

Quantities of grain seed in 1965. Kilogrammes per hectare

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Höstvete	Vårvete	Höstråg	Korn	Havre	Blandsäd
<i>Län¹</i>						
Stockholms	225	242	207	220	225	233
Uppsala	222	241	207	217	222	231
Södermanlands	221	249	197	219	222	225
Östergötlands	218	229	201	210	217	223
Jönköpings	219	211	205	210	221	222
Kronobergs	208	211	200	208	249	215
Kalmar	213	229	198	204	223	220
Gotlands	216	222	199	193	187	196
Blekinge	215	240	204	211	214	218
Kristianstads	219	244	196	203	204	211
Malmöhus	216	243	199	203	201	214
Hallands	212	232	200	202	212	217
Göteborgs o Bohus	211	226	201	212	222	223
Älvsborgs						
norra delen	215	221	200	211	227	232
södra »	219	200	195	205	214	214
Skaraborgs	223	225	204	216	229	228
Värmlands	208	211	193	210	222	213
Örebro	206	234	200	215	224	229
Västmanlands	217	243	190	218	223	221
Kopparbergs	204	201	177	201	222	221
Gävleborgs	222	226	198	213	226	221
Västernorrlands	–	..	–	186	187	200
Jämtlands	–	–	–	158	157	141
Västerbottens	–	–	..	155	138	155
Norrbottens	–	–	–	152	142	151
<i>Hela riket</i>	218	238	199	204	221	219

¹ Avser 1965 års länsindelning.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning).

7.2 VÄXTNÄRINGSÄMNE

Inom statens jordbruksnämnd görs årligen en sammanställning över försäljningen av handelsgödsel. Som underlag för beräkningarna använder nämnden uppgifter erhållna från tillverkare och importörer. På grundval av dessa beräkningar och arealuppgifter enligt lantbruksregistret (se avsnitt 3.1) utarbetar Stiftelsen Svensk Växtnäringsforskning statistik över försäljningen av handelsgödsel med fördelning på län.

Stiftelsen beräknar vidare kalkförbrukningen i jordbruket och trädgårdsbruket. Statistiken baseras på rapporter från tillverkare.

SCB genomförde 1971 en undersökning om hur stora kvantiteter av växtnäringsämnen kväve, fosfor och kalium som hade tillförts olika grödor genom gödsling med handelsgödsel. Undersökningen omfattade spannmålsgrödor, vall, potatis, oljeväxter och sockerbeter.

Genomförande av SCBs undersökning

Metodbeskrivning

Uppgiftsinsamlingen samordnades med de objektiva skördeuppskattningarna (se avsnitt 8.5). Uppgifter om förbrukning av olika slag av handelsgödsel inhämtades från varannan av de i skördeuppskattningarna 1971 uttagna gårdarna, d v s cirka 6 500. Av dessa utgick 288 gårdar på grund av nedläggning av gården eller vägran att delta i undersökningen.

Uppgifter för sockerbetsodlingar erhöles från Svenska Sockerfabriks AB.

För övriga grödor inhämtades uppgifterna av provtagarna för skördeuppskattningarna vid besök på de uttagna gårdarna. Primäruppgifterna avsåg i regel förbrukning per hektar för ett fält per gröda och gård.

Beräkningsmetoder

Efter rimlighetsbedömning och viss komplettering av materialet skattades för respektive gröda dels arealen för dels totalförbrukningen av olika slag av handelsgödsel. Skattningarna ge-

nomfördes först för skördeområden (se kapitel 2), och resultaten sammanvägdes sedan till större områden. Därefter omräknades totalförbrukningsuppgifterna till att avse förbrukning av rent kväve, fosfor respektive kalium.

Resultat

Försäljningen av handelsgödsel till jordbruket och trädgårdsbruket under år 1976/77 i ton respektive kilogram per hektar av kväve (N), fosfor (P) och kalium (K) enligt Stiftelsen Svensk Växtnäringsforsknings beräkningar redovisas i *tabell 51*. Man bör observera att länsuppgifterna är osäkra eftersom försäljningsområdena ej helt sammanfaller med länsgränserna.

Förbrukningen av kalciumoxid (Ca O) i jordbruket och trädgårdsbruket enligt stiftelsens statistik framgår av tabblån nedan.

År	Förbrukning av kalciumoxid, ton		
	Kalknings- medel	Thomas- fosfat	Summa
1977	174 953	21 436	196 389
1976	317 302	20 597	337 899
1975	305 985	21 703	327 688
1974	164 254	19 501	183 755
1973	174 273	17 887	192 160

Förbrukningen per hektar av rent kväve, fosfor och kalium för olika grödor 1971 enligt SCBs statistik återfinns i *tabell 52*. Det framgår att förbrukningen av näringsämnen varierar högst betydligt mellan olika grödor. Uppgifterna för slätter- och betesvallar kan eventuellt vara något underskattade, eftersom det ej med säkerhet kunnat fastställas om all gödsling av återväxten redovisats.

Bibliografi

Källor

Lokalstatistik för växtnäringsanvändning inom jordbruk och trädgårdsbruk /årligen sedan 1955. Tidigare benämning Förbrukning av växtnäring inom jordbruk och trädgårdsbruk i

olika delar av Sverige/. Svensk Växtnäringsforskning (stencil).

Försörjningen med handelsgödsel /årligen sedan 1950. Utförligare uppgifter återfinns i stencil. Endast rikssiffror/. Jordbruksnämnden. Jordbruksekonomiska meddelanden.

Kalkförbrukning i ton Ca O per kalenderår inom jord- och trädgårdsbruk /uppgifter för län och för olika slag av kalkningsmedel/. Svensk Växtnäringsforskning (stencil).

Förbrukning av växtnäringsämnen i handelsgödsel i jordbruket 1971. SCB. SM J 1972:23.

Andra undersökningar

Beräkning av jordbrukets kostnader för handelsgödselmedel /årligen sedan 1950/. Jordbruksnämnden (stencil).

Den aktuella användningen av mikronäringsämnen – en kort översikt. Supra. 1976-02-03 (stencil).

Tabell 51 Försäljning av handelsgödselmedel till jordbruket och trädgårdsbruket år¹ 1976/77

Sales of fertilizers to the agricultural and horticultural sector in 1976/77

Avser mängd kväve (N), fosfor (P) och kalium (K)

Figures refer to the amount of nitrogen (N), phosphorus (P) and potassium (K)

Område	Total kvantitet, ton			Kvantitet per hektar ³ , kilogram		
	Kväve	Fosfor	Kalium	Kväve	Fosfor	Kalium
<i>Län²</i>						
Stockholms	6 659	1 490	1 581	67	15	16
Uppsala	15 129	3 274	2 152	94	20	13
Södermanlands	14 022	3 193	3 290	98	22	23
Östergötlands	23 425	5 454	6 395	106	25	29
Jönköpings	4 726	1 810	4 559	49	19	47
Kronobergs	2 822	1 235	2 869	46	20	46
Kalmar	8 908	2 958	6 002	66	22	44
Gotlands	6 121	1 900	4 636	75	23	57
Blekinge	3 677	1 045	2 490	92	26	63
Kristianstads	18 732	3 957	9 100	101	21	49
Malmöhus	34 760	9 635	20 258	113	31	66
Hallands	11 650	3 236	6 599	92	26	52
Göteborgs o Bohus	} 13 468	3 309	6 434	58	14	28
Älvsborgs						
Skaraborgs	23 303	7 124	10 759	81	25	37
Värmlands	6 533	1 819	3 177	53	15	26
Örebro	9 943	2 694	3 835	84	23	32
Västmanlands	12 575	2 810	1 736	94	21	13
Kopparbergs	4 082	1 356	2 671	61	20	40
Gävleborgs	3 880	1 224	2 170	49	16	28
Västernorrlands	2 139	809	1 436	34	13	23
Jämtlands	1 338	584	1 076	29	13	23
Västerbottens	2 771	1 323	2 386	31	15	26
Norrbottnens	1 427	631	1 390	32	14	31
<i>Hela riket</i>						
1976/77	232 090	62 870	107 001	79	21	36
1975/76	230 976	61 552	104 466	78	21	35
1974/75	212 955	57 725	96 759	72	20	33
1973/74	238 929	70 182	119 074	81	24	40
1972/73	215 630	65 508	112 659	73	22	38

¹ Avser perioden juni-maj. – ² Ej helt överensstämmande med den officiella länsindelningen (se texten). –

³ Arealuppgifter enligt lantbruksregistret (åkerareal vid företag med mer än 2 hektar åker).

Källa: Stiftelsen Svensk Växtnäringsforskning.

Tabell 52 Förbrukningen av kväve, fosfor och kalium till olika grödor inom jordbruket år 1971. Kilogram per hektar
 Application of nitrogen, phosphorus and potassium to different crops in the agricultural sector in 1971.
 Kilogrammes per hectare

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Växtnäringsämne; produktionsområde	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Slätter- vall	Betes- vall	Mat- potatis	Fabriks- potatis ¹	Höst- raps	Vår- raps	Höst- rybs	Vår- rybs	Socker- betor
<i>Kväve</i>															
Götalands södra slättbygder	121	106	73	81	73	..	84	79	117	..	179	158	..	..	..
» mellanbygder	92	81	65	69	70	39	63	59	101	115	168	..	129	..	..
» norra slättbygder	107	110	87	80	68	58	48	40	100	—	129	128	137	125	—
Svealands slättbygder	87	91	67	78	71	55	55	51	77	..	150	105	96	113	—
Götalands skogsbygder	77	43	57	51	44	30	47	42	63	95	150	..	..	..	..
Mellersta Sveriges skogsbygder	68	..	63	63	57	62	37	38	73	—	..	..	..	82	—
Nedre Norrland	..	..	..	31	30	24	22	23	70	—	—	—	—	..	—
Övre Norrland	—	—	—	22	26	24	25	13	73	—	—	—	—	—	—
Hela riket	100	93	72	67	63	44	44	47	88	111	167	118	120	108	140
<i>Fosfor</i>															
Götalands södra slättbygder	31	21	25	24	26	..	21	19	61	..	36	40	..	..	..
» mellanbygder	33	27	30	30	30	20	23	20	53	51	39	..	32	..	..
» norra slättbygder	28	24	28	24	23	22	13	11	56	—	26	24	31	27	—
Svealands slättbygder	21	23	21	23	21	17	10	12	58	..	22	24	18	30	—
Götalands skogsbygder	21	19	27	23	21	18	18	15	41	50	40	..	..	..	..
Mellersta Sveriges skogsbygder	24	..	23	23	20	22	9	8	53	—	..	..	..	19	—
Nedre Norrland	..	..	..	21	17	17	6	6	50	—	—	—	—	..	—
Övre Norrland	—	—	—	23	22	25	8	4	55	—	—	—	—	—	—
Hela riket	27	23	27	24	22	19	13	13	53	52	35	27	27	26	65
<i>Kalium</i>															
Götalands södra slättbygder	57	41	49	44	48	..	44	37	188	..	68	65	..	..	..
» mellanbygder	76	52	67	64	59	46	54	46	161	160	85	..	83	..	..
» norra slättbygder	30	28	38	33	30	28	19	17	179	—	33	39	36	40	—
Svealands slättbygder	20	18	26	18	18	18	14	15	162	..	22	15	16	34	—
Götalands skogsbygder	31	29	45	45	40	32	36	30	121	161	60	..	..	..	..
Mellersta Sveriges skogsbygder	33	..	37	39	33	40	17	13	156	—	..	..	..	32	—
Nedre Norrland	..	..	..	31	27	25	12	11	137	—	—	—	—	..	—
Övre Norrland	—	—	—	43	39	44	17	9	127	—	—	—	—	—	—
Hela riket	38	34	48	38	30	29	26	25	157	161	64	32	40	37	128

¹ Potatis för stärkelse och råsprit.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

7.3 VÄXTSKYDDSMEDEL

Inom Jordbrukets utredningsinstitut utarbetas årligen statistik över försäljning av växtskyddsmedel till jordbruket och trädgårdsbruket.

SCB undersökte för 1974 och 1975 på uppdrag av Svenska Lantmännens Riksförbund omfattningen av kemisk ogräsbekämpning. Genom undersökningarna erhöles uppgifter om arealer av spannmålsjor­dar på vilka kemisk ogräsbekämpning utförts. Däremot insamlades ej uppgifter om användningen av olika växtskyddsmedel.

Undersökningarnas genomförande

Utredningsinstitutets undersökning

Primärmaterialet till statistiken utgörs av sammanställningar upprättade av tillverkare och importörer av växtskyddsmedel. För 1975 och 1976 inhämtades även uppgifter om de olika preparatens koncentration, varigenom mängden verksam substans kunde beräknas.

År 1976 medverkade 31 företag som uppgiftslämnare.

SCBs undersökning

Uppgiftsinsamlingen 1975 samordnades med de objektiva skördeuppskattningarna. Uppgifter insamlades från samtliga gårdar som ingick i urvalet för 1975. Skördeuppskattningarnas uppläggning liksom urval, bortfall m m beskrivs utförligt i avsnitt 8.5.

Information om kemisk ogräsbekämpning inhämtades av provtagarna genom personliga intervjuer med jordbrukarna. Dessas uppgifter kunde i stor utsträckning kontrolleras av provtagarna.

Resultatens tillförlitlighet

Utredningsinstitutets undersökning

De olika preparaten varierar i koncentration och sammansättning från år till år. De redovisade kvantiteterna är inte justerade med hänsyn till detta.

Vissa preparat används såväl inom jordbruk som inom trädgårdsbruk. I de fall ett preparat inte kan fördelas på användningsområden, påförs det den huvudsakliga produktionsgrenen.

De redovisade värdena har beräknats i förbrukarpriser. Exakta sådana priser är dock svåra att ange, eftersom tillverkare och importörer inte fullständigt känner återförsäljarnas pålägg och rabatter.

Resultat

Försäljningsuppgifter för växtskyddsmedel m m till jordbruket och trädgårdsbruket åren 1972–1976 redovisas i *tabell 53*. Av tablån nedan framgår den beräknade mängden verksam substans år 1976.

Växtskydds- medel	Mängd verksam substans, ton		
	Jordbruk	Trädgårds- bruk	Summa
Insektsmedel	151	49	200
Medel mot växt- sjukdomar	522	60	582
Ogräsmedel	3 342	128	3 470
<i>Summa</i>			
1976	4 015	237	4 252
1975	3 927	627	4 554

I *tabell 54* redovisas arealer av spannmålsfält på vilka kemisk ogräsbekämpning utförts i procent av de olika spannmålsslagens totala arealer.

Bibliografi

Försäljning av växtskyddsmedel m m till jordbruk och trädgårdsbruk /årligen sedan 1952/. Jordbrukets utredningsinstitut (stencil).

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna 1975. Undersökningar rörande växtodlingen 1975 /uppgifter om kemisk ogräsbekämpning på fält med respektive utan vallinsådd/. SCB. SM J 1976:6.5 med Appendix.

Kemiskt ogräsbekämpade spannmålsarealer 1974 /föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1975:48.

Tabell 53 Total försäljning av växtskyddsmedel m m till jordbruket och trädgårdsbruket åren 1972–1976

Total sale of pesticides etc. to the agricultural and horticultural sectors in 1972–1976

Produktionsgren; kvantitet resp värde; år	Växtskyddsmedel					Baljväxt- bakterier
	Insekts- medel	Medel mot växtsjuk- domar ¹	Ogräs- medel	Övriga pre- parat för växtodling och lagring	Summa	
Jordbruk						
<i>Kvantitet, ton</i>						
1976	526	2 189	5 222	297	8 234	..
1975	395	2 185	5 353	78	8 011	..
1974	412	2 041	6 470	101	9 024	..
1973	401	2 335	6 470	118	9 324	..
1972	402	2 181	6 185	88	8 856	..
<i>Värde, 1 000-tal kronor</i>						
1976	14 809	11 967	90 322	5 223	122 321	81
1975	6 456	14 042	88 781	1 745	111 024	81
1974	6 135	13 136	70 573	1 946	91 790	80
1973	7 098	11 476	55 604	2 122	76 300	75
1972	6 735	10 357	49 638	1 613	68 343	64
Trädgårdsbruk						
<i>Kvantitet, ton</i>						
1976	115	128	112	51	407	..
1975	197	165	198	129	689	..
1974	196	163	549	10	918	..
1973	179	157	461	8	805	..
1972	156	151	411	10	728	..
<i>Värde, 1 000-tal kronor</i>						
1976	3 022	4 035	1 277	1 688	10 022	..
1975	3 768	3 283	2 103	758	9 912	..
1974	4 096	4 449	3 434	385	12 364	..
1973	2 908	3 264	2 958	292	9 422	..
1972	2 698	2 925	2 128	304	8 055	..

¹ Inkl betningsmedel, förbrukade av företag inom utsädesbranschen.

Källa: Jordbrukets utredningsinstitut.

Tabell 54 Kemiskt ogräsbekämpade spannmålsarealer 1975. Procent

Cereal area treated with herbicides in 1975. Per cent

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Höstvete	Vårvete	Höstråg	Korn	Havre	Blandsäd	Summa
<i>Län</i>							
Stockholms	81	80	63	81	71	50	75
Uppsala	89	96	83	92	89	75	90
Södermanlands	92	95	83	92	86	56	89
Östergötlands	90	86	80	88	75	46	82
Jönköpings	97	38	55	70	66	55	65
Kronobergs	35	..	17	80	80	74	78
Kalmar	79	76	61	84	72	54	74
Gotlands	78	70	27	67	52	27	62
Blekinge	91	97	51	87	87	64	84
Kristianstads	96	97	64	94	94	77	90
Malmöhus	97	96	76	92	95	71	92
Hallands	91	96	49	98	95	92	95
Göteborgs o Bohus	50	83	28	82	77	42	75
Älvsborgs	70	76	25	79	73	60	73
Skaraborgs	91	89	70	86	81	61	83
Värmlands	67	75	39	61	59	37	60
Örebro	92	98	76	87	88	52	88
Västmanlands	93	97	85	92	91	98	93
Kopparbergs	44	..	13	76	67	57	72
Gävleborgs	50	..	..	68	67	63	66
Västernorrlands	..	..	..	47	46	29	47
Jämtlands	–	–	–	21	20	..	20
Västerbottens	–	–	–	36	44	44	37
Norrbottens	–	–	–	31	47	31	33
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	99	97	75	96	98	91	95
» mellanbygder	83	91	56	84	90	58	80
» norra slättbygder	90	88	75	89	80	57	84
Svealands slättbygder	89	94	79	89	85	70	87
Götalands skogsbygder	78	65	51	79	74	56	74
Mellersta Sveriges skogsbygder	70	91	58	68	67	47	67
Nedre Norrland	27	..	11	51	58	43	52
Övre Norrland	–	..	–	35	44	40	36
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>							
2,1–20,0	72	78	45	64	66	51	64
20,1–50,0	87	88	58	82	79	64	80
Över 50,0	93	96	79	91	90	63	90
<i>Hela riket</i>							
1975	90	92	68	81	80	59	81
1974	75	88	50	78	76	58	75
Totalt odlad areal 1975, hektar	227 731	75 070	96 086	648 580	497 465	70 612	1 615 544

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

7.4 FODERMEDEL

Jordbruksnämnden sammanställer varje år statistik över produktionen av foderblandningar och beräknar förbrukningen av fodermedel.

Uppgifter om den inhemska produktionen av foderblandningar insamlar jordbruksnämnden från tillverkare.

Med hjälp av uppgifter från tillverkare om produktion av fodermedel, från den officiella handelsstatistiken om import och export av fodermedel samt från tillverkare och importörer om lagerförändringar gör jordbruksnämnden beräkningar över förbrukningen av fodermedel.

Resultat

Uppgifter om inhemsk produktion av foderblandningar för fjäderfä, svin och nötkreatur m fl år 1976/77 lämnas i *tabell 55*. Man bör observera att behovet av proteinrika fodermedel ingående i foderblandningarna till stor del täcks genom import. Vidare påverkas förbrukningen av köpfodermedel av den aktuella tillgången på foderspannmål.

I *tabell 56* redovisas beräknad förbrukning av vissa fodermedel år 1976/77.

Bibliografi

Tabeller över produktion och förbrukning av fodermedel /årligen sedan 1959/60/. Jordbruksnämnden (stencil).

7.5 DRIV- OCH SMÖRJMEDEL

SCB genomförde under våren 1976 en undersökning om bl a förbrukningen av driv- och smörjmedel i jordbruket. Undersökningen tillkom efter framställning från lantbruksekonomiska samarbetsnämnden. Motsvarande uppgifter hade tidigare insamlats genom jordbruksinventeringarna (se kapitel 1).

Uppgifter om drivmedelsförbrukningen i trädgårdsbruket insamlades vid trädgårdsräkningen 1977 (se avsnitt 8.9).

Jordbruksundersökningens innehåll

Förutom uppgifter om driv- och smörjmedel insamlades uppgifter om hemsakt (se avsnitt 9.6) och uppgifter om mjölk som ej levererats till mejerier (se avsnitt 9.7).

Jordbruksundersökningens genomförande

Metodbeskrivning

Undersökningen genomfördes som en urvalsundersökning. På basis av lantbruksregistret 1975 (se avsnitt 3.1) utvaldes 5 000 företag med mer än 2 hektar åker. Urvalssannolikheterna varierade från ungefär 1/40 för de minsta företagen till ungefär 1/7 för företag med mer än 200 hektar åker.

Uppgiftsinsamling

Uppgiftslämnarna tillställdes blanketter per post i slutet av februari 1976. De ifyllda blanketterna skulle återsändas till SCB senast den 5 mars.

Under mars månad utsändes två påminnelser till företagare som ej svarat. I början av april gjordes därutöver ett hundratal telefonpåminnelser. Uppgiftsinsamlingen avslutades den 15 april.

Bortfall

Från 173 företag (3,5 %) kunde bearbetningsbara uppgifter ej inhämtas. Vidare förekom ett partiellt bortfall på ca 0,5 %. I stället användes i bearbetningen medeltal för inkomna uppgifter.

Beräkningsmetoder

Eftersom urvalet baserades på lantbruksregistret 1975, kom de erhållna uppgifterna endast att avse förbrukning vid företag som existerade den 26 juni 1975. Uppgifter för företag som nedlagts före eller nybildats efter detta datum kom således ej att ingå. Med ledning av tillgänglig statistik över nedläggningar och nybildningar utfördes därför vissa korrigeringar, vilket kom att medföra en uppräknings av de först erhållna uppgifterna med ca 1 %.

Tabell 55 Produktion av foderblandningar inklusive koncentrat för olika djurslag samt råvaror ingående i dessa blandningar åren¹ 1972/73–1976/77. Milj kilogram
Production of feeding stuff mixtures for different kinds of domestic animals and the raw materials included in these mixtures 1972/73–1976/77. Millions of kilogrammes

Slag av blandning; råvara	1972/73	1973/74	1974/75	1975/76	1976/77
<i>Blandningar för fjäderfä</i>	461,7	470,9	467,5	444,9	436,0
Råg och/eller vete	116,0	72,9	82,1	93,8	141,0
Majs	30,5	95,9	92,8	65,5	49,9
Annan spannmål	142,0	136,1	130,5	138,5	105,6
Baljväxter	0,0	0,0	0,0	1,3	0,1
Kvarnbiprodukter	11,7	11,7	11,7	11,4	12,8
Sockerprodukter	0,6	0,4	0,1	0,1	0,1
Oljekraftfoder	67,1	72,1	67,5	47,9	45,4
Fiskmjöl	19,8	15,7	17,3	23,5	21,3
Köttfodermjöl	6,5	5,2	6,6	7,1	7,0
Hömjöl	17,5	17,3	15,6	14,0	12,9
Mineralfodermedel	9,9	10,8	12,5	12,9	13,5
Fodertran och foderfett	8,9	7,8	7,2	6,8	6,3
Vitaminfodermedel	2,6	2,5	2,5	2,3	2,3
Andra råvaror	28,6	22,5	21,1	19,8	17,8
<i>Blandningar för svin</i>	666,8	722,9	725,2	753,1	808,5
Råg och/eller vete	44,0	44,3	46,4	45,8	86,7
Majs	0,1	6,5	3,8	0,1	0,1
Annan spannmål	387,8	428,7	426,9	450,7	450,3
Baljväxter	1,7	4,6	8,5	11,9	9,4
Kvarnbiprodukter	43,7	52,5	46,0	52,2	56,5
Sockerprodukter	0,4	0,4	0,1	0,2	0,5
Oljekraftfoder	64,5	74,3	82,2	59,6	70,7
Fiskmjöl	55,9	42,7	40,1	54,8	51,6
Köttfodermjöl	12,7	12,4	13,9	14,0	12,7
Hömjöl	7,1	6,8	6,3	6,6	6,7
Mineralfodermedel	9,1	11,0	14,9	15,5	18,5
Fodertran och foderfett	4,2	3,4	3,0	3,1	2,4
Vitaminfodermedel	3,4	3,7	4,1	5,2	6,3
Andra råvaror	32,2	31,6	29,0	33,4	36,1
<i>Blandningar för nötkreatur m fl</i>	587,7	666,2	691,9	777,2	869,6
Råg och/eller vete	8,4	14,9	18,4	20,3	32,6
Majs	0,0	1,1	1,2	0,1	0,4
Annan spannmål	115,0	190,9	168,8	181,8	202,3
Baljväxter	2,6	5,6	4,5	9,7	4,9
Kvarnbiprodukter	17,7	21,9	25,0	33,8	51,5
Sockerprodukter	61,7	77,3	73,9	94,5	106,5
Oljekraftfoder ²	282,9	233,3	276,4	299,8	297,3
Fiskmjöl	1,8	1,3	1,1	1,5	0,9
Köttfodermjöl	2,0	1,4	2,6	3,3	4,4
Hömjöl	20,1	14,9	13,9	9,5	12,2
Mineralfodermedel	5,5	9,4	12,4	13,7	15,5
Fodertran och foderfett	3,7	4,8	6,5	7,4	8,1
Vitaminfodermedel	2,1	2,6	2,6	2,7	3,8
Andra råvaror	64,2	86,8	84,6	99,1	129,2

¹ Avser perioden juli–juni. – ² Inkl oljekraftfoderblandningar.

Källa: Jordbruksnämnden.

Resultatens tillförlitlighet

För undersökningen genomfördes medelfelsberäkningar. På produktionsområdesnivå ligger de beräknade medelfelen för bensin på cirka tio procent, för fotogen på drygt femton procent samt för dieselolja (brännolja), smörjolja och smörjfett i flertalet fall under fem procent. På riksnivå ligger medelfelen i allmänhet på ett par procent.

Resultat

I tabell 57 redovisas driv- och smörjmedelsförbrukningen i jordbruket under 1975.

Inom trädgårdsbruket förbrukades under 1976 4,2 miljoner liter bensin, 0,2 miljoner liter fotogen och 5,1 miljoner liter dieselolja. Vidare förbrukades 216 miljoner liter eldningsolja.

Bibliografi

Förbrukning av driv- och smörjmedel, hemslakt och hemmaanvändning av mjölk i jordbruket 1975. SCB. SM J 1976:10.

Jordbruksinventeringen i mars 1973. Maskindrift vid jordbruksföretag 1972 /uppgifter för län om drivmedelsförbrukning samt riksuppgifter om förbrukning per maskin/. SCB. SM J 1973:39.

Maskindriften m m inom jordbruket /1960, 1966 och 1969; uppgifter om driv- och smörjmedelsförbrukning/. Jordbruksnämnden. Jordbruksekonomiska meddelanden 1970:11 (avser 1969).

Trädgårdsräkningen /1972 och 1977; uppgifter för län/. SCB. SM J 1972:57 och 1977:13.

Tabell 56 Beräknad förbrukning av vissa fodermedel åren 1972/73–1976/77. Milj kilogram
Estimated consumption of certain types of feeding stuffs 1972/73–1976/77.
Millions of kilogrammes

Slag av fodermedel	1972/73	1973/74	1974/75	1975/76	1976/77
Fiskmjöl	80,2	64,2	60,9	83,6	77,8
Köttfodermjöl	23,9	22,0	26,1	24,8	24,2
Diverse vitaminfodermedel	19,5	19,7	18,5	20,0	..
Oljekraftfoder	430,7	398,5	458,8	439,7	440,4
bomullsfrökakor/expeller	101,5	78,9	83,6	74,5	50,1
jordnötskakor/expeller	10,7	..	..	..	..
sojamjöl	197,5	185,0	223,3	208,8	217,2
kokoskakor/expeller	32,4	37,6	41,4	49,1	66,2
raps-, rybs- och senapsmjöl	87,4	91,0	102,5	103,2	105,0
annat oljekraftfoder	1,2	6,0	8,0	4,1	1,9
Kvarn biprodukter	120,8	122,0	122,1	123,4	143,6

Källa: Jordbruksnämnden.

Tabell 57 Driv- och smörjmedelsförbrukningen inom jordbruket år 1975

Consumption of motor fuel and lubricants by the agricultural sector in 1975

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Drivmedel (1 000 liter)				Smörjmedel (1 000 liter olja resp 1 000 kg fett)	
	Bensin	Fotogen	Dieselolja	Summa	Smörjolja	Smörjfett
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	2 063	699	43 234	45 996	1 317	224
» mellanbygder	1 549	833	34 171	36 553	1 248	194
» norra slättbygder	2 552	738	41 869	45 159	1 372	177
Svealands slättbygder	2 634	1 168	56 540	60 342	2 056	229
Götalands skogsbygder	6 703	907	47 854	55 464	2 234	262
Mellersta Sveriges skogsbygder	1 537	560	16 420	18 517	801	90
Nedre Norrland	1 605	540	13 463	15 608	660	77
Övre Norrland	1 585	536	11 097	13 218	596	67
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>						
2,1– 5,0	3 557	718	4 654	8 929	487	51
5,1– 10,0	5 334	1 505	16 782	23 621	1 073	129
10,1– 20,0	4 592	2 091	41 617	48 300	1 976	243
20,1– 30,0	2 350	659	39 304	42 313	1 556	199
30,1– 50,0	2 261	527	54 555	57 343	2 041	269
50,1–100,0	1 125	355	58 962	60 442	1 805	250
Över 100,0	1 009	126	48 774	49 909	1 346	179
<i>Hela riket</i>						
1975	20 228	5 981	264 648	290 857	10 284	1 320
1972	22 536	12 779	250 185	285 500	..	..
1969	26 665	24 832	236 716	288 213	9 026	1 338
1966	33 250	43 637	208 305	285 192	8 669	1 292
1963	43 125	78 040	179 242	300 407	9 700	1 387

Källa: SCB, enheten för lantbruksenkäter (urvalsundersökning om 5 000 enheter; bortfall se texten).

8 Växtodling. Vegetabilieproduktion

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>
8.1 Åkerjordens användning m m	58– 65
8.2 Sortanvändning	66– 68
8.3 Årsväxten	69– 79
8.4 Skördesätt, bärgningsmetoder	80– 82
8.5 Hektarskördar	83– 87
8.6 Totalskördar	88– 89
8.7 Skördens kvalitet	90– 93
8.8 Vidareförädling. Försörjnings- balanser	94– 97
8.9 Trädgårdsodling	98–101
8.10 Energibalans för växtodlingen	102
8.11 Jordbrukets skördeskadeskydd	103–104
8.12 Hagelskedeförsäkring	–

8.1 ÅKERJORDENS ANVÄNDNING M M

Uppgifter om åkerjordens användning erhålls från lantbruksregistret. Till detta insamlas uppgifter varje år från bl a samtliga företag med minst 2 hektar åker (se avsnitt 3.1). Uppgifter om odling av trädgårdsväxter, som här ingår bland »övriga växtslag», lämnas i avsnitt 8.9.

SCB genomför i anslutning till de objektiva skördeuppskattningarna (se avsnitt 8.5) separata undersökningar om arealer av vallfrö, slåttervallens fördelning på åldersgrupper, vallinsådda arealer, arealen potatis fördelad på odlingsstorlekar och arealer höstsådda grödor.

Undersökningarnas genomförande

Åkerjordens användning

Sedan 1968 har uppgifter om åkerjordens användning årligen erhållits från lantbruksregistret. Uppgifterna i detta avsnitt avser samtliga företag med mer än 2 hektar åker.

Arealer av vallfrö

Uppgifter om vallfröödling inhämtades från 1969 till 1976 för samtliga provytegårdar i skördeuppskattningarna genom förfrågning hos brukarna. Odling av vallfrö förekom på 758 av de 12 976 provytegårdarna år 1976.

Slåttervallens fördelning på åldersgrupper

Uppgifter om vallåldrar har sedan 1963 inhämtats av provtagarna för samtliga provytegårdar med odling av slåttervall. För ett fåtal av gårdarna erhöles dock inga uppgifter för 1977.

Vallinsådda arealer

Uppgifter om vallinsådd inhämtades åren 1974 och 1975 för samtliga provytegårdar. Uppgifterna insamlades av provtagarna och baserades på jordbrukarnas egna uppgifter. De kunde dock i någon mån avstämmas mot andra lämnade uppgifter. I vissa fall, framför allt vid vallinsådd utan insåningsgröda, avsåg lämnade uppgifter planerad insådd.

Vallinsådda arealer skattades först för skördeområden. Skattade områdesarealer adderades sedan till län, produktionsområden och hela riket. För att bättre överensstämmelse skulle erhållas med arealuppgifterna enligt lantbruksregistret, räknades de sålunda skattade arealerna om. Sådana omräkningar gjordes för varje insåningsgröda med ledning av kända skillnader mellan skördeuppskattningarnas och lantbruksregistrets arealuppgifter för respektive år.

Arealen potatis fördelad på odlingsstorlekar

SCB har sedan 1960 genom en speciell bearbetning erhållit uppgifter om potatisarealernas fördelning på olika odlingsstorlekar.

Höstsådda grödor

SCB har sedan 1969 i anslutning till de objektiva skördeuppskattningarna samlat in uppgifter om höstsådda arealer. Tidigare inhämtades motsvarande uppgifter vid jordbruksinventeringarna i oktober.

Uppgifter infordras för alla provytegårdar i hela landet med undantag för de fyra nordligaste länen, sammanlagt 11 136 gårdar 1977. För 314 av dessa kunde uppgifter ej erhållas.

Resultat

Uppgifter om åkerjordens användning illustreras av figuren på sidan 105.

Detaljerade uppgifter om åkerjordens användning enligt lantbruksregistret år 1977 redovisas i *tabell 58*. Av denna framgår att åkerarealens totala storlek minskade med 0.2 % från 1976.

I *tabell 59* redovisas antalet företag med odling av olika grödor och den genomsnittliga arealen av olika grödor på de företag där odling av grödan i fråga förekom 1977. Enligt tabellen var slätterrädd den vanligast förekommande grödan med odling på omkring 79 % av företagen. På mer än hälften av företagen odlades korn och havre. Arealernas genomsnittliga storlek var i allmänhet mindre i Norrland än i Svealand och Götaland.

Uppgifter om olika växtslagsgruppers andel av den odlade åkerarealen under perioden 1968–1977 lämnas i *tabell 60*.

I tabell nedan redovisas resultat från lantbruksekonomiska samarbetsnämndens specialbearbetning av lantbruksregistret 1975 (se avsnitt 3.1).

<i>Areal, 100-tal hektar</i>	<i>Stora företag</i>	<i>Medelstora företag</i>	<i>Små företag</i>
Brödsäd	2 593	843	551
Fodersäd	5 222	3 673	3 349
Oljeväxter	1 194	320	201
Vallväxter ¹	2 693	3 108	3 637
Övrig åker	1 073	556	775
Summa åker	12 775	8 500	8 513

¹ Inklusive grönfoder- och ensilageväxter.

Omfattningen av odlingen av olika slag av vallfrö år 1976 framgår av *tabell 61*. Uppgifterna till denna undersökning insamlas i slutet av juli och är bl a därför inte helt jämförbara med uppgifterna om den totala vallfröarealen enligt lantbruksregistret.

I *tabell 62* redovisas vallarealens procentuella fördelning efter vallålder år 1977.

Av *tabell 63* framgår uppgifter om vallinsådda arealer i olika insåningsgrödor år 1975.

Uppgifter om den procentuella fördelningen av arealerna för potatis på odlingar av olika storlekar år 1976 lämnas i *tabell 64*.

Av *tabell 65* framgår arealerna av höstvet, höstråg, höstraps och höstrybs sådda hösten 1977. Uppgifterna om höstsådda arealer är ej jämförbara med motsvarande uppgifter enligt lantbruksregistret året därpå, vilket till en del beror på att utvintringen är beaktad i lantbruksregistrets uppgifter.

Bibliografi

Källor

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Ägoslag och åkerarealens användning / årligen från 1977; uppgifter för kommuner/. SCB. SM J 1978:6.2 . . .

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Åkerarealens användning /1968–70 och

1972–75; uppgifter för naturliga jordbruksområden. Föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1970:25 och 31, 1971:13, 1973:15, 1974:12, 1975:12 och 1976:5.2.

Lantbruksräkningen. Del I /1971 och 1976; uppgifter för kommuner/. SCB.

Jordbrukets saluproduktion och arbetsåtgång /uppgifter för län/. Lantbruksstyrelsen. Meddelanden 1977:3.

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Arealer av vallfrö /1963–1976/. Preliminära uppgifter. SCB. SM J 1968:30, 1969:30, 1970:40, 1971:43, 1972:41, 1973:47, 1974:51, 1975:44 och 1976:12.3.

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Areal och skördeavkastning inom olika åldersgrupper av slättervall /årligen sedan 1959/. SCB. SM J 1968:40, 1969:44, 1970:56, 1971:60, 1972:64, 1973:61, 1974:67, 1975:64, 1976:12.10, 1977:11.9 . . .

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Undersökningar rörande växtodlingen /årligen sedan 1973; uppgifter sedan 1974 om bl a areal av potatis fördelad på odlingsstorlekar och för 1975 om vallinsådda arealer/. SCB. SM J 1975:34, 1976:6.5, 1977:5.5 . . . Appendix till SM J 1975:34, 1976:6.5, 1977:5.5 . . .

Areal och skörd av potatis inom odlingar av olika storlek /1960–1973; föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1969:10 (avser 1966–68), 1971:29 (avser 1969–70), 1973:26 (avser 1971–72) och 1974:24 (avser 1973).

Vallinsådda arealer 1974 /föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1975:46.

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Höstsådda arealer /årligen sedan 1969/. SCB. SM J 1969:46, 1970:58, 1971:63, 1972:63, 1973:67, 1974:68, 1975:65, 1976:12.11, 1977:11.10 . . .

Andra undersökningar

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Åkerarealens användning /årligen sedan 1968/. Preliminära uppgifter. SCB. SM J 1977:11.1 (avser 1977) . . .

Jordbruksinventeringen i oktober /1963–68; uppgifter om bl a höstsådda arealer och arealer av vallfrö/. SCB. SM J 1968:49.

Skördade arealer av vallfrö 1968. SCB. SM J 1969:4.

Jordbruksstatistiska uppgifter för län åren 1927, 1932, 1937, 1944, 1951, 1956, 1961, 1966 och 1968–1973 enligt länsindelningen 1974-01-01 /uppgifter om bl a åkerjordens användning/. SCB. SM J 1974:39.

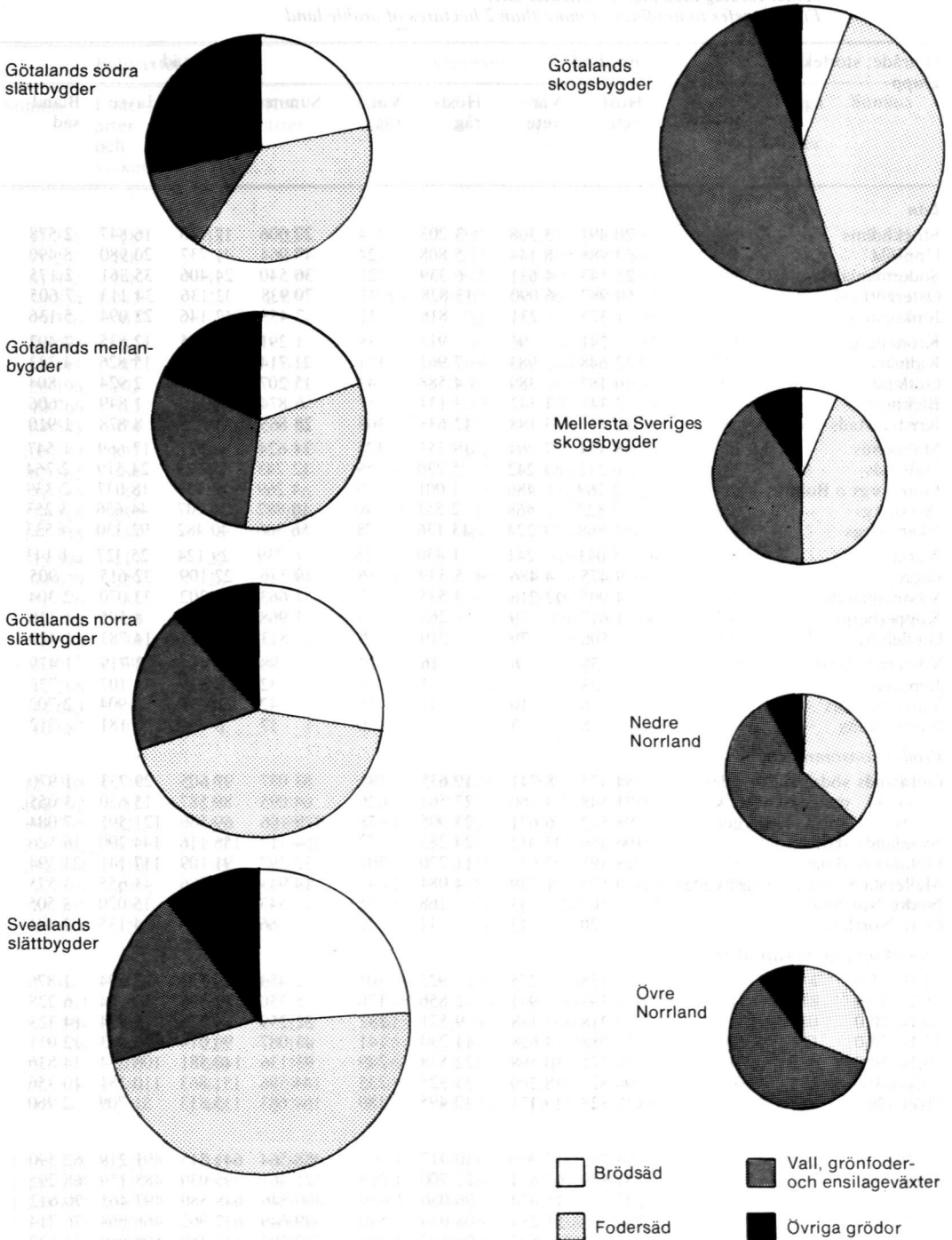
En studie av spannmålsarealerna 1971. Meddelande från Jordbrukets utredningsinstitut 1973:3.

Potatisarealens förändring 1971–1973. PM nr LE 1974:8. SCB. A/LE. 1974-04-29 (stencil).

Sveriges Oljeväxtintressenter förening u p a. Bokslut per den 30 juni /årligen sedan 1952; uppgifter om bl a kontrakterade arealer av oljeväxter/.

Grödfördelningen inom produktionsområden år 1977

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Cirkelytorna är proportionella mot områdenas andelar av rikets totala åkerareal.

Källa: Tabell 58 ligger till grund för figurerna

Tabell 58 Åkerjordens användning år 1977. Hektar

Use of arable land in 1977. Hectares

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; storleks- grupp	Brödsäd				Summa	Fodersäd		
	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Vår- råg		Korn	Havre	Bland- säd
<i>Län</i>								
Stockholms	20 491	3 308	3 203	4	27 006	17 916	16 847	2 578
Uppsala	33 988	8 144	5 808	24	47 964	41 737	20 980	8 490
Södermanlands	25 543	4 631	6 339	27	36 540	24 406	35 361	2 175
Östergötlands	50 987	6 090	13 828	33	70 938	33 136	34 113	7 605
Jönköpings	1 375	231	816	31	2 453	12 146	22 094	5 136
Kronobergs	241	96	916	38	1 291	8 755	12 835	2 492
Kalmar	12 648	983	7 962	121	21 714	24 284	15 826	4 333
Gotlands	10 187	389	4 588	43	15 207	22 468	2 924	804
Blekinge	2 341	1 342	3 134	57	6 874	8 311	1 849	606
Kristianstads	12 731	3 188	12 638	308	28 865	53 755	8 878	1 910
Malmöhus	48 434	7 064	18 753	373	74 624	80 921	17 669	1 547
Hallands	6 212	1 242	5 230	59	12 743	35 779	24 519	2 264
Göteborgs o Bohus	2 769	480	1 001	19	4 269	10 759	18 037	2 339
Älvsborgs	7 823	468	2 551	40	10 882	24 207	44 656	3 253
Skaraborgs	51 868	1 224	13 136	78	66 306	40 482	92 330	4 533
Värmlands	5 043	241	1 430	25	6 739	29 124	25 327	1 143
Örebro	9 475	4 486	5 539	16	19 516	27 109	32 615	905
Västmanlands	14 905	13 216	3 535	7	31 663	36 202	33 070	2 304
Kopparbergs	1 617	79	263	9	1 968	23 429	8 595	1 138
Gävleborgs	506	79	219	9	813	22 365	14 783	1 420
Västernorrlands	59	6	16	17	98	17 414	2 719	1 479
Jämtlands	23	—	1	8	32	9 379	1 107	722
Västerbottens	6	10	11	15	42	28 437	2 904	2 702
Norrbottens	8	3	—	6	17	8 794	1 181	712
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	54 475	8 741	19 635	186	83 037	97 605	29 733	1 970
» mellanbygder	31 548	4 360	27 561	626	64 095	89 587	15 650	3 055
» norra slättbygder	98 512	6 671	23 905	78	129 166	69 566	121 595	7 084
Svealands slättbygder	106 450	33 312	24 283	72	164 117	156 116	144 290	16 526
Götalands skogsbygder	18 395	2 631	11 270	301	32 597	91 109	117 141	23 394
Mellersta Sveriges skogsbygder	9 573	1 239	4 084	47	14 943	50 586	43 655	3 575
Nedre Norrland	307	33	168	35	543	48 878	15 020	3 505
Övre Norrland	20	13	11	22	66	37 868	4 135	3 481
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>								
2,1– 5,0	1 155	275	922	101	2 453	10 577	8 594	1 876
5,1– 10,0	4 393	931	2 856	170	8 350	37 395	30 144	6 228
10,1– 20,0	19 218	3 188	9 571	282	32 259	95 072	78 834	14 323
20,1– 30,0	27 088	4 628	11 230	141	43 087	90 014	73 403	12 011
30,1– 50,0	59 771	10 598	22 518	249	93 136	140 581	108 254	14 836
50,1–100,0	94 827	18 209	31 325	235	144 596	151 863	110 281	10 356
Över 100,0	112 828	19 171	32 495	189	164 683	115 813	81 709	2 960
<i>Hela riket</i>								
1977	319 280	57 000	110 917	1 367	488 564	641 315	491 219	62 590
1976	334 839	62 654	122 700	1 268	521 461	595 039	483 159	68 295
1975	227 731	75 070	96 086	1 659	400 546	648 580	497 465	70 612
1974	284 806	55 284	108 019	1 540	449 649	637 962	468 064	76 714
1973	247 594	44 505	94 104	1 398	387 601	642 480	508 969	77 132

Baljväxter				Oljeväxter						
Summa	Foder- ärter och vicker	Åker- bönor	Kok- ärter	Summa	Höst- raps	Vår- raps	Höst- rybs	Vår- rybs	Övriga olje- växter	Summa
37 341	28	18	234	280	702	1 699	1 988	1 302	–	5 691
71 207	138	79	419	636	218	2 932	1 847	712	24	5 733
61 942	148	12	554	714	300	2 900	1 605	2 789	–	7 594
74 854	1 042	24	2 892	3 958	3 915	966	3 579	10 652	83	19 195
39 376	67	4	8	79	126	121	48	235	–	530
24 082	32	–	3	35	47	141	87	173	–	448
44 443	47	29	646	722	1 346	259	263	324	24	2 216
26 196	292	79	215	586	1 187	290	1 186	866	173	3 702
10 766	15	55	–	70	225	727	9	8	–	969
64 543	474	534	12	1 020	5 298	1 514	471	188	104	7 575
100 137	837	2 294	74	3 205	34 384	792	2 159	76	1 018	38 429
62 562	464	29	6	499	215	2 699	141	1 422	3	4 480
31 135	49	32	6	87	5	1 150	17	312	–	1 484
72 116	257	13	100	370	37	2 637	72	869	–	3 615
137 345	753	36	268	1 057	464	5 006	943	2 645	5	9 063
55 594	113	22	1	136	14	345	59	1 750	23	2 191
60 629	229	28	49	306	96	2 619	385	1 280	–	4 380
71 576	81	19	311	411	41	5 004	145	1 049	–	6 239
33 162	48	1	3	52	–	126	66	1 254	–	1 446
38 568	36	5	4	45	3	15	47	250	5	320
21 612	40	–	1	41	–	–	–	–	–	–
11 208	3	1	–	4	–	–	–	–	–	–
34 043	15	–	–	15	–	–	–	–	–	–
10 687	13	1	4	18	–	–	–	–	–	–
129 308	1 235	2 410	80	3 725	32 624	3 777	2 109	1 233	818	40 561
108 292	712	559	792	2 063	9 313	1 555	1 938	923	469	14 198
198 245	1 821	65	2 957	4 843	3 795	7 528	4 024	12 213	88	27 648
316 932	627	177	1 547	2 351	1 370	15 125	5 911	7 779	46	30 231
231 644	510	89	178	777	1 338	3 309	672	2 278	35	7 632
97 816	193	7	248	448	182	631	450	3 436	1	4 700
67 403	94	7	4	105	1	17	13	294	5	330
45 484	29	1	4	34	–	–	–	–	–	–
21 047	95	19	6	120	138	39	53	79	4	313
73 767	150	16	24	190	444	288	116	341	38	1 227
188 229	340	149	136	625	2 295	1 397	693	1 317	80	5 782
175 428	340	222	199	761	4 415	2 097	987	1 803	183	9 485
263 671	807	600	755	2 162	10 167	5 270	2 429	4 785	236	22 887
272 500	1 263	841	1 907	4 011	14 345	9 709	4 843	9 510	275	38 682
200 482	2 226	1 468	2 783	6 477	16 819	13 142	5 996	10 321	646	46 924
1 195 124	5 221	3 315	5 810	14 346	48 623	31 942	15 117	28 156	1 462	125 300
1 146 493	4 257	6 081	5 274	15 612	37 193	35 602	28 844	44 461	1 462	147 562
1 216 657	4 369	..	4 650	..	48 113	47 478	24 478	51 021	1 872	172 962
1 182 740	5 201	..	4 000	..	43 739	53 838	20 722	39 762	2 450	160 511
1 228 581	5 948	..	3 826	..	46 755	52 691	31 300	41 080	1 490	173 316

Tabell 58 (forts)

Område; storleks- grupp	Grön- foder- och en- silage- växter	Vall			Summa	Potatis
		Slätter- vall ut- nyttjad 1977	Frö- vall	Betes- vall ut- nyttjad 1977		Mat- potatis
<i>Län</i>						
Stockholms	353	14 735	68	6 088	20 891	572
Uppsala	656	21 929	159	5 560	27 648	690
Södermanlands	871	21 116	619	7 568	29 303	468
Östergötlands	1 419	35 962	1 282	6 976	44 220	1 802
Jönköpings	973	42 126	88	9 051	51 265	1 057
Kronobergs	750	24 387	9	8 348	32 744	728
Kalmar	1 627	41 314	168	13 922	55 404	1 705
Gotlands	1 144	20 032	103	8 087	28 222	494
Blekinge	343	9 917	—	4 781	14 698	691
Kristianstads	1 488	35 500	701	17 515	53 716	3 433
Malmöhus	1 684	25 964	2 155	11 828	39 947	4 565
Hallands	1 300	25 877	302	11 939	38 118	3 824
Göteborgs o Bohus	422	21 468	91	7 919	29 478	680
Älvsborgs	927	51 355	637	15 140	67 132	1 238
Skaraborgs	1 013	45 248	590	14 467	60 305	3 805
Värmlands	1 121	37 894	691	11 204	49 789	1 514
Örebro	497	19 033	946	6 937	26 916	1 276
Västmanlands	347	13 873	529	4 966	19 368	281
Kopparbergs	699	20 457	55	5 693	26 205	1 037
Gävleborgs	646	26 700	118	7 455	34 273	919
Västernorrlands	1 297	30 069	269	6 317	36 655	1 143
Jämtlands	1 634	26 112	42	5 674	31 828	634
Västerbottens	1 693	45 463	202	3 945	49 610	1 789
Norrbottens	1 436	26 270	217	2 163	28 650	1 024
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	1 867	25 650	2 618	12 998	41 266	6 873
» mellanbygder	3 109	66 784	506	27 668	94 958	5 625
» norra mellanbygder	1 541	64 686	2 023	19 256	85 965	4 661
Svealands slättbygder	2 686	91 340	2 581	31 713	125 634	3 378
Götalands skogsbygder	6 135	208 080	783	66 202	275 065	6 335
Mellersta Sveriges skogsbygder	2 059	68 588	683	20 170	89 441	2 444
Nedre Norrland	3 400	80 479	410	18 492	99 381	3 099
Övre Norrland	3 543	77 194	437	7 044	84 675	2 954
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>						
2,1– 5,0	1 266	40 768	94	8 559	49 421	2 609
5,1– 10,0	2 501	92 120	288	20 635	113 043	3 900
10,1– 20,0	4 168	149 897	657	38 254	188 808	5 431
20,1– 30,0	3 786	112 135	645	33 186	145 966	4 261
30,1– 50,0	4 848	135 676	1 455	43 293	180 424	6 546
50,1–100,0	4 574	99 440	2 817	35 171	137 428	7 013
Över 100,0	3 197	52 765	4 085	24 445	81 295	5 609
<i>Hela riket</i>						
1977	24 340	682 801	10 041	203 543	896 385	35 369
1976	23 740	686 875	10 571	208 757	906 203	33 764
1975	24 224	693 926	12 570	211 959	918 455	31 267
1974	23 198	716 283	14 956	214 407	945 646	35 689
1973	22 670	701 001	19 069	214 446	934 516	34 448

¹ Inklusive åkerbönor.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,3 %).

Potatis för stärke och råsprit	Summa	Sockerbeter	Övriga växtslag	Helträda	Summa utnyttjad åker 1977	Slätter- och betesvallar ej utnyttjade 1977	Annan obrukad åker	Hela åkerarealen
-	572	-	289	6 639	99 062	326	679	100 067
-	690	-	223	6 061	160 818	373	439	161 630
1	469	-	154	5 209	142 796	268	718	143 782
11	1 813	-	360	5 055	221 812	451	804	223 067
25	1 082	-	427	756	96 941	600	349	97 890
101	829	-	280	631	61 090	638	369	62 097
261	1 966	3 849	1 976	2 216	136 133	748	743	137 624
1	495	3 910	449	2 407	82 318	270	175	82 763
2 979	3 670	975	533	376	39 274	294	229	39 797
6 359	9 792	12 470	4 461	941	184 871	559	771	186 201
1 071	5 636	31 725	10 547	1 600	307 534	402	812	308 748
102	3 926	594	1 278	747	126 247	494	297	127 038
-	680	-	142	2 441	70 138	505	434	71 077
-	1 238	-	999	3 348	160 627	1 353	821	162 801
423	4 228	-	2 230	5 457	287 004	658	1 367	289 029
-	1 514	-	283	5 310	122 677	1 721	1 444	125 842
86	1 362	-	432	3 802	117 840	394	1 091	119 325
-	281	-	69	3 494	133 448	208	1 497	135 153
2	1 039	-	114	2 131	66 816	574	795	68 185
2	921	-	180	2 119	77 885	796	1 071	79 752
-	1 143	-	123	1 333	62 302	1 288	679	64 269
-	634	-	99	814	46 253	1 111	416	47 780
5	1 794	-	84	2 178	89 459	1 562	1 319	92 340
37	1 061	-	162	2 235	44 266	1 303	1 137	46 706
1 231	8 104	35 590	11 339	1 657	356 454	462	924	357 840
8 353	13 978	17 228	6 654	4 982	329 557	950	1 269	331 776
355	5 016	-	3 322	10 002	465 748	1 011	1 967	468 726
66	3 444	-	1 217	26 676	673 288	1 894	4 430	679 612
1 386	7 721	705	2 290	7 943	572 509	4 147	2 714	579 370
33	2 477	-	502	7 238	219 624	2 159	2 593	224 376
-	3 099	-	322	4 305	178 888	3 171	2 008	184 067
42	2 996	-	248	4 497	141 543	3 102	2 551	147 196
31	2 640	313	1 447	3 076	82 096	2 556	1 303	85 955
200	4 100	1 046	1 884	6 390	212 498	4 281	2 451	219 230
1 036	6 467	5 180	3 146	10 215	444 879	3 592	3 235	451 706
1 449	5 710	7 235	2 346	7 911	401 715	2 029	2 318	406 062
2 810	9 356	13 647	3 905	11 891	605 927	2 034	3 048	611 009
3 175	10 188	14 456	5 370	13 996	645 801	1 608	3 199	650 608
2 765	8 374	11 646	7 796	13 821	544 695	796	2 902	548 393
11 466	46 835	53 523	25 894	67 300	2 937 611	16 896	18 456	2 972 963
11 306	45 070	53 426	26 431	60 804	2 946 802	18 802	14 414	2 980 018
11 674	42 941	52 489	30 169 ¹	79 330	2 946 792	18 491	14 944	2 980 227
11 851	47 540	46 693	30 491 ¹	62 876	2 958 545	20 832	11 754	2 991 131
11 769	46 217	42 111	28 463 ¹	71 357	2 944 606	25 776	13 282	2 983 664

Tabell 59 Antal företag med odling av olika grödor och genomsnittlig grödareal i hektar år 1977

Number of holdings with cultivation of different kinds of crops and average crop acreage in hectares in 1977

Avser företag med mer än 2 hektar åker där odling av respektive gröda förekom

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land where cultivation of the respective crop occurred

Område	Höstvete		Vårvete		Höstråg		Vårråg		Korn	
	Antal företag	Genom-snittlig areal	Antal företag	Genom-snittlig areal	Antal företag	Genom-snittlig areal	Antal företag	Genom-snittlig areal	Antal företag	Genom-snittlig areal
<i>Län</i>										
Stockholms	1 458	14,1	411	8,0	485	6,6	..	..	1 439	12,5
Uppsala	2 503	13,6	1 035	7,9	958	6,1	12	2,0	3 209	13,0
Södermanlands	1 985	12,9	562	8,2	1 033	6,1	5	5,4	1 987	12,3
Östergötlands	3 449	14,8	918	6,6	2 154	6,4	22	1,5	3 353	9,9
Jönköpings	274	5,0	299	0,8	331	2,5	35	0,9	3 367	3,6
Kronobergs	113	2,1	132	0,7	460	2,0	31	1,2	2 886	3,0
Kalmar	2 006	6,3	383	2,6	1 690	4,7	85	1,4	3 661	6,6
Gotlands	1 719	5,9	115	3,4	1 245	3,7	19	2,3	2 427	9,3
Blekinge	469	5,0	274	4,9	755	4,2	35	1,6	1 621	5,1
Kristianstads	1 489	8,6	650	4,9	1 785	7,1	96	3,2	6 264	8,6
Malmöhus	4 598	10,5	1 113	6,3	2 493	7,5	87	4,3	7 781	10,4
Hallands	759	8,2	283	4,4	1 170	4,5	36	1,6	5 002	7,2
Göteborgs o Bohus	967	2,9	370	1,3	448	2,2	15	1,3	2 585	4,2
Älvsborgs	1 285	6,1	292	1,6	826	3,1	27	1,5	5 034	4,8
Skaraborgs	4 922	10,5	281	4,4	2 707	4,9	27	2,9	5 323	7,6
Värmlands	1 112	4,5	102	2,4	437	3,3	11	2,3	3 817	7,6
Örebro	1 193	7,9	651	6,9	1 028	5,4	11	1,5	2 597	10,4
Västmanlands	1 640	9,1	1 355	9,8	648	5,5	4	1,8	2 650	13,7
Kopparbergs	548	3,0	29	2,7	124	2,1	5	1,8	3 131	7,5
Gävleborgs	228	2,2	60	1,3	108	2,0	7	1,3	3 593	6,2
Västernorrlands	27	2,2	9	0,7	15	1,1	14	1,2	3 568	4,9
Jämtlands	15	1,5	..	..	5	0,2	4	2,0	2 186	4,3
Västerbottens	4	1,5	..	..	10	1,1	11	1,4	4 600	6,2
Norrbottnens	..	..	4	0,8	–	–	3	2,0	1 307	6,7
<i>Produktionsområden</i>										
Götalands södra slättbygder	5 239	10,4	1 375	6,4	3 053	6,4	66	2,8	9 105	10,7
» mellanbygder	4 799	6,6	930	4,7	4 699	5,9	191	3,3	10 090	8,9
» norra slättbygder	7 996	12,3	1 068	6,2	4 190	5,7	32	2,4	8 268	8,4
Svealands slättbygder	9 126	11,7	3 937	8,5	4 099	5,9	28	2,6	12 032	13,0
Götalands skogsbygder	3 563	5,2	1 648	1,6	3 643	3,1	220	1,4	20 915	4,4
Mellersta Sveriges skogsbygder	1 920	5,0	331	3,7	1 174	3,5	28	1,7	7 349	6,9
Nedre Norrland	181	1,7	44	0,8	111	1,5	26	1,3	9 698	5,0
Övre Norrland	8	2,5	6	2,2	10	1,1	15	1,5	6 214	6,1
<i>Hela riket</i>										
1977	32 701	9,8	9 322	6,1	20 872	5,3	604	2,3	83 093	7,7
1976	34 097	9,8	10 792	5,8	21 771	5,6	543	2,3	83 826	7,1

Havre	Blandsäd		Foderärter och vicker		Åkerbönor		Kokärter		Höstraps		Vårrops		
Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal
1 577	10,7	388	6,6	10	2,8	7	2,6	67	3,5	115	6,1	141	12,0
2 699	7,8	1 141	7,4	37	3,7	25	3,5	98	4,3	43	5,1	338	8,7
2 463	14,4	305	7,1	23	6,4	5	2,4	111	5,0	51	5,9	248	11,7
3 475	9,8	1 202	6,3	164	6,4	6	4,0	409	7,1	459	8,5	101	9,6
4 941	4,5	1 404	3,7	58	1,2	3	1,3	..	..	28	4,5	20	6,1
3 345	3,8	895	2,8	36	0,9	–	–	3	1,0	5	9,4	22	6,4
2 777	5,7	1 007	4,3	29	1,6	18	1,6	133	4,9	238	5,7	41	6,3
1 041	2,8	225	3,6	95	3,1	23	3,4	54	4,0	320	3,7	69	4,2
673	2,7	280	2,2	17	0,9	19	2,9	–	–	50	4,5	147	4,9
2 306	3,8	574	3,3	99	4,8	89	6,0	4	3,0	691	7,7	231	6,6
3 460	5,1	413	3,7	151	5,5	302	7,6	11	6,7	3 510	9,8	122	6,5
4 226	5,8	633	3,6	102	4,5	13	2,2	4	1,5	25	8,6	364	7,4
3 636	5,0	675	3,5	55	0,9	25	1,3	5	1,2	..	..	200	5,6
7 534	5,9	920	3,5	92	2,8	7	1,9	19	5,3	5	7,4	407	6,5
8 584	10,8	696	6,5	163	4,6	16	2,3	60	4,5	71	6,5	655	7,6
3 648	6,9	247	4,6	93	1,2	6	3,7	4	0,3	3	4,7	41	8,4
3 063	10,6	181	5,0	57	4,0	4	7,0	21	2,3	15	6,4	314	8,3
2 774	11,9	334	6,9	23	3,5	11	1,7	89	3,5	6	6,8	543	9,2
1 947	4,4	225	5,1	26	1,8	..	..	5	0,6	–	–	16	7,9
3 141	4,7	426	3,3	31	1,2	..	..	6	0,7	..	..	7	2,1
1 072	2,5	484	3,1	31	1,3	–	–	3	0,3	–	–	–	–
435	2,5	236	3,1	7	0,4	..	..	–	–	–	–	–	–
835	3,5	750	3,6	18	0,8	–	–	..	..	–	–	–	–
293	4,0	193	3,7	8	1,6	..	..	..	..	–	–	–	–
4 778	6,2	506	3,9	204	6,1	341	7,1	16	5,0	3 457	9,4	516	7,3
4 027	3,9	871	3,5	215	3,3	103	5,4	176	4,5	1 301	7,2	305	5,1
11 705	10,4	1 131	6,3	316	5,8	24	2,7	441	6,7	454	8,4	1 001	7,5
12 680	11,4	2 312	7,1	135	4,6	57	3,1	383	4,0	232	5,9	1 574	9,6
24 111	4,9	6 208	3,8	306	1,7	53	1,7	53	3,4	204	6,6	545	6,1
7 176	6,1	719	5,0	130	1,5	3	2,3	30	8,3	26	7,0	84	7,5
4 409	3,4	1 111	3,2	93	1,0	4	1,8	8	0,5	..	..	6	2,8
1 162	3,6	979	3,6	28	1,0	..	..	4	1,0	–	–	–	–
69 688	7,0	13 801	4,5	1 424	3,7	584	5,7	1 111	5,2	5 623	8,6	4 021	7,9
73 489	6,6	15 056	4,5	1 366	3,1	1 047	5,8	1 106	4,8	4 637	8,0	4 484	7,9

Tabell 59 (forts)

Område	Höstrybs		Vårrybs		Övriga oljeväxter		Grönfoder- och ensilageväxter	
	Antal företag	Genomsnittlig areal	Antal företag	Genomsnittlig areal	Antal företag	Genomsnittlig areal	Antal företag	Genomsnittlig areal
<i>Län</i>								
Stockholms	335	5,9	120	10,9	—	—	127	2,8
Uppsala	383	4,8	96	7,4	..	..	253	2,6
Södermanlands	232	6,9	254	11,0	—	—	251	3,5
Östergötlands	491	7,3	1 101	9,7	10	8,3	612	2,3
Jönköpings	13	3,7	34	6,9	—	—	717	1,4
Kronobergs	13	6,7	31	5,6	..	..	590	1,3
Kalmar	49	5,4	40	8,1	8	3,0	860	1,9
Gotlands	341	3,5	229	3,8	46	3,8	531	2,2
Blekinge	3	3,0	..	..	—	—	317	1,1
Kristianstads	63	7,5	25	7,5	28	3,7	1 050	1,4
Malmöhus	266	8,1	12	6,3	193	5,3	1 058	1,6
Hallands	27	5,2	274	5,2	..	..	695	1,9
Göteborgs o Bohus	4	4,3	66	4,7	—	—	295	1,4
Älvsborgs	12	6,0	159	5,5	—	—	647	1,4
Skaraborgs	146	6,5	346	7,6	..	..	480	2,1
Värmlands	11	5,4	207	8,5	4	5,8	729	1,5
Örebro	76	5,1	142	9,0	—	—	257	1,9
Västmanlands	36	4,0	165	6,4	—	—	150	2,3
Kopparbergs	18	3,7	198	6,3	..	..	560	1,2
Gävleborgs	16	2,9	42	6,0	..	..	494	1,3
Västernorrlands	—	—	—	—	—	—	1 107	1,2
Jämtlands	—	—	—	—	—	—	1 138	1,4
Västerbottens	—	—	—	—	—	—	1 360	1,2
Norrbottnens	—	—	—	—	—	—	542	2,6
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	279	7,6	227	5,4	162	5,0	1 048	1,8
» mellanbygder	436	4,4	239	3,9	106	4,4	1 775	1,8
» norra slättbygder	564	7,1	1 357	9,0	11	8,0	697	2,2
Svealands slättbygder	1 052	5,6	830	9,4	5	9,2	973	2,8
Götalands skogsbygder	123	5,5	372	6,1	10	3,5	4 088	1,5
Mellersta Sveriges skogsbygder	77	5,8	466	7,4	..	..	1 333	1,5
Nedre Norrland	7	1,9	53	5,5	3	1,7	2 622	1,3
Övre Norrland	—	—	—	—	—	—	2 284	1,6
<i>Hela riket</i>								
1977	2 531	6,0	3 537	8,0	296	4,9	14 813	1,6
1976	3 962	7,3	5 602	7,9	301	4,9	15 280	1,6

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,3 %).

Slåttervall utnyttjad 1977		Frövall		Betesvall utnyttjad 1977		Matpotatis		Potatis för stärkelse och råsprit		Sockerbetor		Totala antalet företag	
Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal		
1 547	9,5	23	3,0	886	6,9	702	0,8	-	-	-	-	2 166	
2 612	8,4	47	3,4	1 390	4,0	989	0,7	-	-	-	-	3 871	
2 075	10,2	76	8,1	1 262	6,0	567	0,8	..	..	-	-	2 831	
3 980	9,0	232	5,5	1 731	4,0	1 073	1,7	7	1,6	-	-	5 357	
6 498	6,5	57	1,5	3 147	2,9	3 260	0,3	36	0,7	-	-	6 807	
4 983	4,9	16	0,6	3 082	2,7	2 488	0,3	47	2,1	-	-	5 309	
5 189	8,0	56	3,0	3 510	4,0	2 275	0,7	82	3,2	718	5,4	5 751	
2 441	8,2	27	3,8	1 763	4,6	575	0,9	..	..	1 169	3,3	2 830	
2 051	4,8	-	-	1 497	3,2	1 305	0,5	648	4,6	223	4,4	2 367	
6 175	5,7	99	7,1	4 271	4,1	2 160	1,6	1 199	5,3	2 716	4,6	7 958	
4 554	5,7	199	10,8	2 881	4,1	1 902	2,4	317	3,4	5 091	6,2	8 642	
4 976	5,2	37	8,2	3 540	3,4	2 489	1,5	32	3,2	234	2,5	6 533	
4 129	5,2	65	1,4	2 685	2,9	2 600	0,3	-	-	-	-	4 902	
8 715	5,9	241	2,6	5 137	2,9	4 335	0,3	-	-	-	-	10 096	
6 159	7,3	109	5,4	3 705	3,9	1 981	1,9	70	6,0	-	-	9 718	
5 651	6,7	228	3,0	3 097	3,6	3 029	0,5	-	-	-	-	6 790	
2 646	7,2	170	5,6	1 658	4,2	1 093	1,2	5	17,2	-	-	3 730	
1 895	7,3	86	6,2	1 092	4,5	427	0,7	-	-	-	-	3 206	
3 444	5,9	35	1,6	1 653	3,4	1 973	0,5	..	..	-	-	4 171	
4 044	6,6	112	1,1	2 320	3,2	2 602	0,4	..	..	-	-	4 785	
4 722	6,4	230	1,2	2 215	2,9	3 544	0,3	-	-	-	-	5 204	
3 698	7,1	29	1,4	1 833	3,1	2 458	0,3	-	-	-	-	3 939	
6 113	7,4	212	1,0	2 027	1,9	4 392	0,4	..	..	-	-	6 804	
2 836	9,3	119	1,8	956	2,3	2 040	0,5	..	..	-	-	3 151	
4 869	5,3	258	10,1	3 309	3,9	2 345	2,9	283	4,3	5 444	6,5	10 119	
9 531	7,0	103	4,9	6 466	4,3	3 508	1,6	1 562	5,3	4 433	3,9	11 590	
8 979	7,2	393	5,1	5 109	3,8	2 409	1,9	60	5,9	-	-	14 042	
10 565	8,6	474	5,4	6 277	5,1	3 499	1,0	5	13,2	-	-	15 941	
34 711	6,0	310	2,5	21 057	3,1	17 363	0,4	558	2,5	335	2,1	38 274	
10 145	6,8	273	2,5	5 686	3,5	4 941	0,5	7	4,7	-	-	11 855	
12 533	6,4	359	1,1	6 178	3,0	9 140	0,3	-	-	-	-	14 019	
10 016	7,7	341	1,3	3 378	2,1	7 075	0,4	3	14,0	-	-	11 078	
100 737	6,8	2 504	4,0	57 193	3,6	50 239	0,7	2 445	4,7	10 123	5,3	126 918	
104 180	6,6	3 019	3,5	59 367	3,5	53 255	0,6	2 522	4,5	10 547	5,1	130 954	

Tabell 60 Arealer för olika växtslag i procent av hela åkerarealen¹ åren 1968–1977
 Acreages for different crops in per cent of the total area of arable land in 1968–1977

Grödgrupp	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977
Brödsäd	10,9	11,7	11,9	11,4	13,1	13,5	15,5	14,0	18,1	17,0
Fodersäd	41,5	42,7	44,0	44,3	42,8	42,8	40,8	42,4	39,7	41,6
Baljväxter ²	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,6	0,5
All säd	52,7	54,6	56,1	55,9	56,1	56,6	56,6	56,7	58,4	59,1
Potatis och sockerbetor	3,8	3,6	3,6	3,4	3,1	3,1	3,3	3,3	3,4	3,5
Foderväxter	38,9	37,3	36,2	35,8	34,7	33,3	33,5	32,9	32,2	32,1
Oljeväxter	3,8	3,7	3,3	4,1	5,4	6,0	5,5	6,0	5,1	4,4
Övriga växtslag	0,8	0,8	0,8	0,8	0,7	1,0	1,1	1,1	0,9	0,9
Summa åker ¹	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

¹ Exklusive heltråda och obrukad åker. – ² För åren 1968–1975 redovisas åkerbönor under »Övriga växtslag». Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning).

Tabell 61 Arealer för skörd av vallfrö år 1976. Hektar
 Areas cultivated as ley for seeds in 1976. Hectares
 Avser företag med mer än 2 hektar åker. Preliminära uppgifter¹
 Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land. Preliminary results

Område	Timotej- frö	Rödklö- verfrö	Alsike- klöverfrö	Vitklö- verfrö	Annat vallfrö	Summa vallfrö
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	142	173	7	48	1 717	2 087
» mellanbygder	63	243	–	15	145	466
» norra slättbygder	646	300	129	–	146	1 221
Svealands slättbygder	1 632	329	5	–	59	2 025
Götalands skogsbygder	415	69	3	7	14	508
Mellersta Sveriges skogsbygder	569	174	–	–	4	747
Nedre Norrland	551	111	7	–	25	694
Övre Norrland	580	93	7	–	4	684
<i>Hela riket</i>						
1976	4 598	1 492	158	70	2 114	8 432
1975	6 763	2 355	274	127	2 761	12 278
1974	6 786	3 344	446		2 953	13 529
1973	9 899	4 775	254		2 305	17 233
1972	10 202	6 573	360		1 992	19 127

¹ Definitiva uppgifter redovisas endast för totala arealen vallfrö utan fördelning på sorter (se tabell 58). Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 62 Arealen slåttervall fördelad på olika åldersgrupper år 1977. Procent

Area of ley distributed by different age groups in 1977. Per cent

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Vallålder, år				Summa
	1	2	3	Över 3	
<i>Län</i>					
Stockholms	21,3	29,3	22,0	27,4	100
Uppsala	26,5	26,2	20,9	26,4	100
Södermanlands	27,8	21,8	28,3	22,1	100
Östergötlands	24,5	30,5	25,0	20,0	100
Jönköpings	23,7	25,9	23,8	26,6	100
Kronobergs	27,0	20,9	21,5	30,6	100
Kalmar	28,2	24,4	25,8	21,6	100
Gotlands	23,4	15,9	21,8	38,9	100
Blekinge	28,3	23,4	21,6	26,7	100
Kristianstads	31,3	28,4	23,4	16,9	100
Malmöhus	36,7	32,9	17,7	12,7	100
Hallands	33,4	33,5	18,8	14,3	100
Göteborgs o Bohus	24,4	27,2	21,7	26,7	100
Älvsborgs	27,5	27,3	26,7	18,5	100
Skaraborgs	28,8	28,9	25,5	16,8	100
Värmlands	24,9	22,6	20,5	32,0	100
Örebro	17,7	27,3	34,2	20,8	100
Västmanlands	21,4	20,8	29,1	28,7	100
Kopparbergs	29,6	21,4	26,4	22,6	100
Gävleborgs	28,4	23,0	26,9	21,7	100
Västernorrlands	22,8	25,9	24,8	26,5	100
Jämtlands	24,7	20,5	18,0	36,8	100
Västerbottens	24,1	32,0	25,1	18,8	100
Norrbottns	24,1	22,7	23,4	29,8	100
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	41,3	30,1	15,6	13,0	100
» mellanbygder	32,5	25,7	21,0	20,8	100
» norra slättbygder	29,4	30,0	24,6	16,0	100
Svealands slättbygder	23,9	24,3	24,4	27,4	100
Götalands skogsbygder	25,0	26,1	24,8	24,1	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	24,8	24,3	26,7	24,2	100
Nedre Norrland	25,4	24,0	23,3	27,3	100
Övre Norrland	23,6	28,1	24,3	24,0	100
<i>Hela riket</i>					
1977	26,5	26,1	24,0	23,4	100
1976	26,5	25,7	23,7	24,1	100
1975	26,0	26,8	23,2	24,0	100
1974	27,3	27,7	23,4	21,6	100
1973	28,9	29,4	21,5	20,2	100

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 63 Vallinsådd areal i olika insåningsgrödor 1975. Procent

Area sown for ley establishment in different nurse crops in 1975. Per cent

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Grön- foder och andra grödor	Ingen inså- nings- gröda	Summa
<i>Län</i>									
Stockholms	6,2	4,9	0,7	31,6	38,1	16,5	1,1	0,9	100
Uppsala	1,3	4,0	0,4	41,7	26,6	24,8	0,7	0,5	100
Södermanlands	0,7	2,7	1,0	34,2	56,1	4,5	0,4	0,4	100
Östergötlands	2,1	6,8	0,5	24,8	48,9	15,1	1,5	0,3	100
Jönköpings	0,2	0,6	0,0	29,5	46,3	20,4	2,1	0,9	100
Kronobergs	0,1	..	1,2	38,5	42,7	14,6	1,8	0,8	100
Kalmar	0,4	2,0	0,8	54,0	27,2	11,9	2,5	1,2	100
Gotlands	0,8	1,3	5,7	72,9	9,3	5,2	3,2	1,6	100
Blekinge	0,0	4,3	1,0	67,1	13,4	10,7	3,3	0,2	100
Kristianstads	0,7	2,6	2,8	72,6	14,7	4,5	2,0	0,1	100
Malmöhus	0,8	3,3	0,4	76,7	13,0	2,9	2,0	0,9	100
Hallands	0,0	3,0	2,1	46,3	40,0	4,0	3,3	1,3	100
Göteborgs o Bohus	0,9	1,7	0,2	29,6	50,2	14,9	2,1	0,4	100
Älvsborgs	0,2	0,6	1,2	28,1	56,5	8,3	4,6	0,5	100
Skaraborgs	1,3	0,3	1,3	18,6	70,1	5,7	2,4	0,3	100
Värmlands	4,1	0,2	0,6	54,8	32,9	3,9	1,7	1,8	100
Örebro	0,2	0,8	1,3	52,8	38,1	2,2	3,7	0,9	100
Västmanlands	2,1	6,1	0,0	42,3	34,0	7,3	5,9	2,3	100
Kopparbergs	0,3	..	0,0	67,0	15,9	1,9	5,3	9,3	100
Gävleborgs	0,0	..	0,0	74,5	16,8	5,0	2,7	0,2	100
Västernorrlands	..	..	..	79,8	8,5	7,1	4,5	0,1	100
Jämtlands	..	..	..	77,6	4,6	4,2	11,0	2,6	100
Västerbottens	..	..	..	85,8	3,9	7,3	1,5	1,5	100
Norrbottnens	..	..	..	59,9	3,6	14,1	8,4	14,0	100
<i>Produktionsområden</i>									
Götalands södra slättbygder	1,1	5,1	1,9	63,7	21,6	3,2	2,9	0,5	100
» mellanbygder	0,4	2,4	2,6	78,4	10,1	3,9	1,1	1,1	100
» norra slättbygder	1,5	3,3	1,0	24,9	60,4	7,2	1,6	0,1	100
Svealands slättbygder	2,5	3,3	0,6	41,0	38,4	11,2	2,0	1,0	100
Götalands skogsbygder	0,4	1,1	0,6	32,8	46,1	14,7	3,5	0,8	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	0,8	0,5	1,3	49,8	38,5	3,6	2,7	2,8	100
Nedre Norrland	0,0	..	0,0	78,4	9,1	5,7	5,1	1,4	100
Övre Norrland	..	..	..	75,9	3,9	9,3	5,1	5,8	100
<i>Hela riket</i>									
1975	0,9	1,9	0,9	50,4	32,5	8,9	3,0	1,5	100
1974	1,3	1,4	1,4	49,3	33,5	9,7	2,5	0,9	100
Totalt odlad areal 1975, hektar	227 731	75 070	96 086	648 580	497 465	70 612	..	..	..

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 64 Arealerna matpotatis och potatis för stärkelse och råspnit fördelade efter odlingsstorlek år 1976. Procent

Areas of table potatoes and potatoes for processing distributed by size of cultivations in 1976. Per cent

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Gröda; område	Storleksgrupp, hektar matpotatis respektive potatis för stärkelse och råspnit					Summa
	0,2- 0,4	0,5- 0,8	0,9- 1,5	1,6- 3,0	Över 3,0	
Matpotatis						
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	2,3	2,0	7,8	10,8	77,1	100
» mellanbygder	7,4	3,6	8,6	17,0	63,4	100
» norra slättbygder	5,8	0,8	2,1	5,3	86,0	100
Svealands slättbygder	11,7	3,4	7,7	10,9	66,3	100
Götalands skogsbygder	54,0	3,4	5,6	5,7	31,3	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	32,3	3,8	7,4	8,1	48,4	100
Nedre Norrland	63,3	2,1	3,7	6,0	24,9	100
Övre Norrland	38,0	2,0	3,8	5,9	50,3	100
<i>Hela riket</i>						
1976	24,7	2,6	6,0	9,1	57,6	100
1975	24,3	4,0	7,2	10,6	53,9	100
1974	26,1	2,9	5,6	10,2	55,2	100
1973	22,5 ²	3,2	7,7	11,3	55,3	100
1972	17,1 ²	6,9	9,5	12,5	54,0	100
Potatis för stärkelse och råspnit¹						
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	..	1,5	4,3	17,7	76,5	100
» mellanbygder	..	0,9	5,8	8,3	85,0	100
» norra slättbygder	..	..	..	..	..	100
Svealands slättbygder	..	..	..	..	..	100
Götalands skogsbygder	..	1,2	10,5	22,7	65,6	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	..	..	..	..	..	100
Nedre Norrland	—	—	—	—	—	—
Övre Norrland	..	..	..	..	..	100
<i>Hela riket</i>						
1976	..	1,0	6,0	10,4	82,6	100
1975	..	1,1	6,0	12,9	80,0	100
1974	..	1,5	6,8	11,8	79,9	100
1973	..	1,7	5,6	16,6	76,1	100
1972	1,0 ²	2,5	8,0	16,8	71,7	100

¹ Avser fr o m 1973 odlingar om minst 0,5 hektar. — ² Avser odlingar om 0,13–0,4 hektar.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 65 Höstsådda arealer år 1977. Hektar

Autumn-sown acreages in 1977. Hectares

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Höstvete	Höstråg	Höstraps	Höstrybs
<i>Län</i>				
Stockholms	11 817	1 726	756	1 841
Uppsala	18 090	2 137	239	2 125
Södermanlands	17 997	3 820	646	1 552
Östergötlands	42 861	11 915	4 740	5 453
Jönköpings	778	411	122	30
Kronobergs	231	646	25	105
Kalmar	11 133	6 940	1 252	89
Gotlands	8 237	4 205	1 176	983
Blekinge	2 051	2 509	225	—
Kristianstads	11 385	11 024	5 015	588
Malmöhus	45 646	15 794	31 882	3 436
Hallands	5 826	4 156	177	209
Göteborgs o Bohus	1 361	401	—	—
Älvsborgs	4 499	1 737	169	11
Skaraborgs	36 738	8 748	722	969
Värmlands	3 711	673	—	35
Örebro	5 404	3 325	72	370
Västmanlands	7 867	1 891	11	284
Kopparbergs	1 014	129	—	—
Gävleborgs	213	88	—	—
Västernorrlands	..	..	..	..
Jämtlands	..	..	..	..
Västerbottens	..	..	..	..
Norrbottnens	..	..	..	..
<i>Produktionsområden</i>				
Götalands södra slättbygder	51 441	16 304	30 770	3 031
» mellanbygder	28 470	24 961	8 271	1 937
» norra slättbygder	76 269	19 241	4 932	5 997
Svealands slättbygder	62 563	12 829	1 724	6 181
Götalands skogsbygder	11 718	6 610	1 432	820
Mellersta Sveriges skogsbygder	6 355	2 265	100	114
Nedre Norrland	..	..	..	..
Övre Norrland	..	..	..	..
<i>Hela riket¹</i>				
1977	236 859	82 275	47 229	18 080
1976	348 190	126 684	54 132	20 358
1975	332 772	116 167	43 006	32 760
1974	224 748	93 682	49 975	23 947
1973	288 504	105 632	54 365	28 626

¹ Exkl arealer i de fyra nordligaste länen.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

8.2 SORTANVÄNDNING

SCB inhämtar årligen uppgifter om hur odlingen av spannmål, med undantag för blandsäd, samt matpotatis och potatis för stärkelse och råsprit fördelar sig på olika sorter.

Uppgiftsinsamlingen är samordnad med de objektiva skördeuppskattningarna. Insamlingsmetodik, bortfall m m för dessa beskrivs utförligt i avsnitt 8.5. Uppgifter om spannmålsorter insamlas av provtagarna från samtliga provytegårdar i huvudurvalet. Undersökningen om potatissorter omfattar alla gårdar som ingår i de separata urvalen för matpotatis respektive potatis för stärkelse och råsprit. Tidigpotatis (tidiga sorter matpotatis) ingår inte i skördeuppskattningarna. Bestämningen av sorter grundas helt på jordbrukarnas uppgifter.

Under 1976 ändrades klassificeringen av potatis. Tidigare tillämpades en uppdelning på matpotatis respektive potatis för stärkelse och råsprit efter sorter. Uppdelningen görs nu efter användningen, vilket innebär att traditionella matpotatissorter kan redovisas som potatis för stärkelse och råsprit och tvärtom.

Resultat

I *tabell 66* redovisas de procentuella andelar av arealen för höstvete, vårvete, höstråg, korn respektive havre som år 1976 utnyttjades för odling av de olika sorterna.

Fördelningen av arealerna av matpotatis och potatis för stärkelse och råsprit på olika sorter år 1976 framgår av *tabellerna 67* och *68*.

I tabellerna har ett flertal mindre vanliga sorter sammanförts i kolumnerna för »Övriga sorter».

Bibliografi

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Undersökningar rörande växtodlingen /årligen sedan 1973; uppgifter om bl a sortanvändning/. SCB. SM J 1974:58, 1975:34, 1976:6.5, 1977:5.5 . . . Statistiska tabeller 1974:61. Appendix till SM J 1975:34, 1976:6.5, 1977:5.5 . . .

Odlingen av olika spannmålssorter /1967–68, 1970–72; föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1969:23, 1971:36, 1972:34 och 1973:46.

Odlingen av olika potatissorter /1965–66, 1969, 1971–72; föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1970:17, 1972:31 och 1973:44.

Tabell 66 Spannmålsarealens fördelning på olika sorter år 1976. Procent

Acreage of grain by varieties in 1976. Per cent

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Höstvete							Vårvete	
	Holme	Solid	Starke och Starke II	Walde	Werla	Övriga sorter	Summa	Diamant II	Drabant
<i>Län</i>									
Stockholms	7,8	—	88,1	1,5	—	2,6	100	2,3	86,9
Uppsala	6,5	—	89,0	2,6	—	1,9	100	—	91,4
Södermanlands	5,6	—	85,7	7,3	—	1,4	100	—	96,7
Östergötlands	15,8	—	71,3	12,2	—	0,7	100	—	92,8
Jönköpings	..	..	..	..	..	..	100	..	..
Kronobergs	..	..	..	..	..	..	100	..	..
Kalmar	5,7	16,2	54,5	16,6	—	7,0	100	..	..
Gotlands	—	52,8	14,4	0,2	29,1	3,5	100	..	..
Blekinge	7,1	11,7	73,9	7,3	—	—	100	..	..
Kristianstads	43,9	28,3	16,9	8,4	—	2,5	100	0,2	94,9
Malmöhus	35,3	47,9	8,3	7,3	0,2	1,0	100	—	93,5
Hallands	51,0	4,5	39,4	4,1	—	1,0	100	2,0	73,1
Göteborgs o Bohus	17,1	—	68,3	—	—	14,6	100	..	..
Älvsborgs	17,9	—	65,5	8,7	—	7,9	100	..	..
Skaraborgs	27,9	—	61,6	7,1	—	3,4	100	2,8	82,9
Värmlands	9,9	—	65,8	7,8	—	16,5	100	..	..
Örebro	3,0	—	85,7	6,6	—	4,7	100	—	91,1
Västmanlands	12,7	—	81,7	2,8	—	2,8	100	0,5	95,5
Kopparbergs	1,5	—	81,0	0,6	—	16,9	100	..	..
Gävleborgs	..	..	..	..	..	..	100	..	..
Västernorrlands	..	..	..	..	..	..	100	..	..
Jämtlands	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Västerbottens	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norrbottnens	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Produktionsområden</i>									
Götalands södra slättbygder	40,0	44,8	8,6	5,5	0,2	0,9	100	0,2	92,0
» mellanbygder	11,8	32,7	31,5	11,4	8,5	4,1	100	0,7	88,6
» norra slättbygder	22,5	—	65,7	9,8	—	2,0	100	0,9	87,8
Svealands slättbygder	7,4	—	86,0	4,1	—	2,5	100	0,4	93,0
Götalands skogsbygder	13,1	1,4	71,0	8,3	—	6,2	100	1,6	72,8
Mellersta Sveriges skogsbygder	4,1	—	76,9	8,4	—	10,6	100	1,1	91,7
Nedre Norrland	..	..	..	..	..	..	100	..	..
Övre Norrland	—	—	—	—	—	—	—	..	..
<i>Hela riket</i>									
1976	18,0	10,5	60,7	7,1	0,8	2,9	100	0,5	90,8
1975	14,2	8,3	65,8	7,0	1,0	3,7	100	1,0	81,9
1974	6,0	3,3	81,0	4,2	1,1	4,4	100	0,5	27,2
1973	0,3	0,3	89,8	0,1	1,4	8,1	100	0,0	0,9
1972	.. ¹	.. ¹	86,7	.. ¹	1,4	11,9	100	0,3	.. ¹

Höstråg										
Pompe	Rang	Svenno	Övriga sorter	Summa	Kungs II	Otello	Pektus II	Värne	Övriga sorter	Summa
7.7	–	–	3,1	100	74.1	14,3	8,7	–	2,9	100
6,1	0,3	0,6	1,6	100	82,0	9,7	5,7	0,5	2,1	100
1,5	–	–	1,8	100	80,7	6,4	9,9	–	3,0	100
1,7	1,4	0,1	4,0	100	61,7	11,8	25,3	–	1,2	100
..	..	..	..	100	..	..	..	..	..	100
..	..	..	..	100	63,9	6,0	19,6	–	10,5	100
..	..	..	..	100	18,6	3,5	73,0	1,1	3,8	100
..	..	..	..	100	0,3	2,1	85,4	7,6	4,6	100
..	..	..	..	100	5,9	0,3	87,5	–	6,3	100
0,4	3,5	–	1,0	100	12,8	0,5	85,7	0,4	0,6	100
–	4,6	–	1,9	100	17,6	2,3	79,7	–	0,4	100
14,5	–	–	10,4	100	74,9	6,2	18,1	–	0,8	100
..	..	..	..	100	..	..	..	..	..	100
..	..	..	..	100	41,5	44,1	8,0	–	6,4	100
2,2	–	–	12,1	100	62,7	21,0	12,5	0,1	3,7	100
..	..	..	..	100	30,7	22,4	32,9	–	14,0	100
6,4	–	–	2,5	100	35,3	54,6	5,2	–	4,9	100
2,6	–	–	1,4	100	62,6	28,5	4,7	–	4,2	100
..	..	..	..	100	..	..	..	..	..	100
..	..	..	..	100	..	..	..	..	..	100
..	..	..	..	100	–	–	–	–	–	–
–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
–	–	–	–	–	..	..	..	..	..	100
–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2,0	2,6	–	3,2	100	29,6	3,7	66,1	0,3	0,3	100
0,5	7,9	–	2,3	100	7,7	0,6	87,7	1,6	2,4	100
2,0	1,2	–	8,1	100	60,9	16,0	20,7	–	2,4	100
4,4	0,1	0,2	1,9	100	66,3	21,9	8,1	0,1	3,6	100
10,9	0,7	1,4	12,6	100	53,1	13,5	28,8	–	4,6	100
2,5	0,7	–	4,0	100	53,6	27,9	9,0	0,3	9,2	100
..	..	..	..	100	..	..	..	..	..	100
..	..	..	..	100	..	..	..	..	..	100
3,7	1,4	0,2	3,4	100	43,9	12,1	40,7	0,5	2,8	100
9,4	3,0	0,6	4,1	100	42,1	13,2	40,2	0,8	3,7	100
42,4	22,5	1,2	6,2	100	42,2	15,2	37,8	0,9	3,9	100
53,1	36,3	1,1	8,6	100	43,4	16,4	36,3	1,1	2,8	100
48,1	40,2	2,0	9,4	100	46,4	15,9	32,7	2,2	2,8	100

Tabell 66 (forts)

Område	Korn								
	Birgitta	Cilla	Edda II	Gunilla	Ingrid	Mona	Särila	Tellus	Wing
<i>Län</i>									
Stockholms	-	-	-	3,7	47,7	0,1	10,3	23,2	0,3
Uppsala	0,3	0,2	0,0	1,3	43,0	-	15,8	18,9	1,8
Södermanlands	0,2	-	-	4,1	48,7	-	10,0	26,8	0,2
Östergötlands	-	0,5	8,7	1,0	22,1	0,3	3,9	26,5	1,5
Jönköpings	5,8	1,7	1,0	-	24,6	0,4	6,1	40,4	0,2
Kronobergs	4,4	4,8	-	0,1	30,8	0,5	3,0	25,8	1,6
Kalmar	0,8	2,1	0,5	-	31,2	8,2	1,0	22,5	11,4
Gotlands	-	14,1	-	-	39,7	25,1	-	9,1	8,2
Blekinge	0,4	19,6	-	0,4	33,8	1,0	1,1	23,3	1,7
Kristianstads	0,8	12,3	-	-	18,3	15,5	0,1	34,7	4,5
Malmöhus	0,3	4,2	-	0,1	5,5	34,2	0,3	32,4	1,8
Hallands	1,0	4,0	-	-	14,5	8,4	0,9	26,3	2,7
Göteborgs o Bohus	4,6	1,0	-	-	33,8	0,7	12,0	24,3	3,2
Älvsborgs	7,7	0,5	-	0,2	26,0	1,3	11,8	26,6	2,7
Skaraborgs	3,4	-	0,2	0,1	23,0	0,1	28,7	33,1	1,4
Värmlands	14,0	-	0,4	12,0	21,1	-	9,3	22,5	2,4
Örebro	3,0	-	1,3	2,3	28,5	0,2	31,4	13,7	2,4
Västmanlands	0,4	-	-	1,5	36,2	0,5	22,7	22,4	0,5
Kopparbergs	16,8	-	1,5	14,6	17,8	0,1	12,6	15,0	2,2
Gävleborgs	13,2	-	0,7	33,8	18,4	-	1,6	6,9	1,7
Västernorrlands	11,3	-	18,0	55,1	1,1	-	-	-	-
Jämtlands	7,3	-	23,2	52,4	-	-	-	-	-
Västerbottens	0,8	-	61,4	10,8	-	-	-	-	-
Norrbottens	-	-	68,9	7,9	-	-	-	-	-
<i>Produktionsområden</i>									
Götalands södra slättbygder	0,2	5,5	-	0,1	5,7	29,8	0,3	28,4	1,9
» mellanbygder	0,4	9,9	-	-	24,9	16,3	0,2	28,1	6,6
» norra slättbygder	2,1	0,1	2,8	0,4	21,1	0,3	21,3	31,8	1,9
Svealands slättbygder	1,4	0,1	0,2	3,3	37,7	0,2	17,8	22,0	1,3
Götalands skogsbygder	4,6	3,4	0,5	0,0	28,2	3,7	4,5	28,8	2,4
Mellersta Sveriges skogsbygder	12,9	-	0,8	10,4	26,5	-	12,3	16,5	2,3
Nedre Norrland	13,6	-	12,0	46,4	6,2	0,0	0,3	1,1	0,4
Övre Norrland	0,9	-	62,5	10,2	-	-	0,1	-	-
<i>Hela riket</i>									
1976	3,4	2,8	5,1	5,8	22,2	7,8	8,1	22,6	2,4
1975	4,8	3,0	5,2	4,7	30,6	8,6	9,2	13,1	4,8
1974	6,7	4,9	5,4	3,1	37,4	7,7	9,0	3,4	9,4
1973	7,5	5,3	5,5	1,9	40,3	4,0	10,7	0,4	12,1
1972	7,4	7,5	6,0	0,1	48,1	2,2	10,2	.. ¹	5,8

¹ Ingår i övriga sorter.

Källa: SC B, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Havre										
Övriga sorter	Summa	Condor	Risto	Sang	Selma	Sol II	Sörbo	Titus	Övriga sorter	Summa
14,7	100	2,0	–	15,6	31,2	44,8	0,4	2,5	3,5	100
18,7	100	1,6	0,2	22,9	42,3	27,1	0,6	1,7	3,6	100
10,0	100	1,6	0,3	23,3	24,5	45,1	–	2,1	3,1	100
35,5	100	0,7	3,8	22,2	40,5	23,4	1,0	2,2	6,2	100
19,8	100	1,5	34,6	8,9	18,6	4,5	7,5	5,3	19,1	100
29,0	100	1,8	12,0	23,1	35,6	4,7	4,7	9,8	8,3	100
22,3	100	1,8	7,0	18,5	51,3	8,4	1,1	2,7	9,2	100
3,8	100	–	–	18,2	71,5	1,7	–	0,9	7,7	100
18,7	100	2,7	–	27,2	64,2	–	–	–	5,9	100
13,8	100	0,4	0,6	16,7	75,5	0,1	2,2	0,8	3,7	100
21,2	100	–	1,0	17,5	76,3	0,8	2,0	0,4	2,0	100
42,2	100	2,3	6,6	26,8	42,6	6,7	6,5	3,3	5,2	100
20,4	100	2,6	4,2	18,3	30,4	26,0	7,6	4,8	6,1	100
23,2	100	2,1	5,2	16,9	24,3	27,1	7,8	8,2	8,4	100
10,0	100	0,9	3,8	11,6	53,0	18,5	4,5	4,1	3,6	100
18,3	100	5,0	3,3	20,0	28,1	25,3	3,9	8,7	5,7	100
17,2	100	2,3	1,2	21,0	39,0	26,2	0,4	3,7	6,2	100
15,8	100	4,3	0,2	16,5	23,5	48,4	0,8	2,3	4,0	100
19,4	100	17,2	1,3	18,6	12,1	20,3	4,2	12,7	13,6	100
23,7	100	5,1	7,4	12,8	6,7	2,3	0,4	57,0	8,3	100
14,5	100	–	–	1,3	–	–	3,2	70,3	25,2	100
17,1	100	..	..	..	..	..	..	..	..	100
27,0	100	–	–	–	–	–	–	20,7	79,3	100
23,2	100	–	–	–	–	–	–	31,5	68,5	100
28,1	100	0,0	2,2	19,7	67,4	3,5	2,1	1,2	3,9	100
13,6	100	0,9	4,0	21,0	66,9	0,5	0,4	0,6	5,7	100
18,2	100	1,1	2,6	14,0	49,6	21,4	3,6	3,2	4,5	100
16,0	100	2,9	0,9	20,0	31,1	37,2	1,0	2,6	4,3	100
23,9	100	1,9	12,6	17,8	30,6	13,7	7,3	6,4	9,7	100
18,3	100	6,2	2,5	19,3	24,6	27,1	2,2	11,9	6,2	100
20,0	100	3,0	6,7	9,4	1,7	0,8	0,6	65,7	12,1	100
26,3	100	–	–	–	–	–	0,2	25,5	74,3	100
19,8	100	2,2	4,7	17,5	37,3	21,9	3,3	6,5	6,6	100
16,0	100	3,8	4,0	6,1	36,9	29,4	5,2	7,4	7,2	100
13,0	100	6,1	2,3	0,4	36,6	32,5	7,1	7,5	7,5	100
12,3	100	7,0	1,0	–	29,4	33,9	8,9	8,5	11,3	100
12,7	100	8,3	0,1	.. ¹	21,8	37,8	10,4	8,5	13,1	100

Tabell 67 Arealen matpotatis fördelad på olika sorter år 1976. Procent

Area of table potatoes distributed by different varieties in 1976. Per cent

Avser företag med mer än 2 hektar åker och minst 0,5 hektar matpotatis exklusive tidigpotatis

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land and at least 0,5 hectares of table potatoes

Område	Aquila	Bintje	Blå mandel	British Queen	Elsa	Grata	King Edward	Magnum Bonum	Mandel, gul	Up to date	Vit drottning	Övriga sorter	Sort okänd el uppg saknas	Summa
<i>Län</i>														
Stockholms	–	13,7	–	–	0,8	–	1,6	31,3	–	–	52,6	–	–	100
Uppsala	–	36,5	–	–	–	–	9,5	40,4	–	–	13,6	–	–	100
Södermanlands	–	28,1	–	–	–	–	26,0	28,9	–	–	16,3	–	0,7	100
Östergötlands	–	37,4	–	–	–	–	47,6	10,9	–	–	3,7	0,4	–	100
Jönköpings	–	26,9	0,5	1,9	–	0,8	6,7	58,7	–	1,7	–	2,8	–	100
Kronobergs	1,8	47,6	–	–	–	–	50,0	0,6	–	–	–	–	–	100
Kalmar	–	63,4	–	–	2,9	–	15,3	11,9	–	6,3	–	0,2	–	100
Gotlands	–	92,3	–	–	–	–	0,3	0,8	–	4,0	–	–	2,6	100
Blekinge	1,3	48,6	–	–	33,6	–	7,1	1,8	–	5,5	–	2,1	–	100
Kristianstads	–	72,5	0,3	–	–	0,1	19,7	1,5	–	0,2	0,1	4,5	1,1	100
Malmöhus	–	97,2	–	–	0,1	–	1,9	0,5	–	0,1	–	0,1	0,1	100
Hallands	0,1	47,7	–	–	–	–	47,8	0,2	0,1	–	1,3	2,8	–	100
Göteborgs o Bohus	–	8,9	0,0	–	–	–	77,7	5,4	–	–	–	8,0	–	100
Älvsborgs	–	6,6	4,2	0,8	0,8	2,3	66,0	13,1	2,7	–	–	3,5	0,0	100
Skaraborgs	–	39,5	0,2	–	–	1,2	34,6	23,2	–	0,1	–	1,2	–	100
Värmlands	–	8,8	0,4	26,5	–	–	62,8	1,5	–	–	–	0,0	–	100
Örebro	–	26,7	–	0,6	–	0,1	53,5	17,6	–	–	–	1,5	–	100
Västmanlands	–	15,9	–	–	–	–	60,6	15,3	–	–	8,2	–	–	100
Kopparbergs	–	15,9	–	1,1	–	2,6	45,7	32,9	–	–	–	1,8	–	100
Gävleborgs	–	33,4	2,9	–	0,6	0,6	6,3	53,6	1,7	–	0,9	–	–	100
Västernorrlands	–	56,9	2,6	–	–	–	35,5	2,6	–	–	–	2,4	–	100
Jämtlands	–	54,7	–	–	–	–	34,2	–	1,7	–	–	9,4	–	100
Västerbottens	–	66,6	0,6	–	–	–	9,4	3,1	19,1	–	–	1,2	–	100
Norrbottens	–	65,3	–	–	–	–	4,9	–	27,1	–	0,6	0,6	1,5	100
<i>Produktionsområden</i>														
Götalands södra slättbygder	–	67,1	–	–	–	–	29,5	0,6	–	0,0	0,8	1,9	0,1	100
” mellanbygder	0,1	82,7	–	–	3,6	–	9,1	0,5	–	1,7	–	1,7	0,6	100
” norra slättbygder	–	39,2	0,1	–	–	1,0	43,2	14,1	–	–	1,4	1,0	–	100
Svealands slättbygder	–	25,2	0,1	1,3	0,1	0,1	39,3	19,3	–	–	14,0	0,5	0,1	100
Götalands skogsbygder	0,2	41,7	0,8	0,4	1,3	0,3	24,1	26,2	0,5	2,6	0,2	1,7	–	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	–	16,8	0,1	11,1	–	1,2	37,0	32,7	0,1	–	0,2	0,8	–	100
Nedre Norrland	–	38,3	2,0	3,9	0,2	0,2	35,5	17,6	0,7	–	–	1,6	–	100
Övre Norrland	–	65,4	0,3	–	–	–	7,5	2,1	22,5	–	0,3	1,2	0,7	100
<i>Hela riket</i>														
1976	0,1	53,0	0,2	1,2	0,9	0,3	27,5	10,8	1,8	0,6	2,1	1,3	0,2	100
1975 ¹	0,1	51,5	0,2	1,1	1,1	0,4	29,0	10,5	2,5	0,5	2,1	0,5	0,5	100
1974 ¹	0,2	55,4	0,2	1,6	0,7	0,4	24,1	10,3	1,9	1,1	2,1	1,4	0,6	100

¹ Före 1976 användes en annan uppdelning på matpotatis respektive potatis för stärkelse och råsprit. Se texten.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 68 Arealen potatis för stärkelse och råsprit fördelad på olika sorter år 1976. Procent

Area of potatoes for processing distributed by different varieties in 1976. Per cent

Avser företag med mer än 2 hektar åker och minst 0,5 hektar potatis för stärkelse och råsprit

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land and at least 0,5 hectares of potatoes for processing

Område	Binje	Dianella	Kaptah	Maritta	Parnas- sia	Preva- lent	Rekod m fl sorter	Saturna	Övriga sorter	Sort okänd eller upp- gift saknas	Summa
<i>Produktionsområden</i>											
Götalands södra slättbygder	~	45,6	21,8	2,3	2,5	8,2	—	18,6	—	1,0	100
» mellanbygder	1,9	48,1	13,2	2,0	1,8	11,5	1,3	19,4	—	0,8	100
» norra slättbygder	—	36,7	—	—	—	59,3	—	4,0	—	—	100
Svealands slättbygder	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	100
Götalands skogsbygder	0,6	63,7	12,6	0,6	3,8	6,7	—	7,8	0,1	4,1	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	100
Nedre Norrland	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Övre Norrland	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	100
<i>Hela riket</i>											
1976	1,6	49,5	13,4	1,8	2,0	11,6	1,2	17,8	0,0	1,1	100
1975 ¹	, ¹	54,6	13,5	1,9	1,9	12,7	.. ¹	13,9	0,0	—	100
1974 ¹	, ¹	54,2	16,3	1,7	2,7	10,3	.. ¹	12,9	0,6	0,5	100
1973 ¹	, ¹	63,4	13,6	1,3	3,7	9,4	.. ¹	6,2	0,4	0,3	100
1972 ¹	, ¹	65,5	9,2	1,5	4,6	14,5	.. ¹	1,8	2,2	0,7	100

¹ Före 1976 användes en annan uppdelning på matpotatis respektive potatis för stärkelse och råsprit. Se texten.

Källa: SC B, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

8.3 ÅRSVÄXTEN

Subjektiva omdömen om årsväxt och skörd har i någon form insamlats sedan 1799, och därmed utgör denna rapportserie den äldsta alltså existerande grenen av svensk jordbruksstatistik. Rapporteringen har dock under årens lopp haft växlande innehåll och omfattning. Bearbetning av materialet har sedan 1870-talet utförts av SCB. Undersökningsresultaten används bl a för skördeprognoser och prisförhandlingar.

SCB inhämtar varje år uppgifter om tidpunkter för sådd och skörd av olika grödor. Uppgifter om såttidpunkter inhämtas för spannmål, höstoljeväxter och potatis och uppgifter om skördetidpunkter för spannmål, slättervall och potatis. För de vårsådda spannmålsgrödorna beräknas dessutom växtperiodens genomsnittliga längd (tidsperioden mellan sådd och skörd).

För år 1975 inhämtade SCB uppgifter om bevattningen i jordbruket, som huvudsakligen redovisas i avsnitt 6.1. Här nedan redovisas uppgifter om bevattnade arealer.

Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI) mäter kontinuerligt temperatur och nederbörd vid ett antal mätstationer. I detta avsnitt redovisas månadsmedelvärden för ett urval sådana stationer.

Årsväxtrapporternas innehåll och genomförande

Innehåll

Årsväxtrapporter avges vid tre tillfällen under året, nämligen omkring mitten av maj, månadsskiftet juli–augusti och mitten av oktober. År 1977 var rapportdatum 11 maj, 3 augusti och 19 oktober.

Rapporteringen i maj avser allmänna omdömen om övervintringen, uppgifter om utvint-

ringens omfattning och orsaker samt vissa uppgifter om vårsådden.

Till juli/augusti- och oktoberrapporterna insamlas omdömen om skördeutsikterna respektive skördeutfallet, uppgifter om väderlekens inflytande på växtligheten och om orsaker till eventuella skador sedan föregående rapporttillfälle samt uppgifter om skördens kvalitet. I oktober insamlas även uppgifter om tidpunkten för höstsådden.

Metodbeskrivning

Årsväxtrapport avges av lantbruksnämndernas ordsombud för varje församling som enligt föregående års lantbruksregister hade en total åkerareal om mer än 50 hektar. I de fall en församling delas av gräns för naturligt jordbruksområde räknas varje församlingsdel för sig. För 1977 avgavs rapport för 2 450 församlingar eller församlingsdelar.

Omdömena i maj om övervintringen uttrycks med siffervärdena 1–4, där 3 är normal och 4 mycket god övervintring. Uppgifterna i juli/augusti och oktober om skördeutsikterna respektive skördeutfallet lämnas enligt en skala 0–5, där 3 är medelskörd och 5 mycket god skörd.

Utförningen av den under 1977 utnyttjade blanketten för rapporten i juli/augusti framgår av *bilaga 5*.

Årsväxtrapporterna granskas av respektive lantbruksnämnd, som sedan sänder dem till SCB.

Bortfall

För augustirapporten 1977 hann uppgifter från 19 församlingar inte komma in i tid för bearbetningen. Inget bortfall förekom för maj- och oktoberrapporterna.

Beräkningsmetoder

För varje naturligt jordbruksområde sammanvägs församlingsomdömena med församlingsarealerna för respektive grödor (enligt föregående års lantbruksregister; för betesvall dock ovägda tal) som vikter. Även andelen upplöjd areal vägs på detta sätt. Områdesmedeltalen vägs sedan samman – med antalet husdjur som vikter för betesvall och arealer eller normskördar som vikter för övriga grödor – till medeltal för län, produktionsområden och hela riket.

Genomförande av undersökningen om så- och skördetidpunkter

Uppgiftsinsamlingen är samordnad med de objektiva skördeuppskattningarna. Insamlingsmetodik, bortfall m m för dessa beskrivs utförligt i avsnitt 8.5. Uppgifter om så- och skördetidpunkter inhämtas från samtliga företag i skördeuppskattningarna.

Tidsuppgifterna inhämtas hos jordbrukarna vid utläggningen av provytor respektive kort tid efter skörden. För höstgrödorna anger jordbrukarna tidpunkten för sådden inom fjortondagarsperioder och för vårsådda grödor inom sjudagarsperioder.

Vid bearbetningen grupperas skördetidpunkterna inom tiodagarsperioder.

SMHIs mätningar av temperatur och nederbörd

SMHI mäter kontinuerligt temperaturerna vid ungefär 380 mätstationer i hela landet. Mätningarna sker vid en höjd av ungefär 1 1/2 meter över marken. Månadsmedelvärdena utgör ett enkelt medelvärde av dygnsmedelvärdena, vilka beräknas genom olika viktning (vikterna varierar med longitud och årstid) av de uppmätta temperaturerna klockan 7, 13 och 19 samt respektive dygnsminimitemperatur.

SMHI mäter vidare nederbörden vid ungefär 860 platser. Uppsamling av nederbörden sker i särskilda mätare placerade 1 1/2–2 meter över marken. De redovisade värdena är ej korrigerade för eventuella mätfel. Sådana beror huvudsakligen på vindeffekten. Ju starkare vindarna är, desto mindre del av nederbörden fångas upp av mätarna. Felen varierar mellan olika stationer men torde i allmänhet uppgå till 5–15 % av de uppmätta mängderna. Vid snöfall och på dåligt vindskyddade mätplatser kan de möjligen nå upp till 30 % av månadsnederbörden.

Resultat

Majrapporten

Uppgifter om de på grund av utvintringen upplöjda arealerna 1977 redovisas i *tabell 69*.

Av *tabell 70* framgår att övervintringen 1976–77 var sämre än normalt för samtliga höstsådda grödor och första års slåttervall.

Juli/augustirapporten

Enligt rapporteringen i augusti 1977 – se *tabell 71* – var skördeutsikterna normala eller något bättre för spannmål och vallhö. För oljeväxter var utsikterna nära normala och för övriga grödor bättre än normala.

Orsakerna till större skador på växtligheten under perioden 12 maj till 3 augusti 1977 framgår av *tabell 73*.

Oktoberrapporten

Årsväxtrapporteringen i oktober – se *tabell 72* – visade att skördeutfallet för flertalet grödor var nära normalt. För potatis, sockerbetor och betesvall rapporterades dock bättre skörd än normalt.

Så- och skördetidpunkter m m

I *tabellerna 74* och *75* redovisas mediantidpunkterna för sådd och skörd år 1976, d v s de

tidpunkter då hälften av arealerna av de olika grödorna blivit sådda respektive skördade. Av tabell 74 framgår att tidpunkten för vårsådden och potatissättningen varierade betydligt mellan olika områden. Tabell 75 redovisar likaså stora skillnader i skördetidpunkterna för vårsådda grödor och slättervall.

I tabell 76 redovisas växtperiodens längd för vårsådden år 1976.

Bevattnade arealer

Av tabell 77 framgår storleken av de bevattnade arealerna år 1975.

Meteorologiska uppgifter

I tabell 78 redovisas månadsmedeltemperaturerna år 1977 för ett urval mätstationer.

Av tabell 79 framgår månadsnederbörden år 1977 för samma mätstationer.

Bibliografi

Källor

Årsväxtrapport för maj /årligen sedan 1963; uppgifter för län/. SCB. SM J 1968:17, 1969:20, 1970:19, 1971:27, 1972:22, 1973:30, 1974:35, 1975:29, 1976:9.1, 1977:9.1 . . .

Årsväxtrapport för juli/augusti /årligen sedan 1963; uppgifter för län/. SCB. SM J 1968:26, 1969:27, 1970:36, 1971:40, 1972:36, 1973:41, 1974:43, 1975:38, 1976:9.2, 1977:9.2 . . .

Årsväxtrapport för oktober /årligen sedan 1963; uppgifter för län/. SCB. SM J 1968:38, 1969:37, 1970:49, 1971:50, 1972:50, 1973:56, 1974:57, 1975:52, 1976:9.3, 1977:9.3 . . .

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Undersökningar rörande växtodlingen /årligen sedan 1973; uppgifter för län om bl a så- och skördetidpunkter/. SCB. SM J 1974:58, 1975:34, 1976:6.5, 1977:5.5 . . . Statistiska tabeller 1974:61. Appendix till SM J 1975:34, 1976:6.5, 1977:5.5 . . .

Tidpunkt för sådd och skörd /1966-72; föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1969:47, 1970:61, 1971:65, 1972:54 och 1974:6.

Tidsperiod mellan sådd och skörd (växtperiod) /1966-72; föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1969:51 (avser 1966-68), 1970:64, 1971:66, 1972:55 och 1974:7.

Bevattningen i jordbruket 1975 /med uppgifter om arealer som hade bevattnats om så krävts/. SCB. SM J 1976:13.

Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut. Årsbok /årligen sedan 1919/. Del 1. Månadsöversikt över väderlek och vattentillgång i Sverige.

Andra undersökningar

Extra årsväxtrapport för den 1 september 1972. SCB. SM J 1972:40.

Växtskyddsnotiser /årligen sedan 1937; uppgifter om skadeangrepp på grödorna återfinns i ett av de sex numren varje år/. Lantbruksuniversitetet.

Sorter och sjukdomar i svenska matpotatisodlingar /avser 1969 eller 1971/. Meddelande från Statens växtskyddsanstalt 1975 (nr 168).

Tabell 69 Procentuell andel upplöjd areal intill mitten av maj 1977
 Percentage of area ploughed because of out-wintering by the middle of May, 1977

Område	Höstvete	Höstråg	Höstraps	Höstrybs	Första års slättervall
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	0,3	1,0	2,6	2,1	0,4
» mellanbygder	0,9	4,5	3,7	3,0	0,7
» norra slättbygder	17,2	23,4	35,9	39,0	2,0
Svealands slättbygder	11,6	13,4	14,1	22,0	3,9
Götalands skogsbygder	10,2	7,6	14,1	12,4	1,4
Mellersta Sveriges skogsbygder	—	—	—	—	—
Nedre Norrland	0,8	6,3	—	—	0,1
Övre Norrland	—	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>					
1977	10,7	12,1	7,4	22,6	1,6
1976	1,1	0,2	11,9	15,9	0,5
1975	0,3	0,3	5,9	3,9	2,0
1974	2,8	1,2	19,6	20,5	0,8
1973	—	—	—	0,1	0,1

Källa: SCB, årsväxtrapporterna (se texten).

Tabell 70 Medeltal av sifferomdömen¹ i maj 1977 för övervintringen
 Averages of the assessments of the wintering (scale 1–4; 4 indicates very good wintering) in May, 1977

Område	Höstvete	Höstråg	Höstraps	Höstrybs	Första års slättervall
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	3,2	3,0	2,9	3,0	3,0
» mellanbygder	3,0	2,8	2,8	2,7	3,0
» norra slättbygder	2,3	2,1	2,0	2,0	2,7
Svealands slättbygder	2,5	2,6	2,3	2,4	2,7
Götalands skogsbygder	2,5	2,5	2,3	2,4	2,8
Mellersta Sveriges skogsbygder	2,3	2,1	2,0	2,0	2,7
Nedre Norrland	2,7	2,5	—	2,5	2,8
Övre Norrland	—	—	—	—	2,7
<i>Hela riket</i>					
1977	2,6	2,6	2,8	2,4	2,8
1976	3,4	3,4	2,6	2,6	3,0
1975	3,3	3,3	2,8	3,0	2,9
1974	3,0	3,1	2,6	2,3	2,8
1973	3,7	3,6	3,6	3,6	3,2

¹ Beträffande sifferomdömenas innebörd se texten.

Källa: SCB, årsväxtrapporterna (se texten).

Tabell 71 Medeltal av sifferomdömen¹ i augusti 1977 för skördeutsikterna
Averages of the assessments of the harvest prospects (scale 0–5; 5 indicates very good prospects) in August, 1977

Område	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Vår-råg	Korn	Havre	Bland-säd
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	3,6	3,1	3,3	3,0	3,4	3,1	3,3
» mellanbygder	3,3	3,0	3,0	3,0	3,3	3,2	3,2
» norra slättbygder	3,0	2,9	2,8	–	3,1	3,1	3,0
Svealands slättbygder	3,2	3,5	3,1	–	3,6	3,6	3,5
Götalands skogsbygder	3,1	2,9	2,9	2,9	3,2	3,0	3,1
Mellersta Sveriges skogsbygder	2,9	3,1	2,7	3,0	3,5	3,6	3,4
Nedre Norrland	2,9	..	2,7	..	3,1	3,3	3,0
Övre Norrland	–	–	..	–	2,2	1,9	2,1
<i>Hela riket</i>							
1977	3,2	3,3	3,0	2,9	3,3	3,2	3,2
1976	3,4	2,9	3,2	2,8	2,9	2,7	2,8
1975	3,2	2,9	2,9	2,8	2,7	2,5	2,6
1974	3,3	3,2	3,0	2,8	3,2	3,1	3,2
1973	3,4	2,8	3,0	2,2	2,8	2,5	2,6

¹ Beträffande sifferomdömenas innebörd se texten.
Källa: SCB, årsväxtrapporterna (se texten).

Tabell 72 Medeltal av sifferomdömen¹ i oktober 1977 för skördeutfallet
Averages of the assessments of the harvest outcome (scale 0–5; 5 indicates very good outcome) in October, 1977

Område	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Vår-råg	Korn	Havre	Bland-säd	Kok-ärter
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	3,4	2,9	3,2	2,9	3,3	2,9	3,0	2,2
» mellanbygder	3,2	2,8	3,0	2,8	3,2	3,0	3,1	3,5
» norra slättbygder	2,9	2,8	2,7	–	3,1	2,9	3,0	2,9
Svealands slättbygder	3,2	3,1	3,0	..	3,5	3,4	3,2	2,5
Götalands skogsbygder	2,9	2,8	2,8	2,8	3,1	2,9	2,9	2,2
Mellersta Sveriges skogsbygder	2,9	2,9	2,6	–	3,2	3,1	3,3	2,6
Nedre Norrland	3,0	..	2,4	..	2,8	2,5	2,5	–
Övre Norrland	–	–	..	–	1,1	0,6	0,9	–
<i>Hela riket</i>								
1977	3,1	3,0	2,9	2,8	3,1	3,0	2,9	2,9
1976	3,5	2,8	3,2	2,8	3,0	2,7	2,8	2,7
1975	3,6	3,0	3,0	2,5	2,8	2,6	2,6	2,6
1974	4,1	3,9	3,6	3,3	3,7	3,6	3,6	3,5
1973	3,6	2,9	3,0	2,2	2,7	2,3	2,5	2,2

¹ Beträffande sifferomdömenas innebörd se texten.
Källa: SCB, årsväxtrapporterna (se texten).

Kok- ärter	Foder- ärter och vicker	Höst- raps	Vår- raps	Höst- rybs	Vår- rybs	Vit- senap	Pota- tis	Socke- rator	Hö från vall	Bete
2,9	3,1	3,2	3,2	3,1	3,0	3,1	3,4	3,4	3,5	3,4
3,6	3,3	2,9	3,0	2,7	3,0	3,3	3,4	3,5	3,2	3,5
3,0	3,0	2,9	2,9	2,6	2,7	..	3,6	–	3,1	3,2
3,0	3,2	2,9	3,1	3,1	3,1	–	3,3	–	3,1	3,6
3,4	3,1	3,0	3,1	2,9	3,0	–	3,3	3,2	3,1	3,4
3,7	3,3	3,0	3,1	3,0	2,9	–	3,4	–	3,3	3,5
–	..	–	–	..	2,8	–	3,0	–	3,1	3,3
–	..	–	–	–	–	–	2,5	–	2,7	3,0
3,1	3,1	3,1	3,0	2,9	2,9	3,1	3,4	3,4	3,1	3,4
2,7	2,9	2,9	2,4	2,8	2,5	2,9	2,8	3,1	3,4	2,3
2,5	2,6	2,8	2,3	2,9	2,3	2,8	2,7	3,0	3,0	2,1
3,2	3,1	3,0	3,0	2,8	2,9	2,9	3,0	3,1	2,5	2,7
2,4	2,6	3,0	2,5	3,0	2,4	2,9	2,7	3,1	3,5	2,6

Foder- ärter och vicker	Höst- raps	Vår- raps	Höst- rybs	Vår- rybs	Vit- senap	Potatis	Socke- rator	Hö från vall	Bete på slätter- vall	Övrigt bete
3,1	3,2	2,9	3,0	2,9	3,1	3,3	3,4	3,4	3,3	3,2
3,3	2,9	2,9	2,6	2,8	3,2	3,5	3,3	3,2	3,3	3,2
2,9	2,8	3,0	2,7	2,9	..	3,7	–	3,1	3,4	3,2
2,8	2,9	2,8	3,0	2,9	–	3,4	–	3,1	3,5	3,5
2,7	3,1	3,0	3,0	3,0	–	3,5	3,1	3,2	3,5	3,4
3,0	2,8	2,8	2,9	2,3	–	3,4	–	3,3	3,5	3,4
..	–	–	..	2,0	–	3,0	–	3,0	3,1	3,1
–	–	–	–	–	–	2,0	–	2,5	2,7	2,8
3,0	3,1	2,9	2,9	2,8	3,1	3,4	3,3	3,1	3,4	3,3
2,8	3,0	2,3	2,9	2,3	3,0	2,7	3,0	3,4	2,1	2,3
2,6	2,9	2,3	3,0	2,3	2,6	2,3	2,8	3,0	2,3	2,3
3,4	3,6	3,2	3,2	3,1	3,3	3,4	3,6	2,5	3,0	2,8
2,6	3,1	2,5	3,0	2,3	2,9	2,6	3,1	3,5	2,4	2,6

Tabell 73 Antal församlingar efter orsaker till större skador på växtligheten under perioden mitten av maj till månadsskiftet juli/augusti 1977
 Number of parishes by causes of damages on vegetation in 1977

Gröda (gröd-grupp); orsak till skada	Göta-lands södra slätt-bygder	Göta-lands mellan-bygder	Göta-lands norra slätt-bygder	Svea-lands slätt-bygder	Göta-lands skogs-bygder	Mellersta Sveriges skogs-bygder	Nedre Norr-land	Övre Norr-land	Hela riket		
									1977	1976	1975
Höstsäd, totalt¹	43	31	149	51	32	25	11	2	344	579	834
kyla	—	3	14	11	13	8	4	2	55	3	36
regn	—	1	2	23	7	10	7	2	52	—	1
nattfrost	1	2	9	3	6	—	—	—	21	1	114
torka	—	11	37	—	9	2	—	—	59	560	814
slagregn eller hagel	—	—	—	5	—	—	2	—	7	6	3
översvämning	—	—	1	7	1	9	—	—	18	—	—
insektsangrepp	30	12	111	10	5	5	—	—	173	17	1
växtsjukdomar	15	4	19	—	—	1	—	—	39	14	1
Vårsäd, totalt¹	44	58	127	106	159	19	91	52	656	1 599	1 967
kyla	2	11	14	17	53	9	68	50	224	15	151
regn	3	12	1	46	34	8	44	43	191	1	23
nattfrost	1	20	4	4	47	1	2	2	81	6	368
torka	—	25	70	16	50	3	9	1	174	1 496	1 903
slagregn eller hagel	1	2	—	17	2	—	6	2	30	20	4
översvämning	—	—	1	25	3	5	3	6	43	1	3
insektsangrepp	24	19	50	31	54	4	1	—	183	197	78
växtsjukdomar	22	5	—	5	14	1	—	—	47	53	8
Höstoljeväxter, totalt¹	29	49	40	29	8	4	5	—	164	461	643
kyla	—	16	12	6	5	2	—	—	41	6	27
regn	1	9	1	13	2	1	4	—	31	1	—
nattfrost	—	8	3	—	—	—	—	—	11	16	47
torka	2	4	22	—	3	—	—	—	31	411	629
slagregn eller hagel	—	—	—	3	—	—	—	—	3	8	3
översvämning	—	—	—	4	—	1	1	—	6	—	—
insektsangrepp	16	39	8	10	1	1	—	—	75	61	47
växtsjukdomar	18	6	5	—	—	—	—	—	29	4	1
Våroljeväxter, totalt¹	6	16	81	75	27	16	6	—	227	918	1 146
kyla	—	2	16	17	8	6	2	—	51	5	53
regn	—	—	2	30	6	4	4	—	46	—	3
nattfrost	—	4	9	1	2	—	—	—	16	5	133
torka	—	4	67	20	15	6	—	—	112	863	1 136
slagregn eller hagel	—	—	1	4	—	—	—	—	5	2	6
översvämning	—	—	—	4	—	3	—	—	7	—	2
insektsangrepp	6	12	11	38	5	6	—	—	78	208	107
växtsjukdomar	1	—	—	3	—	1	—	—	5	2	—
Potatis, totalt¹	5	8	8	62	73	7	62	62	287	1 274	1 455
kyla	1	3	—	9	14	6	47	50	130	20	116
regn	—	—	—	61	7	6	31	40	145	—	5
nattfrost	5	2	—	—	49	1	1	16	74	33	423
torka	—	—	7	6	15	—	9	2	39	1 255	1 367
slagregn eller hagel	—	—	—	—	—	—	4	1	5	2	3
översvämning	—	1	—	8	1	—	—	—	10	—	—
insektsangrepp	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1
växtsjukdomar	—	3	1	—	3	—	1	—	8	1	1

Tabell 73 (forts)

Gröda (gröd-grupp); orsak till skada	Göta-lands södra slätt-bygder	Göta-lands mellan-bygder	Göta-lands norra slätt-bygder	Svea-lands slätt-bygder	Göta-lands skogs-bygder	Mellersta Sveriges skogs-bygder	Nedre Norr-land	Övre Norr-land	Hela riket		
									1977	1976	1975
Slåttervall, totalt ¹	7	82	41	246	187	68	103	64	798	526	1 161
kyla	—	26	4	24	22	3	22	41	142	16	106
regn	6	44	21	240	106	66	95	58	636	1	—
nattfrost	—	31	1	1	69	—	—	2	104	—	300
torka	—	7	14	4	19	—	1	2	47	519	1 090
slagregn eller hagel	—	2	—	2	1	1	—	6	12	1	1
översvämning	—	—	1	34	—	3	—	7	45	—	—
insektsangrepp	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
växtsjukdomar	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—
Bete, totalt ¹	4	13	49	18	53	6	22	22	187	1 896	2 103
kyla	—	10	7	7	13	4	18	20	79	24	81
regn	—	7	1	10	2	2	9	15	46	—	1
nattfrost	—	—	—	—	14	—	—	1	15	1	163
torka	3	3	45	2	31	—	1	1	86	1 885	2 094
slagregn eller hagel	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	2
översvämning	—	—	—	5	—	2	—	2	9	—	—
insektsangrepp	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
växtsjukdomar	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—

¹ Avser antal församlingar där större skador förekommit.**Tabell 74 Mediantidpunkt¹ för sådd av spannmål och höstoljeväxter samt sättning av potatis år 1976**

Mediant date for sowing of grain and oleiferous plants and potato setting in 1976

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Höst-vete	Höst-råg	Höst-raps	Höst-rybs	Vår-vete	Korn	Havre	Bland-säd	Mat-potatis	Potatis för stärkelse och råsprit
<i>Produktionsområden</i>										
Götalands södra slättbygder	19 sept	20 sept	17 aug	26 aug	17 april	20 april	24 april	29 april	30 april	4 maj
Götalands mellanbygder	24 »	23 »	16 »	26 »	24 »	27 »	28 »	30 »	8 maj	12 »
Götalands norra slättbygder	19 »	12 »	11 »	21 »	25 »	1 maj	2 maj	4 maj	9 »	15 »
Svealands slättbygder	16 »	8 »	10 »	13 »	9 maj	12 »	12 »	14 »	18 »	..
Götalands skogsbygder	20 »	21 »	12 »	..	30 april	7 »	9 »	11 »	12 »	14 maj
Mellersta Sveriges skogsbygder	14 »	14 »	..	..	11 maj	17 »	14 »	15 »	17 »	..
Nedre Norrland	..	..	—	—	..	23 »	20 »	23 »	25 »	—
Övre Norrland	..	—	—	—	..	28 »	28 »	29 »	2 juni	..
<i>Hela riket</i>										
1976	18 sept	15 sept	15 aug	20 aug	2 maj	7 maj	9 maj	12 maj	10 maj	12 maj
1975	17 »	13 »	17 »	20 »	27 april	1 »	2 »	7 »	9 »	8 »
1974	19 »	16 »	18 »	17 »	14 »	18 april	20 april	25 april	29 april	30 april
1973	18 »	16 »	16 »	16 »	16 »	2 maj	4 maj	8 maj	6 maj	5 maj
1972	19 »	17 »	20 »	19 »	26 »	3 »	4 »	6 »	8 »	6 »

¹ Avser den tidpunkt då hälften av arealen blivit sådd.

Tabell 75 Mediantidpunkt¹ för skörd av spannmål, slättervall och potatis år 1976

Median date for harvesting of grain, ley and potatoes in 1976

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Korn	Havre	Bland-säd	Slätter-vall ²	Mat-potatis	Potatis för stärkelse och råspnit
<i>Produktionsområden</i>									
Götalands södra slättbygder	17 aug	23 aug	11 aug	10 aug	19 aug	17 aug	16 juni	19 sept	3 okt
» mellanbygder	26 »	29 »	14 »	18 »	28 »	24 »	23 »	22 »	1 »
» norra slättbygder	17 »	27 »	10 »	19 »	19 »	21 »	25 »	23 »	..
Svealands slättbygder	19 »	31 »	15 »	25 »	24 »	29 »	27 »	22 »	..
Götalands skogsbygder	23 »	31 »	17 »	24 »	30 »	1 sept	27 »	26 »	1 okt
Mellersta Sveriges skogsbygder	20 »	5 sept	16 »	1 sept	30 »	30 aug	30 »	20 »	..
Nedre Norrland	4 sept	..	..	13 »	11 sept	13 sept	10 juli	18 »	–
Övre Norrland	–	..	..	8 »	16 »	13 »	13 »	13 »	..
<i>Hela riket</i>									
1976	18 aug	29 aug	14 aug	23 aug	25 aug	30 aug	28 juni	21 sept	1 okt
1975	15 »	20 »	7 »	16 »	19 »	23 »	26 »	20 »	2 »
1974	2 sept	13 sept	21 »	29 »	11 sept	12 sept	3 juli	22 »	2 »
1973	15 aug	19 aug	6 »	18 »	25 aug	26 aug	26 juni	21 »	3 »
1972	25 »	28 »	12 »	26 »	31 »	30 »	1 juli	23 »	4 »

¹ Avser den tidpunkt då hälften av arealen blivit skördad. – ² Avser första skörd.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 76 Växtperiodens längd i dagar för olika grödor år 1976

Average number of days between sowing and harvesting in 1976

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Vårvete	Korn	Havre	Blandsäd
<i>Produktionsområden</i>				
Götalands södra slättbygder	128	114	118	..
» mellanbygder	129	114	122	120
» norra slättbygder	123	111	110	112
Svealands slättbygder	118	108	107	108
Götalands skogsbygder	124	112	116	116
Mellersta Sveriges skogsbygder	119	109	110	109
Nedre Norrland	..	115	117	115
Övre Norrland	..	105	113	107
<i>Hela riket</i>				
1976	122	111	112	112
1975	119	110	110	109
1974	157	137	143	139
1973	127	113	115	111
1972	127	113	118	113

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 77 Bevattnade arealer år 1975. Hektar
Irrigated acreages in 1975. Hectares
 Avser företag med mer än 2 hektar åker
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Höstsäd	Vårsäd	Höst- olje- växter	Vårolje- växter	Slättervall		Betesvall	Potatis	Socker- betor	Träd- gårds- växter	Övriga grödor	Summa åker- areal	Kultiverad betesmark
					Första skörd	Återväxt							
<i>Län</i>													
Stockholms	105	360	–	328	64	297	339	237	–	150	70	1 950	40
Uppsala	77	354	–	329	225	427	383	126	–	12	68	2 001	53
Södermanlands	97	965	9	450	90	524	588	105	–	48	44	2 920	39
Östergötlands	113	509	81	82	190	831	353	452	–	144	99	2 854	156
Jönköpings	3	204	10	22	141	274	142	183	–	124	45	1 148	47
Kronobergs	–	167	–	26	85	307	178	66	–	136	10	975	30
Kalmar	37	472	45	11	345	658	822	584	525	259	101	3 859	20
Gotlands	54	154	11	8	16	15	56	35	103	45	27	524	–
Blekinge	10	396	–	40	81	296	306	1 008	249	249	53	2 688	22
Kristianstads	491	1 311	115	18	1 632	465	694	3 786	1 491	1 352	418	11 773	86
Malmöhus	95	231	110	3	236	186	304	1 323	968	1 785	119	5 360	18
Hallands	–	384	5	33	368	534	455	888	72	131	85	2 955	42
Göteborgs o Bohus	–	3	–	3	9	–	26	37	–	56	14	148	–
Älvsborgs	33	256	–	31	229	21	236	91	–	58	125	1 080	33
Skaraborgs	231	1 615	7	441	765	746	736	1 194	–	227	248	6 210	68
Värmlands	–	417	40	117	16	272	247	379	–	116	81	1 685	47
Örebro	–	218	–	91	213	218	334	252	–	96	23	1 445	20
Västmanlands	2	226	20	241	130	93	174	33	–	25	2	946	–
Kopparbergs	–	87	–	35	12	107	216	85	–	37	15	594	–
Gävleborgs	–	35	–	2	35	24	197	84	–	35	35	447	–
Västernorrlands	–	4	–	–	–	15	21	50	–	75	13	178	–
Jämtlands	–	2	–	–	6	–	22	22	–	27	1	80	–
Västerbottens	1	–	–	–	3	–	2	51	–	5	2	64	–
Norrbottnens	–	18	–	–	–	–	3	71	–	42	–	134	–
<i>Hela riket</i>	1 349	8 388	453	2 311	4 891	6 310	6 834	11 142	3 408	5 234	1 698	52 018	721
Totalt odlad areal	323 817	1 293 386	72 591	100 371	693 926		211 959	42 941	52 489	13 989	61 993	2 980 227 ¹	146 963

¹ Inklusive 112 765 hektar heltråda och obrukad åker.
 Källa: SC B, bevattningen i jordbruket 1975 (totalundersökning).

Tabell 78 Nederbörd år 1977. Millimeter
Precipitation in 1977. Millimetres

Län, meteorolog- station	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Hela året	Genomsnitt för 1931–1960
AB Norrtälje	64	48	25	38	26	89	172	37 ²	51	59	93	34	736	595
AB Stockholm	60	33	22	41	32	82	122	54	37	38	74	30	625	572
C Uppsala	52	22	42	48	16	55	142	24	37	48	67	34	587	572
D Eskilstuna	59	24	38	53	31	67	180	37	36	43	78	51	697	582
D Nyköpings flygplats	78	35	32	50	22	29	137	85	52	46	86	52	704	574
E Norrköping-Sörby	74	36	46	47	20	50	128	37	44	58	90	69	699	507
E Linköping	77	34	62	40	39	40	147	32	58 ³	35 ³	76 ³	52 ³	692	509
F Jönköping	81	44	68	52	50	52	91	63	73	38	108	33	753	542
F Nässjö	95	51	73	69	50	71	84	86	86	52	132	51	900	698
G Ljungby	77	52	77	80	38	61	91	62	60	52	126	65	841	695
G Växjö	65	56	67	64	34	67	118	59	49	39	86	68	772	644
H Kalmar	57	40	37	24	26	37	104	36	23	22	56	56	518	483
H Målilla	63	51	48	40	22	59	78	34	55	24	54	56	584	566
I Visby	39	34	28	28	21	27	78	14	66	32	66	79	512	541
K Karlshamn	84	58	55	50	18	32	76	49	30	40	68	58	618	559
L Kristianstad	81	53	65	43	16	70	94	26	30	32	64	54	628	577
M Helsingborg	76	29	44	49	19	45	88	22	36	43	65	61	577	630
M Lund	98	53	55	58	29	44	88	17	32	39	82	67	662	633
M Ystad	72	55	51	62	26	45	61	29	22	30	76	52	581	655
N Halmstad	87	49	64	71	35	63	67	50	65	54	110	87	802	799
N Varberg	120	57	49	82	30	61	101	19	79	59	124	69	850	641
O Säve	98 ¹	48 ¹	81 ¹	83 ¹	42 ¹	66 ¹	69 ¹	14 ¹	93 ¹	80	120	53	847	661 ⁴
P Borås	93	40	78	116	45	35	129	29	118	98	221	74	1 076	898
P Vänersborg	88	30	76	85	40	36	101	20	90	90	167	45	868	772
P Åmål	140	49	67	87	44	56	76	28	60	90	138	70	905	759
R Karlsborg	71	28	59	52	61	19	96	32	58	48	112	35	671	516
R Skara	72	35	67	73	58	18	123	53	58	82	129	57	825	..
S Karlstad	131	34	50	69	41	60	58	69	36	70	116	47	781	597
S Knön	78	18	39	82	57	75	91	45	70	64	94	43	756	694
T Ställdalen	118	31	47	98	89	70	125	36	53	58	126	53	904	..
T Örebro-Ekeby	100	45	47	50	32	35	127	15	32	53	99	54	689	..
U Västerås-Hässlö	51	22	44	52	34	50	145	55	32	45	46	40	616	508
W Folkärna	99	37	46	84	33	78	118	41	43	76	83	45	783	549
W Mora	85	29	23	60	35	46	70	57	40	42	46	26	559	597
X Delsbo	76	27	30	64	24	53	96	47	27	44	93	25	606	..
X Gävle	80	47	37	75	28	45	159	32	33	87	60	32	715	591
Y Bredbyn	80	37	24	62	26	65	86	15	30	21	78	27	551	544
Y Härnösand	101	45	42	111	29	64	104	46	46	73	85	54	800	697
Z Sveg	68	36	24	70	40	102	99	41	20	33	52	27	612	576
Z Östersund	59	28	19	49	42	56	72	42	27	40	46	37	517	585
AC Lycksele	101	35	24	77	26	68	86	62	28	42	33	27	609	..
AC Umeå	97	54	36	86	70	46	76	26	37	62	80	28	698	601
BD Arjeplog	68	20	18	60	30	49	106	60	45	34	38	32	560	508
BD Gällivare	66	24	34	57	48	91	104	66	47	43	64	36	680	..
BD Luleå flygplats	66	31	39	90	45	71	117	28	44	28	56	17	632	453

¹ Avser Torslanda. – ² Interpolerat värde. – ³ Avser Malmslätt. – ⁴ Avser Göteborg.
Källa: SMHI.

Tabell 79 Medeltemperatur år 1977. Celsiusgrader
Average temperature in 1977. Centigrades

Län, meteorolog- station	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Genomsnitt för året	Genomsnitt för 1931–1960
AB Norrtälje	-2,0	-5,0	0,5	2,3	9,0	13,9	13,5	14,5 ²	9,4	7,6	3,4	-0,1	5,6	5,6
AB Stockholm	-1,4	-4,1	1,2	3,2	10,1	15,1	14,4	15,2	10,2	8,3	3,8	0,5	6,4	6,6
C Uppsala	-2,6	-5,4	0,6	2,5	10,1	14,6	14,1	14,4	9,6	7,5	2,5	-0,8	5,6	5,8
D Eskilstuna	-2,5	-5,2	1,5	3,0	11,0	15,9	14,7	15,5	10,3	8,2	2,9	-0,3	6,2	6,1
D Nyköpings flygplats	-2,4	-5,2	0,1	2,4	9,4	14,6	14,0	14,3	9,1	7,7	3,0	-0,4	5,6	5,7
E Norrköping														
Sörby	-2,6	-5,2	0,3	2,7	10,1	15,4	14,8	15,1	9,8	8,2	3,3	-0,1	6,0	6,3
E Linköping	-2,6	-4,5	1,5	3,4	11,2	16,1	15,0	15,5	9,7	8,2 ³	2,9 ³	-0,1 ³	6,4	6,8
F Jönköping	-2,7	-3,8	1,4	3,1	10,0	14,4	14,5	14,4	9,6	9,0	3,7	1,0	6,2	6,1
F Nässjö	-3,5	-4,8	-0,1	1,2	10,0	14,5	13,6	13,4	8,4	7,3	2,2	-0,6	5,1	5,3
G Ljungby	-1,7	-2,4	1,9	3,4	11,3	15,9	15,6	14,9	9,9	8,6	3,7	1,0	6,8	6,5
G Växjö	-2,2	-3,0	1,4	3,0	10,7	15,9	14,9	14,7	9,3	8,3	3,6	0,7	6,4	6,5
H Kalmar	-0,8	-1,8	1,5	3,7	9,4	15,0	14,9	14,9	10,3	8,5	4,8	1,5	6,8	7,0
H Målilla	-2,4	-3,9	0,7	3,0	9,8	15,4	14,3	14,3	9,0	7,9	3,1	0,2	6,0	6,2
I Visby	-0,3	-1,9	1,3	2,9	7,8	13,9	13,8	15,0	10,9	8,9	5,9	2,1	6,7	7,2
K Karlshamn	-0,3	-1,0	2,4	3,9	10,5	15,8	15,9	15,4	10,7	9,3	5,0	2,3	7,5	7,6
L Kristianstad	-0,3	-0,9	2,8	4,5	11,4	16,0	16,2	15,6	11,2	9,5	4,9	2,4	7,8	7,5
M Helsingborg	0,1	0,3	3,2	4,5	11,0	15,9	16,0	16,0	12,6	10,7	6,1	2,9	8,3	8,4
M Lund	-0,3	0,0	3,2	4,3	11,5	15,9	16,1	15,7	11,9	10,0	5,3	2,3	8,0	8,0
M Ystad	0,0	-0,1	2,2	3,6	10,0	14,8	15,3	15,4	11,8	9,7	5,5	2,5	7,6	7,6
N Halmstad	-1,2	-1,7	2,4	3,5	11,3	15,4	15,5	15,3	10,9	9,6	4,6	1,5	7,2	7,2
N Varberg	-1,0	-1,9	2,6	3,9	11,4	16,0	15,8	15,4	11,2	9,9	5,0	1,8	7,5	7,6
O Säve	-1,5 ¹	-2,4 ¹	2,3 ¹	3,7 ¹	11,5 ¹	16,0 ¹	16,0 ¹	15,9 ¹	11,8 ¹	9,4	4,2	1,6	7,4	7,5 ⁴
P Borås	-3,2	-4,0	1,0	2,3	10,4	14,9	14,5	14,1	9,5	8,6	3,5	0,6	6,0	6,2
P Vänersborg	-2,9	-4,8	0,9	2,4	9,7	14,8	15,3	14,8	10,6	9,0	3,8	0,7	6,2	6,6
P Åmål	-3,6	-5,4	0,4	2,2	10,7	15,1	15,2	14,8	9,9	8,2	2,4	-0,3	5,8	6,1
R Karlsborg	-2,6	-4,8	0,2	2,1	9,5	14,6	14,3	14,6	9,9	8,5	3,5	0,5	5,8	6,3
R Skara	-3,7	-5,1	0,7	2,4	10,8	15,2	14,7	14,2	9,5	8,4	2,3	-0,2	5,8	5,8
S Karlstad	-3,7	-5,9	0,2	2,0	10,4	15,0	15,3	15,3	10,3	8,2	2,4	-0,9	5,7	5,9
S Knön	-6,8	-9,1	-1,3	0,0	9,4	14,2	14,0	13,5	7,8	6,1	-1,3	-5,3	3,4	4,0
T Ställdalen	-5,4	-7,8	-1,2	-0,1	9,1	13,8	13,2	12,9	7,7	6,1	-0,1	-3,3	3,7	4,3
T Örebro-Ekeby	-3,5	-6,1	0,6	2,4	11,0	15,7	14,7	14,9	10,1	8,1	2,3	-0,9	5,8	5,9
U Västerås-Hässlö	-2,9	-5,7	0,6	2,4	10,5	15,3	14,3	14,7	10,1	7,8	2,7	-0,6	5,8	5,9
W Folkärna	-4,3	-7,4	-0,3	1,2	9,2	14,3	13,7	13,5	8,5	6,6	0,7	-2,4	4,4	5,2
W Mora	-6,9	-8,7	-0,2	0,5	8,7	13,6	14,1	13,7	8,7	6,2	0,0	-3,9	3,8	3,5
X Delsbo	-6,4	-9,4	-0,7	0,4	7,8	13,3	13,5	13,0	8,1	5,3	0,0	-2,8	3,5	4,0
X Gävle	-3,5	-6,3	0,6	1,6	8,4	14,1	13,8	13,7	9,3	6,9	1,4	-1,2	4,9	5,4
Y Bredbyn	-9,9	-11,4	-2,5	-0,5	6,6	12,5	13,7	12,5	7,6	3,6	-2,9	-5,1	2,0	2,6
Y Härnösand	-6,1	-9,2	-1,0	-0,1	6,4	12,0	13,1	13,3	9,0	5,6	0,4	-1,2	3,5	4,4
Z Sveg	-10,5	-11,6	-2,0	-1,5	6,6	11,9	12,6	12,0	7,0	4,2	-2,6	-5,9	1,7	2,1
Z Östersund	-11,0	-12,0	-1,2	-1,1	6,2	10,9	13,1	12,4	7,5	4,3	-1,5	-3,1	2,0	3,1
AC Lycksele	-11,0	-14,2	-3,3	-2,1	5,0	11,3	13,2	11,6	6,3	2,1	-4,5	-5,1	0,8	1,3
AC Umeå	-7,3	-10,3	-2,2	-0,8	6,3	12,2	13,6	13,2	8,4	4,4	-1,7	-3,1	2,7	3,4
BD Arjeplog	-13,8	-17,5	-4,3	-4,2	3,1	8,8	12,3	11,5	5,5	0,9	-6,3	-7,1	-0,9	-0,3
BD Gällivare	-15,3	-14,2	-6,7	-4,5	2,8	8,8	12,4	11,2	4,0	-1,0	-6,3	-8,9	-1,5	-0,7
BD Luleå flygplats	-10,0	-13,0	-4,0	-1,8	4,9	11,0	13,4	13,1	7,3	2,8	-3,3	-5,8	1,2	2,0

¹ Avser Torslanda. – ² Interpolerat värde. – ³ Avser Malmslätt. – ⁴ Avser Göteborg.

Källa: SMHI.

8.4 SKÖRDESÄTT, BÄRGNINGS- METODER

SCB inhämtade under en följd av år – utom för 1972 – fram till och med 1973 uppgifter om skördesättet för spannmål och under en följd av år fram till och med 1975 även uppgifter om bärgningsmetoder för potatis. Sådana uppgifter har därefter ej insamlats. I detta avsnitt redovisas uppgifter för 1973 respektive 1975.

SCB samlar varje år in uppgifter om bärgningsmetoder för första skörd av slåttervall.

Undersökningarnas genomförande

Uppgiftsinsamlingarna avseende spannmål, slåttervall och potatis har varit samordnade med de objektiva skördeuppskattningarna. Insamlingsmetodik, bortfall m m för dessa beskrivs utförligt i avsnitt 8.5.

Uppgifter om skördesättet för spannmål 1973 inhämtades från samtliga provytegårdar. Undersökningen om bärgningsmetoder för slåttervall omfattade 1976 första skörden vid de provytegårdar som ingår i bärgningsförlustundersökningen. För potatisskörden ingick gårdarna i de separata urvalen för potatis 1975.

Resultat

Av *tabell 80*, i vilken redovisas spannmålsarealens fördelning efter skördesätt år 1973, framgår att skörd med tröska var helt dominerande. I regel skördades mer än 90 % av arealen på detta sätt. Lokala variationer förekom dock. Så t ex skördades cirka 20 % av arealen av vårvete i Jönköpings, Göteborgs och Bohus samt Älvsborgs län med bindare.

I *tabell 81* redovisas arealen slåttervall fördelad efter bärgningsmetoder år 1976. Motsvarande uppgifter för potatis år 1975 lämnas i *tabell 82*.

Bibliografi

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Undersökningar rörande växtodlingen /årligen sedan 1973; uppgifter för län om bl a skördesätt och bärgningsmetoder/. SCB. SM J 1974:58, 1975:34, 1976:6.5, 1977:5.5 . . . Statistiska tabeller 1974:61. Appendix till SM J 1975:34 och 1976:6.5.

Bärgningsmetoder för slåttervall och potatis 1972 /föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1973:63.

Skördesätt och bärgningsmetoder /1968–1971; föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1969:31, 1970:44, 1971:54 och 1972:46.

Tabell 80 Spannmålsarealens fördelning efter skördesätt år 1973. Procent

Acreage of grain by method of harvesting in 1973. Per cent

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Höstvete				Vårvete				Höstråg			
	Skörde- tröska	Bin- dare	Övriga skörde- sätt ¹	Sum- ma	Skörde- tröska	Bin- dare	Övriga skörde- sätt ¹	Sum- ma	Skörde- tröska	Bin- dare	Övriga skörde- sätt ¹	Sum- ma
<i>Produktionsområden</i>												
Götalands södra slättbygder	100,0	—	—	100	100,0	—	—	100	99,6	0,4	—	100
» mellanbygder	99,6	—	0,4	100	99,7	—	0,3	100	100,0	—	—	100
» norra slättbygder	99,8	0,2	—	100	98,5	1,5	—	100	99,8	0,2	—	100
Svealands slättbygder	99,9	0,1	—	100	99,9	0,1	—	100	100,0	—	—	100
Götalands skogsbygder	99,0	0,8	0,2	100	81,6	16,0	2,4	100	97,6	1,7	0,7	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	99,0	0,9	0,1	100	97,2	2,8	—	100	98,5	1,1	0,4	100
Nedre Norrland	..	..	..	100	..	..	..	100	..	..	..	100
Övre Norrland	..	..	..	100	—	—	—	—	..	..	..	100
<i>Hela riket</i>												
1973	99,8	0,2	0,0	100	98,4	1,4	0,2	100	99,6	0,3	0,1	100
1971	99,3	0,7	0,0	100	96,6	3,1	0,3	100	99,2	0,6	0,2	100
1970	99,0	1,0	0,0	100	95,5	4,2	0,3	100	98,8	1,0	0,2	100
1969	98,4	1,6	0,0	100	96,0	3,6	0,4	100	97,5	2,3	0,2	100
1968	98,4	1,6	0,0	100	94,6	5,2	0,2	100	98,0	1,7	0,3	100
—												
	Korn				Havre				Blandsäd			
	Skörde- tröska	Bin- dare	Övriga skörde- sätt ¹	Sum- ma	Skörde- tröska	Bin- dare	Övriga skörde- sätt ¹	Sum- ma	Skörde- tröska	Bin- dare	Övriga skörde- sätt ¹	Sum- ma
<i>Produktionsområden</i>												
Götalands södra slättbygder	100,0	—	—	100	99,9	0,1	—	100	92,6	7,4	—	100
» mellanbygder	99,8	—	0,2	100	99,3	0,2	0,5	100	100,0	—	—	100
» norra slättbygder	99,7	0,2	0,1	100	95,9	4,0	0,1	100	95,3	4,7	—	100
Svealands slättbygder	99,9	0,0	0,1	100	98,9	0,9	0,2	100	93,5	6,2	0,3	100
Götalands skogsbygder	99,1	0,5	0,4	100	92,7	6,3	1,0	100	87,2	11,2	1,6	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	99,3	0,2	0,5	100	97,2	1,9	0,9	100	92,9	7,0	0,1	100
Nedre Norrland	95,0	3,7	1,3	100	95,7	3,8	0,5	100	93,1	3,5	3,4	100
Övre Norrland	95,1	4,2	0,7	100	97,7	2,2	0,1	100	97,2	1,7	1,1	100
<i>Hela riket</i>												
1973	99,1	0,6	0,3	100	96,6	3,0	0,4	100	92,1	7,0	0,9	100
1971	98,5	1,3	0,2	100	92,6	7,1	0,3	100	78,2	20,7	1,1	100
1970	98,1	1,7	0,2	100	89,6	9,8	0,6	100	72,8	25,0	2,2	100
1969	97,5	2,3	0,2	100	88,4	10,9	0,7	100	70,4	28,3	1,3	100
1968	96,8	2,9	0,3	100	84,4	15,0	0,6	100	63,1	34,9	2,0	100

¹ Avser areal skördad med självavläggare, slättermaskin och lie samt obärgad areal och bete.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 81 Arealen slåttervall fördelad efter olika bärgningsmetoder år 1976. Procent
 Area of ley distributed by different methods of harvesting in 1976. Per cent
 Avser första skörden vid företag med mer än 2 hektar åker
 Figures refer to the first harvest on holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Hässning och krakning	Volming och torkning på slag	Skull- tork- ning	Ensi- lering	Annan metod	Ej till- vara- taget	Summa
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slåttbygder	8,8	50,1	19,7	16,4	5,0	–	100
» mellanbygder	3,3	81,0	10,2	4,4	1,0	0,1	100
» norra slåttbygder	7,8	38,2	45,5	8,2	0,3	0,0	100
Svealands slåttbygder	8,8	60,8	22,0	7,7	–	0,7	100
Götalands skogsbygder	13,1	42,9	39,5	4,4	–	0,1	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	8,4	41,9	38,8	10,8	–	0,1	100
Nedre Norrland	48,4	11,3	36,0	3,9	–	0,4	100
Övre Norrland	33,8	11,4	46,4	7,3	–	1,1	100
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>							
2,1–10,0	41,0	45,6	13,0	0,3	–	0,1	100
10,1–20,0	30,5	38,9	27,1	3,4	–	0,1	100
20,1–50,0	3,9	48,8	42,3	4,8	0,1	0,1	100
Över 50,0	2,0	30,0	48,7	18,0	1,3	–	100
<i>Hela riket</i>							
1976	17,1	41,7	34,2	6,4	0,3	0,3	100
1975	16,7	41,9	32,3	7,1	1,5	0,5	100
1974	33,4	30,0	27,4	6,9	1,6	0,7	100
1973	26,4	40,4	23,6	7,3	1,5	0,8	100
1972	38,8	33,0	20,8	6,9	0,2	0,3	100

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 82 Areal matpotatis respektive potatis för stärkelse och råsprit fördelad efter olika bärningsmetoder år 1975. Procent

Areas of table potatoes and potatoes for processing distributed by different methods of harvesting in 1975. Per cent

Avser företag med mer än 2 hektar åker och minst 0,5 hektar potatis exklusive tidigpotatis

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land and at least 0,5 hectares of potatoes

Område	Matpotatis					Potatis för stärkelse och råsprit						
	Hand- upp- tag- ning	Kast- hjul- maskin	Såll- matte- upp- tagare	Sam- lings- upp- tagare ²	Annan upp- tagare	Summa	Hand- upp- tag- ning	Kast- hjul- maskin	Såll- matte- upp- tagare	Sam- lings- upp- tagare ²	Annan upp- tagare	Summa
<i>Län</i>												
Stockholms	0,5	1,6	26,8	71,1	—	100	—	—	—	—	—	—
Uppsala	1,9	—	3,6	94,5	—	100	—	—	—	—	—	—
Södermanlands	3,0	0,5	32,6	63,9	—	100	—	—	—	—	—	—
Östergötlands	3,2	0,4	3,6	92,8	—	100	—	—	—	—	—	—
Jönköpings	—	2,9	24,9	72,2	—	100	..	..	..	..	..	100
Kronobergs	3,2	5,1	11,4	79,7	0,6	100	..	..	..	..	..	100
Kalmar	1,0	0,3	12,0	86,7	—	100	..	..	..	..	..	100
Gotlands	1,1	—	3,6	95,3	—	100	—	—	—	—	—	—
Blekinge	0,7	5,1	25,0	69,2	—	100	—	1,2	3,5	95,3	—	100
Kristianstads	0,2	4,2	7,6	87,9	0,1	100	—	0,0	4,1	95,9	—	100
Malmöhus	—	0,4	5,0	94,6	—	100	—	—	3,7	96,3	—	100
Hallands	0,1	—	0,4	99,5	—	100	..	..	..	..	..	100
Göteborgs o Bohus	1,6	18,0	43,5	36,9	—	100	—	—	—	—	—	—
Älvsborgs	0,5	5,5	28,3	65,7	—	100	—	—	—	—	—	—
Skaraborgs	—	0,6	1,7	97,0	0,7	100	..	..	..	..	..	100
Värmlands	0,4	0,9	4,7	94,0	—	100	—	—	—	—	—	—
Örebro	—	0,3	8,0	91,7	—	100	..	..	..	..	..	100
Västmanlands	6,4	4,7	17,0	71,9	—	100	—	—	—	—	—	—
Kopparbergs	—	—	4,0	96,0	—	100	—	—	—	—	—	—
Gävleborgs	1,2	6,0	24,5	68,3	—	100	—	—	—	—	—	—
Västernorrlands	—	13,1	5,5	81,4	—	100	—	—	—	—	—	—
Jämtlands	1,7	6,0	39,7	52,6	—	100	—	—	—	—	—	—
Västerbottens	0,3	0,6	12,7	86,4	—	100	..	..	..	..	..	100
Norrbottnens	2,2	0,6	12,0	85,2	—	100	—	—	—	—	—	—
<i>Produktionsområden</i>												
Götalands södra slättbygder	0,1	0,3	2,6	97,0	—	100	—	—	2,5	97,5	—	100
Götalands mellan- bygder	0,2	1,0	8,4	90,4	0,0	100	—	0,2	4,1	95,7	—	100
Götalands norra slättbygder	1,0	0,3	1,6	96,6	0,5	100	..	..	..	..	..	100
Svealands slättbygder	1,5	0,8	12,4	85,3	—	100	..	..	..	..	..	100
Götalands skogsbygder	1,4	4,9	16,0	77,7	0,0	100	—	1,7	8,6	89,7	—	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	0,5	1,9	11,9	85,7	—	100	—	—	—	—	—	—
Nedre Norrland	0,5	6,1	10,5	82,9	—	100	—	—	—	—	—	—
Övre Norrland	1,2	0,8	12,4	85,6	—	100	..	..	..	..	..	100
<i>Hela riket</i>												
1975	0,7	1,5	8,0	89,7	0,1	100	—	0,4	4,4	95,2	—	100
1974	0,5	1,7	9,2	88,6	0,0	100	—	0,7	4,7	94,6	—	100
1973	1,4	2,6	10,5	85,4	0,1	100	..	1,5	6,7	90,8	1,0	100
1972 ¹	3,5	11,5	15,4	69,5	0,1	100	0,3	2,0	8,1	89,5	0,1	100
1971 ¹	4,3	11,4	16,8	67,4	0,1	100	0,4	2,4	9,4	87,5	0,3	100

¹ Avser odlingar om minst 0,13 hektar. — ² Samlingsupptagare och helautomatisk upptagare.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

8.5 HEKTARSKÖRDAR

SCB insamlar årligen uppgifter till undersökningar om skörden, de s k objektiva skördeuppskattningarna. Från dessa erhålls i första hand uppgifter om skörden per hektar (hektarskörden) för olika grödor. I anslutning till skördeuppskattningarna insamlas dessutom uppgifter till separata undersökningar om bl a spill, bärgning, skördemetoder, sortanvändning och tidpunkter för sådd och skörd samt uttas kvalitetsprover för hö och spannmål. I detta avsnitt redovisas förutom uppgifter om hektarskördar för de olika grödorna ingående i skördeuppskattningarna även uppgifter från de separata undersökningarna om hektarskördar för slättervall vid olika vallåldrar, om hektarskördar för potatis vid olika odlingsstorlekar och på fält med respektive utan bevattning och om hektarskördar vid olika såtidpunkter.

Vidare redovisas uppgifter om hektarskördar för oljeväxter och sockerbetor baserade på uppgifter från Sveriges Oljeväxtintressenter Förening (SOI) respektive Svenska Sockerfabriks Aktiebolaget (SSA).

I avsnitt 8.11 redovisas uppgifter om s k normskördar.

Skördeuppskattningarnas innehåll

De objektiva skördeuppskattningarna avser företag med mer än 2 hektar åker. Uppgiftsinsamlingen har sedan 1960 omfattat höstvete, vårvete, höstråg, korn, havre, slättervall, matpotatis och potatis för stärkelse och råsprit och sedan 1961 även blandsäd.

Genom en huvudundersökning erhålls uppgifter om den *biologiska skörden* (dvs på fälten befintlig skörd). Med ledning av uppgifter om den biologiska skörden och resultat från en serie specialundersökningar om spill och andra förluster beräknas den *bärgade skörden*.

Huvudundersökningens genomförande. Biologisk skörd

Metodbeskrivning

Skördeuppskattningarna genomförs som urvalsundersökningar. På basis av lantbruksregi-

stret (se avsnitt 3.1) utväljs inom varje skördeområde (se kapitel 2) ett antal företag med urvalssannolikheten proportionell mot åkerarealens storlek. Antalet sålunda uttagna företag, s k provytegårdar, uppgår till minst 30 inom varje skördeområde. I huvudurvalet för 1977 års undersökning, som baserades på 1976 års lantbruksregister, ingick 12 976 företag.

I tablån nedan redovisas antal företag i urvalet där odling av de olika grödorna förekom.

Gröda	Antal företag		Bortfall ¹ 1977	
	1976	1977	Ej provtaget m m	Obärgat fält
Höstvete	5 086	5 046	147	10
Vårvete	1 723	1 584	72	17
Höstråg	3 345	3 492	151	11
Korn	9 687	9 870	365	234
Havre	8 245	8 087	307	238
Blandsäd	1 580	1 529	70	81
Slättervall	9 954	9 882	453	81

¹ Se vidare nedan.

För potatis uttas ett från huvudurvalet helt fristående urval, i vilket urvalssannolikheterna inom varje skördeområde baseras på potatisodlingarnas storlek. I detta urval kan företag med stora potatisodlingar ingå flera gånger. För 1977 uttogs 7 248 urvalsenheter med matpotatisodling och 1 022 enheter med odling av potatis för stärkelse och råsprit. Bortfallet var 191 respektive 33.

Uppgiftsinsamling

Den centrala ledningen av skördeuppskattningarna utövas av SCB. Fälтарbetet genomförs av lantbruksnämnderna. För ändamålet anställs hos varje nämnd en provyteledare och ett antal provtagare (sammanlagt 445 år 1977). Provtagarna utbildas vid lokala endagskurser. Provyteledarna utbildas vid centrala kurser och konferenser i SCBs regi.

Fälтарbetet omfattar i huvudsak två moment, nämligen utläggning av provytor och provtagning.

Utläggningen av provytor sker under våren eller försommaren. För varje i skördeuppskattningarna ingående gröda som finns representerad vid gården utväljs ett fält för provtagning. Inom fältet läggs två provytor ut slumpmässigt. Provytorerna för spannmål och från vall består av en cirkel med ytan 1 kvadratmeter. För potatis omfattar provytorerna 4 längdmeter av en rad. På fält med tidigpotatis läggs provytor ej ut. De redovisade hektarskördarna avser således dels matpotatis exklusive tidigpotatis, dels potatis för stärkelse och råspnit.

Provtagningen utförs i så nära anslutning till jordbrukarens skörd som möjligt. All skörd tillvaratages, dvs spill skall i möjligaste mån undvikas. Den nära anslutningen till jordbrukarens skörd kan ibland vara svår att uppnå. Sålunda kan exempelvis regn förorsaka uppskov med skörden.

Skördeproverna av spannmål och hö förtorkas hos provtagarna och insänds sedan till en särskild provcentral vid SCB. Vid denna finns utrustning för tröskning, hackning, nedtorkning och vägning. Provytesköörden av potatis vägs direkt efter provtagningen.

Bortfall

På 409 (3,2 %) av de år 1977 till huvudurvalet uttagna provytegårdarna genomfördes ingen undersökning. I 100 fall berodde detta på att gården visat sig vara nedlagd, uppdelad på flera gårdar e d och i 309 fall på att vederbörande jordbrukare vägrat medverka i undersökningen. Det totala bortfallets storlek för olika grödor framgår av tablån ovan och den därpå närmast följande texten.

Beräkningsmetoder

Resultatberäkningarna för biologisk skörd grundas på prover från fält på vilka skörden bärgats. Prover som tagits på fält som senare visat sig bli obärgade fränsorteras således. Beräkningarna för bärgad skörd (se nedan) grundas dock på den besådda arealen. Vid beräkningarna omräknas uppgifterna för hö till att gälla vara med 16,5 % vattenhalt. Så gjordes tidigare även med uppgifterna för spannmål.

Från och med 1976 års skörd omräknas uppgifterna för spannmål i stället till vara med 15 % vattenhalt. Som jämförelse har i tabellerna även tidigare års skördeuppgifter omräknats till vara med 15 % vattenhalt.

Den biologiska hektarsköörden skattas i första hand för skördeområden. De sålunda erhållna områdesuppgifterna sammanvägs sedan med arealerna i respektive skördeområden till uppgifter för län, produktionsområden och hela riket.

Specialundersökningarnas genomförande. Bärgad skörd

Uppgifter till specialundersökningarna inhämtas från ett underurval (i vissa fall från samtliga) av de företag som ingår i huvudundersökningen. Härvid används i regel indelningarna i spillområden och återväxtområden (se kapitel 2).

Spill vid spannmålsodling

Uppgifter om spill av spannmål inhämtas från ett underurval av företagen i huvudundersökningen. Spillundersökningarna äger rum omedelbart efter respektive jordbrukares egen skörd. Genom noggrann kontroll av ett antal små provytor fastställs hur stor mängd spannmål som blivit kvarlämnad på fältet. Spilletts storlek i kilogram per hektar för de olika grödorna redovisas i följande tablå. För samtliga år gäller uppgifterna vara med 15 % vattenhalt.

Gröda	1973	1974	1975	1976	1977
Höstvete	123	181	101	100	166
Vårvete	122	153	87	91	138
Höstråg	139	160	95	98	191
Korn	160	250	106	119	196
Havre	144	227	102	99	283
Blandsäd	132	245	122	121	240

Tillväxt och bärgningsförluster för första skörd på slättervall

I fråga om slättervall justeras uppgifterna om den biologiska skörden för tillväxten mellan tidpunkterna för provytesköörden och jordbru-

karens skörd. För varje provytefält inhämtas uppgift om tidsskillnaden mellan provtagning och skörd. Med ledning därav skattas genomsnittlig tidsskillnad för varje skördeområde. Denna tidsskillnad multipliceras med den genomsnittliga dagliga tillväxten. Det använda tillväxttalet har beräknats som riksnedeltal av resultaten vid undersökningarna 1960–1965 och uppgår till 2,4 % per dag.

Sedan 1974 har en ny metod för att bestämma bärgningsförlusterna på slåttervall tillämpats. Dessa beräknades tidigare som differensen mellan skattad biologisk och skattad bärgad skörd. Enligt den nya metoden uppskattar man tre förlustfaktorer, som tillsammans med tillväxten antas bestämma skillnaden mellan biologisk skörd vid provtagningen och bärgad skörd. Dessa är

- fälttorkningsförluster
- skillnader i stubbhöjd vid skörd av provtytor och vid jordbrukarens skörd
- spill på fälten vid jordbrukarens skörd.

Bärgningsförlusterna 1977 undersöktes vid cirka 900 företag. Skörden från tre provtytor vid vart och ett av dessa företag får torka i särskilda torkningsburar under den tid jordbrukaren låter skörden torka på undersökta fält. Differensen mellan vikten hos inlagda och uttagna skördekvantiteter ger uttryck för torkningsförluster. Förluster på grund av skillnader i stubbhöjd beräknas som skillnader mellan stubbmängder kvarlämnade på särskilda stubbprovytor, vilka utlagts dels på arealer där jordbrukaren skördat, dels på skördade provytefält. Spillet uppskattas slutligen på basis av den mängd kvarlämnat hö som konstaterats på provtytor utlagda på bärgad areal. Resultaten för 1977 visar att bärgningsförlusterna totalt sett utgjorde 900 kilogram per hektar eller 18 % av den biologiska skörden.

Spill vid potatisodling

Genom undersökningar (efterskörd på tre provtytor) på cirka var fjärde provytegård fastställs spillet av potatis, dvs den i jorden kvarlämnade kvantiteten. Det totala spillet 1977 ut-

gjorde för matpotatis 2 480 kilogram per hektar (8,0 % av den biologiska skörden) och för potatis för stärkelse och råspit 1 790 kilogram per hektar (5,1 %).

Obärgad areal

Den bärgade skörden på fält som blivit bärgade beräknas för spannmål och potatis som biologisk skörd minus spill och för slåttervall som biologisk skörd plus tillväxt minus bärgningsförluster. Med ledning av uppgifter om andelen obärgad areal för respektive gröda reduceras skördeuppgifterna till att avse bärgad skörd på besädd areal.

Uppgifter om bärgningen inhämtas på samtliga provytegårdar. I november görs en allmän förfrågan. Gårdar med obärgad areal besöks sedan för kontroll. Ny kontakt tas med sådana gårdar i början av december för slutgiltig bestämning av obärgad areal.

Resultaten från 1977 års undersökning visar att i medeltal för hela riket blev 0,1 % av arealen höstvet, 0,2 % av arealen höstråg och omkring 3 % av arealen fodersäd obärgad.

För slåttervall var motsvarande siffra för hela riket 2,6 %. Den obärgade arealen för matpotatis och potatis för stärkelse och råspit var 1,2 respektive 0,4 %.

Återväxt på slåttervall

Återväxten (andra skörden) på slåttervall bestäms genom särskilda provtagningar på ett underurval ur huvudundersökningen (cirka 2 500 företag). Vid de företag i underurvalet där återväxten tillvaratas skördas två provtytor på samma fält som används för huvudundersökningen. Provtagningen sker sista betesda- gen i de fall återväxten används till bete och i anslutning till brukarens skörd i de fall den tas till hö, ensilage eller direktutfodring. Där betningen påbörjas tidigt och där återväxten tillvaratas i mer än en omgång upprepas provtagningen. För att ofullständig betning skall kunna beaktas, skördas på fält som används till bete även ytor på betad areal.

Den bärgade återväxten per hektar slåttervall där återväxten tillvaratogs uppgick 1977 till 2 390 kilogram per hektar.

Uppgift om vallåterväxtens användning inhämtas från samtliga gårdar med slåttervall i huvudundersökningen. Av resultaten för hela riket framgår att på omkring 61 % av arealen slåttervall användes återväxten 1977 till bete och grönfoder och på 7 % till ensilage medan 28 % av arealen ej utnyttjades. Dessa uppgifter används för beräkning av utnyttjad återväxt per hektar slåttervall. År 1977 uppgick denna till 1 710 kilogram per hektar eller 42 % av den bärgade första skörden.

Bärgade skördar av oljeväxter och sockerbeter

De bärgade hektarskördarna av oljeväxter beräknas av SCB som kvoter mellan de av SOI uppgivna totalskördarna och de beräknade besådda arealerna (se avsnitt 8.6). Man bör observera att totalskördeuppgifterna avser samtliga företag och uppgifterna om besådda arealer företag med mer än 2 hektar åker. Odlingen av oljeväxter vid företag med högst 2 hektar åker torde dock vara försumbar.

De redovisade hektarskördeuppgifterna för sockerbeter beräknas av SCB som kvoter mellan de av SSA redovisade skördekvantiteterna och kontrakterade arealerna.

De separata undersökningarna i anslutning till skördeuppskattningarna

Biologisk skörd av slåttervall vid olika vallåldrar

Uppgifter om vallåldrar har sedan 1963 inhämtats av provtagarna för samtliga provytegårdar med odling av slåttervall. För ett fåtal av gårdarna erhöles dock inga uppgifter för 1977. På basis av de insamlade uppgifterna beräknas den biologiska skörden vid olika vallåldrar.

Biologisk skörd av potatis vid olika odlingsstorlekar

SCB har sedan 1963 genom särskilda bearbetningar beräknat storleken av de biologiska

skördarna av matpotatis och potatis för stärkelse och råsprit vid odlingar av olika storlek.

Biologisk skörd av potatis efter bevattning

SCB har sedan 1969 i samband med provtagning av provytor för potatis inhämtat uppgifter om bevattning. Uppgifterna har avsett huruvida bevattning förekommit eller ej. Bevattningens omfattning inom odlingen har ej noterats. På basis av de insamlade uppgifterna beräknas de biologiska skördarna på arealer med respektive utan bevattning.

Biologiska skördar av vårstråsäd och potatis vid olika så- respektive sättningsstidpunkter

SCB har sedan 1966 inhämtat uppgifter om så- och sättningsstidpunkter. Genom en särskild bearbetning erhålls uppgifter om biologiska skördar vid olika tidpunkter för sådd respektive sättningsstidpunkt.

Resultat

I tabell 83 redovisas uppgifter om de beräknade biologiska skördarna per hektar för de olika grödorna ingående i skördeuppskattningarna år 1977.

Tabell 84 innehåller uppgifter om beräknade bärgade skördar på besådda arealer år 1977.

Av tabell 85 framgår storleken av de biologiska skördarna från slåttervall av olika åldrar år 1977.

I tabell 86 redovisas biologisk skörd per hektar för matpotatis och potatis för stärkelse och råsprit vid olika stora odlingar respektive på fält med eller utan bevattning år 1976. Avkastningen var i allmänhet högre vid större odlingar än vid mindre. Eftersom spillet kan variera mellan odlingar av olika storlek, är det dock möjligt att skillnaderna mellan de bärgade skördarna avviker från skillnaderna mellan de biologiska skördarna.

Av tabell 87 framgår de biologiska skördarna av vårsäd och potatis på arealer med olika sättningsstidpunkter. Avkastningen för de undersökta grödorna var i allmänhet lägre på senare sådda arealer. Redovisade skördevariationer torde

dock bero på fler faktorer än tidpunkt för sådd, t ex jordart och belägenhet.

Bibliografi

Källor

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna /årligen sedan 1962/. Objektiv skördeuppskattning. Huvudrapport. SCB. SM J 1969:11, 1970:6, 1971:8, 1972:10, 1973:10, 1974:22, 1975:19, 1976:6.1, 1977:5.1, 1978:7.1 . . .

Skördens storlek /årligen sedan 1963; uppgifter om bl a hektarskördar för oljeväxter och sockerbetor/. SCB. SM J 1970:39 (avser 1968–1969), 1971:21, 1972:21, 1973:19, 1974:23, 1975:21 (med uppgifter för 1971–1974 enligt länsindelningen 1974), 1976:8, 1977:8 (uppgifterna preliminära), 1978:9 . . .

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Skörd av /höstsäd, vårve, fodersäd, potatis respektive första skörd på slåttervall/. Preliminära uppgifter. Resultat för 1977 redovisades i SM J 1977:11.3, 11.5, 11.7, 11.4 respektive 11.2.

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Undersökningar rörande växtodlingen /årligen sedan 1973; uppgifter om bl a skörd vid gårdar av olika storlekar, hektarskördar vid olika såtidpunkter och sedan 1974 om avkastning av potatis vid olika odlingsstorlekar respektive efter bevattning/. SCB. SM J 1974:58, 1975:34, 1976:6.5, 1977:5.5 . . . Statistiska tabeller 1974:61. Appendix till SM J 1975:34, 1976:6.5, 1977:5.5 . . .

Skörd på gårdar av olika storlek /1968–1972; föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1969:50, 1970:22, 1971:19, 1972:15 och 1973:25.

Areal och skörd av potatis inom odlingar av olika storlek /1960–1973; föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1969:10 (avser 1966–68), 1971:29 (avser 1969–70), 1973:26 (avser 1971–72) och 1974:24 (avser 1973).

Areal och skörd av potatis på bevattnad respektive obevattnad areal /1969–1971/. PM AOS 1973:8. SCB. A/FU. 1973-01-02 (stencil).

Skördeavkastning på arealer med olika såtidpunkter /1966–1972; föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1970:4 (avser 1966–68), 1971:3, 1971:67, 1972:58 och 1974:5.

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Areal och skördeavkastning inom olika åldersgrupper av slåttervall /årligen sedan 1959/. SCB. SM J 1968:40, 1969:44, 1970:56, 1971:60, 1972:64, 1973:61, 1974:67, 1975:64, 1976:12.10, 1977:11.9 . . .

Andra undersökningar

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Skörd inom naturliga jordbruksområden /årligen sedan 1962/. SCB. SM J 1969:12, 1970:9, 1971:18, 1972:20, 1973:22, 1974:30, 1975:24, 1976:6.3, 1977:5.3, 1978:7.3 . . .

Medelskörd per hektar för 1971 års skördeområden. SCB. SM J 1972:5.

Medelskördar av potatis för odlingar > 0,5 hektar åren 1961–1973. SCB. SM J 1974:55.

Hektarskördar, besädd areal och skördens storlek av spannmål, slåttervall och potatis för län 1960–1974 enligt länsindelningen 1974-01-01. SCB. SM J 1975:35.

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Odling av kokärter i Östergötlands, Södermanlands och Gotlands län. SCB. SM J 1977:5.6 (avser 1965–1976).

Skördestatistik för oljeväxter. /Årligen sedan 1959/ års skörd. Sveriges Oljeväxtintressenter Förening.

Tabell 83 Biologisk skörd¹ på bärgad areal år 1977. Kilogram per hektar

Biological yield in 1977. Kilogrammes per hectare

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Slåtter- vall ¹	Mat- potatis	Potatis för stär- kelse och rå- sprit
<i>Län</i>									
Stockholms	4 160	3 460	3 150	4 240	3 710	3 430	5 100	23 840	–
Uppsala	4 440	4 040	3 790	4 050	4 030	3 900	4 990	21 530	–
Södermanlands	4 180	3 600	3 210	3 990	3 890	3 460	5 170	26 310	–
Östergötlands	4 210	3 800	3 300	4 000	3 830	3 450	4 880	32 640	–
Jönköpings	3 720	..	2 130	2 780	2 530	2 570	4 990	30 960	..
Kronobergs	..	..	2 820	2 910	2 750	2 320	5 380	32 390	..
Kalmar	3 760	3 070	2 830	3 180	3 320	2 630	4 900	32 130	35 560
Gotlands	3 550	..	2 910	3 100	3 130	..	4 910	34 730	–
Blekinge	4 430	3 490	3 270	3 030	2 830	2 200	5 700	34 310	37 510
Kristianstads	4 940	3 750	3 130	3 590	3 300	2 800	5 420	36 880	34 870
Malmöhus	4 990	3 930	3 950	4 200	3 750	..	6 170	40 150	36 130
Hallands	4 770	3 500	3 190	3 780	3 420	3 260	5 240	34 200	..
Göteborgs o Bohus	4 130	3 050	2 630	3 210	2 720	2 570	5 410	24 770	–
Älvsborgs	3 820	3 040	2 740	3 290	2 980	2 450	5 010	31 080	–
Skaraborgs	4 210	3 440	2 760	3 700	3 520	2 760	4 780	34 790	29 070
Värmlands	3 110	..	2 560	3 450	3 540	3 250	4 390	27 400	–
Örebro	3 740	3 570	3 220	3 840	3 770	3 860	5 370	28 560	..
Västmanlands	4 780	3 840	3 570	4 090	3 980	3 390	5 860	22 140	–
Kopparbergs	3 130	..	..	3 380	3 420	..	4 910	24 070	–
Gävleborgs	2 770	..	..	3 110	2 980	2 490	4 860	20 340	–
Västernorrlands	..	–	..	2 560	2 240	2 060	4 260	18 950	–
Jämtlands	–	–	–	2 250	2 010	..	4 620	19 520	–
Västerbottens	–	–	–	1 690	1 460	1 580	3 530	17 500	..
Norrbottnens	–	–	–	1 270	1 370	..	3 720	14 680	–
<i>Produktionsområden</i>									
Götalands södra slåttbygder	5 070	4 020	3 950	4 250	3 850	3 530	5 720	36 850	34 830
» mellanbygder	4 080	3 300	3 150	3 440	3 420	3 180	5 520	37 300	35 870
» norra slåttbygder	4 230	3 780	3 090	3 890	3 620	3 180	4 960	33 940	29 010
Svealands slåttbygder	4 290	3 800	3 380	4 020	3 890	3 690	5 160	26 930	..
Götalands skogsbygder	3 810	3 060	2 580	3 040	2 810	2 610	5 020	31 870	34 350
Mellersta Sveriges skogsbygder	3 260	2 780	2 510	3 340	3 370	3 050	4 830	24 330	..
Nedre Norrland	..	..	..	2 720	2 530	2 210	4 500	20 690	–
Övre Norrland	–	–	–	1 600	1 440	1 460	3 640	16 550	..
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>									
2,1–10,0	3 208	2 861	2 608	2 846	2 768	2 496	4 318	..	..
10,1–20,0	3 914	3 156	2 731	3 069	3 036	2 769	4 765	..	..
20,1–50,0	4 211	3 625	3 197	3 498	3 416	3 099	5 075	..	..
Över 50,0	4 447	3 896	3 397	3 897	3 812	3 342	5 144	..	..
<i>Hela riket</i>									
1977	4 330	3 730	3 250	3 540	3 450	2 990	4 880	31 130	35 440
1976	4 730	3 720	3 590	3 410	2 880	2 750	5 170	28 080	27 350
1975 ²	5 190	4 150	3 480	3 260	2 960	2 620	4 830	24 300	25 610
1974 ²	5 620	5 010	4 180	4 420	4 350	4 020	4 450	33 030	35 060
1973 ²	4 810	3 690	3 530	3 060	2 660	2 370	5 350	27 980	21 170

¹ För spannmål avses skörd med 15 % vattenhalt och för slåttervall skörd med 16,5 % vattenhalt. – ² För spannmål omräknade tal till 15 % vattenhalt. – ³ Avser första skörd vid tidpunkten för provtagningen.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 84 Bärgad skörd¹ på besädd areal år 1977. Kilogram per hektar

Actual yield in 1977. Kilogrammes per hectare

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Korn	Havre	Bland-säd
<i>Län</i>						
Stockholms	4 030	3 340	2 920	3 970	3 310	2 960
Uppsala	4 230	3 870	3 520	3 770	3 480	3 360
Södermanlands	4 030	3 450	2 990	3 660	3 450	3 010
Östergötlands	4 070	3 670	3 080	3 830	3 510	3 180
Jönköpings	3 570	..	2 010	2 640	2 340	2 420
Kronobergs	..	..	2 660	2 770	2 520	2 190
Kalmar	3 620	2 930	2 640	3 030	3 100	2 430
Gotlands	3 410	..	2 720	2 920	3 000	..
Blekinge	4 290	3 360	3 100	2 890	2 550	2 030
Kristianstads	4 790	3 610	2 970	3 410	2 960	2 580
Malmöhus	4 880	3 740	3 780	4 020	3 370	..
Hallands	4 600	3 270	3 040	3 610	3 020	3 000
Göteborgs o Bohus	3 900	2 930	2 490	3 070	2 560	2 370
Älvsborgs	3 570	2 910	2 520	3 110	2 720	2 280
Skaraborgs	3 990	3 300	2 540	3 470	3 240	2 540
Värmlands	2 920	..	2 360	3 180	3 250	2 720
Örebro	3 590	3 440	3 000	3 680	3 430	3 490
Västmanlands	4 550	3 650	3 320	3 710	3 310	2 890
Kopparbergs	2 930	..	..	2 990	2 700	..
Gävleborgs	2 560	..	..	2 740	2 570	2 130
Västernorrlands	..	..	..	2 250	1 840	1 700
Jämtlands	..	..	..	1 900	1 500	..
Västerbottens	..	..	..	960	600	800
Norrbottnens	..	..	..	890	640	..
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	4 950	3 830	3 770	4 070	3 390	3 210
» mellanbygder	3 940	3 160	2 970	3 270	3 170	2 910
» norra slättbygder	4 040	3 650	2 870	3 690	3 320	2 920
Svealands slättbygder	4 110	3 630	3 150	3 740	3 430	3 180
Götalands skogsbygder	3 630	2 930	2 430	2 890	2 590	2 440
Mellersta Sveriges skogsbygder	3 070	2 660	2 320	3 010	2 950	2 610
Nedre Norrland	..	..	..	2 370	2 140	1 870
Övre Norrland	..	..	..	960	630	780
<i>Hela riket</i>						
1977	4 160	3 570	3 050	3 290	3 100	2 660
1976	4 630	3 630	3 490	3 290	2 780	2 630
1975 ²	5 090	4 060	3 380	3 150	2 860	2 500
1974 ²	5 420	4 730	4 000	3 970	3 820	3 450
1973 ²	4 690	3 570	3 390	2 900	2 500	2 240

¹ För spannmål avses skörd med 15 %, för slätterrval skörd med 16,5 % och för oljeväxter skörd med 18 % vattenhalt. – ² För spannmål omräknade tal till 15 % vattenhalt. – ³ Avser utnyttjad återväxt. – ⁴ Efter reducering för stora, små och skadade knölar. – ⁵ Efter reducering för rötskadade knölar. – ⁶ Preliminär uppgift.

Källor: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten) och beträffande oljeväxter och sockerbetor SCB, skördens storlek.

Slåttervall			Mat- potatis ⁴	Potatis för Höst- stärkelse och råsprit ⁵	Höst- raps	Vår- raps	Höst- rybs	Vår- rybs	Socker- betor
Första skörd	Återväxt ³	Totalt							
3 990	1 560	5 550	14 460	—	2 100	1 730	2 220	1 360	—
3 790	2 130	5 920	13 140	—	1 630	1 930	2 440	1 440	—
4 060	2 260	6 320	17 720	..	2 100	1 580	2 080	1 160	—
4 170	2 310	6 480	26 070	..	2 620	1 290	2 060	1 830	..
4 310	1 980	6 290	25 090	..	2 300	1 920	..	1 730	—
4 690	2 170	6 860	24 570	..	..	1 470	..	1 580	—
4 120	1 840	5 960	26 990	32 830	2 080	1 410	1 560	1 820	37 090
4 120	1 850	5 970	28 680	..	2 030	1 230	1 360	1 360	35 470 ⁶
5 010	2 050	7 060	28 420	35 660	2 160	2 160	..	..	43 430
4 750	2 820	7 570	30 490	32 940	2 690	1 550	2 320	1 190	42 830
5 400	2 740	8 140	33 880	34 250	2 920	1 810	2 190	..	41 890
4 570	3 190	7 760	28 180	..	1 680	1 990	1 440	1 830	38 610
4 680	1 670	6 350	20 160	—	..	1 970	..	1 550	—
4 290	1 970	6 260	24 680	—	..	1 960	..	1 920	—
4 090	2 270	6 360	28 440	26 640	1 800	2 070	1 540	1 680	—
3 730	850	4 580	21 560	—	..	1 510	..	1 490	—
4 520	1 800	6 320	21 750	..	..	1 790	2 030	1 520	—
4 520	1 840	6 360	14 920	—	..	1 650	2 110	1 170	—
3 980	1 130	5 110	19 030	..	—	320	..	1 220	—
3 920	930	4 850	15 350	..	..	..	..	1 060	—
3 410	500	3 910	13 360	—	—	—	—	—	—
3 810	600	4 410	13 030	—	—	—	—	—	—
2 820	350	3 170	9 580	..	—	—	—	—	—
3 050	470	3 520	6 620	..	—	—	—	—	—
5 050	3 110	8 160	30 730	33 080	..	..	..	..	..
4 730	2 220	6 950	31 270	33 940	..	..	..	..	..
4 230	2 220	6 450	27 800	26 410	..	..	..	..	..
4 080	1 860	5 940	18 910	..	..	..	..	..	..
4 330	2 170	6 500	25 410	32 080	..	..	..	..	..
4 020	1 280	5 300	18 930	..	..	..	..	..	..
3 650	650	4 300	15 330	—	..	..	..	..	..
2 950	390	3 340	8 610	..	..	..	..	..	..
4 090	1 710	5 800	24 760	33 480	2 770	1 800	2 040	1 600	41 300
4 550	1 030	5 580	22 370	25 770	2 770	1 430	2 100	1 470	39 060
4 210	1 280	5 490	18 450	23 560	2 640	1 580	2 120	1 450	38 080
3 670	1 640	5 310	25 530	31 420	3 100	1 930	2 040	1 790	46 210
4 730	1 560	6 290	22 070	18 420	2 690	1 810	2 060	1 310	43 020

Tabell 85 Biologisk första skörd¹ från slåttervallar av olika åldrar år 1977. Kilogram per hektar

Biological yield from ley of various ages in 1977. Kilogrammes per hectare

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Vallålder, år				
	1	2	3	Över 3	Samtliga
<i>Län</i>					
Stockholms	4 350	5 980	5 530	4 290	5 070
Uppsala	3 730	6 040	5 440	4 860	5 010
Södermanlands	3 870	5 940	5 970	5 210	5 210
Östergötlands	3 710	5 500	5 590	4 430	4 870
Jönköpings	4 210	5 940	5 230	4 560	4 990
Kronobergs	5 300	6 260	5 530	4 710	5 370
Kalmar	4 330	5 800	5 130	4 390	4 910
Gotlands	5 240	5 200	5 320	4 440	4 940
Blekinge	5 230	6 740	5 890	5 140	5 700
Kristianstads	5 510	5 890	5 480	4 440	5 430
Malmöhus	6 180	6 690	5 870	5 020	6 130
Hallands	5 130	5 720	5 000	4 600	5 230
Göteborgs o Bohus	5 340	6 190	5 570	4 540	5 410
Älvsborgs	4 650	5 730	5 160	4 270	5 010
Skaraborgs	3 860	5 730	4 890	4 520	4 770
Värmlands	3 230	5 480	4 810	4 220	4 380
Örebro	3 860	6 400	5 670	4 830	5 380
Västmanlands	4 650	6 810	6 510	5 490	5 880
Kopparbergs	4 320	5 570	5 600	4 260	4 910
Gävleborgs	4 170	5 910	5 160	4 460	4 900
Västernorrlands	3 630	5 230	4 390	3 700	4 250
Jämtlands	4 190	5 820	5 100	4 050	4 640
Västerbottens	3 380	4 200	3 150	2 920	3 500
Norrbottnens	3 690	4 250	3 890	3 200	3 720
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	5 650	5 920	5 800	5 180	5 680
» mellanbygder	5 530	6 290	5 500	4 650	5 530
» norra slättbygder	4 010	5 790	5 330	4 570	4 960
Svealands slättbygder	3 820	6 130	5 800	4 940	5 170
Götalands skogsbygder	4 590	5 770	5 180	4 460	5 020
Mellersta Sveriges skogsbygder	3 990	5 860	5 370	4 090	4 840
Nedre Norrland	3 940	5 490	4 740	3 980	4 510
Övre Norrland	3 520	4 230	3 490	3 130	3 620
<i>Hela riket</i>					
1977	4 380	5 670	5 110	4 330	4 880
1976	5 310	5 590	5 240	4 510	5 170
1975	4 330	5 460	4 990	4 460	4 820
1974	4 580	5 000	4 420	3 600	4 450
1973	5 540	5 940	5 280	4 390	5 370

¹ Avser skörd med 16,5 % vattenhalt.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 86 Biologisk skörd av matpotatis och potatis för stärkelse och råspnit vid odlingar av olika storlek respektive på fält med eller utan bevattning år 1976. Kilogram per hektar

Biological yield of table potatoes and potatoes for processing on cultivations in different size groups and yield by irrigation in 1976. Kilogrammes per hectare

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Gröda; område	Storleksgrupp, hektar matpotatis respektive potatis för stärkelse och råspnit						Bevattning	
	0,2–0,4	0,5–0,8	0,9–1,5	1,6–3,0	Över 3,0	Samtliga	Obevatt- nade arealer	Bevatt- nade arealer
Matpotatis								
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	28 310	..	30 670	30 590	36 700	35 180	31 440	39 480
» mellanbygder	21 780	23 010	28 420	33 040	33 960	32 130	31 270	36 800
» norra slättbygder	24 940	..	22 970	24 870	30 580	29 760	25 790	35 490
Svealands slättbygder	15 570	18 170	21 150	20 970	26 610	24 090	21 930	28 460
Götalands skogsbygder	22 070	23 030	25 230	27 160	30 940	25 750	24 390	33 600
Mellersta Sveriges skogsbygder	18 320	..	21 830	20 460	25 830	22 620	20 620	28 600
Nedre Norrland	16 730	..	19 860	20 300	25 430	19 500	21 800	28 450
Övre Norrland	19 950	..	..	19 280	24 520	22 430	23 540	24 780
<i>Hela riket</i>								
1976	19 960	21 640	25 730	27 340	31 220	28 080	26 940	34 480
1975	18 710	21 380	22 410	24 150	26 970	24 300	22 110	31 930
1974	26 680	29 570	30 960	32 570	36 130	33 030	34 200	38 860
1973	20 440 ²	23 540	25 700	28 460	31 150	27 980	26 500	30 540
1972	22 040 ²	26 150	29 300	29 700	34 490	30 840	..	..
Potatis för stärkelse och råspnit¹								
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	..	..	..	..	27 730	27 890	23 090	34 050
» mellanbygder	..	..	26 460	28 030	27 480	27 400	24 030	31 720
» norra slättbygder	..	–	–	..	..	..	..	..
Svealands slättbygder	..	–	–	–	..	..	..	–
Götalands skogsbygder	..	..	..	24 950	27 240	27 030	25 570	30 630
Mellersta Sveriges skogsbygder	..	–	–	–	..	..	..	–
Nedre Norrland	..	–	–	–	–	–	–	–
Övre Norrland	..	–	–	..	..	..	..	..
<i>Hela riket</i>								
1976	..	..	26 990	27 460	27 410	27 350	24 160	31 750
1975	..	25 960	25 080	23 560	25 700	25 610	22 820	30 860
1974	..	..	32 920	33 550	35 580	35 060	34 500	36 580
1973	..	23 650	20 770	21 030	21 140	21 170	17 010	25 010
1972	26 320 ²	28 640	29 410	31 960	33 350	32 630	..	..

¹ Avser fr o m 1973 odlingar om minst 0,5 hektar. – ² Avser odlingar om 0,13–0,4 hektar.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 87 Biologisk skörd av vissa grödor på arealer med olika såtidpunkter år 1976.
Kilogram per hektar
 Biological yield per hectare on acreages with different sowing dates in 1976.
 Kilogrammes per hectare

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Gröda; datum	Göta- lands södra slätt- bygder	Göta- lands mellan- bygder	Göta- lands norra slätt- bygder	Svea- lands slätt- bygder	Göta- lands skogs- bygder	Mellersta Sveriges skogs- bygder	Nedre Norr- land	Övre Norr- land
<i>Vårvete</i>								
Före 5 april	3 590	—	—	..	—	—	—	—
5 april–11 april	3 520	..	—	..	..	..	—	—
12 april–18 april	3 830	4 280	..	..	..	—	—	—
19 april–25 april	3 600	3 760	3 820	3 880	3 230	..	—	—
26 april–2 maj	3 100	3 690	4 340	3 460	3 820	..	—	—
3 maj–9 maj	..	3 130	3 850	3 850	3 650	3 030	..	—
10 maj–16 maj	—	..	2 490	3 920	3 340	2 550	—	—
17 maj–23 maj	—	..	..	3 580	2 620	..	..	—
Efter 23 maj	—	..	..	..	..	..	..	..
<i>Korn</i>								
Före 12 april	4 580	3 350	..	..	..	—	—	—
12 april–18 april	4 500	3 600	4 010	..	3 230	..	—	—
19 april–25 april	4 160	3 830	4 240	3 940	3 610	2 700	—	—
26 april–2 maj	3 230	3 470	3 770	3 540	3 550	3 120	..	—
3 maj–9 maj	3 110	3 200	3 330	3 520	3 390	2 740	3 590	—
10 maj–16 maj	..	2 960	3 140	3 550	3 090	3 090	3 410	..
17 maj–23 maj	..	3 010	2 570	2 790	2 660	2 950	2 980	3 110
24 maj–30 maj	..	2 790	..	2 550	1 790	2 440	2 720	2 630
Efter 30 maj	—	..	..	..	..	2 370	2 470	2 290
<i>Havre</i>								
Före 12 april	4 550	..	..	..	..	—	—	—
12 april–18 april	4 430	3 520	3 190	..	3 390	—	—	—
19 april–25 april	3 910	3 830	3 820	3 410	3 180	2 730	—	—
26 april–2 maj	2 880	3 240	3 350	3 160	3 450	2 260	..	—
3 maj–9 maj	2 330	3 480	2 740	2 860	2 890	2 420	3 000	—
10 maj–16 maj	2 150	2 760	2 370	2 840	2 660	2 300	2 840	—
17 maj–23 maj	..	2 930	1 900	2 380	2 420	2 220	2 660	—
24 maj–30 maj	—	..	..	2 040	1 850	2 400	2 210	—
Efter 30 maj	—	—	..	..	..	..	2 270	—
<i>Blandsäd</i>								
Före 12 april	—	—	—	—	—	—	—	—
12 april–18 april	..	..	..	—	..	—	—	—
19 april–25 april	3 100	3 750	3 990	..	2 830	—	—	—
26 april–2 maj	2 990	2 940	2 750	..	2 910	..	—	—
3 maj–9 maj	..	2 680	2 560	3 210	2 600	2 210	—	—
10 maj–16 maj	..	2 680	2 560	3 060	2 560	2 420	2 690	—
17 maj–23 maj	—	..	..	3 010	2 050	2 230	2 730	—
24 maj–30 maj	—	..	..	2 600	..	1 980	2 770	—
Efter 30 maj	—	..	—	..	..	..	2 520	—

Tabell 87 (forts)

Gröda; datum	Göta- lands södra slätt- bygder	Göta- lands mellan- bygder	Göta- lands norra slätt- bygder	Svea- lands slätt- bygder	Göta- lands skogs- bygder	Mellersta Sveriges skogs- bygder	Nedre Norr- land	Övre Norr- land
<i>Matpotatis</i>								
Före 12 april	32 900	..	—	..	—	—	—	—
12 april–18 april	36 360	..	—	..	..	—	—	—
19 april–25 april	35 560	37 010	..	..	..	—	—	—
26 april–2 maj	35 350	36 150	36 950	..	27 160	..	..	—
3 maj–9 maj	35 050	33 870	31 080	26 690	28 810	23 290	..	—
10 maj–16 maj	35 470	32 600	29 220	25 750	29 850	25 730	23 080	..
17 maj–23 maj	..	28 170	26 000	26 340	27 700	23 980	24 720	23 720
24 maj–30 maj	..	25 680	26 680	20 070	25 680	23 700	23 520	23 840
Efter 30 maj	—	..	..	20 930	..	..	22 290	23 710
<i>Potatis för stärke och råspirt</i>								
Före 12 april	..	..	—	—	—	—	—	—
12 april–18 april	..	..	—	—	—	—	—	—
19 april–25 april	..	..	—	—	—	—	—	—
26 april–2 maj	26 860	29 180	..	—	..	—	—	—
3 maj–9 maj	29 260	29 890	..	..	28 300	—	—	—
10 maj–16 maj	..	26 740	..	—	27 500	—	—	—
17 maj–23 maj	..	25 760	..	..	26 520	..	—	—
24 maj–30 maj	—	19 610	..	—	..	..	—	..
Efter 30 maj	—	..	..	—	..	—	—	..

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

8.6 TOTALSKÖRDAR

SCB beräknar varje år totalskördarna av spannmål, hö från slåttervall och potatis vid företag med mer än 2 hektar åker.

Uppgifter om totalskördarna av oljeväxter och sockerbetor lämnas årligen av Sveriges Oljeväxtintressenter Förening (SOI) respektive av Svenska Sockerfabriks Aktiebolaget (SSA).

Beräkningarnas genomförande

Spannmål, hö från slåttervall och potatis

Skördeberäkningarna baseras på uppgifter för de olika grödorna om arealer enligt lantbruksregistret (se avsnitt 3.1) och om hektarskördar enligt de objektiva skördeuppskattningarna (se avsnitt 8.5). Den totala skörden beräknas som produkten av den besådda arealen och den bärgade skörden per hektar besädd areal. Beräkningarna avser endast företag med mer än 2 hektar åker.

Arealuppgifterna enligt lantbruksregistret avser ej alltid exakt de besådda arealerna. Sålunda kan t ex diken vara redovisade bland grödarealerna. En del korrigeringar utförs därför. För varje gröda eller grödgrupp och riksområde (se bilaga 2) fastställs korrigeringstal. Som underlag för fastställandet av dessa tal används resultat från särskilda fältmätningar i anslutning till de objektiva skördeuppskattningarna. Sådana mätningar utförs vid cirka 400 företag (för potatis utförs fältmätningar vid ytterligare cirka 200 företag).

Vid beräkningarna multipliceras arealen för varje naturligt jordbruksområde (se bilaga 2) med korrigeringstalet för det riksområde inom vilket området ligger. De sålunda korrigerade arealerna, de besådda arealerna, summeras till länstal, varefter totalskörderna beräknas genom multiplicering med det aktuella länets bärgade skörd per hektar.

För omräkning av arealuppgifterna enligt lantbruksregistret till att gälla besädd areal har vid de fem senaste årens skördeberäkningar korrigeringstalen enligt följande tablå använts.

Gröda (grödgrupp)	Riks- område	Korrigeringstal	
		1976–1977	1973–1975
Brödsäd	1	1,00	1,00
	2	0,93	0,93
	3	0,90	0,90
Fodersäd	1	0,95	0,95
	2 och 3	0,90	0,90
Slåttervall	Alla	0,95	0,95
Matpotatis	1	1,05	1,00
	2	1,00	1,00
	3	0,85	0,85
Potatis för stärke och råspirt	1	1,05	1,00
	2 och 3	1,00	1,00
Oljeväxter ¹	1	1,00	1,00
	2 och 3	0,95	0,95

¹ Se nedan.

Rikstalen för totalskördarna erhålls genom summering av länstalen. På grund av vägnings-

och avrundningseffekter avviker dessa rikstal något från produkten av skörden per hektar (se avsnitt 8.5) för hela riket och motsvarande areal. Av liknande orsaker avviker produkten av hektarskörd och motsvarande besädd areal från den för respektive produktionsområde redovisade totalskörden.

Oljeväxter

SOI insamlar varje år uppgifter om odlingen av oljeväxter. De här redovisade siffrorna avser skörd för kontraktsbundna odlingar och skörd för hembud omräknade till frö med 18 % vattenhalt.

De redovisade arealuppgifterna baseras på lantbruksregistret och är korrigerade på samma sätt som arealerna för spannmål, slåttervall och potatis (se ovan). Dessa besädda arealer avviker något från de av SOI redovisade arealerna. Detta beror bl a på att SOIs uppgifter endast avser kontraktsbundna odlingar där skörden verkligen bärgats. Vidare avser SCBs uppgifter endast företag med mer än 2 hektar åker.

Sockerbetor

Uppgifterna om sockerbetsodlingen avser de av SSA rapporterade levererade skördekvantiteterna och kontrakterade arealerna.

Resultat

I *tabell 88* redovisas storleken av totalskördarna och de besädda arealerna för spannmål, slåttervall och potatis år 1977 och i *tabell 89*

lämnas motsvarande uppgifter för oljeväxter och sockerbetor.

Av tabell nedan framgår skörden av vitsenap åren 1973–1977.

År	Totalskörd av vitsenap, ton
1977	1 550
1976	2 020
1975	1 660
1974	2 590
1973	1 150

Bibliografi

Skördens storlek /årligen sedan 1963/. SCB. SM J 1970:39 (avser 1968–69), 1971:21, 1972:21, 1973:19, 1974:23, 1975:21 (med uppgifter för 1971–74 enligt länsindelningen 1974), 1976:8, 1977:8 (uppgifterna preliminära), 1978:9 . . .

Skördestatistik för oljeväxter. /Årligen sedan 1959/ års skörd. Sveriges Oljeväxtintressenter Förening u p a.

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Skörd av /höstsäd, vårvete, fodersäd, potatis respektive första skörd på slåttervall/. Preliminära uppgifter. Resultat för 1977 redovisades i SM J 1977:11.3, 11.5, 11.7, 11.4 respektive 11.2.

Beräkning av skörden per den 3 augusti /årligen sedan 1969; datum varierar något. Uppgifter redovisas bl a för vårråg, kokärter samt foderärter och vicker; för 1976 beräknades totalskördarna av dessa grödor till 3,3, 10,6 respektive 9,5 milj kilogram/. Jordbruksnämnden.

Tabell 88 Total skörd och besädd areal av spannmål, slättervall och potatis år 1977

Total harvest of grain, ley and potatoes in 1977

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Höstvete		Vårvete		Höstråg		Korn	
	Total skörd ¹ , ton	Besädd areal, hektar	Total skörd ¹ , ton	Besädd areal, hektar	Total skörd ¹ , ton	Besädd areal, hektar	Total skörd ¹ , ton	Besädd areal, hektar
<i>Län</i>								
Stockholms	82 660	20 491	11 050	3 308	9 360	3 203	67 650	17 020
Uppsala	143 730	33 988	31 500	8 144	20 430	5 808	149 680	39 650
Södermanlands	102 890	25 543	15 980	4 631	18 970	6 339	84 970	23 186
Östergötlands	204 860	50 358	22 150	6 031	41 880	13 603	118 790	31 007
Jönköpings	4 570	1 279	470	215	1 530	759	28 870	10 931
Kronobergs	750	224	180	..	2 270	852	21 800	7 879
Kalmar	44 880	12 408	2 780	949	20 670	7 836	68 720	22 703
Gotlands	34 720	10 187	820	389	12 460	4 588	62 330	21 345
Blekinge	9 970	2 320	4 480	1 335	9 640	3 107	22 530	7 794
Kristianstads	60 790	12 702	11 470	3 173	37 250	12 557	172 190	50 509
Malmöhus	236 020	48 354	26 410	7 054	70 700	18 713	307 780	76 544
Hallands	28 200	6 124	4 030	1 230	15 650	5 147	120 620	33 431
Göteborgs o Bohus	10 030	2 575	1 310	446	2 320	931	29 740	9 683
Älvsborgs	27 610	7 730	1 320	455	6 260	2 482	69 610	22 354
Skaraborgs	206 350	51 742	4 020	1 220	33 120	13 041	132 520	38 168
Värmlands	14 520	4 976	900	237	3 340	1 410	86 150	27 127
Örebro	33 620	9 360	15 310	4 456	16 380	5 451	93 470	25 373
Västmanlands	67 630	14 873	48 140	13 199	11 720	3 528	127 310	34 287
Kopparbergs	4 400	1 501	260	..	540	244	63 030	21 086
Gävleborgs	1 190	467	150	..	460	201	55 230	20 128
Västernorrlands	130	..	..	..	10	..	35 330	15 673
Jämtlands	..	..	..	..	..	..	16 030	8 441
Västerbottens	..	..	..	..	..	..	24 700	25 593
Norrbottnens	..	..	..	..	..	..	7 020	7 915
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	269 580	54 475	33 460	8 741	73 950	19 635	377 330	92 725
Götalands mellanbygder	124 320	31 548	13 770	4 360	81 810	27 561	278 250	85 108
Götalands norra slättbygder	398 440	98 512	24 310	6 671	68 470	23 905	243 890	66 088
Svealands slättbygder	437 150	106 450	120 900	33 312	76 310	24 283	555 330	148 310
Götalands skogsbygder	62 120	17 107	7 170	2 447	25 370	10 481	237 170	81 998
Mellersta Sveriges skogsbygder	27 340	8 903	3 070	1 152	8 790	3 798	137 100	45 527
Nedre Norrland	590	276	50	..	260	151	104 310	43 990
Övre Norrland	..	..	..	..	..	..	32 690	34 081
<i>Hela riket</i>								
1977	1 319 580	317 290	202 750	56 724	334 980	109 824	1 966 070	597 827
1976	1 537 840	332 734	226 800	62 327	424 120	121 488	1 825 550	554 473
1975	1 151 740	226 423	302 890	74 662	322 200	95 310	1 902 830	604 932
1974	1 533 090	283 136	260 010	54 926	429 360	107 083	2 356 150	594 919
1973	1 154 670	246 190	157 260	44 215	315 830	93 376	1 736 350	599 423

¹ Avser bärgad skörd med 15 % vattenhalt. – ² Avser bärgad första skörd och utnyttjad återväxt med 16,5 % vattenhalt. – ³ Skörden av matpotatis har reducerats för stora, små och skadade knölar och skörden av potatis för stärkelse och råsprit för rötskadade knölar.

Havre		Blandsäd		Slättervall			Matpotatis		Potatis för stärkelse och råsprit	
Total skörd ¹ , ton	Besådd areal, hektar	Total skörd ¹ , ton	Besådd areal, hektar	Skörd ² , ton		Besådd areal, hektar	Total skörd ³ , ton	Besådd areal, hektar	Total skörd ³ , ton	Besådd areal, hektar
				Totalt	Därav första skörd					
53 020	16 005	7 250	2 449	77 750	55 840	13 998	8 690	601	–	–
69 400	19 931	27 080	8 066	123 290	79 000	20 833	9 520	724	–	–
115 790	33 593	6 220	2 066	126 860	81 380	20 060	8 710	491	..	..
110 970	31 608	22 200	6 989	221 380	142 400	34 164	48 790	1 871	..	..
46 550	19 885	11 180	4 622	251 880	172 330	40 020	26 520	1 057	990	..
29 170	11 551	4 900	2 243	158 980	108 590	23 168	17 880	728	2 870	101
44 910	14 469	9 600	3 947	233 760	161 590	39 248	47 260	1 751	8 930	272
8 350	2 778	2 530	764	113 670	78 390	19 030	14 870	519	..	..
4 410	1 730	1 140	561	66 480	47 170	9 421	20 290	714	111 010	3 113
24 640	8 316	4 530	1 757	255 330	160 190	33 725	109 210	3 582	218 710	6 640
56 170	16 689	4 530	1 454	200 660	133 290	24 666	161 940	4 780	38 320	1 119
68 700	22 785	6 260	2 086	190 720	112 370	24 583	112 490	3 991	3 370	107
41 570	16 233	4 980	2 105	129 460	95 550	20 395	13 710	680	–	–
112 360	41 339	6 750	2 960	305 310	209 150	48 787	30 920	1 253	–	–
281 980	87 138	10 800	4 257	273 350	175 810	42 986	112 460	3 955	11 740	441
77 150	23 715	2 900	1 067	164 950	134 310	35 999	32 190	1 493	–	–
104 520	30 489	2 920	837	114 360	81 780	18 081	28 580	1 314	2 030	..
103 330	31 246	6 290	2 177	83 790	59 570	13 179	4 380	293	–	–
20 870	7 735	1 980	1 024	99 350	77 270	19 434	18 130	953	..	..
34 150	13 305	2 720	1 278	123 020	99 480	25 365	12 830	836	..	..
4 500	2 447	2 270	1 331	111 750	97 320	28 566	12 970	972	–	–
1 500	996	1 310	650	109 350	94 540	24 806	7 020	539	–	–
1 570	2 614	1 940	2 432	136 740	122 010	43 190	14 570	1 521	60	..
680	1 063	370	641	87 770	76 190	24 957	5 760	870	..	..
95 580	28 246	6 020	1 871	199 130	123 320	24 367	221 940	7 217	42 910	1 293
47 050	14 867	8 470	2 902	441 240	300 330	63 445	184 830	5 906	298 730	8 771
383 480	115 515	19 720	6 730	396 960	260 170	61 452	136 180	4 894	9 890	373
470 000	137 075	50 110	15 700	516 100	354 880	86 773	67 160	3 547	1 640	..
273 030	105 427	51 520	21 055	1 285 630	857 460	197 676	161 130	6 335	44 630	1 386
115 900	39 290	8 410	3 218	345 970	262 570	65 159	46 330	2 444	660	..
28 870	13 518	5 930	3 154	329 650	279 960	76 455	40 450	2 634	–	–
2 350	3 722	2 470	3 133	245 280	216 830	73 334	21 670	2 511	490	..
1 416 260	457 660	152 650	57 763	3 759 960	2 655 520	648 661	879 690	35 488	398 950	11 966
1 251 300	449 826	165 010	63 001	3 635 860	2 965 870	652 534	754 730	33 757	303 530	11 800
1 320 870	463 600	164 620	65 238	3 621 150	2 772 340	659 230	561 660	30 351	275 250	11 674
1 656 310	435 922	244 450	70 911	3 610 570	2 500 960	680 469	884 460	34 693	372 230	11 851
1 188 040	474 300	159 530	71 378	4 185 500	3 148 420	665 951	728 810	33 392	217 710	11 769

Tabell 89 Total skörd och besädd areal av oljeväxter och sockerbeter år 1977
 Total harvest and area sown of oleiferous plants and sugar beets in 1977

Område	Höstraps		Våraps		Hösttrybs	
	Total skörd ¹ , ton	Besädd areal, hektar	Total skörd ¹ , ton	Besädd areal, hektar	Total skörd ¹ , ton	Besädd areal, hektar
<i>Län</i>						
Stockholms	1 470	702	2 950	1 699	4 410	1 988
Uppsala	360	218	5 670	2 932	4 520	1 847
Södermanlands	630	300	4 590	2 900	3 340	1 605
Östergötlands	10 180	3 889	1 230	958	7 310	3 556
Jönköpings	280	120	220	115	80	..
Kronobergs	120	..	200	134	200	..
Kalmar	2 790	1 340	360	253	400	259
Gotlands	2 410	1 187	360	290	1 620	1 186
Blekinge	480	223	1 560	721	10	..
Kristianstads	14 260	5 294	2 330	1 504	1 100	471
Malmöhus	100 290	34 360	1 410	779	4 720	2 156
Hallands	360	215	5 360	2 687	200	139
Göteborgs o Bohus	..	..	2 150	1 092	..	..
Älvsborgs	10	..	5 090	2 597	40	..
Skaraborgs	830	459	10 350	5 000	1 440	939
Värmlands	..	..	520	344	20	..
Örebro	160	..	4 660	2 603	770	381
Västmanlands	10	..	8 230	5 003	310	145
Kopparbergs	–	–	40	120	90	..
Gävleborgs	..	..	..	..	90	..
Västernorrlands	–	–	–	–	–	–
Jämtlands	–	–	–	–	–	–
Västerbottens	–	–	–	–	–	–
Norrbottnens	–	–	–	–	–	–
<i>Hela riket</i>						
1977	134 640	48 547	57 280	31 744	30 670	15 060
1976	102 920	37 128	50 790	35 392	60 230	28 733
1975	126 810	48 052	74 740	47 228	51 740	24 391
1974	135 170	43 652	103 620	53 581	42 060	20 645
1973	125 560	46 681	95 090	52 454	64 490	31 180

¹ Avser frö med 18 % vattenhalt. – ² Exklusive övriga oljeväxter. Se även texten under »Resultat». – ³ Kontrakterad areal. – ⁴ Preliminär uppgift.

Källor: Sveriges Oljeväxtintressenter Förening, Svenska Sockerfabriks Aktiebolaget och beträffande besädda arealer för oljeväxter SCB.

Vårrybs		Summa oljeväxter ²		Sockerbetor	
Total skörd ¹ , ton	Besådd areal, hektar	Total skörd ¹ , ton	Besådd areal, hektar	Total skörd, ton	Besådd ³ areal, hektar
1 780	1 302	10 610	5 691	—	—
1 020	712	11 570	5 709	—	—
3 240	2 789	11 800	7 594	—	—
19 330	10 582	38 050	18 985	450	..
390	223	970	..	—	—
260	164	780	..	—	—
560	309	4 110	2 161	144 190	3 888
1 180	866	5 570	3 529	139 230 ⁴	3 925
..	..	2 050	..	41 530	956
220	185	17 910	7 454	599 080	13 989
200	..	106 620	..	1 251 940	29 885
2 560	1 404	8 480	4 445	22 740	589
460	296	2 610	..	—	—
1 650	859	6 790	..	—	—
4 410	2 629	17 030	9 027	—	—
2 570	1 728	3 110	..	—	—
1 900	1 248	7 490	..	—	—
1 230	1 045	9 780	..	—	—
1 450	1 191	1 580	..	—	—
250	238	340	..	—	—
—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—
44 660	27 856	267 250	123 207	2 199 160	53 246
64 800	43 986	278 740	145 238	2 076 590	53 161
73 270	50 494	326 560	170 165	1 991 530	52 296
70 360	39 362	351 210	157 240	2 140 470	46 316
53 540	40 691	338 680	171 006	1 781 470	41 412

8.7 SKÖRDENS KVALITET

SCB genomför varje år i samverkan med jordbruksnämnden och Sveriges Utsädesförening undersökningar av spannmålsens kvalitet. Kvalitetsanalyserna utförs vid Utsädesföreningens cereallaboratorium i Svalöv. Resultaten används bl a vid skördeskadestyckets prisberäkningar (se avsnitt 8.11).

SCB insamlar vidare varje år prover från vallskörden för att låta bestämma dennas kvalitet. Proverna analyseras vid statens lantbrukskemiska laboratorium i Uppsala och de kemiska stationerna i Kristianstad och Skara.

Sveriges Stärkelseproducenters Förening och AB Skånebrännerier lämnar årligen uppgift om medelstärkelsehalten i den av dem förbrukade potatisen.

Från Sveriges Oljeväxtintressenter Förening och Svenska Sockerfabriks Aktiebolaget erhålls varje år förutom skördeuppgifter (se avsnitt 8.6) även uppgifter om olje- respektive sockerhalt.

Spannmålsens kvalitet

Från ett underurval till huvudurvalet i de objektiva skördeuppskattningarna (se avsnitt 8.5) uttas kvalitetsprover av spannmålsskörden på provyttegårdarna. De redovisade resultaten avser skörden vid bärningen ute på fältet.

För 1977 ingick i bearbetningen för höstvetes prover från 527 företag, för vårvete från 148 företag, för höstråg från 324 företag, för korn från 452 företag och för havre från 432 företag.

Kvalitetsbestämningarna omfattar bl a hektolitervikt, proteinhalt samt för brödsäden även renhet och falltal. Falltalet, som bestäms enligt en fysikalisk metod, utgör ett mått på mältningen.

Vallskördens kvalitet

Insamlingen av prover är samordnad med uppgiftsinsamlingen till de objektiva skördeuppskattningarna (se avsnitt 8.5). Prover uttas från provyteskördarna vid de provyttegårdar som ingår i undersökningen av bärningsförluster för slättervall.

Analyserna omfattar bestämning av smältbarheten av organisk substans och halten av råprotein och aska. Utifrån smältbarhetsbestämningen beräknas omsättbar energi (Mcal) och utifrån råproteinhalten andelen smältbart råprotein.

Resultat

I *tabell 90* redovisas brödsädens fördelning på olika kvalitetsgrupper år 1977. Uppgifter om bröd- och fodersädens medelhektolitervikt och medelproteinhalt år 1977 lämnas i *tabell 91*.

Resultaten från undersökningen av vallskördens kvalitet år 1977 redovisas i *tabell 92*.

Uppgifter om medelstärkelsehalten i den av Sveriges Stärkelseproducenters Förening (SSF) och AB Skånebrännerier förbrukade potatisen under åren 1972/73–1976/77 redovisas i nedanstående tablå.

År	Medelstärkelsehalt, %		
	SSF	Skånebränn.	Totalt
1976/77	16,7	16,4	16,6
1975/76	17,0	16,9	17,0
1974/75	16,6	16,7	16,6
1973/74	18,0	..	..
1972/73	17,5	..	..

Av *tabell 93* framgår olje- och sockerhalten i skörden av oljeväxter respektive sockerbetor år 1977.

Tabell 90 Brödsädens fördelning på kvalitetsgrupper år 1977. Procent

Bread grain by quality groups in 1977. Per cent

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Gröda; område	Låg volym- vikt ¹	Falltal				Summa
		Under 80 (höstvete) resp 70 (vårvete och höst- råg)	80–180 (höstvete) 70–180 (vårvete) resp 70–90 (höstråg)	190–300 (höst- och vårvete) resp 100–150 (höstråg)	Över 300 (höst- och vårvete) resp 150 (höstråg)	
Höstvete						
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	1,6	–	26,9	56,3	15,2	100
» mellanbygder	4,4	–	–	38,1	57,5	100
» norra slättbygder	6,6	–	33,8	52,4	7,2	100
Svealands slättbygder	23,1	–	27,4	43,6	5,9	100
Götalands skogsbygder	3,2	–	24,7	68,5	3,6	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	16,7	0,6	31,6	46,2	4,9	100
Nedre Norrland	..	..	..	..	..	100
Övre Norrland	–	–	–	–	–	–
<i>Hela riket</i>						
1977	10,7	0,0	26,3	49,4	13,6	100
1976	1,6	–	0,3	39,3	58,8	100
1975	1,0	–	2,9	16,7	79,4	100
1974	0,7	0,9	9,0	35,8	53,6	100
1973	1,2	0,0	0,7	68,2	29,9	100
Vårvete						
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	..	..	..	..	..	100
» mellanbygder	..	..	..	..	..	100
» norra slättbygder	..	..	..	..	..	100
Svealands slättbygder	69,3	–	0,8	29,9	–	100
Götalands skogsbygder	..	..	..	..	..	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	..	..	..	..	..	100
Nedre Norrland	–	–	–	–	–	–
Övre Norrland	–	–	–	–	–	–
<i>Hela riket</i>						
1977	51,9	..	2,1	43,4	2,6	100
1976	1,0	..	1,7	71,8	25,5	100
1975	1,7	–	0,9	32,9	64,5	100
1974	2,5	0,1	17,0	51,0	29,4	100
1973	0,6	–	1,4	29,4	68,6	100
Höstråg						
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	–	–	–	29,5	70,5	100
» mellanbygder	–	–	0,6	37,0	62,4	100
» norra slättbygder	4,9	–	23,6	46,3	25,2	100
Svealands slättbygder	14,9	–	28,0	36,1	21,0	100
Götalands skogsbygder	5,9	0,1	17,3	39,5	37,2	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	2,7	3,4	33,8	46,6	13,5	100
Nedre Norrland	..	..	..	..	..	100
Övre Norrland	–	–	–	–	–	–
<i>Hela riket</i>						
1977	4,1	0,1	12,6	37,8	45,4	100
1976	0,7	0,0	1,1	19,1	79,1	100
1975	0,3	–	–	0,0	99,7	100
1974	1,9	3,1	12,5	48,9	33,6	100
1973	4,6	0,0	3,5	15,9	76,0	100

¹ Hektolitervikt under 74,5 kg (vete) respektive 69,0 kg (höstråg) oavsett falltal.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

11–Jordbruksstatistik

Tabell 91 Bröd- och fodersädens medelhektolitervikt och medelproteinhalt år 1977
The average weight per hectolitre and average value of protein content in bread
and coarse grain in 1977
Avser företag med mer än 2 hektar åker
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Hektolitervikt; proteinhalt; område	Höstvete	Vårvete	Höstråg	Korn	Havre
Medelhektolitervikt, kg					
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	79,2	..	75,1	69,5	52,1
» mellanbygder	79,0	..	76,4	70,2	..
» norra slättbygder	79,0	..	74,0	66,9	51,7
Svealands slättbygder	76,4	69,1	71,9	67,9	51,5
Götalands skogsbygder	78,6	..	74,1	68,5	51,0
Mellersta Sveriges skogsbygder	77,1	..	72,7	65,4	50,8
Nedre Norrland	..	—	..	60,6	49,4
Övre Norrland	—	—	—	..	..
<i>Hela riket</i>					
1977	78,1	71,4	74,5	67,3	51,5
1976	81,4	81,4	75,6	71,5	54,5
1975	81,4	81,2	77,0	73,1	57,0
1974	81,5	80,2	75,8	71,8	60,5
1973	81,1	81,7	73,7	71,2	57,4
Medelproteinhalt, procent					
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	12,2	..	9,1	12,3	12,3
» mellanbygder	12,1	..	9,1	12,4	..
» norra slättbygder	13,3	..	10,4	13,1	12,0
Svealands slättbygder	12,7	12,8	10,7	12,1	12,0
Götalands skogsbygder	12,0	..	9,0	12,6	11,8
Mellersta Sveriges skogsbygder	12,1	..	10,2	11,7	11,6
Nedre Norrland	..	—	..	11,0	11,4
Övre Norrland	—	—	—	..	..
<i>Hela riket</i>					
1977	12,7	13,1	9,7	12,2	12,0
1976	12,1	13,9	10,0	13,2	13,4
1975	11,3	13,3	9,0	12,8	13,4
1974	11,7	13,0	9,8	12,3	12,2
1973	12,5	14,3	9,4	13,9	13,7

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Bibliografi

Källor

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Brödsädens kvalitet /årligen sedan 1964/. SCB. SM J 1969:18, 1970:12, 1971:23, 1972:16, 1973:23, 1974:32, 1975:26, 1976:6.2, 1977:5.2, 1978:7.2 . . .

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Brödsädens kvalitet /årligen sedan 1964/. Preliminära uppgifter. SCB. SM J 1977:11.8 . . .

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Fodersädens kvalitet /årligen sedan 1971/. SCB. SM J 1972:26, 1973:34, 1974:31, 1975:28, 1976:6.4, 1977:5.4, 1978:7.4 . . .

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Vallskördens kvalitet /årligen

sedan 1963/. SCB. SM J 1968:44, 1969:40, 1970:60, 1971:59, 1972:61, 1973:57, 1975:8 och 59, 1976:12.6, 1977:11.6 . . .

Sveriges Stärkelseproducenters Förening u p a. Årsredovisning /årligen sedan 1927/.

AB Skånebrännerier. Årsredovisning /årligen sedan 1971/72/.

Skördestatistik för oljeväxter. /Årligen sedan 1959/ års skörd. Sveriges Oljeväxtintressenter Förening u p a.

Andra undersökningar

Undersökningar av kvaliteten hos /årligen sedan 1930/ års brödsädesskörd. Sveriges Utsädesförenings tidskrift.

Kvalitetsinventering på fodersäd av /årligen sedan 1971/ års skörd. Sveriges Utsädesförenings tidskrift.

Tabell 92 Vallskördens¹ kvalitet år 1977
Quality of the harvest from ley in 1977

Område	Råprotein, procent	Aska, procent	Megacal per kg hö	Smältbart råprotein, gr/kg
<i>Produktionsområden</i>				
Götalands södra slättbygder	11,1	6,3	1,95	78
» mellanbygder	9,7	6,1	1,91	65
» norra slättbygder	9,6	5,5	1,95	64
Svealands slättbygder	9,5	5,6	1,94	63
Götalands skogsbygder	9,7	5,8	1,94	65
Mellersta Sveriges skogsbygder	8,0	5,1	1,92	48
Nedre Norrland	9,2	5,8	1,94	60
Övre Norrland	9,0	5,8	1,94	59
<i>Hela riket</i>				
1977	9,4	5,7	1,94	63
1976	9,4	5,7	1,94	63
1975	9,2	5,5	2,05	60
1974	9,4	5,3	1,96	63

¹ Avser skörd med 16,5 % vattenhalt.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 93 Olje- respektive sockerhalt i skördarna av oljeväxter och sockerbeter år 1977.
Procent
 Content of oil and sugar in oleiferous seed and sugar beets in 1977. Per cent

Område	Olje ¹ - respektive sockerhalt					
	Höstraps	Vårrops	Höstrybs	Vårrys	Vitsenap	Sockerbeter
<i>Län</i>						
Stockholms	44,2	44,0	45,0	41,2	–	–
Uppsala	43,3	43,6	44,8	39,4	39,5	–
Södermanlands	43,3	43,2	44,4	38,1	–	–
Östergötlands	45,1	42,1	44,6	39,7	37,5	17,7
Jönköpings	45,5	46,4	44,5	43,2	–	–
Kronobergs	46,3	46,4	47,1	43,3	–	–
Kalmar	44,9	44,1	45,8	39,3	36,8	18,2
Gotlands	45,8	43,0	45,2	40,3	36,3	17,9
Blekinge	45,6	45,2	45,4	–	–	17,2
Kristianstads	44,8	43,1	45,5	39,3	37,5	17,4
Malmöhus	45,3	43,2	45,3	40,4	37,6	17,7
Hallands	42,4	45,2	44,4	41,8	30,1	17,4
Göteborgs o Bohus	–	45,8	–	43,6	–	–
Älvsborgs	42,7	46,0	44,0	43,0	–	–
Skaraborgs	44,9	43,9	45,2	41,2	–	–
Värmlands	–	44,5	45,6	43,1	38,6	–
Örebro	45,5	45,0	45,2	41,5	–	–
Västmanlands	42,0	43,6	45,3	40,6	–	–
Kopparbergs	–	42,0	47,3	43,3	–	–
Gävleborgs	42,7	43,0	46,7	–	–	–
Västernorrlands	–	–	–	–	–	–
Jämtlands	–	–	–	–	–	–
Västerbottens	–	–	–	–	–	–
Norrbottens	–	–	–	–	–	–
<i>Hela riket</i>						
1977	45,2	44,2	44,9	40,6	37,4	17,6
1976	44,1	42,4	43,8	42,5	35,3	16,9
1975	45,9	43,9	45,7	43,8	34,0	16,2
1974	45,2	44,9	45,0	44,3	37,5	16,5
1973	43,5	44,2	42,9	41,7	33,4	17,2

¹ Avser levererade skördar från kontrakterade arealer.

Källor: Sveriges Oljeväxtintressenter Förening och Svenska Sockerfabriks Aktiebolaget.

8.8 VIDAREFÖRÄDLING.

FÖRSÖRJNINGSBALANSER

Kvantitetsuppgifter om jordbrukarnas leveranser av brödsäd, kvarnarnas förmalning, saluförd produktion av mjöl osv sammanställs och redovisas varje månad av statens jordbruksnämnd. Nämnden utför vidare på årsbasis vissa beräkningar av försörjningsbalanser. Större delen av statistiken bygger på uppgifter som nämnden samlar in i egen regi.

Uppgifter om produktion av råsprit och stärkelse erhålls genom AB Skånebrännerier respektive Sveriges Stärkelseproducenters Förening.

Resultat

I *tabell 94* redovisas beräknad försörjningsbalans för spannmål år 1975/76.

Jordbrukarnas leveranser av brödsäd i miljoner kilogram under perioden 1972/73–1976/77 framgår av tablån nedan.

År	Höstvete ¹	Vårvete ²	Råg
1976/77	1 450	201	405
1975/76	1 053	274	304
1974/75	1 423	222	396
1973/74	1 023	135	280
1972/73	871	123	325

¹ Avser normalvete. – ² Avser kvalitetsvete.

I *tabell 95* redovisas beräknad försörjningsbalans för potatis åren 1973/74–1975/76 och i *tabell 96* tillverkningen av råsprit och stärkelse åren 1974/75–1976/77.

Av *tabell 97* framgår beräknad försörjningsbalans för fettråvaror år 1975/76. I denna tabell redovisas förutom uppgifter om vegetabiliska fettråvaror även vissa uppgifter om animaliska fettråvaror.

Bibliografi

Källor

Jordbruksekonomiska meddelanden /uppgifter om leveranser, förmalning, lager m m har redovisats varje månad sedan 1950; i särskilda årliga artiklar redogörs för produktionen m m av jordbruksprodukter/. Jordbruksnämnden.

PM angående försörjningsläget på livsmedels- och jordbruksområdet /årligen sedan 1950/51/. Jordbruksnämnden (stencil).

AB Skånebrännerier. Årsredovisning /årligen sedan 1971/72/.

Sveriges Stärkelseproducenters Förening u.p.a. Årsredovisning /årligen sedan 1927/.

Andra undersökningar

Produktion av potatis för bränneriändamål /1971/. Lantbrukshögskolans meddelanden, serie A nr 249 (1975).

Tabell 94 Försörjningsbalans för spannmål år 1975/76. Milj kilogram
Balance sheet of grain resources in 1975/76. Millions of kilogrammes

	Brödsäd			Fodersäd ³		Summa				
	Vete	Råg	Totalt			1975/76	1974/75	1973/74	1972/73	1971/72
<i>Tillgångar</i>										
Ingående lager ¹	461	155	616	521	1 137	834	606	874	752	
Skörd	1 455	325	1 780	3 388	5 168	6 599	4 798	5 221	5 397	
Import	7	0	7	0	7	55	184	23	17	
Summa	1 923	480	2 403	3 909	6 312	7 488	5 588	6 118	6 166	
<i>Användning</i>										
Förmalning ²	498	115	613	90 ⁴	703	742	705	705	685	
Foder, utsäde, svinn och beredskapslagrens förändringar	363	142	505	3 195	3 700	4 020	3 623	3 607	3 496	
Export	639	101	740	280	1 020	1 589	426	1 200	1 111	
Utgående lager ¹	423	122	545	344	889	1 137	834	606	874	
Summa	1 923	480	2 403	3 909	6 312	7 488	5 588	6 118	6 166	

¹ Lager hos handelskvarnar, Svensk spannmålshandel samt spannmåls- och utsädeshandlare. – ² För fodersäd avses förbrukning vid grynkvagnar, bryggerier och brännerier. – ³ Exklusive import av malt. – ⁴ Därav förmalning av havre 24 miljoner kg.
Källa: Jordbruksnämnden.

Tabell 95 Försörjningsbalans för potatis åren 1973/74–1975/76. Milj kilogram

Balance sheet of potatoe resources in 1973/74–1975/76. Millions of kilogrammes

	1973/74	1974/75	1975/76
<i>Tillgångar</i>			
Skörd	947	1 257	837
Import	101	44	148
Summa	1 048	1 301	985
<i>Användning</i>			
Matpotatis	672	671	635
Fabrikspotatis ¹	220	362	275
Foder, utsäde och svinn	142	247	55
Export	14	21	20
Summa	1 048	1 301	985

¹ Potatis för stärkelse och råspnit.

Källa: Jordbruksnämnden.

Tabell 96 Tillverkning av råspnit och stärkelse åren 1974/75–1976/77

Production of crude alcohol and starch in 1974/75–1976/77

	1974/75	1975/76	1976/77
<i>Råspnit respektive stärkelse</i>			
Råspnit			
<i>Förbrukning vid tillverkningen, ton</i>			
Potatis	114 382	63 783	89 983
Spannmål	11 334	24 848	18 615
<i>Produktion, 1 000 liter</i>			
Råspnit, 50 %	32 431	32 213	32 486
Stärkelse			
<i>Förbrukning vid tillverkningen, ton</i>			
Potatis	263 800	157 800	176 750
<i>Produktion, ton</i>			
Stärkelse	53 770	33 210	36 220

Källor: AB Skånebrännerier och Sveriges Stärkelseproducenters Förening u p a.

Tabell 97 Försörjningsbalans för fettråvaror 1975/76. Milj kilogram

Balance sheet of crude fat resources in 1975/76. Millions of kilogrammes

	Vegetabiliska oljor	Sjödjurs- oljor	Slak- teri- fett	Fett- syror	Summa				
					1975/ 76	1974/ 75	1973/ 74	1972/ 73	1971/ 72
<i>Tillgångar</i>									
Ingående lager	25	4	1	2	32	28	40	38	31
Produktion	106 ²	5	38	1	150	125	126	122	127
Import	84	20	0	14	118	118	119	123	132
Summa	215	29	39	17	300	271	285	283	290
<i>Användning</i>									
Livsmedelsindustrins förbrukning	88	20	4	–	112	111	115	110	114
Industriförbrukning för tekniska ändamål ¹	47	1	18	9	75	68	76	61	65
Export	52	6	16	6	80	60	66	72	73
Utgående lager	28	2	1	2	33	32	28	40	38
Summa	215	29	39	17	300	271	285	283	290

¹ I förekommande fall inklusive beredskapslagrens förändringar. – ² Därav har 33 milj kg utvunnits ur importråvara, främst kopra, och resten ur 207 milj kg av den svenska skörden av oljeväxtfröer.

Källa: Jordbruksnämnden.

8.9 TRÄDGÅRDSODLING

Sedan 1970 ingår företag med trädgårdsproduktion i lantbruksregistret. Uppgifter om trädgårdsodling insamlas till detta varje år utom år då lantbruksräkning genomförs och det därpå närmast följande året. I stället genomförs en separat trädgårdsräkning i början av år närmast efter lantbruksräkningsår.

De uppgifter om trädgårdsodling som inhämtas vid den ordinarie uppgiftsinsamlingen till lantbruksregistret är betydligt färre än uppgifterna till trädgårdsräkningen. Lantbruksregistret beskrivs närmare i avsnitt 3.1. I det följande lämnas uppgifter om trädgårdsodling samt beskrivs trädgårdsräkningen 1977, som SCB genomförde i nära samarbete med lantbruksstyrelsen.

Trädgårdsräkningens innehåll och genomförande

Omfattning och innehåll

Uppgifter till trädgårdsräkningen 1977 inhämtades med stöd av Kungl Maj:ts kungörelse 1968:111 (senast ändrad 1975:979). Uppgiftslämnare var

- a) jordbruksföretag med odling av trädgårdsväxter
- b) andra företag med yrkesmässig trädgårdsodling, varmed avsågs odling för regelbunden försäljning
- c) andra enheter (anstalter, institutioner m m) med trädgårdsodling omfattande minst 200 kvadratmeter under glas eller plast eller 2 500 kvadratmeter frilandsareal.

Som trädgårdsodling räknades odling av köksväxter, blommor, krukväxter, frukt, bär och plantskolealster.

Uppgifter inhämtades om odlingen av olika växtslag i växthus, i bänkgård och på friland under 1976. Vidare infordrades bl a vissa tekniska data om växthus och bänkgård (storlek, ålder, byggnadsmaterial m m) samt uppgifter om maskiner och anläggningar den 31 december 1976 och om energiförbrukning under 1976.

Insamling och bearbetning

Trädgårdsräkningen 1977 genomfördes som en totalundersökning. Uppgifter för företag som kunde antas ha bedrivit odling i växthus eller bänkgård insamlades av särskilda intervjuare, medan uppgifter från företag med enbart frilandsodling inhämtades genom postenkät. För genomförandet av intervjudelen och visst granskningsarbete svarade fältorganisationen för de objektiva skördeuppskattningarna.

Granskningen i övrigt och bearbetningen av materialet utfördes manuellt och maskinellt vid SCB. Då intervjuarna i regel kunde erhålla fullständiga uppgifter, kunde granskningen av intervjublanketterna göras relativt summariskt. Granskningen av blanketterna från postenkäten var mer omfattande.

Bortfall

Totalt tillfrågades 9 309 företag (motsvarande). Omkring 3 400 av dessa visade sig dock vara ej redovisningsskyldiga år 1976. För de övriga företagen var bortfallet 50 företag (0,8 %). Någon bortfallskorrigerings utfördes inte.

Trädgårdsräkningens tillförlitlighet

Relativt många uppgiftslämnare hade svårigheter att besvara frågorna om odlingen av olika växtslag. Uppgifter erhöles dock i regel om antingen utnyttjad areal eller skördad kvantitet. Där endera av uppgifterna var utelämnad, gjordes uppskattningar med hjälp av länsvis beräknade genomsnittsuppgifter.

Resultat

I tabell 98 redovisas uppgifter från trädgårdsräkningen 1977 om antal företag med trädgårdsodling samt om total växthus- och bänkgårdsyta och frilandsareal vid dessa företag år 1976.

I följande tablå redovisas växthus- och bänkgårdsytorna åren 1975 och 1976.

Slag av anläggning	Yta, kvadratmeter	
	1975	1976
Växthus av dubbelglas eller dubbel-skiktat plexiglas	..	39 775
Växthus av glas		
Med uppvärmning	3 619 832	3 678 562
Utan uppvärmning	378 681	249 085
Växthus av plast		
Med uppvärmning	230 590	267 389
Utan uppvärmning	85 322	71 549
Bänkgård	368 741	314 964
Summa växthus och bänkgård	4 683 166	4 621 324
Yngre än 10 år	..	1 463 303
10-20 år	..	1 069 043
Äldre än 20 år	..	2 088 978

Av tabell 99 framgår frilandsarealen för olika trädgårdsväxter år 1976.

Uppgifter om utnyttjad areal och skördad kvantitet av köksväxter, frukt, bär och blommor i växthus och bänkgårdar samt på friland år 1976 redovisas i *tabellerna 100 och 101*. Man bör observera att samma yta kan utnyttjas för flera odlingar under året, varför summan av ytorna för olika växtslag är större än den totala yta som utnyttjas för trädgårdsodling.

Bibliografi

Företag med odling av trädgårdsväxter, areal och antal /1970 och 1973-75/. SCB. SM J 1971:45, 1974:27, 1975:17 och 1976:5.7.

Trädgårdsräkningen /1972 och 1977; uppgifter för län/. SCB. SM J 1972:57 och 1977:13.

8.10 ENERGIBALANS FÖR VÄXTODLINGEN

Jordbrukets utredningsinstitut genomförde för 1972 en undersökning av energibalansen för växtodlingen. Utredningsinstitutet avsåg med undersökningen att belysa förhållandet mellan den mängd energi som totalt erhålls från växtodlingen och den i jordbruket förbrukade s k hjälpenergin.

Med hjälpenergi avsågs energi i form av olika produktionsmedel. Solenergi ingick inte i beräkningarna.

Energiproduktion inom växtodlingen

Handelsväxter och foderväxter

Beräkningarna av växtprodukternas innehåll av energi baserades på deras fysikaliska förbränningsvärde, vilket för kolhydrater, fett och protein antogs vara 17, 39 respektive 24 kilojoule per gram.

Skördens storlek beräknades utifrån normskörden (se avsnitt 8.11) och den besådda arealen (se avsnitt 8.6). Avkastningen från betesvall på åker och kultiverad betesmark, vilka inte ingår i de objektiva skördeuppskattningarna, beräknades på basis av olika inventeringar till 4 200 respektive 2 800 kg torrs substans per hektar.

De beräknade skördade kvantiteterna reducerades med utsädesmängderna för respektive gröda. Följande utsädesmängder antogs gälla:

Brödsäd	210 kg/ha
Fodersäd	200 kg/ha
Sockerbeter	3 kg/ha
Potatis	2 500 kg/ha
Oljeväxter	6,5 kg/ha

Halm och blast

Några uppgifter beträffande den totala mängden halm och blast föreligger inte, vilket innebär att beräkningarna om dessa växtdelars energiinnehåll är osäkra.

Vikten av vetehalm och fodersädshalm antogs vara lika med kärnskördens vikt, vikten av råghalm dubbelt så stor och vikten av oljeväxthalm tre gånger så stor som vikten av kärnskörd. Blasten från potatis och sockerbeter antogs motsvara 80 % av rotskördens vikt.

Beräkningarna baserades på den totala skörden av halm och blast. Hänsyn togs inte till att biprodukterna utnyttjas i relativt liten omfattning. För närvarande tillvaratas endast ca 5 % av halmen.

Energiförbrukning inom växtodlingen

Den tillförda hjälpenenergin definierades som den energimängd vilken åtgått för framställning (produktion) av de olika produktionsmedlen samt för dessas användning. Förbrukningen av driv- och smörjmedel uttrycktes i form av det fysikaliska förbränningsvärdet.

Vid framställning av varor och tjänster som sätts in i växtodlingen förbrukas energi i samband med råvaruutvinning liksom vid framställning av halvfabrikat. I utredningsinstitutets undersökning är dessa energimängder i huvudsak beaktade.

Beräkningarna av energiförbrukningen för framställning av handelsgödsel och växtskyddsmedel baserades huvudsakligen på tillverkarnas energiförbrukning. För handelsgödsel beaktades dock även energiförbrukningen vid framställningen av vissa halvfabrikat.

För naturgödsel beräknades förbrukningen med hänsyn till energibehovet vid produktion av motsvarande mängd växtnäring i form av handelsgödsel.

Beräkningarna om energiförbrukningen i form av maskiner baserades på uppgifter om jordbrukets inköp av maskiner för växtodlingen under 1972. Den totala energiförbrukningen vid framställning av maskiner har beräknats till 23,9 kilowattimmar per kg¹. I utredningsinstitutets beräkningar reducerades dock denna siffra med 40 %, eftersom lantbrukets maskiner efter utrangering ger värdefullt skrot.

I beräkningarna bortsågs från energiförbrukning i form av manuellt arbete och i form av undervisning, rådgivning och forskning inom jordbruksområdet.

Resultat

Den beräknade energiproduktionen inom växtodlingen år 1972 redovisas i *tabell 101*. Av

tabellen framgår att skörden av foderväxter svarade för drygt hälften av energiproduktionen inom växtodlingen, medan skörden av handelsväxter svarade för endast ca 15 %.

Den beräknade energiförbrukningen inom växtodlingen år 1972 framgår av tabelln nedan.

<i>Produktionsmedel</i>	<i>Totalt energi- innehåll, milj kWh</i>
Driv- och smörjmedel	2 750
Eldningsolja för	
spannmålstorkning	350
Elenergi använd på gården	150
Gödselmedel	4 150
Växtskyddsmedel	50
Maskiner	1 400
Summa	8 850

Uppgifterna i tabelln är i några fall beräknade på basis av ett relativt osäkert dataunderlag. De kan därför endast ge ungefärligt besked om storleken av respektive energipost.

Bibliografi

Källa

Energibalans för växtodlingen i svenskt jordbruk. Meddelande från Jordbrukets utredningsinstitut 1974:4.

Andra undersökningar

En bibliografi över andra undersökningar med uppgifter om konsumtion och produktion av energi i jordbruket återfinns i avsnittet Bibliografi över publikationer som ej redovisas på annan plats i årsboken. Detta avsnitt är placerat efter kapitel 17.

¹ Enligt en amerikansk undersökning av energiförbrukningen inom bilindustrin (The Energy Cost of Automobiles).

Tabell 98 Antal företag med odling av trädgårdsväxter samt växthus- och bänkgårdsyta och areal frilandsodling vid dessa företag år 1976

Number of enterprises with horticultural production, areas of greenhouses, frames and cultivation on open ground on these enterprises in 1976

Område; storleksgrupp	Växthus		Bänkgård		Friland		Totala antalet företag ¹
	Yta, kvadratmeter	Antal företag	Yta, kvadratmeter	Antal företag	Areal, hektar	Antal företag	
<i>Län</i>							
Stockholms	327 646	245	41 633	90	250,6	183	313
Uppsala	37 459	56	6 655	28	76,4	45	74
Södermanlands	80 590	90	9 728	48	103,0	78	115
Östergötlands	133 749	108	10 063	49	232,6	148	183
Jönköpings	76 264	84	11 781	55	339,0	156	201
Kronobergs	39 599	62	7 134	31	294,6	163	204
Kalmar	83 860	95	8 052	50	603,4	358	399
Gotlands	29 614	31	1 970	11	322,5	163	173
Blekinge	91 193	62	10 496	37	417,4	305	329
Kristianstads	472 942	241	19 658	63	3 696,9	937	1 061
Malmöhus	1 853 973	572	37 883	89	3 439,7	768	1 065
Hallands	243 699	144	25 718	53	430,6	247	330
Göteborgs o Bohus	140 881	127	13 125	40	114,9	98	166
Älvsborgs	197 103	136	21 509	71	167,1	103	184
Skaraborgs	92 083	98	12 020	61	439,2	182	226
Värmlands	40 196	69	13 004	50	128,0	89	128
Örebro	56 117	63	8 465	22	243,0	173	202
Västmanlands	82 490	50	7 796	31	53,8	36	65
Kopparbergs	47 342	53	4 844	20	51,1	37	64
Gävleborgs	66 730	55	10 089	40	43,4	40	78
Västernorrlands	40 683	60	14 763	48	55,3	34	72
Jämtlands	7 632	20	4 530	17	73,8	48	59
Västerbottens	32 356	35	7 798	28	74,3	58	71
Norrbottens	32 159	45	6 250	16	76,6	80	97
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>							
Under 2,1	3 292 386	2 013	226 920	790	1 521,8	1 439	2 610
2,1– 5,0	392 647	246	36 669	112	1 001,0	647	717
5,1– 10,0	250 929	138	26 229	70	1 331,8	621	660
10,1– 20,0	142 972	88	9 149	30	1 770,7	671	690
20,1– 30,0	66 266	29	6 450	12	1 375,1	421	427
30,1– 50,0	70 730	32	3 521	7	1 685,4	403	410
50,1–100,0	54 935	22	2 625	11	1 511,4	209	217
Över 100,0	35 495	33	3 401	16	1 530,0	118	128
<i>Hela riket</i>							
1976	4 306 360	2 601	314 964	1 048	11 727,2	4 529	5 859
1975	4 314 425	2 537	368 741	1 098	13 989,2	5 666	6 505
1974	4 230 378	2 670	390 076	1 172	14 248,3	6 744	7 596
1973	4 247 632	2 809	416 640	1 348	13 918,6	6 992	8 766
1971	4 150 750	3 014	549 273	1 821	11 476,5	6 720	7 612

¹ Mer än ett slag av odling kan förekomma vid samma företag varför summan av antalet företag med olika slag av odling kan överstiga totala antalet.

Källa: SCB, trädgårdsräkningen (totalundersökning; bortfall 0,8 %).

Tabell 99 Frilandsareal för olika trädgårdsväxter år 1976. Hektar
 Cultivation on open ground for horticultural plants in 1976. Hectares

Område	Köks- växter	Frukt- träd	Bär- buskar	Jord- gubbar	Blommor	Plant- skole- alster	Summa
<i>Län</i>							
Stockholms	142,6	53,3	6,2	12,1	15,9	20,5	250,6
Uppsala	38,7	13,3	0,1	15,7	1,9	6,7	76,4
Södermanlands	15,6	32,6	3,9	23,3	6,2	21,4	103,0
Östergötlands	124,9	15,3	4,3	56,8	13,1	18,2	232,6
Jönköpings	27,6	88,6	106,4	58,6	6,6	51,2	339,0
Kronobergs	16,6	135,1	28,7	97,8	3,5	12,9	294,6
Kalmar	344,8	35,1	3,6	144,0	7,9	68,0	603,4
Gotlands	206,8	57,3	3,2	42,7	1,9	10,6	322,5
Blekinge	169,4	44,5	31,5	132,9	6,7	32,4	417,4
Kristianstads	942,8	2 248,2	37,9	225,8	8,3	233,9	3 696,9
Malmöhus	2 461,1	559,7	27,7	152,3	34,3	204,6	3 439,7
Hallands	207,9	54,4	1,5	71,6	10,5	84,7	430,6
Göteborgs o Bohus	41,9	1,9	17,5	12,6	8,6	32,4	114,9
Älvsborgs	69,3	2,3	3,0	47,8	10,5	34,2	167,1
Skaraborgs	147,4	37,1	3,5	191,4	7,6	52,2	439,2
Värmlands	29,2	6,3	2,6	73,2	2,3	14,4	128,0
Örebro	96,0	..	8,6	126,8	4,5	6,9	243,0
Västmanlands	10,2	0,6	5,4	11,8	5,1	20,7	53,8
Kopparbergs	14,1	..	10,0	17,4	3,9	5,4	51,1
Gävleborgs	20,8	–	0,7	13,8	3,6	4,5	43,4
Västernorrlands	14,3	..	2,0	33,1	2,0	3,4	55,3
Jämtlands	9,6	–	5,2	52,5	0,6	5,9	73,8
Västerbottens	9,8	..	29,9	20,5	1,8	12,0	74,3
Norrbottnens	18,8	..	28,0	19,6	1,9	8,1	76,6
<i>Hela riket</i>							
1976	5 180,2	3 387,1	371,4	1 654,1	169,2	965,2	11 727,2
1975 ¹	5 730,8	3 668,7	414,8	1 968,3	349,1	1 192,3	13 901,4 ²
1974 ¹	5 739,2	3 767,4	428,3	2 015,4	364,8	1 136,7	14 038,0 ²
1973 ¹	5 555,1	3 666,1	455,4	2 014,4	386,3	1 086,5	13 696,6 ²
1971	4 986,6	3 495,4	329,5	1 487,2	287,6	890,2	11 476,5

¹ Avser odlingar om minst 0,3 hektar. – ² Inklusive övriga trädgårdsväxter.

Källa: SCB, trädgårdsräkningen (totalundersökning; bortfall 0,8 %).

Tabell 100 Odlingen av olika trädgårdsväxter på friland år 1976
Cultivation of horticultural plants on open ground in 1976

Växtslag	Areal, hektar	Skörd ¹	Antal företag ²
<i>Köksväxter</i>			
Gurka	327,5	6 178	772
Blomkål	377,6	5 425	387
Vitkål	637,5	23 061	711
Matlök	414,5	10 174	640
Purjolök	249,1	2 403	403
Morötter	1 265,0	43 637	1 074
Rödbetor	544,5	18 272	616
Isbergssallat	177,3	2 509	325
Annan sallat	158,0	10 693	522
Övriga köksväxter	1 029,2	..	943
Summa köksväxter	5 180,2	..	2 601
<i>Frukt</i>			
Äpple	2 574,7	23 457	750
Päron	445,2	5 072	406
Plommon	321,8	2 038	437
Körsbär	45,4	108	101
Summa frukt	3 387,1	..	811
<i>Bär</i>			
Jordgubbar	1 654,1	8 067 228	1 387
Hallon	38,2	99 632	248
Svarta vinbär	324,2	674 700	502
Röda vinbär	7,7	57 475	148
Krusbär	1,3	13 376	58
Summa bär	2 025,5	..	1 699
<i>Blommor</i>	169,2	..	1 082
<i>Plantskolor</i>	965,2	..	636

¹ Redovisas i 1 000 styck för »annan sallat» och i ton för andra köksväxter och frukt. Bär redovisas i kilogram. –

² Se not 1 i tabell 98.

Källa: SCB, trädgårdsräkningen (totalundersökning; bortfall 0,8 %).

Tabell 101 Odlingen av olika trädgårdsväxter i växthus och bänkgård år 1976
 Cultivation of horticultural plants in greenhouses and frames in 1976

Växtslag	Utnyttjad yta, 100-tal kvadratmeter	Skörd ¹	Antal företag ²
<i>Köksväxter</i>			
Tomater	9 073	11 700	1 109
Gurka	4 799	11 611	433
Melon	744	377	99
Isbergssallat	149	83	24
Annan sallat	3 848	8 210	315
Övriga köksväxter	1 502	..	237
Summa köksväxter	20 115	..	1 368
<i>Snittblommor</i>			
Nejlikor	1 649	21 582	56
Rosor	3 631	40 405	101
Krystanthemum	5 623	18 969	762
Snittgrönt	245	3 946	27
Övriga snittblommor	2 100	15 674	343
Summa snittblommor	13 248	100 576	935
<i>Krukväxter</i>			
Begonia	..	4 793	729
Krystanthemum	..	2 748	166
Cyklamen	..	1 386	426
Julstjärna	..	4 389	445
Pelargon	..	5 455	1 064
Övriga krukväxter	..	12 278	767
Summa krukväxter	..	31 049	1 284
<i>Lökblommor</i>			
Tulpaner	..	150 283	1 121
Narcisser	..	14 325	1 038
Hyacinter	..	9 315	1 003
Övriga lökblommor	..	6 817	309
Summa lökblommor	..	180 740	1 200
<i>Övrigt</i>			
Utplanteringsväxter	..	68 777	5 573
Sticklingar el plantor för vidare kultur	..	28 452	259

¹ Tomater, gurka, melon och isbergssallat redovisas i ton, övriga växtslag i 1 000 styck. – ² Se not 1 till tabell 98.
 Källa: SCB, trädgårdsräkningen (totalundersökning; bortfall 0,8 %).

Tabell 102 Beräknad energiproduktion inom växtodlingen år 1972
Estimated production of energy in crop farming in 1972

Gröda m m	Besädd areal ¹ , 1 000 ha	Normskörd ¹		Totalt energi- innehåll ³ , milj kWh
		kg/ha	kWh/ha	
<i>Handelsväxter</i>				
Brödsäd	374	.	.	5 652
Höstvete	226	4 090	17 450	3 731
Vårvete	42	3 410	14 550	567
Råg	106	3 230	13 600	1 354
Oljeväxter	154	.	.	1 948
Höstraps	42	2 820	17 950	752
Höstrybs	23	1 825	11 610	266
Vårrops	48	1 855	11 810	565
Vårrybs	41	1 405	8 940	365
Potatis	45	26 930	29 210	1 187
Sockerbeter	41	38 535	43 000	1 763
Frövall, balj- och köksväxter	45	.	.	675
Summa	659	.	.	11 225
<i>Foderväxter</i>				
Fodersäd	1 150	.	.	14 652
Korn	582	3 210	13 410	7 298
Havre	503	3 210	14 070	6 619
Blandsäd	65	2 850	12 200	735
Grovfoder	1 054	.	.	24 425
Slåttervall inkl återväxt	691	5 605	25 620	17 700
Betesvall	198	..	21 400	4 237
Kultiverad betesmark	142	..	14 280	2 028
Grönfoder- och ensilageväxter	23	..	20 000 ²	460
Summa	2 204	.	.	39 077
<i>Halm och blast</i>				
Brödsädshalm	374	.	.	7 010
Fodersädshalm	1 150	.	.	14 750
Oljeväxthalm	154	.	.	3 530
Potatisblast	45	.	.	700
Sockerbetsblast	41	.	.	860
Summa	1 764	.	.	26 850
Totalt	2 863	.	.	77 152

¹ Beträffande innebörden av begreppen besädd areal och normskörd se avsnitt 8.6 resp 8.11. – ² Uppskattat värde. – ³ Efter reduktion för utsäde.

Källa: Jordbrukets utredningsinstitut.

8.11 JORDBRUKETS SKÖRDE- SKADESKYDD

Jordbrukets skördeskadestydd infördes år 1961. Det är ett allriskskydd, dvs det täcker alla skador på grödorna oavsett vad som orsakat dem. Omfattningen av skadorna fastställs områdesvis. Hänsyn tas således ej till variationer mellan enskilda företag inom de olika områdena. Statens jordbruksnämnd är huvudmyndighet. Ersättningsberäkningarna utförs vid SCB.

Skördeskadestyddets utformning m m

Omfattning

I skördeskadestyddet ingår fr o m 1976 års skörd samtliga företag i riket med minst 2 hektar brukad åker. Tidigare ingick företag med minst 2 hektar åker.

Skyddet omfattar samtliga grödor för vilka skördestatistik erhålls genom de objektiva skördeuppskattningarna (se avsnitt 8.5). Dessa grödor är höstvete, vårvete, höstråg, korn, havre, blandsäd, slåttervall, matpotatis och po-

tatis för stärkelse och råsprit. Den sammanlagda potatisarealen på ett och samma företag måste uppgå till minst 0,5 hektar för att omfattas av skyddet. Potatisarealen har från och med 1977 års skörd delats upp i areal med respektive utan bevattningsmöjlighet.

Skyddet omfattar vidare raps, rybs, vitsenap och sockerbetor, för vilka kontrakts- och leveransuppgifter erhålls från Sveriges Oljeväxtintressenter Förening (SOI) respektive Svenska Sockerfabriks Aktiebolaget (SSA).

Slutligen ingår i skyddet även följande grödor, för vilka ingen särskild skördestatistik finns; dessa grödor behandlas därför vid ersättningsberäkningarna som de inom parentes angivna s k representantgrödorna.

Övriga oljeväxter (vitsenap)

Vårråg (vårvete)

Foderarter och vicker (blandsäd)

Grönfoder (slåttervall)

Betesvall på åker (slåttervall)

Vallfrö (slåttervall)

Anmälan till skördeskadeskyddet är obligatorisk. Den är samordnad med uppgiftinsamlingen i juni till lantbruksregistret (se avsnitt 3.1). Därvid insamlas bland annat uppgifter om de olika grödornas arealer.

Ersättningsberäkningar

Riket var 1977 indelat i 421 skördeområden, varav 1 tillfälligt (se kapitel 2). Gränsdragning ses över varje år.

För varje område och för varje gröda fastställs en normskörd per hektar och en aktuell skörd per hektar (se nedan). Dessa uppgifter multiplicerade med normpris och aktuellt pris ger normskördevärde och aktuellt skördevärde för respektive gröda uttryckt i kronor per hektar. Produkten av skördevärdet för en gröda och motsvarande grödareal vid ett företag utgör det totala skördevärdet för grödan vid företaget. Summan av de enskilda grödornas skördevärden ger företagets totala skördevärde. Om företagets totala normskördevärde överstiger dess totala aktuella skördevärde har företaget enligt skördeskadeskyddet drabbats av skördeskada.

Ersättning utbetalas från 1976 års skörd till företag för vilka värdet av skördeskadan

överstiger eller är lika med självrisken (se nedan) minskad med 2,0 % av normskördevärdet. Till företag med ett skördeskadevärde understigande självrisken ökad med 2,0 % av normskördevärdet utgår ersättning med 2,0 % av normskördevärdet. Till övriga ersättningsberättigade företag utbetalas ett belopp motsvarande skördeskadevärdet minskat med självrisken. Tidigare utbetalades endast ersättning till företag med ett skördeskadevärde överstigande självrisken. För finansiering av de ökade utbetalningarna har självrisken höjts med cirka 0,5 procentenheter för ersättningsberättigade företag.

Samtliga företag får i slutet av mars, eller så snart ersättningsberäkningarna är slutförda, ett besked från jordbruksnämnden om utfallet.

Nedan redovisas i ett särskilt stycke tillfälliga åtgärder vid 1977 års ersättningsberäkningar.

Normskörd

För de flesta grödorna beräknas normskördarna för län med hjälp av multipel regressionsanalys baserad på skördestatistik från perioden 1922–1976 (årsväxt- och skörderapporter fram till 1957 – se avsnitt 8.3 – och därefter objektiv skördeuppskattning).

Beräkningarna är så utformade att genomsnittsskördarna under perioden med objektiv skördeuppskattning och hektarskördeförändringarna under hela perioden bestämmer normskördens storlek.

För oljeväxterna saknas användbara data från tiden före år 1956. Normskördarna år 1977 för dessa växtslag har därför bestämts som enkla medeltal av hektarskördarna för perioden 1956–1976 (våröljeväxter) och 1957–1976 (höstöljeväxter) ökade med den beräknade skördeökningen från periodens mitt. Normskörden för sockerbetor har på motsvarande sätt bestämts med ledning av uppgifter för perioden 1956–1976. Tidigare användes en något avvikande beräkningsmetodik för sockerbetor. Beräkningarna baseras på data från SOI och från lantbruksregistret respektive från SSA.

De framräknade normskördarna för län differentieras på skördeområden med hjälp av

särskilda relationstal. För sockerbetor beräknas dock normskördarna direkt för skördeområden.

Aktuell skörd

Uppgifter rörande skördeområdenas aktuella skörd, uttryckt i kilogram per hektar, erhålls genom de objektiva skördeuppskattningarna (spannmål, vall och potatis) samt från SOI (oljeväxter) och SSA (sockerbetor).

Priser

För brödsäd, oljeväxter, potatis för stärkelse och råspnit och sockerbetor beräknas normpriser och aktuella priser med utgångspunkt från s k inlösenpriser eller motsvarande per den 1 november 1977 sedan dessa justerats med hänsyn till skördens kvalitet. För fodersäden beräknas normpriser och aktuella priser med utgångspunkt från den genomsnittliga noteringen per den 1 november 1977. Med undantag för de fyra nordligaste länen beaktas därvid kvaliteten för de saluförda kvantiteterna korn och havre. Vidare beaktas uppgifter om kvaliteten på potatis för stärkelse och råspnit från AB Skånebrännerier och Sveriges Stärkelseproducenters förening.

Normpriset för matpotatis beräknas med utgångspunkt från det s k mittpriiset medan det aktuella priset utgör ett vägt medeltal av jordbruksnämndens noteringar för månaderna oktober t o m januari. De genomsnittliga hanterings- och fraktkostnaderna för foderpotatis beaktas vid värderingen av ej konsumtionsduglig potatis. Genomsnittspriset för konsumtionsduglig respektive ej konsumtionsduglig matpotatis beräknas för riket med hjälp av en uppdelning av skörden på konsumtion (inklusive utsäde), svinn och foder. För foderpotatis och vallhö beaktas vid värderingen fodervärde respektive näringsvärde. Vid höga vallskördar reduceras det aktuella priset för den del av skörden som överstiger normskörden.

Självrisk

Enligt bestämmelserna skall företagaren själv svara för en viss del av de förluster som uppstår vid skördeskada. Denna del, självrisk, framräknas med ledning av områdesvis be-

stämda skördevariationer samt uppgifter om vilka grödor som odlas på företaget och på hur stor areal de odlas. Härigenom blir självriskens storlek beroende dels av odlingsinriktningen vid företaget, dels av företagets geografiska läge. Företag med ensidig växtodling får högre självrisk än företag med mångsidig odling. Odlas grödor som inte är odlingssäkra i området blir självriskens också högre än om för området säkra grödor odlas. Självriskens är så avvägd att den i genomsnitt för samtliga företag i riket är 15,5 % av normskördevärdet.

Tillfälliga åtgärder vid 1977 års ersättningsberäkningar

Utvintringsskador på höstsäd och höstoljeväxter, på hösten obärgade eller totalskadade arealer och översvämningsskador under sommaren har beaktats individuellt i vissa delar av landet liksom översvämningsskador under våren i hela landet. Härvid har speciella beräkningssätt använts.

Vidare har kvalitetsskador och torkningskostnader för fodersäd beaktats även i de fyra nordligaste länen.

Skördeskadestyddets finansiering

För finansiering av skördeskadestyddet finns en särskild skördeskadefond, som förvaltas av jordbruksnämnden. Av de 67,0 miljoner kronor som för budgetåret 1976/77 tillfördes denna fond svarade staten för 30 miljoner och jordbrukarna för 17,8 miljoner. Resterande 19,2 miljoner kronor utgjordes av ränteinkomster. Jordbrukarnas andel tas ut i form av skördeskadeavgifter, vilka läggs på produktionen. I följande tablå redovisas avgifternas fördelning på olika produkter för 1976/77.

<i>Produkt</i>	<i>Andel i procent av jordbrukarnas bidrag till skördeskadefonden</i>
Brödsäd	27,0
Potatis	5,9
Oljeväxter	18,4
Sockerbetor	8,7
Mjolk och grädde	16,8
Slaktboskap	23,2
	100

Den 1 januari 1978 fanns i fonden totalt 304 miljoner kronor (inklusive ränta för 1977 – 29,5 miljoner kronor).

Utöver det årliga tillskottet till fonden har staten lämnat en garanti om 75 miljoner kronor. Denna kan tillgripas om fondmedlen skulle bli otillräckliga.

Resultat

I tabell 103 ges i sammanfattning resultatet av ersättningsberäkningarna för 1977 års skörd.

Av tabell 104 framgår de fastställda norm-skördarna för år 1977.

Bibliografi

Skördevärde-, skördeskade- och ersättningsstatistik /årligen sedan 1972/. SCB. SM J 1973:12 och 13, 1974:20 och 21, 1975:22 och 23, 1976:7.1 och 7.2, 1977:6.1 och 6.2, 1978:8.1 och 8.2 . . .

Skördeskadeskyddets uppbyggnad och funktion /1964–1971; föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1970:13 och 1971:24.

Skördeskadeskyddet. Principer och metoder. Promemorior från SCB 1978:3.

8.12 HAGELSKADEFÖRSÄKRING

Hagelskadeförsäkring är en frivillig och individuell försäkringsform. Ersättning lämnas för hagelskador på utestående grödor för vilka försäkring tecknats. Hagelskadeförsäkring meddelas f n av Jordbrukets Försäkringsbolag, ömsesidigt, och av Allmänna Hagelskade-Försäkringsbolaget, ömsesidigt.

Försäkringens utformning

Försäkringen kan tecknas för flertalet grödor. Den kan utformas med eller utan självrisk. I det senare fallet skall försäkringen omfatta samtliga försäkringsbara grödor.

Försäkringsperioden omfattar tiden 1 april–31 mars. Försäkringen gäller ej för höstsådda grödor det år då grödorna är sådda och ej heller för skador som träffat stråsäd och oljeväxter efter den 1 november.

Redovisningsprinciper

I detta avsnitt redovisas uppgifter om under året influtna premier och under året utbetalade skadeersättningar.

Uppgifterna avser endast direkt försäkring. Hänsyn har alltså varken tagits till mottagen eller avgiven återförsäkring.

Resultat

I följande tablå redovisas premieinkomster, skadeutbetalningar och försäkringsbestånd för hagelskadeförsäkring åren 1973–1976.

	Jordbrukets Försäkrings- bolag	Allmänna Hagel- skade-För- säkrings- bolaget	Summa
<i>Premie- inkomster, 1 000 kr</i>			
1976	7 255	1 740	8 995
1975	7 283	1 738	9 021
1974	6 262	1 585	7 847
1973	4 855	1 478	6 333
<i>Skadeut- betalningar, 1 000 kr</i>			
1976	3 122	511	3 633
1975	1 965	439	2 404
1974	4 574	1 025	5 599
1973	6 368	960	7 328
<i>Försäkrings- bestånd, milj kr</i>			
1976	1 875	502	2 377
1975	1 681	436	2 117
1974	1 587	377	1 964
1973	1 396	334	1 730

För år 1976 var 687 575 hektar åker fördelade på 23 006 avtal försäkrade i Jordbrukets Försäkringsbolag.

Bibliografi

Årsredovisning /årligen sedan 1890/. Jordbrukets Försäkringsbolag.

Allmänna Hagelskade-Försäkringsbolaget. Verksamhetsberättelse /årligen sedan 1900/.

Tabell 103 Resultat av ersättningsberäkningarna för 1977 års skörd
 Results of the compensation calculations for the harvest in 1977
 Avser företag med minst 2 hektar brukad åker
 Figures refer to holdings of at least 2 hectares of tilled arable land

Område	I skördeskade- skyddet ingående åkerareal, hektar	Antal anmäl- ningar ²	Antal ersätt- ningar	Summa ersätt- ningsbelopp, kronor	Genomsnittligt belopp per hektar, kronor				Genomsnittlig självrisk i procent av normskörde- värdet
					Normskörde- värde	Aktuellt skördevärde	Självrisk	Ersättning till ersättnings- berättigade företag	
<i>Län</i>									
Stockholms	91 887	2 135	88	415 100	2 229	2 396	372	163	16,7
Uppsala	154 052	3 879	214	1 244 900	2 433	2 476	435	199	17,9
Södermanlands	137 181	2 834	123	541 800	2 267	2 384	420	119	18,5
Östergötlands	213 836	5 356	633	3 491 900	2 614	2 530	466	115	17,8
Jönköpings	95 492	6 902	961	1 328 100	2 152	2 045	293	88	13,6
Kronobergs	59 990	5 347	341	359 100	2 290	2 205	308	76	13,5
Kalmar	131 125	5 767	56	257 500	2 334	2 364	380	120	16,3
Gotlands	79 184	2 856	4	4 400	2 342	2 366	377	88	16,1
Blekinge	38 212	2 383	78	113 100	3 234	3 337	429	76	13,3
Kristianstads	178 875	7 834	203	260 500	3 415	3 397	413	71	12,1
Malmöhus	293 100	8 639	133	205 700	3 746	3 681	416	72	11,1
Hallands	124 048	6 573	590	709 500	2 925	2 808	395	68	13,5
Göteborgs o Bohus	67 134	4 915	324	323 400	2 151	2 076	358	71	16,6
Älvsborgs	155 744	10 165	1 262	1 787 700	2 133	2 108	311	85	14,6
Skaraborgs	279 548	9 742	1 261	5 188 200	2 571	2 367	489	130	19,0
Värmlands	116 911	6 790	333	1 427 400	1 666	1 883	304	323	18,3
Örebro	114 198	3 730	63	566 300	2 222	2 252	396	298	17,8
Västmanlands	130 674	3 208	268	2 766 400	2 339	2 301	446	264	19,1
Kopparbergs	64 559	4 204	307	1 533 900	1 799	1 809	289	228	16,0
Gävleborgs	75 478	4 818	442	1 400 200	1 674	1 703	273	183	16,3
Västernorrlands	60 329	5 211	1 442	3 774 300	1 564	1 446	207	162	13,3
Jämtlands	45 003	3 938	517	1 676 200	1 671	1 563	224	166	13,4
Västerbottens	86 733	6 795	5 223	33 351 500	1 537	942	266	421	17,3
Norrbottens	41 624	3 077	1 432	10 700 700	1 496	1 136	246	376	16,4
<i>Hela riket</i>									
1977	2 834 917	127 098	16 298 ³	73 427 800 ³	2 482	2 433	384	228	15,5
1976	2 842 492	131 391	10 042 ³	35 440 900	2 265	2 315	350	150	15,5
1975 ¹	2 827 625	132 871	12 290 ³	26 745 100	2 001	2 051	310	112	15,5
1974 ¹	2 855 345	136 893	18 193 ³	41 928 000	1 843	2 183	286	184	15,5
1973 ¹	2 834 230	139 903	10 883	21 098 900	1 470	1 525	228	104	15,5

¹ Med 1976 och 1977 ej helt jämförbara uppgifter, se texten. – ² Antal anmälningar som beaktats för ersättningsberäkning. – ³ Ändringar med anledning av besvär ej beaktade. Källa: SC B, skördeskadeskyddet.

Tabell 104 Normskördar¹ år 1977. Kilogram per hektar
Standard yields in 1977. Kilogrammes per hectare
 Avser företag med minst 2 hektar brukad åker
 Figures refer to holdings of at least 2 hectares of tilled arable land

Område	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Slätter- vall	Mat- pota- tis ²	Potatis för stjär- kelse och rå- sprit ²	Höst- råps	Vår- råps	Höst- rybs	Vår- rybs	Vit- senap	Soc- ker- betor
<i>Län</i>															
Stockholms	3 933	3 013	3 099	2 987	2 717	2 576	5 349	18 880	— 2 021	1 691	1 759	1 567	—	—	—
Uppsala	4 172	3 514	3 384	3 438	3 161	2 979	5 441	22 989	— 1 971	1 965	1 883	1 752	—	—	—
Södermanlands	3 887	3 074	3 226	3 153	2 909	2 658	5 698	20 900	— 2 041	1 816	1 774	1 679	—	—	—
Östergötlands	4 546	3 604	3 330	3 580	3 163	2 974	5 731	28 595	— 2 509	1 746	1 926	1 776	—	—	—
Jönköpings	3 959	..	2 672	2 648	2 558	2 497	6 336	28 553		..	..	1 749	—	—	—
Kronobergs	..	..	3 047	2 841	2 656	2 567	6 791	29 971		..	..	1 952	—	—	—
Kalmar	3 774	2 744	2 790	2 762	2 665	2 438	6 075	25 532	27 255	2 297	1 619	1 668	1 640	..	36 576
Gotlands	3 525	..	2 587	2 779	2 769	..	5 831	28 684	.. 2 114	1 425	1 588	1 536	1 090	..	35 801
Blekinge	4 481	3 767	2 941	3 215	2 984	2 751	6 791	24 013	27 104	2 421	1 964	..	..	..	45 713
Kristianstads	4 877	3 878	3 074	3 594	3 559	2 893	7 300	30 983	26 644	2 878	2 065	2 146	1 969	1 242	41 830
Malmöhus	5 039	4 075	3 724	4 120	4 121	3 475	7 679	34 266	29 470	2 975	1 878	2 211	..	1 432	41 422
Hallands	4 703	3 782	3 080	3 525	3 654	3 325	7 418	33 947		2 198	1 731	1 930	..	..	38 918
Göteborgs o Bohus	3 905	2 918	2 870	3 165	2 932	2 844	6 089	23 202	—	.. 2 048	..	1 825	—	—	—
Älvsborgs	3 932	2 818	2 835	2 987	2 804	2 577	5 982	26 058	—	.. 2 088	..	1 604	—	—	—
Skaraborgs	4 442	3 168	3 206	3 374	3 337	2 914	6 104	30 461	.. 2 361	2 072	1 901	1 684	..	..	—
Värmlands	3 012	..	2 551	2 393	2 385	2 078	4 280	22 295	—	.. 1 586	..	1 607	..	..	—
Örebro	3 897	3 288	2 956	3 152	2 941	2 578	5 695	25 757		1 925	1 694	1 573	—	—	—
Västmanlands	3 994	3 462	3 377	3 377	3 163	2 968	5 553	20 856	—	.. 2 006	1 656	1 696	—	—	—
Kopparbergs	3 100	..	..	2 484	2 454	2 328	4 823	23 812	—		..	1 645	—	—	—
Gävleborgs	2 925	..	..	2 430	2 281	2 151	4 863	21 765		..	..	1 516	..	..	—
Västernorrlands	..	..	..	2 279	2 069	2 059	4 301	21 837	—	—	—	—	—	—	—
Jämtlands	..	..	..	2 330	2 380	2 404	4 483	21 460	—	—	—	—	—	—	—
Västerbottens	..	..	..	2 231	2 481	2 151	3 944	21 922		—	—	—	—	—	—
Norrbottnens	..	..	..	2 052	2 106	..	3 922	19 267		—	—	—	—	—	—
<i>Produktionsområden</i>															
Götalands södra slättbygder	5 086	4 106	3 703	4 077	4 021	3 504	7 550	34 000	29 020	3 014	2 153	2 246	1 955	1 476	41 962
.. mellanbygder	3 978	3 557	2 923	3 232	3 268	2 700	6 591	30 559	26 895	2 585	1 851	1 711	1 543	1 180	38 556
.. norra slättbygder	4 510	3 583	3 323	3 498	3 312	3 085	5 944	29 819	26 390	2 514	2 052	1 945	1 781	..	..
Svealands slättbygder	3 983	3 359	3 213	3 224	2 978	2 837	5 458	23 238	.. 1 992	1 910	1 796	1 669	..	..	..
Götalands skogsbygder	4 013	2 875	2 891	3 039	2 811	2 648	6 493	28 486	27 270	2 463	1 972	1 772	1 687	..	37 454
Mellersta Sveriges skogsbygder	3 561	2 755	2 687	2 523	2 458	2 373	4 873	23 750	.. 2 255	1 664	1 634	1 563	..	..	..
Nedre Norrland	2 712	..	..	2 312	2 243	2 157	4 488	22 112		..	..	1 472	..	..	..
Övre Norrland	..	..	..	2 189	2 370	2 120	3 959	20 905		—	—	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>															
1977	4 322	3 477	3 199	3 173	3 019	2 728	5 728	28 481	27 015	2 847	1 970	1 881	1 713	1 340	40 810
1976	4 126	3 359	3 060	3 059	2 935	2 665	5 727	29 481	27 689	2 841	1 981	1 840	1 623	1 340	42 553
1975	4 093	3 300	3 036	3 040	2 938	2 687	5 722	29 545	27 790	2 842	1 942	1 803	1 559	1 329	39 216
1974	3 944	3 176	2 940	2 956	2 849	2 613	5 727	29 162	27 351	2 807	1 927	1 800	1 500	1 365	38 810
1973	3 868	3 155	2 910	2 943	2 821	2 637	5 648	28 244	28 024	2 859	1 874	1 804	1 459	1 358	38 818

¹ För spannmål avses skörd med 15 %, för slättevall skörd med 16,5 % och för oljeväxter skörd med 18 % vattenhalt. — ² Avser skörd från arealer utan bevattningsmöjlighet.
 Källa: SC B. skordeskadeskyddet.

9 Husdjursskötsel. Animalieproduktion

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>
9.1 Antal husdjur	105–112
9.2 Antal företag med husdjur	113–120
9.3 Kontrollverksamheter	121–132
9.4 Djursjukdomar	133
9.5 Galtar och betäckta suggor	134
9.6 Slakt	135–137
9.7 Produktion. Försörjnings- balanser	138–143
9.8 Husdjursförsäkringar	144
9.9 Pälsdjursskötsel	—
9.10 Biodling	—

9.1 ANTAL HUSDJUR

Statistik över antalet husdjur har sedan 1968 erhållits från lantbruksregistret. Uppgifter till detta insamlas varje år från företag med minst 2 hektar åker. Sedan 1969 har dessutom inhämtats uppgifter från företag med mindre än 2 hektar åker men med stora djurbesättningar. Som sådana företag räknades 1977 företag vid vilka det den 9 juni fanns minst 500 får inklusive lamm, minst 250 svin eller minst 1 000 höns inklusive kycklingar. Lantbruksregistret beskrivs närmare i avsnitt 3.1.

Statistik över antalet renar erhålls från Svenska Samernas Riksförbund. Uppgifterna baseras på renlängderna.

Uppgifter om pälsdjursskötsel och biodling redovisas i avsnitt 9.9 respektive 9.10.

Resultat

I *tabell 105* redovisas antalet svin och höns vid företag med högst 2 hektar åker men med minst 250 svin respektive minst 1 000 höns inklusive kycklingar den 9 juni 1977. Inga företag med minst 500 får inklusive lamm men högst 2 hektar åker inrapporterades under 1977.

Uppgifter om antal husdjur av olika slag vid företag med mer än 2 hektar åker den 9 juni 1977 lämnas i *tabell 106*. Av tabellen framgår att antalet nötkreatur ökade med 1 % jämfört

med den 10 juni 1976. Antalet mjölkkor fortsatte däremot att minska (inmot 2 %) medan antalet kalvar ökade (nära 3 %). Antalet får och lamm var ungefär oförändrat medan antalet svin ökade med knappt 4 %. Antalet höns och kycklingar minskade med 6 %.

Antalet husdjur inom produktionsområden illustreras av figuren på sidan 184.

I *tabellerna 107–111* redovisas uppgifter om antalen nötkreatur, får exklusive lamm, svin respektive höns exklusive kycklingar fördelade efter besättningarnas storlek den 9 juni 1977.

Av *tabell 112* framgår antalet husdjur per 100 hektar åker.

I tablån nedan redovisas resultat från lantbruksekonomiska samarbetsnämndens specialbearbetning av lantbruksregistret 1975 (se avsnitt 3.1).

<i>Antal husdjur</i>	<i>Stora företag</i>	<i>Medel-stora företag</i>	<i>Små företag</i>
Mjölkor	211 893	301 347	162 237
Ungnöt och tjurar	208 825	228 115	151 730
Får exkl lamm	58 004	16 872	82 694
Modersuggor	101 781	97 034	57 929
Slaktsvin	826 669	175 200	83 312
Höns	2 306 415	716 703	1 204 816

Uppgifter om antalet getter och killingar vid företag med mer än 2 hektar åker enligt lantbruksregistret den 26 juni 1972 redovisas i tabell nedan. Man bör observera att ett relativt stort antal getter torde finnas vid företag med högst 2 hektar åker.

<i>Produktionsområden</i>	<i>Antal getter och killingar</i>
Götalands södra slättbygder	358
» mellanbygder	273
» norra slättbygder	200
Svealands slättbygder	270
Götalands skogsbygder	615
Mellersta Sveriges skogsbygder	367
Nedre Norrland	2 727
Övre Norrland	1 302
<i>Hela riket</i>	6 112

Uppgifter om antalet samebyar och antalet renar enligt senast tillgängliga renlängder (i huvudsak 1976 års) framgår av tabell nedan.

<i>Område; typ av sameby</i>	<i>Antal byar</i>	<i>Antal renar</i>
Jämtlands län		
Fjällsameby	12	34 662
Västerbottens län		
Fjällsameby	6	29 619
Skogssameby	1	2 852
Norrbottnens län		
Fjällsameby	15	69 866
Skogssameby	9	25 419
Koncessionssameby	9	10 904
<i>Hela riket</i>	52	173 322

Tabell 105 Antal svin och höns vid företag med högst 2 hektar åker och minst 250 svin respektive 1 000 höns (inklusive kycklingar) år 1977

Number of pigs and fowls at holdings not exceeding 2 hectares of arable land and with at least 250 pigs and 1 000 fowls or chickens respectively in 1977

Område	Svin				Höns och kycklingar				
	Galtar	Suggor	Övriga svin		Summa	Höns	Kycklingar		Summa
			3 måna-der och däröver	Under 3 måna-der			Av värp-ras	Broiler	
<i>Produktionsområden</i>									
Götalands södra slättbygder	42	749	23 754	4 879	29 424	287 820	407 301	251 600	946 721
Götalands mellanbygder	17	499	11 795	4 297	16 608	302 335	107 400	616 004	1 025 739
Götalands norra slättbygder	4	139	5 949	3 622	9 714	213 662	237 020	132 850	583 532
Svealands slättbygder	47	785	3 504	2 689	7 025	181 840	73 693	206 100	461 633
Götalands skogsbygder	15	300	21 835	2 357	24 507	453 724	320 445	173 100	947 269
Mellersta Sveriges skogsbygder	—	—	—	—	—	84 965	87 600	500	173 065
Nedre Norrland	—	—	—	—	—	31 020	39 300	—	70 320
Övre Norrland	—	—	—	—	—	80 300	37 000	—	117 300
<i>Hela riket</i>									
1977	125	2 472	66 837	17 844	87 278	1 635 666	1 309 759	1 380 154	4 325 579
1976	86	1 862	59 735	17 857	79 540	1 347 504	1 198 443	1 009 445	3 555 392
1975		1 532	57 543	17 221	76 296	1 568 218	1 256 478	1 153 088	3 977 784
1974		1 658	62 632	16 820	81 110	1 575 399	1 245 799	1 269 635	4 090 833
1973		1 788	63 174	15 994	80 956	1 424 722	1 324 615	1 058 150	3 807 487

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning).

Tabell 106 Antal husdjur år 1977

Number of livestock in 1977

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

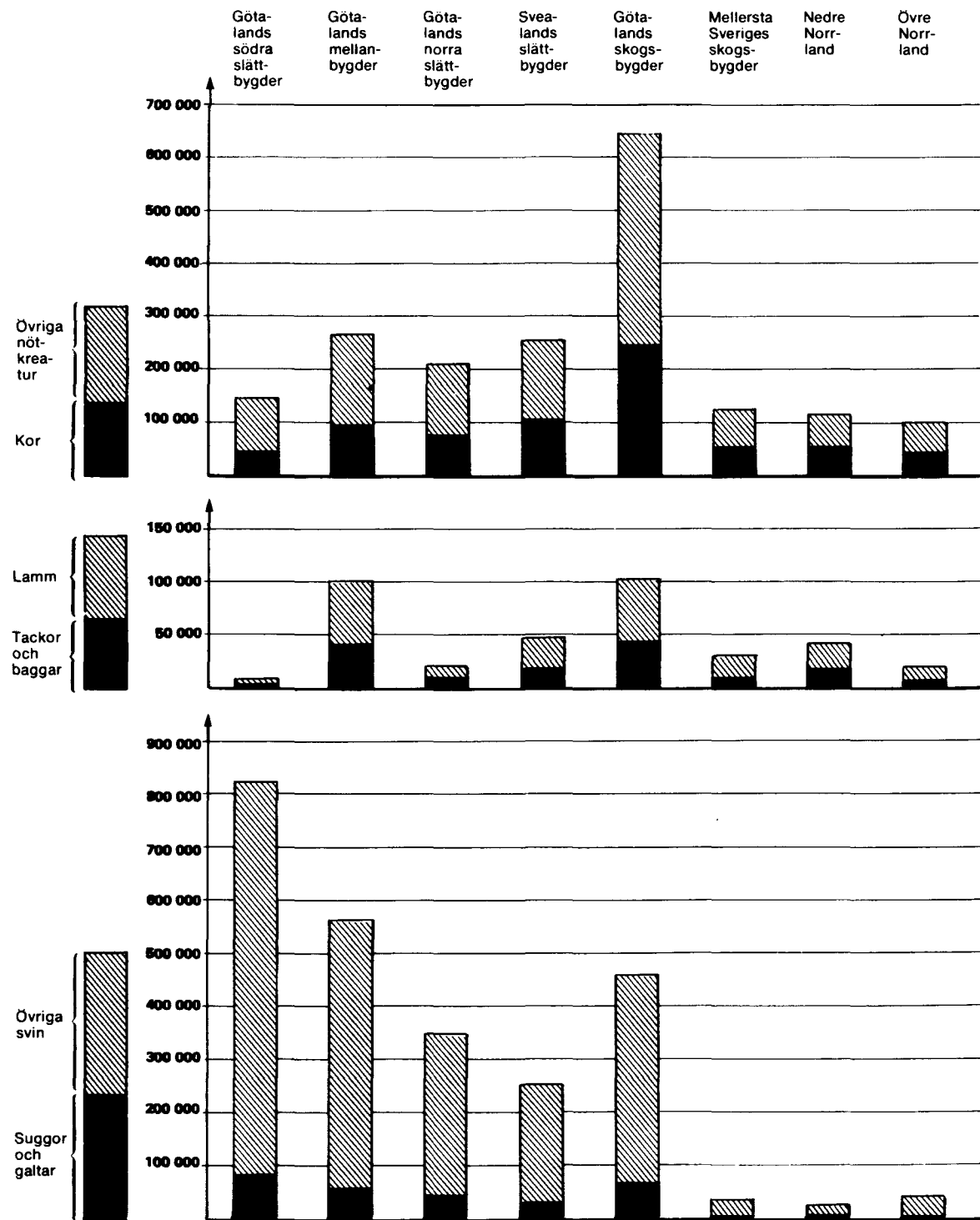
Område	Hästar ¹	Nötkreatur				Får		
		Kor	Kvigor, tjurar och stutar	Kalvar under 1 år	Summa	Tackor och baggar	Lamm	
		För mjölk- produktion	För upp- födning av kalvar	1 år och däröver				
<i>Län</i>								
Stockholms	2 232	12 405	2 400	10 720	11 486	37 011	5 171	7 858
Uppsala	1 429	24 059	2 639	18 584	19 032	64 314	3 707	5 327
Södermanlands	1 491	24 663	2 678	21 254	20 415	69 010	4 964	7 342
Östergötlands	2 288	39 311	3 586	38 037	34 994	115 928	10 033	14 311
Jönköpings	3 302	43 715	4 004	43 195	37 600	128 514	7 397	10 388
Kronobergs	2 907	24 693	4 243	26 902	23 453	79 291	5 907	8 065
Kalmar	2 556	47 123	3 813	42 781	39 396	133 113	16 323	22 292
Gotlands	2 055	18 109	1 291	20 477	17 161	57 038	30 736	42 546
Blekinge	1 357	10 298	2 866	11 504	10 506	35 174	1 753	2 248
Kristianstads	4 512	42 154	12 542	58 642	48 660	161 998	4 690	6 377
Malmöhus	6 609	35 190	10 541	49 961	39 646	135 338	2 775	3 402
Hallands	3 230	35 057	3 653	37 303	33 547	109 560	5 768	7 745
Göteborgs o Bohus	2 661	20 965	1 688	19 223	17 387	59 263	3 781	5 114
Älvsborgs	4 823	48 265	3 268	39 961	39 222	130 716	10 026	13 754
Skaraborgs	4 334	53 261	3 808	51 845	51 088	160 002	6 685	9 020
Värmlands	2 419	22 582	551	13 778	15 520	52 431	8 090	10 465
Örebro	1 346	19 589	1 165	14 192	15 610	50 556	4 341	5 922
Västmanlands	1 078	15 338	1 019	11 799	11 821	39 977	2 006	2 983
Kopparbergs	1 303	17 712	533	10 052	12 474	40 771	4 229	5 582
Gävleborgs	1 968	19 204	413	11 260	13 620	44 497	5 461	7 542
Västernorrlands	1 637	19 335	255	8 641	11 781	40 012	7 104	10 438
Jämtlands	1 547	17 521	411	9 508	11 872	39 312	5 066	7 527
Västerbottens	911	27 713	329	14 026	21 040	63 108	5 349	7 303
Norrbottnens	606	14 352	139	7 221	9 197	30 909	2 307	2 610
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	5 999	38 394	8 854	53 315	46 044	146 607	4 038	5 245
Götalands mellanbygder	7 365	79 729	13 890	93 277	80 073	266 969	43 536	59 585
Götalands norra slättbygder	5 977	72 183	6 043	66 308	68 708	213 242	11 176	15 515
Svealands slättbygder	7 552	94 533	9 594	75 988	78 354	258 469	19 715	29 061
Götalands skogsbygder	20 394	215 099	25 714	216 669	188 389	645 871	43 836	60 641
Mellersta Sveriges skogsbygder	4 435	53 333	2 265	34 521	36 888	127 007	14 002	18 183
Nedre Norrland	5 046	53 985	862	28 096	35 547	118 490	17 726	25 355
Övre Norrland	1 833	45 358	613	22 692	32 525	101 188	9 640	12 576
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>								
2,1– 5,0	6 962	12 774	4 016	16 114	15 763	48 667	20 424	25 991
5,1– 10,0	11 860	52 506	9 283	52 051	50 281	164 121	30 891	40 602
10,1– 20,0	12 521	140 306	12 479	116 228	111 564	380 577	34 010	47 269
20,1– 30,0	7 006	125 892	7 549	100 822	95 233	329 496	20 533	29 446
30,1– 50,0	8 341	157 790	10 377	133 309	125 901	427 377	21 014	30 805
50,1–100,0	7 089	109 026	11 396	106 069	102 594	329 085	19 243	26 640
Över 100,0	4 822	54 320	12 735	66 273	65 192	198 520	17 554	25 408
<i>Hela riket</i>								
1977	..	652 614	67 835	590 866	566 528	1 877 843	163 669	226 161
1976	58 601	663 833	65 617	581 798	551 366	1 862 614	163 605	225 873
1975	..	675 477	64 199	589 670	549 234	1 878 580	157 570	210 568
1974	..	688 456	66 994	589 988	564 459	1 909 897	159 954	212 411
1973	..	696 625	59 094	574 330	559 838	1 889 887	151 603	195 868

¹ Avser 1976.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,3 %).

Svin					Höns och kycklingar				
Summa	Galtar	Suggor	Övriga svin		Summa	Höns	Kycklingar		Summa
			3 månader och däröver månader	Under 3 månader			Av värpras	Broiler	
13 029	120	2 500	13 637	11 869	28 126	154 040	4 877	1 800	160 717
9 034	437	9 577	23 641	29 651	63 306	205 978	22 689	15 150	243 817
12 306	293	6 384	20 442	24 780	51 899	60 301	34 023	55 155	149 479
24 344	480	9 090	44 530	37 247	91 347	311 254	107 354	3 000	421 608
17 785	261	5 251	11 871	19 903	37 286	82 015	48 403	15 075	145 493
13 972	267	6 129	15 688	23 350	45 434	94 204	88 132	16 000	198 336
38 615	599	12 996	48 571	51 319	113 485	172 498	49 573	106 800	328 871
73 282	297	7 920	25 822	32 214	66 253	77 384	36 512	87 400	201 296
4 001	223	4 739	46 630	31 421	83 013	110 418	22 275	173 100	305 793
11 067	1 759	48 560	229 810	201 870	481 999	278 274	72 548	508 085	858 907
6 177	2 714	57 865	230 091	230 606	521 276	349 646	162 386	433 087	945 119
13 513	1 465	43 233	156 206	180 105	381 009	581 534	188 879	148 190	918 603
8 895	179	4 384	10 237	18 012	32 812	121 847	113 172	–	235 019
23 780	448	12 264	32 690	46 712	92 114	251 106	43 279	84 090	378 475
15 705	1 202	29 551	106 783	116 065	253 601	458 545	163 868	256 567	878 980
18 555	188	3 707	16 874	16 525	37 294	40 437	7 458	–	47 895
10 263	182	3 632	22 649	16 675	43 138	96 717	23 980	22 095	142 792
4 989	268	5 689	23 103	20 839	49 899	121 068	18 880	14 000	153 948
9 811	76	1 377	5 257	4 842	11 552	57 259	19 468	–	76 727
13 003	80	1 600	5 530	6 135	13 345	30 965	3 008	–	33 973
17 542	80	1 368	3 774	5 120	10 342	90 195	11 364	–	101 559
12 593	35	517	2 753	2 286	5 591	29 071	11 098	–	40 169
12 652	157	3 460	16 060	14 214	33 891	44 494	7 885	–	52 379
4 917	20	354	3 269	4 191	7 834	39 334	6 969	–	46 303
•									
9 283	3 123	79 868	404 321	337 771	825 083	795 178	253 106	741 383	1 789 667
103 121	2 518	56 015	255 828	246 340	560 701	414 433	115 005	485 514	1 014 952
26 691	1 633	39 026	150 965	156 199	347 823	753 541	245 985	259 657	1 259 183
48 776	1 385	29 617	110 236	111 121	252 359	619 365	100 021	108 200	827 586
104 477	2 567	66 188	145 412	245 537	459 704	853 153	471 798	344 840	1 669 791
32 185	239	4 377	17 391	17 703	39 710	180 977	30 904	–	211 881
43 081	188	3 232	12 379	12 762	28 561	157 070	36 349	–	193 419
22 216	177	3 824	19 386	18 518	41 905	84 867	14 912	–	99 779
46 415	146	4 877	8 065	19 600	32 688	241 985	117 659	84 170	443 814
71 493	625	20 352	25 619	75 168	121 764	486 531	146 781	86 667	719 979
81 279	2 302	63 501	95 193	236 030	397 026	776 382	280 094	326 275	1 382 751
49 979	2 341	54 678	132 630	202 193	391 842	550 703	164 801	434 525	1 150 029
51 819	3 057	68 625	257 388	267 979	597 049	636 115	143 466	207 830	987 411
45 883	2 410	48 532	321 014	214 457	586 413	516 588	130 195	342 112	988 895
42 962	949	21 582	276 009	130 524	429 064	650 280	285 084	458 015	1 393 379
389 830	11 830	282 147	1 115 918	1 145 951	2 555 846	3 858 584	1 268 080	1 939 594	7 066 258
389 478	11 586	279 102	1 083 339	1 094 265	2 468 292	4 100 374	1 308 394	2 145 288	7 554 056
368 138	268 009		1 085 181	1 092 994	2 446 184	4 227 934	1 417 861	2 068 279	7 714 074
372 365	262 623		1 044 796	1 067 865	2 375 284	4 500 529	1 658 752	1 844 441	8 003 722
347 471	266 703		1 028 434	1 079 215	2 374 352	4 564 104	1 627 106	1 631 921	7 823 131

Antal husdjur inom produktionsområden år 1977
Avser företag med mer än 2 hektar åker

Källa: Tabell 106 ligger till grund för figurerna.

Bibliografi

Källor

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Husdjur /årligen fr o m 1977; uppgifter för kommuner/. SCB. SM J 1978:6.3 . . .

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Husdjur, antal /1968–1970 och 1972–1975; uppgifter för naturliga jordbruksområden. Föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1970:27 och 33, 1971:15, 1973:17 (med uppgifter om antalet getter fördelat på län), 1974:14, 1975:14 och 1976:5.4.

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Husdjursbesättningarnas storleksfördelning /1968–1970 och 1972–1975. Föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1970:28 och 34, 1971:16, 1973:18, 1974:15, 1975:15 och 1976:5.5.

Svin, får och höns vid större besättningar utanför jordbruket den 15 september 1969. SCB. SM J 1969:49.

Lantbruksräkningen /1971 och 1976; uppgifter för kommuner/. SCB.

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Husdjur, antal /årligen sedan 1969/. Preliminära uppgifter. SCB. SM J 1977:12 . . .

Andra undersökningar

Jordbruksinventeringen i mars /1964–1973/. Antalet hästar, nötkreatur, svin och höns. SCB. SM J 1968:14, 1969:16, 1970:11, 1971:26, 1972:29 och 1973:29.

Jordbruksinventeringen i juni /1964–1968/. Antalet husdjur. SCB. SM J 1968:29.

Jordbruksinventeringen i oktober /1963–1968/. SCB. SM J 1968:49.

Jordbruksstatistiska uppgifter för län åren 1927, 1932, 1937, 1944, 1951, 1956, 1961, 1966 och 1968–1973 enligt länsindelningen 1974-01-01. SCB. SM J 1974:39.

Jordbruksföretag, areal och antal samt antal husdjur den 26 juni 1970 redovisade på 1971 års länsindelning. SCB. SM J 1971:33.

Tabell 107 Antal kor efter enskilda företagares ålder och efter besättningsstorlek år 1977

Number of cows by age of holders and by size of stocks in 1977

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Företagare- kategori; ålder	Besättningsstorlek, antal kor							
	1–3	4–9	10–24	25–49	50–74	75–99	Över 99	Summa
<i>Enskilda företagare</i>								
Under 30 år	816	4 326	20 340	9 521	1 120	169	–	36 292
30–39 år	2 333	11 268	56 566	36 627	6 318	1 217	1 577	115 906
40–49 år	3 902	21 414	90 295	45 145	6 910	2 108	2 936	172 710
50–54 år	3 103	18 079	58 303	24 727	3 293	1 875	2 228	111 608
55–59 år	3 849	22 827	58 347	21 796	3 596	835	1 029	112 279
60–64 år	4 538	22 582	38 124	11 835	1 957	881	993	80 910
65–74 år	6 639	14 813	16 295	5 346	1 687	833	1 089	46 702
Över 74 år	1 681	3 027	2 107	797	368	176	289	8 445
Okänd ålder	147	597	1 495	729	108	–	104	3 180
<i>Övriga företagare- kategorier¹</i>								
	1 136	3 255	5 681	4 962	5 085	2 335	9 963	32 417
<i>Summa</i>								
1977	28 144	122 188	347 553	161 485	30 442	10 429	20 208	720 449
1976	31 796	135 665	356 472	148 328	27 145	10 773	19 271	729 450
1975	36 006	151 788	357 416	139 357	26 139	9 848	19 122	739 676
1974	40 443	171 831	360 373	131 594	23 659	8 445	19 105	755 450
1973	43 487	188 625	356 757	118 617	23 090	8 101	17 042	755 719

¹ Inklusive okänd företagarekategori.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0.3 %).

Tabell 108 Antal nötkreatur efter besättningsstorlek år 1977

Number of cattle by size of stocks in 1977

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Besättningsstorlek, antal h nötkreatur							Summa
	0	1-3	4-9	10-24	25-49	50-74	Över 75	
<i>Län</i>								
Stockholms	3 827	978	3 821	12 185	8 715	3 603	3 882	37 011
Uppsala	7 593	2 213	5 231	30 247	13 439	2 802	2 789	64 314
Södermanlands	7 399	1 449	4 234	21 227	18 967	6 527	9 207	69 010
Östergötlands	14 982	5 179	9 300	43 563	29 145	7 421	6 338	115 928
Jönköpings	12 342	11 387	20 156	57 656	22 551	2 457	1 965	128 514
Kronobergs	10 493	8 619	15 402	31 850	10 604	1 588	735	79 291
Kalmar	11 776	6 272	14 179	56 981	34 532	4 934	4 439	133 113
Gotlands	5 756	2 357	6 965	30 145	9 812	987	1 016	57 038
Blekinge	3 351	3 646	6 796	14 138	4 923	1 224	1 096	35 174
Kristianstads	18 265	9 341	24 146	67 011	26 911	5 553	10 771	161 998
Malmöhus	14 246	8 157	18 754	51 834	27 579	5 032	9 736	135 338
Hallands	12 679	7 203	16 504	45 605	20 144	4 708	2 717	109 560
Göteborgs o Bohus	7 386	6 657	11 719	24 079	8 447	975		59 263
Älvsborgs	19 209	11 593	21 246	54 199	20 691	1 944	1 834	130 716
Skaraborgs	23 683	11 315	14 021	60 574	38 216	4 988	7 205	160 002
Värmlands	6 841	4 013	9 296	16 433	9 090	3 863	2 895	52 431
Örebro	7 749	1 783	4 677	21 146	9 340	2 294	3 567	50 556
Västmanlands	6 225	1 061	2 857	16 767	8 121	2 112	2 834	39 977
Kopparbergs	4 832	2 250	6 274	14 723	10 473	1 312	907	40 771
Gävleborgs	4 979	1 896	8 807	20 979	6 123	1 713		44 497
Västernorrlands	3 025	3 075	12 279	14 296	4 984	2 014	339	40 012
Jämtlands	3 206	2 521	9 817	15 361	7 262	1 145		39 312
Västerbottens	4 856	4 758	20 642	23 940	7 229	1 185	498	63 108
Norrbottnens	2 845	1 314	6 532	10 638	7 997	1 583		30 909
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	19 987	8 585	18 809	52 090	25 927	6 829	14 380	146 607
» mellanbygder	26 562	11 610	31 035	114 388	60 936	11 461	10 977	266 969
» norra slättbygder	32 649	14 277	19 706	78 513	50 021	8 221	9 855	213 242
Svealands slättbygder	33 932	7 433	20 835	99 034	58 325	18 773	20 137	258 469
Götalands skogsbygder	71 302	55 023	105 899	280 424	108 282	13 516	11 425	645 871
Mellersta Sveriges skogsbygder	14 100	6 983	18 033	48 263	27 640	5 064	6 924	127 007
Nedre Norrland	10 796	7 888	29 193	46 144	18 563	4 606	1 300	118 490
Övre Norrland	8 217	7 238	30 145	36 721	15 601	2 386	880	101 188
<i>Hela riket</i>								
1977	217 545	119 037	273 655	755 577	365 295	70 856	75 878	1 877 843
1976	193 726	127 794	295 716	773 522	335 129	63 142	73 585	1 862 614
1975	179 904	137 099	329 026	781 821	318 248	60 525	71 957	1 878 580
1974	172 614	150 028	368 950	791 757	302 232	55 523	68 793	1 909 897
1973	163 549	156 979	401 262	779 970	270 701	53 761	63 665	1 889 887

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,3 %).

Tabell 109 Antal får¹ efter besättningsstorlek 1977

Number of sheep by size of the stocks in 1977

Aveer företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Besättningsstorlek, antal får (exklusive lamm)					Summa
	1-9	10-24	25-49	50-99	Över 99	
<i>Län</i>						
Stockholms	468	729	1 371	936	1 667	5 171
Uppsala	510	692	780	815	910	3 707
Södermanlands	502	1 089	1 003	995	1 375	4 964
Östergötlands	842	1 766	2 054	2 128	3 243	10 033
Jönköpings	1 081	1 775	1 510	1 688	1 343	7 397
Kronobergs	961	1 419	1 304	1 068	1 155	5 907
Kalmar	1 003	1 970	2 478	3 141	7 731	16 323
Gotlands	919	3 790	6 237	7 074	12 716	30 736
Blekinge	425	557	423	348	-	1 753
Kristianstads	1 391	1 267	711	477	844	4 690
Malmöhus	1 182	543		1 050		2 775
Hallands	1 786	1 745	1 193	478	566	5 768
Göteborgs o Bohus	1 036	1 083	558	411	693	3 781
Älvsborgs	2 059	2 992	1 943	1 192	1 840	10 026
Skaraborgs	1 803	1 914	1 071	728	1 169	6 685
Värmlands	1 944	3 015	1 500	1 111	520	8 090
Örebro	781	975	831	1 099	655	4 341
Västmanlands	360	628	637		381	2 006
Kopparbergs	910	1 802	1 025	492	-	4 229
Gävleborgs	1 204	1 760	919	1 032	546	5 461
Västernorrlands	1 350	2 344	1 849	711	850	7 104
Jämtlands	1 032	1 554	1 230	805	445	5 066
Västerbottens	2 225	2 036	531		552	5 349
Norrbottens	809	936		562		2 307
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	1 758	842	715		723	4 038
» mellanbygder	2 217	5 394	7 775	8 914	19 236	43 536
» norra slättbygder	2 429	2 950	1 593	1 843	2 361	11 176
Svealands slättbygder	2 411	3 988	4 454	3 475	5 387	19 715
Götalands skogsbygder	7 624	10 626	9 141	7 275	9 170	43 836
Mellersta Sveriges skogsbygder	2 951	4 876	3 131		3 044	14 002
Nedre Norrland	3 510	6 032	3 899	2 574	1 711	17 726
Övre Norrland	3 683	3 673	1 400	545	339	9 640
<i>Hela riket</i>						
1977	26 583	38 381	32 108	27 618	38 979	163 669
1976	26 417	38 276	30 882	29 251	38 779	163 605
1975	24 940	34 943	29 897	28 695	39 095	157 570
1974	24 564	34 061	30 722	30 018	40 589	159 954
1973	23 333	33 388	28 855	27 581	38 446	151 603

¹ Avser får exklusive lamm.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,3 %).

Tabell 110 Antal svin efter besättningsstorlek år 1977
Number of pigs by size of the stocks in 1977

Avser företag med mer än 2 hektar åker och företag med stora djurbesättningar (se texten)
 Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land or with large stocks of animals

Område	Besättningsstorlek, antal svin							Summa
	1-2	3-9	10-24	25-99	100-249	250-499	Över 499	
<i>Län</i>								
Stockholms	67	174	577	3 201	4 394	5 798	14 334	28 545
Uppsala	333	1 078	3 069	14 258	15 787	9 034	19 747	63 306
Södermanlands	124	378	1 410	6 182	13 089	9 134	23 366	53 683
Östergötlands	301	647	2 103	10 336	17 427	15 867	49 499	96 180
Jönköpings	796	1 703	4 202	11 493	8 929	3 950	7 074	38 147
Kronobergs	568	1 691	4 699	12 282	11 606	7 861	8 002	46 709
Kalmar	833	1 515	3 665	15 155	25 312	20 864	49 959	117 303
Gotlands	365	1 572	4 548	16 000	15 884	12 740	15 144	66 253
Blekinge	330	818	2 130	8 784	10 569	13 272	54 718	90 621
Kristianstads	297	2 712	14 942	98 740	105 920	82 550	209 489	514 650
Malmöhus	155	1 917	13 404	118 068	141 802	90 373	165 853	531 572
Hallands	334	1 891	11 291	82 466	106 276	76 815	113 869	392 942
Göteborgs o Bohus	250	953	3 108	11 301	8 412	4 894	3 894	32 812
Älvsborgs	698	2 139	7 161	25 764	21 774	12 116	22 979	92 631
Skaraborgs	368	1 995	8 784	54 914	63 575	45 960	84 466	260 062
Värmlands	607	376	986	4 318	7 888	7 030	16 089	37 294
Örebro	129	314	757	4 817	6 668	8 355	23 340	44 380
Västmanlands	217	574	1 489	7 807	9 339	6 678	27 375	53 479
Kopparbergs	362	418	793	2 379	2 152	1 599	3 849	11 552
Gävleborgs	925	677	659	2 485	3 210	1 989	3 400	13 345
Västernorrlands	554	253	511	2 053	2 208	2 320	2 443	10 342
Jämtlands	336	159	298	1 338	1 214	2 246		5 591
Västerbottens	654	1 081	2 314	7 725	5 781	4 758	11 578	33 891
Norrbottens	71	112	92	561	428	6 570		7 834
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	162	1 908	13 663	143 591	213 855	163 439	317 889	854 507
» mellanbygder	901	4 313	18 021	110 243	122 683	97 305	223 843	577 309
» norra slättbygder	522	2 625	11 069	69 927	81 637	58 146	133 611	357 537
Svealands slättbygder	832	2 492	7 640	37 392	53 868	42 944	114 216	259 384
Götalands skogsbygder	3 619	10 503	36 799	139 770	118 097	67 200	108 223	484 211
Mellersta Sveriges skogsbygder	984	938	1 885	7 392	7 428	6 464	14 619	39 710
Nedre Norrland	1 868	1 145	1 478	5 768	5 867	5 167	7 268	28 561
Övre Norrland	786	1 223	2 437	8 344	6 209	5 028	17 878	41 905
<i>Hela riket</i>								
1977	9 674	25 147	92 992	522 427	609 644	445 693	937 547	2 643 124 ²
1976 ¹	11 379	29 043	102 282	544 068	585 708	403 957	791 855	2 468 292
1975 ¹	16 150	35 552	111 340	538 064	583 891	410 123	751 064	2 446 184
1974 ¹	18 525	37 998	117 213	540 944	568 904	400 850	690 850	2 375 284
1973 ¹	20 474	41 360	124 712	571 154	571 662	389 460	655 530	2 374 352

¹ Avser endast företag med mer än 2 hektar åker. – ² Varav 2 555 846 vid företag med mer än 2 hektar åker.
 Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,3 %).

Tabell 111 Antal höns¹ efter besättningsstorlek år 1977
Number of fowls by size of the stocks in 1977

Avser företag med mer än 2 hektar åker och företag med stora djurbesättningar (se texten)

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land or with large stocks of animals

Område	Besättningsstorlek, antal höns (exklusive kycklingar)					Summa
	1-49	50-199	200-999	1 000-4 999	Över 4 999	
<i>Län</i>						
Stockholms	9 334	7 511	8 975	15 650	166 435	207 905
Uppsala	15 282	17 197	19 232	24 587	148 205	224 503
Södermanlands	13 165	14 232	14 204	11 300	98 050	150 951
Östergötlands	25 637	21 429	17 363	64 275	266 065	394 769
Jönköpings	48 861	9 464	9 090	12 450	32 300	112 165
Kronobergs	27 835	10 599	8 070	16 700	79 455	142 659
Kalmar	36 185	15 336	12 082	45 722	135 150	244 475
Gotlands	9 480	5 796	5 130	50 168	50 310	120 884
Blekinge	12 145	5 147	17 041	30 985	153 600	218 918
Kristianstads	33 163	24 854	17 978	77 599	290 650	444 244
Malmöhus	38 196	28 473	34 458	88 426	472 195	661 748
Hallands	24 369	37 364	84 186	246 400	399 765	792 084
Göteborgs o Bohus	28 960	20 355	17 825	30 457	34 300	131 897
Älvsborgs	50 887	28 602	21 592	57 950	137 000	296 031
Skaraborgs	38 497	43 492	40 254	92 240	383 424	597 907
Värmlands	17 112	10 795	7 580		29 250	64 737
Örebro	13 110	16 122	15 880	23 105	38 350	106 567
Västmanlands	9 599	13 693	21 366	30 110	49 500	124 268
Kopparbergs	6 344	6 395	8 120	19 200	52 020	92 079
Gävleborgs	6 107	5 478	5 630		59 550	76 765
Västernorrlands	6 034	3 746	9 415	18 800	55 500	93 495
Jämtlands	5 143	2 968	3 020		21 940	33 071
Västerbottens	4 075	3 409	9 380	14 930	67 200	98 994
Norrbottens	364	720	1 750	21 300	39 000	63 134
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	39 277	46 986	90 116	239 341	667 278	1 082 998
» mellanbygder	51 581	29 893	29 656	140 563	465 075	716 768
» norra slättbygder	56 484	62 380	54 750	145 415	648 174	967 203
Svealands slättbygder	60 383	70 478	79 912	107 342	483 090	801 205
Götalands skogsbygder	217 330	104 640	104 682	263 553	616 672	1 306 877
Mellersta Sveriges skogsbygder	33 248	21 959	22 160	53 310	135 265	265 942
Nedre Norrland	16 403	12 412	17 215	53 340	88 720	188 090
Övre Norrland	5 178	4 429	11 130	38 230	106 200	165 167
<i>Hela riket</i>						
1977	479 884	353 177	409 621	1 041 094	3 210 474	5 494 250 ³
1976	543 832	400 312	446 293	1 014 091	3 043 350	5 447 878 ⁴
1975 ²	583 471	464 007	494 624	861 634	1 824 198	4 227 934
1974 ²	644 982	509 433	561 564	979 358	1 805 192	4 500 529
1973 ²	692 852	591 069	646 983	1 040 442	1 592 758	4 564 104

¹ Avser höns exklusive kycklingar. – ² Avser endast företag med mer än 2 hektar åker. – ³ Varav 3 858 584 vid företag med mer än 2 hektar åker. – ⁴ Varav 4 100 374 vid företag med mer än 2 hektar åker.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,3 %).

Tabell 112 Antal husdjur per 100 hektar åker år 1977

Number of livestock per 100 hectares of arable land in 1977

Avser företag med mer 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Nötkreatur			Får och lamm	Svin			Höns och kycklingar
	Kor	Övriga nötkreatur	Summa		Suggor och galtar	Övriga svin	Summa	
Län								
Stockholms	14,8	22,2	37,0	13,0	2,6	25,5	28,1	160,6
Uppsala	16,5	23,3	39,8	5,6	6,2	33,0	39,2	150,8
Södermanlands	19,0	29,0	48,0	8,6	4,6	31,5	36,1	104,0
Östergötlands	19,2	32,8	52,0	10,9	4,3	36,7	41,0	189,0
Jönköpings	48,8	82,5	131,3	18,2	5,6	32,5	38,1	148,6
Kronobergs	46,6	81,1	127,7	22,5	10,3	62,9	73,2	319,4
Kalmar	37,0	59,7	96,7	28,1	9,9	72,6	82,5	239,0
Gotlands	23,4	45,5	68,9	88,5	9,9	70,1	80,1	243,2
Blekinge	33,1	55,3	88,4	10,1	12,5	196,1	208,6	768,4
Kristianstads	29,4	57,6	87,0	5,9	27,0	231,8	258,9	461,3
Malmöhus	14,8	29,0	43,8	2,0	19,6	149,2	168,8	306,1
Hallands	30,5	55,7	86,2	10,6	35,2	264,7	299,9	723,1
Göteborgs o Bohus	31,9	51,5	83,4	12,5	6,4	39,7	46,2	330,7
Älvsborgs	31,7	48,6	80,3	14,6	7,8	48,8	56,6	232,5
Skaraborgs	19,8	35,6	55,4	5,4	10,6	77,1	87,7	304,1
Värmlands	18,4	23,3	41,7	14,7	3,1	26,5	29,6	38,1
Örebro	17,4	25,0	42,4	8,6	3,2	33,0	36,2	119,7
Västmanlands	12,1	17,5	29,6	3,7	4,4	32,5	36,9	113,9
Kopparbergs	26,8	33,0	59,8	14,4	2,1	14,8	16,9	112,5
Gävleborgs	24,6	31,2	55,8	16,3	2,1	14,6	16,7	42,6
Västernorrlands	30,5	31,8	62,3	27,3	2,3	13,8	16,1	158,0
Jämtlands	37,5	44,8	82,3	26,4	1,2	10,5	11,7	84,1
Västerbottens	30,3	38,0	68,3	13,7	3,9	32,8	36,7	56,7
Norrbottens	31,0	35,2	66,2	10,5	0,8	16,0	16,8	99,1
Produktionsområden								
Götalands södra slättbygder	13,2	27,8	41,0	2,6	23,2	207,4	230,6	500,1
» mellanbygder	28,2	52,3	80,5	31,1	17,6	151,4	169,0	305,9
» norra slättbygder	16,7	28,8	45,5	5,7	8,7	65,5	74,2	268,6
Svealands slättbygder	15,3	22,7	38,0	7,2	4,5	32,6	37,1	121,8
Götalands skogsbygder	41,6	69,9	111,5	18,0	11,8	67,5	79,3	288,2
Mellersta Sveriges skogsbygder	24,8	31,8	56,6	14,3	2,1	15,6	17,7	94,4
Nedre Norrland	29,8	34,6	64,4	23,4	1,9	13,6	15,5	105,1
Övre Norrland	31,2	37,5	68,7	15,1	2,7	25,8	28,5	67,8
Storleksgrupp, hektar åker								
2,1- 5,0	19,5	37,1	56,6	54,0	5,8	32,2	38,0	516,3
5,1- 10,0	28,2	46,7	74,9	32,6	9,6	46,0	55,5	328,4
10,1- 20,0	33,8	50,4	84,3	18,0	14,6	73,3	87,9	306,1
20,1- 30,0	32,9	48,3	81,1	12,3	14,0	82,5	96,5	283,2
30,1- 50,0	27,5	42,4	69,9	8,5	11,7	86,0	97,7	161,6
50,1-100,0	18,5	32,1	50,6	7,1	7,8	82,3	90,1	152,0
Över 100,0	12,2	24,0	36,2	7,8	4,1	74,1	78,2	254,1
Hela riket								
1977	24,2	38,9	63,2	13,1	9,9	76,1	86,0	237,7
1976	24,5	38,0	62,5	13,1	9,8	73,0	82,8	253,5
1975	24,8	38,2	63,0	12,4	9,0	73,1	82,1	258,8
1974	25,3	38,6	63,9	12,4	8,8	70,6	79,4	267,6
1973	25,3	38,0	63,3	11,6	9,0	70,6	79,6	262,2

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,3 %).

9.2 ANTAL FÖRETAG MED HUSDJUR

Statistik över antalet företag med husdjur har sedan 1968 erhållits från lantbruksregistret. Uppgifter till detta insamlas varje år från företag med minst 2 hektar åker. Sedan 1969 har dessutom inhämtats uppgifter från företag med mindre än 2 hektar åker men med stora djurbesättningar. Som sådana företag räknades 1977 företag vid vilka det den 9 juni fanns minst 500 får inklusive lamm, minst 250 svin eller minst 1 000 höns inklusive kycklingar. Lantbruksregistret beskrivs närmare i avsnitt 3.1.

Lantbruksstyrelsen genomförde 1975 en undersökning av företag med smågrisproduktion. Uppgifter inhämtades från ett urval av företagen i lantbruksregistret 1974. Totalt erhöles 5 885 svar från de 6 675 företagen i urvalet. Som ett led i undersökningen beställdes vidare från SCB några specialbearbetningar av lantbruksregistret.

Uppgifter om pälsdjursskötsel och biodling redovisas i avsnitt 9.9 respektive 9.10.

Resultat

I tabell 113 redovisas antalet företag med husdjur av olika slag den 9 juni 1977. I tablånen nedan återfinns vissa uppgifter om antal företag med flera djurslag. Uppgifterna avser företag med mer än 2 hektar åker och företag med stora djurbesättningar.

Slag av företag	Med enbart nöt, får, svin respektive höns	Med även andra djurslag	Summa
-----------------	---	-------------------------	-------

Företag med nötkreatur

Utan kor	7 437	8 144	15 581
Med 1– 9 kor	15 494	18 400	33 894
» 10–24 »	9 778	13 296	23 074
» över 24 kor	3 292	2 550	5 842
Summa	36 001	42 390	78 391

Företag med får och lamm

Utan får	28	113	141
Med 1– 9 får exkl lamm	1 726	4 443	6 169
Med 10–24 får exkl lamm	1 242	1 359	2 601
Med över 24 får exkl lamm	786	812	1 598
Summa	3 782	6 727	10 509

Företag med svin

Med 1– 9 svin	812	10 467	11 279
» 10–24 »	505	5 335	5 840
» 25–99 »	1 756	8 114	9 870
» över 99 svin	2 652	3 588	6 240
Summa	5 725	27 504	33 229

Företag med höns och kycklingar

Utan höns	255	1 160	1 415
Med 1– 49 höns ¹	2 525	22 307	24 832
» 50–199 » ¹	766	3 712	4 478
» över 199 höns ¹	687	1 056	1 743
Summa	4 233	28 235	32 468

¹ Exkl kycklingar.

Av tabellerna 114–117 framgår antalet företag med mer än 2 hektar åker och med nötkreatur, får exklusive lamm, svin respektive höns exklusive kycklingar fördelade efter besättningsarnas storlek den 9 juni 1977.

Tabell 118 innehåller uppgifter om antalet företag efter kobesättningsarnas storlek den 26 juni 1975 och den 10 juni 1976. Denna tabell bygger på en sambearbetning av lantbruksregistren 1975 och 1976 (se närmare avsnitt 3.2).

I tabell 119, som utarbetats på uppdrag av lantbruksstyrelsen, lämnas motsvarande uppgifter för företag med suggbesättningar efter deras storlek den 26 juni 1974 och den 26 juni 1975.

I följande tablå redovisas de genomsnittliga besättningsstorlekarna vid företag med mer än 2 hektar åker åren 1975–1977.

<i>Djurslag</i>	1975	1976	1977
Kor	10,3	10,9	11,5
Nötkreatur inklusive kor	21,9	22,7	24,0
Får exklusive lamm	15,8	15,5	15,8
Svin	59,8	68,8	77,1
Höns exklusive kycklingar	112,0	117,3	125,0

Av tabell 120 framgår antalet företag efter storleken av besättningsarna av kor respektive av suggor och galtar år 1977. I följande tablå, som bygger på tabell 120, redovisas antalet företag med suggor och galtar fördelat efter antalet kor vid respektive företag år 1977.

<i>Antal mjölkkor vid företaget</i>	<i>Antal företag med suggor och galtar</i>
0	9 195
1– 9	6 705
10–24	6 713
25–49	1 015
Över 49	101
Summa	23 729

Bibliografi

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Husdjur /årligen fr o m 1977; uppgifter för kommuner/. SCB. SM J 1978:6.3 . . .

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Husdjursbesättningsarnas storleksfördelning /1968–1970 och 1972–1975. Föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1970:28 och 34, 1971:16, 1973:18, 1974:15, 1975:15 och 1976:5.5.

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Husdjur, antal /uppgifter om företag med stora djurbesättningar 1970 och 1972–1975. Föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1971:15, 1973:17, 1974:14, 1975:14 och 1976:5.4.

Svin, får och höns vid större besättningar utanför jordbruket den 15 september 1969. SCB. SM J 1969:49.

Lantbruksräkningen /1971 och 1976; uppgifter för kommuner/. SCB.

Undersökning av företag med svinproduktion 1975. Lantbruksstyrelsen. Meddelanden 1976:4.

Tabell 113 Antal företag med husdjur år 1977
 Number of holdings with livestock in 1977

Företagsstorlek; område	Totala antalet företag	Antal företag med				
		Nöt- kreatur	Därav med kor	Får exkl lamm	Svin	Höns exkl kyck- lingar
Företag med mer än 2 hektar åker						
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	10 119	4 925	3 617	621	5 978	2 900
» mellanbygder	11 590	8 258	6 744	1 338	5 833	3 230
» norra slättbygder	14 042	7 323	5 765	915	3 662	3 523
Svealands slättbygder	15 941	8 003	6 409	1 012	2 774	3 884
Götalands skogsbygder	38 274	29 606	23 756	2 916	10 588	13 531
Mellersta Sveriges skogsbygder	11 855	6 046	4 883	1 086	1 248	2 140
Nedre Norrland	14 019	7 558	6 134	1 321	1 862	1 227
Övre Norrland	11 078	6 672	5 502	1 159	1 193	436
<i>Hela riket</i>						
1977	126 918	78 391	62 810	10 368	33 138	30 871
1976	130 954	81 928	67 137	10 553	35 858	34 965
1975	131 949	85 696	71 788	10 004	40 888	37 746
1974	135 839	90 541	77 339	9 999	43 429	41 804
1973	138 937	93 807	81 170	9 611	46 571	45 485
Företag med högst 2 hektar åker och minst 250 svin eller 1 000 höns						
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	..	..	..	..	30	21
» mellanbygder	..	..	..	..	22	27
» norra slättbygder	..	..	..	..	12	27
Svealands slättbygder	..	..	..	..	9	18
Götalands skogsbygder	..	..	..	..	18	61
Mellersta Sveriges skogsbygder	..	..	..	..	—	7
Nedre Norrland	..	..	..	..	—	10
Övre Norrland	..	..	..	..	—	11
<i>Hela riket</i>						
1977	..	..	..	..	91	182
1976	..	..	..	..	78	177
1975	..	..	..	..	81	180
1974	..	..	..	..	78	197
1973	..	..	..	..	68	218

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,3 %).

Tabell 114 Antal företag med respektive utan nötkreatur efter besättningsstorlek år 1977

Number of holdings with or without cattle by size of stocks in 1977

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Företag med nötkreatur; besättningsstorlek, antal kor									Företag utan nötkreatur
	0	1-3	4-9	10-24	25-49	50-74	75-99	Över 99	Summa	
<i>Län</i>										
Stockholms	177	119	231	395	123	25	7	5	1 082	1 084
Uppsala	377	201	349	985	202	22	2	6	2 144	1 727
Södermanlands	328	129	239	629	268	48	11	20	1 672	1 159
Östergötlands	719	396	557	1 237	394	57	12	11	3 383	1 974
Jönköpings	1 033	1 210	1 358	1 709	301	19	4	4	5 638	1 169
Kronobergs	999	1 021	1 115	1 006	145	11	2	1	4 300	1 009
Kalmar	791	678	881	1 626	459	38	11	6	4 490	1 261
Gotlands	359	232	388	764	123	8	3	2	1 879	951
Blekinge	334	490	436	447	65	8	2	1	1 783	584
Kristianstads	1 120	970	1 393	1 829	338	36	10	21	5 717	2 241
Malmöhus	985	735	1 025	1 376	344	33	12	19	4 529	4 113
Hallands	974	848	1 031	1 312	255	34	8	3	4 465	2 068
Göteborgs o Bohus	652	934	872	783	119	5	1	—	3 366	1 536
Älvsborgs	1 435	1 443	1 638	1 815	309	14	3	4	6 661	3 435
Skaraborgs	1 060	982	838	1 767	541	37	9	12	5 246	4 472
Värmlands	522	781	886	570	134	30	4	7	2 934	3 856
Örebro	402	262	356	692	148	17	8	7	1 892	1 838
Västmanlands	358	125	204	564	136	14	3	6	1 410	1 796
Kopparbergs	381	475	551	512	152	11	2	2	2 086	2 085
Gävleborgs	547	326	733	736	92	10	1	—	2 445	2 340
Västernorrlands	517	626	1 121	555	77	19	3	—	2 918	2 286
Jämtlands	437	456	837	543	102	8	1	—	2 384	1 555
Västerbottens	749	922	1 648	842	109	10	3	—	4 283	2 521
Norrbottens	325	274	572	380	120	11	2	—	1 684	1 467
<i>Produktionsområden</i>										
Götalands södra slättbygder	1 308	813	1 015	1 376	319	46	19	29	4 925	5 194
» mellanbygder	1 514	1 119	1 702	3 036	776	78	16	17	8 258	3 332
» norra slättbygder	1 558	1 320	1 263	2 373	715	62	16	16	7 323	6 719
Svealands slättbygder	1 594	789	1 391	3 161	861	138	27	42	8 003	7 938
Götalands skogsbygder	5 850	6 402	7 251	8 498	1 462	101	22	20	29 606	8 668
Mellersta Sveriges skogsbygder	1 163	1 200	1 552	1 651	416	39	12	13	6 046	5 809
Nedre Norrland	1 424	1 569	2 571	1 674	273	40	7	—	7 558	6 461
Övre Norrland	1 170	1 423	2 514	1 305	234	21	5	—	6 672	4 406

Storleksgrupp, hektar åker

2,1– 5,0	2 849	4 623	1 503	42	2	1	–	–	9020	13 886
5,1– 10,0	4 223	5 203	6 603	1 023	5	1	–	–	17 058	11 821
10,1– 20,0	3 747	2 797	7 738	6 975	135	1	–	–	21 393	9 106
20,1– 30,0	1 709	975	2 018	6 809	499	6	2	–	12 018	4 295
30,1– 50,0	1 591	678	913	6 104	1 837	28	1	2	11 154	4 521
50,1–100,0	1 142	303	378	1 883	2 122	202	15	5	6 050	3 516
Över 100,0	320	56	106	238	456	286	106	130	1 698	1 382

Hela riket

1977	15 581	14 635	19 259	23 074	5 056	525	124	137	78 391	48 527
1976	14 791	16 444	21 525	23 825	4 620	467	126	130	81 928	49 026
1975	13 908	18 364	24 191	24 165	4 378	446	116	128	85 696	46 253
1974	13 202	20 331	27 544	24 689	4 141	402	102	130	90 541	45 298
1973	12 637	21 677	30 446	24 700	3 738	392	98	119	93 807	45 130

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,3 %).

Tabell 115 Antal företag med får¹ efter besättningsstorlek år 1977

Number of holdings with sheep by size of stocks in 1977

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Besättningsstorlek, antal får (exklusive lamm)						Summa
	1-9	10-24	25-49	50-99	100-199	Över 199	
<i>Län</i>							
Stockholms	89	49	38	16	9	2	203
Uppsala	123	49	23	12	1	3	211
Södermanlands	112	69	31	14	7	2	235
Östergötlands	189	121	59	32	13	6	420
Jönköpings	265	113	44	25	7	2	456
Kronobergs	222	97	40	14	7	1	381
Kalmar	227	127	74	46	30	9	513
Gotlands	168	241	184	103	50	23	769
Blekinge	103	37	14	6	—	—	160
Kristianstads	393	87	21	7	1	2	511
Malmöhus	373	38	15	6	1	—	433
Hallands	442	120	36	7	3	1	609
Göteborgs o Bohus	228	75	17	6	2	2	330
Älvsborgs	475	208	58	18	7	1	767
Skaraborgs	463	128	35	12	6	2	646
Värmlands	400	208	46	18	3	1	676
Örebro	162	66	26	16	5	—	275
Västmanlands	80	43	19	2	—	1	145
Kopparbergs	189	124	31	8	—	—	352
Gävleborgs	247	124	28	16	3	1	419
Västernorrlands	292	160	54	10	4	1	521
Jämtlands	210	111	38	11	4	—	374
Västerbottens	538	145	16	5	2	—	706
Norrbottens	179	61	15	—	1	—	256
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	528	62	22	8	1	—	621
» mellanbygder	529	348	230	130	69	32	1 338
» norra slättbygder	620	202	49	28	13	3	915
Svealands slättbygder	526	267	131	54	25	9	1 012
Götalands skogsbygder	1 769	710	273	108	43	13	2 916
Mellersta Sveriges skogsbygder	617	335	96	35	2	1	1 086
Nedre Norrland	731	422	117	39	10	2	1 321
Övre Norrland	849	255	44	8	3	—	1 159
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>							
2,1- 5,0	1 706	661	78	13	—	—	2 458
5,1- 10,0	1 521	795	273	36	6	1	2 632
10,1- 20,0	1 211	503	276	124	30	3	2 147
20,1- 30,0	586	211	122	78	33	5	1 035
30,1- 50,0	571	180	88	64	46	11	960
50,1-100,0	396	135	70	51	31	21	704
Över 100,0	178	116	55	44	20	19	432
<i>Hela riket</i>							
1977	6 169	2 601	962	410	166	60	10 368
1976	6 370	2 605	925	433	165	55	10 553
1975	6 084	2 379	895	430	158	58	10 004
1974	6 082	2 319	918	454	168	58	9 999
1973	5 857	2 273	851	419	161	50	9 611

¹ Avser får exklusive lamm. Antal företag med enbart lamm uppgick till 141 år 1977.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,2 %).

Tabell 116 Antal företag med respektive utan svin efter besättningsstorlek år 1977

Number of holdings with or without pigs by size of stocks in 1977

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Företag med svin; besättningsstorlek, antal svin							Företag utan svin
	1-2	3-9	10-24	25-99	100-249	250-499	Över 499	Summa
<i>Län</i>								
Stockholms	43	32	39	59	26	15	13	227
Uppsala	212	208	193	266	107	26	20	1 032
Södermanlands	79	69	89	119	84	23	15	478
Östergötlands	191	129	138	194	115	45	41	853
Jönköpings	515	343	280	248	59	12	5	1 462
Kronobergs	372	329	308	248	78	20	11	1 366
Kalmar	517	302	241	280	152	56	51	1 599
Gotlands	218	304	292	319	104	37	19	1 293
Blekinge	233	162	133	164	66	39	41	838
Kristianstads	200	488	899	1 836	700	235	163	4 521
Malmöhus	99	323	809	2 167	947	257	148	4 750
Hallands	214	354	687	1 507	690	226	121	3 799
Göteborgs o Bohus	172	177	207	233	55	14	6	864
Älvsborgs	473	408	459	522	142	35	27	2 066
Skaraborgs	241	360	544	1 049	420	129	90	2 833
Värmlands	466	78	63	80	53	22	20	782
Örebro	86	64	51	91	42	23	24	381
Västmanlands	133	110	94	145	63	20	29	594
Kopparbergs	246	89	53	47	14	5	5	459
Gävleborgs	621	147	45	54	23	5	5	900
Västernorrlands	409	58	35	39	16	6	4	567
Jämtlands	246	31	21	26	8	4	1	337
Västerbottens	438	217	154	168	41	13	11	1 042
Norrbottens	47	26	6	9	3	1	3	95
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	104	336	834	2 545	1 393	474	292	5 978
» mellanbygder	561	804	1 113	2 084	802	277	192	5 833
» norra slättbygder	340	477	689	1 327	533	166	130	3 662
Svealands slättbygder	529	475	486	698	354	120	112	2 774
Götalands skogsbygder	2 379	2 019	2 332	2 775	791	185	107	10 588
Mellersta Sveriges skogsbygder	698	197	123	147	50	18	15	1 248
Nedre Norrland	1 331	249	101	115	41	14	11	1 862
Övre Norrland	529	251	162	179	44	14	14	1 193
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>								
2,1- 5,0	1 192	435	337	249	45	10	4	2 272
5,1- 10,0	1 950	1 102	1 167	1 138	165	31	9	5 562
10,1- 20,0	1 862	1 544	2 123	3 240	780	135	32	9 716
20,1- 30,0	760	804	1 034	2 234	913	191	62	5 998
30,1- 50,0	500	661	849	1 978	1 226	377	184	5 775
50,1-100,0	191	235	289	917	743	392	318	3 085
Över 100,0	16	27	41	114	136	132	264	730
<i>Hela riket</i>								
1977	6 471	4 808	5 840	9 870	4 008	1 268	873	33 138
1976	7 658	5 555	6 368	10 405	3 858	1 191	823	35 858
1975	10 752	6 898	6 989	10 433	3 837	1 213	766	40 888
1974	12 428	7 447	7 386	10 544	3 748	1 184	692	43 429
1973	13 715	8 154	7 883	11 226	3 762	1 159	672	46 571

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,3 %).

Tabell 117 Antal företag med höns efter besättningsstorlek år 1977

Number of holdings with fowls by size of stocks in 1977

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Besättningsstorlek, antal höns (exklusive kycklingar)						Summa
	0	1-49	50-199	200-999	1 000-4 999	Över 4 999	
<i>Län</i>							
Stockholms	22	424	96	23	5	5	575
Uppsala	49	702	216	58	13	9	1 047
Södermanlands	35	603	173	43	5	1	860
Östergötlands	48	1 198	274	49	22	16	1 607
Jönköpings	109	2 773	137	25	5	1	3 050
Kronobergs	69	1 541	140	19	10	5	1 784
Kalmar	118	1 958	198	30	14	7	2 325
Gotlands	21	478	82	13	19	3	616
Blekinge	56	675	74	40	12	5	862
Kristianstads	119	1 761	322	47	22	7	2 278
Malmöhus	167	2 049	376	77	34	14	2 717
Hallands	91	1 230	448	190	102	19	2 080
Göteborgs o Bohus	67	1 387	265	42	14	3	1 778
Älvsborgs	90	2 694	363	52	19	9	3 227
Skaraborgs	90	1 718	534	97	37	26	2 502
Värmlands	22	934	140	20	3	-	1 119
Örebro	36	621	190	44	10	5	906
Västmanlands	36	428	162	58	14	4	702
Kopparbergs	17	315	83	18	11	2	446
Gävleborgs	18	324	67	17	5	1	432
Västernorrlands	27	393	48	19	7	5	499
Jämtlands	8	334	42	9	4	1	398
Västerbottens	25	263	39	17	6	2	352
Norrbottens	2	28	8	4	7	2	51
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	192	1 992	576	202	101	29	3 092
» mellanbygder	174	2 685	402	74	51	18	3 404
» norra slättbygder	137	2 523	768	134	55	43	3 660
Svealands slättbygder	170	2 728	863	225	47	21	4 054
Götalands skogsbygder	526	11 777	1 383	254	94	23	14 057
Mellersta Sveriges skogsbygder	62	1 783	270	59	22	6	2 202
Nedre Norrland	52	996	164	42	17	8	1 279
Övre Norrland	29	347	51	21	13	4	465
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>							
2,1- 5,0	160	3 931	407	64	26	8	4 596
5,1- 10,0	296	6 234	762	126	49	10	7 477
10,1- 20,0	344	7 036	1 330	258	94	20	9 082
20,1- 30,0	214	3 453	748	181	64	18	4 678
30,1- 50,0	191	2 722	748	207	87	30	3 985
50,1-100,0	114	1 256	412	155	62	29	2 028
Över 100,0	23	199	70	20	18	37	367
<i>Hela riket</i>							
1977	1 342	24 831	4 477	1 011	400	152	32 213
1976	1 459	28 256	5 080	1 076	399	154	36 424
1975	..	30 036	5 877	1 255	419	159	37 746 ¹
1974	..	33 315	6 428	1 424	486	151	41 804 ¹
1973	..	35 667	7 491	1 672	514	141	45 485 ¹

¹ Avser företag med höns exklusive kycklingar.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,3 %).

Tabell 118 Antal företag efter kobesättningarnas storlek år 1975 och 1976

Number of holdings by number of cows in 1975 and 1976

Avser företag med mer än 2 hektar åker år 1975 eller 1976

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land in 1975 or 1976

Storleksgrupp, hektar åker; besättnings- storlek år 1975	Storleksgrupp, hektar åker; besättningsstorlek år 1976										Summa
	Högst 2 hektar åker	Mer än 2 hektar åker									
		Utan nöt- krea- tur	Med nötkreatur, antal kor								
			0	1-3	4-9	10-24	25-49	50-74	75-99	Över 99	
Högst 2 hektar åker	.	4 026	518	301	143	70	14	-	1	-	5 073
Mer än 2 hektar åker											
Utan nötkreatur	3 510	41 005	1 156	310	189	110	21	8	2	1	46 312
Med nötkreatur											
0 kor	534	1 989	10 085	947	205	108	21	2	2	-	13 893
1- 3 »	826	1 577	1 906	12 469	1 485	61	7	1	-	-	18 332
4- 9 »	490	688	761	2 173	17 941	2 124	15	-	-	-	24 192
10-24 »	217	257	284	203	1 546	20 791	862	6	-	-	24 166
25-49 »	16	27	38	14	9	555	3 606	109	5	1	4 380
50-74 »	3	10	3	1	4	5	70	322	25	3	446
75-99 »	-	1	1	1	-	-	2	16	81	14	116
Över 99 »	-	3	-	-	-	-	2	3	9	111	128
Summa	5 596	49 583	14 752	16 419	21 522	23 824	4 620	467	125	130	137 038

Tabell 119 Antal företag efter suggbesättningarnas storlek år 1974 och 1975

Number of holdings by number of sows in 1974 and 1975

Avser företag med mer än 2 hektar åker år 1974 eller 1975

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land in 1974 or 1975

Besättnings- storlek år 1974, antal suggor	Besättningsstorlek år 1975, antal suggor					Summa
	0	1-9	10-19	20-49	Över 49	
0	..	1 513	120	65	13	1 711
1- 9	2 458	15 376	921	40	1	18 796
10-19	155	514	3 164	485	-	4 318
20-49	73	18	273	2 469	101	2 934
Över 49	9	1	1	87	485	583
Summa	2 695	17 422	4 479	3 146	600	28 342

Tabell 120 Antal företag efter storleken av besättningarna av kor respektive av suggor och galtar år 1977

Number of holdings by number of cows and number of sows and boars in 1977

Avser företag med mer än 2 hektar åker och företag med stora djurbesättningar (se texten)

Figures refer to holdings with more than 2 hectares of arable land or with large stocks of animals

Besättningsstorlek, antal suggor och galtar	Utan nöt- kreatur	Med nötkreatur, antal kor								Summa
		0	1-3	4-9	10-24	25-49	50-74	75-99	Över 99	
Utan svin	40 397	10 882	10 461	13 352	14 618	3 690	413	105	109	94 027
Med svin										
0 suggor och galtar	2 431	1 541	1 480	1 896	1 743	351	47	6	5	9 500
1- 4 »	988	1 181	1 335	2 443	3 233	344	10	-	1	9 535
5- 9 »	951	697	562	803	1 618	194	5	2	2	4 834
10-19 »	1 612	703	486	497	1 305	247	7	2	1	4 860
20-49 »	1 952	495	277	237	498	182	23	6	6	3 676
Över 49 »	534	82	34	31	59	48	20	3	13	824
Summa	48 865	15 581	14 635	19 259	23 074	5 056	525	124	137	127 256

9.3 KONTROLLVERKSAMHETER

Mjölkboskapskontrollens syfte är att underlag skall skapas för rådgivning om utfodring, skötsel och avelsarbete i enskilda besättningar, för avelsvärdering m m av tjurmodrar och tjurar, för kvalitetsbeskrivning av djur som försäljs i livdjurshandeln, för utvecklingsarbete, forskning m m. Verksamheten påbörjades 1899.

Köttboskapskontroll har bedrivits sedan 1967. Genom verksamheten följs de egenskaper som har avgörande betydelse för den självrekryterande köttproduktionens ekonomi. Kontrollresultaten ger vägledning för produktionsplanering i de enskilda besättningarna och underlag för avelsverksamheten.

Genom fårkontrollen, som har bedrivits sedan 1925, erhålls fortlöpande information om djurens identitet och härstamning, förekomst av ärftliga fel, kvantitet av och kvalitet hos djurens produktion m m.

Svinstamkontrollen är en bedömning av avelsdjurens avkomma och består av prövning av dennas produktionsegenskaper. Verksamheten har bedrivits sedan 1923. Resultaten används som underlag för riksstambokföring av avelssvin, för bedömning av avelsgaltar och för galtregistrering.

Genom den officiella suggkontrollen, som har pågått sedan 1928, erhålls information om avelssvinens identitet och härstamning och om suggornas mödraegenskaper.

Fårkontrollen genomförs av lantbruksstyrelsen och de övriga kontrollverksamheterna av Svensk Husdjursskötsel (SHS). Lantbruksstyrelsen har överinseende över samtliga kontrollaktiviteter. Bestämmelser återfinns i Kungl Maj:ts kungörelse den 25 maj 1967 (nr 396).

Den kontrollverksamhet som SHS står som huvudman för utförs i allmänhet av assistenter anställda av lokala husdjursföreningar. Frågor som hör ihop med den praktiska tillämpningen av kontrollen behandlas inom särskilda nämnder för nöt-, sugg- respektive svinstamkontroll.

I det följande redovisas resultat från de olika kontrollformerna. Dessutom lämnas en översikt över husdjursorganisationens seminverksamhet.

Mjölkboskapskontrollen

Varje medlem i en kontrollförening skall elva till tolv gånger om året med jämna mellanrum ombesörja mjölmängdsbestämning och uttagning av mjölkprov för bl a fett- och proteinanalys. Resultaten kontrolleras genom jämförelse med avräkningsresultat från mejerier. Vidare sker enligt särskilda regler s k förlängd kontroll i samband med besök av assistent.

Resultatens tillförlitlighet

Resultaten från mjölkboskapskontrollen är ej representativa för den totala kostammen. Sålunda är t ex besättningar vid små företag anslutna till kontrollen i väsentligt mindre utsträckning än besättningar vid större företag. Vidare kan man räkna med att avkastningen är större vid företag som deltar i kontrollen än vid företag av motsvarande storlek som står utanför.

För kontrollkorna redovisas en avkastning av 5 744 kg mjölk per ko under 1976/77. Därav beräknas 5 430 kg ha utnyttjats. För icke kontrollerade kor har SHS beräknat motsvarande medelavkastning till 4 350 kg per ko. Som underlag användes uppgifter om det totala antalet mjölkkor och den totala mjölkinvägningen.

Köttboskapskontrollen

I köttboskapskontrollen registreras kornas fruktsamhet, frekvensen överlevande kalvar samt dessas fortsatta tillväxt. Statistiken är uppdelad på rena köttraser och på köttraskorsningar.

Fårkontrollen

Ägarna till anslutna besättningar fastställer varje djurs härstamning och identitet genom kontroll av betäckningar och lammningar. Varje djur i besättningen skall ha identitetsbeteckning. Vid 4–5 månaders ålder vägs lammen. Samtidigt beskrivs och bedöms kroppsbyggnaden och päls- eller ullkvaliteten.

Resultaten i fårkontrollen bearbetas centralt. Därvid korrigeras lammens vikter för ålder, kön, kullstorlek och moderns ålder. Fårägarna erhåller ett produktionsresultat för varje lamm, tacka och bagge i besättningen.

Svinstamkontrollen

Kontrollen äger rum vid särskilda kontrollstationer som godkänts av lantbruksstyrelsen. År 1977 fanns det sex sådana stationer. Det är också lantbruksstyrelsen som bestämmer vilka besättningar som skall delta i kontrollen. Sådana besättningar måste uppfylla vissa krav på bl a besättningsstorlek, härstamning, rastillhörighet och hälsotillstånd.

Efter varje avelsdjur som skall avkommebedömas tar man ut grupper om fyra eller två smågrisar som levereras till kontrollstationen då de väger i genomsnitt 20–23 kilogram. Kontrollen börjar när grisarna uppnått en medelvikt av 25 kilogram och avslutas vid cirka 100 kilograms levande vikt. Grisarna utfodras efter en foderplan, som är gemensam för alla kontrollstationer. Grisarnas foderförbrukning och vikt antecknas varje vecka. Efter avslutad kontroll beräknas bl a grisarnas genomsnittliga viktökning och foderförbrukning och efter slakt bedöms även grisarnas slaktegenskaper.

Suggkontrollen

Suggkontroll finns i två former, nämligen officiell kontroll och brukskontroll.

I den officiella formen kontrolleras djurens identitet och härstamning. Vidare skall djurägaren registrera antalet levande och döda smågrisar per kull vid födseln. Antalet överlevande grisar kontrolleras av en serviceassistent två till sex veckor efter födseln. Vägning av grisarna är frivillig och får utföras av djurägaren eller serviceassistenten. Grisarna skall vägas två till fyra veckor efter födseln.

Genom brukskontrollen registreras uppgifter om djurens identitet och härstamning som underlag för handelsklassificering av smågrisar. Grisarna vägs ej. Serviceassistenten skall kontrollera grisarna tidigast två veckor efter födseln men före avvänjningen.

Resultat

Mjölkboskapskontrollen

I tabell 121 redovisas för kontrollåret 1976/77 uppgifter om antalet anslutna besättningar, antalet kor och andelen anslutna kor.

Tabell 122 innehåller uppgifter om antalet kor av olika raser och kornas mjölkavkastning.

I följande tablå redovisas uppgifter om mjölkens medelfetthalt år 1976/77.

Ras	Fetthalt, procent
Svensk röd och vit boskap ¹	4,13
Svensk låglandsboskap	3,91
Svensk kullig boskap	4,41
Svensk jerseyboskap	5,83
Samtliga kontrollerade kor ²	4,07

¹ Inklusive svensk ayrshireboskap och dansk röd boskap. – ² Inklusive övriga raser och korsningar.

Av tabell 123 framgår antalet födda kalvar samt andelen tvillingfödslar, dödfödda kalvar och missbildade kalvar under 1976/77.

Tabell 124 innehåller uppgifter om antalet kor som utgått ur mjölkboskapskontrollen under 1976/77 samt om dessa kors ålder.

Köttboskapskontrollen

I tabell 125 redovisas anslutningen till köttboskapskontrollen år 1977.

Av tabell 126 framgår kalvningsresultat och 200-dagarsvikter för djur ingående i kontrollen.

Fårkontrollen

I tabell 127 redovisas uppgifter för 1977 om antalet kontrollerade besättningar, tackor av olika raser och baggar samt andelen får i kontroll. Uppgifter om antalet lamm per tacka, korrigerad vikt per lamm och lammens sammanlagda vikt per tacka vid 120 dagars ålder framgår av tabell 128.

Svinstamkontrollen

Uppgifter rörande kontrollverksamhetens omfattning och vissa medelresultat för de kontrollerade djurens tillväxt, foderförbrukning och slaktegenskaper för åren 1973/74–1976/77 redovisas i tabell 129.

Under 1976/77 ingick 4 677 svin i kontrollen. Av dessa var 67 % av lantras och resten av yorkshireras.

Suggkontrollen

I tabell 130 redovisas antalet besättningar i officiell kontroll och brukskontroll och antalet suggor i officiell kontroll under 1976/77.

Resultaten från den officiella kontrollen och brukskontrollen redovisas i tabell 131. Resultaten från brukskontrollen baseras på uppgifter från 2 610 av de 3 308 besättningarna.

Seminverksamhet

Av tabell 132 framgår antalet koinseminationer efter nötkreatursraser år 1976/77.

Bibliografi**Källa**

Kokontroll /årligen sedan 1967/68/. Svensk Husdjursskötsel. Meddelande nr 23, 38, 44, 52, 59, 64, 69, 78, 83, 87 . . .

Köttboscapskontroll /årligen sedan 1967/68/. Svensk Husdjursskötsel. Meddelande nr 23, 38, 44, 52, 59, 64, 69, 78, 83, 87 . . .

Fårkontrollen /årligen sedan 1964/. Lantbruksstyrelsen (stencil).

Svinstamkontrollen /årligen sedan 1975/76/. Svensk Husdjursskötsel. Meddelande nr 83, 87 . . .

Svinstamkontrollen /1970/71–1974/75/. Lantbruksstyrelsen (stencil).

Svinstamkontrollen /1964/65–1969/70/. Kungl lantbruksstyrelsen. Meddelande serie B nr 80, 86 och 90.

Suggkontroll /årligen sedan 1967/68/. Svensk Husdjursskötsel. Meddelande nr 23, 38, 44, 52, 59, 64, 69, 78, 83, 87 . . .

Seminverksamhet med nötkreatur /årligen sedan 1969/70/. Svensk Husdjursskötsel. Meddelande nr 44, 52, 59, 64, 69, 78, 83, 87 . . .

Andra undersökningar

Effektivitetskontroll i mjölkproduktionen /årligen sedan 1969/70/. Svensk Husdjursskötsel. Meddelande nr 45, 55, 60, 65, 71, 79, 82, 86 . . .

Hästpremierung /årligen sedan 1950; vissa resultat redovisades dessutom i Jordbruksstatistisk årsbok 1966–1976/. Lantbruksstyrelsen. Meddelande serie B nr 77, 81, 85, 89, 95, 97 och 98 samt meddelande nr 1975:4, 1976:1, 1977:1, 1978:1 . . .

Getkontroll /årligen sedan 1968/69/. Svensk Husdjursskötsel. Meddelande nr 38, 44, 52, 59, 64, 69, 78, 83, 87 . . .

Mjölkproduktionens säsongvariation. Svensk Husdjursskötsel. Meddelande nr 51 (1972).

Tabell 121

Antal mjölkboskapsbesättningar och kor i officiell kontroll år 1976/77¹

Number of stocks and cows in the milk recording 1976/77

Område	Antal besättningar	Antal kor	Andel av samtliga mjölkkor ³ , procent
<i>Län²</i>			
Stockholms	269	6 850	62
Uppsala	616	13 939	57
Södermanlands	810	22 399	88
Östergötlands	1 122	27 054	72
Jönköpings	983	19 588	45
Kronobergs	650	11 843	46
Kalmar	1 254	29 250	62
Gotlands	577	10 533	58
Blekinge	172	4 083	39
Kristianstads	1 117	23 066	55
Malmöhus	1 133	22 404	63
Hallands	1 193	22 899	66
Göteborgs o Bohus	398	7 320	34
Älvsborgs	1 237	23 155	48
Skaraborgs	1 264	30 099	56
Värmlands	500	11 770	52
Örebro	578	12 821	65
Västmanlands	359	8 606	56
Kopparbergs	575	11 312	64
Gävleborgs	822	13 018	67
Västernorrlands	710	10 202	51
Jämtlands	635	10 258	60
Västerbottens	930	12 981	46
Norrbottens	447	8 587	60

Hela riket

1976/77	18 351	374 037	57
1975/76	18 790	369 412	56
1974/75	19 342	356 931	53
1973/74	20 146	357 253	52
1972/73	20 804	350 140	50

¹ Avser perioden oktober–september. – ² Indelningen avviker något från den officiella länsindelningen. – ³ Vid företag med mer än 2 hektar åker i juni respektive kontrollår.

Källor: Svensk Husdjursskötsel, mjölkboskapskontrollen, och SCB, lantbruksregistret.

Tabell 122 Resultat från den officiella mjölkboskapskontrollen år 1976/77
Results of the milk recording 1976/77

Område	Svensk röd och vit boskap (SRB) ²		Svensk låglandsboskap (SLB)		Svensk kullig boskap (SKB)		Svensk jerseyboskap (SJB)		Samtliga kontrollerade kor
	Antal kor	Mjölka-vkastning, kg per ko	Antal kor	Mjölka-vkastning, kg per ko	Antal kor	Mjölka-vkastning, kg per ko	Antal kor	Mjölka-vkastning, kg per ko	
<i>Län¹</i>									
Stockholms	5 580	5 686	399	5 892	6	3 859	18	3 585	5 669
Uppsala	11 285	5 762	976	6 218	3	4 809	36	3 721	5 812
Södermanlands	18 698	5 812	890	6 018	1	4 470	92	4 019	5 820
Östergötlands	20 635	5 652	2 561	5 765	2	4 689	390	4 011	5 666
Jönköpings	14 481	5 477	2 324	5 722	1	3 836	205	4 058	5 500
Kronobergs	8 534	5 759	1 021	5 988	1	4 958	17	4 219	5 759
Kalmar	22 771	5 600	3 247	5 852	–	–	396	4 015	5 607
Gotlands	6 220	5 515	2 163	5 829	14	4 639	203	3 890	5 531
Blekinge	3 235	5 559	563	5 904	–	–	7	3 465	5 613
Kristianstads	4 118	5 615	17 719	6 116	3	3 857	124	3 755	5 998
Malmöhus	1 101	5 709	20 665	6 144	–	–	11	4 473	6 117
Hallands	5 575	5 809	16 300	6 252	–	–	22	4 701	6 135
Göteborgs o Bohus	4 985	5 626	1 551	5 898	–	–	68	4 453	5 692
Älvsborgs	13 773	5 753	5 651	6 039	3	3 602	122	4 032	5 823
Skaraborgs	19 370	5 736	7 777	6 046	10	4 092	57	4 182	5 825
Värmlands	8 200	5 593	1 698	5 805	23	5 208	38	4 053	5 619
Örebro	10 334	5 875	787	6 083	–	–	107	4 090	5 878
Västmanlands	6 474	5 618	658	5 780	–	–	51	4 175	5 641
Kopparbergs	8 296	5 747	1 272	5 940	89	4 123	106	3 931	5 734
Gävleborgs	9 744	5 687	1 604	5 992	35	4 179	73	4 226	5 728
Västernorrlands	5 472	5 480	2 362	6 025	469	4 425	360	3 940	5 505
Jämtlands	4 000	5 404	2 424	5 974	1 196	4 449	638	3 926	5 278
Västerbottens	5 287	5 346	3 746	5 831	1 128	4 475	643	3 920	5 308
Norrbottnens	5 046	5 473	2 261	5 715	284	4 417	37	3 925	5 490
<i>Hela riket</i>									
1976/77	223 213	5 662	100 620	6 062	3 268	4 443	3 821	3 980	5 744
1975/76	227 912	5 604	96 876	6 052	3 840	4 426	4 076	3 957	5 691
1974/75	224 998	5 382	89 076	5 870	4 219	4 096	4 271	3 820	5 467

¹ Indelningen avviker något från den officiella länsindelningen. – ² Inkl svensk ayrshireboskap och dansk röd boskap.

Källa: Svensk Husdjursskötsel, mjölkboskapskontrollen.

Tabell 123 Antal födda kalvar, procent tvillingfödslar samt procent dödfödda och missbildade kalvar i mjölkboskapskontrollen år 1976/77

Number of calves born, per cent of twin births, stillborn and defect calves in the milk recording in 1976/77

Ras ¹	Mödrarna kvigor			Mödrarna kor			Mödrarna kvigor och kor	
	Antal födda	Procent		Antal födda	Procent		Antal födda	Procent missbildade
		Tvillingfödslar	Dödfödda		Tvillingfödslar	Dödfödda		
Svensk röd och vit boskap	76 527	0,38	3,34	173 005	1,98	2,72	249 532	0,11
Svensk låglandsboskap	41 161	0,54	5,12	88 691	2,85	2,71	129 852	0,11
Svensk kullig boskap	956	0,20	9,49	2 328	0,98	3,57	3 284	0,03
Svensk jerseyboskap	1 083	0,36	2,94	2 446	1,55	1,93	3 529	0,11

¹ Endast renrasiga djur.

Källa: Svensk Husdjursskötsel, mjölkboskapskontrollen.

Tabell 124 Procentuell fördelning av antalet kor som utgått ur anslutna besättningar samt dessa kors utgångsålder år 1976/77

Percentage distribution of cows culled from herds in milk recording and age of these cows in 1976/77

Procentuell fördelning; ålder	Nedsatt fruktsamhet	Juversjukdom	Förlossnings-svårigheter	Kalvnings-förlamning	Olycksfall	Lynnesfel	Låg avkastning	Andra orsaker	Samtliga ¹
Procentuell fördelning	28,2	18,1	1,0	2,8	4,1	1,1	14,8	29,9	100,0
Genomsnittlig utgångsålder, månader	64,8	64,5	57,7	81,3	61,3	47,7	56,0	..	64,5

¹ Exklusive kor sålda till liv.

Källa: Svensk husdjursskötsel, mjölkboskapskontrollen.

Tabell 125 Anslutning till köttboskapskontrollen år 1977

Number of herds and cows in the beef cattle recording in 1977

Förening	Antal besättningar	Medelkoantal under året	Antal kor per besättning
Skåne	604	5 904	9,8
Blekinge-Kronoberg	116	878	7,6
Halland	91	594	6,5
Skara	182	1 654	9,1
Södra Älvsborg	43	453	10,5
Kalmar	50	532	10,6
Tjustbygden	13	64	4,9
Gotland	17	256	15,1
Östergötland	71	1 025	14,4
Malmen	54	682	12,6
Södermanland	36	494	13,7
Uppsala	23	236	10,3
Örebro-Värmland	29	233	8,0
Dala-Gävleborg	19	163	8,2
Jämtland	10	54	5,4
Västerbotten	3	58	19,3
Västernorrland	3	1	-
<i>Hela riket</i>			
1977	1 365	13 281	9,7
1976	1 256	12 438	9,9
1975	1 116	11 357	10,2
1974	965	10 477	10,9
1973	835	9 376	11,2

Källa: Svensk husdjursskötsel, köttboskapskontrollen.

Tabell 126 Kalvningsresultat och 200-dagarsvikter för djur i köttboskapskontrollen år 1977

Number of calvings etc. and weights at 200 days for animals in the beef cattle recording in 1977

Ras	Antal kalvningar	Därrav, procent			Tjurar och kvigor vid 200 dagars ålder			
		Svåra förlossningar	Död-födda	Döda före av-vänjning	Tjurar		Kvigor	
					Antal	Medelvikt	Antal	Medelvikt
Hereford renrasiga	4 470	4,5	4,7	1,8	1 524	233	1 656	211
korsningar	2 024	4,7	4,1	1,7	366	253	524	225
Polled Hereford renrasiga	43	2,3	2,3	2,3	..	..	..	..
Charolais renrasiga	2 031	6,3	6,6	2,4	572	287	694	256
korsningar	3 191	5,4	4,3	1,9	396	283	924	251
Aberdeen Angus renrasiga	298	0,0	3,0	3,0	83	205	84	184
korsningar	30	..	..	..	26	235	16	222
Limousin renrasiga	103	1,0	0,0	1,0	44	266	31	240
korsningar	156	2,7	0,0	0,0	26	289	59	254
Simmental renrasiga	615	5,5	4,8	2,4	283	285	268	251

Källa: Svensk husdjursskötsel, köttboskapskontrollen.

Tabell 127 Antal besättningar, tackor av olika raser och baggar i fårkontrollen samt andel får i kontroll år 1977

Number of herds, ewes of different races and rams in the sheep breeding control and portion of sheep in control in 1977

Område	Antal besättningar	Antal tackor					Antal baggar	Andel av samtliga får ² , procent
		Pälsfår	Vit lantras	Tyngre köttfår	Korsningar	Samtliga ¹		
<i>Län</i>								
Stockholms	135	3 530	874	110	455	5 120	276	100
Uppsala	61	1 050	709	110	550	2 457	135	70
Södermanlands	70	700	846	315	648	2 618	142	56
Östergötlands	88	2 609	463	814	447	4 383	195	46
Jönköpings	88	2 938	171	134	393	3 664	171	52
Kronobergs	101	3 341	51	76	37	3 505	175	62
Kalmar	188	7 962	83	251	258	8 576	405	55
Gotlands	137	10 104	2	155	28	10 400	363	35
Blekinge	29	695	22	3	—	720	48	44
Kristianstads	69	533	310	321	524	1 767	102	40
Malmöhus	42	485	89	227	111	952	75	37
Hallands	56	790	169	188	161	1 359	107	25
Göteborgs o Bohus	57	872	300	92	339	1 624	118	46
Älvsborgs	173	2 973	947	262	883	5 079	304	54
Skaraborgs	65	1 210	496	108	220	2 075	122	33
Värmlands	48	958	169	60	182	1 373	82	18
Örebro	42	776	447	71	106	1 402	72	34
Västmanlands	30	214	271	28	231	967	56	51
Kopparbergs	50	322	512	55	264	1 167	82	30
Gävleborgs	51	789	350	21	990	2 150	106	41
Västernorrlands	231	599	580	126	3 001	4 667	356	71
Jämtlands	76	443	537	175	1 002	2 352	143	49
Västerbottens	40	23	518	—	308	902	91	19
Norrbottens	38	21	91	281	237	640	43	30
<i>Hela riket</i>								
1977	1 965	43 937	9 007	3 983	11 375	69 919	3 769	45
1976	1 910	44 898	8 141	4 151	10 502	69 016	3 621	44
1975	1 875	43 881	8 063	4 231	10 599	67 266	3 560	45
1974	1 745	43 396	6 847	3 936	10 562	64 741	2 941	42

¹ Inklusive tackor för vilka rasuppgift saknas. — ² Får exklusive lamm vid företag med mer än 2 hektar åker i juni respektive år.

Källa: Lantbruksstyrelsen, fårkontrollen och SCB, lantbruksregistret.

Tabell 128 Resultat från fårkontrollen år 1977
Results from the sheep breeding control in 1977

Område	Antal lamm per tacka vid						Uppfödningsförlust, procent	Korri-gerad vikt, kg per lamm	Lamm-vikt vid 120 dagar, kg per tacka
	Födelsen Invägningen								
	Päls-får	Vit lantras	Tyngre köttfår	Kors-ningar	Samt-liga				
Län									
Stockholms	1,77	1,58	1,77	1,40	1,64	1,61	9	29,8	48,0
Uppsala	1,84	1,52	1,85	1,29	1,75	1,65	10	31,8	51,9
Södermanlands	1,97	1,69	2,02	1,31	1,83	1,79	10	32,1	55,8
Östergötlands	1,75	1,57	1,79	1,53	1,59	1,58	10	31,2	49,5
Jönköpings	1,69	1,55	1,85	1,48	1,59	1,57	7	31,3	48,0
Kronobergs	1,69	1,57	1,84	1,40	1,74	1,58	7	30,3	48,1
Kalmar	1,70	1,55	1,77	1,52	1,72	1,55	9	30,6	47,8
Gotlands	1,72	1,55	1,50	1,70	1,64	1,55	10	29,9	47,2
Blekinge	1,70	1,54	2,05	1,00	—	1,55	9	31,9	49,6
Kristianstads	1,86	1,55	2,10	1,50	1,68	1,65	11	31,8	52,2
Malmöhus	1,72	1,49	1,83	1,44	1,69	1,54	10	31,1	47,8
Hallands	1,78	1,56	1,98	1,45	1,67	1,60	10	30,9	49,8
Göteborg o Bohus	1,70	1,45	1,87	1,45	1,51	1,54	9	31,1	47,8
Älvsborgs	1,74	1,52	1,90	1,45	1,53	1,59	8	29,7	47,2
Skaraborgs	1,79	1,52	1,85	1,25	1,68	1,60	10	30,7	49,0
Värmlands	1,75	1,55	2,07	1,35	1,46	1,60	9	30,9	49,5
Örebro	1,79	1,48	1,85	1,39	1,71	1,60	10	29,1	46,4
Västmanlands	2,08	1,58	1,95	1,68	1,72	1,83	12	31,3	55,5
Kopparbergs	1,94	1,64	1,85	1,54	1,86	1,77	8	32,1	55,5
Gävleborgs	1,89	1,70	1,97	1,57	1,69	1,74	8	31,5	53,5
Västernorrlands	1,91	1,66	1,96	1,60	1,69	1,72	10	32,8	54,5
Jämtlands	2,07	1,61	2,06	1,70	1,83	1,83	12	32,3	56,6
Västerbottens	2,15	1,59	1,92	—	1,87	1,88	12	32,5	58,1
Norrbottnens	1,87	1,81	1,92	1,50	1,72	1,66	11	32,2	51,7
Hela riket									
1977	1,79	1,55	1,91	1,48	1,69	1,62	9	30,9	49,8
1976	1,79	1,57	1,91	1,46	1,69	1,62	9	30,8	50,4
1975	1,75	1,53	1,86	1,43	1,62	1,58	10	30,5	49,5
1974	1,72	1,52	1,82	1,41	1,61	1,56	9	31,2	50,0

Källa: Lantbruksstyrelsen, fårkontrollen.

Tabell 129 Svinstamkontrollens omfattning samt medeltal av uppnådda resultat åren¹ 1973/74–1976/77

Scope of the pig progeny testing and averages of the test results in 1973/74–1976/77

Ras; år	Antal kontrolle- rade svin	Vikt vid slakt, kg	Tillväxt per djur och dag, gram	Förbrukat antal fo- derenheter per kg tillväxt	Slaktresultat		
					Kroppslängd, cm	Ryggsäckets tjocklek, mm	Buk- väggens tjocklek, mm
<i>Lantras</i>							
1976/77	3 133	99,2	816	2,85	99,8	21,7	35
1975/76	4 068	99,2	828	2,85	100,1	22,5	35
1974/75	3 854	99,2	825	2,86	100,6	22,9	34
1973/74	4 007	99,5	813	2,92	100,8	23,6	34
<i>Yorkshireras</i>							
1976/77	1 544	99,1	830	2,81	98,5	23,4	35
1975/76	1 784	99,2	843	2,80	99,2	24,0	34
1974/75	1 801	98,8	831	2,82	99,6	24,6	34
1973/74	1 532	99,4	823	2,88	100,1	25,0	33

¹ Avser perioden okt–sept.

Källa: Svensk Husdjursskötsel, svinstamkontrollen.

Tabell 130 Antal besättningar i suggkontroll år 1976/77¹
 Number of herds in the sow litter recording in 1976/77

Förening	Antal besättningar			Antal suggor i officiell kontroll		
	Officiell kontroll		Bruks- kontroll	Totalt	Därav	
	Samtliga	Därav galtprodu- cerande			Lantras	Yorkshire
Skanek	518	57	1 833	12 458	8 299	1 106
Kristianstad-Blekinge Slakteriförening	62	7	365	2 056	1 312	140
Kalmar läns Slakterier	47	8	143	1 750	1 177	174
Kronobergs läns Slakteriförening	104	4	43	1 849	1 076	81
Farmek, Visby	105	4	56	2 486	1 085	104
Farmek, Linköping	84	7	113	2 170	1 165	217
Scan Väst, Varberg	172	4	141	4 300	2 961	77
Scan Väst, Borås	39	1	5	921	699	20
Farmek, Norrköping	12	1	23	269	143	7
Farmek, Örebro	18	4	49	726	371	88
Scan Väst, Kil	33	1	40	1 121	489	148
Farmek, Västerås	9	3	39	588	386	135
Farmek, Uppsala	31	5	169	1 052	409	109
Farmek, Borlänge	4	1	17	92	84	—
Norrlands Slakteriförening	5	3	46	264	138	50
Södermanlands läns Kontroll- förening	15	2	100	584	306	17
Skara Semin, västra delen	473	6	31	10 211	5 318	475
Skara Semin, östra delen	81	2	47	928	567	41
Södra Älvsborgs Husdjursskötsel	69	4	16	979	616	93
Västerbottens läns Kontrollförening	26	4	32	903	327	129
Nedre Norrlands Producent- förening, Husdjurstjänst i Jämtlands län	13	—	—	252	134	—
Norrbottnens Husdjursskötsel	13	—	—	284	36	6
<i>Totalt</i>						
1976/77	1 933	128	3 308	46 243	27 098	3 217
1975/76	2 173	137	3 257	48 348	29 782	3 065
1974/75	2 317	148	3 133	49 784	31 855	2 828
1973/74	2 722	148	2 603	55 093	36 303	2 929

¹ Avser perioden okt–sept.

Källa: Svensk Husdjursskötsel, suggkontrollen.

Tabell 131 Resultat från suggkontrollen år 1976/77¹
Results of the sow litter recording in 1976/77

Förening		Officiell kontroll			
		Antal kullar	Medelantal grisar per kull		Ålder vid grisning, dagar
			Vid födseln	Vid kontroll	
Skaneek	gyltor	5 236	10,0	8,3	370
	suggor	15 990	11,7	9,3	..
Kristianstad-Blekinge Slakteriförening	gyltor	808	10,0	8,5	373
	suggor	2 483	11,6	9,4	..
Kalmar läns Slakterier	gyltor	745	10,2	8,4	396
	suggor	2 372	11,7	9,5	..
Kronobergs läns Slakteri- förening	gyltor	736	9,9	8,2	366
	suggor	2 114	11,9	9,6	..
Farmek, Visby	gyltor	1 015	10,1	8,4	380
	suggor	2 812	11,7	9,2	..
Farmek, Linköping	gyltor	1 027	9,9	8,2	379
	suggor	3 083	11,6	9,1	..
Scan Väst, Varberg	gyltor	1 971	9,9	8,3	361
	suggor	5 817	12,2	9,6	..
Scan Väst, Borås	gyltor	359	10,1	8,5	378
	suggor	1 248	12,1	9,4	..
Farmek, Norrköping	gyltor	103	10,1	8,6	389
	suggor	356	11,2	8,9	..
Farmek, Örebro	gyltor	318	10,0	8,0	399
	suggor	1 033	11,4	8,7	..
Scan Väst, Kil	gyltor	677	10,1	8,3	376
	suggor	1 583	11,7	8,9	..
Farmek, Västerås	gyltor	244	9,8	7,1	408
	suggor	814	11,5	8,5	..
Farmek, Uppsala	gyltor	475	9,9	8,0	384
	suggor	1 346	12,0	9,0	..
Farmek, Borlänge	gyltor	44	9,6	8,4	368
	suggor	111	11,6	8,5	..
Norrlands Slakteri- förening	gyltor	142	9,8	7,9	367
	suggor	390	11,7	8,9	..
Södermanlands läns Kontrollförening	gyltor	286	10,3	8,6	376
	suggor	871	11,9	9,5	..
Skara Semin, västra delen	gyltor	4 391	9,9	8,2	379
	suggor	14 532	12,0	9,4	..
Skara Semin, östra delen	gyltor	368	10,1	8,1	375
	suggor	1 171	11,8	9,2	..
Södra Älvsborgs Husdjurs- skötsel	gyltor	403	9,9	8,4	366
	suggor	1 343	11,6	9,1	..
Västerbottens läns Kontrollförening	gyltor	363	10,0	8,2	383
	suggor	1 001	11,2	8,8	..
Nedre Norrlands Producent- förening, Husdjurstjänst i Jämtlands län	gyltor	109	10,3	8,2	369
	suggor	97	11,7	8,9	..
Norrbottens Husdjurs- skötsel	gyltor	134	9,5	7,9	381
	suggor	376	10,7	9,2	..
Totalt	gyltor	19 954	10,0	8,2	375
	suggor	60 943	11,8	9,3	..

¹ Avser perioden okt-sept. – ² Avser uppgifter från 2 610 av de 3 308 besättningsarna.
Källa: Svensk Husdjursskötsel, suggkontrollen.

Brukskontroll ²							
Grisnings- intervall, dagar	Antal kon- trollerade grisar per sugga och år	Antal kullar	Medelantal grisar per kull		Ålder vid grisning, dagar	Grisnings- intervall, dagar	Antal av- vanda grisar per sugga och år
			Vid födseln	Vid avvänjning			
.	.	11 297	10,0	8,4	376	.	.
189	17,4	40 253	11,6	9,4	..	191	17,5
.	.	3 422	10,0	8,3	378	.	.
193	17,4	10 013	11,5	9,3	..	194	17,0
.	.	1 240	9,8	8,3	391	.	.
189	17,6	4 563	11,4	9,2	..	192	17,1
.	.	255	10,4	8,6	379	.	.
191	17,6	657	11,9	9,5	..	190	17,7
.	.	114	10,2	8,2	364	.	.
195	16,8	284	11,9	9,2	..	188	17,3
.	.	1 198	9,9	8,2	386	.	.
187	17,2	3 585	11,6	9,2	..	189	17,3
.	.	830	9,9	8,3	377	.	.
194	17,5	2 669	12,0	9,5	..	201	16,8
.	.	33	11,1	7,9	387	.	.
189	17,8	97	11,4	8,2	..	197	15,1
.	.	258	10,0	7,8	370	.	.
191	16,9	761	11,8	9,1	..	190	16,9
.	.	566	10,1	8,3	384	.	.
195	16,0	1 616	11,4	8,7	..	185	16,9
.	.	314	10,2	8,5	383	.	.
183	17,5	996	11,9	9,2	..	190	17,3
.	.	491	10,1	7,9	397	.	.
186	16,1	1 371	11,7	8,6	..	193	16,0
.	.	1 974	9,7	7,9	386	.	.
187	17,0	6 455	11,5	8,8	..	194	16,1
.	.	206	10,1	8,0	405	.	.
191	16,2	421	11,7	8,8	..	193	16,2
.	.	555	10,1	8,2	394	.	.
186	17,0	1 775	11,7	8,8	..	196	16,2
.	.	1 131	10,2	8,3	382	.	.
180	18,9	3 618	11,8	9,2	..	189	17,4
.	.	324	9,8	7,8	384	.	.
186	17,9	966	11,2	8,7	..	184	16,7
.	.	6	9,7	8,8	314	.	.
186	17,5	25	11,1	7,5	..	202	14,1
.	.	74	9,9	8,4	372	.	.
189	17,3	249	11,7	9,5	..	183	18,5
.	.	104	10,9	8,8	354	.	.
186	17,0	327	12,1	9,1	..	192	17,1
.	.	-	-	-	-	-	-
188	16,8	-	-	-	-	-	-
.	.	-	-	-	-	-	-
188	17,2	-	-	-	-	-	-
.	.	24 392	10,0	8,3	380	.	.
189	17,5	80 701	11,6	9,3	..	192	17,2

Tabell 132 Antal inseminationer efter nötkreatursraser år 1976/77
Number of inseminations by cattle-races in 1976/77

Handjurets ras	Hondjurets ras								Totalt
	Svensk röd och vit bo- skap	Svensk låg- landsbo- skap	Svensk kullig boskap	Svensk jersey- boskap	Mjölk- ras- kors- ning	Aber- deen Angus, Hereford	Charolais, Limousin, Simmen- tal	Kötttras- ning	
Svensk röd och vit boskap (SRB)	566 074	19 447	1 611	2 106	47 193	118	147	292	636 988
Svensk låglandsboskap (SLB)	34 063	277 190	1 046	679	33 470	118	97	178	346 841
Svensk kullig boskap (SKB)	1 413	1 826	12 294	497	2 436	3	5	3	18 477
Svensk jerseyboskap (SJB)	2 324	1 429	472	7 058	1 898	2	6	7	13 196
Aberdeen Angus } Hereford	4 908	2 943	59	89	1 108	2 711	204	971	12 993
Charolais } Limousin Simmental	6 924	7 147	40	267	1 971	546	3 169	1 366	21 430
<i>Totalt</i>									
1976/77	615 706	309 982	15 522	10 696	88 076	3 498	3 628	2 817	1 049 925
1975/76	621 543	290 023	17 746	11 326	88 376	3 450	3 515	2 769	1 038 748
1974/75	625 491	275 390	19 529	11 810	91 027	2 991	3 261	2 942	1 032 441

Källa: Svensk Husdjursskötsel.

9.4 DJURSJUKDOMAR

Lantbruksstyrelsen utarbetar varje år på basis av distriktsveterinärernas och de övriga praktiserande veterinärernas årsberättelser sammanställningar över djursjukdomar. Veterinärernas uppgifter om antalet sjukdomsfall grundas på de förda praktikjournalerna.

De i detta avsnitt redovisade frekvenserna av vissa djursjukdomar beräknas som kvoter mellan antalen rapporterade sjukdomsfall och antalen djur vid företag med mer än 2 hektar åker enligt lantbruksregistret (se avsnitt 9.1).

Resultat

I tabell 133 redovisas frekvenserna av vissa sjukdomar hos nötkreatur och svin år 1976.

Bibliografi

Källa
Veterinärernas årsberättelser /årligen sedan 1972/. Lantbruksstyrelsen, allmänna veterinärenheten (stencil).

Andra undersökningar
Smittsamma djursjukdomar i Sverige /månatliga sammanställningar sedan januari 1977 om sjukdomar ej upptagna i epizootikungörelsen men för vilka anmälningsplikt föreskrivits; ersätter den tidigare rapporten Rapporterings-skyldiga sjukdomar/. Lantbruksstyrelsen, smittskyddsenheten (stencil).

Tabell 133 Frekvenser av olika sjukdomar hos nötkreatur och svin år 1976. Procent

Frequencies of different diseases of cattle and pigs in 1976. Per cent

Frekvenserna är beräknade som kvoter mellan antalen rapporterade sjukdomsfall och antalen djur enligt lantbruksregistret år 1975

The frequencies are computed as quotients of the reported numbers of sick animals and the numbers of animals according to the farm register in 1975

Område	Nötkreaturssjukdomar						Svinsjukdomar		
	Mastit ¹	Piro-plas-mos ²	Lung-mask ³	Aceto-nämi ¹	Paresis puer-peralis ¹	Betes-kramp ¹	Retentio secundi-lakti ⁴ narum ¹	Aga-lakti ⁴	Spädgris-ente-riter ⁵
<i>Län</i>									
Stockholms	9,4	0,2	2,2	4,2	8,2	0,2	5,6	6,1	3,9
Uppsala	10,0	0,1	0,0	3,9	9,0	0,1	5,4	3,1	2,6
Södermanlands	11,2	0,1	1,5	5,7	9,4	0,1	6,9	4,0	1,4
Östergötlands	14,1	0,4	0,1	5,1	7,8	0,1	6,6	7,0	5,1
Jönköpings	11,0	0,5	0,9	3,9	7,1	0,2	4,5	5,7	4,1
Kronobergs	12,0	0,5	0,4	6,1	9,8	0,3	5,5	7,1	7,1
Kalmar	15,0	0,6	0,6	3,9	8,4	0,1	5,8	13,4	6,9
Gotlands	17,0	0,4	0,6	3,6	7,7	0,4	6,5	7,2	6,5
Blekinge	17,0	0,6	2,2	3,3	8,8	0,1	6,5	7,5	7,6
Kristianstads	16,8	0,2	1,0	2,0	4,6	0,2	6,0	4,3	5,5
Malmöhus	22,0	0,1	1,9	2,7	4,6	0,1	8,7	8,7	9,8
Hallands	19,0	0,1	0,2	4,4	9,1	0,4	8,7	8,4	7,2
Göteborgs o Bohus	19,2	0,1	0,1	6,6	12,1	0,2	6,4	7,9	6,7
Älvsborgs	18,9	0,1	0,2	7,6	9,0	0,2	6,4	8,2	6,5
Skaraborgs	16,2	0,2	2,0	4,3	6,4	0,2	7,0	8,5	7,9
Värmlands	14,9	0,0	1,7	7,2	11,0	0,2	5,7	6,1	4,1
Örebro	15,2	0,0	0,8	7,9	13,6	0,2	7,3	10,9	5,3
Västmanlands	12,9	0,0	0,3	6,0	11,0	0,2	7,0	5,6	2,7
Kopparbergs	18,3	0,0	0,0	10,6	8,9	0,2	7,0	4,8	1,7
Gävleborgs	22,0	0,0	0,3	9,2	9,1	0,1	6,9	4,5	7,2
Västernorrlands	15,1	0,0	0,0	5,1	7,9	0,0	5,6	2,6	0,5
Jämtlands	21,7	0,0	0,3	6,3	7,2	0,1	6,5	7,5	0,2
Västerbottens	13,3	0,0	0,0	4,2	6,6	0,0	6,6	2,9	2,1
Norrbottnens	25,2	0,0	0,0	7,3	6,5	0,1	5,9	1,2	0,1
<i>Hela riket</i>									
1976	16,3	0,2	0,8	5,0	8,0	0,1	6,5	7,3	6,7
1975	15,6	0,3	0,7	5,7	7,5	0,2	6,3	5,7	4,2
1974	13,5	0,2	0,9	5,2	7,6	0,2	6,0	5,7	4,3
1973	13,7	0,3	0,3	3,9	7,2	0,2	5,7	5,9	6,1
1972	14,0	0,2	0,8	4,8	7,3	0,2	5,7	5,6	4,7

¹ Beräknad på antalet kor. – ² Beräknad på totala antalet nötkreatur. – ³ Beräknad på antalet kalvar under 1 år. –⁴ Beräknad på antalet suggor och galtar multiplicerat med 2. – ⁵ Beräknad på antalet suggor och galtar multiplicerat med 2 och med 9.

Källa: Lantbruksstyrelsen, veterinärernas årsberättelser.

9.5 GALTAR OCH BETÄCKTA SUGGOR

SCB insamlar varje månad uppgifter om antalet galtar och antalet betäckta suggor. Uppgifterna, som samlas in med stöd av Kungl Maj:ts kungörelse den 30 augusti 1974 (nr 661), används bl a vid prognoser över svinslakten.

Vid insamlingen används numera ett särskilt galthållarregister, som upprättats med lantbruksregistret som grund (se avsnitt 3.1) och kompletterats med uppgifter från de förteckningar över galthållare som lantbruksnämnderna tidigare fört. Galthållarregistret aktualiseras fortlöpande genom att lantbruksnämnderna rapporterar nya försäljningar av galtar till SCB. Dessutom inhämtas uppgifter om andrahandsförsäljningar av galtar direkt från säljarna.

Vissa ändringar i insamlingsförfarandet genomfördes i oktober 1974. Detta kan ha medfört att resultaten före och efter denna tid ej är helt jämförbara.

Resultat

Uppgifter om antalet betäckta suggor och medelantalet tjänstbara galtar under år 1977 redovisas i *tabell 134*.

Bibliografi

Galt- och betäckningsstatistik för /varje månad sedan februari 1964; endast månadssiffror/. SCB. SM J 1977:3. 1–12, 1978:3.1– . . .

Tabell 134 Antal betäckta suggor och medelantal tjänstbara galtar år 1977

Number of covered sows and average number of boars in 1977

Område	Betäckta suggor	Tjänstbara galtar, årsmedeltal
<i>Län</i>		
Stockholms	4 763	124
Uppsala	16 952	429
Södermanlands	13 045	278
Östergötlands	17 758	433
Jönköpings	9 681	236
Kronobergs	10 718	247
Kalmar	25 124	535
Gotlands	14 703	306
Blekinge	9 427	254
Kristianstads	91 160	1 691
Malmöhus	113 106	2 650
Hallands	82 478	1 400
Göteborgs o Bohus	7 497	169
Älvsborgs	21 324	438
Skaraborgs	54 759	1 140
Värmlands	6 953	178
Örebro	7 493	177
Västmanlands	11 378	270
Kopparbergs	2 584	78
Gävleborgs	2 577	70
Västernorrlands	2 329	65
Jämtlands	958	29
Västerbottens	5 915	148
Norrbottnens	591	18
<i>Hela riket</i>		
1977	533 273	11 363
1976	526 829	11 161
1975	500 976	10 599
1974	478 385	9 888
1973	474 729	9 838

Källa: SCB, galt- och betäckningsstatistik (totalundersökning).

9.6 SLAKT

Grundläggande uppgifter om marknadsförd (besiktigad) slakt insamlas av statens livsmedelsverk. Enligt Kungl Maj:ts kungörelse den 20 mars 1959 (nr 99) skall i princip all slakt för avsalu underkastas besiktning.

På basis av dessa uppgifter sammanställer SCB statistik över antalet besiktigade och antalet kasserade slaktdjur.

SCB genomförde för 1975 en undersökning om hemslaktens omfattning (se nedan). Motsvarande uppgifter insamlades tidigare genom jordbruksinventeringarna i mars.

På grundval av livsmedelsverkets besiktningssstatistik, SCBs undersökning om hemslaktens omfattning (för de djurslag som ej ingår i undersökningen liksom för år då någon undersökning ej genomförs görs uppskattningar) och uppgifter från utrikeshandelsstatistiken om export och import av levande slaktdjur beräknar jordbruksnämnden den totala produk-

tionen av slaktdjur i landet. Nämnden redovisar vidare uppgifter om medelslaktvikter från Sveriges Slakteriförbund.

SCBs undersökning om hemslakten

Undersökningens genomförande beskrivs närmare i avsnitt 7.5. Uppgifter insamlades om hemslakten under 1975 av svin, spädkalvar samt göd- och mellankalvar.

Resultatens tillförlitlighet

Vid undersökningen genomfördes medelfelsberäkningar. För svin samt göd- och mellankalvar ligger de beräknade medelfelen på storleksgrupps- och produktionsområdesnivå i allmänhet vid cirka 10 % och på riksnivå vid ett par %. För spädkalvar är medelfelen betydligt större, varför resultaten för dessa endast redovisas på produktionsområden och hela riket. Dessa uppgifter har ett medelfel på cirka 20 %.

Tabell 135 Antal besiktigade slaktkroppar samt antal kasserade kroppar och dessas vikt år 1976

Number of inspected carcasses and number of rejected carcasses and their weight in 1976

Anläggning; antal djurkroppar; vikt	Nöt- kreatur	Häst inkl föl	Får inkl lamm och getter	Svin inkl spädk- gris
<i>Offentliga slakthus och kontrollslakterier</i>				
Antal besiktigade slaktkroppar	729 307	9 529	288 028	3 952 671
Därav kasserade	7 850	293	795	16 056
Kasserade kropparnas vikt, kg	1 224 346	73 820	10 357	977 895
<i>Köttbesiktningsbyråer</i>				
Antal besiktigade slaktkroppar	22 736	786	13 976	36 587
Därav kasserade	148	6	42	65
Kasserade kropparnas vikt, kg	15 005	650	722	4 737
<i>Fristående sanitetsavdelningar</i>				
Antal besiktigade slaktkroppar	3 857	203	81	778
Därav kasserade	605	23	12	136
Kasserade kropparnas vikt, kg	99 448	6 979	224	10 135
<i>Samtliga anläggningar 1976</i>				
Antal besiktigade slaktkroppar	755 900	10 518	302 085	3 990 036
Därav kasserade	8 603	322	849	16 257
Kasserade kropparnas vikt, kg	1 338 799	81 449	11 303	992 767
<i>Samtliga anläggningar 1975</i>				
Antal besiktigade slaktkroppar	691 956	6 684	255 449	3 746 803
Därav kasserade	8 456	243	604	13 095
Kasserade kropparnas vikt, kg	1 280 926	65 436	8 241	786 155

Källa: SCB, redaktionen för Jordbruksstatistisk årsbok.

Resultat

I tabell 135 redovisas antalet besiktigade slaktdjur samt antalet helt kasserade djur och vikten av dessa djur år 1976 enligt SCBs sammanställning.

Av tabell 136 framgår antalet hemslaktade svin, spädkalvar samt göd- och mellankalvar år 1975.

I tabell 137 lämnas uppgifter om den totala produktionen av slaktdjur enligt jordbruksnämndens beräkningar samt om medelslaktvikter.

Bibliografi

Källor

Förbrukning av driv- och smörjmedel, hemslakt och hemmaanvändning av mjölk i jordbruket 1975. SCB. SM J 1976:10.

Jordbruksinventeringen den 1 mars 1972.

Slakten av svin och kalvar 1971. SCB. SM J 1973:9.

Svin- och kalvslaktens omfattning 1968. Jordbruksnämnden. Jordbruksekonomiska meddelanden 1970:7-8.

Jordbruksekonomiska meddelanden /uppgifter om antalet besiktigade slaktdjur har redovisats varje månad sedan 1950. I särskilda årliga artiklar redogörs för produktionen av slaktkroppar; uppgifter för 1977 infördes i nr 1978:6/. Jordbruksnämnden.

Andra undersökningar

Sammandrag för årsrapporter för /årligen sedan 1972/ från offentliga slakthus, kontrollslakterier, fristående sanitetsavdelningar och köttbesiktningsbyråer /uppgifter fördelade på slakterier m m om antal besiktigade djur, antal beslagtagna djur eller djurdelar, beslagsorsaker m m/. Statens livsmedelsverk (stencil).

Tabell 136 Antal hemslaktade svin och kalvar år 1975

Number of home slaughtered pigs and calves in 1975

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Storleksgrupp; område	Svin		Spädkalvar		Göd- och mellankalvar	
	Totalt	Därav ej veterinärbesiktigade	Totalt	Därav ej veterinärbesiktigade	Totalt	Därav ej veterinärbesiktigade
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>						
2,1- 5,0	4 776	4 299	..	..	2 627	2 388
5,1- 10,0	10 974	9 407	..	..	3 135	2 822
10,1- 20,0	14 897	12 630	..	..	3 562	2 914
20,1- 30,0	7 384	6 210	..	..	2 517	2 181
30,1- 50,0	7 384	6 153	..	..	2 307	1 846
50,1-100,0	4 406	3 763	..	..	1 101	918
Över 100,0	870	734	..	..	200	200
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	3 854	2 655	..	..	..	..
» mellanbygder	7 471	5 900	..	..	371	256
» norra slättbygder	2 733	2 192	..	..	447	406
Svealands slättbygder	6 705	6 391	..	..	2 333	2 253
Götalands skogsbygder	16 588	14 620	..	..	2 114	1 953
Mellersta Sveriges skogsbygder	4 137	3 832	..	..	1 913	1 644
Nedre Norrland	6 263	5 012	1 870	1 839	4 026	3 145
Övre Norrland	2 940	2 594	958	821	4 157	3 561
<i>Hela riket</i>						
1975	50 691	43 196	3 064	2 896	15 449	13 269
1971	75 800	70 980	5 700	5 450	15 800	15 112
1968	88 174	48 311	6 653	3 001	29 644	12 397

Källa: SCB, enheten för lantbruksenkäter (urvalsundersökning om 5 000 enheter; bortfall se avsnitt 7.5).

Tabell 137 Antal slaktkroppar¹ och medelslaktvikter år 1977

Number of slaughtered animals and average weight of carcasses in 1977

Antal slaktkroppar; medelslaktvikter; typ av slakt	Storboskap ³	Större kalv ³ (gödkalv och mellankalv)	Mindre kalv (spädkalv)	Häst inkl föl	Får inkl lamm och getter	Svin inkl spädgris
Antal slaktkroppar¹						
<i>Typ av slakt</i>						
Marknadsförd ² slakt	537 885	112 189	15 819	10 914	290 796	3 992 670
Hemslakt	..	13 100	2 700	..	10 000	39 000
Summa						
1977	537 885	125 289	18 519	10 914	300 796	4 031 670
1976	535 926	145 920	23 678	9 140	292 206	3 895 692
1975	523 184	151 524	30 699	6 790	265 529	3 792 155
1974	532 301	152 933	34 998	5 761	260 299	3 751 492
1973	463 251	137 951	26 569	6 112	214 208	3 620 798
Medelslaktvikter, kilogram						
<i>Typ av slakt</i>						
Marknadsförd ² slakt	252,0	100,5	21,5	255,3	16,5	75,0
Hemslakt	..	72,0	21,1	..	15,0	76,0
Summa						
1977	252,0	97,5	21,4	255,3	16,5	75,0
1976	250,6	97,2	21,6	276,0	16,2	75,4
1975	245,5	95,4	21,4	301,3	16,1	74,6
1974	241,9	93,5	21,7	314,4	16,3	73,8
1973	244,9	88,6	21,3	323,3	15,9	72,8

¹ Antal hela och till hela omräknade halva kroppar. – ² Veterinärbesiktigad slakt med tillägg för export och avdrag för import av levande djur. – ³ Antal djur enligt besiktningsveterinärernas rapporter fördelade på djurslagen storboskap och större kalv med ledning av klassificeringsstatistiken.

Källa: Jordbruksnämnden.

9.7 PRODUKTION. FÖRSÖRJNINGS- BALANSER

Jordbruksnämnden beräknar varje år den totala produktionen av kött och fläsk i landet. Som underlag använder nämnden egna beräkningar om produktionen av slaktdjur (se avsnitt 9.6) och uppgifter om medelslaktvikter från Sveriges Slakteriförbund. Nämnden utför vidare vissa beräkningar rörande försörjningsbalanser för kött och fläsk.

Fortlöpande uppgifter om mejerihanteringen lämnas i Svenska Mejeriernas Riksförenings (SMR) driftsstatistik. I denna statistik ingår även uppgifter för mejerier som inte är anslutna till SMR. Med SMRs uppgifter som grund beräknar jordbruksnämnden den totala produktionen av mejerivaror och mjölkpulver.

SCB genomförde för 1975 en undersökning om användningen av mjölk som ej levererats till mejeri (se nedan). Motsvarande uppgifter

insamlades tidigare genom jordbruksinventeringarna i mars.

Jordbruksnämnden utför årligen beräkningar av den totala äggproduktionen. Som underlag använder nämnden resultat från SCBs hushållsbudgetundersökning 1969 och vissa kompletterande undersökningar samt uppgifter om utrikeshandeln med ägg och äggprodukter. Varje månad redovisar jordbruksnämnden dessutom uppgifter om partihandels invägnings av svenska ägg. Dessa uppgifter bygger på redovisning från partihandelsföretagen.

SCBs undersökning om mjölk som ej levererats till mejeri

Undersökningens genomförande beskrivs närmare i avsnitt 7.5. Uppgifter insamlades om hur mycket mjölk som använts i hushållet, direkt sålts och använts till utfodring.

Resultatens tillförlitlighet

I samband med undersökningen genomfördes medelfelsberäkningar. För mjölk som använts i hushållet eller till utfodring ligger de beräknade medelfelen på storleksgrupps- och produktionsområdesnivå i allmänhet vid cirka 10 procent eller därunder och på riksnivå vid ett par procent. För mjölk som sålts direkt till konsumenter är motsvarande siffror mellan 15 och 30 procent respektive 7 procent.

Resultat

I tabell 138 redovisas produktionen av kött och fläsk år 1977 enligt jordbruksnämndens beräkningar. Av tabell 139 framgår försörjningsbalansen för kött och fläsk 1975/76. En försörjningsbalans för animaliska fettråvaror återfinns i avsnitt 8.8.

I tablån nedan redovisas jordbruksnämndens beräkningar om produktionen av fjäderfäkött. Beräkningarna är dock något osäkra, eftersom grundmaterialet är ofullständigt.

År	Produktion av fjäderfäkött, ton
1977	38 800
1976	40 700
1975	38 910
1974	39 060
1973	34 700

I tabell 140 lämnas för år 1977 uppgifter om antalet mejerier och leverantörer till dessa, om kvantiteten invägd mjölk samt om medelinvägningen per leverantör och dag enligt SMRs statistik.

I tablån nedan återfinns uppgifter om den invägda mjölkens medelfetthalt.

År	Medelfetthalt, procent
1977	4.06
1976	4.04
1975	3.98
1974	4.00
1973	3.99

I tabell 141 lämnas uppgifter om användningen av den vid mejerierna invägda mjölken enligt SMRs statistik och i tabell 142 redovisas jordbruksnämndens beräkningar om produktionen av mejerivaror och mjölkpulver.

Tabell 143 innehåller uppgifter om användningen av mjölk som ej levererats till mejeri år 1975 enligt SCBs undersökning.

Av tablån nedan framgår den beräknade totala produktionen av ägg och partihandelns invägning av ägg enligt jordbruksnämndens redovisning.

År	Total produktion, milj kg	Partihandelns invägning, milj kg
1977	107	53,5 ¹
1976	104	51,9 ¹
1975	109	58,1
1974	107	58,9
1973	107	57,5

¹ Uppgifterna fr o m 1976 är ej jämförbara med tidigare uppgifter, eftersom uppräknig till totalnivå ej skett.

Bibliografi**Källor**

Jordbruksekonomiska meddelanden /uppgifter om produktionen av kött och fläsk, mejerivaror m m har redovisats varje månad sedan 1950. I särskilda årliga artiklar ges utförligare uppgifter; uppgifter för 1977 infördes i nr 1978:6/. Jordbruksnämnden.

PM angående försörjningsläget på livsmedels- och jordbruksområdet /årligen sedan 1950/51/. Jordbruksnämnden (stencil).

Mejeristatistik /årligen sedan 1965/. Svenska Mejeriernas Riksförening, ekonomiavdelningen (stencil).

Mejeribarometer /varje månad sedan 1963/. Svenska Mejeriernas Riksförening, ekonomiavdelningen (stencil).

Förbrukning av driv- och smörjmedel, hemslakt och hemmaanvändning av mjölk i jordbruket 1975. SCB. SM J 1976:10.

Mjölkproduktionen och dess användning /vart tredje år från 1952 till 1970/. Jordbruksnämnden. Jordbruksekonomiska meddelanden 1971:10.

Andra undersökningar

Jordbruksnämnden informerar om äggkläckning. Antal kläckta hönkycklingar /äggproducerande raser; varje månad sedan 1968/. (Stencil.)

Tabell 138 Produktion av kött och fläsk år 1977. Ton

Meat production in 1977. Metric tons

Avser vara med ben

Figures refer to meat including bones

Typ av slakt; år	Kött av stor- boskap	Kött av större kalv	Kött av mindre kalv	Summa nöt- kött	Häst- kött	Får- ² och get- kött	Fläsk	Summa kött och fläsk
<i>Typ av slakt</i>								
Marknadsförd ¹ slakt	135 535	11 273	340	147 148	2 786	4 809	299 390	454 133
Hemslakt	..	943	57	1 000	..	150	2 964	4 114
<i>Summa</i>								
1977	135 535	12 216	397	148 148	2 786	4 959	302 354	458 247
1976	134 313	14 185	512	149 010	2 523	4 722	293 690	449 945
1975	128 438	14 450	658	143 546	2 046	4 280	282 716	432 588
1974	128 791	14 296	761	143 848	1 811	4 232	276 970	426 861
1973	113 473	12 713	560	126 746	1 976	3 397	263 746	395 865

¹ Veterinärbesiktigad slakt med tillägg för export respektive avdrag för import av levande kroppar. – ² Inklusive lammkött.

Källa: Jordbruksnämnden.

Tabell 139 Försörjningsbalans för kött och fläsk år 1975/76. Milj kilogram

Balance sheet of meat resources in 1975/76. Millions of kilogrammes

Avser vara med ben utom för fjäderfäkött

Figures refer to meat including bones except for poultry meat

	Kött av stor- boskap	Kalv- kött	Häst- kött	Får- och get- kött	Fläsk	Fjäder- fäkött	Summa			
							1975/ 76	1974/ 75	1973/ 74	1972/ 73
<i>Tillgångar</i>										
Ingående lager	3	1	0	0	10	5	19	18	12	23
Produktion	133	15	2	5	287	39	481	466	450	431
Import	22	0	3	1	11	0	37	39	25	32
Summa	158	16	5	6	308	44	537	523	487	486
<i>Användning</i>										
Konsumtion	150	15	5	6	262	39	477	465	409	393
Export	2	0	0	0	36	0	38	39	60	81
Utgående lager	6	1	0	0	10	5	22	19	18	12
Summa	158	16	5	6	308	44	537	523	487	486

Källa: Jordbruksnämnden.

Tabell 140 Antal mejerier och mjölkleverantörer till dessa samt vid mejerier invägd mjölk och medelinvägning per leverantör år 1977

Number of dairies and suppliers, total weight of delivered milk and weight of delivered milk per day and supplier in 1977

Förening	Antal mejerier ^{1 2}	Antal mjölk-leverantörer ³	Invägd mjölk, ton	Medelinvägning per leverantör och dag, kg
<i>Förening</i>				
Mjölkccentralen Arla ¹	46	24 448	1 809 950	203
Stockholmsförvaltningen	4	—	—	—
Örebroförvaltningen	3	3 465	286 742	227
Norrköpingsförvaltningen ¹	8	3 879	385 905	273
Enköpingsförvaltningen	1	—	—	—
Göteborgsförvaltningen	10	7 288	463 561	174
Göteneförvaltningen	2	1 956	167 446	235
Jönköpingsförvaltningen	8	3 146	191 046	166
Karlskronaförvaltningen	6	3 472	229 291	181
Visbyförvaltningen	4	1 242	85 959	190
Skaraborgs län (exkl Arla)	3	847	81 191	263
Västsvenska Mejeriernas				
Centralförbund (exkl Arla)	4	1 089	51 239	129
Kronobergs län (exkl Arla)	2	489	27 661	155
Västerviks ortens mejeriförening	2	328	29 182	244
Tuna mejeriförening ¹	1	186	9 542	141
Ölandsmejerier	2	766	63 231	226
Skånemejerier	6	3 217	243 894	208
Skåne exkl Skånemejerier	9	2 167	146 366	185
Värmlandsmejerier	4	2 127	100 423	129
Dalarnas mejeriförening	3	1 626	90 757	153
Gefle ortens mejeriförening	2	810	52 903	179
Södra Hälsinglands mejeriförening	1	677	36 945	150
Nedre Norrlands producentförening	4	3 021	130 686	119
Ångermanlands mejeriförening	3	1 712	58 222	93
Norrmejerier	13	3 419	116 318	93
Norrbottens läns producentförening	4	1 297	65 493	138
<i>Hela riket</i>				
1977	109	48 226	3 114 003	177
1976	116	52 316	3 107 023	162
1975	120	56 918	3 022 895	146
1974	124	62 267	2 961 417	130
1973	128	67 015	2 875 325	118

¹ Uppgifter från mejerier ej anslutna till SMR ingår. — ² Avser antal mejerier den 31/12 respektive år. — ³ Avser medeltal av antal leverantörer per månad.

Källa: Svenska Mejeriernas Riksförening.

Tabell 141 Användning av vid mejerier invägd mjölk åren 1973–1977. Ton

Disposition of dairy milk in 1973–1977. Metric tons

År	Typ av produkt				Kondens- mjölk o övrig industriell användning	Levererat till produ- center ²	Svinn	Summa
	Konsum- tions- mjölks- produkter	Ost	Smör m m	Mjölk- pulver ¹				
1977	1 560 275	854 775	59 915	510 597	61 315	39 909	27 217	3 114 003
1976	1 545 626	823 817	58 952	540 625	58 549	53 283	26 171	3 107 023
1975	1 497 920	798 832	54 971	521 664	60 738	65 417	23 353	3 022 895
1974	1 422 880	733 213	56 294	561 131	54 063	116 270	17 566	2 961 417
1973	1 394 455	674 246	54 497	532 782	51 977	152 659	14 709	2 875 325

¹ Exklusive återblandat pulver. – ² Inklusive återblandat pulver.

Källa: Svenska Mejeriernas Riksförening.

Tabell 142 Produktion av mejerivaror och mjölkpulver åren 1973–1977. Ton

Dairy production and production of milk powder in 1973–1977. Metric tons

År	Produktion av mejerivaror							Produktion av mjölkpulver	
	Konsumtionsmjölk		Grädde		Ost	Smör m m		Fett	Magert
	3 % fetthalt	Övrig mjölk	Tjock	Tunn		Smör	Bregott ¹ o smörolja		
1977	974 502	526 487	39 249	20 037	87 439	38 804	22 913	4 011	40 186
1976	1 002 839	483 657	38 975	20 155	84 139	40 425	20 360	3 848	43 586
1975	1 006 985	432 078	38 290	20 567	80 914	42 314	13 700	3 118	44 419
1974	989 750	337 191	36 169	19 770	74 559	43 054	14 912	3 213	49 634
1973	993 257	347 713	33 789	19 696	67 968	43 799	12 137	3 435	49 319

¹ Avser smördelen.

Källa: Jordbruksnämnden.

Tabell 143 Användning av mjölk som ej levererats till mejerier år 1975. 1 000 liter

Use of milk not delivered to dairies in 1975. 1 000 litres

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Använd i hushållet	Såld direkt till konsument	Använd till utfodring	Summa
<i>Produktionsområden</i>				
Götalands södra slättbygder	2 500	200	5 000	7 700
» mellanbygder	5 200	700	10 900	16 800
» norra slättbygder	5 000	1 200	9 700	15 900
Svealands slättbygder	5 700	1 700	8 700	16 200
Götalands skogsbygder	19 100	2 200	33 700	55 000
Mellersta Sveriges skogsbygder	4 500	700	6 200	11 300
Nedre Norrland	6 700	800	3 200	10 600
Övre Norrland	6 300	400	3 000	9 800
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>				
2,1– 5,0	5 000	300	4 500	9 800
5,1– 10,0	10 400	900	13 900	25 200
10,1– 20,0	15 500	1 500	20 500	37 400
20,1– 30,0	9 400	1 100	14 200	24 700
30,1– 50,0	9 400	1 500	15 600	26 500
50,1–100,0	4 700	1 400	8 400	14 500
Över 100,0	700	1 200	3 300	5 300
<i>Hela riket</i>	55 100	7 900	80 400	143 400

Källa: SCB, enheten för lantbruksenkäter (urvalsundersökning om 5 000 enheter; bortfall 3,5 %).

9.8 HUSDJURSFÖRSÄKRING

Uppgifter om försäkringsbolagens verksamhet insamlas varje år av försäkringsinspektionen. Husdjursförsäkring utgör en gren av skadeförsäkring. År 1976 meddelades husdjursförsäkring av fyra riksbolag, nämligen av Jordbrukets Försäkringsbolag, ömsesidigt, av Sydsvensk djurförsäkring, ömsesidigt bolag, av Försäkringsbolaget Skånska Brand-Hermes, ömsesidigt, och av Folksam ömsesidig sakförsäkring, vidare av 23 läns- och häradsbolag och 350 sockenbolag samt av ett utländskt bolag.

Försäkringens utformning

Särskilda försäkringsformer finns för hästar, nötkreatur, får och getter, svin, hundar och katter.

För hästar finns såväl fullständig som begränsad försäkring. Förutom arbetshästar kan bl a rid-, trav- och galopphästar försäkras.

Försäkring av nötkreatur, får och getter respektive svin kan göras i enskild eller kollektiv form. Vanligast är den kollektiva slaktvärdesförsäkringen.

Redovisningsprinciper

I detta avsnitt redovisas uppgifter om under året influtna premier och under året utbetalade skadeersättningar.

Uppgifterna avser endast direkt försäkring. Hänsyn har alltså tagits varken till mottagen eller till avgiven återförsäkring.

Redovisningen avser svenska bolag. Därjämte verkar i Sverige ett utländskt bolag, vars rörelse dock huvudsakligen är begränsad till försäkring av kapplöpningshästar (med ett bestånd av 1 364 hästar år 1976).

Resultat

I *tabell 144* återfinns uppgifter om premier, skadeutbetalningar och försäkringsbestånd för husdjursförsäkringar år 1976.

Antalet försäkrade djur åren 1972–1976 redovisas i tablån nedan.

År	Hästar	Nötkreatur	Svin
1976	94 637	879 049	1 540 555
1975	88 484	875 543	1 459 474
1974	82 076	889 449	1 320 228
1973	74 083	880 350	1 393 413
1972	70 217	879 437	1 303 326

Bibliografi

Enskilda försäkringsanstalter /årligen sedan 1912/. Försäkringsinspektionen.

Årsredovisningar från respektive försäkringsbolag.

Tabell 144 Premiainkomster, skadeutbetalningar och försäkringsbestånd för husdjursförsäkringar år 1976

Premiums, claims and stock of the livestock insurance in 1976

	Riksbolag				Läns- och häradsbolag	Sockenbolag	Summa	
	Folk-sam sak	Jordbrukets Försäkringsbolag	Skånska Brand-Hermes	Sydsvensk djurförsäkring				
<i>Premieinkomster, kr</i>								
Hästförsäkring	154 568	15 606 286	41 192	1 572 878	17 374 924	756 176	..	..
Nötkreatursförsäkring	–	25 095 349	–	1 105 481	26 200 830	1 490 253	..	..
Annan djurförsäkring	1 214 711	17 435 696	38 006	746 261	19 434 674	83 064	..	..
Summa	1 369 279	58 137 331	79 198	3 427 126 ¹	63 012 934 ¹	2 329 493	1 823 505	67 165 932 ¹
<i>Skadeutbetalningar, kr</i>								
Hästförsäkring	47 009	10 411 512	1 000	1 055 190	11 514 711	471 490	..	..
Nötkreatursförsäkring	–	17 446 813	–	828 813	18 275 626	1 317 927	..	..
Annan djurförsäkring	767 858	12 692 258	8 851	644 623	14 113 590	66 307	..	..
Summa	814 867	40 550 583	9 851	2 528 626	43 903 927	1 855 724	1 736 244	47 495 895
<i>Försäkringsbelopp, 1 000 kr</i>								
Hästar	3 978	453 332	890	49 817	508 017	23 349	24 993	556 359
Nötkreatur	–	923 454	–	71 047	994 501	69 311	66 448	1 130 260
<i>Antal försäkrade djur</i>								
Hästar	535	69 103	124	10 052	79 814	6 513	8 310	94 637
Nötkreatur	–	738 881	–	46 141	785 022	49 337	44 690	879 049
Svin	11 404	1 505 981 ²	–	19 590	1 536 975	698	2 882	1 540 555
Övriga	14 232	179 414 ³	475	13 948 ⁴	208 069	782	313	209 164

¹ Inklusive försäkring med statsbidrag mot förluster på grund av smittsamma husdjursjukdomar. – ² Försäkringsbelopp ca 368 milj kr. – ³ Varav ca 18 000 får och getter och 161 000 hundar; försäkringsbelopp ca 4 respektive 124 milj kr. – ⁴ Huvudsakligen hundar.

Källa: Försäkringsinspektionen.

9.9 PÄLSDJURSSKÖTSEL

Sveriges Pälsdjursuppfödare Riksförbund sammanställer årligen statistik över omfattningen av medlemmarnas pälsdjursskötsel.

Resultat

Antalet aktiva uppfödare av pälsdjur vid slutet av respektive år framgår av tabblån nedan.

<i>Slag av djur</i>	<i>1974/75</i>	<i>1975/76</i>	<i>1976/77</i>
Mink	563	477	443
Mink och rävm	44	54	56
Räv	15	17	29
Chinchilla	91	82	72
Summa	713	630	600

Antalet avelshonor redovisas i tabblån nedan.

<i>Slag av djur</i>	<i>1974/75</i>	<i>1975/76</i>	<i>1976/77</i>
Mink	371 719	347 960	356 538
Räv	4 943	5 086	5 983
Chinchilla	3 602	2 567	2 482

AB Nordiske Skinnauktioner sålde under 1976/77 1 061 356 minkskinn, 36 789 rävsinn och 166 450 övriga skinn till ett sammanlagt värde av 125,1 miljoner kronor.

Till pälsdjursförsäkringen var 266 gårdar anslutna med sammanlagt 230 259 avelshonor av mink och 3 348 avelshonor av räv.

Bibliografi

Årsredovisning /årligen sedan 1930/31/. Sveriges Pälsdjursuppfödare Riksförbund m fl.

9.10 BIODLING

Sveriges Biodlare Riksförbund (SBR) sammanställer årligen statistik över omfattningen av medlemmarnas biodling. Uppgifterna inhämtas genom en postenkät. För 1977 erhöles svar från 81,1 % av medlemmarna.

Resultat

I tabblån nedan redovisas antalet medlemmar i SBR, antalet bisamhällen och skörden av bihonung och vax under åren 1975–1977.

	<i>1975</i>	<i>1976</i>	<i>1977</i>
<i>Antal medlemmar</i>	12 910	13 600	14 257
<i>Redovisat antal bisamhällen</i>			
Invintrade på hösten	86 086	88 630	81 645
därav vinterförluster	7 850	11 346	..
<i>Redovisad skörd</i>			
Honung, kg	2 451 273	2 693 033	1 767 142
Rensat vax, kg	49 904	55 286	47 291

Bibliografi

Bitidningen /årligen sedan 1902; uppgifter för 1977 redovisas i nr 1978:5/. Sveriges Biodlare Riksförbund.

10 Konsumtion

Jordbruksnämnden utför beräkningar av den svenska konsumtionen av livsmedel m m. I oktober görs en prognos för det innevarande året och i februari en preliminär beräkning för det föregående året. Definitiv beräkning av konsumtionen för respektive år görs när slutgiltigt underlag föreligger från olika statistik-källor, bl a från SCBs industristatistik (se nedan).

Beräkningarna avser kvantiteten och värdet av samt näringsvärdet i leveranserna av livsmedel till enskilda hushåll och storhushåll samt producenternas hemmaförbrukning.

Beräkningsunderlag

De i beräkningarna använda kvantitetsuppgifterna hämtas dels från jordbruksnämndens löpande månadsstatistik, dels från SCBs industri- och utrikeshandelsstatistik. Vidare utnyttjas uppgifter från SCBs årliga inventering – utförd för jordbruksnämndens räkning – av föråden av livsmedel m m samt uppgifter från riksskatteverket och Djupfrysingsbyrån. Speciellt för konsumtionsberäkningarna utför jordbruksnämnden en preliminär uppgiftsinsamling beträffande ett antal varugrupper, varvid företag inom livsmedelsindustri och distribution är uppgiftslämnare.

Kvantitetsangivelserna avser i princip varornas nettovikter (exklusive emballage) vid leveransen till den slutlige konsumenten.

Värderingen av konsumtionen sker i regel till detaljhandelspriser. Undantag utgör producenternas egenförbrukning, som i princip anges i producentpriser plus mervärdesskatt, samt utekonsumtion av starköl, vin och spritdrycker, som värderas i utskänkingspriser. För beräkningarna erforderliga prisuppgifter hämtas i åtskilliga fall från underlaget till SCBs konsumentprisindex men för flera stora poster, bl a kött och fläsk, från annan prisstatistik. För varugrupper med brett sortiment, t ex konserver, ligger värdeuppgifter från främst industri- och utrikeshandelsstatistiken till grund för beräkningarna av konsumtionsvärdena.

Resultat

I *tabell 145* redovisas uppgifter om konsumtionen av olika slag av livsmedel m m åren 1973–1977.

Uppgifter om konsumtion av olika slag av livsmedel m m per invånare under åren 1975–1977 lämnas i *tabell 146*.

Bibliografi

Konsumtionen i Sverige av livsmedel m m /år-ligen sedan 1960; uppgifterna publiceras också i Jordbruksekonomiska meddelanden, där även kostens näringsinnehåll redovisas/. Jordbruksnämnden (stencil).

Per capita-konsumtionen av livsmedel m m i Sverige /år-ligen sedan 1960; uppgifterna publiceras även i Jordbruksekonomiska meddelanden/. Jordbruksnämnden (stencil).

Tabell 145 Total konsumtion av livsmedel m m åren 1973–1977
Total consumption of food etc. in 1973–1977

Varuslag	1973		1974		1975		1976 ⁶		1977 ⁶	
	Kvantitet, milj kg	Värde, milj kr	Kvantitet, milj kg	Värde, milj kr	Kvantitet, milj kg	Värde, milj kr	Kvantitet, milj kg	Värde, milj kr	Kvantitet, milj kg	Värde, milj kr
Bröd och spannmålsprodukter	.	3 937,8	.	4 236,3 ⁴	.	4 765,0	.	5 377,5	.	5 677,5
Mjöl och gryn	150,7	341,8	148,9	365,2	148,9	396,2	159,2	455,6	172,3	509,2
Mjölprodukter, exkl bröd och konditori- varor	41,4	336,6	42,8	379,6	43,5	427,8	46,2	489,0	47,3	534,7
Knäckebröd m m	47,2	311,3	47,0	325,3	48,3	374,0	50,5	423,0	51,5	460,1
Mjukt matbröd	239,7	1 224,6	239,4	1 332,0	247,0	1 550,9	242,6	1 777,4	240,6	1 857,0
Kaffebröd ¹	50,3	579,8	46,4	594,5	41,5	635,6	40,0	690,5	37,8	705,3
Konditorivaror ¹	25,4	594,4	25,1	639,6	22,7	686,7	22,2	759,1	21,7	824,4
Skorpor, kex, rån m m ¹	52,4	549,3	50,5	592,3	50,4	693,8	52,3	782,9	49,7	786,8
Kött och köttvaror	.	6 839,8	.	7 504,9 ⁴	.	8 297,1	.	9 379,2	.	10 132,9
Kött och fläsk, färskt och djupfryst ^{1 2}	159,5	3 123,7	180,9	3 527,9	196,0	4 073,1	215,0	4 801,7	213,5	5 158,3
Fjäderfäkött, färskt och djupfryst ¹	33,5	348,1	36,4	398,7	38,9	445,5	38,2	467,7	37,3	488,7
Charkuterivaror, oblandade	25,7	767,0	27,4	793,7	28,6	855,8	30,6 ⁷	984,0	30,3 ⁷	1 045,0
Charkuterivaror, blandade	147,8	2 186,1	157,1	2 284,5	162,5	2 467,4	159,6 ⁷	2 636,2	158,0 ⁷	2 947,6
Köttkonserver	27,0	346,0	28,5	401,9	25,7	379,2	25,6	413,4	22,9	401,2
Kött soppor, även konserverade	8,7	68,9	8,1	74,2	7,7	76,1	7,1	76,2	7,7	92,1
Fisk, kräftdjur och blötdjur	.	1 822,1	.	2 107,0 ⁴	.	2 182,9	.	2 523,2	.	2 809,2
Färsk och djupfryst fisk ¹	59,7	396,2	57,0	430,6	53,9	445,4	51,9	492,5	53,3	519,1
Djupfryst filead fisk	17,3	227,0	17,3	274,9	17,8	252,6	18,4	296,0	19,3	387,8
Konserver och beredd fisk	52,7	881,1	50,7	1 005,2	49,3	1 086,3	53,7	1 273,9	53,6	1 384,7
Kräftdjur och blötdjur	.	317,8	.	354,4	.	398,6	.	460,8	.	517,6
Mjölk, grädde, ost och ägg	.	4 423,1	.	4 383,5 ⁴	.	4 772,7	.	5 490,1	.	6 217,3
Direktförsäld och hemmaförbrukad mjölk ³	63,1	74,0	67,9	90,4	62,1	83,0	57,2	81,8	53,4	86,5
K-mjölk, filmjölk m m ³	960,8	1 561,2	955,7	1 342,7	971,9	1 388,9	967,9	1 498,4	940,4	1 662,4
Skummjölk, lättmjölk, lättfil ³	337,3	512,2	365,9	476,4	419,0	544,8	465,4	651,7	503,9	800,9
Tunn grädde, gräddfil ³	19,7	133,8	19,8	132,5	20,6	148,5	20,1	185,4	20,0	202,4
Tjock grädde ³	30,0	371,4	32,4	394,6	34,5	445,1	35,2	538,6	35,4	587,3
Mjölkpulver	1,4	21,6	1,4	22,1	1,2	20,3	1,2	21,7	1,1	21,9
Hårdost	57,3	924,6	64,7	1 005,1	69,6	1 149,7	73,7	1 297,7	77,7	1 523,4
Annan ost	17,3	253,0	19,0	282,7	21,3	339,9	23,3	401,1	23,1	419,2
Ägg ¹	90,0	571,3	90,2	628,4	90,6	652,5	90,8	813,7	91,0	913,3
Matfett och majonnäs	164,3	1 277,1	169,2	1 438,1 ⁴	169,6	1 667,6	173,8	1 835,5	175,8	1 963,4
Smör m m	38,9	409,5	40,2	432,2	42,9	527,9	45,8	600,0	46,8	636,7
Hushållsmargarin inkl lättmargarin	122,5	827,9	126,0	953,8	123,7	1 077,6	124,8	1 166,2	126,0	1 256,6

Köksväxter, frukter och bär	.	3 912,3	.	4 514,0 ⁴	.	5 249,4	.	5 671,4	.	6 497,6
Köksväxter, färska och djupfrysta ¹	253,0	1 153,0	257,4	1 317,0	263,1	1 538,2	268,3	1 672,4	272,9	1 882,7
Frukt och bär, färska och djupfrysta ¹	457,8	1 339,1	445,5	1 452,9	467,5	1 722,1	477,8	1 872,5	468,6	2 183,4
Köksväxter, torkade ¹ , konserverade m m	.	332,9	.	392,4	.	489,5	.	507,3	.	552,6
Frukt och bär, torkade eller konserverade, sylt m m	.	408,0	.	456,5	.	498,0	.	602,4	.	682,8
Kastanjer, mandel och nötter	8,5	76,8	8,4	92,4	10,3	123,7	10,1	114,1	11,4	160,3
Soppor, även konserverade	12,2	133,6	11,8	151,5	12,8	192,9	11,3	177,9	11,3	194,4
SAFT ^{1 3}	124,9	468,9	141,1	590,5	144,3	685,0	145,8	724,8	148,8	841,4
Potatis och potatisprodukter	.	939,9	.	903,9	.	1 163,7	.	1 316,9	.	1 277,1
Potatis, färska ¹	548,0	715,6	537,0	633,3	521,0	833,8	475,0	911,3	517,0	850,5
Potatisprodukter	.	224,3	.	270,6	.	329,9	.	405,6	.	426,6
Socker och sirap	.	388,0	.	533,2	.	582,2	.	590,8	.	613,0
Därv socker	180,2	373,9	173,6	516,0	173,6	561,0	170,6	572,6	159,7	593,1
Kaffe, te och kakao	.	1 379,6	.	1 571,2 ⁴	.	1 608,1	.	2 471,0	.	3 350,5
Kaffe, rostad	86,3	1 193,0	86,9	1 338,9	88,2	1 357,8	92,8	2 201,0	67,0	2 800,0
Te	2,3	68,2	2,4	71,0	2,6	84,7	2,7	100,4	3,6	229,1
Choklad och konfektyrvaror	72,5	1 449,6	73,3	1 678,0	70,1	1 803,7	77,2	2 143,5	77,0	2 477,6
Glass ³	66,4	453,6	68,4	509,3	76,4	677,4	76,8	718,7	83,2	863,2
Honung, vissa såser, kryddor och salt ¹	.	253,7	.	313,4 ⁵	.	389,7	.	427,8	.	470,6
Malt- och läskedrycker ³	744,5	2 664,0	740,4	2 891,6	761,2	3 515,1	746,7	3 772,8	680,8	3 488,1
Kolsyrade läskedrycker o mineralvatten	308,6	891,9	290,3	908,4	294,4	1 076,3	286,3	1 129,6	276,1	1 175,1
Svagdricka, lättöl och öl, typ A	141,7	369,1	143,6	402,9	145,8	471,1	141,4	496,3	260,2	1 274,0
Öl, typ B (mellanöl)	294,2	1 403,0	306,5	1 580,3	321,0	1 967,7	319,0	2 146,9	144,5	1 039,0
Summa livsmedel	.	29 740,6	.	32 584,4	.	36 674,6	.	41 718,4	.	45 838,0
Alkoholhaltiga drycker ³	.	4 426,2	.	5 184,3	.	5 924,7	.	6 565,4	.	7 631,0
Starköl	24,1	207,6	25,0	222,3	24,9	248,4	24,5	268,6	46,0	508,0
Vin	59,1	860,1	62,5	966,2	67,4	1 156,0	69,5	1 314,3	78,9	1 678,0
Spritdrycker	54,5	3 358,5	60,4	3 995,8	61,2	4 520,3	63,6	4 982,5	62,5	5 445,0
Tobak	.	3 026,9	.	3 387,3	.	3 838,5	.	4 234,9	.	4 488,2
Totalt	.	37 193,7	.	41 156,0	.	46 437,8	.	52 518,7	.	57 957,2

¹ Uppgifterna baseras på ett bristfälligt material och är därför osäkra. – ² Inkl saltat (rått) kött och fläsk, inälvor och färdiglagad mat innehållande kött. – ³ Kvantitetssuppgifter i milj liter. – ⁴ Inkl. justering av värdet av importen. – ⁵ Inkl justering av värdet av importen, avser även choklad och glass. – ⁶ Uppgifter- na delvis preliminära. – ⁷ Uppgifterna fr o m 1976 ej helt jämförbara med tidigare år.

Källa: Jordbruksnämnden.

Tabell 146 Konsumtion av livsmedel m m åren 1975–1977. Kilogram per person
Consumption of food etc. in 1975–1977. Kilogrammes per person

Varuslag	1975	1976 ¹	1977 ¹	Varuslag	1975	1976 ¹	1977 ¹
Bröd och spannmålsprodukter				Smör m m	5,2	5,6	5,7
Mjöl och gryn	18,2	19,4	20,9	Hushållsmargarin inkl lättmargarin	15,1	15,1	15,2
Mjölprodukter, exkl bröd och konditori- varor	5,3	5,6	5,7	Majonnäs	0,4	0,4	0,4
Knäckebröd m m	5,9	6,1	6,2	Köksväxter, frukter och bär			
Mjukt matbröd	30,2	29,5	29,2	Köksväxter, färska och djupfrysta ¹	32,2	32,7	33,1
Kaffebröd ¹	5,0	4,9	4,5	Fruktar och bär, färska och djupfrysta ¹	57,0	58,2	56,9
Konditorivaror ¹	2,7	2,7	2,6	Köksväxter, torkade ¹ , konserverade m m	8,8	8,5	8,4
Skorpor, kex, rån m m ¹	6,0	6,4	6,1	Fruktar och bär, torkade eller konser- verade, sylt m m	8,7	9,6	9,2
Kött och köttvaror				Kastanjer, mandel och nötter	1,3	1,2	1,4
Kött och fläsk, färskt och djupfryst ^{1 2}	23,9	26,2	25,9	Soppor, även konserverade	1,5	1,4	1,4
Fjäderfäkött, färskt och djupfryst ¹	4,8	4,6	4,5	Saft, liter ¹	17,7	17,8	18,0
Charkuterivaror, oblandade	3,5	3,7	3,7	Potatis och potatisprodukter			
Charkuterivaror, blandade	19,8	19,4	19,1	Potatis, färsk ¹	63,6	57,8	62,7
Köttkonserver	3,2	3,1	2,8	Potatisprodukter	4,9	5,1	5,0
Kötsoppor, även konserverade	1,0	0,9	0,9	Socker	21,2	20,8	19,3
Fisk, kräftdjur och blötdjur				Sirap	0,6	0,5	0,5
Färsk och djupfryst fisk ¹	6,6	6,3	6,5	Kaffe, rostat	10,8	11,3	8,1
Djupfryst filead fisk	2,2	2,3	2,3	Te	0,3	0,3	0,4
Konserver och beredd fisk	6,0	6,5	6,5	Kakao	0,8	0,8	0,7
Kräftdjur och blötdjur	1,9	2,3	2,2	Choklad- och konfektyrvaror	8,6	9,4	9,3
Mjölk, grädde och ost				Glass, liter	9,3	9,3	10,1
Direktförsäld och hemmaförbrukad mjölk, liter	7,6	6,9	6,5	Honung, såser med högst 20 % fetthalt, kryddor och salt ¹	5,0	4,9	5,1
Konsumtionsmjölk, filmjölk m m, liter	118,6	117,8	113,9	Malt- och läskedrycker, liter			
Skummjölk, lättmjölk och lättfil, liter	51,2	56,6	61,1	Kolsyrade läskedrycker och mineralvatten	35,9	34,8	33,4
Tunn grädde, gräddfil, liter	2,5	2,4	2,4	Svagdricka, lättöl och öl, typ A	17,8	17,2	31,5
Tjock grädde, liter	4,2	4,3	4,3	Öl, typ B (mellanöl)	39,2	38,8	17,5
Mjölkpulver	0,1	0,1	0,1	Alkoholhaltiga drycker, liter			
Hårdost	8,5	9,0	9,4	Starköl	3,0	3,0	5,6
Annan ost	2,6	2,8	2,8	Vin	8,2	8,5	9,6
Ägg¹	11,1	11,0	11,0	Spritdrycker	7,5	7,7	7,6

¹ Uppgifterna baseras på ett bristfälligt material och är därför osäkra. – ² Inkl saltat (rått) kött och fläsk, inälvor och färdiglagad mat innehållande kött. – ³ Uppgifterna delvis preliminära.

Källa: Jordbruksnämnden.

11 Utrikeshandel

Inom SCB sammanställs den officiella utrikeshandelsstatistiken. På basis av denna beräknar jordbruksnämnden den svenska utrikeshandeln med egentliga jordbruksprodukter och livsmedel. I detta avsnitt redovisas definitiva uppgifter för åren 1973–1975 och preliminära uppgifter för 1976–1977.

Till kategorierna egentliga jordbruksprodukter och livsmedel räknas sedan 1959, då den nu gällande indelningen av utrikeshandelsstatistiken (den s k Brysselnomenklaturen) började tillämpas, följande varugrupper.

Kap 1–4

Levande djur

Kött, fläsk och andra ätbara djurdelar

Fisk och skaldjur

Mjölk och mejeriprodukter, ägg, honung

Ur kap 5

Tarmar

Kap 7–12

Köksväxter m m

Frukter m m

Kaffe, te och kryddor

Spannmål

Produkter från kvarnindustri, malt, stärkelse m m

Oljehaltiga fröer och frukter, vallväxtfröer, foderväxter m m

Kap 15–21

Animaliska och vegetabiliska fetter och oljor m m

Varor av kött, fläsk, fisk och skaldjur

Socketter och sockerkonfektyrer

Kakao och varor därav

Varor av spannmål, mjöl och stärkelse, bakverk

Varor av köksväxter och frukter m m

Diverse näringsmedel

Kap 23

Beredda fodermedel m m

Till gruppen egentliga jordbruksprodukter räknas i princip produkter enligt sammanställningen ovan exklusive fisk, frukt, kaffe, te, kakao, kryddor m m.

Resultat

Uppgifter om den svenska utrikeshandeln med egentliga jordbruksprodukter och livsmedel åren 1973–1977 lämnas med fördelning på viktigare ursprungs- respektive förbrukningsländer i *tabellerna 147 och 148*.

I *tabell 149* redovisas import och export av egentliga jordbruksprodukter åren 1973–1977.

Bibliografi

Källor

Sveriges utrikeshandel med livsmedel m m /årligen sedan 1950/. Jordbruksnämnden (stencil).

Utrikeshandel. Del 1 och 2 /preliminära uppgifter återfinns i SCBs SM H; vissa uppgifter dessutom i Jordbruksekonomiska meddelanden/. SCB.

Andra undersökningar

Svensk import och export av trädgårdsprodukter 1970–74. Lantbrukshögskolan, konsulentavdelningen vid Alnarp. Trädgård 83.

Svensk import 1975 /komplement till ovanstående/. Lantbrukshögskolan, konsulentavdelningen vid Alnarp (stencil).

Tabell 147 Importen av egentliga jordbruksprodukter och livsmedel åren 1973–1977. Milj kronor
Imports of foodstuffs etc. in 1973–1977. Millions of Swedish kronor

Exportörande land	1973	1974	1975	1976 ¹	1977 ¹
Danmark	617	823	756	797	815
Finland	100	85	190	120	163
Island	23	26	24	49	51
Norge	406	501	436	461	618
Belgien, Luxemburg	18	25	25	27	29
Bulgarien	13	13	13	21	13
Frankrike	55	66	79	80	87
Föbundsrepubliken Tyskland	195	231	268	319	479
Irland	10	24	23	23	19
Italien	133	152	180	194	224
Nederländerna	207	289	301	317	374
Polen	69	75	76	75	92
Portugal	21	21	12	13	14
Rumänien	20	29	23	38	42
Schweiz	42	56	58	80	111
Sovjetunionen	28	23	21	16	16
Storbritannien	136	179	148	166	195
Tjeckoslovakien	5	8	8	8	12
Tyska demokratiska republiken	4	7	9	4	5
Ungern	35	41	48	38	53
Österrike	23	37	51	65	77
Förenta Staterna	348	567	437	503	447
Kanada	70	88	67	95	91
Japan	7	10	12	31	20
Övriga länder	1 729	1 981	2 180	3 002	3 390
Samtliga länder	4 314	5 357	5 445	6 542	7 437

¹ Preliminära uppgifter.

Källa: Jordbruksnämnden.

Tabell 148 Exporten¹ av egentliga jordbruksprodukter och livsmedel åren 1973–1977. Milj kronor

Exports of foodstuffs etc. in 1973–1977. Millions of Swedish kronor

Importerande land	1973	1974	1975	1976 ²	1977 ²
Danmark	200	197	200	341	310
Finland	91	112	141	134	150
Island	1	1	4	1	2
Norge	159	304	296	359	324
Belgien, Luxemburg	6	9	12	10	13
Bulgarien	0	0	0	2	0
Frankrike	18	36	40	24	38
Förbundsrepubliken Tyskland	126	373	368	160	203
Irland	4	2	4	2	2
Italien	89	117	55	62	91
Nederländerna	67	124	98	67	48
Polen	9	61	151	265	216
Portugal	36	64	11	13	10
Schweiz	44	40	42	39	36
Sovjetunionen	54	37	20	4	11
Storbritannien	176	167	143	117	77
Tjeckoslovakien	3	2	6	7	11
Tyska demokratiska republiken	55	30	61	107	42
Ungern	3	11	9	7	11
Österrike	51	18	16	29	35
Förenta staterna	40	65	36	47	52
Kanada	4	15	6	7	7
Japan	79	50	107	92	91
Övriga länder	148	301	371	312	365
Samtliga länder	1 463	2 136	2 197	2 208	2 145

¹ Direktlandningar av fisk i utländska hamnar ingår. – ² Preliminära uppgifter.

Källa: Jordbruksnämnden.

Tabell 149 Utrikeshandeln med egentliga jordbruksprodukter åren 1973–1977. Milj kronor
 Foreign trade in agricultural products in 1973–1977. Millions of Swedish kronor

Varuslag	1973		1974		1975		1976 ¹		1977 ¹	
	Import	Export	Import	Export	Import	Export	Import	Export	Import	Export
<i>Levande djur och animaliska produkter (exklusive fetter och oljor)</i>										
Levande djur	13,3	16,3	17,7	11,2	20,7	6,9	17,2	7,0	15,6	7,9
Kött, fläsk och andra ätbara djurdelar	247,7	302,8	306,6	288,1	343,9	231,1	355,0	230,5	291,2	258,6
Kött- och fläskkonserver m m	51,1	6,5	73,6	4,7	62,9	5,3	73,2	6,8	84,6	7,9
Tarmar	25,4	17,1	28,1	19,5	30,7	16,0	37,3	25,6	40,5	25,9
Mjolk, mejeriprodukter och ägg	67,0	99,4	78,4	136,9	114,7	95,0	126,6	127,8	140,3	87,9
Summa	404,6	442,2	504,4	460,5	572,9	354,2	609,3	397,8	572,3	388,2
<i>Vegetabiliska produkter (exklusive fetter och oljor)</i>										
Potatis	33,2	2,8	26,7	3,2	48,0	5,9	136,8	8,6	20,5	13,2
Potatisprodukter	11,2	3,7	15,7	6,8	13,4	8,6	20,4	14,5	18,6	13,7
Brödsäd	14,2	154,5	10,6	586,7	14,6	562,1	11,0	548,2	6,6	397,9
Fodersäd	65,9	59,9	191,6	61,4	59,5	235,7	38,3	121,6	32,1	50,0
Mjöl och gryn	12,9	9,9	10,3	44,2	10,3	42,9	17,9	55,0	18,0	66,6
Malt	12,0	6,0	7,5	5,8	10,6	11,5	7,6	0,0	12,7	4,5
Stärkelse	24,1	0,2	71,9	0,1	31,2	0,2	33,4	0,0	49,1	0,1
Sockerbetor	1,7	0,0	1,3	0,0	1,3	0,0	2,2	0,0	2,2	0,0
Varor av spannmål m m	101,6	86,4	126,4	88,6	146,7	86,3	177,3	100,2	188,6	111,0
Socker av olika slag, sirap och melass	110,3	14,8	135,0	7,4	330,2	7,2	199,9	4,9	79,8	45,8
Fodermedel, hö m m	307,8	9,6	381,0	5,0	322,9	7,6	380,8	12,7	510,7	18,1
Oljeväxtfröer och oljehaltiga frukter	59,8	117,9	110,6	173,2	81,1	155,9	69,9	122,3	110,5	55,5
Djupfrysta ärter	0,3	19,6	0,0	28,4	1,3	20,9	1,5	35,3	0,0	42,2
Ärter, bönor m m	7,5	3,1	12,2	1,3	10,2	1,2	12,9	1,9	13,0	2,8
Vallväxtfröer m m	17,2	12,7	21,6	11,7	27,2	21,3	26,6	17,9	38,6	24,6
Summa	779,6	501,1	1 122,3	1 024,0	1 108,5	1 167,4	1 136,5	1 043,1	1 100,9	846,0
<i>Animaliska och vegetabiliska fetter och oljor</i>										
Sjödjursolja	38,1	16,8	70,1	15,3	32,4	9,0	21,0	7,0	16,4	5,4
Sojaolja	63,9	3,3	161,4	4,1	115,4	4,9	98,2	5,7	143,3	11,9
Raps- och rybsolja	0,9	59,2	3,9	92,4	3,6	120,2	0,3	104,4	3,0	126,2
Övriga fetter och oljor	160,9	53,0	256,8	92,3	216,0	85,4	189,6	88,0	233,7	120,2
Summa	263,8	132,3	492,2	204,1	367,4	219,5	309,1	205,0	396,4	263,7
<i>Summa egentliga jordbruksprodukter</i>	<i>1 447,9</i>	<i>1 075,6</i>	<i>2 118,9</i>	<i>1 688,5</i>	<i>2 048,8</i>	<i>1 741,1</i>	<i>2 054,8</i>	<i>1 645,9</i>	<i>2 069,6</i>	<i>1 497,9</i>

¹ Preliminära uppgifter.

Källa: Jordbruksnämnden.

12 Priser och prisindex

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>
12.1 Priser	150
12.2 Prisindex	151–152

12.1 PRISER

Jordbruksnämnden redovisar varje månad prisuppgifter för drivmedel, handelsgödselmedel samt vegetabiliska och animaliska produkter. Uppgiftsinsamlingen sker huvudsakligen genom jordbrukets organisationer. För handelsgödsel erhålls dock uppgifter från Supra.

Jordbrukets utredningsinstitut beräknar varje år medelpriset på traktorer (se avsnitt 6.3).

Från Sveriges Oljeväxtintressenter Förening, Sveriges Pälstdjursuppfödare Riksförbund och Sveriges Biodlare Riksförbund erhålls årligen uppgifter om priserna på oljeväxtfröer, pälstdjur respektive honung.

Beskrivning av använda prisbegrepp

De redovisade priserna avser för animalier med invägning respektive slakt vägda genomsnitt av månadsvärden. För övriga varor avses ovägda genomsnitt.

Drivmedel

Priserna avser tankbilsleveranser till förbrukare i Stockholm och Göteborg med omnejd och i Malmöhus län.

Handelsgödsel

Priserna fr o m juni 1977 är beräknade fritt fabrikk, för kalksalpeter fritt leveransort, på vara i säck. Tidigare beräknades priserna fritt förbrukare och är därför ej helt jämförbara.

Vegetabilier

För vete och råg utgör priserna medeltal för vara med 15 % vattenhalt av Lantbrukarnas

Riksförbunds noteringar (exklusive förmalningsavgift) eller, om sådana noteringar ej finns, gällande inlösenpriser. Vetepriserna avser normalvete. Även för fodersäd redovisas genomsnitt av Lantbrukarnas Riksförbunds noteringar och för vallhö priset till producent för pressad vara på stationer i mellersta Sverige. Priset för matpotatis avser engrospriset i Stockholm för SMAK prima (t o m september 1974 avsåg priset istället kvaliteten Ordinär) och priset för fabrikkpotatis (potatis för stärkelse och råspirt) det av samarbetsorganet för stärkelseproducenter och bränneriätkare fastställda priset vid 17,5 % stärkelsehalt och 70 kilogram hektolitervikt. Prisuppgifterna för sockerbetor utgör grundpriset till producent för vara med 16 % sockerhalt.

För vetekli och kraftfoderblandningar avses pris till förbrukare på ett flertal orter. För mellans avses pris inklusive fathyra på vissa orter till andra förbrukare än sockerbetsodlare.

Priserna för oljeväxter avser pris till odlare för fröer med en oljehalt av 47 % och en vattenhalt av 18 %.

Animalier

Köttpriserna avser avräkningspriser för slaktdjur (slaktad vara) enligt Sveriges Slakteriförbunds beräkningar. Utgående pristillägg är tillagt.

För mejerimjolk avses vägt medelavräkningspris till producent för 4,0 %-ig mjölk fritt gård vid ett skummjölksvärde av 12,0 öre/kg. Efterlikvider och leveranstillägg ingår ej. För konsumtionsmjölk avses detaljpris för standardiserad 3,0 %-ig mjölk i vanligast förekommande förpackning.

Smörpriserna utgör svensk riksnötering för runmärkt saltat smör. Ostpriserna avser avräkningspriser vid mejerier för 4 månader gammal ost.

Äggpriserna slutligen utgör partipriser i Stockholm på runmärkta ägg.

Pälsdjur

De redovisade priserna på pälsdjursskinn utgör säsongsnedmedelpriser till uppfödare vid AB Nordiske Skinnauktioner.

Bihonung

Honungspriset avser priset till biodlare. I priset ingår fri frakt av honungen till Mantorp och fri tillbakafrakt av transportkärlen.

Resultat

I tabell 150 redovisas uppgifter om priser på traktorer, drivmedel, handelsgödsel, vegetabilier och animalier för åren 1973–1977 och 1972/73–1976/77.

Priserna till oljeväxtodlare var under 1976 138 öre/kg för höstraps, vårraps Oro och vårrys Span med en erukasyrahalt av högst 10 %. För all vitsenap samt för nämnda sorter med en erukasyrahalt mellan 10 och 15 % var priset 133 öre/kg.

För minkskinn blev medelpriset under 1976/77 104:26 kronor. Motsvarande priser för silverräv var 802, för blåräv 302 och för rödräv 184 kronor.

Priset till biodlare för honung var under 1977 6:50 kronor.

Bibliografi

Jordbruksekonomiska meddelanden /prisuppgifter i tabellavdelningen varje månad sedan 1950/. Jordbruksnämnden.

Jordbrukets traktorköp /årligen sedan 1950/. Jordbrukets utredningsinstitut (stencil).

Sveriges Oljeväxtintressenter Förening u p a. Bokslut per den 30 juni /årligen sedan 1945/.

Årsredovisning /årligen sedan 1930/31/. Sveriges Pälsdjursuppfödare Riksförbund m fl.

Bitidningen /årligen sedan 1902; uppgifter för 1977 redovisades i nr 1978:5/. Sveriges Biodlares Riksförbund.

12.2 PRISINDEX

Genom lantbruksekonomiska samarbetsnämndens indexgrupp utarbetas och publiceras månatligen indextal över prisutvecklingen på jordbrukets område. Detta indexsystem syftar främst till att möjliggöra jämförelser, med beaktande av indexsystemets konstruktion, mellan jordbruksprodukternas prisutveckling i olika produktions- och handelsled. Vidare belyses prisutvecklingen för jordbrukets inköpta produktionsmedel samt prisutvecklingen vid internationell handel med jordbruksprodukter.

SCB har sedan juli 1970 årligen beräknat ett byggnadskostnadsindex för jordbruksbyggnader. Sådana beräkningar utfördes tidigare av lantbrukshögskolans institution för lantbrukets byggnadsteknik i Lund (LBT). Sammanställningen av uppgifter sker för fem olika områden per den 1 juli varje år (årsstatistiken) och dessutom för ett område (östra Mellansverige) per den första i varje kvartal.

Lantbruksekonomiska samarbetsnämndens indexserier

Indextalen skall i princip visa prisutvecklingen vid oförändrad kvalitet på de varor som pris mäts. Höjda priser till följd av förbättrad varukvalitet skall således ej påverka index.

Vikterna (vägningstalen) i indexserierna är i huvudsak fasta med viktbyte vart tredje år för de flesta indexserierna. För dessa skedde viktbyten den 1 juli 1971, den 1 juli 1974 och den 1 juli 1977. Vikterna i indexserierna baseras nu liksom tidigare på prognoser över produktion, konsumtion och inköp för mittåret i den treårsperiod för vilken vikterna gäller, d v s 1978/79. Indextalen med nya vikter har kedjats till äldre serier på grundval av relationer mellan indextalen under budgetåret närmast före viktbytet.

Följande indexserier beräknas.

- 1 Produktionsmedelsprisindex
- 2 Avräkningsprisindex
- 3 Prisregleringsprisindex
- 4 Producentprisindex för livsmedelsindustrin, jordbruksreglerade livsmedel
- 5 Konsumentprisindex för jordbruksreglerade livsmedel
- 6 Världsmarknadsprisindex

Vidare beräknas tre delserier av det officiella konsumentprisindex (KPI), som är ett kedjein-

dex med ettårslänkar. Dessa delserier omfattar följande:

- jordbruksreglerade livsmedel
- övriga livsmedel
- totalindex exkl jordbruksreglerade livsmedel.

Serierna 1–3 och 6 utarbetas av jordbruksnämnden och 4–5 av SCB.

Produktionsmedelsprisindex belyser prisutvecklingen för jordbrukets inköpta produktionsmedel exklusive lejt arbete. Sedan juli 1971 har också en serie omfattande även arbetskostnader samt räntekostnader för eget kapital beräknats. Denna serie påverkas starkt av förändringar i lantarbetarlönen, eftersom arbetskostnaden utgör nära hälften av den totala kostnaden.

I beräkningarna används från respektive varugrupp prisuppgifter för de varor som svarar för den största omsättningen. Vidare utnyttjas vissa delposter i konsumentprisindex. Byggnadskostnadernas utveckling följs med SCBs byggnadskostnadsindex för jordbruksbyggnader. Som vikter används prognoser över kostnaderna för jordbrukets inköp av produktionsmedel år 1978/79 i 1976/77 års priser. Inom jordbruksprisregleringen skall för perioden 1 juli 1974–30 juni 1978 som grund för justeringar varje halvår av prisnivån läggas utvecklingen av produktionsmedelsprisindex.

Avräkningsprisindex belyser prisutvecklingen vid producenternas försäljning av sådana jordbruksprodukter som övergår från jordbrukssektorn till andra sektorer i samhället. Försäljningen inom jordbrukssektorn av sådana produkter som vidareförädlas ingår inte i index.

Jordbrukets samtliga viktiga produkter ingår, eftersom produkterna på intäktssidan är relativt få till antalet. Prisindexserier för olika produkter sammanvägs med vikter som baseras på normerade kvantiteter för inhemsk produktion (exklusive jordbrukets interna omsättning). De kvantiteter som omsätts i intern handel inom jordbruket förädlas i regel till avslutprodukter i animalieproduktionen och beaktas därigenom.

Prisregleringsprisindex skall registrera prisutvecklingen för jordbrukets varor i de led där prisregleringen verkar, dvs huvudsakligen i partihandelsledet. Prisregleringsprisindex om-

fattar i princip samtliga av prisregleringen berörda jordbruksprodukter. Som representantvaror i beräkningarna uttas inom de olika varugrupperna i allmänhet de sorter och kvaliteter som har den största omsättningen. Vägningstalen är hämtade från normerade kvantiteter över totalkonsumtionen.

Producentprisindex för livsmedelsindustrin, jordbruksreglerade livsmedel, bygger huvudsakligen på SCBs producentprisindex för livsmedelsindustrin och omfattar konsumtionsvaror som helt eller delvis har sitt ursprung i svenska jordbruksprodukter.

Konsumentprisindex utarbetas månadsvis av SCB och skall mäta prisförändringar vid oförändrad levnadsnivå. Prisuppgifter insamlas för ett urval varor och tjänster (representantvaror) och skall avse de priser som konsumenterna faktiskt får betala (marknadpris). Som vägningstal används respektive varugrups relativa andel av de totala utgifterna för privat konsumtion. Vägningstalen byts varje år.

I efterföljande tabell 151 redovisas delserier av konsumentprisindex avseende jordbruksreglerade livsmedel och övriga livsmedel.

Konsumentprisindex för jordbruksreglerade livsmedel beräknas med fasta vikter. Serien skall främst användas för jämförelse med producentprisindex för livsmedelsindustrin. Viktsystemet och varuurlvalet är i princip desamma som för detta. Prisuppgifterna är identiska med dem för konsumentprisindex.

Världsmarknadsprisindex avser att mäta prisutvecklingen vid internationell handel för de jordbruksprodukter som inverkar på den inhemska prisbildningen. Inom de olika varugrupperna används vid indexberäkningarna representantvaror av de sorter och kvaliteter som säljs mest på den svenska marknaden.

Erforderliga prisuppgifter hämtas huvudsakligen från utländska facktidsskrifter. För animalier har vid beräkningarna sedan januari 1973 prisserier använts, vilka härletts från noteringar inom EG med justering för gällande importavgifter och /eller exportbidrag. Med denna metod erhålls dock inte en exakt registrering av prisutvecklingen på världsmarknaden.

Resultatens tillförlitlighet. Jämförbarhet

Under de perioder då prisstopp gäller (t ex från 1973 för vissa mejerivaror och kött- och fläsk-

varor) förhindras höjningar av de priser som ingår i prisregleringsprisindex, producentprisindex för livsmedelsindustrin och konsumentprisindex. Detta gäller inte avräkningsprisindex, eftersom jordbruket får kompensation av statliga medel för prisstoppsförluster.

Mervärdeskatt ingår i prisuppgifterna för konsumentprisindex men inte i prisuppgifterna för övriga indexserier.

För de delindex av konsumentprisindex som här redovisas är basen december 1966. För övriga indexserier är basen 1966/67.

Byggnadskostnadsindex

Indexberäkningarna görs för olika typer av ekonomibyggnader. Hänsyn tas endast till byggnader som kan anses representativa för gårdar med 10–20 hektar åker. I detta avsnitt redovisas *gårdsindex* och *totalindex*.

Gårdsindex avser en totalbyggnad omfattande ladugård, loge och magasin. Index talen för de olika byggnadsdelarna sammanvägs till ett gårdsindex. Ladugården kan vara av höghustyp, dvs bestå av djurstall med överbyggnad, eller av låghustyp, dvs bestå av djurstall utan överbyggnad. Gårdsindex redovisas vidare uppdelat på stenhus och trähus.

Ett för hela landet gällande totalindex erhålls genom sammanvägning av gårdsindex för de fem områdena. Som vikter används antalet djurplatser och den relativa förekomsten av olika byggnadstyper.

Beräkningsmetodik

Indexserien har 1964 som bas (= 100). Det är ett s k fastbasindex av Laspeyres' typ, vilket innebär att beräkningarna grundar sig på ett bestämt byggnadsbestånd, vars prisutveckling följs.

Förutom priset förändringar mäter indexserien förändringar på grund av att äldre byggnadsmaterial byts ut mot nyare som helt ersätter det gamla. Däremot mäter serien inte förändringar på grund av standardförbättringar.

Primäruppgifter

Till grund för beräkningarna ligger uppgifter rörande material- och arbetskostnader. Materialprisuppgifter (cirkapriser) erhålls genom hänvändelse till drygt ett hundratal tillverkare

och försäljare av byggnadsmaterial, medan arbetskostnaderna beräknas med utgångspunkt från avtalslönerna.

Resultat

Utvecklingen av de olika indexserierna utarbetade inom lantbruksekonomiska samarbetsnämnden för perioden 1972/73–1976/77 framgår av *tabell 151*. Tabellen visar bl a att avräkningspriserna under perioden ökade med 51 %. Jordbrukets kostnader, exklusive arbetskostnader och ränta på eget kapital, ökade med nästan lika mycket (49 %).

Av tabeln nedan framgår indextalen för de olika delposterna i avräkningsprisindex 'åren 1974/75–1976/77 (1966/67 = 100).

Varuslag	1974/75	1975/76	1976/77
Brödsäd	105,9	113,8	121,5
Fodersäd	119,6	127,9	139,7
Matpotatis	137,9	238,2	207,9
Fabrikspotatis ¹	131,2	156,2	198,2
Sockerbetor	108,2	124,0	133,3
Oljeväxter	125,1	130,4	145,1
Mjolk	199,0	224,5	243,1
Ägg	86,0	104,8	211,1
Storboskap	158,9	186,5	185,7
Hästkött	148,0	167,1	185,7
Kalvkött	139,8	164,8	185,6
Fårkött	168,0	184,7	205,0
Fläsk	116,3	126,4	138,1

¹ Potatis för stärkelse och råsprit.

I *tabell 152* redovisas byggnadskostnadsindex för jordbruksbyggnader åren 1973–1977. Ur tabellen kan utläsas att totalindex ökade från 227 den 1 juli 1976 till 250 den 1 juli 1977, dvs med cirka 10 %. Såväl arbets- som materialkostnaderna ökade med ungefär lika mycket under den gångna ettårsperioden (10 %).

Bibliografi

Prisindex på jordbruksområdet /varje månad sedan juli 1966; tidigare under benämningen Index tal för prisutvecklingen på jordbrukets område; vissa uppgifter publiceras dessutom i Jordbruksekonomiska meddelanden/. Lantbruksekonomiska samarbetsnämndens indexgrupp (stencil).

Tabell 150 Priser¹ på traktorer, drivmedel, handelsgödsel, vegetabilier och animalier åren 1973–1977 och 1972/73–1976/77²
 Prices of tractors, fuel, fertilizers and vegetable and animal products in 1973–1977 and 1972/73–1976/77

Varuslag	1973	1974	1975	1976	1977	1972/73	1973/74	1974/75	1975/76	1976/77
<i>Traktorer, kr/st</i>	40 490	47 782	48 598	57 969	..	..	..	..	..	..
<i>Drivmedel, kr/100 liter</i>										
Bensin	105	132	136	154	160	99	121	131	148	156
Diesellojla	36	50	47	60	63	31	47	46	54	60
<i>Handelsgödselmedel, kr/100 kg</i>										
Kalksalpeter, 15,5 % N	24	32	36	37	38	22	26	36	36	38
Kalkammonsalpeter, 26,0 % N	33	44	50	52	54	31	36	50	50	54
Superfosfat, 9,0 % P ³	28	..	45	44	34	26	31	44	45	44
Supra PK 7–13 ⁴	30	..	51	50	90	28	33	50	51	50
Supra NPK 16–7–13	45	66	79	79	78	42	50	78	79	79
Supra NPK 20–5–9	42	61	72	73	73	39	46	72	72	73
<i>Vegetabilier, kr/100 kg</i>										
Vete	50	57	65	69	72	48	53	62	67	71
Råg	50	56	61	64	67	48	53	59	62	66
Korn	48	54	59	63	68	45	51	57	60	66
Havre	44	51	57	61	66	41	48	55	58	64
Vallhö	24	32	54	57	60	23	26	40	56	59
Matpotatis	67	..	84 ⁹	89	79	59	62	..	..	93
Fabrikspotatis ⁵	17	19	24	29	35	16	18	23	27	34
Sockerbeter ⁶	10	12	14	15	16	10	10	12	14	15
Vetekli	49	57	64	68	76	48	52	62	65	72
Kraftfoderblandningar	110	104	104	129	151	95	114	100	114	141
Melass	57	61	59	55	69	52	60	62	53	65
<i>Animalier, kr/100 kg</i>										
Kött av										
Storboskap	915	988	1 135	1 316	1 426	866	955	1 044	1 226	1 386
Mellankalv	1 042	1 060	1 242	1 446	1 573	1 018	1 057	1 131	1 349	1 507
Mindre kalv	843	883	868	1 041	1 238	835	851	877	908	1 188
Häst	721	773	863	918	918	708	747	801	895	966
Får och lamm	956	1 086	1 148	1 263	1 423	861	923	1 017	1 113	1 227
Slaktsvin	551	594	632	692	740	491	582	608	659	723
Fjäderfä ⁷	651	732	772	811	842	625	683	766	786	826
Mejerimjolk	87	99	115	125	141	82	92	107	121	131
Konsumtionsmjolk ⁸	156	134	134	143	162	156	149	129	139	148
Smör	750	770	848	872	885	750	750	808	870	877
Ost, helfet										
Svecia	823	808	815	865	998	820	818	808	840	916
Herrgård	881	866	896	946	1 044	878	876	877	923	979
Ägg	424	471	466	573	620	391	481	445	516	606

¹ Beträffande innebörden av de olika priserna se texten. – ² Avser för handelsgödsel juni–maj och för vete, råg och fabrikspotatis sept–aug. – ³ T o m 1973/74 11 %-ig vara. – ⁴ T o m 1973/74 PK 8–15. – ⁵ Potatis för stärkelse och råsprit. Inklusiv skördeskadeavgift. – ⁶ Inklusiv skördeskadeavgift. Samma priser är insatta på kalenderår och det regleringsår som börjar under kalenderåret. – ⁷ Fr o m juli 1974 även grillkyckling. – ⁸ Kr/100 liter. – ⁹ Medeltal för 11 månader.

Källa: Jordbruksnämnden och beträffande traktorer Jordbrukets utredningsinstitut.

Prisindex på jordbruksområdet 1966/67–1976/77. Lantbruksekonomiska samarbetsnämndens indexgrupp. 1977 (stencil).

Prisindex på jordbruksområdet. Redogörelse för beräkningsmetoder. Lantbruksekonomiska samarbetsnämndens indexgrupp 1976.

Priser i jordbruket under 25 år – prisindex för produkter och produktionsmedel i jordbrukarledet. Meddelande från Jordbrukets utredningsinstitut 1970:4.

Byggnadskostnadsindex för jordbruksbygg-

nader /årligen sedan 1970/. SCB. SM Bo 1970:41, 1971:45, 1972:38, 1973:37, 1974:35 och 1975:45 samt SM P 1976:7.3, 1977:7.3 . . .

Jordbrukets byggnadskostnadsindex /1965–69; föregångare till ovanstående/. Statens lantbruksbyggnadsförsök. Stenciltryck nr 1002 (avser 1965 jämte redogörelse för indexsystemet), 1006 (avser 1965–66) och 1013 (avser 1967). Lantbrukshögskolan, institutionen för lantbrukets byggnadsteknik. Stenciltryck nr 1020 (avser 1968) och 1025 (avser 1969).

Tabell 151 Jordbrukets prisindex åren 1972/73–1976/77
Agricultural price indices in 1972/73–1976/77
1966/67 = 100

Index	1972/73	1973/74	1974/75	1975/76	1976/77
Produktionsmedelsprisindex					
Förnödenheter	123,5	148,5	155,7	164,6	179,8
Tjänster	132,2	142,7	157,7	176,5	195,5
Kapitalkostnader	119,2	138,0	152,7	160,0	182,2
Totalt	122,9	143,0	154,5	163,8	182,6
Totalt inkl arbetskostnader och ränta på eget kapital	149,8	172,4	204,0	234,6	272,6
Avräkningsprisindex					
Vegetabilier	99,5	109,2	116,9	138,6	144,1
Animalier	125,3	140,5	153,8	173,8	191,6
Totalt	119,7	133,6	145,6	166,1	181,0
Prisregleringsprisindex					
Vegetabilier	129,4	144,2	159,0	177,3	180,9
Animalier	127,2	127,3	117,5	128,0	139,4
Totalt	127,6	130,7	126,0	138,2	147,9
Producentprisindex för livsmedelsindustrin, jordbruksreglerade livsmedel					
Vegetabilier	135,3	147,1	164,6	191,5	203,5
Animalier	134,6	136,1	133,3	145,1	157,4
Totalt	134,9	139,5	143,0	159,5	171,7
Konsumentprisindex för jordbruksreglerade livsmedel					
Vegetabilier	149,8	161,7	179,2	216,3	231,1
Animalier	139,7	140,3	138,0	152,0	164,6
Totalt ¹	143,2	147,6	152,1	174,1	187,4
Konsumentprisindex					
Jordbruksreglerade livsmedel ¹	143,4	148,1	153,2	174,5	188,1
Övriga livsmedel	135,8	148,5	172,6	195,8	228,3
Totalt exkl jordbruksreglerade livsmedel	133,2	145,4	161,5	177,7	195,8
Världsmarknadsprisindex					
Vegetabilier	147	305	342	240	193
Animalier ²	135	147	131	146	146
Totalt ²	137	166	158	158	152

¹ Eftersom varuurlval och viktsystem ej är identiska överensstämmer indextalen ej helt mellan totalindex i serien konsumentprisindex för jordbruksreglerade livsmedel och delindex jordbruksreglerade livsmedel i serien konsumentprisindex. – ² Nya prisserier fr o m jan 1973.

Källa: Lantbruksekonomiska samarbetsnämndens indexgrupp.

Tabell 152 Byggnadskostnadsindex för jordbruksbyggnader åren 1973–1977
 Agricultural building cost index in 1973–1977
 1964 = 100

Index; område ¹	1973	1974	1975	1976	1977
Gårdsindex					
<i>Södra Sveriges slättbygder</i>					
Ladugård, höghus					
Stenhus	171	191	195	221	242
Trähus	173	193	195	221	242
Ladugård, låghus					
Stenhus	170	191	195	221	242
Trähus	172	193	195	221	242
<i>Sydsvenska höglandet</i>					
Ladugård, höghus					
Stenhus	171	195	203	235	257
Trähus	174	197	204	238	261
Ladugård, låghus					
Stenhus	170	193	202	233	256
Trähus	172	196	203	236	260
<i>Västra Mellansverige</i>					
Ladugård, höghus					
Stenhus	167	192	198	229	250
Trähus	169	195	198	230	251
Ladugård, låghus					
Stenhus	166	191	197	228	249
Trähus	168	194	197	229	251
<i>Östra Mellansverige</i>					
Ladugård, höghus					
Stenhus	165	189	195	218	243
Trähus	167	192	196	219	244
Ladugård, låghus					
Stenhus	164	188	195	217	242
Trähus	166	191	195	218	244
<i>Nordsverige</i>					
Ladugård, höghus					
Stenhus	172	197	206	231	252
Trähus	176	202	209	235	256
Ladugård, låghus					
Stenhus	171	196	205	229	251
Trähus	174	200	208	233	255
Totalindex²					
Arbete	149	161	181	200	221
Material	183	213	210	243	267
Totalt	170	194	200	227	250

¹ Beträffande områdesindelningen se stenciltryck nr 1002 från LBT. – ² Sammanvägning av gårdsindex.
 Källa: SCB, byggnadskostnadsindex för jordbruksbyggnader.

13 Jordbruksekonomiska förhållanden

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>
13.1 Inkomster, utgifter m m	153–161
13.2 Löner för lant- och trädgårds- arbetare	162–163
13.3 Jordbrukets kreditmarknad	164
13.4 Jordbrukets totalkalkyl	165–166
13.5 Jordbrukssektorn i national- räkenskaperna	167–168

13.1 INKOMSTER, UTGIFTER M M

Särskilda undersökningar baserade på jordbrukarnas självdeklarationer har årligen utförts sedan slutet av 1930-talet, under större delen av tiden av SCB. Genom undersökningarna erhålls uppgifter om brukarnas inkomster, utgifter, tillgångar och skulder, vilka redovisas totalt för hela jordbruket, per företag och per hektar åker. Med självägande brukare avses i undersökningarna fysiska personer som äger minst hälften av företagets åkerareal och med arrendatorer fysiska personer som arrenderar hela åkerarealen. Övriga brukare förs till en restkategori. Dit förs även brukare vilkas inkomst enligt vissa objektiva kriterier avsevärt avviker från normalinkomsten.

Genom den jordbruksekonomiska undersökningen (JEU), som baseras på bokföringsuppgifter från jordbruksföretag, erhålls årligen uppgifter om intäkter, kostnader och lönsamhetsförhållanden inom jordbruket. Resultaten utgör bl a ett underlag för jordbrukspolitiska ställningstaganden. Undersökningen var fram till den 1 juli 1975 förlagd till lantbruksstyrelsen. Då överflyttades den i sin helhet till SCB. Inom SCB har en översyn gjorts av undersökningens innehåll och utförande, vilket medfört en ändrad uppläggning fr o m 1976 års undersökning. Översynen har varit omfattande och berört bl a urval, kontoplan, bearbetning och kontroll. I detta avsnitt redogörs för undersökningens uppläggning och lämnas vissa resultat avseende 1976.

SCB sammanställer varje år statistik över taxeringsnämndernas bearbetning av de allmänna självdeklarationerna. Två sammanställningar görs, dels taxeringsutfallet med totalsummor över den sammanräknade inkomstens fördelning på förvärvskällor m m dels inkomst- och förmögenhetsstatistik med inkomsttagarnas fördelning på inkomstklasser efter en rad variabler.

Vidare görs en sammanställning över fastighetstaxeringarna. I avsnitt 5.1 redovisas uppgifter om jordbruksfastigheternas antal och taxeringsvärden.

Deklarationsundersökningen

Metodbeskrivning

Undersökningen baseras på ett slumpmässigt urval av företag. Olika urvalssannolikheter används inom olika strata – kombinationer av naturliga jordbruksområden och storleksgrupper. Urvalet görs däremot lika inom olika företagarekategorier. Redovisningen för arrendatorer baseras därför på mindre urval än för de självägande brukarna, eftersom arrendatorerna är färre till antalet.

Populationen består av alla företag med mer än 2 hektar åker enligt lantbruksregistret. Urvalet byts med 1/3 varje år och omfattar således till 2/3 samma gårdar som föregående år.

Till undersökningen för inkomståret 1976, varifrån några huvudresultat redovisas i detta avsnitt, uttogs sammanlagt 10 782 företag.

Primärmaterial

Undersökningsmaterialet utgörs av de utvalda jordbrukarnas självdeklarationer. Dessa ställs av de lokala skattemyndigheterna till SCBs förfogande. Från deklarationerna överförs uppgifter till särskilda bearbetningskartoliner.

Avgångar och bortfall

I bearbetningen för 1976 ingick 10 092 företag, vilket är 93,6 % av antalet uttagna enheter. Resterande utgjordes av 96 s k avgångar och 594 bortfall.

Som avgångar räknades företag som ingick i urvalet men som visade sig vara nedlagda eller sammanslagna med andra företag.

Bortfallet om 5,6 % orsakades huvudsakligen av att deklarationerna ej avsåg helt år, ej kunde lösgröas från pågående taxeringsarbete eller var ofullständiga.

Beräkningsmetoder

I undersökningen redovisas resultat per företag. I de fall ett företag brukas gemensamt av två eller flera personer, t ex av ett gift par, adderas dessas uppgifter.

Flertalet deklarationer avser kalenderår och bygger på den s k kontantprincipen. Denna innebär att resultaten till största delen ej är korrigerade för årliga förändringar i lager m m. Principen innebär också att kostnaderna för nyinköp av anläggningar ej får dras av och att inkomster vid realisation av husdjur ej är skattepliktiga.

I de fall deklarationerna upprättas efter bokföringsmässiga grunder, vilket främst sker vid de större företagen, ingår i SCBs bearbetning de poster som närmast har motsvarighet i deklarationerna enligt kontantprincipen. För samtliga deklarationer gäller att inkomsterna i huvudsak redovisas brutto. Cirka 80 % av inkomsterna och utgifterna år 1976 härrörde från företag med bokföringsmässig redovisning.

För företag vilkas omsättning väntas bli högst 10 000 kronor ingår påläggerna för mervärdeskatt i inkomst- och utgiftsposterna.

Resultatens tillförlitlighet

Undersökningen baseras på de belopp som fastställts av taxeringsmyndigheterna. I mindre utsträckning hinner dock ändringar i taxeringen i olika besvärinstanser inte beaktas.

På deklarationsformulären sker ej en konsekvent uppdelning av utgifterna på t ex arbetslöner och material. En del arbetslöner kan ha förts som utgifter för byggnader och markanläggningar. Vidare förekommer samredovisning av arbetslöner och maskinkostnader.

Den jordbruksekonomiska undersökningen *Metodbeskrivning*

Populationen består av företag i lantbruksregistret (se avsnitt 3.1) med mer än 20 hektar åker. Dock ingår ej företag i slättbygderna med över 100 hektar åker och ej heller företag i skogsbygderna eller Norrland med över 50 hektar åker. Populationen begränsas vidare genom att endast företag som ägs eller arrenderas av fysiska personer ingår och genom att vissa trädgårdsföretag och företag med stor produktion av slaktsvin eller höns och kycklingar ej ingår.

Enligt en plan för undersökningen skall urvalets storlek avpassas så att resultaten kommer att baseras på uppgifter från 1 000 företag. Urvalet för 1976 bestod till 3/4 av gårdar som kvarstod från föregående undersökningstillfälle och till 1/4 av ett nytt urval från lantbruksregistret. Enligt planen kommer urvalet att förnyas med 1/4 varje år.

Urvalet varierar med produktionsområden och efter åkerarealens storlek och antalet s k nötkreatursenheter. För 1976 års undersökning uttogs 1 106 företag.

Primärmaterial

Materialinsamlingen är omfattande. För varje företag som deltar i undersökningen skall uppgifter insamlas så att ett driftsbokslut kan upprättas. Till grund för detta bokslut ligger främst företagets löpande bokföring av inkomster och utgifter. Dessutom fordras uppgifter från in-

venteringar av olika slag samt vissa kompletteringsuppgifter. En del uppgifter hämtas direkt från lantbruksregistret.

SCB samarbetar i uppgiftsinsamlingen med Lantbrukarnas Riksförbunds driftsbyrå, lantbruksnämnder och skogsvårdsstyrelser. Inom driftsbyråorganisationen är 35–40 kontor engagerade i arbetet, som regleras genom ett avtal mellan SCB och driftsbyrån.

Driftsbyrån handhar en betydande del av uppgiftsinsamlingen. Utöver bokföringen av inkomster och utgifter sammanställer byrån uppgifter om åtgång av arbete och dragkraft, lagervärden, skogsavverkning och skogsvårdsåtgärder, naturauttag m m.

Då en gård för första gången ingår i undersökningen upprättas förteckningar över inventarier och byggnader. Värdering av dessa görs sedan centralt.

På gårdar med skog av viss omfattning utförs under första året dessutom en särskild skogsinventering.

Granskning. Bortfall

Det inkomna primärmateriallet granskas manuellt och maskinellt vid SCB. Felaktiga uppgifter rättas av driftsbyrån.

I bearbetningen för 1976 ingick 883 företag. Resterande utgjordes av 113 s k avgångar (företag som visade sig ej tillhöra populationen) och 110 bortfall.

Taxeringsutfallet

Uppgifter för SCBs bearbetning erhålls från länsstyrelserna och utgörs av sammandrag på församlingsnivå av självdeklarationerna. Uppgifterna för respektive taxeringsår innefattar taxeringsmyndigheternas ändringar fram till mitten av augusti samma år. Undersökningen genomförs som en totalräkning.

Inkomst- och förmögenhetsstatistiken

SCB erhåller från länsstyrelserna uppgifter för samtliga fysiska personer, oskifta dödsbon och familjestiftelser. Uppgifterna avser inkomstförhållandena under närmast föregående kalenderår. För varje inkomsttagare finns uppgifter bl a om bostadsort, ålder, kön och vissa inkomst- och avdragsposter som finns angivna i deklarationen.

För inkomsttagare – ensamma eller tillsammans med make/maka eller motsvarande – vilkas statligt taxerade inkomst understiger 4 500 kronor, sätts denna inkomst av taxeringsnämnden till 0.

Klassificering av inkomsttagare efter *näringsgren* och *yrkesställning* (rörelseidkare eller anställd) handhas av lokal skattemyndighet och är i huvudsak begränsad till personer födda den 5, 15 eller 25 i någon av årets månader. De i detta avsnitt redovisade tabellerna baseras alltså på ett stickprov. Näringsgrenstillhörigheten bestäms i första hand av huvudsakligt förvärvsarbete (mätt efter inkomstens storlek) och i andra hand av yrke eller titel.

Resultat

Deklarationsundersökningen

Totalbelopp för jordbrukets taxerade inkomster, utgifter, nettointäkter samt tillgångar och skulder enligt deklarationsundersökningarna för åren 1975 och 1976 redovisas i *tabell 153*.

Resultaten visar bl a att av de kontanta inkomsterna år 1976 härrörde 59 % från animaliska produkter, 24 % från vegetabiliska produkter och 10 % från skogsprodukter. Jordbruksfastigheterna, upptagna till taxeringsvärdena, utgjorde 45 % av tillgångarna.

Skillnaderna mellan storleksgrupper och områden i fråga om produktionsinriktning och användning av produktionsmedel framgår bl a av respektive medeltal per företag. Sådana uppgifter redovisas i *tabell 154*.

Tabell 155 innehåller uppgifter för olika företagarekategorier om taxerade nettointäkter och *tabell 156* om tillgångar och skulder.

Nedanstående tablå är en bearbetning av *tabell 156* och visar skuldernas procentuella andel av tillgångarna för åren 1974–1976. De relativt låga procenttalen för 1975 och 1976 kan i huvudsak förklaras av höjda taxeringsvärden genom 1975 års fastighetstaxering.

Storleksgrupp, hektar åker	Skuldernas andel av tillgångarna, procent		
	1974	1975	1976
2,1– 5,0	20,0	21,6	21,8
5,1– 10,0	21,4	18,0	20,3
10,1– 20,0	27,2	23,4	25,9
20,1– 30,0	34,6	28,9	32,5
30,1– 50,0	42,8	38,4	44,3
50,1–100,0	53,9	49,1	54,4
Över 100,0	60,8	53,8	56,1
Samtliga	38,2	33,8	37,1

Den jordbruksekonomiska undersökningen
Sammanställningar över jordbrukets intäkter och kostnader enligt bokslut för 1976 redovisas i *tabell 157*. Som framgår av tabellen har i kostnadskalkylen upptagits ränta för investerat kapital (jordbruksfastigheter, insatser i ekonomiska föreningar, inventarier, husdjur och rörelsemedel). Som räntesats tillämpades i 1976 års undersökning 7,99 %. Vidare redovisas uppgifter om förräntning, förräntningsprocent och familjens arbetsersättning.

Tabell 158 innehåller uppgifter om tillgångar och skulder per företag den 31 december 1976.

Data rörande jordbrukarfamiljens inkomst 1976 redovisas i *tabell 159*.

Taxeringsutfallet

I *tabell 160* redovisas inkomst av jordbruksfastighet och sammanräknad nettointkomst enligt undersökningen av taxeringsutfallet inkomståret 1976.

Inkomst- och förmögenhetsstatistiken

Antal förvärvsarbetande inom jordbruk med binärningar och samtliga näringsgrenar med fördelning efter kön, inkomstklass och yrkesställning år 1976 framgår av *tabell 161*, som även redovisar den sammanräknade inkomsten.

I tablå nedan redovisas inkomst av jordbruksfastighet och sammanräknad inkomst år 1976 för mantalsskrivna förvärvsarbetande över 15 år. På grund av att uppgifterna baseras på ett stickprov, överensstämmer redovisad »Sammanräknad inkomst» i tablå ej helt med motsvarande uppgifter i *tabell 161*.

Näringsgren; yrkesställning	Inkomst av jordbruks- fastighet, milj kr	Samman- räknad inkomst, milj kr ²
Jordbruk m m		
Rörelseidkare	2 567,2	4 170,8
Anställda	227,4	4 130,8
Summa	2 794,6	8 301,6

Övriga näringsgrenar¹

Rörelseidkare	61,3	7 026,5
Anställda	437,4	182 126,2
Summa	498,7	189 152,7

Samtliga näringsgrenar¹

Rörelseidkare	2 628,5	11 197,3
Anställda	664,8	186 257,0
Summa	3 293,3	197 454,3

¹ Inkl ej specificerbar näringsgren. – ² Inkl sjöinkomst.

Tabell 153 Jordbrukarnas taxerade inkomster, utgifter, nettointäkter samt tillgångar och skulder i milj kronor åren 1975 och 1976

Holders' assessed incomes, expenditures, net receipts, assets and liabilities in millions of Swedish kronor in 1975 and 1976

Avser företag med mer än 2 hektar åker (samtliga företagarekategorier)

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land (all categories of holders)

Bearbetningspost	1975	1976	Bearbetningspost	1975	1976
Inkomster			Utgifter		
Försålda produkter			Inköp		
Spannmål, frövaror m m	2 661,1	2 798,9	Utsäde och fodermedel	2 437,9	2 793,0
Sockerbeter	315,0	330,2	Skummjolk	42,4	37,2
Potatis, trädgårdsprodukter	509,1	582,3	Gödselmedel	937,5	975,9
Hö, halm m m	62,3	71,6	Bränn- och smörjoljor	229,3	268,3
Summa vegetabiliska produkter	3 547,5	3 783,0	Elektrisk ström	234,1	275,2
			Därav för privat förbrukning	66,2	78,3
Husdjur m m	4 121,9	4 831,4	Levande inventarier	1 119,8	1 322,4
Mjolk till mejeri och till enskilda	3 531,3	3 953,2	Döda inventarier	1 751,2	1 819,2
Fjäderfä och ägg	319,5	335,7	Underhåll		
Summa animaliska produkter	7 972,7	9 120,3	Döda inventarier	483,9	527,7
Summa inkomster av försålda jordbruksprodukter	11 520,2	12 903,1	Byggnader	654,6	823,0
			Vägar, diken	121,9	125,9
			Arrenden	371,0	431,4
Statsbidrag och skördeskade-ersättning m m	57,7	66,6	Räntor	776,2	863,8
Inkomster av skogsbruket	1 490,8	1 591,2	Arbetslöner	736,2	781,2
Uttag från skogskonto	94,6	131,7	Personbil	328,8	398,0
Arrenden och hyror	118,5	142,2	Därav för privat bruk	133,3	174,1
Försäljning av redskap m m	61,8	50,7	Diverse utgifter	1 347,8	1 562,1
Körslor och annan ersättning	254,6	317,1	Summa kontanta utgifter	11 572,6	13 004,1
Sjukpenning	62,2	65,9			
Diverse inkomster	163,8	182,7	Andra driftskostnader	295,6	346,4
Summa kontanta inkomster	13 824,2	15 450,8	kost för anställd personal	30,8	24,5
			värdeminskning för skog, mark och grus	77,3	119,7
Naturaformåner	708,7	815,4	värdeminskning för driftbyggnader	156,2	166,2
bostad	341,9	381,9	värdeminskning för vägar, diken, stängsel o d	27,4	29,1
i hushållet använda produkter	126,6	130,5	Insättning på skogskonto	187,5	144,1
elström	66,2	78,3	Summa kostnader	12 055,7	13 494,6
bränsle	15,2	16,8			
andra förmåner för personligt bruk	20,2	25,5	Differens mellan summa brutto-intäkter och summa kostnader	2 477,2	2 771,6
Summa bruttointäkter	14 532,9	16 266,2			
			Icke avdragbara utgifter		
			Nyuppsättning av yttre inventarier	63,9	50,8
			Ny-, till- eller ombyggnad ¹	279,3	392,4

¹ Inkl kontanta utgifter som under året påförts värdeminskningsplan.

Tabell 153 (forts)

Bearbetningspost	1975	1976	Bearbetningspost	1975	1976
<i>Nettointäkter</i> ¹			<i>Tillgångar</i> ¹		
Av jordbruksfastighet	2 952,0	2 860,3 ³	Jordbruksfastighet	21 020,2	20 635,1
» annan fastighet	23,9	38,6	Annan fastighet	2 002,3	2 139,4
» rörelse och handelsbolag	192,4	172,0 ³	Levande inventarier	2 177,6	2 325,8
» tjänst	2 471,7	2 060,3	Döda inventarier inkl bilar och båtar	6 094,8	6 974,7
» Därav pension	462,9	580,8	Inneliggande lager	792,7	854,2
» tillfällig förvärvsverksamhet	100,3	125,9	Medel innesående i banker	5 395,2	5 792,6
» kapital	302,3	327,6	Andelar i jordbruksekonomiska föreningar	1 117,2	1 179,2
Summa nettointäkter	6 042,6	6 584,7	Övriga fordringar och värdepapper	3 604,9	3 994,9
Underskott i förvärvskälla	317,5	374,3	Övriga tillgångar	1 218,1	1 330,4
» Därav jordbruksfastighet	223,8	279,7	Tillägg enligt spärregel för förhöjd nettoförmögenhet	388,6	460,3
Övriga allmänna avdrag	593,9	379,5 ³	Summa tillgångar	43 811,6	45 686,6
Förlustavdrag	16,8	18,0			
Att taxera till statlig inkomst skatt ^{1 2}	5 166,4	5 841,9	<i>Skulder</i> ¹	14 793,6	16 964,5
			<i>Nettoförmögenhet</i> ¹	29 018,0	28 722,1

¹ Inkl särskild deklaration för maka/make. – ² Exkl i enskilda fall uppkommande negativ rest. – ³ Fr o m 1976 görs avdrag för egenavgifter för socialförsäkring direkt i förvärvskällorna jordbruk och rörelse. Källa: SCB, deklarationsundersökningen för jordbrukare (stickprovsundersökning om 10 686 enheter; bortfall 5,6 %).

Bibliografi

Källor

Jordbrukarnas taxerade inkomster, utgifter, nettointäkter, tillgångar och skulder /årligen sedan 1961; uppgifter per företag och per hektar åker/. SCB. SM J 1970:1, 1970:63, 1971:57, 1972:60, 1973:65, 1974:65, 1975:62, 1976:15, 1977:14 . . .

Jordbruksekonomiska undersökningen /årligen fr o m 1976/. SCB. SM J 1978:11 . . .

Räkenskapsresultat från svenska lantbruk. Skördeåret /1954–1974; föregångare till ovanstående. Uppgifter för 1975 planeras bli utgivna i samma serie/. Kungl Lantbruksstyrelsens Meddelanden, serie B nr 84, 92, 94, 96 och 99 samt nr 1975:6, 1976:2 och 1977:2.

Taxeringsutfallet /årligen sedan 1975; uppgifter för kommuner/. SCB. SM N 1975:92, 1976:20, 1977:22 . . .

Taxeringsutfallet /1968–1974; föregångare till ovanstående/. SCB.

Inkomst- och förmögenhetsfördelningen /årligen sedan 1974/. SCB. SM N 1976:4, 1976:23, 1977:4, 1977:24, 1978:5 . . .

Inkomst och förmögenhet /1967–73; föregångare till ovanstående/. SCB.

Andra undersökningar

Antalet brukningsenheter enligt deklarationsundersökningen för inkomståret 1968 fördelade efter deklarerad bruttoinkomst av lantbruket. SCB, J-byrån. 1970–05–12 (stencil).

Inkomster enligt deklarationsundersökningen vid företag med olika produktionsinriktning. SCB, A-avdelningen. 1974–12–18 (stencil).

Jordbrukarnas inkomster 1961–1972 enligt SCBs deklarationsundersökning. SCB, A-avdelningen. 1973–12–18 (stencil).

Inkomststrukturen i jordbruket. Specialbearbetning på basis av deklarationsundersökningen för jordbrukare inkomståren 1967 och 1969. Promemorior från SCB 1972:3.

Inkomstutvecklingen i jordbruket. Meddelande från Jordbrukets utredningsinstitut 1969:5.

Inkomstfördelningsundersökningen 1973 /genomsnittliga årsinkomster inom olika näringsgrenar/. SCB. SM N 1976:18.

Tabell 154 Jordbrukarnas taxerade inkomster och utgifter m m år 1976. Kronor per företag
 Holders' incomes and expenditures etc. in 1976. Swedish kronor per holding
 Avser samtliga företagarekategorier
 All categories of holders

Inkomst- resp utgiftsslag; område	Storleksgrupp, hektar åker							Samtliga
	2,1– 5,0	5,1– 10,0	10,1– 20,0	20,1– 30,0	30,1– 50,0	50,1– 100,0	Över 100,0	
<i>Inkomster av försålda vegetabiliska produkter</i>								
Götalands södra slättbygder	8 098	18 575	32 362	67 659	109 622	222 019	635 306	100 997
» mellanbygder	5 363	5 772	20 237	38 090	58 948	131 115	422 962	47 669
» norra slättbygder	3 941	8 494	14 520	33 638	53 832	138 081	363 718	54 393
Svealands slättbygder	14 769	11 240	13 700	23 022	48 190	103 074	284 526	58 422
Götalands skogsbygder	997	1 803	3 804	8 212	22 854	55 511	202 109	6 761
Mellersta Sveriges skogsbygder	842	3 530	7 735	10 612	23 553	48 231	199 459	11 401
Nedre Norrland	537	1 196	2 922	4 895	11 345	16 632	113 656	2 940
Övre Norrland	402	865	1 717	8 728	7 194	21 305	..	2 654
Hela riket	2 076	3 666	10 164	24 509	49 056	113 463	354 923	29 368
<i>Inkomster av försålda animaliska produkter</i>								
Götalands södra slättbygder	18 338	40 652	83 257	117 283	175 819	237 053	519 305	136 412
» mellanbygder	17 970	36 194	85 341	128 680	173 116	258 297	682 196	126 570
» norra slättbygder	6 418	13 591	50 450	85 208	118 108	150 372	260 980	80 695
Svealands slättbygder	6 253	8 571	21 911	55 705	78 533	118 973	250 239	71 926
Götalands skogsbygder	11 788	31 054	69 468	125 241	184 920	260 778	427 533	65 155
Mellersta Sveriges skogsbygder	2 920	9 258	23 187	67 510	105 493	169 680	360 190	39 551
Nedre Norrland	4 422	14 198	36 013	81 804	122 265	246 042	532 308	34 963
Övre Norrland	4 225	14 417	38 414	80 117	126 515	263 601	..	37 884
Hela riket	8 423	22 408	54 792	96 982	135 664	184 974	362 558	70 801
<i>Inkomster av skogsbruket¹</i>								
Götalands södra slättbygder	40	299	463	1 743	673	1 352	39 510	2 559
» mellanbygder	998	2 724	5 097	4 968	5 825	8 544	52 050	5 948
» norra slättbygder	1 806	2 142	4 834	5 342	8 994	11 537	45 862	7 704
Svealands slättbygder	3 394	2 689	7 447	10 710	11 478	16 523	61 043	13 698
Götalands skogsbygder	7 056	11 521	12 730	21 998	19 054	39 504	120 063	13 741
Mellersta Sveriges skogsbygder	11 532	13 814	16 240	25 656	25 922	31 148	175 830	19 169
Nedre Norrland	11 419	14 957	22 601	30 711	42 665	42 486	63 250	19 264
Övre Norrland	7 233	10 033	12 827	13 616	15 417	23 912	..	10 969
Hela riket	7 417	9 944	10 852	13 838	12 911	17 510	62 898	12 354
<i>Övriga inkomster²</i>								
Götalands södra slättbygder	3 632	2 624	5 873	8 402	12 915	16 292	71 789	11 442
» mellanbygder	2 757	2 655	3 354	5 232	8 706	19 380	57 460	7 417
» norra slättbygder	1 917	1 443	5 188	5 657	7 921	11 982	36 901	7 197
Svealands slättbygder	3 951	2 308	5 385	4 729	7 591	13 783	54 581	10 434
Götalands skogsbygder	1 463	3 508	5 840	5 570	9 659	23 314	50 910	5 057
Mellersta Sveriges skogsbygder	1 332	4 389	2 977	5 387	11 496	18 910	53 617	5 467
Nedre Norrland	1 412	1 598	3 716	7 315	10 303	20 980	29 523	3 528
Övre Norrland	1 113	2 323	3 900	5 878	7 429	12 697	..	3 300
Hela riket	1 672	2 840	4 832	5 841	9 274	16 079	52 769	6 406

¹ Exkl uttag från skogskonto. – ² Inkl sjukpenning.

Tabell 154 (forts)

Inkomst- resp utgiftsslag; område	Storleksgrupp, hektar åker							
	2,1– 5,0	5,1– 10,0	10,1– 20,0	20,1– 30,0	30,1– 50,0	50,1– 100,0	Över 100,0	Samtliga
<i>Summa kontanta inkomster¹</i>								
Götalands södra slättbygder	30 113	62 152	121 955	195 087	299 030	476 717	1 265 910	251 411
» mellanbygder	27 088	47 346	114 029	176 970	246 595	417 336	1 214 668	187 604
» norra slättbygder	14 157	25 670	74 993	129 845	188 856	311 972	707 461	149 994
Svealands slättbygder	28 369	24 808	48 443	94 166	145 792	252 353	650 389	154 480
Götalands skogsbygder	21 307	47 887	91 842	161 021	236 486	379 105	800 615	90 715
Mellersta Sveriges skogsbygder	16 628	30 991	50 142	109 166	166 463	267 969	789 096	75 589
Nedre Norrland	17 790	31 949	65 252	124 725	186 579	326 140	738 736	60 695
Övre Norrland	12 974	27 638	56 867	108 339	156 562	321 514	..	54 809
Hela riket	19 592	38 858	80 641	141 170	206 905	332 027	833 148	118 929
<i>Naturaförmåner</i>								
Götalands södra slättbygder	4 096	5 156	6 621	8 041	8 851	9 342	11 640	7 520
» mellanbygder	3 942	4 961	6 665	8 373	9 626	10 554	12 166	7 488
» norra slättbygder	3 290	3 757	4 989	7 475	8 862	10 282	11 559	6 699
Svealands slättbygder	3 450	3 620	4 608	6 731	8 392	9 424	12 058	7 040
Götalands skogsbygder	4 148	5 195	7 041	8 010	9 238	10 452	12 603	6 178
Mellersta Sveriges skogsbygder	3 698	4 422	5 587	7 235	8 792	10 482	10 405	5 659
Nedre Norrland	3 796	4 839	6 319	8 124	8 783	10 406	11 889	5 511
Övre Norrland	3 675	3 874	5 505	6 906	7 727	9 284	..	4 843
Hela riket	3 881	4 693	6 148	7 647	8 867	9 933	11 832	6 330
<i>Bruttoinäkter¹</i>								
Götalands södra slättbygder	34 208	67 308	128 576	203 129	307 881	486 059	1 277 550	258 931
» mellanbygder	31 029	52 307	120 694	185 343	256 221	427 890	1 226 834	195 092
» norra slättbygder	17 446	29 427	79 982	137 320	197 717	322 253	719 020	156 693
Svealands slättbygder	31 818	28 428	53 051	100 897	154 184	261 777	662 447	161 520
Götalands skogsbygder	25 454	53 083	98 883	169 031	245 724	389 558	813 218	96 894
Mellersta Sveriges skogsbygder	20 325	35 414	55 729	116 401	175 255	278 451	799 502	81 247
Nedre Norrland	21 587	36 788	71 571	132 849	195 361	336 546	750 625	66 206
Övre Norrland	16 648	31 512	62 373	115 245	164 289	330 798	..	59 652
Hela riket	23 473	43 551	86 789	148 817	215 772	341 959	844 979	125 260
<i>Utgifter för inköp av förnödenheter²</i>								
Götalands södra slättbygder	10 821	19 348	38 993	57 090	87 613	140 889	358 191	74 344
» mellanbygder	10 434	15 108	36 211	56 424	76 880	134 824	383 131	59 698
» norra slättbygder	4 105	7 882	19 688	35 821	49 424	82 508	183 296	39 798
Svealands slättbygder	8 491	7 483	11 719	23 031	35 432	62 043	163 336	38 316
Götalands skogsbygder	4 865	10 857	24 235	44 148	64 535	98 829	203 562	23 469
Mellersta Sveriges skogsbygder	2 241	4 461	10 486	24 949	40 781	71 373	168 250	16 700
Nedre Norrland	2 134	4 973	11 729	25 877	42 180	82 491	190 976	11 871
Övre Norrland	2 267	5 728	12 428	26 598	41 112	91 116	..	13 102
Hela riket	4 341	8 864	21 297	38 459	56 451	90 982	223 600	31 631

¹ Exkl uttag från skogskonto. – ² Avser utsäde och fodermedel, skummjolk, gödselmedel samt bränn- och smörjoljor.

Tabell 154 (forts)

Inkomst- resp utgiftsslag; område	Storleksgrupp, hektar åker							Samtliga
	2,1– 5,0	5,1– 10,0	10,1– 20,0	20,1– 30,0	30,1– 50,0	50,1– 100,0	Över 100,0	
<i>Utgifter för inköp av levande inventarier</i>								
Götalands södra slättbygder	3 831	3 425	8 664	16 993	39 295	73 471	133 670	28 837
» mellanbygder	3 599	4 105	13 111	16 822	26 981	56 380	209 695	23 108
» norra slättbygder	992	1 176	7 782	11 709	16 160	29 137	60 405	13 399
Svealands slättbygder	1 882	1 002	1 517	2 936	7 953	18 583	40 813	9 069
Götalands skogsbygder	2 611	4 548	6 166	9 052	27 002	38 327	68 369	7 761
Mellersta Sveriges skogsbygder	599	989	2 659	5 823	9 672	15 386	67 672	4 239
Nedre Norrland	401	1 154	2 225	5 428	11 422	19 368	38 243	2 648
Övre Norrland	279	845	2 276	5 552	5 278	23 309	..	2 677
Hela riket	1 645	2 697	5 719	9 464	19 564	34 221	80 404	10 266
<i>Utgifter för inköp och underhåll av döda inventarier</i>								
Götalands södra slättbygder	2 811	7 173	15 694	26 019	38 395	53 922	135 317	30 187
» mellanbygder	1 531	6 502	14 951	25 729	36 270	54 208	123 344	24 655
» norra slättbygder	1 311	4 599	12 217	22 529	32 412	48 227	90 609	23 465
Svealands slättbygder	2 806	4 767	9 769	19 719	28 715	43 007	82 731	25 981
Götalands skogsbygder	3 748	6 860	15 818	26 125	37 032	56 905	104 245	14 399
Mellersta Sveriges skogsbygder	3 314	5 631	9 524	19 987	31 483	46 866	98 410	13 401
Nedre Norrland	2 168	5 444	12 641	23 830	33 983	58 817	130 261	10 854
Övre Norrland	2 229	6 010	11 786	20 898	30 660	53 313	..	10 543
Hela riket	2 904	6 120	13 438	23 512	33 640	49 455	99 548	18 219
<i>Utgifter för arrenden och kontanta undantagsförmåner</i>								
Götalands södra slättbygder	631	1 200	2 529	5 120	11 725	27 817	98 855	11 951
» mellanbygder	219	537	1 142	3 355	5 099	12 707	52 284	4 491
» norra slättbygder	211	379	926	2 598	4 344	15 020	42 118	5 338
Svealands slättbygder	382	313	719	1 374	3 490	10 243	36 021	5 652
Götalands skogsbygder	94	477	1 221	2 574	5 857	11 292	39 192	1 665
Mellersta Sveriges skogsbygder	62	104	565	1 285	2 391	7 235	41 486	1 441
Nedre Norrland	20	231	240	825	1 339	2 590	10 556	370
Övre Norrland	150	40	115	244	498	863	..	182
Hela riket	128	364	987	2 380	5 030	13 053	48 468	3 349
<i>Räntor</i>								
Götalands södra slättbygder	4 144	3 093	5 270	9 759	17 663	26 454	76 364	14 017
» mellanbygder	1 860	2 094	4 496	7 418	14 486	26 763	66 490	9 929
» norra slättbygder	1 823	1 750	3 343	5 048	12 146	20 746	55 500	9 398
Svealands slättbygder	2 156	1 603	2 504	4 814	10 351	16 210	39 857	9 679
Götalands skogsbygder	1 640	2 099	3 638	7 332	11 933	25 928	47 357	4 499
Mellersta Sveriges skogsbygder	1 042	1 401	3 143	5 710	10 566	20 295	39 099	4 571
Nedre Norrland	1 091	1 708	2 734	6 428	12 252	25 931	68 050	3 514
Övre Norrland	921	994	2 243	4 290	10 328	27 631	..	2 984
Hela riket	1 505	1 820	3 459	6 496	12 584	21 712	52 681	6 705
<i>Utgifter för arbetslöner</i>								
Götalands södra slättbygder	292	2 123	1 620	5 939	9 971	27 524	190 497	15 696
» mellanbygder	722	757	2 327	4 373	8 516	27 975	164 356	10 012
» norra slättbygder	299	344	1 073	1 417	4 103	16 110	87 762	7 372
Svealands slättbygder	732	1 042	572	1 774	4 381	12 112	99 046	10 874
Götalands skogsbygder	375	838	1 116	3 720	8 031	31 498	130 135	3 118
Mellersta Sveriges skogsbygder	1 058	1 150	1 236	3 763	6 227	17 105	128 066	4 306
Nedre Norrland	294	756	2 213	3 424	7 257	23 218	100 810	2 353
Övre Norrland	246	389	1 651	1 401	3 874	13 354	..	1 420
Hela riket	455	818	1 381	3 246	6 539	19 694	120 251	6 065

Tabell 154 (forts)

Inkomst- resp utgiftsslag; område	Storleksgrupp, hektar åker							Samtliga
	2,1– 5,0	5,1– 10,0	10,1– 20,0	20,1– 30,0	30,1– 50,0	50,1– 100,0	Över 100,0	
<i>Övriga utgifter</i>								
Götalands södra slättbygder	10 321	16 144	26 297	37 139	48 327	70 019	230 969	44 823
» mellanbygder	7 544	12 632	22 219	32 014	45 021	69 478	193 081	34 073
» norra slättbygder	6 636	7 955	15 517	23 401	32 575	53 382	131 787	27 980
Svealands slättbygder	8 610	8 133	13 939	20 837	33 520	46 849	144 457	33 869
Götalands skogsbygder	7 769	11 607	19 266	32 299	39 733	66 700	162 594	19 075
Mellersta Sveriges skogsbygder	7 228	11 704	13 996	24 004	35 140	53 458	197 531	19 251
Nedre Norrland	7 722	12 035	19 273	32 387	41 630	65 832	138 364	17 393
Övre Norrland	7 049	8 332	15 778	24 077	33 031	58 149	..	14 097
Hela riket	7 659	11 058	18 376	28 500	38 525	57 460	163 163	24 718
<i>Summa kontanta utgifter</i>								
Götalands södra slättbygder	32 852	52 507	99 066	158 060	252 989	420 096	1 223 862	219 854
» mellanbygder	25 909	41 735	94 457	146 135	213 253	382 335	1 192 379	165 965
» norra slättbygder	15 378	24 086	60 546	102 523	151 165	265 131	651 476	126 744
Svealands slättbygder	25 060	24 342	40 739	74 484	123 842	209 045	606 260	133 440
Götalands skogsbygder	21 102	37 284	71 460	125 250	194 123	329 478	755 453	73 985
Mellersta Sveriges skogsbygder	15 543	25 440	41 610	85 521	136 259	231 719	740 514	63 908
Nedre Norrland	13 829	26 301	51 055	98 199	150 063	278 247	677 258	49 003
Övre Norrland	13 142	22 337	46 277	83 060	124 781	267 736	..	45 005
Hela riket	18 637	31 742	64 656	112 057	172 333	286 577	788 114	100 953
<i>Andra driftskostnader än kontanta</i>								
Götalands södra slättbygder	783	1 359	1 853	2 860	4 166	5 545	16 086	3 451
» mellanbygder	717	1 034	1 813	2 744	3 282	5 898	15 155	2 747
» norra slättbygder	735	851	1 895	2 011	5 840	4 965	14 940	3 338
Svealands slättbygder	950	651	1 065	1 407	2 907	5 196	9 271	2 818
Götalands skogsbygder	687	2 831	2 396	3 654	4 763	4 894	11 750	2 534
Mellersta Sveriges skogsbygder	676	1 011	2 370	2 397	4 049	7 657	11 756	2 204
Nedre Norrland	1 146	2 013	2 191	4 761	6 295	12 742	33 869	2 622
Övre Norrland	2 131	1 450	1 494	1 491	3 588	10 523	..	2 068
Hela riket	978	1 922	2 007	2 695	4 206	5 858	12 876	2 689
<i>Summa kostnader¹</i>								
Götalands södra slättbygder	33 635	53 866	100 919	160 920	257 155	425 641	1 239 948	223 305
» mellanbygder	26 626	42 768	96 270	148 879	216 535	388 232	1 207 534	168 713
» norra slättbygder	16 112	24 937	62 441	104 534	157 004	270 096	666 416	130 082
Svealands slättbygder	26 010	24 994	41 805	75 891	126 749	214 241	615 531	136 257
Götalands skogsbygder	21 789	40 115	73 856	128 904	198 886	334 372	767 203	76 519
Mellersta Sveriges skogsbygder	16 219	26 451	43 980	87 918	140 308	239 376	752 270	66 112
Nedre Norrland	14 975	28 315	53 246	102 961	156 358	290 989	711 127	51 626
Övre Norrland	15 272	23 787	47 771	84 552	128 369	278 259	..	47 073
Hela riket	19 614	33 664	66 663	114 752	176 539	292 435	800 991	103 642
<i>Differens mellan bruttointäkter och summa kostnader²</i>								
Götalands södra slättbygder	573	13 442	27 657	42 209	50 726	60 418	37 601	35 626
» mellanbygder	4 403	9 539	24 424	36 464	39 686	39 657	19 300	26 379
» norra slättbygder	1 334	4 490	17 540	32 786	40 713	52 157	52 604	26 611
Svealands slättbygder	5 809	3 434	11 246	25 007	27 435	47 536	46 916	25 263
Götalands skogsbygder	3 666	12 968	25 027	40 127	46 838	55 186	46 015	20 375
Mellersta Sveriges skogsbygder	4 106	8 962	11 749	28 483	34 947	39 074	47 232	15 136
Nedre Norrland	6 612	8 473	18 325	29 889	39 004	45 558	39 498	14 580
Övre Norrland	1 376	7 726	14 602	30 693	35 920	52 539	..	12 579
Hela riket	3 859	9 887	20 126	34 065	39 233	49 524	43 989	21 618

¹ Exkl insättning på skogskonto. – ² Exkl insättning och uttag på skogskonto.

Källa: SCB, deklarationsundersökningen för jordbrukare (stickprovsundersökning om 10 686 enheter; bortfall 5,6 %).

Tabell 155 Jordbrukarnas taxerade nettoinkäfter¹ m m i kronor per företag år 1976
 Holders' assessed net receipts etc., Swedish kronor per holding in 1976

Intäktslag; företagarekategori	Storleksgrupp, hektar åker							Samtliga
	2,1– 5,0	5,1– 10,0	10,1– 20,0	20,1– 30,0	30,1– 50,0	50,1– 100,0	Över 100,0	
<i>Nettointäkter av jordbruks- fastighet</i>								
Självägende brukare	6 154	12 436	21 497	33 424	39 100	47 705	54 355	20 903
Arrendatorer	5 572	8 885	16 496	28 342	38 704	47 779	60 540	25 438
Samtliga företagarekategorier	6 197	11 525	20 410	31 791	38 547	47 006	55 924	22 205
<i>Nettointäkter av övriga förvärvs- källor</i>								
Självägende brukare	37 681	30 739	23 414	18 775	17 629	22 715	31 790	27 272
Arrendatorer	28 411	33 143	28 234	22 402	19 665	16 026	30 722	25 416
Samtliga företagarekategorier	38 971	33 424	25 879	20 564	18 811	22 261	56 150	28 913
<i>Därav inkomster av tjänst</i>								
Självägende brukare	34 278	27 026	19 963	14 648	13 253	14 058	17 960	23 186
Arrendatorer	26 740	28 693	24 641	17 983	14 991	10 434	20 927	21 008
Samtliga företagarekategorier	35 555	29 508	21 869	15 441	13 670	13 832	23 414	23 757
<i>Summa taxerade nettointäkter</i>								
Självägende brukare	43 835	43 175	44 911	52 199	56 729	70 420	86 144	48 174
Arrendatorer	33 983	42 028	44 730	50 744	58 369	63 805	91 261	50 854
Samtliga företagarekategorier	45 168	44 949	46 289	52 355	57 358	69 267	112 074	51 118
<i>Att taxera till statlig inkomstskatt</i>								
Självägende brukare	39 995	39 563	40 583	46 379	49 772	62 037	69 145	43 316
Arrendatorer	31 416	37 193	40 665	45 251	52 079	56 191	78 666	45 364
Samtliga företagarekategorier	40 809	40 700	41 645	46 728	50 065	59 086	89 754	45 352

¹ Inkl särskild deklaration för maka/make.

Källa: SCB, deklarationsundersökningen för jordbrukare (stickprovsundersökning om 10 686 enheter; bortfall 5,6 %).

Tabell 156 Jordbrukarnas taxerade tillgångar och skulder samt nettoförmögenhet i 1 000-tal kronor per företag¹ år 1976

Holders, assessed assets and liabilities and net capital, thousands of Swedish kronor per holding in 1976

Slag av tillgångar och skulder; företagarekategori	Storleksgrupp, hektar åker							Samtliga
	2,1– 5,0	5,1– 10,0	10,1– 20,0	20,1– 30,0	30,1– 50,0	50,1– 100,0	Över 100,0	
<i>Taxeringsvärde för jordbruks- fastighet</i>								
Självägande brukare	86,3	113,2	152,6	227,3	316,0	498,2	1 260,1	185,8
Arrendatorer	6,2	5,6	2,7	7,0	9,6	24,0	59,9	10,7
Samtliga företagarekategorier	80,0	97,6	127,8	175,2	227,5	330,6	771,3	160,2
<i>Levande inventarier</i>								
Självägande brukare	3,0	7,1	14,4	23,3	32,7	43,2	74,5	15,3
Arrendatorer	3,4	7,5	14,5	25,5	36,6	42,0	71,3	23,5
Samtliga företagarekategorier	3,1	7,0	14,3	24,0	33,3	43,8	90,1	18,1
<i>Döda inventarier inkl bilar och båtar</i>								
Självägande brukare	13,9	24,4	44,0	70,8	93,5	130,4	232,6	47,7
Arrendatorer	12,5	26,7	40,4	62,6	89,8	126,3	211,1	65,3
Samtliga företagarekategorier	13,9	24,6	43,7	68,7	93,2	130,3	246,8	54,1
<i>Inneliggande lager</i>								
Självägande brukare	0,7	1,9	3,6	6,9	11,1	20,2	57,7	5,2
Arrendatorer	1,0	2,4	3,5	7,1	10,7	18,0	48,0	8,6
Samtliga företagarekategorier	0,8	1,9	3,5	6,9	11,0	20,1	64,6	6,6
<i>Fordringar och värdepapper</i>								
Självägande brukare	45,0	61,3	64,1	82,3	90,5	157,2	348,7	72,6
Arrendatorer	38,4	58,6	70,6	84,4	108,5	122,0	276,0	89,2
Samtliga företagarekategorier	46,6	59,8	64,4	81,4	103,4	151,9	567,2	85,1
<i>Övriga tillgångar</i>								
Självägande brukare	17,4	21,0	26,2	36,8	47,7	76,8	208,5	31,4
Arrendatorer	20,1	37,7	37,5	40,0	55,6	78,0	152,0	49,5
Samtliga företagarekategorier	21,2	25,9	30,4	37,5	50,2	81,5	205,7	38,9
<i>Summa tillgångar</i>								
Självägande brukare	160,9	222,7	297,1	437,7	579,7	912,1	2 162,9	350,0
Arrendatorer	76,9	131,6	161,7	218,1	300,2	397,1	799,7	237,8
Samtliga företagarekategorier	160,1	210,4	276,5	384,4	507,4	744,7	1 927,3	354,7
<i>Summa skulder</i>								
Självägande brukare	31,2	42,2	73,1	138,6	269,2	507,1	1 377,3	123,1
Arrendatorer	18,2	35,3	42,6	77,2	115,0	185,4	458,9	93,0
Samtliga företagarekategorier	34,9	42,8	71,6	124,9	224,9	405,4	1 080,7	131,7
<i>Nettoförmögenhet</i>								
Självägande brukare	129,7	180,5	224,0	299,1	310,5	405,0	785,5	226,9
Arrendatorer	58,6	96,3	119,1	140,9	185,1	211,7	340,9	144,8
Samtliga företagarekategorier	125,2	167,6	204,8	259,5	282,5	339,3	846,6	223,0

¹ Inkl särskild deklaration för maka/make.

Källa: SCB, deklarationsundersökningen för jordbrukare (stickprovsundersökning om 10 686 enheter; bortfall 5,6 %).

Tabell 157 Intäkter och kostnader i jordbruket år 1976. Kronor per företag
 Receipts and costs in agriculture in 1976. Swedish kronor per holding

Produktionsområde; storleksgrupp, hektar åker	Intäkter				Kostnader		
	Växt- produkter	Djur- produkter	Övriga intäkter	Summa	Förnöden- heter	Underhåll	Avskriv- ningar
<i>Götalands södra slättbygder</i>							
20,1– 30,0	66 528	98 037	4 383	168 948	52 235	10 378	25 584
30,1– 50,0	112 990	133 337	8 944	255 271	83 940	15 092	35 468
50,1–100,0	224 819	130 266	10 529	365 614	108 399	23 283	53 124
<i>Götalands mellanbygder</i>							
20,1– 30,0	38 460	126 051	11 270	175 781	47 554	14 020	29 522
30,1– 50,0	67 406	163 144	9 738	240 288	76 212	14 235	33 837
50,1–100,0	159 851	185 121	13 203	358 175	111 315	23 422	54 603
<i>Götalands norra slättbygder</i>							
20,1– 30,0	40 591	76 461	4 264	121 316	33 609	6 485	23 690
30,1– 50,0	67 027	102 565	7 466	177 058	47 055	9 673	34 750
50,1–100,0	114 618	112 312	7 980	234 910	68 687	14 364	50 587
<i>Svealands slättbygder</i>							
20,1– 30,0	28 595	49 279	3 234	81 108	20 049	7 456	24 158
30,1– 50,0	47 377	85 935	4 956	138 268	36 752	8 826	32 579
50,1–100,0	98 641	98 389	11 255	208 285	55 553	14 597	49 812
<i>Götalands skogsbygder</i>							
20,1– 30,0	10 130	129 388	6 201	145 719	35 642	8 387	28 917
30,1– 50,0	26 931	164 470	9 183	200 584	51 846	13 599	33 594
<i>Mellersta Sveriges skogsbygder</i>							
20,1– 30,0	15 580	73 002	6 232	94 814	25 312	9 060	24 554
30,1– 50,0	25 508	118 537	5 110	149 155	45 975	10 555	27 804
<i>Nedre och övre Norrland</i>							
20,1– 30,0	17 326	83 300	6 910	107 536	26 093	7 726	20 893
30,1– 50,0	18 792	126 923	11 951	157 666	38 878	11 097	30 397

¹ Kalkylerad efter 29:86 kr/tim för fullgod arbetskraft. – ² Ersättning till eget och främmande kapital. – ³ Beräk-
 nad som summa intäkter minskade med summa kostnader exklusive kalkylerad ränta. – ⁴ Förräntning i procent
 av investerat kapital inkl arrenderade fastigheter. – ⁵ Beräknad som summa intäkter minskade med summa
 kostnader exklusive kalkylerad arbetsersättning till brukarfamiljen.

Källa: SCB, den jordbruksekonomiska undersökningen (urvalsundersökning om 993 enheter; bortfall 11 %).

Manuellt arbete			Kalkylerad	Diverse	Summa	Förränt-	Förränt-	Familjens
Arbets-	Arbetsersättning ¹		ränta efter	övriga		ning ³	nings-	arbetser-
kostnad			7,99 % ²	kostnader			procent ⁴	sättning ⁵
anställda	Anhöriga utom	Brukar-						
	brukarfamiljen	familjen						
784	2 917	79 202	62 100	20 361	253 561	-22 513	-2,9	-5 411
5 562	7 071	78 973	89 340	28 512	343 958	653	0,1	-9 714
18 218	14 452	82 469	139 688	39 433	479 066	26 236	1,5	-30 983
1 977	12 440	106 896	47 588	22 012	282 009	-58 640	-9,8	668
6 522	14 359	89 637	56 896	27 452	319 150	-21 966	-3,1	10 775
28 185	14 771	96 651	86 857	41 416	457 220	-12 188	-1,1	-2 394
435	3 479	66 591	41 000	13 593	188 882	-26 566	-5,2	- 975
1 003	8 312	77 069	58 041	17 853	253 756	-18 657	-2,6	371
6 191	14 368	67 078	84 424	22 915	328 614	-9 280	-0,9	-26 626
339	3 957	55 434	26 110	11 970	149 473	-42 255	-12,9	-12 931
1 279	11 650	67 470	40 032	18 189	216 777	-38 478	-7,7	-11 040
4 987	11 751	75 384	65 210	24 036	301 330	-27 835	-3,4	-17 661
920	14 556	76 296	37 123	16 667	218 508	-35 666	-7,7	3 507
6 714	12 963	84 422	51 551	22 546	276 695	-24 560	-3,8	8 311
6 616	6 359	69 015	24 693	15 297	180 906	-61 399	-19,9	-17 077
3 334	12 325	70 759	32 849	20 378	223 979	-41 975	-10,2	-4 065
2 274	5 306	75 166	21 693	16 765	175 916	-46 687	-17,2	6 786
2 158	10 355	96 882	32 568	22 224	244 559	-54 325	-13,3	9 989

Tabell 158 Jordbrukarnas tillgångar och skulder den 31 december 1976. Kronor per företag
 Holder's assets and liabilities on December 31st, 1976. Swedish kronor per holding

Produktionsområde; storleksgrupp, hektar åker	Tillgångar				Skulder			Summa tillgångar minus summa skulder	
	Likvida medel ¹	Material och varu- lager	Anläggningstillgångar		Summa	Kort- fristiga	Lång- fristiga		Summa
			Totalt	Därav jordbruks- fastigheter					
<i>Götalands södra slättbygder</i>									
20,1– 30,0	99 584	89 728	568 286	447 790	757 598	21 135	105 403	126 538	631 060
30,1– 50,0	135 569	141 752	731 003	583 313	1 008 324	40 516	224 533	265 049	743 275
50,1–100,0	147 824	152 794	1 236 171	1 042 380	1 536 789	55 061	370 556	425 616	1 111 172
<i>Götalands mellanbygder</i>									
20,1– 30,0	120 482	119 621	609 125	469 091	849 228	13 501	89 298	102 798	746 430
30,1– 50,0	129 942	159 428	666 617	507 254	955 987	32 716	153 681	186 397	769 590
50,1–100,0	147 347	188 739	851 609	649 814	1 187 694	72 738	229 187	301 925	885 769
<i>Götalands norra slättbygder</i>									
20,1– 30,0	85 878	73 709	475 375	372 246	634 962	12 224	87 863	100 088	534 875
30,1– 50,0	97 160	117 490	734 809	591 192	949 459	25 527	150 058	175 585	773 874
50,1–100,0	189 513	159 814	878 376	696 955	1 227 701	46 882	208 403	255 285	972 416
<i>Svealands slättbygder</i>									
20,1– 30,0	78 675	60 023	458 551	342 078	597 249	13 684	54 162	67 846	529 403
30,1– 50,0	102 034	96 403	636 087	493 990	834 524	24 626	131 991	156 617	677 907
50,1–100,0	127 040	127 582	724 855	521 662	979 477	35 629	147 416	183 045	796 431
<i>Götalands skogsbygder</i>									
20,1– 30,0	84 370	125 305	648 891	523 021	858 565	17 028	74 597	91 626	766 940
30,1– 50,0	114 436	158 164	812 535	676 274	1 085 135	31 784	153 816	185 599	899 536
<i>Mellersta Sveriges skogsbygder</i>									
20,1– 30,0	92 071	71 334	600 290	483 287	763 695	15 955	65 119	81 074	682 621
30,1– 50,0	101 045	107 327	717 571	597 836	925 943	23 948	137 878	161 826	764 117
<i>Nedre och övre Norrland</i>									
20,1– 30,0	72 353	71 445	552 767	454 987	696 565	19 942	83 141	103 083	593 482
30,1– 50,0	135 012	113 721	621 706	480 970	870 439	30 745	144 736	175 481	694 958

¹ Kontanter, banktillgodohavanden och kortfristiga fordringar.

Källa: SCB, den jordbruksekonomiska undersökningen (urvalsundersökning om 993 enheter; bortfall 11 %).

Tabell 159 Jordbrukarfamiljens inkomst år 1976. Kronor per företag
Net income of farming families in 1976. Swedish kronor per holding

Produktionsområde; storleksgrupp, hektar åker	Arbetsinkomst			Kapitalinkomst			Sten-, grus- och torvför- säljning	Pension, barnbidrag och sjuk- penning	Samman- räknad inkomst
	Summa	Därav inom		Summa ¹	Därav kalkylerad ränta för				
		Jordbruk	Eget skogsbruk		Jordbruk	Skogsbruk			
<i>Götalands södra slättbygder</i>									
20,1– 30,0	3 096	–5 411	– 895	58 758	62 100	591	0	2 244	64 098
30,1– 50,0	–1 514	–9 714	26	71 331	89 340	835	0	4 179	73 996
50,1–100,0	–27 656	–30 983	–1 002	114 375	139 688	1 827	20	1 827	88 566
<i>Götalands mellanbygder</i>									
20,1– 30,0	5 461	668	–3 161	58 114	47 588	7 711	0	3 404	66 979
30,1– 50,0	22 892	10 775	6 688	63 512	56 896	10 645	–20	3 552	89 936
50,1–100,0	87	–2 394	–2 472	78 341	86 857	13 094	1 115	3 027	82 570
<i>Götalands norra slättbygder</i>									
20,1– 30,0	13 316	– 975	–1 119	46 947	41 000	5 429	8	2 533	62 804
30,1– 50,0	13 444	371	5 107	62 461	58 041	8 984	0	3 739	79 644
50,1–100,0	–21 997	–26 626	–3 304	86 896	84 424	16 821	820	3 612	69 331
<i>Svealands slättbygder</i>									
20,1– 30,0	2 940	–12 931	–2 204	43 722	26 110	11 535	0	3 537	50 199
30,1– 50,0	–5 118	–11 040	–6 578	53 181	40 032	16 416	284	5 743	54 090
50,1–100,0	–9 698	–17 661	4 508	75 728	65 210	14 796	10	3 947	69 987
<i>Götalands skogsbygder</i>									
20,1– 30,0	4 829	3 507	–9 635	61 798	37 123	24 182	0	4 441	71 068
30,1– 50,0	24 019	8 311	1 617	77 167	51 551	33 713	482	3 193	104 861
<i>Mellersta Sveriges skogsbygder</i>									
20,1– 30,0	1 404	–17 077	10 302	53 920	24 693	26 193	684	6 306	62 314
30,1– 50,0	2 267	–4 065	–8 025	59 214	32 849	29 370	0	2 299	63 780
<i>Nedre och övre Norrland</i>									
20,1– 30,0	16 966	6 786	–2 233	50 076	21 693	23 650	250	3 060	70 352
30,1– 50,0	26 533	9 989	5 220	54 470	32 568	22 389	1 867	3 544	86 414

¹ Avdrag gjorda för undantag samt ränte- och arrendeutgifter.

Källa: SCB, den jordbruksekonomiska undersökningen (urvalsundersökning om 993 enheter; bortfall 11 %).

Tabell 160 Inkomst av jordbruksfastighet och sammanräknad inkomst enligt taxeringen till statlig inkomstskatt inkomståret 1976. 1 000-tal kronor
 Income of agricultural real estates etc. according to the assessment in 1976.
 Thousands of Swedish kronor

Område	Fysiska personer, oskifta dödsbon och familjestiftelser		Samtliga skattskyldiga	
	Inkomst av jordbruksfastighet	Sammanräknad nettoinkomst ²	Inkomst av jordbruksfastighet	Sammanräknad nettoinkomst ²
<i>Län</i>				
Stockholms ¹	105 204	45 937 930	109 158	50 307 255
Uppsala	129 469	5 607 479	131 322	5 701 794
Södermanlands	95 761	6 170 012	97 798	6 288 811
Östergötlands	201 259	9 331 478	207 468	9 478 937
Jönköpings	202 431	7 043 165	207 915	7 274 394
Kronobergs	136 054	3 902 160	137 150	4 023 733
Kalmar	208 218	5 355 771	209 784	5 445 205
Gotlands	73 101	1 145 283	73 709	1 156 109
Blekinge	61 117	3 565 553	62 770	3 619 320
Kristianstads	245 383	6 179 452	253 608	6 321 106
Malmöhus	307 839	18 894 256	312 208	19 641 780
Hallands	207 334	5 080 013	207 747	5 162 357
Göteborgs o Bohus	93 108	18 854 486	97 923	19 451 985
Älvsborgs	229 585	9 815 540	231 607	10 078 015
Skaraborgs	283 551	5 901 155	287 181	6 061 114
Värmlands	161 233	6 679 344	165 413	6 789 608
Örebro	103 735	6 730 399	106 227	6 849 742
Västmanlands	102 287	6 507 521	107 768	6 708 206
Kopparbergs	142 992	6 659 461	197 292	6 827 884
Gävleborgs	109 436	7 075 677	153 528	7 271 325
Västernorrlands	95 924	6 381 824	152 068	6 622 067
Jämtlands	85 413	2 963 050	86 829	3 002 745
Västerbottens	140 262	5 532 172	145 969	5 654 942
Norrbottnens	75 345	6 453 121	80 446	6 540 417
<i>Hela riket¹</i>				
1976	3 596 042	207 766 304	3 822 885	216 278 855
1975	3 692 115	182 309 610	4 016 526	191 073 187
1974	3 246 482	155 815 779	3 556 983	161 629 352
1973	2 442 644	129 820 201	2 566 303	135 618 142
1972	2 189 019	120 491 962	2 268 752	125 352 223

¹ Inkl de för riket gemensamma taxeringsdistrikten. – ² Summan av samtliga förvärvskällor minus medgivet allmänt avdrag för underskott i förvärvskälla.

Källa: SCB, taxeringsutfallet (totalundersökning).

Tabell 161 Antal förvärvsarbetande i jordbruk m m inom olika inkomstklasser samt sammanräknad inkomst¹ år 1976

Number of economically active persons in agriculture etc. by size of income and total income in 1976

Avser samtliga mantalsskrivna personer över 15 år

Figures refer to persons over 15 years of age registered for assessment purposes

Kön; näringsgren; yrkesställning	Inkomstklass, kronor						Summa förvärvs- arbetande	Samman- räknad inkomst, milj kronor
	Inkomst ej regi- strerad	Under 20 000	20 000– 39 999	40 000– 59 999	60 000– 79 999	Över 79 999		
Män								
Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske								
Rörelseidkare	1 142	27 755	50 577	20 960	5 092	2 408	107 934	3 554,9
Anställda	1 495	18 463	25 063	36 466	7 779	3 012	92 278	3 654,2
Summa förvärvs- arbetande	2 637	46 218	75 640	57 426	12 871	5 420	200 212	7 209,1
Samtliga näringsgrenar								
Rörelseidkare	2 324	44 591	92 402	54 288	19 235	15 976	228 816	9 515,2
Anställda	56 891	331 910	412 560	1 073 995	395 758	231 300	2 502 414	123 490,6
Summa förvärvs- arbetande	59 215	376 501	504 962	1 128 283	414 993	247 276	2 731 230	133 005,8
Kvinnor								
Jordbruk, skogsbruk jakt och fiske								
Rörelseidkare	770	17 089	10 347	1 672	240	195	30 313	616,8
Anställda	1 022	12 342	6 962	2 748	411	72	23 557	483,2
Summa förvärvs- arbetande	1 792	29 431	17 309	4 420	651	267	53 870	1 100,0
Samtliga näringsgrenar								
Rörelseidkare	1 932	34 221	24 451	6 209	1 632	1 393	69 838	1 688,7
Anställda	278 535	818 871	795 247	504 494	74 654	20 188	2 491 989	63 462,3
Summa förvärvs- arbetande	280 467	853 092	819 698	510 703	76 286	21 581	2 561 827	65 151,0
Samtliga								
Jordbruk, skogsbruk jakt och fiske								
Rörelseidkare	1 912	44 844	60 924	22 632	5 332	2 603	138 247	4 171,7
Anställda	2 517	30 805	32 025	39 214	8 190	3 084	115 835	4 137,4
Summa förvärvs- arbetande	4 429	75 649	92 949	61 846	13 522	5 687	254 082	8 309,1
Samtliga näringsgrenar								
Rörelseidkare	4 256	78 812	116 853	60 497	20 867	17 369	298 654	11 203,9
Anställda	335 426	1 150 781	1 207 807	1 578 489	470 412	251 488	4 994 403	186 953,0
Summa förvärvs- arbetande	339 682	1 229 593	1 324 660	1 638 986	491 279	268 857	5 293 057	198 156,9

¹ Inkl sjöinkomst.

Källa: SCB, inkomst- och förmögenhetsstatistiken (urvalsundersökning).

13.2 LÖNER FÖR LANT- OCH TRÄDGÅRDSARBETARE

Sedan 1976 utarbetar SCB i samarbete med Skogs- och lantarbetsgivareförbundet (SLA) inom Svenska Arbetsgivareföreningen (SAF) och med Svenska lantarbetareförbundet (SLF) statistik över lantarbetarnas löner. Åren 1972-1975 utarbetades motsvarande statistik av SCB i samarbete med SLA:s föregångare och SLF. Statistiken används vid bl a avtalsförhandlingar.

Sedan 1967 utarbetar SCB i samarbete med Svenska arbetsgivareföreningen (SAF) varje år statistik över trädgårdsarbetarnas löner.

Genom undersökningarna erhålls också uppgifter om antal lant- och trädgårdsarbetare. Dessa uppgifter redovisas i avsnitt 4.2.

Undersökningen av lantarbetarlöner

Innehåll. Definitioner

I särskilda anvisningar anges att brukaren och hans familjemedlemmar ej skall räknas som lantarbetare. Värdet av erhållna naturaförmåner skall beräknas av uppgiftslämnarna enligt vissa riktlinjer.

Metodbeskrivning

Uppgifterna insamlas genom en urvalsundersökning och avser andra kvartalet under respektive år. SAF inhämtar uppgifter från ett urval av medlemsföretagen i SLA. Uppgifterna överlämnas till SCB efter granskning och viss bearbetning.

SCB insamlar uppgifter från ett urval av företag som tecknat avtalsförbindelse med SLF och från ett urval av övriga företag som återfinns i lantbruksregistret (se avsnitt 3.1).

Detta senare urval omfattar företag med minst 20 hektar åker och företag med stora djurbesättningar men med mindre än 20 hektar åker.

År 1977 bestod populationen av cirka 49 000 företag och urvalet av 4 308 företag.

Insamling. Bortfall

SAF och SCB samlar in uppgifter på blanketter med i huvudsak samma innehåll.

Svar inkom från 77% av de tillfrågade arbetsgivarna år 1977 med en sammanlagd redo-

visning av 4 300 arbetare och 1,7 miljoner arbetstimmar (exklusive arbetare under 18 år och arbetare med nedsatt arbetsförmåga). Eftersom de olika arbetsgivarna kan ha olika antal anställda lantarbetare, ger den angivna procentsatsen inget besked om det verkliga bortfallets storlek.

Undersökningen av trädgårdsarbetarlöner

Innehåll

Uppgifterna insamlas från arbetsgivare. I anvisningar till uppgiftslämnarna meddelas att personer med nedsatt arbetsförmåga, praktikanter, feriearbetande skolungdom och elever i inbyggd yrkesskola ej skall redovisas. Av naturaförmåner skall fri bostad, fri kost och fritt logi värderas enligt preliminärskattetabell och fria produkter enligt ortens marknadspris.

Definitioner

Till gruppen *förmän* räknas arbetare som av arbetsgivare kallas »förmän» eller »trädgårdsmästare». Till gruppen *yrkeskunniga trädgårdsarbetare* skall arbetsgivare enligt anvisningarna räkna arbetare som fyllt 19 år och som antingen har minst tre års kvalificerad praktik eller har genomgått teoretisk utbildning och har minst två års praktik.

Till gruppen arbetare *med kollektivavtal* förs arbetare anställda av medlemsföretag i Trädgårdsbranschens arbetsgivareförbund (TAF). Övriga arbetare förs till gruppen *utan kollektivavtal*.

Metodbeskrivning

SAF samlar in uppgifter om arbetarnas löner och arbetstid vid samtliga medlemsföretag i TAF som bedriver trädgårdsodling. Efter granskning och registrering på magnetband överlämnas materialet till SCB.

Uppgifter för trädgårdsodlare som inte är med i TAF insamlas av SCB för ett urval av arbetsställen vid företag inom näringsgrenen »trädgårdsodling och trädgårdsskötsel». Urvalet dras från centrala företagsregistret, varvid medlemmar i TAF utesluts. Trädgårdsanläggare bortgallras i efterhand från urvalet.

Bortfall

Till 1977 års statistik begärde SAF och SCB uppgifter för sammanlagt 847 arbetsställen. För 616 av dessa erhöles svar (73 %).

Resultat

I tabell 162 redovisas genomsnittliga timförtjänster för olika yrkesgrupper av lantarbetare år 1977.

Den genomsnittliga tidlönen per tidlönstimme och ackordsförtjänsten per ackordstimme uppgick för vuxna män exklusive betarbetare till 23:70 respektive 32:23 kronor. För vuxna kvinnor exklusive betarbetare var motsvarande förtjänster 19:97 respektive 25:36 kronor.

Av tabell 163 framgår trädgårdsarbetarnas timförtjänster åren 1973-1977.

Bibliografi

Löner för lantarbetare /årligen sedan 1963/. SCB. SM Am 1969:59, 1971:8, 1972:13, 1973:1 och 48, 1974:12, 1975:12, 1976:7, 1977:22, 1978:8 . . . (Uppgifterna publiceras även i Löner. Del 2).

Löner för trädgårdsarbetare /årligen sedan 1967/. SCB. SM Am 1970:10, 1971:31, 1972:36, 1973:15, 1974:3 och 70, 1975:70, 1976:27, 1977:38, 1978:12 . . .

Tabell 162 Lantarbetarnas timförtjänster år 1977. Öre

Hourly earnings for agricultural workers in 1977. Swedish öre

Avser lantarbetare exklusive betarbetare, personer under 18 år och personer med nedsatt arbetsförmåga

Figures refer to agricultural workers excluding beet workers, persons 17 years of age or less and persons with reduced capacity for work

	Traktorfö- rare, ma- skinförare och maskin- skötare	Ensamskö- tare och övriga djurskö- tare	Rät- tare	Förmän i djur- stallar	Övriga ar- betare som fyllt 18 år	Summa		
						Män	Kvin- nor	Samt- liga
<i>Timförtjänstens sammansättning</i>								
Tidlön och ackordsförtjänst	2 335	2 383	2 598	2 847	2 571	2 382	2 041	2 343
Tillägg för obekväm arbetstid	4	68	3	112	3	18	31	20
Övertidstillägg	81	48	111	53	59	72	26	67
Naturaformåner	13	20	60	24	13	22	31	23
<i>Total timförtjänst</i>								
1977	2 433	2 518	2 772	3 033	2 645	2 494	2 130	2 452
1976	2 205	2 352	2 518	2 763	1 893	2 238	1 899	2 213
1975	1 941	2 084	2 185	2 447	1 597	1 935	1 804	1 928
1974	1 546	1 658	1 752	1 993	1 457	1 595	1 442	1 586
1973	1 382	1 498	1 577	1 805	1 232	1 416	1 251	1 407

Källa: SCB, löner för lantarbetare (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 163 Trädgårdsarbetarnas timförtjänster åren 1973–1977. Öre

Hourly earnings for horticultural workers in 1973–1977. Swedish öre

Avser arbetare i åldern 18–64 år

Figures refer to workers 18–64 years of age

mk = företag med kollektivavtal

mk = holdings with collective agreement

samtl = samtliga företag

samtl = all holdings

uk = företag utan kollektivavtal

uk = holdings without collective agreement

Kategori		1973 ¹	1974 ¹	1975 ¹	1976	1977
Män						
Förmän	mk	1 842	1 977	2 352	2 482	2 705
Yrkeskunniga trädgårdsarbetare	mk	1 590	1 720	2 051	2 179	2 352
	uk	1 614	1 609	1 850	2 024	2 155
Övriga trädgårdsarbetare	mk	1 407	1 531	1 788	1 895	2 124
	uk	1 315	1 468	1 553	1 705	1 848
Specialarbetare	mk	1 596	1 765	2 092	2 212	2 367
Samtliga män	mk	1 584	1 721	2 046	2 166	2 347
	uk	1 444	1 558	1 733	1 911	2 123
	samtl	1 559	1 691	1 991	2 127	2 318
Kvinnor						
Yrkeskunniga trädgårdsarbetare	mk	1 500	1 618	1 957	2 076	2 212
Övriga trädgårdsarbetare	mk	1 411	1 553	1 768	1 889	2 055
	uk	1 213	1 303	1 598	1 666	1 879
Specialarbetare	mk	1 561	1 756	2 037	2 123	2 322
Samtliga kvinnor	mk	1 436	1 563	1 855	1 986	2 145
	uk	1 206	1 300	1 602	1 685	1 905
	samtl	1 393	1 513	1 815	1 939	2 100

¹ Inklusive semesterlön.

Källa: SCB, löner för trädgårdsarbetare (urvalsundersökning, se texten).

13.3 JORDBRUKETS KREDITMARK- NAD

Utvecklingen på jordbrukets kreditmarknad belyses i statistik från olika kreditinrättningar, statliga myndigheter m fl. Det finns endast statistik över en del av de beviljade krediterna. Sålunda ingår inte de stora delar av det främmande kapitalet som levereras av andra än kreditinrättningarna och staten (som t ex av enskilda personer och leverantörer). Utvecklingen av jordbrukets totala skuldsättning kan numera följas i deklarationsundersökningen för jordbrukare (se avsnitt 13.1).

Krediternas omfattning. Kreditstatistik

Landshypoteksinstitutionens långgivning till jordbruket består av lån mot botteninteckning i jordbruksfastighet och mot statlig kreditgaranti. Det nödvändiga kapitalet erhålls som lån från Sveriges Allmänna Hypoteksbank, som anskaffar medel genom att sälja obligationer. Banken har ensamrätt på att sälja obligationer för finansiering av jordbrukskrediter. Omfattningen är reglerad i lag. Hypoteksbanken lämnar uppgifter om den totala kreditgivningen.

Föreningsbanksrörelsens (se även kapitel 15) kreditgivning omfattar dels reverslån, var-

av huvuddelen mot botteninteckning i jordbruksfastighet, dels växelkrediter och krediter i checkräkning. Sveriges Föreningsbankers Förbund lämnar uppgifter om den totala kreditgivningen.

Sparbankernas utlåning till jordbruket består till övervägande del av lån mot inteckning. SCB utarbetar statistik över krediter mot inteckning i jordbruksfastighet.

Affärsbankernas kreditgivning till enskilda jordbrukare torde i flertalet fall utgå i form av reverslån eller kredit i räkning. Fram till 1975 gjorde bankföreningen kreditanalyser avseende utlåningen till jordbruket.

De fyra kreditinrättningarna ovan lämnar också krediter till jordbrukare mot statlig kreditgaranti. Lantbruksstyrelsen, som beviljar kreditgarantierna (se avsnitt 14.2), utarbetar statistik över kreditgivningen.

Riksförsäkringsbolagen lämnar krediter till jordbrukare i viss utsträckning. I detta avsnitt redovisas uppgifter från försäkringsinspektionen endast om krediter till enskilda mot inteckning i jordbruksfastighet.

Slutligen kommer krediter från *statens utlåningsfonder* jordbruket till godo. Nedan redovisas uppgifter från riksrevisionsverket om krediter ur fonder som är avsedda enbart eller nästan enbart för utlåning till jordbrukare eller för jordbruksändamål. Flertalet av fonderna instiftades för många år sedan. Någon nyutlåning förekommer knappast längre.

Riksbanken genomför två gånger per år sin sk ränteanalys. Genom denna erhålls uppgifter om räntesatser och om kreditbelopp. I detta avsnitt återfinns uppgifter för september de olika åren om räntesatser och om förenings- och affärsbankernas utestående krediter mot inteckning i jordbruksfastighet inom 75 % av uppskattningsvärdet.

Resultatens tillförlitlighet

Jordbrukets kreditmarknad är förhållandevis svåröverskådlig och löpande statistiska uppgifter saknas för delar av densamma. Utanför redovisningen faller bland annat sk leverantörskrediter och olika former av privat långivning.

Så långt möjligt har i statistiken endast krediter till enskilda jordbrukare (självägande och arrendatorer) medtagits. Vissa uppgifter innefattar dock krediter även till aktiebolag och samfälligheter samt till ägare av utarrenderade fastigheter.

Resultat

Medelräntan för hypoteksföreningarnas kreditgivning vid slutet av åren 1975–1977 framgår av tablå nedan.

Medelränta, procent	1975	1976	1977
Utestående lån	6,40	6,92	7,49
Vid nyutlåning	9,25	9,75	9,75

I följande tablå lämnas uppgifter om räntesatser i procent enligt riksbankens ränteanalys vid slutet av september åren 1975–1977.

	1975	1976	1977
<i>Riksbankens officiella diskonto</i>	6,00	6,00	8,00
<i>Utlåningsräntor</i>			
Föreningsbankerna	8,00– 8,75	8,00– 8,75	10,25– 11,00
Sparbankerna	7,75– 8,75	7,75– 9,00	9,75– 11,25
Affärsbankerna	8,00– 9,50	8,25– 9,50	10,00– 11,75

Utlåningsräntan avser reverslån mot inteckning i jordbruksfastighet inom 75 % av det uppskattade värdet. Av utestående lån ligger 80 % av beloppet vid eller inom dessa räntesatser.

I tabell 164 redovisas den totala långivningen till jordbruket från olika kreditgivare vid slutet av åren 1973–1977.

Bibliografi

Källor

Verksamhetsstatistik från Sveriges Allmänna Hypoteksbank och Föreningsbankernas Förbund.

Sparbankerna /årligen sedan 1960/. SCB.

Redogörelse för under året /årligen sedan 1949/ redovisade statliga kreditgarantier. Lantbruksstyrelsen, ekonomienheten (stencil).

Försäkringsbolagen under /varje kvartal sedan 1969/. Försäkringsinspektionen. Uppgifter för fjärde kvartalen återfinns i SM N 1969:7, 1970:4, 1971:16, 1972:18, 1973:18, 1974:26 och 1975:23 samt SM K 1976:9.1, 1977:6.1, 1978:7.1 . . .

Utdrag ur Rikshuvudboken /årligen sedan 1950/51; uppgifter bl a om statens utlåningsfonder/. Riksrevisionsverket.

Sveriges riksbank /uppgifter om riksbankens ränteanalys årligen sedan 1970/.

Jordbrukarnas taxerade inkomster, utgifter, nettointäkter, tillgångar och skulder /årligen sedan 1961/. SCB. SM J 1970:1 och 63, 1971:57, 1972:60, 1973:65, 1974:65, 1975:62, 1976:15, 1977:14 . . .

Andra undersökningar

In- och utlåning på kreditmarknaden – fördelning efter kundkategorier /uppgifter för varje halvår sedan 1976/. SCB. SM K 1976:11.1 och 11.2, 1978:3.1 . . .

Föreningsbankerna /årligen sedan 1943; tidigare med titeln Jordbrukskasserörelsen/. Sveriges Föreningsbankers Förbund.

De kända lantbrukskrediterna /artikel årligen sedan 1975 i ett av numren varje år. Tidigare infördes motsvarande uppgifter i Jordbrukskasserörelsen/. Föreningsbankerna. Tidskrift från Sveriges Föreningsbankers Förbund.

13.4 JORDBRUKETS TOTALKALKYL

Lantbruksekonomiska samarbetsnämnden ansvarar numera för beräkningarna av jordbrukets inkomster och utgifter enligt den s k total-

kalkylen. Före 1969 låg ansvaret hos en särskild expertgrupp knuten till jordbruksnämnden. Beräkningarna handhas av sektorsgruppen, en av samarbetsnämndens permanenta arbetsgrupper, och utförs huvudsakligen inom jordbruksnämnden.

Beräkningsprinciper

I kalkylberäkningarna behandlas hela det svenska jordbruket som ett enda företag. Intern omsättning – t ex av fodersäd – beaktas därför inte. Inkomsterna omfattar produktion till avsalu och till naturaförbrukning inom jordbruket. Av lagerförändringar tas hänsyn endast till förändringar i djurkapitalet. Värdet av bostadsförmåner ingår inte, vilket man bör observera vid jämförelse med deklarationsundersökningen för jordbrukare (se avsnitt 13.1).

Beräkningarna avser endast den egentliga jordbruksdriften. Således omfattar kalkylen i princip inte skogsbruk och trädgårdsbruk och inte heller biinkomster av typen körslor.

Avgifterna till jordbrukets skördeskadskydd (se avsnitt 8.11) subtraheras i kalkylen från berörda priser. Utbetalade ersättningar och bidrag redovisas under en särskild post.

För en detaljerad redovisning av beräkningsmetoderna hänvisas till samarbetsnämndens publicering (se under Bibliografi nedan).

Resultat

I tabell 165 redovisas jordbrukets beräknade inkomster m m år 1976/77. Av tabell 166 framgår motsvarande beräknade kostnader.

Ur tabellerna kan framräknas, att skillnaden mellan jordbrukets inkomster och utgifter enligt kalkylen för 1976/77, utgörande den beräknade ersättningen för brukarens och familjens arbete och för eget kapital, uppgick till 2 940,3 miljoner kronor.

Bibliografi

Jordbrukets totalkalkyl /stenciler avseende åren 1964/65–1968/69, åren 1967/68–1972/73, åren 1967–1972, åren 1970/71–1975/76 respektive åren 1971/72–1976/77/. Lantbruksekonomiska samarbetsnämnden.

Tabell 164 Krediter till enskilda lantbrukare åren 1973–1977. Milj kronor
Credits granted to private holders in 1973–1977. Millions of Swedish kronor

Kreditinstitut; typ av lån	1973	1974	1975	1976	1977
<i>Lån från kreditinrättningar och ur statliga lånefonder</i>					
Hypoteksföreningar	3 171	3 415	3 826	4 385	5 015
Lån mot botteninteckning i jordbruksfastighet	2 780	2 994	3 348	3 858	4 382
Lån mot statlig kreditgaranti	391	421	478	527	633
Föreningsbanker	3 900	4 400	4 600	5 100	5 500
Lån mot botteninteckning i jordbruksfastighet	2 300	2 600	2 700	3 100	3 300
Lån mot statlig kreditgaranti ¹	601	660	723	802	872
Sparbanker ²	1 874	1 989	2 184	2 390	2 584
Lån mot botteninteckning i jordbruksfastighet	1 657	1 753	1 937	2 132	2 307
Lån mot högre inteckning i jordbruksfastighet	51	59	65	75	78
Lån mot statlig kreditgaranti ¹	166	177	182	183	199
Affärsbanker	599	630	668	759 ³	851 ³
Lån mot botteninteckning i jordbruksfastighet	480	504	566	731	812
Lån mot statlig kreditgaranti ¹	21	23	22	28	39
Försäkringsbolag	5	5	4	6	8
Statliga lånefonder ¹	68	56	46	38	32
Egnahemslån m m	27	22	18	14	11
Statens avdikningslånefond	29	27	24	21	19
Summa	9 617	10 495	11 328	12 678	13 990
Lån mot statlig kreditgaranti ¹	1 153	1 248	1 368	1 515	1 696
<i>Samtliga lån⁴</i>	11 690	13 003	13 794	15 464	..

¹ Avser budgetåren 1972/73–1976/77. – ² Avser endast lån mot inteckning i jordbruksfastighet och lån mot statlig kreditgaranti. – ³ Avser endast lån mot botteninteckning i jordbruksfastighet och lån mot statlig kreditgaranti. –
⁴ Enligt deklarationsundersökningen för jordbrukare.

Källa: SCB, redaktionen för Jordbruksstatistisk årsbok.

Tabell 165 Jordbrukets inkomster m m år 1976/77
 Income of the agricultural sector in 1976/77

Slag av inkomst m m; varuslag	Kvantitet 1976/77, milj kg	Pris 1976/77, öre/kg	Värde, milj kronor				
			1976/ 77	1975/ 76	1974/ 75	1973/ 74	1972/ 73
Vegetabiliska produkter	.	.	2 859,1	2 512,2	2 788,5	1 850,1	1 815,0
Normalvete	1 354	72,25	978,2	677,4	871,7	530,9	394,2
Kvalitetsvete	189	79,37	150,0	194,2	141,1	74,8	60,7
Råg	364	64,34	234,2	174,3	216,8	137,9	139,7
Korn	114	65,79	75,0	125,7	245,1	50,4	113,3
Havre	110	62,09	68,3	94,1	162,3	46,8	154,8
Kokärter	6,1	93,44	5,7	4,8	5,5	3,5	5,1
Matpotatis	663,2	57,05	378,4	349,1	259,4	340,0	331,4
Fabriks- potatis ¹	256,7	31,67	81,3	57,5	81,1	41,6	50,0
Sockerbetor	2 076,6	16,11	334,5	288,0	275,6	186,9	195,4
Oljeväxter	.	.	344,5	375,4	377,1	309,1	253,9
Fältdlade köks- växter	.	.	209,0	171,7	152,8	128,2	116,5
Animaliska produkter	.	.	9 468,2	8 545,2	7 338,2	6 466,7	5 498,8
Mejerimjolk	3 098	137,71	4 252,5	3 963,3	3 354,1	2 791,0	2 388,5
K-mjolk utanför mejeri	8	137,71	11,0	10,2	10,2	10,8	12,5
K-mjolk till hemma- förbrukning	49	137,71	67,5	67,3	65,7	67,8	77,3
Ägg	105,5	491	518,0	430,0	368,2	403,6	308,9
Slakt av fjäderfä	.	.	206,0	206,3	204,1	182,2	154,0
Storboskap	133,8	1 385	1 853,1	1 634,3	1 346,8	1 156,5	956,1
Kalv, större	13,2	1 534	202,5	202,2	172,1	146,3	130,0
Kalv, mindre	0,4	1 187	4,7	5,4	7,0	5,1	5,0
Häst	2,7	957	25,8	19,7	15,2	13,4	17,0
Får	4,8	1 271	61,0	47,9	43,7	31,4	26,7
Svin	303,0	706	2 139,2	1 851,5	1 655,9	1 556,7	1 302,1
Efterlikvider	.	26,2	120,0	100,9	87,7	89,7	111,1
Ull och fårskinn	.	.	5,2	3,9	3,6	5,4	3,4
Export av levande djur	..	..	1,7	2,3	3,9	6,8	6,2
Låginkomstsatsning	.	.	38,2	30,8	1,2	..	..
Efterlikvider från centralföreningar	.	.	77,6	76,5	73,4	61,7	48,4
Särskilt övergångs- bidrag	.	.	2,0	2,4	2,9	3,6	4,5
Skördeskadeersättning och -bidrag	.	.	36,2	27,5	44,7	21,8	2,5
Summa inkomster	.	.	12 481,3	11 194,6	10 248,9	8 403,9	7 369,2
Förändringar i djur- kapitalet	.	.	-26,2	-28,6	-29,6	+17,5	+70,4
Summa	.	.	12 455,1	11 166,0	10 219,3	8 421,4	7 439,6

¹ Potatis för stärkelse och råspnit.

Källa: Lantbruksekonomiska samarbetsnämnden, jordbrukets totalalkyl.

Tabell 166 Jordbrukets kostnader åren 1972/73–1976/77. Milj kronor

Expenses of the agricultural sector in 1972/73–1976/77. Millions of Swedish kronor

Varuslag m m	1976/77 ³	1975/76 ³	1974/75	1973/74	1972/73
Förnödenheter	3 827,1	3 436,8	3 102,4	2 763,5	2 275,4
Driv- och smörjmedel	238,8	226,2	196,0	171,5	130,6
Handelsgödsel och kalk	1 030,6	1 010,8	906,2	703,3	559,4
Köpfodermedel	1 991,1	1 660,2	1 533,4	1 509,5	1 232,4
Förädlings- och handels- marginaler	180,6	174,1	159,9	127,7	131,4
Diverse förnödenheter	186,9	181,9	151,2	121,1	106,0
Elektricitet	199,1	183,6	155,7	130,4	115,6
Tjänster	1 057,6	932,1	877,9	712,5	636,3
Frakter	136,3	89,7	86,3	60,4	48,1
Mjölkkontroll	20,5	18,5	14,3	11,7	10,7
Seminkostnader	67,2	60,5	50,5	41,3	37,5
Maskinlegor	76,8	66,8	55,3	46,1	41,3
Torkningskostnader för bröd- och fodersäd	20,1	14,1	56,2	14,0	19,8
Personbil	197,8	184,7	161,8	140,0	123,2
Övriga tjänster	538,9	497,8	453,5	399,0	355,7
Kapitalkostnader ¹	3 663,7	3 191,0	2 826,3	2 405,6	2 076,8
Markanläggningar	217,6	200,8	158,4	134,6	122,8
Ekonomibyggnader	807,6	715,7	649,7	540,3	443,0
Maskiner och redskap ²	1 860,5	1 589,5	1 382,2	1 189,7	1 025,0
Kostnader för lånat kapital	778,0	685,0	636,0	541,0	486,0
Kostnader för lejt arbete	966,4	861,8	672,8	570,1	521,6
<i>Summa kostnader för inköpta produktionsmedel från andra sektorer samt lejt arbete</i>	9 514,8	8 421,7	7 479,4	6 451,7	5 510,1

¹ Exkl ränta på eget kapital. – ² Avser avskrivning, underhåll och traktorskatt. – ³ Preliminära uppgifter.

Källa: Lantbruksekonomiska samarbetsnämnden, jordbrukets totalkalkyl.

Tabell 167 Förädlingsvärdet inom jordbruket och bruttonationalprodukten till faktorpriser i löpande priser med fördelning på faktorinsatser åren 1972–1976. Milj kronor

Agricultural value added and gross domestic product at factor prices, current prices, by factor incomes 1972–1976. Millions of Swedish kronor

Förädlingsvärde resp brutto- nationalprodukt	1972	1973	1974	1975	1976
Förädlingsvärdet inom jordbruk m m	4 291	4 707	5 914	6 187	6 992 ¹
löner inkl kollektiva avgifter	981	1 048	1 192	1 520	1 696 ¹
kapitalförslitning	1 117	1 248	1 485	1 664	1 930 ¹
driftsoverskott	2 193	2 411	3 237	3 003	3 366 ¹
Totala bruttonationalprodukten	172 929	190 495	219 009	251 774	284 751
löner inkl kollektiva avgifter	123 152	132 523	153 308	183 360	217 001
kapitalförslitning	19 342	21 852	26 072	30 023	34 186
driftsoverskott	30 435	36 120	39 629	38 391	33 564

¹ Ej helt fullständiga uppgifter.

Källa: SCB, nationalräkenskaper.

13.5 JORDBRUKSSEKTORN I NATIONALRÄKENSKAPERNA

Uppgifter om bl a försörjningsbalansen, bruttonationalprodukten fördelad på näringsgrenar samt nationalinkomsten och dess användning erhålls varje år genom SCBs redovisning av nationalräkenskaperna.

Näringsgrensindelningen ansluter sig till SNI (standard för svensk näringsgrensindelning). Jordbruk räknas till ekonomisk aktivitet enligt SNI 11, dvs förutom egentligt jordbruk med husdjurskötsel även trädgårdsbruk, pälsdjurskötsel, hästavel, renskötsel, biodling, jakt m m. Jordbrukets inkomster m m av skogsbruk och fiske ingår inte och inte heller veterinärverksamhet och vissa offentliga myndigheters konsulttjänster i jordbruket.

Sambandet mellan olika värdebegrepp i nationalräkenskaperna framgår av figuren på s 267. I detta avsnitt redovisas utvecklingen av jordbrukets förädlingsvärde till faktorpriser i löpande priser.

Bruttonationalprodukten (BNP) beräknas från produktionssidan som summan av förädlingsvärdena från samtliga näringsgrenar. Beräkningarna av produktionsvärdet inom jordbruket baseras på jordbruksnämndens totalkalkyl (se avsnitt 13.4) över jordbrukets inkomster.

Det svenska nationalräkenskapssystemet (SNR) överensstämmer med några få undantag med det internationella System of National Accounts (SNA).

Resultat

I *tabell 167* redovisas förädlingsvärdet inom jordbruket och bruttonationalprodukten (BNP) till faktorpriser i löpande priser för åren 1972–1976. Jordbrukets andel av BNP åren 1950–1976 till faktorpriser i löpande priser framgår av *tabell 168*.

Bibliografi

Nationalräkenskaperna /1950–74, 1963–75 respektive 1970–1976/. SCB. SM N 1975:98 med appendix, 1976:7.4 med appendix och 1977:7.4.

Tabell 168

Bidrag från jordbruket till bruttonationalprodukten i faktorpris åren 1950–1976. Löpande priser

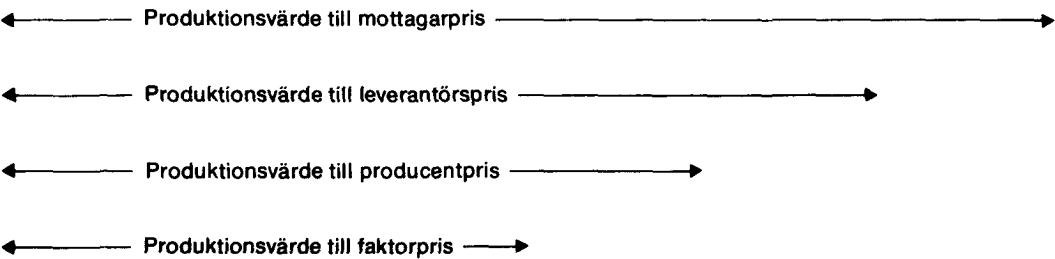
Contribution to the gross domestic product by agriculture in 1950–1976. Current prices

År	Totala bruttonationalprodukten, i faktorpris, milj kronor	Bidrag från jordbruket, i faktorpris	
		Milj kronor	Procent
1976	284 751	6 992	2,5
1975	251 774	6 187	2,5
1974	219 009	5 914	2,7
1973	190 495	4 707	2,5
1972	172 929	4 291	2,5
1971	159 279	4 034	2,5
1970	151 423	3 586	2,4
1969	136 426	3 422	2,5
1968	125 322	3 738	3,0
1967	118 382	3 700	3,1
1966	109 701	3 412	3,1
1965	101 264	3 582	3,5
1964	92 251	3 473	3,8
1963	82 740	3 008	3,6
1962	76 535	3 153	4,1
1961	71 345	2 947	4,1
1960	65 683	2 849	4,3
1959	61 249	2 746	4,5
1958	57 677	2 752	4,8
1957	54 653	2 682	4,9
1956	51 153	2 778	5,4
1955	47 145	2 354	5,0
1954	44 159	2 528	5,7
1953	41 864	2 677	6,4
1952	40 618	2 702	6,7
1951	37 343	2 290	6,1
1950	30 208	2 246	7,4

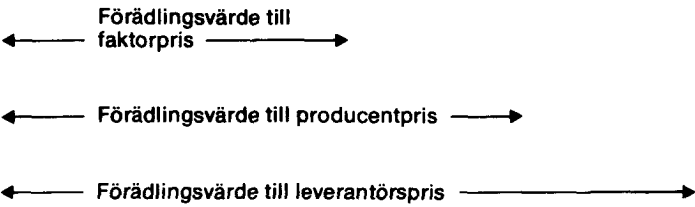
¹ Ej helt fullständiga uppgifter.

Källa: SCB, nationalräkenskaper.

Schematisk figur över sambandet mellan olika värdebegrepp i nationalräkenskaperna

Förbrukning till mottagarpris	Löner	Driftsöverskott inklusive kapitalförslitning	Icke varuanknutna indirekta skatter, netto	Varuanknutna indirekta skatter, netto	Transport- och handelsmarginaler
-------------------------------	-------	--	--	---------------------------------------	----------------------------------

14 Statliga stödåtgärder

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>
14.1 Prisstöd	169–170
14.2 Rationaliseringsinsatser	171–175

14.1 PRISSTÖD

Den prisreglerande verksamheten på jordbrukets område handhas av statens jordbruksnämnd enligt dess instruktion (1965:799) med senare ändringar. I verksamheten ingår bl a uppbörd av införselavgifter och fördelning av införselavgiftsmedel. Jordbruksnämnden handhar även viss verksamhet för vilken statliga budgetmedel tas i anspråk, såsom vissa livsmedelssubventioner i samband med pristoppet, viss utjämnings- och beredskapslagring, det s k norrlandsstödet samt prisutjämnning på jordbruksvaror som används som råvaror inom industrin, främst livsmedelsindustrin. Nämnden är också huvudman för skördeskadeskyddet (se avsnitt 8.11).

Införselavgiftsmedel

Införselavgifter uttas vid import av jordbruksprodukter, fettvaror och fodermedel och möjliggör därigenom att avsedd prisnivå kan upprätthållas inom landet. Härvid förutsätts att utlandspriserna är lägre än de priser man åsyrftar i Sverige.

Av de införselavgifter som flyter in återbetalas en mindre del i samband med återexport m m. Av återstoden avsätts ett på visst sätt beräknat belopp till olika ändamål inom den egentliga jordbruksregleringen (den s k fördelningsplanen). Huvuddelen av medlen inom fördelningsplanen tillförs de s k regleringsföreningarna för att kostnaderna i dessas marknadsreglerande verksamhet (exempelvis avlastning genom export eller lagring) skall täckas. Regleringsföreningarna, vilka arbetar enligt direktiv av jordbruksnämnden, tillförs

också bl a vissa belopp av införselavgiftsmedel i samband med s k utbytesexport, d v s då export sker i utbyte mot sådan import som sker av kvalitetsskäl m m.

Av medel som inflyter utöver den s k fördelningsplanen avdelas vissa belopp till speciella ändamål som ligger nära jordbruksregleringen. Fördelningsplanens totalbelopp, liksom även beloppen för särskilda ändamål utanför fördelningsplanen, beslutas av statsmakterna. De tar också ställning till delbeloppen inom fördelningsplanen, vilka dock jordbruksnämnden har rätt att jämka. Förslagen till disposition av införselavgiftsmedlen brukar föregås av överläggningar med lantbrukarnas förhandlingsdelegation och konsumentdelegationen.

Budgetmedel

Inom anslaget »Prisreglerande åtgärder» till jordbruksnämnden utgörs den största posten av ersättning för prishöjningar som inom gällande jordbruksreglering skulle kommit till stånd men som regeringen valt att ersätta med subventioner. Häri ingår även ersättning för direkta prissänkningar, som företogs vid två tillfällen 1974, och ersättning för genom pristoppet förhindrade prishöjningar inom gällande »prisgränser».

Nämnden använder pengarna till att via regleringsföreningarnas verksamhet höja avräkningspriserna (mejeriprodukter samt kött och fläsk), till att genom restitution av införselavgifter i vissa fall underlätta importen av varor för vilka brist föreligger, till att ge bidrag för lagring och till att ersätta de skördeskadeavgifter som tidigare togs ut i form av avgifter på produktionen.

Avgifter och subventioner i relation till partipriser

Beräkningar över olika avgifter och subventioner för jordbruksprodukter i relation till partipriser utförs fortlöpande inom jordbruksnämndens utredningsbyrå.

Avgifter

Beräkningarna utförs för införselavgifter, vilka tas ut vid import, och för övriga avgifter, till vilka förts förmålningsavgifter för vete och råg, fettvaruavgift för olja, försäljningsavgift för socker och kompensationsavgifter för smör, ost, nötkött, kalvkött och fläsk. Förmålningsavgift, fettvaruavgift och försäljningsavgift uttas vid förmålning av spannmål, användning av olja i bl a margarinindustrin respektive försäljning av socker inom landet (utgår endast tidvis). Dessa avgifter drabbar såväl svenska som importerade varor. Kompensationsavgifter uttogs t o m juni 1976 vid import och utgjorde ursprungligen kompensation för interna regleringsavgifter men låg sedan 1959 fasta.

I vissa fall har priserna på världsmarknaden varit högre än i Sverige, t ex tidvis för vete, socker och matpotatis. Därvid kan importbidrag lämnas för importerade varor eller exportavgift tas ut för svenska varor. I dessa fall kan sägas föreligga ett negativt importskydd, vilket utgör en minuspost i förhållande till den totala avgiftsnivån.

För socker och matpotatis har i tablånen överst på följande sida som negativt importskydd redovisats gällande importbidrag, medan för vete fått beräknas en skillnad mellan inhemskt pris och importpris då importbidrag eller exportavgift ej fastställts.

Subventioner

Jordbruket har under senare år kommit att tillföras allt större belopp över statsbudgeten i stället för genom höjda partipriser, möjliggjorda genom höjda införselavgifter. Dessas storlek ger härigenom ej samma bild som tidigare av det stöd som producenterna erhåller gentemot utlandspriserna.

Som ett komplement till beräkningarna över olika avgifter i relation till partipriser utförs beräkningar av subventioner i relation till partipriser.

Då tyngdpunkten av subventionerna ligger på mejeriprodukter, varav endast ost ingår i jämförelsen mellan avgifter och partipriser, omfattar beräkningarna för subventioner även produkterna konsumtionsmjölk (k-mjölk), grädde och mjölkpulver.

Subventionerna omfattar för i beräkningarna ingående varor de belopp som tillförts jordbruket som kompensation för uteblivna prishöjningar sedan 1973 och för ökat livsmedelsstöd den 1 april och den 16 september 1974. Vidare ingår de belopp som tillförts jordbruket som ersättning för genom prisstoppet förhindrade prishöjningar inom ramen för fastställda prisgränser (ost, kött och fläsk).

Resultat

I tablånen nedan redovisas influtna införselavgiftsmedel inom jordbruksregleringen under åren 1974/75–1976/77.

Varugrupp	Influtna införselavgiftsmedel ¹ , milj kr		
	1974/75	1975/76	1976/77
Fodermedel	25,1	98,8	113,2
Fettvaror	51,8	172,9	99,4
Mejeriprodukter	45,7	53,5	61,4
Kött- och fläskvaror	131,3	171,0	163,1
Övriga vegetabilier	7,7	12,2	11,6
Övriga animalier	1,2	2,9	2,4
Summa	262,8	511,3	451,1

¹ Exklusive belopp som återbetalats i samband med återexport.

Användningen av de influtna införselavgiftsmedlen inom jordbruksregleringen under åren 1973/74–1976/77 redovisas i tabell 169.

Av tabell 170 framgår användningen av de statliga budgetmedel som inom jordbruksnämndens ansvarsområde utgår till olika åtgärder inom jordbruks- och livsmedelsområdet.

I följande tablå lämnas uppgifter om avgifter i relation till partipriser för vissa vegetabilier (vete, råg, matpotatis, socker och rapsolja) och vissa animalier (smör, ost, ägg, nötkött, kalvkött och fläsk).

Avgiftsslag; varugrupp	Avgifter i relation till parti- priser, procent		
	1974/75 ⁵	1975/76 ⁵	1976/77 ⁵
Införselavgifter			
Vegetabilier ¹	9	10	23
Animalier ²	39	40	48
Jordbrukspro- dukter	28	29	39
Övriga avgifter³			
Vegetabilier ¹	18	21	16
Animalier ²	4	3	0
Jordbrukspro- dukter	9	10	6
Summa avgifter			
Vegetabilier ¹	28	31	39
Animalier ²	42	44	48
Jordbrukspro- dukter	37	39	45
Importbidrag⁴ m m			
Vegetabilier ¹	-27	-13	0
Animalier ²	0	0	0
Jordbrukspro- dukter	-10	-5	0
Totalt			
Vegetabilier ¹	1	18	39
Animalier ²	42	44	48
Jordbrukspro- dukter	28	34	45

¹ Avser vete, råg, matpotatis, socker och rapsolja. –² Avser smör, ost, ägg, nötkött, kalvkött och fläsk. –³ Avser förmålningsavgifter för vete och råg, fettva-
ruavgift för olja, försäljningsavgift för socker och
kompensationsavgifter för smör, ost, nötkött, kalv-
kött och fläsk. – ⁴ Se texten. – ⁵ Medeltal för augusti,
november, februari och maj.

I följande tablå lämnas uppgifter om subven-
tioner i relation till partipriser under åren
1974/75–1976/77.

Varugrupp	Subventioner i relation till partipriser, procent		
	1974/75 ³	1975/76 ³	1976/77 ³
Vegetabilier ¹	0	0	6
Animalier ²	23	26	24
Jordbrukspro- dukter	15	16	18
K-mjölk, grädde och mjölkpulver	60	68	72
Totalt	24	27	30

¹ Avser vete, råg, matpotatis, socker och rapsolja. –² Avser smör, ost, ägg, nötkött, kalvkött och fläsk. –³ Medeltal för augusti, november, februari och maj.

Bibliografi

Statens jordbruksnämnds skrivelser till rege-
ringen och regeringens årliga proposition angå-
ende jordbruksregleringen.

Avgifter jämförda med svenska priser på
jordbruksområdet/ uppgifter fr o m 1971 har
beräknats/. Jordbruksnämnden (stencil).

Tabell 169 Användningen av införselavgiftsmedel¹ inom jordbruksregleringen åren 1973/74–1976/77. Milj kronor

Disposition of revenues from import fees on agricultural products in 1973/74–1976/77. Millions of Swedish kronor

	1973/74	1974/75	1975/76	1976/77
Inom fördelningsplanen	255,0	277,2	351,0	380,4
Svensk spannmålshandel	–	–	74,7	109,8
Sveriges potatisintressenter	19,5	19,5	29,5	19,5
Sveriges Oljeväxtintressenter	42,8	40,8	–	–
Föreningen för mejeriprodukter	152,0	170,7	177,0	167,0
Svensk kötthandel	–	–	–	–
Svensk ägghandel	22,0	23,5	43,5	55,5
Övrigt	18,7	22,7	26,3	28,6
Utom fördelningsplanen	77,9	18,8	18,1	48,5
Sänkning av priset på k-mjolk	55,0	–	–	–
Pristillägg för får och lamm	9,7	8,4	10,2	12,2
Övrigt	13,2	10,4	7,9	36,3
Utbytesexport m m	2,6	25,6 ²	65,3 ²	64,6
Summa	335,5	321,6	434,3	493,5

¹ Exklusive belopp som återbetalats i samband med återexport. – ² Inklusive viss del av fettvaruavgiften som direkt tillförs Sveriges Oljeväxtintressenter.

Källa: Jordbruksnämnden.

Tabell 170 Beviljade budgetmedel inom jordbruksregleringen åren 1973/74–1976/77. Milj kr
Appropriation granted for agricultural price regulation in 1973/74–1976/77. Millions of Swedish kronor

	1973/74	1974/75	1975/76	1976/77
<i>Prisreglerande åtgärder</i>	837,3	2 193,5	2 947,2	2 924,9
Sänkning av priset på k-mjolk	–	55,0	55,0	54,0
Pristillägg för får och lamm	–	12,0	12,0	12,0
Ersättning för uteblivna prishöjningar m m	744,4	2 015,6	2 582,7	2 417,0
Mejeriprodukter	457,8	1 181,4	1 583,6	1 663,7
Kött och fläsk	267,6	758,0	918,6	673,9
Restitutioner	19,0	40,4	30,5	10,0
Lagring och skördeskadeavgifter	–	35,8	50,0	69,4
Ersättning för uteblivna höjningar av förmåningsavgiften	–	–	–	76,0
Diverse	36,0 ¹	7,4	74,2 ²	28,7 ³
Låginkomstsatsning	–	68,9	142,0	190,2
Leveranställägg mjolk	–	66,9	105,0	129,0 ⁴
Stöd till smågrisproduktion	–	–	20,0	20,0
Avbytarverksamhet m m	–	2,0	17,0	41,2
Prisutjämning för livsmedelsindustrins råvaruförbrukning	56,9	34,6	81,3	147,0
<i>Stöd till jordbruket i norra Sverige</i>	67,0	90,2	101,1	104,5
<i>Bidrag till permanent skördeskadeskydd</i>	30,0	30,0	30,0	30,0
<i>Kostnader för beredskapslagring av livsmedel och fodermedel m m</i>	35,9	40,2	39,9	46,1

¹ Därav utbetalt till danska jordbruket inom ramen för EFTA-överenskommelse 20,0 milj kr samt till sockerbruket i Mörbylånga, Öland, 15,3 milj kr. – ² Därav import av matpotatis 64,4 milj kr. – ³ Därav pristillägg för broiler 16,4 milj kr. – ⁴ Därav avser 14 milj kr tidigare regleringsår.

Källa: Jordbruksnämnden.

14.2 RATIONALISERINGSINSATSER

Enligt Kungl Maj:ts instruktion den 25 maj 1967 (nr 425) med senare ändringar åligger det lantbruksstyrelsen att samordna de statliga insatserna för lantbrukets rationalisering. Lantbruksstyrelsen handhar även det statliga kreditstödet åt jordbruket och trädgårdsnäringen.

Lantbruksnämnderna ombesörjer den regionala verksamheten. De har dessutom möjlighet att med medel ur en särskild kapitalfond, den s k jordfonden, köpa och sälja fast egendom i rationaliseringssyfte. Den inköpta marken skall i princip snarast överlåtas till jordbrukare som är i behov av tillskottsjord. Det har dock visat sig lämpligt att nämnderna genom markinköp skapar en viss rationaliseringsreserv. De inköpta fastigheterna stannar därför i nämndernas ägo i genomsnitt i två år.

Inom lantbruksstyrelsen utarbetas statistik över de olika statliga insatserna i rationaliseringssyfte m m. Uppgiftslämnare till denna statistik är de enskilda lantbruksnämnderna.

Omfattning av det statliga stödet till jordbrukets rationalisering

Det allmänna rationaliseringsstödet (det s k A-stödet) utgår i form av lånegarantier och bidrag. Stöd lämnas endast för åtgärder som bedöms vara önskvärda från allmän synpunkt, samhällsekonomiskt motiverade och lönsamma från företagsekonomisk synpunkt. Stöd beviljas dessutom endast till företag med förutsättningar för rationell drift. Dock görs undantag för lånegarantier för gödselvårdsanläggningar som erfordras enligt den nya miljöskyddslagstiftningen.

Statlig lånegaranti och statsbidrag kan dock under vissa förutsättningar lämnas till företag med begränsade utvecklingsmöjligheter. Detta gäller företag belägna i landskapet Dalsland, i Värmlands eller Kopparbergs län eller i Norrland (s k B-stöd). Utanför dessa områden kan stöd utgå till företag med begränsade utvecklingsmöjligheter för att fortsatt eller utvidgad mjölkproduktion skall underlättas (mjölkstöd).

För inköp av jordbruksmaskiner med tillbehör kan statliga lånegarantier beviljas (maskinlånestöd). Sådana garantier kan även beviljas för yrkesmässig maskinhållning.

Sedan den 1 juli 1972 kan statsbidrag lämnas till miljövårdande åtgärder vid jordbruks- och trädgårdsföretag (miljöstöd). Som villkor gäller bl a att stödet inte får motverka rationaliseringsverksamheten inom jordbruket eller trädgårdsnäringen.

Olika slag av rationaliseringsåtgärder

Med *inre rationalisering* avses effektivisering av ett företag genom om- eller nybyggnad av ekonomibyggnader och vägar samt genom täckdikning eller igenläggning av öppna diken o d. Hit hör även angelägna vattenvårdande åtgärder. Till *inre rationalisering* kan lånegaranti lämnas för hela kostnaden för investeringen minskad med eventuella bidrag. Sedan den 1 juli 1971 kan i norra Sverige bidrag beviljas i ökad omfattning även vid arealutökning genom arrende.

Yttre rationalisering avser sådan ändring av företagets areal eller ägoanordning att möjligheterna till rationellt jordbruk eller skogsbruk ökas. Till sådana förvärv kan lånegaranti beviljas för hela kostnaden. I vissa fall kan även bidrag utgå.

Med *särskild rationalisering*, SR (tidigare benämnd koncentrerad rationalisering, KR), inom jordbruket avses samtidig och under kort tid genomförd yttre och inre rationalisering i kombination med driftsrationalisering. Stöd för denna form av rationalisering lämnas endast till företag belägna i landskapet Dalsland, i Värmlands eller Kopparbergs län eller i Norrland. Stödet utgår i form av förhöjt bidrag till inre rationaliseringsåtgärder och dessutom av visst bidrag till driftsrationalisering.

Jordförvärvslån kommer i fråga för lantbrukare eller blivande lantbrukare som inte har tillräckligt med eget kapital för att förvärva bärkraftiga jordbruk. Garantier för sådana lån kan lämnas till företag – oavsett storlek – med förutsättningar för rationell drift.

För inköp av djur, maskiner, gödselmedel m m kan garantier för *driftslån* beviljas vid nyttillträde, vid genomgripande produktionsomläggning samt för avhjälpande av tillfälliga likviditetssvårigheter.

Statlig garanti för *maskinlån* lämnas för lån till inköp av sådana jordbruksmaskiner med

tillbehör som skall användas gemensamt av flera jordbruksföretag. Garantierna beviljas för nyuppsättning eller för utvidgning av befintligt maskinbestånd.

Särskilt övergångsbidrag kan utgå till jordbrukare som uppfyller vissa villkor. Dessutom gäller att brukarna skall vara födda före 1912 men ej ha fyllt 67 år. Under särskilda omständigheter kan även brukare födda 1912 eller senare få övergångsbidrag.

Avgångsvederlag beviljas under vissa förutsättningar jordbrukare som upphör med jordbruksdriften och i övrigt uppfyller kraven för att erhålla övergångsbidrag.

Resultat

I *tabell 171* lämnas uppgifter om lantbruksnämndernas fastighetsinnehav år 1976/77.

Omfattningen av det statliga stödet i form av lånegarantier och bidrag år 1976/77 framgår av *tabellerna 172 och 173*.

I *tabell 174* redovisas lånegarantier till trädgårdsföretag och i *tabell 175* stöd till rennäringen år 1976/77.

Bibliografi

Källa

Lantbruksnämndernas verksamhet m m /1949–1976 och årligen sedan 1974/75; uppgifter om stödets omfattning med fördelning på slag av stöd och på stödform/. Lantbruksstyrelsen, ekonomienheten (stencil).

Andra undersökningar

Kommunalt stöd till jordbruk i landskapsvårdande och sysselsättningsskapande syfte /avser 1972/. Examensarbete. Lantbrukshögskolan, institutionen för ekonomi och statistik (1974).

Tabell 171

Lantbruksnämndernas fastighetsinnehav år 1976/77

Possession of real estate of country agricultural boards in 1976/77

Område	Fastighetsinnehav vid årets utgång		
	Åkerareal, hektar	Skogsmarksareal, hektar	Taxeringsvärde ¹ , 1 000-tal kr
<i>Län</i>			
Stockholms	383	919	3 384
Uppsala	456	870	2 380
Södermanlands	765	952	4 730
Östergötlands	527	780	5 014
Jönköpings	138	1 100	3 003
Kronobergs	67	796	2 485
Kalmar	263	712	2 839
Gotlands	198	246	828
Blekinge	79	424	1 434
Kristianstads	470	236	3 690
Malmöhus	438	86	5 188
Hallands	332	772	3 220
Göteborgs o Bohus	185	214	1 200
Älvsborgs	706	3 003	8 393
Skaraborgs	712	1 000	5 899
Värmlands	346	7 206	8 134
Örebro	482	814	3 462
Västmanlands	1 465	2 094	9 768
Kopparbergs	1 827	23 371	18 799
Gävleborgs	1 044	13 454	14 534
Västernorrlands	579	14 505	12 347
Jämtlands	395	12 538	5 904
Västerbottens	1 048	16 744	4 989
Norrbottens	886	9 217	3 614
<i>Hela riket</i>			
1976/77	13 791	102 053	135 238
1975/76	13 740	102 878	130 805
1974/75	14 563	103 401	119 511

¹ Där taxeringsvärde saknas har uppskattat värde angivits.

Källa: Lantbruksstyrelsen.

Tabell 172 Statligt stöd till inre, yttre och särskild rationalisering m m åren 1974/75–1976/77. 1 000-tal kronor

Government support for internal and special rationalization and structural improvement etc. in 1974/75–1976/77. Thousands of Swedish kronor

Stödform	1974/75	1975/76	1976/77
<i>Statlig lånegaranti</i>			
Inre rationalisering	125 112	159 784	205 967
till dikning, vattenavledning och invallning	680	1 840	1 379
till täckdikning	9 788	8 441	8 879
till övriga markanläggningar	2 076	1 736	1 390
till byggnadsändamål	112 568	147 767	194 319
Yttre rationalisering	41 122	42 126	41 743
Särskild rationalisering	16 401	14 368	23 488
till dikning, vattenavledning och invallning	36	36	153
till täckdikning	673	931	999
till övriga markanläggningar	224	124	295
till byggnadsändamål	15 468	13 277	22 041
Jordförvärvslån	31 542	30 483	31 047
Driftslån	56 333	71 604	78 992
Maskinlån	1 384	1 948	3 175
Summa	271 894	320 313	384 412
<i>Statsbidrag</i>			
Inre rationalisering	41 168	42 403	58 498
till dikning, vattenavledning och invallning	1 045	252	498
till täckdikning	2 894	2 556	2 953
till övriga markanläggningar	674	805	843
till byggnadsändamål	36 555	38 790	54 204
Yttre rationalisering m m	4 428	4 421	5 555
Särskild rationalisering	16 175	17 313	20 013
till dikning, vattenavledning och invallning	39	63	125
till täckdikning	976	1 144	1 029
till övriga markanläggningar	475	512	595
till byggnadsändamål	12 403	12 675	15 544
till driftsrationalisering	2 282	2 919	2 720
Övergångsbidrag	2 929	2 360	1 808
Avgångsvederlag	110	81	32
Summa	64 810	66 578	85 906

Källa: Lantbruksstyrelsen

Tabell 173 Statligt stöd till inre, yttre och särskild rationalisering m m år 1976/77. 1 000-tal kronor

Government support for internal and special rationalization and structural improvement etc. in 1976/77. Thousands of Swedish kronor

Område	Inre rationalisering		Yttre rationalisering		Särskild rationalisering		Jordför- värvslån ¹	Driftslån ¹	Maskinlån ¹	Över- gångs- bidrag	Avgångs- vederlag
	Statlig låne- garanti	Stats- bidrag	Statlig låne- garanti	Stats- bidrag	Statlig låne- garanti	Stats- bidrag					
<i>Län</i>											
Stockholms	3 317	405	929	45	—	—	332	2 061	—	4	—
Uppsala	7 125	1 030	150	239	—	—	351	3 884	—	14	—
Södermanlands	5 329	1 137	1 244	121	—	—	600	5 953	86	13	—
Östergötlands	15 855	1 621	4 998	123	—	—	6 145	11 808	329	42	—
Jönköpings	2 292	1 029	920	65	—	—	1 150	3 996	25	101	—
Kronobergs	3 940	831	1 002	96	—	—	360	1 982	—	104	—
Kalmar	7 936	805	835	207	—	—	2 665	4 523	382	73	—
Gotlands	9 728	973	1 745	36	—	—	2 569	1 689	—	67	—
Blekinge	1 634	209	1 174	20	—	—	25	885	—	49	—
Kristianstads	10 201	1 294	2 485	120	—	—	2 764	2 240	500	87	—
Malmöhus	9 441	1 651	7 322	120	—	—	572	1 795	152	69	—
Hallands	4 814	2 247	2 446	20	—	—	900	2 140	—	107	—
Göteborgs o Bohus	6 739	570	1 249	103	—	—	—	1 650	75	88	—
Älvsborgs	8 740	1 448	1 012	127	—	—	120	215	—	119	—
Skaraborgs	10 167	3 697	2 141	157	—	—	1 025	6 745	465	64	—
Värmlands	14 937	1 674	1 382	352	1 441	502	2 430	3 616	150	67	—
Örebro	4 758	1 221	151	136	—	—	800	1 280	175	34	—
Västmanlands	7 060	1 196	116	285	—	—	1 663	2 745	42	12	—
Kopparbergs	17 598	4 936	2 902	1 104	3 714	2 795	1 664	5 909	197	32	—
Gävleborgs	10 352	3 584	250	273	—	1 247	151	1 961	—	36	3
Västernorrlands	6 972	4 848	1 829	675	2 150	2 191	362	1 703	—	128	11
Jämtlands	8 161	3 642	1 976	102	1 332	1 224	285	2 478	20	130	—
Västerbottens	12 998	8 941	1 849	301	3 317	3 364	2 695	1 576	150	256	—
Norrbottens	15 873	9 509	1 636	728	11 534	8 690	1 419	6 158	427	112	18
<i>Hela riket</i>											
1976/77	205 967	58 498	41 743	5 555	23 488	20 013	31 047	78 992	3 175	1 808	32
1975/76	159 784	42 403	42 126	4 421	14 368	17 313	30 483	71 604	1 948	2 360	81
1974/75	125 112	41 168	41 122	4 428	16 401	16 175	31 542	56 333	1 384	2 929	110

¹ Avser statlig lånegaranti.

Källa: Lantbruksstyrelsen.

Tabell 174 Statliga lånegarantier till trädgårdsföretag år 1976/77
 Government loan guarantee to horticultural enterprises in 1976/77

Område	Beviljat belopp, 1 000 kr				Antal beviljade lånegarantier	
	Rationaliseringslån	Förvärvslån	Driftslån	Summa	Totalt	Därav till växthusföretag
<i>Län</i>						
Stockholms	783	—	137	920	6	5
Uppsala	—	100	25	125	2	1
Södermanlands	58	225	35	318	4	3
Östergötlands	405	—	75	480	3	3
Jönköpings	23	—	100	123	2	1
Kronobergs	—	—	—	—	—	—
Kalmar	773	320	—	1 093	5	5
Gotlands	—	—	—	—	—	—
Blekinge	306	—	60	366	5	4
Kristianstads	2 486	305	152	2 943	19	15
Malmöhus	1 684	895	675	3 254	15	10
Hallands	1 007	—	30	1 037	7	7
Göteborgs o Bohus	80	165	90	335	4	3
Älvsborgs	574	—	—	574	4	4
Skaraborgs	75	55	60	190	3	2
Värmlands	45	—	—	45	1	1
Örebro	—	—	—	—	—	—
Västmanlands	226	58	15	299	7	7
Kopparbergs	21	270	290	581	3	1
Gävleborgs	3 400	—	300	3 700	2	2
Västernorrlands	41	156	—	197	2	2
Jämtlands	—	—	—	—	—	—
Västerbottens	—	—	—	—	—	—
Norrbottens	343	—	—	343	1	1
<i>Hela riket</i>						
1976/77	12 330	2 549	2 044	16 923	95	77
1975/76	11 217	1 136	1 649	14 002	93	85
1974/75	5 665	757	1 011	7 433	75	71

Källa: Lantbruksstyrelsen

Tabell 175 Statligt stöd till rennäringen år 1976/77
 Government support to reindeer breeding in 1976/77

Typ av stöd m m	Län			Summa
	Jämtlands	Västerbottens	Norrbottens	
<i>Rationaliseringsstöd</i>				
Antal stöd	–	1	5	6
Lånegarantier, 1 000-tal kronor	–	–	–	–
Bidrag ur samefonden, 1 000-tal kronor	–	72	68	140
<i>Rendriftsstöd</i>				
Antal stöd	–	2	19	21
Lånegarantier, 1 000-tal kronor	–	259	597	856
Bidrag ur samefonden, 1 000-tal kronor	–	27	177	204
Antal renar				
före åtgärd	–	245	1 523	1 768
efter åtgärd	–	689	3 049	3 738
<i>Redskapsstöd</i>				
Antal stöd	3	7	26	36
Lånegarantier, 1 000-tal kronor	11	–	–	11
Bidrag ur samefonden, 1 000-tal kronor	10	17	80	107

Källa: Lantbruksstyrelsen.

15 Lantbrukarnas föreningsrörelse

Lantbrukarnas föreningsrörelse bildar en av landets största organisationer. Dess syfte är bl a att handha marknadsförandet av olika produkter, samla utbudet samt dämpa säsongs- och konjunkturbetingade variationer i avsättningspriserna.

Föreningsrörelsens organisation m m

Det centrala organet för lantbrukets föreningsrörelse är Lantbrukarnas Riksförbund förening u p a (LRF). Förbundet har en facklig och en ekonomisk gren.

Den fackliga grenen svarar bl a för pridförhandlingar med statsmakterna och konsumenterna och för en bred näringspolitisk bevakning. Verksamheten är uppdelad på 26 länsförbund med tillsammans 1 714 lokalavdelningar. Den ekonomiska grenen omfattar ca 600 ekonomiska föreningar tillhörande 15 riksorganisationer. Riksorganisationernas namn framgår av schemat på s 281. Till lantbrukets ekonomiska föreningsrörelse räknas ytterligare en riksorganisation, som ej är ansluten till LRF.

Karakteristiskt för de ekonomiska föreningarna inom lantbruket är att deras verksamhet mestadels är specialiserad på någon begränsad uppgift, såsom försäljning av mjölk (mejerieföreningar) och försäljning av slaktdjur (slakterieföreningar). Varje jordbrukare som vill anlita föreningarna måste därför som regel vara medlem i flera sådana.

Svenska Mejeriernas Riksförening är mejeriernas riksorganisation. Föreningen representerar landets mjölkproducenter i förhandlingar och kontakter med staten, myndigheter och andra centrala organisationer. SMR handlägger också centrala planerings- och utredningsfrågor, vissa centrala marknadsföringsuppgifter samt svarar för exporten av svenska mejeriprodukter.

Sveriges Slakteriförbund är organ för tio slakteriföreningar, som samlar in slaktdjur, slaktar, säljer och distribuerar köttprodukter, bedriver rådgivningsverksamhet bland medlemmarna m m. Förbundet handhar vidare gemensamma ärenden som förmedling av köttvaror mellan föreningarna, lagring, export och import samt myndighetskontakter.

Svenska Lantmännens Riksförbund tillhandahåller varor och tjänster för främst de enskilda medlemmarna. Förbundet köper spannmål, oljeväxter och potatis från lantbrukarna och säljer till dem foder, gödsel och utsäde, växtskyddsmedel, petroleumprodukter samt maskiner och byggvaror. Riksförbundet förmedlar handeln genom de 19 lantmännenföreningarna och svarar för viss export och import.

Svenska Ägghandelsförbundet är centralt organ för de 12 äggcentralerna. Förbundet svarar för packning och försäljning av ägg i större delen av landet samt ansvarar för den centrala marknadsfördelningen och export och import.

Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbunds medlemmar äger tillsammans en tredjedel av Sveriges skogsmarksareal. De regionala skogsägareföreningarna har bildats för att det privata skogsbrukets intressen skall tillvaratas och för att lönsamheten i medlemmarnas skogsbruk skall förbättras.

Föreningsbanksrörelsen (tidigare jordbrukskasserörelsen) är uppbyggd i tre led. På lokal nivå svarar föreningsbankerna för kontakten med jordbrukarna. Förutom in- och utlåning omfattar servicen flera speciella tjänster. På regional nivå finns de 12 regionbankerna, vilka bl a är stora kreditgivare åt de ekonomiska föreningarna. *Sveriges Föreningsbankers Förbund* svarar för myndighetskontakter, central marknadsföring m m. Som centralbank fungerar Föreningsbankernas Bank.

Sveriges Allmänna Hypoteksbank lämnar krediter till jordbrukare och försäljer obligationer.

Svensk Husdjursskötsel bistår jordbrukarna med service på husdjursområdet. Organisationen genomför mjölk- och köttboskapskontrollen, sugg- och svinstamkontrollen och har en omfattande seminverksamhet. Vidare bedrivs ett avsevärt forsknings- och utvecklingsarbete.

Inom LRF finns vidare *Sveriges Oljeväxtodlares Centralförening*, *Sveriges Betodlares Centralförening*, *Sveriges Stärkelseproducenters Förening*, *Sveriges Bränneriintressenter*, *Sveriges Pälstdjursuppfödare Riksförbund*, *Sveriges Fröodlareförbund* och *Konservväxtodlarnas Riksförbund* (som bytt namn från *Sveriges Konservväxtodlares Samorganisation*).

Medlemsantal och handelsomsättning

Inom LRF utarbetas statistik över avräkningsvärden, omsättning, antal anställda m m inom

föreningsrörelsen. Underlag till denna statistik utgör de enskilda föreningarnas årsredovisningar jämte kompletterande uppgifter inhämtade enligt särskilda formulär.

Vissa andra uppgifter, exempelvis rörande antalet medlemmar, insamlas av respektive branschorganisation.

En översikt över föreningsrörelsens verksamhet åren 1972–1976 lämnas i *tabellerna 176 och 177*. I tabell 176 redovisas antal medlemmar i respektive riksorganisation. Utöver vad som framgår av tabellen är *Sveriges Allmänna Hypoteksbank* ansluten till LRF. Uppgifter om omsättningsvärden för olika riksorganisationer lämnas i tabell 177.

Bibliografi

Lantbrukarnas Riksförbunds årsredogörelse /årligen sedan 1970/71/.

Respektive riksorganisations årsredovisning.

Tabell 176 Antal medlemmar m m inom lantbrukets ekonomiska föreningsrörelse åren 1972–1976. 1 000-tal

Number of members etc. in agricultural economic associations 1972–1976.

Thousands

Årtal inom parentes anger det år då riksorganisationen bildades

Year in brackets stands for the year when the national association was established

Organisation	1972	1973	1974	1975	1976
<i>Anslutna till Lantbrukarnas Riksförbund (LRF)</i>					
Svenska Mejeriernas Riksförening (1932)	92,5	86,3	77,7	69,8	65,3
Sveriges Slakteriförbund (1933)	156,7	150,1	141,2	134,1	124,4
Svenska Lantmännens Riksförbund (1905)	120,1	118,8	117,7	117,7	116,7
Svenska Ägghandelsförbundet (1932)	14,0	13,1	11,6	7,8	5,6
Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund (1932)	132,1	132,4	133,6	133,8	132,7
Sveriges Föreningsbankers Förbund (1930)	226,8	240,6	255,7	261,9	280,9
Svensk Husdjursskötsel (1961)	83,1	81,3	79,7	79,3	77,3
Sveriges Oljeväxtodlares Centralförening (1943)	8,3	9,3	15,8	16,0	16,0
Sveriges Betodlares Centralförening (1899)	12,6	12,1	11,8	11,3	10,9
Sveriges Stärkelseproducenters Förening (1927)	2,9	2,8	2,9	2,9	2,8
Sveriges Bränneriintressenter (1907)	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
Sveriges Pälstdjursuppfödare Riksförbund (1926)	1,0	0,9	0,9	0,8	0,7
Sveriges Fröodlareförbund (1914)	1,4	1,6	1,7	1,7	1,7
Konservväxtodlarnas Riksförbund (1964)	..	3,0	2,0	2,2	2,2
Summa medlemskap	852,9	853,7	853,7	840,7	838,6
<i>Ej ansluten till Lantbrukarnas Riksförbund</i>					
Svenska Spannmålsföreningarnas Samorganisation (1931)	2,9	2,8	2,9	2,9	2,8

Källa: Lantbrukarnas Riksförbund.

Tabell 177 Omsättningsvärden¹ inom lantbrukets ekonomiska föreningsrörelse åren 1972–1976. Milj kronor
 Turnover values in agricultural economic associations 1972–1976. Millions of Swedish kronor

Organisation	1972	1973	1974	1975	1976 ³
<i>Affärsdrivande organisationer</i>					
Svenska Mejeriernas Riksförening	2 410,9	2 531,0	3 039,7	3 519,2	4 008,1
Sveriges Slakteriförbund	2 335,6	2 393,7	2 430,8	2 793,4	3 310,8
Svenska Lantmännens Riksförbund	3 673,2	4 060,5	5 166,4	6 079,3	7 078,3
Svenska Ägghandelsförbundet	140,2	145,0	155,0	146,7	179,4
Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund	921,5	1 185,0	1 830,2	2 037,5	2 152,7
Svensk Husdjursskötsel	44,8	49,0	53,9	66,1	81,0
Sveriges Stärkelseproducenters Förening ²	30,1	37,5	32,6	59,8	42,3
Sveriges Bränneriintressenter ²	15,0	19,7	23,4	30,1	34,1
Sveriges Pälsdjursuppfödarens Riksförbund	79,6	91,8	100,2	76,0	116,2
Svenska Spannmålsföreningarnas Samorganisation	74,6	71,5	80,0	90,1	104,8
Summa	9 725,5	10 584,7	12 912,2	14 898,2	17 107,7
<i>Organisationer, som för odlarnas räkning träffat avtal om försäljning</i>					
Sveriges Oljeväxtodlares Centralförening ²	254,0	309,1	383,1	375,4 ³	344,5
Sveriges Betodlares Centralförening ²	195,4	186,9	275,7	288,0 ³	334,5
Konservväxtodlarnas Riksförbund	..	22,7	25,4	32,7	38,2
Summa	449,4	518,7	684,2	696,1 ³	717,2
<i>Kreditorganisationer</i>					
Sveriges Föreningsbankers Förbund	5 391,8	6 124,9	7 151,5	8 562,3	9 621,6
Sveriges Allmänna Hypoteksbank	2 995,7	3 170,6	3 414,8	3 826,0	4 385,5
Summa	8 387,5	9 295,5	10 566,3	12 388,3	14 007,1

¹ Avser endast lantbrukarnas affärer med respektive organisation. Totalomsättningen uppgår sålunda till betydligt större belopp. – ² Avser verksamhetsår som börjar under respektive kalenderår. – ³ Preliminära uppgifter.
 Källa: Lantbrukarnas Riksförbund.

Lantbrukskooperationen i Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) år 1976

Svenska Mejeriernas Riksförening	Sveriges Slakteri- förbund	Svenska Lantmännens Riksförbund	Svenska Ägghandels- förbundet	Sveriges Skogsägare- föreningars Riksförbund	Sveriges Förenings- bankers Förbund	Sveriges Allmänna Hypoteks- bank	Svensk Husdjurs- skötsel	Sveriges Oljeväxt- odlars Central- förening	Sveriges Betodlars Central- förening	Sveriges Stärkelse- producenters Förening	Sveriges Bränneri- intres- senter	Sveriges Pälsdjurs- uppfödare Riksförbund	Sveriges Fröodlare- förbund	Konservväxt- odlarnas Riks- förbund
SMR	SS	SLR	SÄ	SSR	SFF	SAH	SHS	SOC	SBC	SSF	SBI	SPR	SFF	KRF
33 mejeri- föreningar	10 slakteri- föreningar	19 lantmännen- föreningar	12 ägg- centraler	11 skogsägare- föreningar	12 region- banker	10 hypoteks- föreningar	20 semin- föreningar/ kontroll- föreningar 5 avelsföre- ningar för nötkreatur Svenska Svinavels- föreningen	17 odlar- föreningar	7 betodlar- föreningar	7 stärkelse- föreningar	brännerier	15 lokal- föreningar 1 special- förening	15 odlar- föreningar	16 lokal- föreningar
114 drifts- platser	29 slakterier 29 charkuteri- fabriker	verksamhet på 500 platser			437 lokala förenings- banker 747 kontor									
65 300	124 400	116 700	5 600	132 700	280 900	42 200	77 300	16 000	10 900	2 800	1 400	700	1 700	2 200
medlemmar														

16 Lantbruksutbildningen

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>
16.1 Utbildning på gymnasial och högre nivå	178–179
16.2 Lantbruksnämndernas kursverk-samhet	180

16.1 UTBILDNING PÅ GYMNASIAL OCH HÖGRE NIVÅ

Statistiken över utbildningen i gymnasieskolan bygger på uppgifter som ifylls på särskilda blanketter vid varje skola. Blanketterna insänds till skolöverstyrelsen, som efter granskning överlämnar dem till SCB.

För statistik över utbildningen vid eftergymnasiala skolor inom jordbruks- och trädgårdsområdena sänder SCB ut blanketter direkt till berörda skolor.

Universitet och högskolor sänder varje termin in uppgifter om antal nyinskrivna, närvarande och examinerade vid respektive läroanstalt.

Jordbruksutbildningen

Grundutbildning inom jordbruk erhålls vid gymnasieskolans tvååriga jordbrukslinje samt, för elever med praktik, i specialkurser av olika längd. Undervisningen på jordbrukslinjen omfattar såväl yrkesspecifika som allmänna ämnen. För en del specialkurser gäller arbete inom yrkesområdet som särskilt behörighetskrav. Lantmästare och agronomer utbildas vid Sveriges lantbruksuniversitet. Utbildningen till lantmästare är ettårig och inträdeskraven är bl a genomgången kurs i driftsledning om 40 veckor. Agronomutbildningen är femårig.

Utbildningen av veterinärer sker vid veterinärmedicinska fakulteten vid lantbruksuniversitetet. Utbildningen är 5 1/2 år.

Jordbruksutbildningens schematiska uppbyggnad illustreras av figuren på s 284.

Trädgårdsutbildningen

Trädgårdsutbildningen är uppdelad på tvåårig trädgårdskurs (specialkurs) och, för elever med yrkeserfarenhet, kurser på en termin. Som påbyggnad finns bl a en ettårig högre specialkurs inom markbyggnad och en inom trädgårdsodling. Trädgårdstekniker utbildas vid lantbruksuniversitetet. Utbildningen är ettårig och inträdeskraven är bl a genomgången högre specialkurs. Hortonom- och landskapsarkitektutbildningen, som också sker vid lantbruksuniversitetet, är femårig.

Trädgårdsutbildningens schematiska uppbyggnad illustreras av figuren på s 285.

Resultat

Antal närvarande och avgångna elever vid gymnasieskolans jordbrukslinje och tvååriga trädgårdskurs samt anknyttande specialkurser läsåren 1975/76 och 1976/77 redovisas i *tabell 178*.

Antal närvarande och examinerade elever under läsåren 1975/76 och 1976/77 vid vissa

fakulteter inom Sveriges lantbruksuniversitet framgår av *tabell 179*.

Antalet registrerade studerande i forskarutbildning vid vissa högskolor (föregångare till lantbruksuniversitetet) under höstterminen 1976 redovisas i tabelln nedan.

Högskola	Forskingsstuderande ¹	
	Samtliga	Därav kvinnor
Lantbruks- högskolan	226	40
Veterinär- högskolan	57	11

¹ Exkl s k nollaktiva.

Bibliografi

Gymnasieskolan /årigen sedan hösten 1971; fr o m 1976 anges läsåret i stället/. Elever och klasser den 15 september /datum varierar något/. SCB. SM U 1972:25, 1973:5, 1974:7, 1975:7, 1976:2, 1977:15 . . .

Gymnasieskolan /årigen sedan 1971/72/. Elever i kurser som börjat under tiden den 16 september – 30 juni eller börjat och avslutats 1 juli – 14 september /datum varierar något/. SCB. SM U 1973:18, 1973:38, 1974:55, 1975:50, 1978:2 . . .

Gymnasieskolan läsåret /årigen sedan 1971/72/. Elever som avgått från gymnasieskolan med eller utan avslutad utbildning. SCB. SM U 1974:45 (avser 1971/72 och 1972/73), 1975:22, 1976:15, 1978:5 . . .

Gymnasial och eftergymnasial utbildning. Närvaro och examination höstterminen /årigen sedan 1973/ vid vissa läroanstalter. SCB. SM U 1974:38, 1975:35, 1976:31 . . .

Viss gymnasial och eftergymnasial utbildning. Närvaro höstterminen /årigen sedan 1973/ och examination läsåret /årigen sedan 1973/74/ vid vissa läroanstalter. SCB. SM U 1975:5, 1976:4, 1977:2, 1978:6 . . .

Högskolan. Inskrivning, närvaro och examination /terminsvis sedan 1972/73/. SCB. SM U 1973:28, 1974:3 och 43, 1975:4 och 41, 1976:9 och 42, 1977:7 och 32 . . .

Högskolestatistik I. Nyinskrivna, närvarande och examinerade vid universitet och hög-

skolor 1962/63–1971/72. Promemorior från SCB 1975:2.

Högskolan. Forskarutbildning /årigen sedan 1971/72; tidigare under benämningen Universitet och högskolor/. Registrerade och nybörjare. SCB. SM U 1973:36 och 42, 1974:22 och 37, 1975:17 och 34, 1976:33, 1977:33 . . .

Att välja studieväg /information om gymnasieskolans organisation/. Skolöverstyrelsen.

16.2 LANTBRUKSNÄMNDERNAS KURSVERKSAMHET

Ett viktigt led i rationaliseringen av jordbruket och trädgårdsnäringen utgör lantbruksnämndernas rådgivnings- och kursverksamhet. Riktlinjer för verksamheten utarbetas av lantbruksstyrelsen i samråd med berörda myndigheter och organisationer. För den lokala planeringen av kurserna finns vid lantbruksnämnderna särskilda programnämnder med representanter för länsmyndigheter och näringsutövere.

Lantbruksstyrelsen sammanställer varje år statistik över verksamhetens omfattning.

Resultat

I *tabell 180* redovisas antal kurser, kursdeltagare, kurstimmar och elevtimmar år 1976/77. Av tabelln nedan framgår antal elevtimmar inom olika ämnesområden.

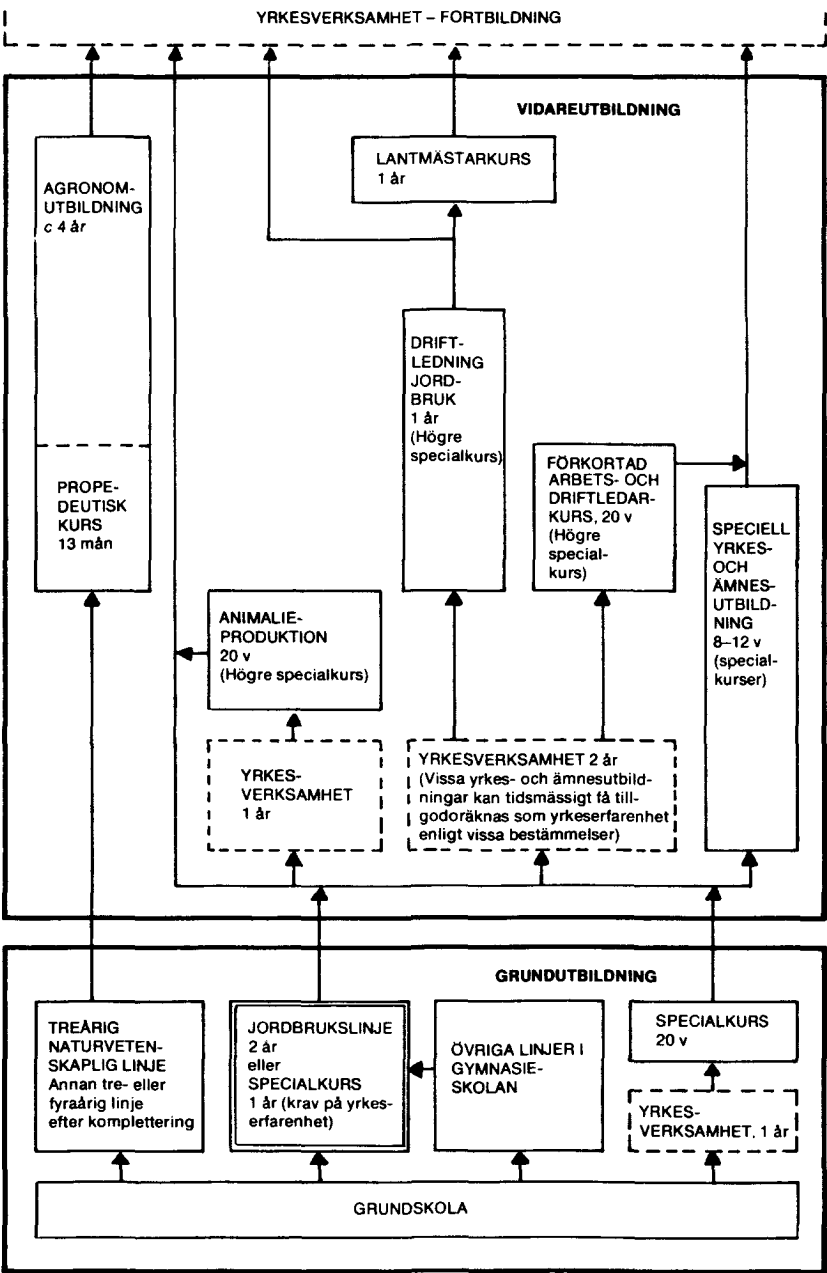
Ämnesområde	Antal elevtimmar		
	1974/75	1975/76	1976/77
Växtodling	177 107	173 692	203 851
Husdjur	171 972	199 002	205 182
Trädgård	41 794	41 352	39 751
Övrigt	262 563	265 688	244 088
Summa	653 436	679 734	692 872

Bibliografi

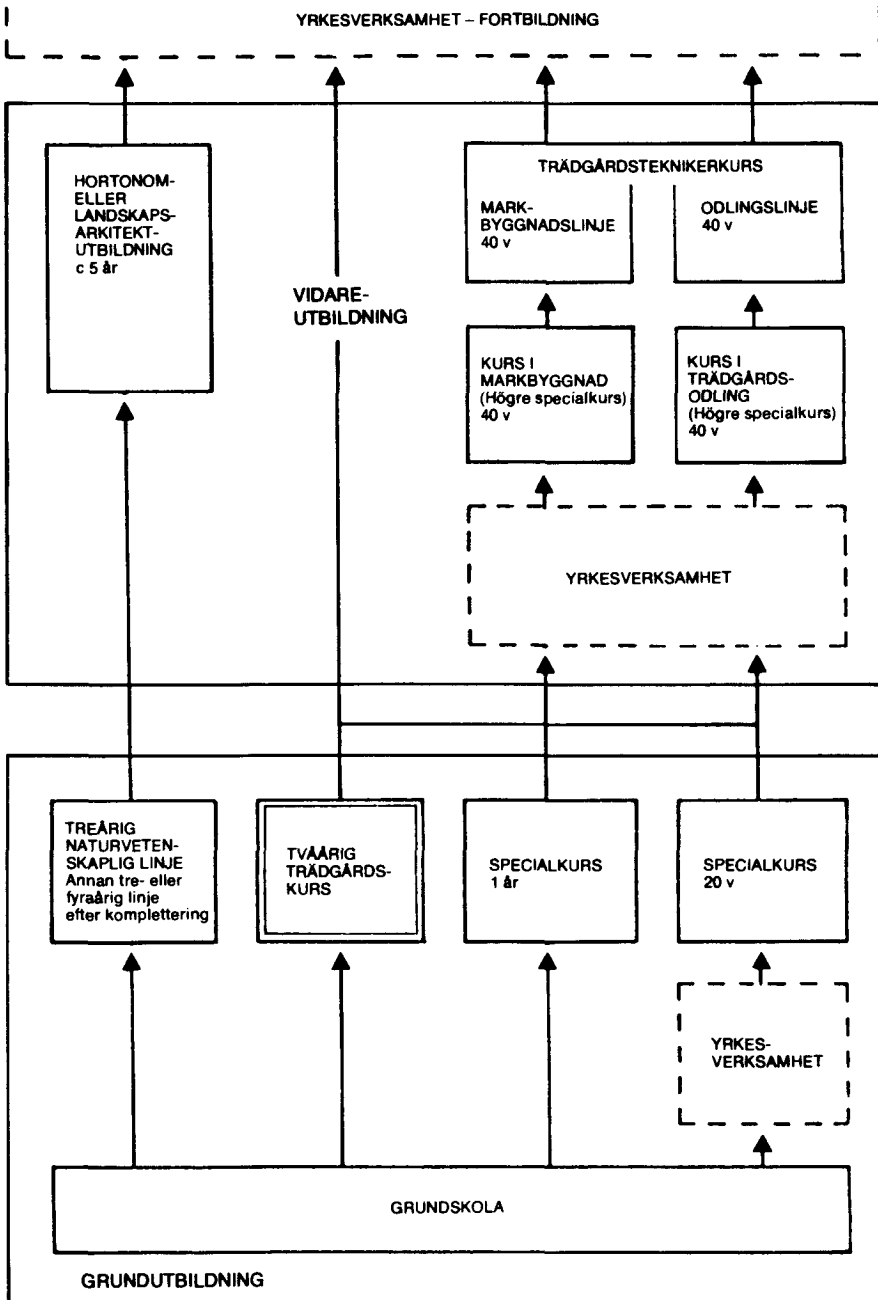
Lantbruksnämndernas verksamhet m m /1949–1976 och årligen sedan 1974/75/. Lantbruksstyrelsen, ekonomienheten (stencil).

Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) bedriver också en omfattande utbildnings- och rådgivningsverksamhet. Statistik sammanställs av LRFs utbildningssektion.

Jordbruksutbildningens uppbyggnad

Trädgårdsutbildningens uppbyggnad

Tabell 178

Antal närvarande och avgångna elever vid gymnasieskolans jordbrukslinje och tvååriga trädgårdskurs samt anknyttande specialkurser läsåren 1975/76 och 1976/77.

Number of attending and graduated pupils at the agricultural line and the two-year horticultural course and connected special courses of the integrated upper secondary school in 1975/76 and 1976/77

Studieväg	Samtliga		Därav kvinnor 1976/77
	1975/76	1976/77	
Jordbruk			
<i>Antal närvarande¹</i>			
Jordbrukslinje	1 689	1 731	749
Årskurs 1	888	899	418
Årskurs 2	801	832	331
Specialkurser ²	2 377	2 639	560
Summa	4 066	4 370	1 309
<i>Antal avgångna³</i>			
Jordbrukslinje	795	814	319
Specialkurser ^{2 4}	2 144	2 181	470
Summa	2 939	2 995	789
Trädgårdsbruk			
<i>Antal närvarande¹</i>			
Tvåårig trädgårdskurs	354	416	147
Årskurs 1	205	235	89
Årskurs 2	149	181	58
Övriga specialkurser ²	205	210	56
Summa	559	626	203
<i>Antal avgångna³</i>			
Tvåårig trädgårdskurs	141	175	53
Övriga specialkurser ^{2 4}	232	176	51
Summa	373	351	104

¹ Avser närvarande elever den 15 september och elever som påbörjat studier senare under läsåret. –

² Avser även grundläggande utbildning vid huvudsakligen specialkurser på en eller två terminer. –

³ Avser elever med slutförd lärokurs. – ⁴ Avser endast kurser längre än 8 veckor.

Källa: SCB, utbildningsstatistik.

Tabell 179

Antal närvarande och examinerade elever läsåren 1975/76 och 1976/77 vid vissa fakulteter inom Sveriges lantbruksuniversitet

Number of registered and examined pupils in 1975/76 and 1976/77 at certain faculties within the agricultural university of Sweden

Utbildning till	Samtliga		Därav kvinnor
	1975/76	1976/77	
<i>Antal närvarande¹</i>			
Lantmästare	63	63	4
Trädgårdstekniker	30	31	6
Agronom, hortonom, landskapsarkitekt	832	885	379
Veterinär	304	313	162
<i>Antal examinerade</i>			
Lantmästare	123	122	5
Trädgårdstekniker	30	31	6
Agronom	61	70	19
Hortonom	15	4	4
Landskapsarkitekt	13	12	8
Veterinär	44	49	22

¹ Avser höstterminen.

Källa: SCB, utbildningsstatistik.

Tabell 180 Antal kurser, kursdeltagare, kurstimmar och elevtimmar år 1976/77
 Number of courses, pupils, teaching-hours and learning-hours in 1976/77

Område	Antal kurser	Antal kursdeltagare				Antal kurstimmar		Antal elev- timmar
		1-dags- kurser	2-4-dagars kurser	Längre kurser	Summa	Totalt	Därav kvällstid	
<i>Län</i>								
Stockholms	157	5 200	408	116	5 724	1 238	383	32 969
Uppsala	340	6 192	1 265	299	7 756	1 186	542	26 609
Södermanlands	195	5 642	234	108	5 984	880	319	23 422
Östergötlands	269	9 690	406	—	10 096	987	408	36 008
Jönköpings	240	4 944	588	78	5 610	1 117	477	24 637
Kronobergs	285	6 993	350	12	7 355	1 086	666	26 616
Kalmar	298	9 120	472	70	9 662	1 253	703	41 270
Gotlands	177	4 008	48	96	4 152	807	430	16 639
Blekinge	98	2 464	306	64	2 834	520	262	12 499
Kristianstads	289	7 584	688	167	8 439	1 814	483	41 840
Malmöhus	285	10 062	585	270	10 917	1 482	427	51 610
Hallands	269	8 964	266	199	9 429	1 331	558	42 573
Göteborgs o Bohus	52	1 554	96	178	1 828	1 051	110	33 356
Älvsborgs	299	9 720	378	563	10 661	1 794	852	42 256
Skaraborgs	488	9 438	348	655	10 441	2 732	1 098	51 024
Värmlands	221	4 944	168	145	5 257	1 208	473	26 002
Örebro	175	4 526	322	180	5 028	1 013	321	23 158
Västmanlands	340	5 304	957	1 710	7 971	1 566	386	32 994
Kopparbergs	183	3 888	10	251	4 149	942	531	18 540
Gävleborgs	198	3 696	570	73	4 339	963	571	20 704
Västernorrlands	145	2 660	611	316	3 587	1 320	994	23 893
Jämtlands	90	1 998	150	126	2 274	523	209	11 929
Västerbottens	137	2 856	390	95	3 341	762	289	18 810
Norrbottnens	112	1 274	168	26	1 468	870	475	13 514
<i>Hela riket</i>								
1976/77	5 342	132 721	9 784	5 797	148 302	28 445	11 967	692 872
1975/76	5 027	140 728	9 413	5 719	155 860	26 199	11 024	679 734
1974/75	4 981	134 363	7 788	3 865	146 016	25 550	10 763	653 436
1973/74	4 652	122 144	10 070	3 812	136 026	25 158	10 564	619 911
1972/73	5 220	131 939	11 358	4 132	147 429	29 291	12 498	699 619

Källa: Lantbruksstyrelsen.

17 Internationella uppgifter

Jordbruksnäringens omfattning inom skilda länder belyses i statistik som årligen sammanställs och publiceras av FAO (Food and Agriculture Organization, FNs speciella organ för livsmedels- och jordbruksfrågor). Ifrågavarande statistik baseras på uppgifter som antingen erhållits genom direkt förfrågan hos respektive länder eller hämtats från olika publikationer, rapporter etc. I vissa fall har uppskattningar gjorts av FAO.

Eftersom statistiska metoder, definitioner och klassificeringar kan skilja sig mellan länderna, bör jämförelser göras med försiktighet.

Resultat

I *tabellerna 181–182* har för år 1975 sammanfattats uppgifter om ägoslagsfördelning och åkeranvändning.

Totalskördens storlek i olika länder 1975 redovisas i *tabell 183*. I *tabell 184* redogörs för antalet husdjur i olika länder 1974/75. I *tabell 185* redovisas konsumtionen av handelsgödsel, i *tabell 186* antalet inom jordbruk med binärningar förvärvsarbetande personer och i *tabell 187* antalet traktorer inom jordbruket.

Bibliografi

Production Yearbook /årligen sedan 1947/. FAO.

Annual Fertilizer Review /årligen sedan 1953/. FAO.

Jordbruksekonomiska meddelanden /internationella uppgifter om produktion, förbrukning, lager, handel m m publiceras fortlöpande/. Jordbruksnämnden.

En komparativ studie av jordbruksstatistiken i de nordiska länderna och övriga Västeuropa. Rapport. SCB (1976).

Tabell 181 Arealen i olika länder fördelad på ägoslag år 1975. 1 000-tal hektar

Areas of different types of land in different countries in 1975. Thousands of hectares

Land	Åker m m	Betesmark m m	Skog	Övrig mark	Total areal	Landareal
Sverige	3 015	700	26 424	11 009	44 996	41 148
Danmark	2 670	277	484 ¹	806	4 307	4 237
Finland	2 641	156	22 630 ²	5 118	33 701	30 545
Norge	792	106	8 330	21 582	32 422	30 810
Belgien	878	791	702	911	3 310	3 282
Bulgarien	4 339	1 612	3 797	1 307	11 091	11 055
Frankrike	18 810 ²	13 450 ²	14 610 ²	7 722	54 703	54 592
Grekland	3 890 ²	5 255 ²	2 615 ²	1 320	13 194	13 080
Irland	1 044 ²	3 820 ²	216	1 809	7 028	6 889
Italien	12 313	5 204	6 306	5 582	30 123	29 405
Jugoslavien	8 034	6 354	9 040	2 112	25 580	25 540
Nederländerna	841	1 241	308	991	3 695	3 381
Polen	15 084	4 125	8 608	2 642	31 268	30 459
Portugal	3 620 ²	530 ¹	3 641	1 373	9 208	9 164
Rumänien	10 500	4 446	6 316	1 772	23 750	23 034
Schweiz	386	1 633	1 052	906	4 129	3 977
Sovjetunionen	232 207	372 000	920 000 ¹	702 993	2 240 220	2 227 200
Spanien	20 833	11 088	14 944	3 098	50 478	49 963
Storbritannien	6 981	11 642	2 020	3 534	24 482	24 177
Tjeckoslovakien	5 256	1 748	4 506	1 048	12 788	12 558
Ungern	5 495	1 275	1 545	923	9 303	9 238
Västtyskland	8 059	5 244	7 162	3 938	24 858	24 403
Österrike	1 609	2 181	3 250	1 231	8 385	8 271
Östtyskland	4 936	1 359	2 952	1 356	10 818	10 603
Algeriet	7 050 ²	38 452 ¹	2 424 ¹	190 248	238 174	238 174
Egypten	2 862 ²	—	2	96 681	100 145	99 545
Kenya	1 765 ²	3 780 ²	1 935 ¹	49 445	58 264	56 925
Marocko	7 630 ²	12 500 ¹	5 190 ¹	19 310	44 655	44 630
Nigeria	23 750 ²	20 750 ²	31 069	15 508	92 377	91 077
Sydafrika	14 500 ²	81 800 ²	4 600 ¹	21 204	122 104	122 104
Tanzania	6 070 ²	44 760	31 074	6 700	94 509	88 604
Tunisien	4 360 ²	3 250 ¹	550 ²	7 376	16 361	15 536
Förenta Staterna	209 236 ²	215 000 ²	304 400 ²	184 053	936 312	912 689
Kanada	43 767 ²	25 100 ²	322 271	530 969	997 614	922 107
Mexiko	28 000 ²	67 000 ²	71 600 ²	30 655	202 206	197 255
Argentina	34 550 ²	143 700 ²	60 700 ²	35 719	277 689	274 669
Brasilien	36 600 ²	170 000 ²	510 000 ²	129 051	851 197	845 651
Chile	5 792 ²	11 700 ²	20 686	36 702	75 695	74 880
Peru	3 230 ²	27 120 ¹	73 800 ¹	23 850	128 522	128 000
Uruguay	1 870 ²	13 570 ²	614 ¹	1 437	17 751	17 491
Indien	167 200 ²	12 550 ²	67 400 ²	49 458	328 048	296 608
Irak	5 290	4 000 ²	1 500 ¹	32 607	43 492	43 397
Iran	16 490 ²	11 000 ¹	18 000	118 110	164 800	163 600
Japan	5 573	430 ²	25 043 ¹	6 057	37 231	37 103
Kina ²	129 000	213 200	151 800	436 496	959 696	930 496
Pakistan	19 450 ²	5 000 ²	2 800 ²	50 622	80 394	77 872
Syrien	5 476	8 631	445	3 868	18 518	18 420
Turkiet	28 286	27 550 ²	20 170	1 070	78 058	77 076
Australien	45 874 ²	455 000 ¹	137 700 ¹	123 219	768 685	761 793
Nya Zeeland	844 ²	13 530	6 800 ²	5 693	26 868	26 867
Hela världen	1 506 149	3 046 404	4 156 355	4 366 428	13 392 015	13 075 336

¹ Inofficiell uppgift. — ² Enligt uppskattning av FAO.

Källa: FAO, Production Yearbook.

Tabell 182 Åkerarealens användning i olika länder år 1975. 1 000-tal hektar
 Use of arable land in different countries in 1975. Thousands of hectares

Land	Vete	Råg	Korn	Havre	Majs	Hirs och sorghum	Ris	Potatis	Sockerbeter
Sverige	301	97	605	464	—	—	—	41	53
Danmark	102	49	1 443	111	—	—	—	31	123 ¹
Finland	219	38	464	572	—	—	—	49	24
Norge	16	1	180	103	—	—	—	25	—
Belgien	182	9	123	70	6	—	—	36	120
Bulgarien	819	17	575	50	652	1	17	30	78
Frankrike	3 876	111	2 779	641	1 966	87	10	311	561
Grekland	920	5	402	71	125	1	21	59	44
Irland	48	—	237	50	—	—	—	39	33
Italien	3 545	17	249	239	897	3	174	179	271
Jugoslavien	1 615	84	360	270	2 363	7	8	314	108
Nederländerna	107	18	83	34	1 ²	—	—	151	137
Polen	1 842	2 792	1 335	1 291	15	12	—	2 585	496
Portugal	466	210	101	207	392	6 ¹	31	115	2
Rumänien	2 351	41 ²	442	70	3 305	—	22	305	247
Schweiz	89	6	45	14	22	—	—	22	11
Sovjetunionen	61 985	8 010	32 548	12 107	2 652	2 851	500	7 912	3 666
Spanien	2 658	228	3 262	457	485	36	62	385	200
Storbritannien	1 035	6	2 345	232	1	—	—	214	198
Tjeckoslovakien	1 176	190	973	221	153	—	—	250	219
Ungern	1 251	104	257	45	1 413	14 ¹	27	100	127
Västtyskland	1 569	624	1 756	920	96	—	—	415	426
Österrike	270	119	315	101	144	1	—	69	60
Östtyskland	689	593	929	243	—	—	—	574	266
Algeriet	2 100 ¹	—	855	70 ¹	4	1	1	70	3
Egypten	586	—	42	—	769	205	442	41	—
Kenya	105 ²	—	20 ¹	5 ¹	1 250 ²	360 ¹	6	55 ¹	—
Marocko	1 691	2 ¹	1 844	32	492	62 ¹	6	20 ¹	62
Nigeria	3 ²	—	—	—	1 400 ¹	10 795 ²	300 ²	2 ¹	—
Sydafrika	1 460 ¹	20 ¹	50 ¹	225 ¹	5 700 ¹	355 ²	1 ¹	48 ¹	—
Tanzania	56	—	2	—	1 504	820 ²	287	21	—
Tunisien	1 065	—	335	24 ¹	—	14 ¹	—	5 ¹	4 ¹
Förenta Staterna	28 182	329	3 539	5 507	27 203	6 280	1 134	511	614
Kanada	9 487	320	4 468	2 411	635	—	—	106	32
Mexiko	778	—	286	59	6 694	1 116	196	57	4
Argentina	5 271	300	439	338	3 070	2 132	93	111	—
Brasilien	2 931	20 ¹	23 ¹	45 ¹	10 473	230 ²	5 279	193	—
Chile	686	9	66	94	92	—	23	72	42
Peru	137 ²	1 ¹	187	1 ¹	370 ²	8 ¹	116	280 ¹	—
Uruguay	456	—	44	84	153	54	46	26	22
Indien	18 010	—	2 885	—	5 996	34 885	39 688	587	—
Irak	1 408	—	567	—	9	6	30	1 ¹	2
Iran	5 600 ¹	—	1 532	—	30 ²	30 ¹	400 ¹	55 ¹	186 ²
Japan	90	1 ¹	78	13	4 ²	4 ¹	2 764	139	48 ²
Pakistan	5 812	—	194	—	620	1 100	1 710	28	7 ¹
Syrien	1 692	—	1 011	3	16	31	1	10	8
Turkiet	9 309	565	2 588	260	597	25	55	178	213
Australien	8 552	20 ²	2 328	987	51	533	76	38	—
Nya Zeeland	59	—	119	22	25	—	—	9 ¹	—
Hela världen	228 356	14 979	92 100	31 723	113 858	113 048	142 085	21 732	9 013

¹ Enligt uppskattning av FAO. — ² Inofficiell uppgift.

Källa: FAO, Production Yearbook.

Tabell 183 Totalskördens storlek i olika länder år 1975. 1 000-tal ton

Total harvest in different countries in 1975. Thousands of metric tons

Land	Vete	Råg	Korn	Havre	Majs	Hirs och sorghum	Ris	Potatis	Sockerbeter
Sverige	1 481	331	1 937	1 345	—	—	—	837	1 992
Danmark	520	163	5 156	367	—	—	—	661	5 000 ¹
Finland	622	81	1 242	1 450	—	—	—	680	640
Norge	48	4	445	259	—	—	—	435	—
Belgien	724	33	476	257	38	—	—	1 306	5 150
Bulgarien	2 771	18	1 699	56	2 822	—	68	318	1 802
Frankrike	15 013	301	9 336	1 898	8 163	312	48	7 228	22 300
Grekland	2 140	7	936	115	468	1 ²	104	895	2 640
Irland	207	1 ²	987	168	—	—	—	992	1 430 ¹
Italien	9 610	37	648	506	5 326	13	1 009	2 943	12 536
Jugoslavien	4 405	98	703	368	9 389	13	37	2 394	4 213
Nederländerna	528	63	336	158	6 ¹	—	—	5 003	5 927
Polen	5 207	6 270	3 638	2 920	79	9	—	46 429	15 345
Portugal	611	145	87	121	506	10 ²	133	1 047	93
Rumänien	4 862	52 ¹	952	57	9 241	—	69	2 716	4 905
Schweiz	356	24	173 ¹	56	143	—	—	960	480
Sovjetunionen	66 224	9 064	35 808	12 495	7 328	1 225 ²	2 009	88 703	66 314
Spanien	4 302	241	6 728	609	1 792	147	379	5 338	6 337
Storbritannien	4 488	19	8 513	795	3	—	—	4 551	4 864
Tjeckoslovakien	4 202	530	3 114	591	843	1 ²	—	3 565	7 736
Ungern	4 007	147	701	92	7 215 ¹	25	69	1 630	4 089
Västtyskland	7 014	2 125	6 970	3 445	531	—	—	10 853	18 203
Österrike	945	347	1 006	306	981	3 ²	—	1 579	3 134
Östtyskland	2 736	1 563	3 681	780	2	—	—	7 673	6 414
Algeriet	1 848	—	743	80	7	2	2	575	66
Egypten	2 033	—	118	—	2 781	775	2 423	720	—
Kenya	158	—	31	4 ²	1 600 ¹	360 ²	32	220 ²	—
Marocko	1 575	2 ²	1 587	29	371	78 ²	29	200 ²	1 792
Nigeria	6 ¹	—	—	—	1 000 ²	6 790 ²	399 ¹	28 ²	—
Sydafrika	1 792	4	53	103	9 140	416 ²	3	719	—
Tanzania	56	—	2	—	1 354	615 ¹	430	79	—
Tunisien	976	—	260	5 ²	—	8 ²	—	106 ¹	65
Förenta Staterna	58 102	454	8 360	9 546	147 251	19 307	5 805	14 512	26 947
Kanada	17 078	523	9 520	4 467	3 645	—	—	2 754	943
Mexiko	2 798	—	440	87	8 459	2 843	510	693	99
Argentina	8 570	273	523	433	7 700	5 200	351	1 349	—
Brasilien	1 788	17	27	45	16 354	483 ¹	7 538	1 669	—
Chile	1 002	11	121	131	329	—	76	738	1 617
Peru	143 ¹	1	168 ¹	1 ²	625 ¹	22	537	1 870	—
Uruguay	456	—	38	61	157	77	193	121	571
Indien	24 104	—	3 135	—	7 036	19 673	74 186	6 225	—
Irak	845	—	437	—	23	7	61	16 ²	49
Iran	5 483	—	1 438	—	65 ¹	37 ²	1 615 ¹	570 ²	4 597 ¹
Japan	241	1 ²	221	28	11 ¹	5 ²	17 097	3 261	2 170 ¹
Pakistan	7 673	—	137	—	802	589	3 926	289	98 ¹
Syrien	1 550	—	596	3	32	24	5	125	187
Turkiet	14 830	750	4 500	390	1 200	40	240	2 490	6 949
Australien	11 980	11 ¹	3 178	1 141 ¹	133	923	388	742	—
Nya Zeeland	203	1 ²	334	65	205	—	—	214 ²	—
Hela världen	355 824	23 739	156 591	49 010	324 670	98 677	348 570	286 973	256 491

¹ Inofficiell uppgift. — ² Enligt uppskattning av FAO.

Källa: FAO, Production Yearbook.

Tabell 184 Antal husdjur i olika länder år 1974/75¹. 1 000-tal

Number of livestock in different countries in 1974/75. Thousands

Land	Hästar	Mulåsnor och åsnor	Nöt- kreatur	Svin	Får	Getter	Höns	Bufflar	Kameler
Sverige	49	–	1 877	2 446	368	13 ²	11 692	–	–
Danmark	56	–	3 060	7 682	59	6 ²	15 417 ²	–	–
Finland	38	–	1 843	1 036	124	2 ²	9 238 ²	–	–
Island	44	–	67	7	864	–	234	–	–
Norge	22	–	915	669	1 639	69	6 446 ²	–	–
Belgien	55	1	3 105	4 750	84	5	32 024	–	–
Bulgarien	137	347	1 554	3 422	9 791	299	32 694	68	–
Frankrike	413	50	24 119	12 031	10 568	959	202 514 ²	–	–
Grekland	166	442	1 240	761	8 274	4 476	30 053	7	–
Irland	99	75 ²	6 927	843	3 796	32 ²	9 711	–	–
Italien	250	311	8 153	8 814	7 995	958	113 776 ²	89	–
Jugoslavien	922	120 ²	5 872	7 683	8 175	150 ²	50 591	66	–
Nederländerna	60 ²	–	4 956	7 279	760	20 ²	68 053	–	–
Polen	2 237	–	13 254	21 311	3 175	72 ²	162 891	–	–
Portugal	30 ²	271 ²	1 150 ³	1 833 ³	3 900 ²	678 ³	16 080 ²	–	–
Rumänien	557	37 ²	5 774 ³	8 566	13 929	443	67 672	209 ²	–
Schweiz	47	1 ²	1 965	1 964	366	67 ²	6 121	–	–
Sovjetunionen	6 749	503	109 122	72 273	145 305	5 927	754 000	427	253
Spanien	257	605	4 417	7 865	16 257	2 392	51 304	–	–
Storbritannien	141	5 ²	14 764	7 540	28 364	6 ²	130 471	–	–
Tjeckoslovakien	71	–	4 566	6 719	811	140	38 017	–	–
Ungern	163	4 ²	2 017	8 293	2 021	35	54 329	–	–
Västtyskland	325	–	14 430	20 234	1 040	35 ²	89 398	–	–
Österrike	40	–	2 581	3 517	154	46	12 250	–	–
Östtyskland	76	1 ²	5 585	11 519	1 847	65	47 529	–	–
Algeriet	154	624	1 245	4 ²	9 773	2 269	16 000 ²	–	155
Egypten	29	1 536	2 102	15	1 926	1 321	26 069	2 204	111 ³
Kenya ²	2	–	7 600	66	3 600	4 100	15 014	–	530
Marocko	300 ²	1 577 ²	3 620	11 ²	14 800	6 800	23 356 ²	–	200
Nigeria ²	250	720	11 000	880	7 650	22 500	85 000	–	18
Sydafrika	225	224	12 420	1 354	30 989	5 178	25 000	–	–
Tanzania	–	160 ²	13 882	24 ²	2 900 ²	4 600 ²	20 000 ²	–	–
Tunisien ²	104	258	870	3	3 400	850	14 500	–	180
Förenta Staterna	8 975 ²	5 ²	131 826	55 062	14 512	1 150	383 579	–	–
Kanada	345 ²	4 ²	14 016	5 913	559	24 ²	83 310 ²	–	–
Mexiko	5 664	5 391	27 863	11 466	5 280 ³	8 556	153 000 ²	–	–
Argentina	3 400 ³	253 ²	59 600 ³	5 000 ³	37 000 ³	5 500 ³	34 700	–	–
Brasilien	9 550 ²	7 615 ²	92 480 ³	35 000 ³	25 000 ³	16 000 ³	272 000 ²	165 ²	–
Chile	450 ³	50 ²	3 606	701	5 644	800 ³	19 000 ²	–	–
Peru	706 ²	764 ²	4 200 ³	1 900 ³	17 000 ²	1 960 ³	25 000 ²	–	–
Uruguay	415 ²	5 ²	11 362 ³	450 ²	14 938 ³	12 ²	7 300 ²	–	–
Indien ²	900	1 120	180 114	6 981	40 093	69 697	141 000	60 544	1 154
Irak ²	85	619	2 064	–	8 500	2 584	16 500	180	322
Iran	350 ²	1 920 ²	6 500 ²	67 ²	35 000 ³	14 000 ²	55 000 ²	130 ²	60 ²
Japan	43	–	3 644	7 684	12	111	242 163	–	–
Pakistan ²	400	924	13 389	90	18 618	13 892	34 000	10 563	866
Syrien	55	282	557	1	5 809	814	8 572	2	6
Turkiet	878	1 821	13 387	15	40 539	18 746	38 660	1 022	19
Australien	446 ³	5 ²	32 793	2 197	151 652	–	40 619	–	2 ²
Nya Zeeland	74 ²	–	9 653	500	55 320	41 ²	5 922 ²	–	–
Hela världen	65 868	55 819	1 206 959	659 465	1 034 779	406 778	6 021 624	131 135	14 002

¹ Avser perioden okt–sept. – ² Enligt uppskattning av FAO. – ³ Inofficiell uppgift.

Källa: FAO, Production Yearbook.

Tabell 185 Konsumtion av handelsgödsel i olika länder år 1975/76. Ton
Consumption of fertilizers in different countries in 1975/76. Metric tons

Land	Kväve N	Fosfor P ₂ O ₅	Kalium K ₂ O	Land	Kväve N	Fosfor P ₂ O ₅	Kalium K ₂ O
Sverige ¹	256 525	141 007	125 948	Förenta Staterna	9 384 713	4 731 167	4 724 186
Danmark	339 100	128 800	171 300	Honduras ^{2 3}	11 400	3 700	4 900
Finland	199 315	170 949	145 976	Jamaica ^{2 3}	9 000	4 500	7 800
Island ²	14 761	7 774	5 603	Kanada	562 000 ³	526 000 ³	215 000
Norge	97 900	57 200	74 600	Kuba ²	156 000	62 000	115 000
				Mexiko ³	833 000	220 000	48 000
Belgien	182 000	143 942	148 500				
Bulgarien ²	379 972	249 566	49 532	Argentina ³	28 000	22 000	5 000
Frankrike	1 707 800	1 618 300 ³	1 314 200	Bolivia ³	1 600	1 500	100
Grekland	275 100	160 100	27 530	Brasilien ²	410 137	914 800 ³	587 670
Irland	152 739	131 800 ³	144 250	Chile ²	38 600	47 000 ³	8 400
Italien	724 337	489 642	275 747	Colombia ^{2 3}	130 900	46 500	38 700
Jugoslavien ²	360 000	197 000	163 000	Ecuador	20 109	12 689	6 486
Nederländerna	451 165	79 139	101 069	Paraguay	300 ³	536	300 ³
Polen	1 223 676	941 717	1 490 889	Peru	82 000	11 500 ³	2 500 ³
Portugal ³	141 000	73 700	30 000	Uruguay	11 238	28 000 ³	4 012
Rumänien ²	788 000	338 000	70 600	Venezuela	64 822	40 877	33 840
Schweiz ³	42 300	38 200	57 800				
Sovjetunionen ²	7 357 000	3 833 000	4 997 000	Indien	2 031 000	453 000	270 000
Spanien	763 229 ³	422 215	257 470	Indonesien	341 900 ³	116 500	25 000 ³
Storbritannien	1 045 000	391 000	399 000	Irak ³	25 000	7 000	1 400
Tjeckoslovakien	511 000 ³	476 000	667 000	Iran	194 480	142 500	4 100
Ungern ²	535 838	429 340	553 094	Israel	36 560	19 240	17 775
Västtyskland	1 228 142	779 684	1 099 003	Japan	638 100	623 600	517 500
Österrike	121 444	73 600 ³	115 115	Kina ⁴	4 555 000	1 253 400	401 400
Östtyskland ²	678 000	400 000	706 500	Pakistan	441 892	101 266	1 824
				Syrien	42 000	21 500	1 600
Algeriet ^{2 3}	62 800	76 600	23 000	Thailand ²	78 852	62 293	39 074
Angola ^{2 3}	2 100	1 300	700	Turkiet	452 620	373 975	15 149
Egypten	415 000	83 000	3 192				
Etiopien	13 069	20 000 ³	–	Australien ³	165 000	490 200	72 900
Ghana ³	14 200	8 900	4 600	Nya Zeeland	10 295	360 000 ³	119 797
Kenya ²	20 475	21 263	2 675				
Marocko ^{2 3}	63 200	64 500	35 300	Hela världen	43 298 739	24 045 180	21 337 052
Mozambique ³	3 700	1 600	400				
Nigeria ³	30 200	16 100	6 000				
Sydafrika ²	285 276	342 532	127 464				
Tanzania ²	14 891	11 300 ³	3 479				
Tunisien ²	18 000 ³	25 697	5 000 ³				

¹ Inkl gödsling i skogsbruket. – ² Avser kalenderår. – ³ Inofficiell uppgift. – ⁴ Enligt uppskattning av FAO.

Källa: FAO, Annual Fertilizer Review.

Tabell 186 Förvärvsarbetande befolkning inom jordbruk med binärningar samt dennas andel av den totala förvärvsarbetande befolkningen i olika länder år 1975

Economically active population in agriculture and subsidiary enterprises and its proportion of the total economically active population, in different countries in 1975

Land	Förvärvs- arbetande befolkning inom jord- bruk med binärningar, 1 000-tal personer	I procent av den totala för- värvsarbe- tande be- folkningen	Land	Förvärvs- arbetande befolkning inom jord- bruk med binärningar, 1 000-tal personer	I procent av den totala för- värvsarbe- tande be- folkningen
Sverige	235	7	Tanzania	5 427	84
Danmark	212	9	Tunisien	616	45
Finland	376	17			
Island	13	15	Förenta Staterna	2 598	3
Norge	146	10	Honduras	584	65
			Jamaica	167	25
Belgien	144	4	Kanada	617	7
Bulgarien	1 851	40	Kuba	763	27
Frankrike	2 433	11	Mexico	6 908	41
Grekland	1 582	41			
Irland	280	24	Argentina	1 427	15
Italien	3 031	15	Bolivia	942	53
Jugoslavien	4 258	44	Brasilien	14 525	42
Nederländerna	342	7	Chile	684	21
Polen	6 360	35	Colombia	2 471	32
Portugal	1 012	30	Ecuador	1 069	48
Rumänien	6 107	52	Paraguay	429	51
Schweiz	198	6	Peru	1 835	41
Sovjetunionen	25 992	21	Uruguay	161	13
Spanien	2 620	21	Venezuela	773	22
Storbritannien	615	2			
Tjeckoslovakien	983	13	Indien	159 939	67
Ungern	1 042	20	Indonesien	29 456	63
Västtyskland	1 536	6	Irak	1 209	43
Österrike	380	12	Iran	3 948	42
Östtyskland	957	11	Israel	99	8
			Japan	8 443	15
Algeriet	2 072	55	Kina	251 223	64
Angola	1 049	61	Pakistan	11 043	56
Egypten	5 509	52	Syrien	932	49
Etiopien	9 745	82	Thailand	14 914	78
Ghana	2 027	55	Turkiet	10 455	61
Kenya	4 154	80			
Marocko	2 469	54	Australien	394	7
Mozambique	2 522	69	Nya Zeeland	128	11
Nigeria	14 236	58			
Sydafrika	2 724	30	Hela världen	787 612	48

Källa: FAO, Production Yearbook.

Tabell 187 Antal jordbrukstraktorer¹ i olika länder år 1975
 Number of agricultural tractors in different countries in 1975

Land	Antal traktorer	Land	Antal traktorer
Sverige	189 500 ³	Förenta Staterna	4 109 000
Danmark	186 000 ²	Honduras	1 000 ²
Finland	187 730	Jamaica	2 500 ²
Island	10 150 ²	Kanada	638 557
Norge	104 752	Kuba	54 800
		Mexiko	140 000 ²
Belgien	103 146		
Bulgarien	78 000 ³		
Frankrike	1 363 000		
Grekland	87 000 ²	Argentina	188 000 ²
Irland	108 000 ²	Bolivia	750 ²
Italien	819 334	Brasilien	254 000
Jugoslavien	225 524	Chile	28 000 ²
Nederländerna	142 686	Colombia	31 500 ²
Polen	401 219	Ecuador	3 550 ²
Portugal	44 452	Paraguay	2 700 ²
Rumänien	119 533	Peru	12 500 ²
Schweiz	83 000	Uruguay	27 500 ²
Sovjetunionen	2 336 000	Venezuela	26 600 ³
Spanien	379 070		
Storbritannien	494 738		
Tjeckoslovakien	142 056		
Ungern	60 678	Indien	227 668
Västtyskland	1 441 778	Indonesien	10 500 ²
Österrike	290 000	Irak	20 222 ³
Östtyskland	139 982	Iran	29 000 ²
		Israel	21 650
		Japan	350 000 ²
Algeriet	51 000 ²	Kina	190 000 ²
Angola	9 300 ²	Pakistan	38 000 ²
Egypten	21 500 ²	Syrien	15 303
Etiopien	3 600 ²	Thailand	19 173
Ghana	3 200 ²	Turkiet	242 456
Kenya	5 900 ²		
Marocko	20 000 ²		
Mozambique	5 500 ²		
Nigeria	7 500 ²	Australien	335 000 ²
Sydafrika	176 000	Nya Zeeland	98 700 ²
Tanzania	7 200 ²		
Tunisien	29 000 ²	Hela världen	17 211 821

¹ Avser hjul- och bandtraktorer. – ² Enligt uppskattning av FAO. – ³ Inofficiell uppgift.

Källa: FAO, Production Yearbook.

Bibliografi över publikationer som ej redovisas på annan plats i årsboken

Odlingsteknik m m vid större matpotatisodlingar 1973. SCB. SM J 1974:62 (vissa uppgifter redovisades även i Jordbruksstatistisk årsbok 1975 och 1976). Statistiska tabeller 1974:59.

El- och fjärrvärmeförsörjningen 1974 /med viss särredovisning av jordbrukets andel/. SCB. SM I 1975:70.

Energiprisets inverkan på jordbrukets produktionskostnader. Meddelande från Jordbrukets utredningsinstitut 1975:2.

Jordbrukets möjligheter att anpassa sig till nya mönster för proteinförsörjningen /med uppgifter om bl a produktion av växt- och djurprotein/. Meddelande från Jordbrukets utredningsinstitut 1975:4.

Lantbrukarnas yrkesverksamhet och utbildning vid företag med mer än 2,0 hektar åker

samt vid företag med yrkesmässig odling av trädgårdsväxter. SCB. SM J 1971:49.

Rekryteringen av lantbrukare – omfattning 1966–1970 – påverkande faktorer – roll i rationaliseringsprocessen. Lantbrukshögskolan, institutionen för ekonomi och statistik. Rapport nr 33 (1974).

Faktorer av betydelse för lantbruksföretagets utvecklingsbarhet. II. En undersökning av material ur den jordbruksekonomiska undersökningen (JEU) 1960–1969. Lantbrukshögskolan, institutionen för ekonomi och statistik. Rapport nr 48 (1974).

Resursflöden i svenskt jord- och skogsbruk 1956 och 1972 med tonvikt på energiströmmar. Rapport från en arbetsgrupp tillsatt av Kungliga Skogs- och Lantbruksakademien. Lantbrukshögskolan, institutionen för ekonomi och statistik. Rapporterna nr 64 och 65 (1975).

År för ändring	Församling som har flyttats	Från län	Till län
1971	Altuna	Västmanlands	Uppsala
	Frösthult	»	»
	Härnevi	»	»
	Simtuna	»	»
	Torstuna	»	»
	Österunda	»	»
	Björketorp	Älvsborgs	Göteborgs och Bohus
	Glemminge	Kristianstads	Malmöhus
	Hörup	»	»
	Ingelstorp	»	»
	Löderup	»	»
	Valleberga	»	»
	Grimmared	Älvsborgs	Hallands
	Gunnarsjö	»	»
	Karl Gustav	»	»
	Kungsäter	»	»
	Älvsered	»	»
	Gärdserym	Kalmar	Östergötlands
	Hannäs	»	»
	Tryserum	»	»
	Östra Ed	»	»
	Hjärtum	Göteborgs och Bohus	Älvsborgs
	Västerlanda	»	»
	Lindome	Hallands	Göteborgs och Bohus
	Långasjö	Kronobergs	Kalmar
	Södra Råda	Värmlands	Skaraborgs
	Tannåker	Jönköpings	Kronobergs
	Östra Karup	Hallands	Kristianstads
1974	Bodum	Västernorrlands	Jämtlands
	Fjällsjö	»	»
	Tåsjö	»	»
	Femsjö	Jönköpings	Hallands
	Färgaryd	»	»
	Jälluntofta	»	»
	Långaryd	»	»
	Södra Unnaryd	»	»
	Fivlered	Älvsborgs	Skaraborgs
	Norra Åsarp	»	»
	Smula	»	»
	Solberga	»	»
	Götlunda	Örebro	Västmanlands

Områdesindelningen i lantbruksstatistiken 1977

Geographical divisions for agricultural statistics

3 Riksområden

8 Produktionsområden

18 Produktionsområden¹

61 Naturliga jordbruksområden

1. Södra och mellersta Sveriges slättbygder

1 Götalands södra slättbygder (Gss)

01 Skåne-Hallands slättbygd

19 Kristianstads län, slättbygden

22 Malmöhus län, slättbygden

23 Hallands län, slättbygden

2 Götalands mellanbygder (Gmb)

02 Sydsvenska mellanbygden

10 Kalmar län, Kalmarslätten

16 Blekinge län, slättbygden

18 Kristianstads län, mellanbygden

21 Malmöhus län, mellanbygden

03 Öland och Gotland

13 Kalmar län, Öland

14 Gotlands län

3 Götalands norra slättbygder (Gns)

04 Östgötaslätten

05 Östergötlands län, Östgötaslätten

05 Vänerslätten, del av

27 Älvsborgs län, slättbygden

31 Skaraborgs län, slättbygden, Götalandsdelen

32 Skaraborgs län, falbygden

4 Svealands slättbygder (Ss)

05 Vänerslätten, del av

35 Värmlands län, slättbygden

62 Skaraborgs län, slättbygden, Svealandsdelen

06 Mälar- och Hjälmabygden

01 Stockholms län

02 Uppsala län

03 Södermanlands län

40 Örebro län, slättbygden

43 Västmanlands län, slättbygden

2. Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder

5 Götalands skogsbygder (Gsk)

07 Sydsvenska höglandet

06 Östergötlands län, södra skogsbygden

08 Jönköpings län

09 Kronobergs län

12 Kalmar län, skogsbygden

15 Blekinge län, skogsbygden

17 Kristianstads län, skogsbygden

20 Malmöhus län, skogsbygden

24 Hallands län, skogsbygden

30 Älvsborgs län, södra höglandet

34 Skaraborgs län, sydöstra höglandet

61 Göteborgs och Bohus län, södra höglandet

¹ Se kapitel 2.

- 08 Östsvenska dalbygden
 - 07 Östergötlands län, södra kustlandet
 - 11 Kalmar län, norra kustlandet

- 09 Västsvenska dalbygden
 - 25 Hallands län, norra Halland
 - 26 Göteborgs och Bohus län, länet utom södra höglandet
 - 28 Älvsborgs län, dalbygderna

6 *Mellersta Sveriges skogsbygder (Ssk)*

- 10 Södra Bergslagen
 - 04 Östergötlands län, norra skogsbygden
 - 33 Skaraborgs län, nordöstra höglandet
 - 39 Örebro län, södra skogsbygden
- 11 Västsvenska dalsjöområdet
 - 29 Älvsborgs län, Dalslands bergsbygd
 - 36 Värmlands län, centrala och västra Värmland
- 12 Norra Bergslagen
 - 37 Värmlands län, Bergslagen
 - 41 Örebro län, Bergslagen
 - 42 Västmanlands län, Bergslagen
 - 44 Kopparbergs län, Bergslagen
- 13 Östra Dalarna-Gästrikland
 - 45 Kopparbergs län, östra Dalarna
 - 48 Gävleborgs län, Gästrikland

3. **Norra Sverige**

7 *Nedre Norrland (Nn)*

- 14 Kustlandet i nedre Norrland
 - 49 Gävleborgs län, Hälsinglands kustland
 - 51 Västernorrlands län, kustlandet
- 16 Nordsvenska mellanbygden
 - 38 Värmlands län, norra Värmland
 - 46 Kopparbergs län, mellanbygden
 - 50 Gävleborgs län, inlandet
 - 52 Västernorrlands län, inlandet
 - 55 Jämtlands län, mellanbygden
- 17 Jämtländska siluområdet
 - 54 Jämtlands län, siluområdet

8 *Övre Norrland (Nö)*

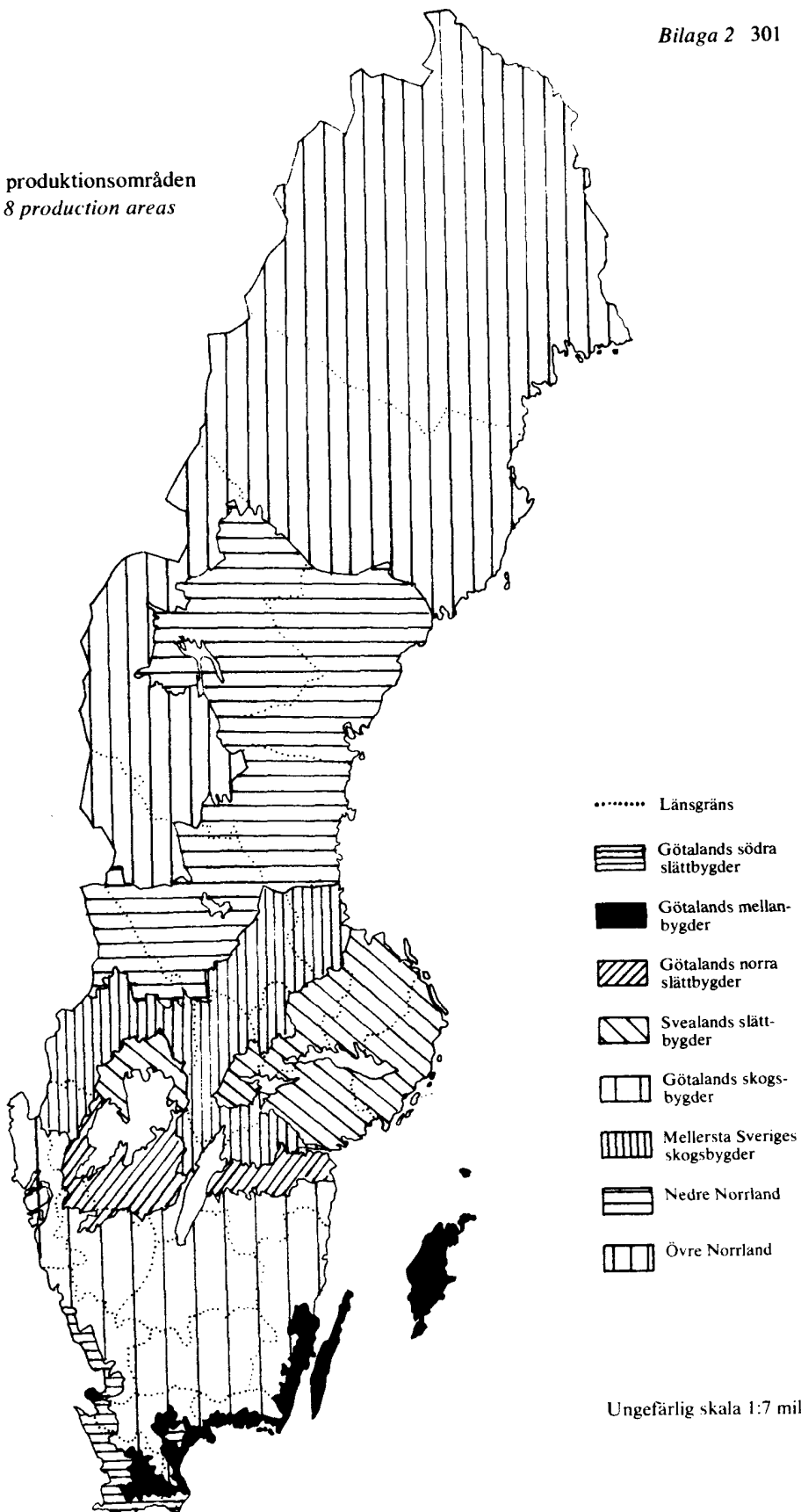
- 15 Kustlandet i övre Norrland
 - 57 Västerbottens län, kustlandet
 - 59 Norrbottens län, kustlandet
- 18 Fjäll- och moränbygden
 - 47 Kopparbergs län, fjällbygden
 - 56 Jämtlands län, fjällbygden
 - 58 Västerbottens län, inlandet
 - 60 Norrbottens län, inlandet

Sverige

Sweden

Indelningen i 8 produktionsområden

The division in 8 production areas

Ungefärlig skala 1:7 milj

Till lantbruksregistret under perioden 1968–1977 insamlade uppgifter¹

Uppgift	1968	1969	1970	1971 ³	1972	1973	1974	1975	1976 ³	1977
a) företagarens namn och adress, personnummer, telefonnummer	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×
b) i företaget ingående fastigheter, deras areal av åker och skogsmark, ägare till arrenderad åker, arrendator till utarrenderad åker	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×
c) arealen av olika ägoslag för varje församling inom vilken företaget har areal	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×
d) åkerarealens användning för varje församling inom vilken företaget har areal	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×
e) orsaker till förändringar i åkerarealen	–	×	×	×	×	×	×	×	×	×
f) antal husdjur	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×
g) antal sysselsatta på företaget	–	×	×	×	×	×	×	×	×	×
h) ny- och ombyggnadsverksamhet	–	–	×	×	×	×	×	×	×	×
i) deklaration för potatisregleringen	–	–	–	–	×	×	×	×	×	×
j) tillträdesår till nuvarande företag samt företagarens utbildning	–	–	×	–	–	–	–	–	–	–
k) brukarebostad	–	×	–	–	–	–	–	–	–	–
l) stallbyggnader	–	×	–	–	–	–	–	–	–	–
m) bevattningsanläggningar	–	–	–	–	–	–	–	×	–	–
n) övriga anläggningar	–	×	–	×	–	–	–	–	–	×
o) antal traktorer och skördetröskor	–	–	–	×	–	–	–	–	×	–
p) areal av olika trädgårdsväxter	–	–	×	–	–	×	×	×	–	–
q) areal under glas eller plast	–	–	×	–	–	×	×	×	–	–

¹ Exkl uppgifter insamlade vid trädgårdsräkningarna 1972 och 1977. – ² Uppgifter insamlades endast för företag med mer än 10 hektar åker. – ³ Lantbruksräkning. – ⁴ Uppgifter insamlades endast för företag med minst 0,3 hektar åker.

1

FÖRETAGARE (brukare) den 9 juni 1977

Ändra och komplettera uppgifterna om de är fel eller ofullständiga.

Personnummer

Telefonnummer

Organisationsnummer (juridisk person)

Om mer än en företagare finns, redovisas övriga i avsnitt 15

SCB's
identifikationsnr**LBR 1977**

UPPGIFTER FÖR

- LANTBRUKSREGISTRET
- LANTBRUKSSTATISTIKEN
- SKÖRDESKADESKYDDET
- POTATISREGLERINGEN

Uppgifterna på blanketten skall avse ett företag, varmed menas den verksamhet inom jordbruk, skogsbruk, husdjurskötsel, frukt- eller trädgårdsodling, som bedrivs under en och samma driftsledning. Se i övrigt bifogad anvisningsbroschyr. Den ifyllda blanketten skall vara statistiska centralbyrån, SCB, tillhanda senast den 15 juni 1977. En försening kan bli en medföra att företagaren går miste om skördeskadestättning.

2

BRUKNINGSCENTRUM

Här anges den fastighet där de för driften viktigaste ekonomi-byggnaderna är belägna. Se även anvisningsbroschyr. Ändra och komplettera uppgiften om den är fel eller ofullständig.

3

FASTIGHETER som ingår i företaget den 9 juni 1977

Ändra och komplettera uppgifterna om de är fel eller ofullständiga. Även fastighet utan åker eller skog redovisas.

Ord- nings- nr	För- sam- ling nr	FASTIGHETSBETECKNING (namn och nummer)	Ägd/ arrenderad	Areal under eget bruk Åker hektar	Skog hektar	Utarren- derad åker hektar	SCB's kod
		10		14	15	16	17 A/A
		11					18 Förändr
		12	13				19 Sam
		10		14	15	16	17 A/A
		11					18 Förändr
		12	13				19 Sam
		10		14	15	16	17 A/A
		11					18 Förändr
		12	13				19 Sam
		10		14	15	16	17 A/A
		11					18 Förändr
		12	13				19 Sam
		10		14	15	16	17 A/A
		11					18 Förändr
		12	13				19 Sam

4

FÖRSAMLINGAR

Följ nedanstående församlingsnumrering när Ni fyller i avsnitt 6.

Nr 1	Nr 2	Nr 3
------	------	------

5

AREALER FÖRSAMLINGSVIS

Om uppgifterna är fel eller ofullständiga ändra eller komplettera i fältet till höger om respektive uppgift.

■ AREALER UNDER EGET BRUK

- åker
- kultiverad betesmark
- annan gräsbärande mark
- skogsmark
- övrig mark

Hektar	Hektar	Hektar
1	1	1
2	2	2
3	3	3
4	4	4
5	5	5
6	6	6
Summa areal under eget bruk		

■ UTARRENDERAD ÅKER

7	7	7
---	---	---

SCB STATISTISKA CENTRALBYRÅN
Enheten för lantbruksenkäter

Postadress
Box 902
701 22 ÖREBRO

Gatuadress
Folkungagatan 8

Telefon
Riktlinj Abonnentnr
019-14 03 20

SCB A/LE 505 1977 ÖREBRO tryck 770332

6 ÅKERAREALENS ANVÄNDNING den 9 juni 1977

Om vårsådden inte är avslutad den 9 juni, skall arealredovisningen avse förhållandena den dag vårsådden är avslutad, dock senast den 20 juni. I dessa fall skall blanketten vara SCB tillhanda senast den 22 juni.

Vid uppkörning och omsådd den 9 juni eller tidigare redovisas den nya grödan. Uppkörd areal som ej sååts om redovisas som helträda (rad 28).

Ange alla arealuppgifter i hektar med avrundning till en decimal. Vid avrundningen höjs första decimalen en enhet om andra decimalen är 5 eller högre (t ex 0,44 blir 0,4 och 0,45 blir 0,5). 1 tunnland = 0,5 hektar. 1000 m²=0,1 hektar.

Följ den församlingsnumrering (nr 1, 2 och 3) som angivits på sidan 1

ÅKERAREAL UNDER EGET BRUK
Församling nr

Rad nr	1 Hektar	2 Hektar	3 Hektar
01			
02			
03			
04			
05			
06			
07			
08			
09			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			
Summa åker under eget bruk (summa rad 01-29)			

SPANNMÅL

01 Även höstvetete med hjälpsädd av vårvete.

03 Även höstråg med hjälpsädd av vårråg.

07 Blandningar av stråsäd och baljväxter eller stråsådesblandningar, där korn eller havre ingår. Även blandsäd som uppkommit genom hjälpsädd av korn eller havre i vinterskådad höstsädd räknas hit. Baljväxter med s k stödgröda redovisas på rad 08 eller 25.

VALLAR, GRÖNFODER OCH ENSILAGE

10 Grönfoder av säd, arter och vicker samt fodermärgkål, gröntoderraps, lupiner, rajgräs (billiongräs), majs, solros m fl vilka är avsedda att användas till grönfoder, ensilage eller bete.
11 Vall som används till hö- och ensilageberedning, till grönfoder eller som tillfälligt bete.
12 Åker som stadigvarande används som bete (däremot ej kultiverad betesmark).
14 Odling för skörd av vallfro.

POTATIS OCH SOCKERBETOR

15 Potatis som kan bevattnas med för odlaren tillgänglig teknisk utrustning. Se vidare i bifogade broschyr sidan 6.
16 Även potatis för tillverkning av mos, chips, pommes frites m m samt utsädesodlingar av matpotatis.
17 Även utsädesodlingar av potatis för stärkelse och råsprit.
18 Fodersockerbetor redovisas på rad 27.

OLJEVÄXTER

20 Raps till grönfoder redovisas på rad 10.
21 Hösträps till mognad

ÖVRIG ÅKER

25 Även odling med s k stödgröda. Redovisa konservärter på rad 27.
26 Fälmässiga odlingar av köksväxter, blommor, frukt och bär, plantskolor för trädgårdsväxter o dyl.
27 Konservärter, bruna bönor, foderrotfrukter, spånadsväxter, plantskolor för skog m m.
28 Förklaringar om vad som räknas som åker finns på sidan 8 i broschyren.
29 Kultiverad betesmark, annan gräsbärande mark och övng mark redovisas under avsnitt 5 på sidan 1.

7 ANLÄGGNINGAR FÖR JORDBRUKET den 9 juni 1977

HÖ- OCH SPANNMÅLSTORK

		Markera med kryss (X)	
		Ja	Nej
Finns på företaget			
Höstork med kallluft	01	☐	☐
Spannmålstork med varmluft	02	☐	☐
Spannmålstork med kallluft (även silo- och planbottentork med tillsatsvärme)	03	☐	☐

SILÖ FÖR ENSILERING

		Markera med kryss (X)	
		Ja	Nej
Finns på företaget			
Tornsilo av betong	04	☐	☐
Tornsilo av annat material (trä, plåt etc)	05	☐	☐
Gropsilo, plansilo etc	06	☐	☐

8 NY- OCH OMBYGGNADS- VERKSAMHET

under tiden 11 juni 1976-9 juni 1977

Har på företaget under tiden 11 juni 1976-9 juni 1977

... pågått nybyggnad av djurstall, loge, lada, större ensilagesilo, annan lagerlokal, traktorgarage, maskinhall, växthus e dyl? 01 ☐ Ja ☐ Nej

... pågått större ombyggnad eller större reparation av ovanstående byggnadsslag? 02 ☐ Ja ☐ Nej

... pågått byggnadsverksamhet av mindre omfattning? 03 ☐ Ja ☐ Nej

I DETTA FÄLT FÅR ANTECKNINGAR INTE GÖRAS
RESERVERAT FÖR MASKINELL LÄSNING

Om Ni inte har någon byggnadsverksamhet att redovisa, skall detta anges med kryss i Nej-rutorna.

Även nyligen påbörjad byggnadsverksamhet skall redovisas.

Med större ombyggnad eller reparation menas sådan byggnadsåtgärd som ger byggnaden en standard som kan jämföras med nybyggnad, exempelvis samtidig renovering av byggnadsstomme och inredning.

Underhålls-, ombyggnads- eller reparationsarbeten av mindre omfattning (t ex omläggning av tak, byte av inredning osv) eller installation av tork, utgödslingsanordning, mjölktank o dyl redovisas som byggnadsverksamhet av mindre omfattning.

9 ANTAL SYSSELSATTA på företaget den 9 juni 1977

Redovisa det antal personer som fyllt 15 år och som tillhör företagets arbetsstyrka. Medräkna även personer som på grund av sjukdom, semester e dyl ej är i arbete men som normalt skulle ha ingått i arbetsstyrkan den 9 juni 1977.

OBS Hushållsarbete ingår ej i redovisningen Företagaren redovisas alltid.

STADIGVARANDE SYSSELSATTA

Alla som regelbundet deltar i arbetet, således även personer som är deltidssysselsatta, t ex med skötsel av djur. Redovisa med hänsyn till den normala arbetsinsatsen per vecka.

Företagare och familjemedlemmar

- mer än 30 timmar per vecka
- 30 timmar eller mindre per vecka
- Övrig arbetskraft
- mer än 30 timmar per vecka
- 30 timmar eller mindre per vecka

Män		Kvinnor	
15-66 år	67 år och däröver	15-66 år	67 år och däröver
Antal	Antal	Antal	Antal

11	12	13	14
21	22	23	24
31	32	33	34
41	42	43	44

TILLFÄLLIGT SYSSELSATTA

Dels alla tillfälligt anställda, dels övriga personer som endast kortvarigt deltar i arbetet på företaget.

Företagare och familjemedlemmar

Övrig arbetskraft

51	52	53	54
61	62	63	64

10 ANTAL HUSDJUR den 9 juni 1977

Finns ej nötkreatur, får, svin eller höns på företaget, sätt kryss i vidstående ruta ☐
Om endast vissa djurslag saknas, sätt streck (-) i summarutan för dessa.

NÖTKREATUR

Antal

Kor för mjölkproduktion (även sinkor och utslagskor)	74	
Kor huvudsakligen för uppfödning av kalvar (amkor och dikor)	75	
Kvigor, tjurar och stutar, 1 år och däröver	76	
Kalvar under 1 år	77	
Summa nötkreatur	78	

SVIN

Antal

Galtar för avel 6 månader och däröver	82	
Ungsuggor, första gången dräktiga (gyttor)	83	
Modersuggor (även utslagssuggor)	84	
Övriga svin 3 månader och däröver	85	
Övriga svin under 3 månader	86	
Summa svin	87	

FÅR

Antal

Tackor och baggar, födda 1976 och tidigare	79	
Lamm	80	
Summa får	81	

HÖNS OCH KYCKLINGAR

Antal

Höns kläckta 1976 och tidigare	88	
Kycklingar av värpraser	89	
Kycklingar, broiler	90	
Summa höns och kycklingar	91	

ANLÄGGNINGAR FÖR JORDBRUKET den 9 juni 1977

ANLÄGGNINGAR FÖR MJÖLKNING OCH UTGÖDSLING

		Markera med kryss (X)	
		Ja	Nej
Finns på företaget			
Rörmjölkningsanläggning	07	☐	☐
Mjölk tank (kyttank)	08	☐	☐
Mekanisk utgödning i stallbyggnad	09	☐	☐
Flytgödsling i stallbyggnad	10	☐	☐
Behållare för flytgödselhantering	11	☐	☐
Gödselplatta för fastgödselhantering (även s k gödselstod med eller utan urinbrunn)	12	☐	☐

ÖVRIGT

		Markera med kryss (X)	
		Ja	Nej
Finns på företaget			
Uppvärmbart utrymme för reparation av maskiner (s k gårdsverkstad)	13	☐	☐
Lagringsutrymme som normalt utnyttjas för lagring av spannmål till avsalu (avser utrymme för lagring längre tid, t ex över vintern). Även lagringsutrymmen i silo- och planbottentorkar	14	☐	☐
Om Ja,			Kubikmeter
- Storleken av detta lagringsutrymme	15		

Uppgifter skall lämnas för företag inom jordbruk, skogsbruk och husdjurskötsel. Uppgifter skall lämnas av den som tillställts blankett eller i övrigt är uppgiftsskyldig enligt bifogad anvisningsbroschyr. Företagare som erhållit blankett men upphört med verksamheten skall lämna uppgift om förändringen.

Uppgifterna insamlas enligt Kungl Maj:ts kungörelse 1968:111 (senast ändrad 1975:979).

Uppgifterna är sekretesskyddade enligt 16 § sekretesslagen 1937:249.

[illegible]

16 FÖR SCB's NOTERINGAR

01	03	05	07	08	09	10	11	15 Ovr	16 Sign	18 Br-kat	19 Datum	20 OTS	61 Region 1	62 Region 2	63 Region 3	SCB's id-nr
----	----	----	----	----	----	----	----	-----------	------------	--------------	----------	--------	-------------	-------------	-------------	-------------

... ange för berörd fastighet nedan orsaker till förändring samt namn, adress och telefonnummer för den företagare som Ni övertagit åkerareal från eller överlätit åkerareal till. Ange också om möjligt SCB's identifieringsnummer för detta företag.

ÖKNING av åker genom	MINSKNING av åker genom	Övertagit från/överlåtit till (Namn, adress och telefonnummer)
☐ 1 köp, arv, gåva	☐ 5 försäljning,	
☐ 2 tillarrendering	☐ 6 arvskifte, gåva	
☐ 3 återtaget arrende	☐ 7 utarrendering	
☐ 4 nyodling av åker	☐ 8 återlämnat arrende	
	☐ 9 nedläggning av åker	
☐ 1 köp, arv, gåva	☐ 5 försäljning,	
☐ 2 tillarrendering	☐ 6 arvskifte, gåva	
☐ 3 återtaget arrende	☐ 7 utarrendering	
☐ 4 nyodling av åker	☐ 8 återlämnat arrende	
	☐ 9 nedläggning av åker	
☐ 1 köp, arv, gåva	☐ 5 försäljning,	
☐ 2 tillarrendering	☐ 6 arvskifte, gåva	
☐ 3 återtaget arrende	☐ 7 utarrendering	
☐ 4 nyodling av åker	☐ 8 återlämnat arrende	
	☐ 9 nedläggning av åker	
☐ 1 köp, arv, gåva	☐ 5 försäljning,	
☐ 2 tillarrendering	☐ 6 arvskifte, gåva	
☐ 3 återtaget arrende	☐ 7 utarrendering	
☐ 4 nyodling av åker	☐ 8 återlämnat arrende	
	☐ 9 nedläggning av åker	

Om företaget har mer än en företagare (avsnitt 1 sidan 1) redovisas uppgifter för ytterligare högst två företagare nedan. Ändra och komplettera uppgifterna om de är fel eller ofullständiga.

Namn		SCB's kod
Utdeln.address		Flytt
Postnummer	Post-anstalt	Bort
Personnummer	Telefon-nummer	

Namn		SCB's kod
Utdeln.address		Flytt
Postnummer	Post-anstalt	Bort
Personnummer	Telefon-nummer	

ARSVAXTRAPPORT
för den 3 augusti 1977

1 Omdöme den 3 augusti om skördeutsikterna

Genomsnittlig bedömning av skördeutsikterna för olika vaxtslag inom församlingen med avseende på årets skordekvantitet anges i vidstående kolumner enligt följande sifferskala:

Mycket god skörd anges med 5
God skörd anges med 4
Medelmåttig skörd (medelskörd) anges med 3
Betydligt under medelmåttig skörd anges med 2
Nära missväxt anges med 1
Fullständig missväxt anges med 0

Om utsikterna ej kan anges med ett heltal, sattes heltal med en decimal.

Ex. Över "medelmåttig" men till kvantiteten ej fullt "god" skörd betecknas med 3.5. Under "medelmåttig" men ändå ej "betydligt under medelmåttig" skörd betecknas med 2.5.

Medelmåttig skörd inom församlingen bör motsvara skörden per hektar i medeltal för ett tillräckligt antal år (t ex de senaste tio åren).

För de vaxtslag som inte odlas inom församlingen sattes streck (—)

Hostvete

Vårvete

Hostråg

Vårråg

Korn

Havre

Blandsad

Kokarter

Foderarter och vicker

Siffror för skörde-
utsikten

01

Hostraps

02

Vårraps

03

Hostrybs

04

Vårrybs

05

Vitsenap

06

Potatis

07

Sockerbetor

08

Ho från vall

09

Bete

Siffror för skörde-
utsikten

10

11

12

13

14

15

16

17

18

2 Väderlekens inflytande på växtligheten under tiden 12 maj – 3 augusti

De tillämpliga alternativen markeras med kryss

	Hostsad	Vårsad	Hoststolje- växter	Vårstolje- växter	Potatis	Slätter- vall	Bete
Gynnsammare än normalt	☐ 19	☐ 20	☐ 21	☐ 22	☐ 23	☐ 24	☐ 25
Normalt	☐ 26	☐ 27	☐ 28	☐ 29	☐ 30	☐ 31	☐ 32
Ogynnsammare än normalt	☐ 33	☐ 34	☐ 35	☐ 36	☐ 37	☐ 38	☐ 39

4 Upplysningar om höskördens
kvalitet

De tillämpliga alternativen markeras
med kryss

Bättre än normal ☐ 96
Normal ☐ 97
Sämre än normal ☐ 98

3 Orsaker till större skador på växtligheten under tiden 12 maj – 3 augusti

Ifylles endast i förekommande fall

OBS Flera orsaker kan samtidigt foreligga för varje groda (groddgrupp)

	Hostsad	Vårsad	Hoststolje- växter	Vårstolje- växter	Potatis	Slätter- vall	Bete
Kyla	☐ 40	☐ 41	☐ 42	☐ 43	☐ 44	☐ 45	☐ 46
Regn	☐ 47	☐ 48	☐ 49	☐ 50	☐ 51	☐ 52	☐ 53
Nattfrost	☐ 54	☐ 55	☐ 56	☐ 57	☐ 58	☐ 59	☐ 60
Torka	☐ 61	☐ 62	☐ 63	☐ 64	☐ 65	☐ 66	☐ 67
Slagregn eller hagel	☐ 68	☐ 69	☐ 70	☐ 71	☐ 72	☐ 73	☐ 74
Oversvämning	☐ 75	☐ 76	☐ 77	☐ 78	☐ 79	☐ 80	☐ 81
Insektsangrepp	☐ 82	☐ 83	☐ 84	☐ 85	☐ 86	☐ 87	☐ 88
Vaxtsjukdomar	☐ 89	☐ 90	☐ 91	☐ 92	☐ 93	☐ 94	☐ 95

Annan orsak ange orsak och groda

Kan ej anges ☐ 99
(hoet ej bärgat)

Uppgiftslamarens underskrift

Ort och datum

den / 1977

Telefonnummer (även riktnummer)

Namnteckning

SCB A 201 2 77 230000 or ALLF 410 77 046 DREI typ 77008

Blankettutgivare

STATISTISKA CENTRALBYRÅN

Avdelningen för areell statistik

Introductory notes

The objective of the Yearbook of Agricultural Statistics is to bring together a manageable section of the available statistics relating to agriculture.

Scope

The main part of the yearbook covers agriculture. There are also some sections on horticulture, reindeer keeping, fur farming, and apiculture. Moreover, some tables on forestry referring to holdings of more than 2 hectares of arable land are included.

For detailed information on forestry, consult the Statistical Yearbook of Forestry, issued by the National Board of Forestry, and for detailed information on fishing consult the Yearbook of Fishery Statistics, issued by the National Central Bureau of Statistics.

Regional statistics

In many tables, the results are presented by Swedish counties and by production areas (a map of these can be found in Appendix 2).

Units of measurement

The units used in this book can be converted to imperial units as follows:

1 millimetre (mm)	= 0.03937 inch
1 centimetre (cm)	= 0.3937 inch
1 sq. metre (m ²)	= 10.76 sq. feet
1 hectare (ha)	= 2.471 acres
1 litre (l)	= 1.760 pints
1 hectolitre (hl)	= 2.750 bushels
1 cubic metre (m ³)	= 3.437 quarters
1 gram (gr)	= 0.5644 dram
1 kilogram (kg)	= 2.205 lb
1 metric ton	= 0.9842 (long) ton
1 gr/kg	= 0.1 per cent
1 kg/ha	= 0.007966 cwt./acre
1 kWh/ha	= 0.4047 kWh/acre
1 Megacal/kg	= 453 600 calories/lb.

Arrangements for English readers

In the beginning of the book there is a Table of contents in English.

On the following pages you will find a summary in English with brief descriptions of the different surveys and with references to the tables.

The headings of all the tables are translated into English. After the summary in English there is a Swedish-English vocabulary with translations of all words or expressions occurring in the heads and first columns of the tables.

Summary

In most cases the data published in the Yearbook of Agricultural Statistics 1978 refer to the year 1977 or the production year 1976/77. As a rule there are also data from the four immediately preceding surveys. Some summary data for the years 1945–1969 can be found in the Yearbook of Agricultural Statistics 1970.

1 Organization of the agricultural statistics

The main part of the data presented in this yearbook is based on surveys carried out at regular intervals by different bodies, organizations etc., the most important being the National Central Bureau of Statistics (SCB), the National Swedish Agricultural Market Board, the National Board of Agriculture and the Agricultural Economics Research Institute.

SCB computes the data in the yearbook on structure of holdings, real estates, plants, machinery, labour manpower, crop farming, number of livestock and holders' cash incomes, expenditures etc. The National Agricultural Market Board compiles the statistics on prices, index numbers, further refinement of agricultural products, food consumption and foreign trade. The National Board of Agriculture computes or supervises the statistics on government rationalization measures and testing and control of livestock etc. The Agricultural Economics Research Institute, finally, computes the data on purchases of machinery, tools, pesticides etc.

2 Geographical divisions

In the Swedish agricultural statistics, information is presented by administrative areas and by areas defined in accordance with natural farming conditions. For the current surveys, data are usually given for counties and larger areas, although the register of enterprises in agriculture and forestry (also called the farm register) provides information by individual parishes, municipalities etc.

The majority of the counties have, on the basis of different climatic conditions, the quality of the soil

etc., been divided into "natural farming areas". These areas can be combined into "production areas" and "major regions". See further Appendix 2 where also a map of Sweden can be found. For the objective crop yield surveys (see below), the country is divided into 421 "yield survey districts", which have been made as homogeneous as possible with regard to the annual harvest outcome. This division is also used in the crop insurance system (see below).

3 Enterprises and types of land

Since 1968 an annual registration of enterprises (holdings) in agriculture and forestry has been a responsibility for SCB.

The farm register includes the following types of enterprises:

- a) enterprises with at least 2 hectares of arable land
- b) enterprises with less than 2 hectares of arable land (including enterprises without arable land) which include real estate assessed as agricultural real estate
- c) enterprises with large stocks of livestock
- d) enterprises with horticultural production of a certain size.

Data from enterprises of type a), c) and d) are collected from the holders by mail each year, while data from enterprises of type b) are collected in certain years.

During 1968–1977 particulars have been collected annually for the farm register relating to name, address, telephone number and civil registration number of the holder, real estates included in the enterprise and their respective area under arable land and forest, owner of leased property, tenant of leased land, the acreages under various crops, the number of livestock of different species and the number of employees in the enterprise. A number of other data are collected at intervals of a few years.

Before the establishment of the farm register the corresponding land data were obtained from the agricultural censuses, which were performed every fifth year by SCB.

Some data on the number of owned and leased holdings and their areas of different types of land and information on the number of holdings in different size groups in 1977 are given in Tables 1–2 and 4–5. In Table 3 information can be found on area of arable land in different size groups distributed by category of holder.

Some data on the number of holdings and the area of forest land in different size groups of forest land on holdings with more than 2 hectares of arable land are given in Table 6.

The total area of forest land in Sweden distributed by different size groups of arable land and forest land and by different categories of holders in 1976 is given in Tables 7–8.

Information on changes in the holdings and the reasons for these changes between 1975 and 1976 has been compiled in Tables 9–11.

4 Labour force

The general censuses of population and housing carried out by SCB include a great deal of information about agricultural conditions. They give statistics, for instance, on the distribution of the population in rural and urban areas and the size of the economically active population in agriculture and related fields. See Tables 12–14.

SCB also carries out monthly labour force sample surveys. The number of persons economically active in agriculture, the number of unemployed etc. as indicated by these surveys are shown in Tables 15–16.

The farm register provides data on the age distribution of holders and the number of holders and employees in agriculture. See Tables 17–18.

Table 19 shows the size of the economically active population according to the annual assessment and Table 20 displays data from a survey by SCB on the number of agricultural workers.

SCB carried out a sample survey in March for a period of years. The last survey was performed in 1973. It included i.a. the number of hours worked in agriculture and forestry. See Tables 21–22.

The Agricultural Economics Research Institute made a study on the farmers' occupation in and outside their own enterprises in 1971. See Tables 23–25.

Some data from the National Board of Occupational Safety and Health on the number of accidents and fatalities in agricultural and horticultural work

for hired labour and number of injured parts of the body are given in Tables 26–27.

5 Real estates and buildings

Statistics on the assessed values of agricultural real estates are compiled and published every year by SCB. See Tables 28–31.

Special statistics on the prices of agricultural real estates emerge from an annual study made by SCB. This study includes all normal, voluntary sales of agricultural properties of which legal ratification have been applied for. See Tables 32–36.

Information on the age of cowsheds at holdings with milk production can be found in Table 37.

Data on new and extended buildings in agriculture are annually reported to SCB. See Tables 38–40.

6 Plants and machinery

The farm register in 1977 included some information on plants in agriculture. The main results are shown in Table 41.

Data on irrigation plants according to a survey carried out by SCB in 1975 are shown in Tables 42–43.

Information on enterprises with pipe line milking installations and plants for automatic disposal of manure is shown in Table 44.

Data on plants in new and extended cowsheds are annually reported to SCB. See Table 45.

In the sample survey in March 1973 some data about the extent of underdrainage area were collected. See Table 46.

Information on the number of tractors and combines according to the census of agriculture in 1976 is to be found in Table 47.

Current statistics on purchases of machinery, tools etc. in agriculture are obtained from surveys made by the Agricultural Economics Research Institute. See Table 48.

7 Requisites

Under current regulations, the seed for marketing is to be controlled by the Swedish State Seed Testing Institute. Statistics on government sealing are reported annually by the respective seed control establishment. See Table 49.

In connection with the objective crop yield surveys in 1965 (see below), investigations have been made about the quantities of grain seed used (Table 50).

Information on the consumption of fertilizers based on figures supplied by manufacturers and importers, is reported annually by the National Swedish Agricultural Market Board. See Table 51.

In connection with the objective crop yield surveys in 1971, data were collected on *the application of plant nutrients in commercial fertilizers* in agriculture. See Table 52.

The Agricultural Economics Research Institute makes an annual survey on *the purchases of pesticides* in agriculture and horticulture. Data for this survey are supplied by manufacturers and importers. See Table 53.

Data on *cereal area treated with herbicides* were collected in connection with the objective crop yield surveys in 1975. See Table 54.

Information on *the consumption of feeding stuffs* is annually compiled by the National Agricultural Market Board on the basis of figures collected directly from manufacturers and importers. See Tables 55–56.

Data on *the consumption of fuel and lubricants* based on a sample survey in March 1975 are shown in Table 57.

8 Crop farming. Vegetable production

Since 1968 information on *the use of arable land* and on *the number of holdings with different crops* is obtained from the farm register. See Tables 58–60.

In connection with the objective crop yield surveys (see below), investigations have been made about *the acreages cultivated as ley for seeds* (Table 61), *the age distribution of ley* (Table 62), *the acreages sown for ley establishment in different nurse crops* (Table 63), *the distribution of the potato acreage by the size of the cultivations* (Table 64), *the autumn-sown acreages* (Table 65), and *the distribution of the acreages of grain and potatoes by different varieties* (Tables 66–68).

Special *crop outlook reports* are sent three times a year to SCB, viz. in May, July/August and October. The data are collected by the county agricultural boards. See Tables 69–73.

Information on *the dates for sowing and harvesting* and on *the average growing time* is obtained from a special investigation in connection with the objective crop yield surveys. See Tables 74–76.

The acreages of irrigated land according to a survey carried out by SCB are shown in Table 77.

Data on *precipitation and average temperature* are supplied by the Swedish Meteorological and Hydrological Institute. See Tables 78–79.

Information on *the methods of harvesting grain, ley and potatoes* is shown in Tables 80–82.

Quantitative information on the size of the harvest per hectare is mainly obtained from the *objective crop yield surveys*. The surveys comprise a main

survey and a series of special surveys. The latter ones give information on harvesting losses etc. The surveys cover a sample of about 13 000 holdings with more than 2 hectares of arable land. See Tables 83–84.

In connection with these surveys, special investigations have been made concerning *the yield from ley of different ages* (Table 85), *the yield of potatoes from cultivations of different sizes and from irrigated and non-irrigated acreages* (Table 86), and *the yield from acreages with different sowing dates* (Table 87).

SCB makes annual estimates of *the total harvests of grain, ley and potatoes* on the basis of the objective crop yield surveys (Table 88). Data on *the total harvests of oleiferous plants and sugar beets* are supplied by the Swedish Oil Plant Association and the Swedish Sugar Co., Ltd. See Table 89.

Some information on *the quality of different vegetable products* is displayed in Tables 90–93.

Quantitative information on farmers' deliveries of grain, milling, the marketed production of flour etc. is compiled and reported every month by the National Swedish Agricultural Market Board. See Tables 94–97.

In 1977 a horticultural census was performed in Sweden. There are some results from this census on *the cultivation of different kinds of horticultural plants* in Tables 98–101.

The Agricultural Economics Research Institute has estimated *the production of energy in crop farming* in 1972. See Table 102.

Since 1961 there has been a special *crop insurance system* for all farmers in Sweden with 2 hectares or more of arable land. Since 1968 the participation is compulsory. The scheme covers at present grain, potatoes, oleiferous plants, sugar beets and ley.

The main authority for this scheme is the National Agricultural Market Board, while the compensations are computed by SCB. See Tables 103–104.

9 Livestock farming. Animal production

Since 1968 annual statistics on livestock in agriculture are based on the farm register. Data from this register on *the number of domestic animals* are given in Tables 105–112 and data on *the number of holdings with livestock* in Tables 113–120. *The number of reindeers* according to the latest censuses was 173 322.

Results from *the official control activities of animal breeding*, which are carried out under the supervision of the National Board of Agriculture, are shown in Tables 121–132.

The National Board of Agriculture also estimates *frequencies of different animal diseases*. See Table 133.

Certain figures from SCB's statistics on the *number of serviceable boars and covered sows* are given in Table 134.

Some results concerning the *number of inspected and rejected carcasses* are shown in Table 135. Data on the *number of home slaughtered pigs and calves* according to a survey carried out by SCB in March 1975 are given in Table 136. The National Swedish Agricultural Market Board reports the *total number of slaughtered animals and their weight*. See Table 137.

Data on the *production etc. of meat, dairy products, milk powder, and eggs* are supplied by the National Agricultural Marketing Board. See Tables 138–139 and 142.

Information on the *number of milk suppliers, the quantity of delivered milk, the uses of dairy milk etc.* is given in the detailed statistics on dairy operations published by the Swedish Dairies' Association. See Tables 140–141.

Results from a study carried out by SCB on the *quantity and the use of milk not delivered to dairies* are given in Table 143.

Statistics on *livestock insurance* are compiled by the Swedish Private Insurance Supervisory Service. See Table 144.

10 Consumption

Information on the *consumption of food, beverages and tobacco* is obtained through calculations made by the National Swedish Agricultural Market Board. These calculations are based on data from official manufacturing and foreign trade statistics and the Market Board's own statistics. See Tables 145–146.

11 Foreign trade

On the basis of the official foreign trade statistics, the National Agricultural Market Board makes an annual statement on the *foreign trade in agricultural products and foodstuffs*. See Tables 147–149.

12 Prices and price indices

The National Agricultural Market Board reports the *prices on fuel, fertilizers, and vegetable and animal products*. See Table 150.

The development of prices and costs for agricultural products and requisites is reflected in the National Agricultural Market Board's monthly calculations

of *cost price, producer price, price regulation, food industry price, consumer price, and world market price indices*. See Table 151.

Annual index calculations on *building costs for cowsheds* are made by SCB. See Table 152.

13 Agricultural economics

A special survey of the *cash incomes, expenditures and net receipts* of holders is made every year by SCB on the basis of the income tax returns from a sample of approx. 11 000 holders. See Tables 153–156.

In order to illustrate receipts, costs and profitability in Swedish agriculture, SCB makes an annual *farm-economic investigation*. This study is based on books kept at approx. 1 000 farms. See Tables 157–159.

In its statistics on the outcome of the annual assessment, SCB includes *information on the income of agricultural real estates*. SCB also compiles *annual statistics on wage earners and employers*. See Tables 160–161.

Data on *agricultural and horticultural workers' wages* are computed every year by SCB on the basis of information from a sample of farms. See Tables 162–163.

Summary statistics on the *agricultural credit market* are compiled by SCB. As far as possible, these statistics only cover credits to private farmers. See Table 164.

The National Agricultural Market Board computes annually the *total incomes and expenditures* of the agricultural sector. See Tables 165–166.

SCB produces *national accounts statistics*. Some results regarding the agricultural sector and the gross domestic product are given in Tables 167–168.

14 Governmental support

The National Agricultural Market Board reports data on *price support etc.* See Tables 169–170.

Current statistics on *public expenditure for rationalization measures etc.* are published by the National Board of Agriculture. The county agricultural boards exercise the power of decision on public measures to promote agricultural rationalization. See Tables 171–175.

15 Farmers' co-operative associations

Information on *membership and trade turnover in the co-operative associations* is given by the Federation of Swedish Farmers, which is the central body

for the agricultural co-operative associations and their different branch organizations. See Tables 176–177.

16 Agricultural training

Statistics on *the number of students* at the agricultural courses as well as related courses of the integrated upper secondary school and at the College of Agriculture are compiled by SCB. See Tables 178–179.

The *numbers of courses, pupils etc.* in the training supervised by the National Board of Agriculture are shown in Table 180.

17 International statistics

Information on *the scope of agriculture in different countries* is obtained from the statistics published annually by the Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO). These statistics include information on areas of different types of land, use of arable land, harvest, livestock, consumption of fertilizers, the number of persons economically active in agriculture, and the number of tractors. See Tables 181–187.

Swedish–English vocabulary

Letters Å å Ä ä and Ö ö at end of list

The English translations are not always word by word

A			
Administrativa områden	Administrative areas	Areal	Area, acreage
Affärsbank	Commercial bank	Arrendator	Tenant
Agronom	Agriculture degree	Arrende	Tenancy
Aktiebolag	Limited company	Arrenderad	Held on lease
Aktuell	Current, present	Aska	Ashes
Alkoholhaltiga drycker	Alcoholic beverages	Automatisk utgödsling	Automatic disposal of manure
Allmän	General, common	Avbytarverksamhet	Replacer system
Allmänning	Common land	Avdikningslån	Loans for drainage
Alsikeklöverfrö	Alsike clover seed	Avdrag	Deduction
Andel	Proportion, share	Avdragbar utgift	Deductable expenditure
Andra	Other	Avelssvin	Breeding pig
Andra kombinationer	Other combinations	Avgångna	Departed, examined
Andra orsaker	Other reasons	Avgångsvederlag	Severance pay
Animalier	Animal products	Avkastning	Yield
Animalisk	Animal	Avräkningsprisindex	Producer price index
Anläggning	Plant, works	Avse	Concern, refer to
Anmälan	Application	Avsevärd	Considerable
Annan djurskötsel	Other kind of animal husbandry	Avskrivningar	Depreciation
Annan sallat	Other kind of lettuce	Avväjning	Weaning, ab lactation
Annat material	Other material	Axel och arm	Shoulder and arm
Ansluten till	Connected with, associated with		
Anställd	Employee	B	
Antal	Number	Baggar	Rams
Använd i hushållet	Used in the household	Bakverk	Pastry
Använd till utfodring	Used for feeding	Baljväxter	Leguminous plants
Användning	Use	Barnbidrag	Child allowances
Arbetare	Worker	Bearbetning	Processing
Arbetarsmåbruks- och arrendelån	Loans granted to workers owning small farms and to tenants	Befolkning	Population
Arbete	Work, labour	Belopp	Amount
Arbetskostnad	Labour costs	Ben	Leg
Arbetskraft	Labour force	Bensin	Petrol
Arbetslös	Unemployed	Beredd fisk	Processed fish
Arbetslöshet	Unemployment	Beräknad	Calculated, estimated
Arbetslöshetsfrekvens	Frequency of unemployment	Besiktigad	Inspected
Arbetsområde	Type of work	Besädd areal	Area sown
Arbetsstillfälle	Job opportunity	Besättning	Stock, herd
Arbetsstimmar	Working hours	Besättningsstorlek	Size of stock
Arbetsvolym	Working hours	Bete	Pasture
		Betesmark	Meadow
		Betesvall	Pasture
		Betong	Concrete

Betäckta (suggor)	Covered (sows)
Bevattnad areal	Irrigated area
Bevattning	Irrigation
Bevattnings- anläggningar	Plants for irrigation
Bevattningsmaskiner	Machinery for irrigation
Bibliografi	Bibliography
Bidrag till	Contribution to
Binäring	Subsidiary enterprise
Biodling	Apiculture
Biologisk	Biological
Bisamhälle	Bee colony
Blandad	Mixed
Blandning	Mixture
Blandsäd	Mixed grain
Blast	Tops of root crops
Blomkål	Cauliflower
Blommor	Flowers
Blötdjur	Molluscs
Bogserad	Towed
Bokföringsuppgifter	Accounts
Bomullsfrökakor	Cotton cakes
Borgerlig kommun	Municipality
Bortfall	Non-response
Boskapsskötsel	Cattle-farming
Bostad	Dwelling
Bostadsbyggnad	House building
Botteninteckning	Lower mortgage
Brukare	Holder, farmer
Brukningsform	Type of holding
Bruttointäkt	Gross income
Bruttonationalprodukt	Gross domestic product
Bröd och spannmåls- produkter	Bread and products of grain
Brödsäd	Bread grain
Brödsädesbalm	Bread grain straw
Budgetår	Financial year (July–June)
Buffel	Buffalo
Bukvägg	Belly wall
Byggnad	Building
Byggnadsarbete	Building work
Byggnadskostnadsindex	Building cost index
Byggnadsverksamhet	Construction activity
Byggnadsvärde	Value of buildings
Byggnadsändamål	Purpose for building
Bål (utom rygg)	Trunk, except back
Bänkgård	Frame, hotbed
Bär	Berries
Bärbuske	Berry-bush
Bärgad (skörd)	Actual (yield)
Bärgningsmetod	Method of harvesting
Bättre	Better
Böner	Beans

C

Charkuterivaror, blandade	Cured meats and provisions, mixed
Charkuterivaror, oblandade	Cured meats and provisions, unmixed
Chinchilla	Chinchilla
Choklad- och konfektyrvaror	Sweets
Cirka	About

D

Dagar	Days
Dags/dagarskurser	Length of courses in days
Dagsverke	Day's work
Definitiva uppgifter	Definitive results
Deklaration	Income tax returns
Del av	Part of
Delvis (ägd)	Partly (owned)
Diesel	Diesel fuel
Dikning	Surface ditching
Direktförsäld och hem- maförbrukad mjölk	Milk sold outside dairies and consumed on farms
Diverse	Other, miscellaneous
Djupfryst	Frozen products
Djur	Animal
Djurplatser	Animal places
Djursjukdomar	Animal diseases
Djurskötare	Cattleman
Djurskötsel	Work with cattle
Djurslag	Type of animal
Djurstallar	Buildings for livestock
Dragbilar	Lorries (cars converted to tractors)
Driftsledning	Works management
Driftslån	Loans for operating costs
Driftsöverskott	Operating surplus
Drivmedel	Motor fuel
Driv- och smörjmedel	(Consumption of) motor fuel and lubricants
Dvs	That is, i.e.
Därav	Of which
Däröver	More
Död	Dead
Dödfödd	Stillborn
Dödsbo	Estate of a deceased person

E

Effekt	Capacity, power, effect
Efter	After
Eftergymnasial utbildning	Third level educa- tion

Efterlikvid	Final price adjustment	Filéad fisk	Filletted fish
Egentlig	Real, actual	Fisk	Fish
Egentliga jordbruks- produkter	Real agricultural products	Fiske	Fishing
Eget	Own	Fiskmjöl	Fish meal
Egnahemslån	Loans granted to persons building their own homes	Fjäderfä	Poultry
Ej	Not	Fjäderfäkött	Poultry meat
Ej angiven kroppsdel	Unspecified part of the body	Flytgödsel ute	Liquid manure outside
Ej angivet	Not reported	Flytutgödsling	Liquide manure handling
Ekonomibyggnad	Farm building	Fläsk	Pork
Ekonomisk	Economic	Foderblandningar	Feeding stuff mixtures
Elever	Trainees, pupils	Foderenhet	Feed unit
Elevtimmar	Learning-hours	Foderfosfat	Fodder phosphate
Energibalans	Energy balance	Fodermedel	Feeding stuff
Energiproduktion	Production of energy	Foderrotfrukter	Forage root crop
Enhet	Unit	Fodersäd	Coarse grain
Enkelt bolag	Partnership	Fodersädeshalm	Coarse grain straw
Enkla	Simple	Fodertillskott	Additional fodder
Enligt	According to	Fodertran och foderfett	Fodder-train-oil and fodder fat
Ensamskötare	Sole cattleman	Fodervärde	Feed value
Ensilageväxter	Plants for silage	Foderväxt	Forage plant
Ensilering	Ensiling	Foderärter	Field peas
Enskild	Private	Folkmängd	Population
Ersättning	Compensation	Folk- och bostads- räkning	Census of population and housing
Ersättning för uteblivna prishöjningar	Compensation for failed price rises	Fosfor	Phosphorus
Ersättningsbelopp	Compensation	Fot	Foot
Ersättningsberäkningar	Compensation calculations	Fotled	Ankle-joint
Ersättningsberättigade företag	Number of holdings entitled to compensation	Fotogen	Paraffin oil
Examinerad	Examined	Frakter	Freights
Export	Exports	Framställning	Production
		Fri kost	Board free
		Frilandsareal	Area for cultivation on open ground
F		Frilandsodling	Cultivation on open ground
Fabrikspotatis	Potatoes for processing	Frivillig	Voluntary
Faktorinsats	Factor income	Frukt	Fruit
Faktorpris	Factor price	Fruktträd	Fruit tree
Falltal	Falling number	Frånvarande	Absent from work
Familjemedlem	Member of the family	Frånvaro	Absence
Fast anställd	Permanently employed	Frånvarofrekvens	Frequency of absence
Fasta priser	Constant prices	Frö	Seed
Fastgödsel ute	Traditional manure outside	Fröslag	Kind of seed
Fastighet	Real estate	Frövall	Seed ley
Fastighetsinnehav	Possession of real estates	Fysisk person	Natural person
Fastighetslängd	Tax register of real estates	Får	Sheep
Fastighetstaxering	Assessment of real estate	Fårkontroll	Sheep breeding control
Feta såser	Rich sauces	Fältodlade köks- växter	Field grown vegetables
Fett	Fat	Färskt och djupfryst	Fresh and frozen
Fetthalt	Fat content	Född	Born
Fettråvaror	Crude fat	Föl	Foal
Fettvaror	Fat		

Förbrukning	Use, consumption, application
Fördelad	Distributed
Fördelning	Distribution
Före	Before
Förening	Society, association
Föreningsbank	Co-operative bank
Företag	Holding, enterprise
Företagare	Holder, enterpriser
Företagarvinst	Net profit
Förlust	Loss
Förmalning	Milling
Förmän i djurstall	Foremen in buildings for livestock
Förmögenhet	Property
Förnödenheter	Requisites
Förräntning	Net return (on capital)
Församling	Parish
Första	First
Försåld	Sold
Försäkrad	Insured
Försäkringsbestånd	Stock of insurances
Försäkringsbolag	Insurance company
Försäljning	Sale
Försäljning till liv	Sold alive
Försörjningsbalans	Balance sheet of resources
Förtjänst	Profit, earning
Förvärv	Purchase
Förvärvsarbete (befolkning)	Economically active (population)
Förvärvskälla	Source of income
Förädlings- och handelsmarginaler	Profits from processing and trading
Förädlingsvärde	Value added
Förändring	Change
Förändringar i djurkapitalet	Changes in livestock capital

G

Galt	Boar
Genomsnittlig	Average
Getter	Goats
Glass	Ice cream
Glesbygd	Sparsely populated area
Godkänd	Approved
Grillkyckling	Grill chicken
Gropsilo	Shallow pit silo
Grovfoder	Coarse fodder
Grundutbildning	Basic education
Grundvatten	Subsoil water
Gryn	Hulled grain
Grädde	Cream
Gräddfil	Culture cream

Gräs	Grass
Gräsbärande	Grass-grown
Gröda	Crops
Grödgrupp	Crop group
Grönfoder	Green fodder
Grödfrekvens	Frequency of certain crops
Gurka	Cucumber, gherkin
Gylta	Gilt
Gymnasieskola	Integrated upper secondary school
Gårdsindex	Index for building costs of cowsheds
Gödkalv	Fattened calf
Gödsel	Fertilizer, manure
Götalands mellanbygder	Central districts in Götaland
Götalands norra slättbygder	Plain districts in northern Götaland
Götalands skogsbygder	Forest districts in Götaland
Götalands södra slättbygder	Plain districts in southern Götaland

H

Hagelskadeförsäkring	Hail insurance
Hallon	Raspberries
Halm	Straw
Halmskörd	Straw harvest
Handelsgödsel	Fertilizer
Handelskvarnar	Commercial mills
Handled och hand	Wrist and hand
Handupptagning	Hand-lifting
Havre	Oats
Hektar	Hectare
Hektoliter	Hectolitre
Hela eller omfattande delar av kroppen	Whole or extensive parts of the body
Hela riket	Whole of Sweden
Helautomatisk upp-tagare	Automatic lifter
Helt	Fully
Helträda	Bare fallow
Hemslakt	Home slaughter
Hirs	Millet
Honung	Honey
Hortonom	Horticulturist
Husdjur	Livestock
Husdjursförsäkring	Livestock insurance
Hushåll	Household
Hushållsmargarin	Household margarine
Huvud och hals	Head and neck
Huvudområde	Main area
Hypoteksförening	Mortgage society

Hyra	Rent
Hårdost	Cheese
Hässjning	Putting on frame for drying
Hästar	Horses
Hästkraft	Horse-power
Hö	Hay
Höftled	Hip-joint
Höghus	Two-storey house
Högre inteckning	Higher mortgage
Högskolor	University-level colleges
Högst	At most
Hömjöl	Flour of hay
Höns	Fowls
Höstoljeväxter	Autumnsown oleiferous plants
Höstraps	Winter rape
Höstrybs	Winter turnip rape
Höstråg	Winter rye
Höststråsäd	Autumnsown cereals
Höstsådd	Autumn sown
Höstsäd	Winter grain
Hösttermin	Autumn term
Höstvete	Winter wheat
Hötork	Grass drier

I

Icke	Not
Import	Imports
Indelning	Division
Indirekt skatt	Indirect tax
Industriförbrukning för tekniska ändamål	Consumption by industries for technical purposes
Införelavgifter	Import fees
Inhemsk	Domestic
Inklusive	Including
Inkommen	Received
Inkomst	Income
Inkomstklass	Size of income, income-bracket
Inkomstår	Income year
Inköp av	Purchase of
Inom	Within
Inre	Internal
Inräknad	Included
Insektsangrepp	Insects
Insektsmedel	Insecticides
Insjö	Lake
Insåningsgröda	Nurse crop
Inte	Not
Inteckning	Mortgage
Intäkter	Receipts

Invallning	Building an embankment
Inventarier (döda)	Farm equipment
Inventarier (levande)	Livestock
Inventering	Survey
Invånare	Inhabitant
Invägd mjölk	Weight of delivered milk
Isbergssallat	Iceberg lettuce

J

Jakt och viltvård	Hunting and wild-life preservation
Jordbearbetning	Tillage
Jordbearbetnings-redskap	Implements for tillage
Jordbruk	Agriculture
Jordbrukare	Holder, farmer
Jordbruksfastighet	Agricultural real estate, farm property
Jordbruksinventering	Agricultural survey
Jordbrukslinje	Agricultural courses
Jordbruksreglerade livsmedel	Price regulated agricultural products
Jordförvärvslån	Loans for acquisition of land property
Jordförvärvstillstånd	Permission to acquire land property
Jordgubbar	Strawberries
Jordnötter	Groundnuts, peanuts
Jordnötskakor	Groundnut cakes
Julstjärna	Christmas-flower (poinsettia)
Juridisk person	Juridical person
Juversjukdom	Mastitis

K

K-mjölk, konsumtionsmjölk	Fluid milk
Kaffe	Coffee
Kaffebröd	Pastry
Kakao	Cocoa
Kalenderår	Calendar year
Kalisuper	Potassium phosphate
Kalium	Potassium
Kalk	Lime
Kalkammonsalpeter	Ammonium nitrate
Kalksalpeter	Calcium nitrate
Kalluft	Cold air
Kalluftstork	Cold air drier
Kalv, kalvar	Calf, calves
Kalva	Calve
Kalvningsförlamning	Milk fever

Kalvningsresultat	Number of calvings
Kameler	Camels
Kapitalförslitning	Consumption of fixed capital
Kapitalkostnad	Cost of capital
Kasserad	Rejected
Kasserade kroppar	Rejected carcasses
Kastanjer	Chestnuts
Kasthjulsmaskin	Potato spinner
Kategori	Category
Kemiskt	Chemically
Kex	Biscuits
Kli	Bran
Kläckt	Hatched
Knä	Knee
Knäckebröd	Crisp bread
Knölar	Tubers
Kokoskakor	Coconut cakes
Kokärter	Dry peas
Kollektiva avgifter	Social taxes
Kollektivavtal	Collective agreement
Kolsyrade läskedrycker och mineralvatten	Carbonated beverages and mineral waters
Kommun	Municipality, commune
Kommunalt anställda	Local governmental employment
Komplement	Supplement
Koncentrat	Concentrate
Kondensmjölk	Condensed milk
Konditorivaror	Sweets and pastries
Konfektyrvaror	Sweets
Konserver	Preserved foods, tinned goods
Konsumentprisindex	Consumer price index
Konsumentprisindex för jordbruksreglerade livsmedel	Consumer price index, food from price regulated agricultural products
Konsumtion	Consumption
Konsumtionsgrädde	Cream
Konsumtionsmjölk	Fluid milk
Kontant	Cash
Kontroll	Control
Kontrollverksamhet	Official control activity
Kopra	Copra
Kor	Cows
Korn	Barley
Korrigerig	Correction
Korsning	Cross breeding
Kortfristig	Short-term
Kostnad	Cost
Kostnadsprisindex	Cost price index

Kraftfoderblandningar	Mixture of concentrates
Krakning	Cocking of hay and cereals on poles
Kreatur	Livestock
Kredit	Credit
Kreditgivning	Granting of credit
Kronor	Swedish kronor
Kroppsdelen	Part of the body
Kroppslängd	Length of carcass
Krukväxter	Pot-plants
Krusbär	Gooseberries
Kryddor	Spices
Kräft- och blötdjur	Crustaceans and molluscs
Kull	Litter
Kultiverad betesmark	Cultivated natural pastures
Kursdeltagare	Pupils
Kurser	Training courses
Kurstimmar	Teaching-hours
Kursverksamhet	Activity
Kvadratmeter	Square metre
Kvalitet	Quality
Kvalitetsvete	Quality wheat
Kvantitet	Quantity
Kvarn	Mill
Kvarnprodukter	Milling offals
Kviga, kvigor	Heifer, heifers
Kvigkalv	Heifer calf
Kvinnor	Women
Kvällstid	Evenings
Kväve	Nitrogen
Kyckling(ar)	Chicken(s)
Kyla	Cold weather
Kyrka	Church
Källa	Source
Köksväxter	Vegetables
Kön	Sex
Köp	Purchase
Köpare	Buyer
Köpekontrakt	Sales contract
Köpeskilling	Purchase-price
Köpeskillingskoefficient	Quotient of purchase-price and assessed value
Köpfodermedel	Purchase feeding stuff
Körsbär	Cherries
Körslor	Driving
Kött	Meat
Kött och köttvaror	Meat and products of meat
Köttfodermjöl	Meat meal
Köttfullhet	Meatiness
Köttfår	Mutton sheep
Köttkonserver	Canned meat
Köttsoppa	Meat soup

L		Län	
Ladugård	Cowshed	Länder	Countries
Ladugårdsbestånd	Number of cowsheds	Läns- och häradsbolag	Single-county companies
Ladugårdsförman	Farm foreman	Länsgräns	County border
Lager	Stock	Länsindelning	County division
Lagerhus	Storehouse	Lättfil	Culture milk
Lagerlokal	Storehouse	Lättmargarin	Household margarine with reduced content of fat
Lagring och skörde-skadeavgifter	Storing and crop insurance fees	Lättmjölk	Milk containing 0,5 % fat
Lamm	Lamb	Lättöl	Soft beer
Lammvikt	Lamb weight	Lökblommor	Bulbous flowers
Landsbygd	Rural area	Löneförhållande	Wages
Landskapsarkitekt	Landshape architect	Löner	Compensation of employees
Lantarbetare	Agricultural worker	Lönesumma	Amount of wages
Lantbrukets företagsregister, lantbruksregistret	Register of enterprises in agriculture and forestry, farm register	Löpande priser	Current prices
Lantbruksnämnd	County agricultural board	M	
Lantbruksräkningen	Census of agriculture	M m	Etc.
Lantbruksstatistik	Agricultural statistics	Magasinsarbete	Storing
Lantmästare	Educated farm foreman	Majonnäs	Mayonnaise
Lantsmör	Farm butter	Majs	Maize
Lastapparat	Loader	Majsflingor	Corn-flakes
Lejd	Hired	Makaroner	Macaroni
Lejt arbete	Hired labour	Malt- och läskedrycker	Malt liquors and carbonated beverages
Levande	Living	Maltextrakt	Malt extract
Leverans	Delivery	Mandel	Almonds
Leveranställag mjölk	Additional payment at milk deliveries	Manlig	Male
Leverantörspris	Producers' price	Mantalsskriven	Registered for assessment purposes
Levererad	Delivered	Manuell	Manual
Linfrö	Linseed	Mark	Ground
Livsmedel	Food, foodstuffs	Markanläggningar	Land improvements
Livsmedelsindustrins förbrukning	Consumption by the food industry	Marknadsförd slakt	Marketed slaughter
Lusernmjöl	Medick meal	Marknadspris	Market price
Lynnesfel	Bad tempered	Maskin	Machine
Låg avkastning	Low yield	Maskinförare	Machine operator
Låghus	One-storey house	Maskinhus	Garage
Låginkomstsatsning	Subsidies to holders with low income	Maskinlegor	Machine hiring
Lån	Loan	Maskinlån	Loans for machines
Lånat kapital	Borrowed capital	Maskinskötare	Machinetender
Lån mot botteninteckning i jordbruksfastighet	Loans on lower mortgage in agricultural real estate	Material	Material
Lån mot högre inteckning i jordbruksfastighet	Loans on higher mortgage in agricultural real estate	Matfett	Edible fats
Lån mot statlig kreditgaranti	Loans on governmental credit security	Matlök	Onions
Lånegaranti	Loan guarantee	Matpotatis	Table potatoes
Långfristig	Long-term	Maximal kapacitet	Maximum capacity
		Med	With
		Medelarbetsköshet	Average unemployment
		Medelarbetstid	Average number of hours worked
		Medelavkastning	Average yield
		Medelhektolitervikt	Average weight per hectolitre

Medelkoantal	Average number of cows
Medelpris	Average price
Medelproteinhalt	Average value of protein content
Medelslaktvikt	Average weight of carcasses
Medeltal	Average
Medeltemperatur	Average temperature
Medelyta	Average area
Mediantidpunkt	Median date
Medlem	Member
Megakalori	Megacalorie
Mejeri	Dairy
Mejerihantering	Dairying
Mejerimjolk	Dairy milk
Mejeriprodukter	Dairy products
Mekanisk inne	Mechanical inside
Melass	Molasses
Mellan	Between
Mellankalv	Fattened calf
Mellanöl	Beer
Mellersta Sveriges skogsbygder	Forest districts in central Sweden
Melon	Melon
Mer än	More than
Mervärdeskatt	Value-added tax
Milj kronor	Millions of Swedish kronor
Mindre	Small
Mineralfodermedel	Mineralized feeding stuff
Mineralvatten	Mineral water
Mink	Mink
Minskning	Decrease
Missbildad	Mis-shapen
Mjukt matbröd	Soft plain bread
Mjöl	Flour
Mjolk	Milk
Mjölkvastning	Yield of milk
Mjölkboskapsbesättning	Stock of milk cows
Mjolk(boskaps)kontroll	Milk recording
Mjölkleverantörer	Suppliers to dairies
Mjölkningsmaskin	Milking machine
Mjolkproduktion	Milk production
Mjolkpulver	Milk powder
Mjölktank	Milk tank
Mjolktransportkär	Milk transporting container
Mjölprodukter	Products of flour
Modersugga	Breeding sow
Morötter	Carrots
Mottagarpris	Purchasers' price
Mulåsnor och åsnor	Mules and asses
Månad	Month
Män	Men

N

Nattfrost	Frost
Naturaförmåner	Benefits in kind
Naturligt jordbruksområde	Natural agricultural area
Nederbörd	Precipitation
Nedläggning av åker	Acreage taken out of use
Nedre Norrland	Lower parts of Norrland
Nedsatt fruktsamhet	Reduced fertility
Nejlikor	Carnations
Nettoförmögenhet	Net capital
Nettointäkt	Net receipt
Normalvete	Normal wheat
Normskörd	Standard yield
Norra	Northern
Nybyggd	Newly built
Nyodling av åker	Reclamation of arable land
Näringsgren	Branch of business
Närvarande	Present
Närvaro	Presence
Nötkreatur	Cattle
Nötkreaturssjukdomar	Cattle diseases
Nötkreatursskötsel	Cattle husbandry
Nötter	Nuts

O

Objektiv skördeuppskattning	Objective crop yield survey
Obrukad åker	Untilled arable land
Obärgad	Unharvested
Och	And
Odlad	Grown, cultivated
Odling	Cultivation
Odlingsteknik	Cultivation techniques
Officiell	Official
Ogräsbekämpade arealer	Area treated with herbicides
Ogräsmedel	Herbicide
Okänd	Unknown
Olika	Different
Olje- resp sockerhalt	Oil and sugar content
Oljekraftfoder	Oilcake
Oljekraftfoderblandningar	Oilcake mixtures
Oljevaxter	Oleiferous plants
Oljevaxthalm	Straw from oleiferous plants
Olycksfall	Accident
Omfattning	Size, scope
Område	Region
Omsättningsvärde	Turnover value
Oskift dödsbo	Undivided estate (of a deceased person)
Ost, halvfet	Cheese with reduced fat content

Ost, helfet
Ovägd

Cheese
Unweighted

P

Partihandel Wholesale trade
Partihandelns invägning Amount delivered to wholesaler
Partipris Wholesale price
Personbil Car
Personer Persons
Plansilo Simple silo on the ground
Plantskola Nursery
Plantskolealster Nursery plants
Plomberat utsäde Sealed seed
Plommon Plums
Potatis Potatoes
Potatis för stärkelse och råsprit Potatoes for processing
Potatis- och rotfruktsredskap Tools for potatoes and root-crops
Potatisblast Haulm of potatoes
Potatisodling Potatoes cultivation
Potatisprodukter Products of potatoes
Preliminära uppgifter Preliminary results
Premieinkomster Premiums
Preparattyp Kind of preparation
Pris Price
Prisnivå Price level
Prisreglerande åtgärder Price regulating measures
Prisregleringsprisindex Price regulation index
Pristillägg Surcharge
Prisutjämning Price levelling
Procent Percentage
Producentbidrag Producer subsidy
Producentpris Producers' price
Producentprisindex Producer price index for the food industry, price regulated agricultural products
Produktion Production
Produktionsintäkt Production earning
Produktionsmedelsprisindex Cost price index
Produktionsområde Production area
Produktionsvärde Gross output
Purjolök Leek
Pålägg Breeding
Pälsdjursskötsel Fur farming
Pälsfår Fur-bearing sheep
Päron Pears

R

Raps Raps
Rapsfrö Raps seed
Rapsmjöl Rape-seed meal
Rapsolja Rape-seed oil
Rationalisering Rationalization
Rationaliseringsstöd Economic support to rationalization
Redskap Tool
Redskapsstöd Economic support to purchases of tools
Reducerad Reduced
Registrerad Registered
Regn Rain
Renar Reindeers
Rendriftsstöd Economic support to reindeer keeping
Rennäring Reindeer keeping
Renrasig Purebred
Renskötsel Reindeer keeping
Rensningsmaskin Cleaning machine
Reparationer Repairs
Reparationsarbete Repairs
Representativ Representative
Restitution Refund
Resultat Result
Reverslån Promissory note loan
Riksbolag Nation-wide companies
Riksområde Major region
Ris Rice
Rosor Roses
Rotfruktsväxter Root-crops
Rovolja Rape oil
Rybs Turnip rape
Rybsfrö Turnip rape seed
Rybsmjöl Turnip rape-seed meal
Rybsolja Turnip rape-seed oil
Rygg och ryggrad Back and spine
Ryggsäck Back fat
Rå linolja Linseed oil
Råg Rye
Rågmjöl Rye flour
Råprotein Crude protein
Råsprit Crude alcohol
Råvara Raw material
Ränta Interest
Rättare Farm foreman
Räv Fox
Röda vinbär Red currants
Rödbetor Red beets
Rödklöverfrö Red clover seed
Rörelseidkare Employer, owner of a farm
Rörmjölkningsanläggning Pipe line milking installation

S

Saft	Juice
Saknas	Not available
Sallat	Lettuce
Salt	Salt
Saltvatten	Salt water
Sameby	Lapp-village
Samefonden	Fund for reindeer keepers
Sammanfatta	Summarize
Sammanräknad	Total
Samt	And
Samtliga	Total
Sektorprodukt	Sector product
Semester	Holiday
Semesterlön	Holiday pay
Seminkostnader	Semen costs
Senapsfrö	Mustard seed
Senapsmjöl	Mustard seed meal
Sifferomdöme	Assessment in figures
Sirap	Syrup
Sjuk	Ill
Sjukpenning	Sickness allowance
Självbindare	Binder
Självdokumentation	Income tax return
Självrisk	Excess
Självägande brukare	Owner holders
Skadad	Injured
Skadeutbetalningar	Compensations
Skattad	Estimated
Skattepliktig fastighet	Real estate, liable to real estate duty
Skogsarbete	Forest work
Skogsbruksvärde	Value of standing forest and forest land
Skogsfastighet	Forest real estate
Skogskonto	Forest account
Skogsmark	Forest land
Skogsägare	Forest owner
Skorpor	Rusks
Skuld	Debt, liability
Skuldprocent	Percentage debt
Skulltork	Hay-loft drier
Skulltorkning	Drying on hay-loft
Skummjölk	Skim milk
Skörd	Harvest, yield
Skördeskadeersättning och -bidrag	Crop insurance compensation
Skördeskadeskydd	Swedish crop insurance
Skördesätt	Method of harvesting
Skördetidpunkt	Date for harvesting
Skördetröska	Combine
Skördeutfall	Outcome of harvest
Skördeutsikter	Harvest prospects
Slag	Kind, variety
Slagregn eller hagel	Downpour or hail

Slakt	Slaughter
Slaktdjur	Slaughter animal
Slaktkropp	Carcase
Slåttervall	Ley
Slätkköp	Purchase by relative
Smågrisproduktion	Production of sucking-pigs
Smältbart råprotein	Digestible crude protein
Smör	Butter
Smörjfett	Lubricating grease
Smörjmedel	Lubricant
Smörjolja	Lubricating oil
Snittblommor	Cut flowers
Snittgrönt	Cut green
Sockenbolag	Local companies
Socker	Sugar
Sockerbetor	Sugar beets
Sockerbetsblast	Tops of sugar beets
Sockerhalt	Sugar content
Sockerprodukter	Sugar products
Sojabönor	Soya beans
Sojammjöl	Soya bean meal
Soppor	Soups
Sort	Kind, variety
Spannmål	Grain
Spannmålshantering	Working with grain crop
Spannmålstork	Grain drier
Sparbank	Savingsbank
Specialarbetare	Specialized worker
Specialkurser	Courses
Spill	Harvesting losses
Spritdrycker	Spirits
Spädgris	Sucking-pig
Spädkalv	Sucking-calf
Stadigvarande	Permanent
Starköl	Strong beer
Staten	Government, state
Stationär skärmaskin	Stationary cutting-machine
Statlig lånegaranti	Government loan security
Statligt anställda	Governmental employment
Statligt stöd	Government support
Statsbidrag	Government subsidy
Statsplomberat	Sealed
Sten- och jordarbete	Work with stone and soil
Stenhus	Stonehouse
Sticklingar	Cuttings
Stiftelse	Foundation
Storboskap	Cattle
Storlek	Size
Storleksgrupp	Size group
Stutar	Steers
Städer	Towns
Stängselarbete	Work with fences
Stärkelse	Starch
Stärkelsehalt	Content of starch

Stöd	Support	Tidlön och ackords- förtjänst	Time and piece rate
Stöd till smågrispro- duktion	Economic support to the production of sucking-pigs	Tidpunkt	Time, date
Större	Big	Tillarrendering	Leasing
Subvention	Subsidy	Tillbyggd	Extended building
Sugga	Sow	Tillfällig	Temporary
Suggbesättning	Stock of sows	Tillgångar	Assets
Suggkontroll	Sow litter control	Till hemmaför- brukning	For home consumption
Summa	Total	Tillskott	Addition
Superfosfat	Superphosphate	Tillträdande	Overtaking
Svagdricka	Small beer	Tillväxt	Growth
Svarta vinbär	Black currants	Tillägg för obehvä- m arbetstid	Addition in pay for incon- venient working hours
Svealands slättbygder	Plain districts in Svealand	Timförtjänst	Hourly earnings
Svensk	Swedish	Timotejfrö	Timothy seed
Svensk jerseyboskap	Swedish jersey cattle	Tjock grädde	Cream containing 40 per cent fat
Svensk kullig boskap	Swedish pulled cattle	Tjocklek	Thickness
Svensk låglands- boskap	Swedish friesland cattle	Tjur	Bull
Svensk röd och vit boskap	Swedish red and white cattle	Tjurkalv	Bull calf
Svenskt aktiebolag	Swedish joint stock company	Tjänster (inom jord- bruk)	Services (in agri- culture)
Svin	Pig	Tobak	Tobacco
Svinn	Waste, loss	Tomater	Tomatoes
Svinsjukdomar	Pig diseases	Tomt- och industri- värde	Site and plant value
Svinstamkontroll	Pig progeny testing	Torka	Dry weather
Svåra förlossningar	Difficult deliveries	Torkad	Dried
Sylt	Jam	Torkanläggning	Drying plant
Sysselsatt	Employed	Torkning på slag	Drying on the ground
Systemtäckdikad areal	Underdrained area	Torkningskostnad	Drying cost
Sådd	Sowing	Tornsilos	Tower silo
Såld direkt till konsument	Sold from farm to consumer	Totalbefolkning	Total population
Sållmatteupptagare	Potato elevator-digger	Totalundersökning	Total survey
Såser	Sauces	Traktor	Tractor
Såtidpunkt	Date for sowing	Traktorförare	Tractor operator
Säd	Grain	Transportredskap	Transport equipment
Säljare	Seller	Trindsäd	Pulses
Sämre	Worse	Trädgårdsarbetare	Horticultural worker
Sänkning av priset	Price reduction	Trädgårdsarbete	Horticultural work
Särskild	Special	Trädgårdsbruk	Horticulture
		Trädgårdsföretag	Horticultural enterprise
		Trädgårdsodling	Horticulture
		Trädgårdsräkning	Census of horticulture
		Trädgårdstekniker	Garden technician
		Trädgårdsväxter	Horticultural plants
		Trähus	Wooden house
		Tröskning	Threshing
		Tulpaner	Tulips
		Tunn grädde	Cream containing 12 per cent fat
		Tvillingfödslar	Twin births
		Typ	Type
T			
Tackor	Ewes		
Tarmar	Intestines		
Taxerad	Assessed		
Taxeringsenheter	Assessment units		
Taxeringsvärde	Assessed value		
Taxeringsår	Year of assessment		
Te	Tea		
Temperatur	Temperature		
Tidigare	Earlier		

Täckdikning Underdrainage
Tätort Built-up area

U

Underhåll Maintenance
Undersökning Survey
Undervisning Education
Ungdjur Young cattle
Unghästar Colts
Ungnöt Young cattle
Uppfödning av kalvar Breeding of calves
Uppfödningsförlust Raising losses
Uppgift Information, figure
Upphöra Discontinue
Upplöjd Ploughed up
Uppskattad Estimated
Ursprung Origin
Urval Sample
Utan Without
Utanför mejeri Except from dairies
Utarrendering Leasing out
Utbildning Education, training
Utbytesexport Export exchange
Utfall Result
Utfodring Feeding
Utgifter Expenditure
Utgödslingsanläggning Equipment for manure handling
Utlåning Lending
Utnyttja Utilize
Utplanteringsväxter Bedding-plants
Utrikeshandel Foreign trade
Utsäde Seed
Utsädesmängd Quantity of seed
Utvintring Out-wintering

V

Vall Ley
Vall för fröskörd Ley for seeds
Vallbaljväxter Leguminous plants on ley
Vallblandfrö Mixed seeds for ley
Vallfrö Clover and grass seeds
Vallfröväxter Seed for ley
Vallgräs Clover and grass
Vallhö Hay
Vallinsådd Area sown for ley establishment
Vallskörd Harvest from ley
Vallväxter Herbage plants
Vallväxtfröer Seeds of herbage plants
Vallålder Age of ley
Varaktig Durable, permanent

Varmluft Hot air
Varmluftstork Hot air drier
Varuanknutna indirekta skatter Commodity taxes
Varuslag Type of goods
Vattenavledning Ditching
Vattendrag Water-course
Vattenhalt Content of water
Vattentäkt Water supply
Vax Bees wax
Vegetabilisk Vegetable
Verksamhet Activity
Vete Wheat
Vetekli Wheat bran
Vetemjöl Wheat flour
Veterinär Veterinary
Veterinärbesiktigad Inspected
Vicker Vetches
Vidareförädling Processing
Vidareutbildning Further education
Vikt Weight
Viktigare More important
Vin Wine
Vissa såser Sauces
Vitaminfodermedel Vitaminized feeding stuff
Vitkål White cabbage
Vitsenap White mustard
Volmning Drying in a cock
Vuxna Adults
Våroljeväxter Spring-sown oleiferous plants
Vårapps Spring rape
Vårrybs Spring turnip rape
Vårråg Spring rye
Vårstråsäd Spring-sown cereals
Vårsäd Spring grain
Vårvete Spring wheat
Vägd Weighed
Värde Value
Värdebegrepp Concept of value
Världsmarknadspis-index World market price index
Värpras Laying breed
Växel Bill of exchange
Växthus Greenhouse
Växtnäringsämne Plant nutrient
Växtperiod Growing time
Växtprodukt Vegetable product
Växtskyddsmiddel Plant disease
Växtslag Plant type

Y

Yrkeskunnig	Skilled
Yrkesställning	Employment status
Yrkesverksam	Economically active
Yta	Area
Yttre rationalisering	Structural improvement

Å

Åker	Arable land
Åkerareal	Acreage of arable land
Åkerbruk, husdjurs- skötsel	Crop and livestock hus- bandry
Åkerbönor	Beans
Ålder	Age
Åldersgrupp	Age group
Åldersklasser	Age classes
År	Year
Årlig	Annual
Årsförtjänst	Annual earnings
Årsväxtrapport	Crop outlook report
Återlämnande av arrende	Return of tenancy
Återväxt	Second harvest
Åtgärd	Measure, act

Ä

Ägarekategori	Category of owner
Ägd	Owned
Ägd till minst hälften	More than half of holding owned
Ägg	Egg
Ägo	Ownership
Ägoslag	Type of land
Äng	Meadow
Äpplen	Apples
Ätbara djurdelar	Edible parts of carcasses
Ätlig	Edible

Ö

Öga	Eye
Ökning	Increase
Öl, typ A	Light beer
Öl, typ B	Beer
Överföring	Transfer
Övergångsbidrag	Transitional subsidy
Överstiga	Exceed
Översvämning	Inundation
Översyn	Revision
Övertidstillägg	Overtime pay
Övervintring	Wintering
Övervärde	Excess value
Övre Norrland	Upper parts of Norrland
Övrig	Other

Sakregister

Hänvisning till tidigare årgångar av Jordbruksstatistisk årsbok (JÅ) lämnas för vissa äldre undersökningar. Med B markerade sidnummer hänvisar till bibliografiska uppgifter.

A

Administrativa områden 15, 297
 Affärsbankernas kreditgivning 260
 Animaliska produkter
 export 229, 232
 import 229, 232
 importbidrag 269, 270
 införselavgifter 268–271
 konsumtion 225–228
 priser 233–234, 237
 produktion 215–222
 subventioner 269, 270
 Anläggningar
 antal 82, 87
 antal företag 77–79, 81
 för bevattning 79–80
 för utfodring 82
 för utgödsling 82
 systemtäckdikning 84
 Annan gräsbärande mark
 areal 25
 definition 20
 Anställda (inom jordbruk)
 se Arbetskraft
 Arbetskraft
 antal arbetstimmar i jordbruk 53, 58
 antal arbetstimmar i skogsbruk 54, JÅ 1976 79–80
 antal arbetstimmar i trädgårdsbruket JÅ 1976 77
 arbete utanför företaget 55–58
 arbetslöshet 47
 arbetstid 47
 avbytarverksamhet 51
 dagsverken 57, JÅ 1973 70
 fast anställda JÅ 1972 58
 företagare jämte familjemedlemmar 49, 53–54

förvärvsarbetande inom jordbruk m m 44–47, 49–50, 294
 lantarbetare 51
 lejd arbetskraft 42, 47, 49–51, 58, JÅ 1976 79–80
 lejda arbetstimmar 47, 52–54
 löner 258–260
 olycksfall 58
 rekrytering 296 B
 sysselsättning i skogsbruk 54, JÅ 1976 78–80
 sysselsättningsförhållanden 42, 44–51
 tillfälligt anställda 49
 trädgårdsarbetare 42
 yrkesskador i jordbruk m m 58
 åldersfördelning 48, 51, 57, JÅ 1976 195
 Arbetslöshet 47
 Arbetstid 47
 Arbetstimmar, se Arbetskraft
 Arbetsvolym, se Arbetskraft
 Areal
 arrenderad 24–25, 84
 besädd 154–159
 bevattnad 135, JÅ 1976 177
 fördelning efter företagarekategori 29, 35
 fördelning efter storleksgrupper 27, 31, 33, 34, 106–109, 117
 genomsnittlig areal av olika grödor 110–113
 internationella uppgifter 289–290
 kemiskt ogräsbekämpad 97
 kultiverad betesmark 25, 289
 markkarterad JÅ 1976 177
 olika grödor 106–113, 156–159, 290

skog 25, 33–35, 289, JÅ 1976 79
 upplöjd (utvintrad) areal 129
 vallinsådd 116
 åker 25, 27, 29, 31, 34, 106–109, 289–290
 ägd 25
 övrig mark 25, 289
 Arrenderad åker 25, 84
 Arrenderade företag 24
 Avbytarverksamhet 51
 Avelssvin, se Svin
 Avgångsvederlag 273–275
 Avkastning per hektar, se Hektarskörd
 Avräkningsprisindex 235, 238

B

Baggar, se Får
 Baljväxter
 odlad areal 107
 skörd 155 B
 skördeutfall 130–131
 skördeutsikter 131
 statsplomberat utsäde 90
 Baljväxtbakterier 96
 Befolkning
 folkmängdens fördelning på glesbygd och tätort 43
 folkmängdens fördelning på städer och landsbygd JÅ 1973 55
 folkmängdens fördelning på större åldersgrupper JÅ 1973 56–57
 förvärvsarbetande inom jordbruk m m 44–47, 294
 jordbrukarnas åldersfördelning 48, 57, JÅ 1976 195
 Bekämpningsmedel 96

Bekämpningssprutor 86
 Bensin, se Drivmedel
 Besiktning av slakt 215
 Besädd areal
 oljeväxter och socker-
 betor 158–159
 potatis, slättervall, spann-
 mål 156–157
 Besättningsstorlek
 efter företagens ålder
 JÅ 1976 195
 får 187, 196
 genomsnittlig 192
 höns 189, 198
 kor 57, 72, 185–186,
 194–195
 ladugårdarnas ålder 72
 nötkreatur 72, 185–186,
 194–195
 svin 188, 197
 Bete, se Betesmark och Betesvall
 Betesmark
 areal 25, 108–109, 289
 definition 20
 Betesvall
 antal företag 113
 odlad areal 108–109
 odlingarnas storlek 113
 skadeorsaker 133
 skördeutfall 131
 skördeutsikter 131
 Betodling, se Sockerbetor
 Betäckta sugor 214
 Bevattnad areal 135, JÅ 1976 177
 Bevattningsanläggningar
 antal företag med 79
 kapacitet 80
 Bevattningsmaskiner 79
 Bidrag 255, 274–275, 277
 Biodling
 antal bisamhällen 224
 honung 224
 vax 224
 Biologisk skörd 147, 150–153
 Blandsäd
 antal företag 111
 hektarskörd 147–148, 152
 normskörd 179
 odlad areal 106, 157
 odlingarnas storlek 111
 skördesätt 139
 skördetidpunkt 134
 skördeutfall 130
 skördeutsikter 130

såtidpunkt 133
 totalskörd 157
 utsädesmängd 91
 vallinsädd 116
 växtperiodens längd 134
 Blommor, se Trädgårdsväxter
 Bokföringsuppgifter 252–255
 Broiler 181, 183, JÅ 1976
 203–204
 Brukningsenhet(er), se Företag
 Bruttonationalprodukt 265–266
 Brödsäd
 kvalitet 161–162, JÅ 1977 126
 odlad areal 106
 Bufflar 292
 Byggnader, se Ladugårdar
 Byggnadskostnadsindex 239
 Byggnadssätt JÅ 1975 95
 Byggnadsverksamhet
 djurplatser, ny- och tillbyggda 73
 kostnader JÅ 1973 89
 lager för trädgårdsprodukter
 JÅ 1977 61
 lagerlokaler, ny- och till-
 byggda 75
 medelyta i nybyggda djur-
 stallar 73
 nyuppförda byggnader 63, 73, 75,
 JÅ 1976 99
 nyuppförda kreaturs-
 platser JÅ 1973 88
 nyuppförda rumsenheter JÅ 1970
 85
 silo JÅ 1977 61
 växthus 63
 övriga ekonomibyggnader, ny- och
 tillbyggda JÅ 1976 99
 Byggnadsvärde 60, 66
 Bänkgård 170, 173
 Bär, se Trädgårdsodling
 Bärgad skörd (per hektar) 148–149
 Bärningsförluster på slätter-
 vall 143–144
 Bärningsmetoder
 potatis 141
 slättervall 140

C

Chinchilla
 antal 224
 antal uppfödare 224
 Cisterner, antal JÅ 1977 84
 Cisternvolym JÅ 1977 84

D

Dagsverken, se Arbetskraft
 Dieselloja, se Drivmedel
 Djurförsäkring 223–224
 Djurplatser, antal ny- och tillbygg-
 da 74
 Djursjukdomar 213
 Djurstallar
 antal ny- och tillbyggda 73
 byggnadssätt JÅ 1975 95
 Dragbilar JÅ 1973 95
 Driftslån 274–276
 Drivmedel
 antal maskiner efter olika driv-
 medelsslag 87
 förbrukning 101
 genomsnittlig förbrukning JÅ
 1976 119
 priser 237
 Dödsfall, se Olycksfall

E

Effektivitetskontroll i mjölkproduk-
 tionen 202 B
 Ekonomibyggnader JÅ 1976 99
 El- och fjärrvärmeförsörjning
 296 B
 Elever 282–283, 286–287
 Elevtimmar 283, 287
 Energibalans för växt-
 odlingen 169, 174, 296 B
 Ensilageväxter (och grönfoder),
 areal 108
 Ersättningsberäkningar 175
 Ersättningsområden, se Skörde-
 områden
 Export (av livsmedel) 231–232

F

Fabrikspotatis, se Potatis
 Faktorpris 266–267
 Falltal 161
 Fastighetspriser 68–72
 Fastighetstaxering 64–67
 Fetthalt i mjölk 201, 218
 Fiskestatistik 14 B
 Fjäderfä, se även Höns
 konsumtion 225–228
 priser 237
 produktion 218–219
 Fläsk
 priser 237
 produktion 219

Foderblandningar, produktion 99
 Fodermedel
 förbrukning 100
 införselavgifter 269
 priser 237
 produktion 99
 Foderrotfrukter, odlad
 areal JÅ 1970 114–127
 Fodersäd
 kvalitet 162
 odlad areal 106
 Foderväxter, odlad areal 106–108, 114
 Foderärter och vicker
 odlad areal 107
 skördeutfall 131
 skördeutsikter 131
 totalskörd 155 B
 Folk- och bostadsräkningen 40
 Folkmängd, se Befolkning
 Fosfor 93–94
 Fotogen 101
 Friland
 areal 170–172
 odling 172
 Fukt, se Trädgårdsodling
 Frövall 108, 114
 Får och getter
 antal 292
 produktion 219
 slakt 215, 217
 Får och lamm
 antal 182–183, 187, 190
 antal företag 193, 196
 besättningsstorlek 187, 192, 196
 fårkontroll 206–207
 priser 237
 rasfördelning 206–207
 Fårkontroll 206–207
 Födoämnen, konsumtion
 av 225–228
 Föl, se Hästar
 Förbrukning (inköp) av driv- och smörjmedel 101
 energi inom växtodlingen 169, 296 B
 fodermedel 100
 födo- och njutningsämnen 225–228
 handelsgödselmedel 93–94, 293
 insektsmedel 95–96
 maskiner och redskap 88
 ogräsmedel 95–96
 oljekraftfoder 99–100

rengörings- och desinfektionsmedel JÅ 1975 115
 växtnäringssåmen 93 B, 93–94
 växtskyddsmedel 95–96
 Förbränningsmotorer,
 stationära JÅ 1973 95
 Föreningsbanksrörelsens kreditgivning 260–261, 263
 Föreningsrörelse, lantbrukarnas
 medlemmar 279
 omsättning 280
 organisation 281
 Företag
 antal arrenderade 24
 antal ägda 24
 definition 20
 efter brukningsform 24, 38
 fördelning efter besättningsstorlek 194–199
 fördelning efter företagarkategori 28–29, JÅ 1976 195
 fördelning på storleksgrupper
 efter skogsmarksareal 32–34
 fördelning på storleksgrupper
 efter åkerareal 26–27, 30, 34
 inkomster och utgifter 244–250
 med anläggningar 77–79, 81
 med husdjur av olika slag 193–199
 med odling av olika grödor 110–111
 med smågrisproduktion JÅ 1977 184
 med trädgårdsodling 170, 172–173
 strukturförändringar 36, 38–39, 199
 utvecklingsbarhet 296 B
 Företagare, definition 20
 Företagarvinst 243, 254
 Företagsregister, se Lantbrukets företagsregister
 Förmalning 165
 Förmögenheter i jordbruket,
 netto 245, 251
 per företag 251, 254
 totala 245
 Förmögenheter 89–101
 Förräntning 243, 253
 Försäkring
 hagelskada 177
 husdjur 223
 pälsdjur 224
 skördeskada 178

Försäkringsbelopp 177, 223
 Försäkringsbolagens kreditgivning 263
 Försörjningsbalans
 fettråvaror 166
 kött och fläsk 219
 potatis 166
 spannmål 165
 Förvärvsarbete, se Arbetskraft
 Förädlingsvärde 265, 267

G

Galtar, se Svin
 Garage 75
 Getter, se även Får och getter
 antal 181
 getkontroll 202 B
 Glesbygd, befolkning 43
 Grisar, se Svin
 Gräde, produktion 221
 Grödor, se även Areal
 genomsnittlig grödareal 110–111
 skadeangrepp 128 B
 Grönfoder- och ensilageodling
 areal 108
 Grönsaker, se Trädgårdsväxter
 Gårdsindex 236, 239
 Gödselbehållare 82
 Gödselmedel 93–94, 293
 Gödselplatta 82

H

Hagelskadeförsäkring 177
 Hampa, se Spånadsväxter
 Handelsgödsel
 förbrukning 94, 293
 försäljning 93
 priser 237
 växtnäringssåmen 93–94
 Havre
 antal företag 111
 förmalning 165
 hektarskörd 147–148, 152
 kvalitet 162
 normskörd 179
 odlad areal 106, 157, 290
 odlingarnas storlek 111
 priser 237
 skördesätt 139
 skördetidpunkt 134
 skördeutfall 130
 skördeutsikter 130

sorter 123
 såtidpunkt 133
 totalskörd 157, 291
 utsädesmängd 91
 vallinsädd 116
 växtperiodens längd 134
Hektarskörd
 efter potatisodlingens storlek 151
 efter storleksgrupp 147
 efter såtidpunkt 152–153
 efter vallålder 150
 höstvet, vårvete, höstråg, korn, havre, blandsäd, slåttervall, matpotatis, fabriks-potatis 147–149
 raps, rybs 149
 sockerbetor 149
Hektarvärde
 skog 67
 åker 67
Hektolitervikt 162
Helträda, areal 109
Hirs och sorghum 290–291
Honung
 priser 234
 produktion 224
Husdjur
 antal 181–190
 antal företag med 192–199
 försäkrade djur 223–224
 köttproduktion 219
 slakt 215–217
Husdjursförsäkring 223
Hypoteksinstitutionens kredit-givning 263
Hästar
 antal 182, 292
 försäkrade djur 223
 köttproduktion 219
 premiering JÅ 1976 221
 priser 237
 slaktdjursbesiktningar 215
Hö, se även Slåttervall
 botanisk sammansättning JÅ 1974 185
 bärgningsmetoder 140
 fodervärde JÅ 1974 185
 kvalitet 163
 priser 237
 skördeutfall 131
 skördeutsikter 131
Höns
 antal 181, 183, 189–190, 292

antal företag 193, 198
 besättningsstorlek 189, 192, 198
Höstoljeväxter
 kvalitet 164, JÅ 1977 126
 skadeorsaker 132
 utsäde JÅ 1976 150
Höstraps, se Oljeväxter
Höstrybs, se Oljeväxter
Höstråg, se Råg
Höststråsäd, utsäde 90
Höstsädd, areal 118
Höstsädd
 kvalitet 161–162, JÅ 1977 126
 skadeorsaker 132
Höstvet, se Vete
Hötork 78

I

Import (av livsmedel) 230, 232
Index
 avräkningsprisindex 235, 238
 byggnadskostnadsindex 236, 239
 gårdsindex 236, 239
 konsumentprisindex 235, 238
 prisregleringsprisindex 235, 238
 producentprisindex 235, 238
 produktionsmedelspris-index 235, 238
 världsmarknadsprisindex 235, 238
 totalindex (för byggnads-kostnader) 236, 239
Indirekta skatter JÅ 1973 253
Införselavgifter 269–271
Inkomst av jordbruksfastighet 243, 245, 250, 256
 JÅ 1974 270–271
Inkomster, utgifter m m 240–257
Inkomster i jordbruket, se Intäkter i jordbruket
Inkomstfördelning 257
Inkomststrukturen i jord-bruket JÅ 1974 260, 269–271
Inkomsttagare inom jordbruk med binärar
 efter inkomstklass 257
 efter yrkesställning 50, 257
Inköp (förbrukning) av, se För-brukning av
Inre rationalisering 274–275
Insektsmedel, förbrukning 95–96
Inseminationer 212
Insåning, se Vallinsädd

Internationella uppgifter
 förvärvsarbetande befolkning inom jordbruk 294
 handelsgödsel, konsumtion 293
 husdjursskötsel 292
 totalskörd 291
 traktorer 295
 åkerarealens användning 290
 ägoslagsfördelning 289
Intäkter i jordbruket
 per företag 246–247
 per hektar åker 245 B
 per 10 hektar åker JÅ 1977 244
 totala 244–245
Inventarier, inköp och under-håll 244, 248

J

Jakt och viltvård
 antal sysselsatta 45
Jeepar JÅ 1973 95, 97
Jordarter JÅ 1976 177
Jordartsområden 17 B
Jordbrukarfamiljens inkomst 255
Jordbrukarnas taxerade in-komster och utgifter 244–249
Jordbrukets förenings-rörelse 278–281
Jordbrukets totalalkyl 262
 inkomster 264
 utgifter 265
Jordbrukets utredningsinstitut 13
Jordbruksbefolkning, se Befolkning
Jordbruksekonomi 240–267
Jordbruksfastighet
 inkomst av 243, 245, 250, 256
 JÅ 1974 270–271
 priser 68–72
 taxeringsvärden 64–65, 67–68
 ägarekategori 65
Jordbruksinventeringen
 arbetskraft 51–54, 58
drivmedelsförbrukning JÅ 1976 119–120
husdjursskötsel JÅ 1976 203–204
maskiner m m 86–87
svinslakt JÅ 1976 218
 systemtäckdikning 84
Jordbruksnämnden 14
Jordbruksreglering 271
Jordbruksräkning, se Lantbruks-räkning och Lantbrukets företags-register

Jordbruksvärde 59, 64–65, 67
 Jordfräsar 86
 Jordförvärvslån 274–276

K

Kalium 93–94
 Kalvar
 kalvningsresultat 204–205
 köttproduktion 219
 priser 237
 slakt 216–217
 Kameler 292
 Kapitalinkomst 255
 Kasserad slakt 215
 Kemiskt ogräsbekämpade
 arealer 97
 Klimatområden 17 B
 Klöver 114, JÅ 1975 185
 Kokärter
 odlad areal 107
 skördeutfall 130
 skördeutsikter 131
 totalskörd 155 B
 Konservväxtodlarnas Riks-
 förbund 279–281
 Konsumentprisindex 235, 238
 Konsumtion av livsmedel
 totalt 226–227
 per person 228
 Konsumtionsmjölk, priser 237
 Kontrollmätningar 154
 Kontrollverksamheter 200–212
 Koplatser
 antal lediga 62
 antal utnyttjade 62, 182, 185
 Kor, se Nötkreatur
 Korn
 antal företag 110
 hektarskörd 147–148, 152
 kvalitet 162
 odlad areal 106, 156, 290
 odlingarnas storlek 110
 normskörd 179
 priser 237
 skördesätt 139
 skördetidpunkt 134
 skördeutfall 130
 skördeutsikter 130
 sorter 122–123
 såtidpunkt 133
 totalskörd 156, 291
 utsädesmängd 91

vallinsädd 116
 växtperiodens längd 134
 Korrigeringstal 154
 Kostnader i jordbruket
 per företag 247–249
 per hektar åker 245 B
 per 10 hektar åker JÅ 1977 245
 totala 244–245
 KR (=koncentrerad rationali-
 sering), se SR
 Kraftfoderblandningar
 priser 237
 produktion 99
 Kreditgarantier 263, 274–277
 Kreditgivning till enskilda jord-
 brukare 263
 Kultiverad betesmark
 areal 25
 definition 20
 Kursdeltagare 287
 Kurser 287
 Kurstimmar 287
 Kvalitet 161–164, JÅ 1977 126
 Kvigor och kvigkalvar, se Nöt-
 kreatur
 Kväve 93–94
 Kycklingar, se Höns
 Köksväxter, se Trädgårdsodling
 Köpeskilling för jordbruks-
 fastigheter 68–69, 72
 Köpeskillingskoefficient 68–72
 Kött och fläsk
 export 232
 import 232
 konsumtion 226, 228
 produktion 219
 Svensk kötthandel 271
 Köttboshapskontroll
 anslutning 205
 kalvningsresultat 205

L

Ladugårdar
 antal nyuppförda JÅ 1973 88
 åldersfördelning 72
 Ladugårdsbestånd vid företag
 med mjölkproduktion 72
 Lagerlokaler
 antal nybyggda 75, JÅ 1976 99
 byggnadsätt JÅ 1975 95
 Lamm, se Får
 Lantarbetare, se Arbetskraft

Lantarbetarlöner
 timförtjänster 259
 årsförtjänster JÅ 1973 67–69
 Lantbrukarnas föreningsrörel-
 se 278–281
 Lantbrukarnas Riks-
 förbund 278–279, 281
 Lantbrukets företagsregister
 allmänt 19–21
 anläggningar 78
 arbetskraft 48–49
 arealer 25, 27, 29, 31, 33–35
 företag 24, 26, 28, 30, 32–34
 husdjurskötsel 180–199
 Strukturförändringar 38–39, 199
 växtodling 106–113
 Lantbruksnämndernas verk-
 samhet
 fastighetsinnehav 273
 kursverksamhet 287
 statliga bidrag och låne-
 garantier 274–277
 Lantbruksräkning, se Lant-
 brukets företagsregister
 Lantbruksstyrelsen 13
 Lantbruksutbildning 282–287
 Lin, se Spånadsväxter
 Livsmedel
 export 231–232
 import 230, 232
 konsumtion 225–228
 Logar och lador (antal nyupp-
 förda) JÅ 1973 88
 Lån, se Kreditgivning till en-
 skilda jordbrukare eller Skulder
 Lånegarantier 263, 274–277
 Löner
 lantarbetare 259, JÅ 1973 67–69
 trädgårdsarbetare 260, JÅ
 1976 77

M

Majs 290–291
 Markkarterad areal JÅ 1976 177
 Marknadsförd slakt 217
 kalv JÅ 1970 257
 svin JÅ 1976 218
 Maskiner
 antal 86–87, 295
 fördelning efter användnings-
 områden 86
 fördelning efter drivmedels-
 slag 86

inköp av maskiner och redskap 88
 Maskinhus 75
 Maskinlån 274–275
 Matpotatis, se Potatis
 Medelarbetstid 47
 Medeltemperatur 137
 Medlemskap i ekonomiska föreningar 279
 Mejerier, antal 220
 Mejerihantering 218, 220–221
 Mejerivaror
 produktion 221
 priser 237
 Melass, priser 237
 Mikronäringsämnen, Bor, Koppar, Mangan 93 B
 Mink
 antal 224
 antal uppfödare 224
 priser 234
 produktion 224
 Mjölk
 användning 221–222
 avkastning per ko 203
 fetthalt 201, 218
 invägd mjölk 220
 konsumtion 226–228
 mjölkpulverproduktion 221
 pris 237
 produktion av mejerivaror 221
 Mjölkboskapskontroll
 antal kor och besättningar 202
 kalvningsresultat 204
 medelavkastning 203
 utgångna kor 204
 Mjölkleverantörer 220
 Mjölkningsanläggning 77, 81
 Mjolkproduktion
 antal företag med 81
 användning 222, JÅ 1976 208
 effektivitetskontroll 202 B
 fördelning efter storleksgrupper JÅ 1976 208
 Föreningen för mejeriprodukter 271
 invägd mjölk 220
 ladugårdsbestånd 72
 säsongsvariation 202 B
 Mjölktank 78
 Mjölkpulverproduktion 221
 Modersuggor, se Svin
 Mulåsnor och åsnor 292

N

Nationalräkenskaper 265–267
 Naturligt jordbruksområde 15–16, 18, 299–300
 Nederbörd 136
 Normskördar 179
 Normskördevärde 175, 178
 Nybyggnadsverksamhet, se Byggnadsverksamhet
 Nötkreatur
 antal 182, 185–186, 190, 292
 antal företag 193–195, 199
 besättningsstorlek 185–186, 192
 194–195, 199
 företagarnas ålder JÅ 1976 195
 försäkrade djur 223
 insemination 212
 köttboskapskontroll 205
 köttproduktion 219
 mjölkboskapskontroll 202–204
 priser 237
 rasfördelning 203–205, JÅ 1970 244–245
 sjukdomar 213
 slakt 215–217
 Nötkreatursenhet JÅ 1976 189, 201
 Nötkreatursjukdomar 213
 O
 Objektiv skördeuppskattning 142–145
 Obrukad åker, areal 109
 Obärgad areal 144
 Odlingsteknik vid matpotatisodlingar JÅ 1976 174, 177
 Ogräsbekämpade spannmålsarealer 97
 Ogräsmedel, förbrukning 95–96
 Oljeväxter
 antal företag 111–112
 hektarskörd 149
 kvalitet 164, JÅ 1977 126
 normskördar 179
 odlad areal 107, 158–159
 odlingarnas storlek 111–112
 oljehalt 164
 skadeorsaker 132
 skördeutfall 131
 skördeutsikter 131
 Sveriges Oljeväxtintressenter
 Förening 142, 154, 271
 totalskörd 158–159

upplöjd höstsådd 129
 övervintring 129
 Olje- och spånadsväxter, utsäde 90
 Olycksfall i jordbruk och trädgårdsbruk 58
 Områdesindelning
 administrativa områden 15, 18, 297–298
 karta över produktionsområdesindelningen 301
 klimat-, jordarts- och uppodlingsområden 17 B
 naturliga jordbruksområden 15–16, 18, 299–300
 produktionsområden 16, 18, 299–301
 riksområden 16, 18, 299–301
 skördeområden 16, 18
 Ost
 priser 237
 produktion 221

P

Partipris, se Priser
 Plantskolealster, se Trädgårdsodling
 Plomberat utsäde 90
 Potatis
 antal företag 113
 arealens fördelning 117
 bärgningsmetoder 141
 export 232
 försörjningsbalans 166
 hektarskörd 147, 149, 151, 153
 import 232
 jordarter JÅ 1976 177
 konsumtion 225–228
 kvalitet 160, JÅ 1977 126
 normskördar 179
 odlad areal 108–109, 157, 290
 odlingarnas storlek 113
 odlingsteknik JÅ 1976 177
 priser 237
 skadeorsaker 132
 skördetidpunkt 134
 skördeutfall 131
 skördeutsikter 131
 sorter 124–125
 sorter och sjukdomar 128 B
 spill 144
 Sveriges potatisintressenter 271
 sättnings tidpunkt 133

totalskörd 157, 291
 vidareförädling 166
 Premieinkomster 177, 223
 Premiering av hästar JÅ 1976 221
Priser
 animalier 237
 drivmedel 237
 fodermedel 237
 handelsgödsel 237
 honung 234
 jordbruksfastigheter 68–72
 pälsdjur 234
 traktorer 237
 vegetabilier 234, 237
 Prisindex, se Index
 Prisregleringsprisindex 235, 238
 Prisstöd 268–271
 Producentpriser, se Priser
 Producentprisindex 235–238
Produktion
 bivax 224
 byggnader 63, 73–75
 djurplatser 74
 energi inom växtodlingen 174
 285 B
 foderblandningar 99
 honung 224
 kreatursplatser JÅ 1973 88
 kött och fläsk 219
 mjölk 220–222
 oljeväxtfröer 158–159
 proteinproduktion 296 B
 pälsdjursskinn 224
 råsprit 166
 slaktkroppar 215–217
 sockerbeter 159
 spannmål (leveranser) 165
 spannmål, slättervall och
 potatis (skörd) 156–157
 spånadsväxter JÅ 1970 184
 stärkelse 166
 trädgårdsväxter 172–173
 ägg 218
 Produktionsmedelspris-
 index 235, 238
 Produktionsområden 16, 18,
 299–301
 Proteinhalt 162
 Proteinproduktion 296 B
Pälsdjur
 antal 224
 antal sysselsatta 45
 antal uppfödare 224
 försäkringar 224

priser 234
 produktion av skinn 224

R

Raps, se Oljeväxter
Raser
 nötkreatur 203–205,
 JÅ 1970 244–245
 svin 208
 tackor 206–207
 Rationaliseringsinsatser 272–277
 Redskap, inköp av 88
 Reduceringstal, se Korrigeringstal
 Renar, antal 181
Rennäring
 antal sysselsatta 45
 statligt stöd till 277
 Riksområden 16, 18, 299–300
 Ris 290–291
 Rotfruktsväxter, utsäde 90
 Rybs, se Oljeväxter
Råg
 antal företag 110
 förmalning, lager 165
 hektarskörd 147–148
 kvalitet 161–162
 normskörd 179
 odlad areal 106, 156, 290
 odlingarnas storlek 110
 priser 237
 skördesätt 139
 skörde tidpunkt 134
 skördeutfall 130
 skördeutsikter 130
 sorter 121
 såtidpunkt 133
 totalskörd 155 B, 156, 291
 upplöjd höstsådd 129
 utsädesmängd 91
 vallinsådd 116
 övervintring 129
 Råsprit och stärkelse, tillverk-
 ning av 166
Ränta
 förräntning 243, 253
 utlåningsränta 261
 inkomst 245, 255
Räv
 antal 224
 antal uppfödare 224
 priser 234
 Rörmjölningsanläggning 77, 78

S

Silo 78, JÅ 1973 88,
 JÅ 1977 61
Sjukdomar
 nötkreatur och svin 213
 potatis 128 B
 Självrisk vid skördeskada 176, 178
 Skadeangrepp på grödorna 128 B
 Skadeorsaker för grö-
 dorna 132–133
 Skador, olycksfall 58
 Skadeutbetalningar 177–178, 223
 Skogar, se Skogsmark
 Skogsbruksvärde 59, 64, 67
Skogsmark
 antal företag 32–34
 antal arbetstimmar 54,
 JÅ 1976 80
 areal 25, 33–35, 289,
 JÅ 1976 79
 definition 20
 fördelning på företagare-
 kategorier 35
 fördelning på storleks-
 grupper 33–34
 Skogsmarksvärde 64, 67
 Skogsstatistik 14 B
Skolor
 eftergymnasiala skolor 286
 gymnasieskolor 286
 högskolor 283
 Skultork 75, 78, 82
 Skulder (och tillgångar)
 per företag 251
 totala 245
 Skuldprocent 243
Skörd
 aktuell skörd 176
 biologisk skörd per hektar 147,
 150–153
 bivax 224
 bärgad skörd per hektar 148–149
 honung 224
 kvalitet 160–164
 normskörd 175
 skördesätt 138–141
 skörde tidpunkt 134
 skördeutfall 130–131
 skördeutsikter 130–131
 totalskörd 155, 156–159, 291
 Skördeområden 16, 18
 Skördeskadeskydd
 allmänt 174–177
 finansiering 176, 271

- försäkrad areal, antal anmälningar och ersättningar, ersättningsbelopp, normskördevärde, aktuellt skördevärde, självrisk 178
normskördar 179
Skördesätt för
 potatis 141
 slättervall 140
 spannmål 139
Skördetidpunkt 134
Skördetröska 87
Skördeutfall, medelomdömen 130–131
Skördeutsikter, medelomdömen 130–131
Skördevärde, aktuellt 178
Slakt
 besiktigade slaktkroppar 215
 hemslakt 216
 kasserad slakt 215
 marknadsförd slakt 217
 medelslaktvikter 217
 priser 237
 produktion av kött och fläsk 219
 slaktdjurspriser 237
Slaktkroppar 215–217
Slaktdjursbesiktningar 215
Slaktvikter 217
Slättervall
 antal företag 113
 arealens åldersfördelning 115
 botanisk sammansättning JÅ 1974 185
 bärgningsförluster 143–144
 bärgningsmetoder 140
 hektarskörd 147, 149–150
 kvalitet 163, JÅ 1977 126
 normskörd 179
 odlad areal 108–109, 157
 odlingarnas storlek 113
 priser 237
 skadeorsaker 133
 skördetidpunkt 134
 skördeutfall 131
 skördeutsikter 131
 tillväxt 143–144
 totalskörd 157
 upplöjd areal 129
 återväxt 144–145, 149, 157
 övervintring 129
Släktköp 69
Smågrisproduktion
 antal företag med JÅ 1977 184
 statligt stöd till 271
Smör
 priser 237
 produktion 221
Smörj fett 101
Smörj medel 101
Smörjolja 101
Sockerbetor
 antal företag 113
 hektarskörd 149
 kvalitet 164
 normskörd 179
 odlad areal 109, 159, 290
 odlingarnas storlek 113
 priser 237
 skördeutfall 131
 skördeutsikter 131
 sockerhalt 164
 Svenska Sockerfabriks AB 142, 154
 totalskörd 159
Sorghum 290–291
Sortanvändning 119–125
Spannmål
 försörjningsbalans 165
 jordbrukarnas leveranser 165
 odlad areal 106–107, 156–157, 290
 ogräsbekämpad areal 97
 priser 237
 skördesätt 139
 skördetidpunkt 133
 sortfördelning 120–123
 spill (vid skörd) 143
 Svensk spannmålshandel 271
 såtidpunkt 133
 totalskörd 156–157, 291
 utsädesmängd 91
 vallinsädd areal 116
 övervintring 129
Spannmålstork 75, 78
Sparbankernas kreditgivning 263
Spill (vid skörd)
 potatis 144
 spannmål 143
Spillområden 16, 18
Spånadsväxter, odlad areal JÅ 1970 184
SR (=särskild rationalisering) 272, 274–275
Statlig lånegaranti 274–277
Statlig rationaliseringsverksamhet 272–277
Statliga lån (till enskilda jordbrukare) 263
Statliga stödåtgärder 268–277
Statsbidrag (till jordbruket) 274–275, 277
Statsplomberat utsäde 90
Struktur- och befolkningsutredningarna JÅ 1972 67–70
Strukturförändringar
 areal 37–38
 brukningsform 38
 kobesättningsarnas storlek 199
 orsaker 39
 suggbesättningsarnas storlek 199
Stråså, statsplomberat utsäde 90
Stutar, se Nötkreatur
Stärkelse, tillverkning av 166
Stärkelsehalt 160
Stödåtgärder, se Statliga stödåtgärder
Subventioner 270, JÅ 1973 253
Suggbesättningsarnas storlek 199
Suggkontroll, se Svin
Suggor, se Svin
Svensk Husdjursskötsel 200, 279–281
Svenska Lantmännens Riksförbund 278–281
Svenska Mejeriernas Riksförening 278–281
Svenska Sockerfabriks AB 142, 154
Svenska Spannmålsföreningarnas Samorganisation 279–280
Svenska Ägghandelsförbundet 278–281
Sveriges Allmänna Hypoteksbank 279–281
Sveriges Betodlares Centralförening 279–281
Sveriges Biodlares Riksförbund 224
Sveriges Bränneriintressenter 279–281
Sveriges Fröodlareförbund 279–281
Sveriges Föreningsbankers Förbund 261, 278–281
Sveriges Konservväxtodlares Samorganisation 279
Sveriges Oljeväxtintressenter Förening 142, 154, 271

Sveriges Oljeväxtodlares Central-
förening 279–281
Sveriges Pälstdjursuppfödarens
Riksförbund 224
Sveriges Skogsägareföreningars
Riksförbund 278–281
Sveriges Slakteriförbund 215,
278–281
Sveriges Stärkelseproducenters
Förening 160, 165, 279–281
Svin
antal 181, 183, 188, 190
antal företag 191–193, 197, 199
besättningsstorlek 188, 192, 197
199
betäckta suggor 214
fläskproduktion 219
försäkrade djur 223
priser 237
sjukdomar 213
slakt 215–217
suggkontroll 209–211
svinstamkontroll 208
tjänstbara galtar 214
Svinsjukdomar 213
Svinstamkontroll, se Svin
Sysstelsättning, se Arbetskraft
Systemtäckdikning 84
Såtidpunkt 133

T

Tackor, se Får
Taxerade inkomster, utgifter
m m 244–249
Taxeringsenheter 34, 64, 67,
JÅ 1969 41–45
Taxeringsvärden (för jordbruks-
fastigheter) 64–67
Temperatur 137
Tillgångar (och skulder)
per företag 251, JÅ 1970 304
totala 245
Tillväxt för slåttervall 143–144
Timförtjänster 259–260
Tjurar och tjurkalvar, se Nöt-
kreatur
Tjänstbara galtar 214
Tomt- och industrivärde JÅ
1975 80
Total areal 289
Totalbefolkning 43
Totalindex (för byggnadskost-
nader) 236, 239

Totalkalkyl, jordbrukets 262
Totalskörd
hampa, spånadslin JÅ 1970 184
hirs och sorghum, majs,
ris 291
höstvetete, vårvete, höstråg, korn,
havre, blandsäd, slåttervall,
potatis 156–157
raps, rybs, vitsenap 155,
158–159
sockerbetor 159
vårråg, kokärter samt foderärter
och vicker 155 B
Traktor
antal 86–87, 295
användningsområden 86
effekt 86
inköp 88
pris 237
transporternas omfattning 88 B
Transporter med traktor 88 B
Trindsäd, utsäde 90
Trädgårdsodling
antal företag 170, 172–173,
JÅ 1977 162
antal sysselsatta 45
areal 168, 170–173
skörd 172–173
statliga stödåtgärder 276
trädgårdsräkning 167
utrikeshandel 229 B
växtskyddsmedel 96
Täckdikad areal 84

U

Undervisning, se Lantbruksut-
bildning
Ugnöt, se Nötkreatur
Upplöjd (utvintrad) areal 129
Uppodlingsområden 17 B
Utbildning 282–287, 296 B
Utgifter i jordbruket
per företag 247–249
totala 244
Utgödsling, automatisk 81
Utgödslingsanläggning 82
Utjämningsområden 16, 18
Utrikeshandel
egentliga jordbruksproduk-
ter 232
livsmedel 230–231
trädgårdsprodukter 229 B
Utsäde, statsplomberat 90

Utsädesmängd för spann-
mål 91
Utvintrad (upplöjd) areal 129

V

Vall, se Slåttervall (Betesvall)
Vall till fröskörd 114
Vallbaljväxter, utsäde 90
Vallblandfrö, utsäde JÅ 1976 150
Vallgräs, utsäde 90
Vallhö, priser 237
Vallinsådda arealer 116
Vallskördens kvalitet 163
Vallväxter, statsplomberat
utsäde 90
Variationsområden JÅ 1976 41, 43
Vax 224
Vegetabiliska produkter
export 232
import 232
importbidrag 269–270
införselavgifter 269–271
konsumtion 226–228
priser 233–234, 237
produktion 154–159, 165–174,
291
subventioner 270
Vete
antal företag 110
förmalning, lager 165
hektarskörd 147–148, 152
kvalitet 161–162
normskörd 179
odlad areal 106, 156, 290
odlingarnas storlek 110
priser 237
skördesätt 139
skördeetidpunkt 134
skördeutfall 130
skördeutsikter 130
sorter 120–121
såtidpunkt 133
totalskörd 156, 291
upplöjd areal 129
utsädesmängd 91
vallinsådd 116
växtperiodens längd 134
övervintring 129
Vetekli, priser 237
Vicker (och foderärter)
odlad areal 107
skördeutfall 131
skördeutsikter 131

totalskörd 155 B
 Vidareförädling 165–166
 Vitsenap, se Oljeväxter
 Våröljeväxter
 kvalitet 164, JÅ 1977 126
 skadeorsaker 132
 utsäde JÅ 1976 150
 Vårrops, se Oljeväxter
 Vårrybs, se Oljeväxter
 Vårårg, se Råg
 Vårstråsäd, utsäde 90
 Vårsäd
 kvalitet 161–162, JÅ 1977 126
 skadeorsaker 132
 Vårvete, se Vete
 Världsmarknadsprisindex 235, 238
 Växthus
 antal nybyggda 63
 byggnadssätt JÅ 1975 95
 yta 170
 Växtnäringsämnen
 handelsgödsel 93–94
 mikronäringsämnen 93 B
 Växtperiod 134
 Växtsjukdomar, medel mot 95–96
 Växtskyddsmedel 95–96

Y

Yrkesskador inom jordbruk m m,
 anställd arbetskraft 58

Yrkesverksamhet 296 B
 Yttre rationalisering 274–275

Å

Åker
 arealens användning 106–109,
 290
 definition 20
 fördelning på företagarekate-
 gorier 29
 fördelning på storleksgrupp 27,
 31, 34, 109
 fördelning på ägarekate-
 gorier JÅ 1970 52
 systemtäckdikad areal 84
 total areal 25, 109, 289
 ägd resp arrenderad areal 25, 84
 Åkerbönor 107
 Åkervärde 64, 67
 Åldersfördelning 48, 51, 57
 72, 115, JÅ 1976 195
 Årsförtjänster JÅ 1973 67–69,
 JÅ 1976 77
 Årsväxt 126–137
 Åsnor och mulåsnor 292
 Återväxt på slåttervall 144–145,
 149, 157
 Återväxtområden 16, 18

Ä

Ägarekategorier inom jord-
 bruk 65, JÅ 1970 52
 Ägd åker 25, 84
 Ägda företag 24
 Ägg
 kläckning 218 B
 partihandelns invägning 218
 priser 237
 produktion 218
 Svensk ägghandel 271
 Ägoslag
 annan gräsbärande mark 25, 289
 kultiverad betesmark 25
 skog 25, 289
 åker 24–25, 289
 övrig mark 25, 289
 Ärtor, se Kokärter

Ö

Övergångsbidrag 273–275
 Övervintring, medelomdomen 129
 Övervärde 60, 64
 Övrig mark
 areal 25, 289
 definition 20

Jordbruksstatistisk årsbok ger en samlad redovisning av den svenska jordbruksstatistiken med uppgifter om företagsstruktur, arbetskraft, maskiner, växtodling, husdjursskötsel, ekonomiska förhållanden m m.

Årsboken innehåller resultat från ett sextiototal undersökningar utförda av SCB och andra myndigheter samt av organisationer och föreningar med anknytning till jordbruket. Förutom sifferuppgifter för län och större områden lämnas beskrivningar av undersökningarnas uppläggning samt information om var utförligare redovisning återfinns.

